

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 04.09.2024

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / TeA	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / TeA	4
3 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / TeA	5
4 § Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TeA	6
5 § Kaupunkitilalautakunnan selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta / TeA	8
- Kaupunkiympäristön toimialan selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta	9
- Arviointikertomus 2023 (pdf)	16
6 § Tikkurilan uusi toimitilahanke / TeA	131
7 § Satulakujan paviljonki - Tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / AK	136
- Satulakujan päiväkotipaviljonki - Tarveselvitys-hankesuunnitelma 24.7.2024	138
8 § Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkot, tarveselvityksen hyväksyminen / AK	196
- TS Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkot_240619_liitteineen	198
9 § Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset, tarveselvityksen hyväksyminen / AK	234
- Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset, tarveselvitys	236
10 § Tonttivaraus Piispankylän kaupunginosan teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten tontit 92-21-124-3 , 92-21-124-2 / Hartela-yhtiöt Oy / AK	294
- Liitekartta/ Tonttivaraus Piispankylän kaupunginosan teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten tontit 92-21-124-3 , 92-21-124-2 / Hartela- yhtiöt Oy	296
11 § Teollisuustontin 92-41-269-4 rakentamisveloitteen määrääjän jatkaminen / Kiinteistö Oy Vantaan Vasamakuja 11 / AK	297
- Liitekartta/ Teollisuustontin 92-41-269-4 myyminen Viinikkalasta/Kiinteistö Oy Vantaan Vasamakuja 11	299
12 § Toimitilarakennusten tontin 92–68–133-10 myyminen Koivuhaasta / Monditaly Finland Oy / AK	300
- Liitekartta/ Toimitilarakennusten tontin 92–68–133-10 myyminen Koivuhaka / Monditaly Finland Oy	303
- Kauppakirjaluonnos / Toimitilarakennusten tontin 92–68–133-10 myyminen Koivuhaka / Monditaly Finland Oy	304
13 § Lentolan päiväkodin uudisrakennus, rakennusurakoitsijan valinta / AK	310
14 § Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkot, pää- ja arkkitehtisuunnittelun hankinta / AK	312
- Avauspöytäkirja	315
- Hintalaatu- taulukko	317
15 § Oikaisuvaatimus koskien Kytöpuiston koulun perusparannuksen ja laajennuksen rakennusurakoitsijan valintaa / AK	318
- Hankintaoikaisu, Uudenmaan Rakentaja-talo Oy (henkilötiedot peitetty)	321
16 § Vantaan katujen ja puistojen palvelualueen hallinnoiman infran omaisuudenhallinnan päälinjaukset ja tavoitteet / HW	322
- Infran omaisuudenhallinnan strategiset linjaukset	324
- Omaisuudenhallinnan kypsyysanalyysi Vantaa 5.4.2024	342
17 § Vantaan ratikan allianssin suunnittelijakumppanien valinta / HW	344
- Vantaan ratikan allianssin suunnittelijakumppanien valinta, perustelumuistio	348

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 04.09.2024

18 § Vantaan ratikan allianssin rakentajakumppanien valinta / HW	374
- Vantaan ratikan allianssin rakentajakumppanien valinta, perustelumuistio	378
19 § Hankinta: Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osallistuminen Vantaan ratikan allianssien kehitys- ja toteutusvaiheiden asiantuntijatehtäviin / HW	434
20 § Hankinta: Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1 -urakka / HW	436
- Vertailutaulukko/Hankinta/Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1 (henkilötiedot peitetty)	439
21 § Hulevesitulvariskien alustava arviointi, 3. kierros, nähtäville asettaminen / HW	450
- Hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin tarkistaminen, 3. kierros	452
22 § Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma 2024-2035 / HW	476
- Raportti: Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma 2024-2035 jatkosuunnittelun pohjaksi	478
23 § Erätorpantie välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie KS 57624; 24 Lapinkylä, katusuunnitelman hyväksyminen / HW	536
- 57624 Erätorpantie välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie Suunnitelmaselostus	538
- 57624-1 Erätorpantie välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie asemapiirustus	540
- Muistutus (henkilötiedot poistettu) Erätorpantie välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie	541
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle	548
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	549
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	550
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	551
Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa	555
Muutoksenhakuohje 6. Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa	556

Kaupunkitilalautakunnan kokous

Aika 4.9.2024 klo 17.00–20.42
Paikka Kielotie 28, kokoushuone 447, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Kiljunen Kimmo, puheenjohtaja	x	Mölsä Tomi	
Kivimäki Otso, varapuheenjohtaja	-	Ellonen Leila	x
Hartikainen Janne	x	Liukkonen Pasi	
Heikkinen Minna	x	Heiska Vesa	
Hummastenniemi Heidi	x	Värekoski Vertti	
Hynninen Mari	x	Pitkänen Eeva	
Lind Antti	x	Mattila Kari	
Liutu Topi	x	Haapala Heidi	
Oja Mika	x	Kähärä Kaarlo	
Pajunen Emmi	x (§:t 1-21, klo 17.00- 20.38)	Kauppinen Sirpa	
Puha Seija	x	Nikkanen Teemu	
Siniketo-Pietilä Katja	x	Villagracia-Pasquariello Miriam	
Toivonen Teija	x	Huuskonen Sanna	
Vanhanen Tuomas	x	Vähäkangas Jussi	
Viilo Mikko	x	Huhta Timo	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Lundell Kai-Ari	x	Suoniemi Juha	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Pannu Pravjot	x	Hakkarainen Miiko	
Muut osallistujat			Läsnä
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja	x (§:t 1-18, 20-23)		
Kari Antti, kiinteistöjohtaja	x		
Westlin Henry, kaupungininsinööri	x		
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja	x		
Åberg Jaana, tiedottaja	x		
Juntunen Janne, projektijohtaja	x (§:t 1-6, klo 17.00–18.15)		
Ranto Jaakko, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä	x		

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Kimmo Kiljunen

Pöytäkirjanpitäjä Jaakko Ranto

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 6.9.2024, Kielotie 28, 01300 Vantaa

Topi Liutu

Mika Oja

Pykälät 17, 18 ja 19 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 9.9.2024 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / TeA

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin.

2 §

Pöytäkirjan tarkastajien valinta / TeA

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Liutu Topi ja Oja Mika (varalla Pajunen Emmi ja Puha Seija), ja
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 6.9.2024 klo 12.00 mennessä.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Liutu Topi ja Oja Mika, ja
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 6.9.2024 klo 12.00 mennessä.

3 §

Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / TeA

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden / esittelijöiden selostukset sekä tiedotusasiat.

Käsittely:

Kuultiin seuraavat selostukset:

Asiat 17 ja 18 / Vantaan ratikan allianssin suunnittelijakumppanien ja rakentajakumppanien valinta / kaupungininsinööri Henry Westlin

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

4 §

Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / TeA

Kaupunkitilalautakunnalle 14.8.2024 jälkeen julkaistut ottomenettelyä varten saapuneet päätökset.

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

- § 15/2024 Vuokranhyvityshakemus ajalle 13.5.24 - 3.7.24 / 12737
- § 16/2024 Vuokrahvitys putkiremontin ajalta / 5647
- § 17/2024 Asuinhuoneiston vuokrahvitys / 25434

Kiinteistöjohtaja Antti Kari

- § 22/2024 Hankinta / Vehkalan Kinkerit alueen esirakentaminen

Kaupungininsinööri Henry Westlin

- § 73/2024 Hankinta / Vantaan kaupungin siltojen hoitourakka 2021-2024 / Optio-oikeuden käyttäminen vuodelle 2025, Destia Oy

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

- § 100/2024 Tikkurilan lukion keittiön muutos- ja korjaustöiden kustannusarvion hyväksyminen ja urakoitsijan valinta

Asumisasioiden päällikkö Elisa Ranta

- § 7/2024 Omakotitontin 92-80-71-9 määräaikaisen maanvuokrasopimuksen irtisanominen

Toimitilapäällikkö Tiina Louhikoski

- § 51/2024 Hankintapäätös, neljän pientalokiinteistön purku-urakasta
- § 52/2024 Vantaan kaupungin sähköhankinnan asiantuntijapalvelun hankinta optiokausilla

Toimitilapäällikkö vs. Sari Lindqvist

- § 53/2024 Lupa tulipaikkojen käyttöön Kuusijärven ranta-alueella Nuku yö ulkona -tapahtumaan (Metsähotelli Kuusijärvi)

Rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa

- § 8/2024 LT03 lisä- ja muutostyö, Mårtensdals bildningsrum, koulun perusparannus ja päiväkotiuudisosa, rakenne- ja pohjarakennesuunnittelijan hankinta
- § 9/2024 Matarin ja Leppäkorven päiväkotien hankinta, KVR-urakkakilpailuun osallistuvien valinta

Kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö

- § 32/2024 Toisen optiovuoden 2025 käyttöönotto / Tiemerkinnt 2021 - 2023, palveluhankinta
- § 33/2024 Perusparannusavustuksen myöntäminen Kuuselan yksityistien tiekunnalle 2024

§ 34/2024 Päällystysavustuksen myöntäminen Nybyggetintien tiekunnalle 2024

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson

§ 22/2024 Maankäyttölupa-ajan jatkaminen työmaatukikohtaa varten Vehkalassa / Vihdin Rakennusurakointi Oy

§ 23/2024 Maankäyttölupa-ajan aikaistaminen tilapäiseen asukaspysäköintiin / Asunto Oy Ratsumestari

Maankäyttötekniikko Jorma Hopponen

§ 30/2024 Maankäyttöluvan jatkaminen tilapäiselle asukaspysäköinnille Koivuhaassa / VAV Asunnot Oy

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta käsittelyyn kaupunkitilalautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja täydensi esitystään seuraavilla viranhaltijapäätöksillä:

Kaupungininsinööri Henry Westlin

§ 75/2024 Hankintapuutavaran ja energiapuun myynti kaudella 1.10.2024-30.9.2025

Toimitilapäällikkö vs. Sari Lindqvist

§ 54/2024 Luvan myöntäminen / Kuusijärven Jääkarhut ry:n talviuintikauden avajaistapahtuma Kuusijärvellä 6.10.2024 klo 11.00-17.00

§ 55/2024 Hakopolku 2 varastotilan vuokraaminen / Vita Food Oy

§ 56/2024 Asunto Oy Raiviosuonrinne 3 asuinhuoneiston B 17 myyminen

Rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa

§ 10/2024 Mårtensdals bildningsrum, koulun kentän urakoitsijan valinta

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

5 §

Kaupunkitilalautakunnan selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksesta / TeA

VD/1405/00.03.00.00/2024

TeA/JH/SR

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen, jossa arvioidaan ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2023 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.5.2024 § 3 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 3.6.2024 § 5 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Toimialoja ja eräitä palvelualueita pyydetään antamaan selvityksensä arviointikertomuksen tiivistelmäkohdista. Kaupunkiympäristön toimialan tiivistelmäkohdat ovat kohdat: 6, 9 ja 11 sekä luvut 3.4, 5 ja 7. Lisäksi kaikkia toimialoja on pyydetty antamaan selvityksensä soveltuvien osien tiivistelmäkohdasta 1 sekä luvuista 1.1. Vuoden 2023 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa ja 1.2 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvedoa 2022–2023.

Kaupunkiympäristön toimiala on valmistellut kokonaislausunnon kaupunkitasoisessa arviointikertomuksessa toimialaa koskevista kohdista. Toimialan lautakunnat antavat osaltaan selvityksensä toimialan kokonaislausunnon pohjalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään kaupunkitilalautakunnan osalta antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukainen selvitys arviointikertomuksesta 2023.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kaupunkiympäristön toimialan selvitys arviointikertomuksesta 2023
- Arviointikertomus 2023

Täytäntöönpano: Talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkiympäristön toimialan selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelle 2023

Vantaan tarkastuslautakunta on laatinut vuoden 2023 Vantaan kaupungin arviointikertomuksen, joka on merkitty tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 20.5.2024 § 3 ja lähetetty kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus on 3.6.2024 § 5 lähettänyt päätöksen toimialoille toimenpiteitä varten.

Kaupunkiympäristön toimialalla on laadittu tarkastuslautakunnan huomioiden perusteella seuraava selvitys, jonka toimialan molemmat lautakunnat, kaupunkiympäristö- ja kaupunkitilalautakunta, osaltaan hyväksyvät.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa selvityksensä arviointikertomukseen seuraavaa:

Vuonna 2023 valtuuston asettamista 41 sitovasta tavoitteesta 12 oli vastuutettu ensisijaisesti kaupunkiympäristön toimialalle. Tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaan näistä 2 toteutui täysin, 7 osittain ja 3 ei lainkaan. Tarkastuslautakunta oli yhtä mieltä kaupunkiympäristön toimialan raportointivastuulla olleiden tavoitteiden toteutumisesta kaikkien muiden paitsi tavoitteen 3.4 osalta. Tähän otetaan alla kantaa erikseen.

Vuoden 2022 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta huomautti muutaman kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevan tavoitteen mittaroinnin selkeydestä. Antamassaan selvityksessä kaupunkiympäristön toimiala yhtyi tarkastuslautakunnan näkemykseen ja totesi pyrkivänsä jatkossa kehittämään mittareitaan yhä kuvaavammiksi. Nyt käsillä olevassa vuoden 2023 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta ei ole kiinnittänyt huomiota yhdenkään kaupunkiympäristön toimialan tavoitteen mittarin selkeyteen, vaikka se edelleen on löytänyt epätasällisyyksiä tai puutteita muista mittareista. Näin ollen kaupunkiympäristön toimialan voidaan katsoa onnistuneen pyrkimyksessään.

Sitova tavoite 3.4. Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa

Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 yhteensä 452 asuntoa. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan asetettu tavoite 550 pientaloasunnon valmistumisesta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta katsoi, että koska

pientaloasuntoja valmistui 82 prosenttia tavoitteena olevasta määrästä, tavoite toteutui osittain. Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon tavoitteen osittaisesta toteutumisesta.

Kaupunkiympäristön toimialaa koskevat vuoden 2023 arviointikertomuksen muut tarkastelukohteet

Sitovien tavoitteiden ohella vuoden 2023 arviointikertomuksessa on tarkasteltu kaupunkiympäristön toimialan alaisesta toiminnasta erityisesti toimitilojen investointisuunnittelua, yleis- ja asemakaavoituksen toimintaa, yhdyspintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa sekä Vantaan ekologista kestävyyttä.

Toimitilojen investointisuunnittelu

Vantaalla toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla, jolla pyritään ennakoimaan maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin linjausten ja taustatekijöiden muutosten vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen. Taustatekijöiden muutoksia ovat esimerkiksi palveluntuottamisen tavan muutokset, väestönmuutos ja lakimuutokset.

Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palveluverkon ja tilatarpeiden muutoksia tarkastellaan vuosittain. Erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja tutkitaan alueellisilla tai palvelukohtaisilla esiselvityksillä. Esiselvitykset antavat selvitysajankohdan tilannekuvan tarkasteltavasta toimitilaverkosta ja investointitarpeista, jolloin toimitilojen investointisuunnittelussa on mahdollista ottaa huomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden muutokset. Toimitilainvestointiesitykset perustuvat viralliseen väestöennusteeseen, palveluverkkosuunnitelmaan tai esiselvitykseen, ja investointiesitykset tehdään kaikista hankkeista toteuttajatahosta tai –tavasta riippumatta. Toimialat vastaavat investointiesitystensä perusteluista ja mahdollisuudesta tilojen monikäyttöisyyteen.

Yleis- ja asemakaavoitus

Eriytymiskehityksen ehkäisemiseksi kaupunkiympäristön toimialalle laaditaan eriytymiskehityksen tiekarttaa. Tavoitteena on yhden esimerkkialueen kautta löytää toimialan käytössä olevat keinot eriytymiskehityksen korjaamiseen. Työn avulla on tarkoitus määritellä niin tulevaan strategiaan toimialaa koskevia nostoja kuin paikallisia kehittämishankkeita. Työ toteutetaan ns. backcasting-menetelmällä, jossa kolmen Demos Helsingin ohjaaman työpajan kautta haetaan toivottua tavoitetilaa ja polkua sen saavuttamiseksi. Työ on ohjelmoitu tälle vuodelle, ja sen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä.

Osoitteessa Kielotie 28 sijaitsevan toimitilarakennuksen 2. kerroksen sisäilmaongelmiin on viime syksyn ja kevään kuluessa reagoitu kiinteistöä koskevin

22.8.2024 VD/1405/00.03.00.00/2024

tutkimuksin ja korjauksin. Suurimmat tunnistetut puutteet liittyivät ilmanvaihtoon. Kevään aikana ilmanvaihtohormistoa on puhdistettu ja säädetty, ja sisäilmatilannetta on siten parannettu. Lisäksi ilmansuodattimien määrää kerroksessa lisättiin käytäville sijoitetuin laittein. Heti tutkimusten valmistuttua pystyttiin kuitenkin arvioimaan, etteivät tehdyt toimenpiteet riitä varmistamaan pahoista sisäilmaoireista kärsivien työntekijöiden terveellistä työntekoa rakennuksen 2. kerroksessa, ja asemakaavayksikkö sai käyttöönsä uusia tiloja Silkkitehtaan Konttorin 3. kerroksesta.

Tällä hetkellä asemakaavayksikön työntekijöitä sijoittuu sekä Kielotie 28:n 2. kerroksen tiloihin, kaupungintalon tiloihin että Silkin tiloihin. Viidestä asemakaavatiimistä yksi joutuu edelleen järjestämään tiimitapaamisensa joko hybridisti tai kaupungin tilojen ulkopuolella, sillä tiimissä on henkilö, joka ei pysty työskentelemään missään kokeilemassaan kaupungin omistamassa tilassa oireettomasti. Kevään aikana päätettiin myös koko toimialan yhteisiin väistötiloihin muuttamisesta. Lauri Korpisen katu 9:ään valmistuvat uudet tilat saadaan käyttöön ensi vuodenvaihteen tienoilla.

Kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen ajankohtaisista hankkeista vuorovaikutusta ja viestintää kehitetään jatkuvasti. Vuoden 2024 kuluessa on tarkoitus ottaa käyttöön suuraluekohtaiset ajankohtaistilaisuudet kaikilla suuralueilla. Tilaisuudet järjestetään hybridiperiaatteella, jotta mahdollisimman moni voisi osallistua haluamallaan tavalla. Viestinnässä pyritään aina käyttämään monipuolisesti eri kanavia. Käynnistyvistä kaavatöistä tiedotetaan kaavahankkeiden omilla verkkosivuilla, vuosittain kaavoituskatsauksessa, naapureille lähetettävin kirjein, lehti-ilmoituksin ja suuraluekohtaisissa uutiskirjeissä. Käynnissä olevat hankkeet löytyvät myös kartta.vantaa -palvelusta, josta on lisäksi linkki kunkin kaavan verkkosivuille.

Keväällä 2024 julkaistiin keskustojen kehittämissuunnitelmat kaikille avoimina tarinakarttoina. Yksittäisiin kaavahankkeisiin liittyvää vuorovaikutusta jatketaan myös kunkin hankkeen edellyttämissä määrin mm. kaavakävelyitä, vuorovaikutustilaisuuksia ja verkkokyselyitä järjestämällä. Lisäksi keskustelun jälkeen on päädytty säilyttämään kaavoittajien yhteystiedot ja suorat puhelinnumerot mm. kaavahankkeiden verkkosivuilla yhteydenpidon ja kaavoittajien saavuttamisen helpottamiseksi.

Vuorovaikutuksen oikea-aikaisuutta pyritään lisäämään panostamalla kaavahankkeiden käynnistymisvaiheen vuorovaikutusmahdollisuuksien hyvään kuvaamiseen osallistumis- ja arviointisuunnitelmissa. Nyt kehittäminen kohdistuu erityisesti pientaloalueille sijoittuvien hankkeiden vuorovaikutukseen, sillä käytännössä juuri nämä hankkeet tuottavat osapuolten välisiä ristiriitaisia tavoitteita, joista on hyvä päästä keskustelemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa suunnittelua.

Yhdyspintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa

Sitovan tavoitteen 5.3 mukaan on varmistettava, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintas suunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa. Kaupunkiympäristön toimialan mittarina on ollut rakennusvalvonnan ja pelastuslaitoksen välisten yhdyspintas suunnitelmien laatiminen. Tässä onnistuttiin, joten kaupunkiympäristön toimiala saavutti asetetun tavoitteen.

Hyvinvointialueen kiinteistö- ja asemakaavoitustarpeille on muodostettu oma yhteistyörakenteensa yhteistyöryhmineen. Vantaan ja VAKEHYVAN hankeyhteistyötä koordinoidaan tällä hetkellä kaupungin (kaupunkiympäristön toimiala) toimesta. Hankeyhteistyössä tehdään kokonaiskoordinoitua ja vedetään yhteen kaikkien hankkeiden kokonaiskuva. VAKEn kaava-, tontti- ja toimitilahankkeet toimivat kukin itsenäisesti. Yksityisiä sote-hankkeita koordinoidaan erillisen ohjeistuksen mukaan (VAKelta pyydetään hankkeista kannanotto palveluverkon tarpeiden näkökulmasta). Tämä yksityisiä hankkeita koskeva malli on vasta testikäytössä.

Työryhmät ovat seuraavat:

Vantaan kaupungin ja VAKEHYVAN kiinteistöjen ja maankäytön hankeyhteistyön työryhmät**1. VAKEHYVAN ja Vantaan kaupungin hankeyhteistyöryhmä**

- Palveluverkkosuunnittelun ja hankkeiden yhteensovittaminen
- VAKEHYVA:n eri palveluiden tilatarpeet tulevaisuudessa
- Väestökehitys ja asuntorakentaminen Vantaalla
- Suuremmat tilamuutoshankkeet
- Toimeksiannot valmisteluryhmille
- Kokoukset vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Jäsenet:
 - Vantaa: kiinteistöjohtaja (pj), kiinteistökehityspäällikkö (vpj), toimitilapäällikkö, asemakaavapäällikkö, vuokrauspäällikkö, asumisen erityisasiantuntija (siht.), erityisasiantuntija (kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu)?
 - VAKEHYVA: kuusi toimialajohtajaa (konsernipalvelut, vanhusten palvelut, terveydenhuolto, pelastuslaitos, aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut), tilakeskuspäällikkö

VAKEHYVAN ja Vantaan kaupungin ylimmän johdon yhteistyöryhmä

Teemakohtaiset ryhmät

Organisoituvat paikkialueellisesti

Teemoina esimerkiksi:

- Asunnottomuuden vähentäminen ja poistaminen
- Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja ongelmien ennaltaehkäisy
- Ikäystävällinen asuminen
- Asumisneuvonta

2. Uudishankkeet-valmisteluryhmä

- Uusille hankkeille sijaintien valmistelu
- Kaavoitushankkeiden valmistelu
- Tontinluovutuksen ja tonttikilpailujen valmistelu
- Kokoukset vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Jäsenet:
 - Vantaa: asemakaavapäällikkö (pj), asumisen erityisasiantuntija (siht.) ja tarvittaessa osallistuu aluearkkitehtiä tai muita asiantuntijoita
 - VAKEHYVA: tilakeskuspäällikkö, hankekehitysasiantuntija

3. Toimitilat-valmisteluryhmä

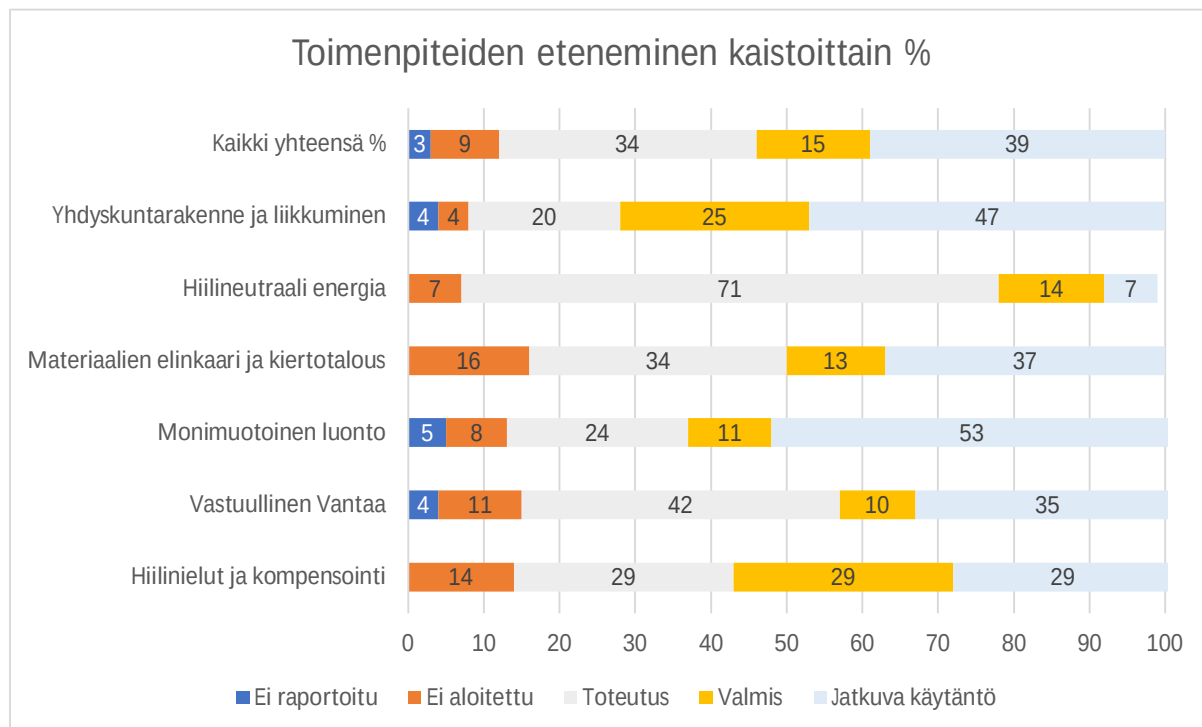
- Kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin liittyvät asiat
- Kaupungin omistamien tilojen remontti- ja muutostarpeet
- Kaupungin sote-kiinteistöjen myynti, aikataulu ja vaikutus VAKEHYVA:aan
- Kokoukset vähintään kaksi kertaa vuodessa
- Jäsenet:
 - Vantaa: toimitilapäällikkö (pj), vuokrauspäällikkö, alueisännöitsijä (siht.)
 - VAKEHYVA: tilakeskuspäällikkö, kaksi alueisännöitsijää, tekninen päällikkö, vuokrauspäällikkö

Hankeyhteistyölle on olemassa vuosikellot vuosille 2024 ja 2025.

Ekologisesti kestävä Vantaa

Vantaan resurssiviisauden tiekartan raportointi 2023–2024 tehtiin vuonna 2024 myöhemmin kuin aikaisemmin. Kasvihuonekaasupäästötiedot saatiin HSY:ltä vasta kesäkuussa, ja Ympäristövastuuraportin julkaisemista tämän myötä siirrettiin myöhemmäksi. Näin ollen raportti hyväksyttiin elokuun 2024 Kaupunkiympäristölautakunnassa. Samalla myös toimenpiteiden joka kevästä raportointia siirrettiin myöhemmäksi. Raportin tulokset näkyvät jäljempänä olevassa kuvassa.

Tavoitteita toteutetaan lähes 250 toimenpiteellä. Suunnitelluista toimenpiteistä lähes 90 prosenttia on valmiita, toteutuksessa tai jatkuva käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia oli Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistalla (16 %). Tilanne on samansuuntainen Hiilinielut ja kompensointi -kaistalla (toimenpiteistä 14 prosenttia) sekä Vastuullinen Vantaa -kaistalla, jolla raportoimatta tai aloittamatta on 15 prosenttia toimenpiteistä.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat 11 prosenttia vuodesta 2022 vuoteen 2023. Samaan aikaan väkiluku on kasvanut, joten asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet hieman enemmän, 13 prosenttia. Eniten Vantaalla vähenivät sähkönkäytön päästöt, mutta myös kaukolämmön ja liikenteen päästöt laskivat. Vantaa on oikealla polulla kohti hiilineutraaliutta. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kuitenkin lisää toimia kaikilla sektoreilla, ja mukaan tekemiseen tarvitaan myös yritykset ja asukkaat.

Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Luontopositiivinen Vantaa 2030 -työ on käynnistynyt ympäristökeskuksen koordinoimana ja kokonaisheikentymättömyyden mallin kehittäminen yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimissä. Molempia töitä tukemaan saatiin vuonna 2023 kaksi uutta suunnittelijavakanssia.

Luontopositiivisuus tarkoittaa, että kaupungin toiminnasta aiheutuu luonnolle kokonaisuutena enemmän hyvää kuin huonoa. Tavoite on kunnianhimoinen, sillä kaupungin kasvaessa ihmisten toiminta vaatii luonnolta yhä enemmän tilaa.

Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista. Toimenpiteiden tulokset raportoidaan vuosittain Ekokompassin sähköiseen järjestelmään 30.4. mennessä. Vantaan kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin marraskuussa 2022 Ekokompassi-sertifikaatti, ja sen jälkeen raportointia on tehty kaksi kertaa, vuosina 2023 ja 2024. Auditointi tehdään kolmen vuoden välein. Ulkopuolinen todentaja varmistaa, että toiminta täyttää ekokompassin 10 kriteeriä.

Kokonaisheikentymättömyyden malli

Osana luontopositiivinen Vantaa 2030 -tavoitetta on maankäytön suunnittelulle laadittava kokonaisheikentymättömyyden malli. Mallin tavoitteena on, että maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa otetaan entistä kattavammin huomioon luontoarvot ja tavoitellaan kokonaisheikentymättömyyttä, jossa luonnon tila ja monimuotoisuus eivät heikkene. Kokonaisheikentymättömyyden malli nojautuu lieventämishierarkiaan, jossa pyritään ensisijaisesti välttämään tai lieventämään luontoarvojen heikkenemistä, ja viimeisenä keinona on heikentyneiden luontoarvojen ekologinen kompensatio.

Kokonaisheikentymättömyys maankäytössä on tavoitettavissa Vantaalla. Kokonaisheikentymättömyyden mallin myötä saadaan lieventämishierarkia ja ekologinen kompensatio tehokkaasti osaksi Vantaan kaupungin maankäytön suunnittelun prosesseja, ja näin kyetään tavoittelemaan luontokadon pysäyttämistä. Mallin avulla kyetään estämään korvaamattomien luontohaittojen syntyä, ottamaan

käyttöön toimiva ja suunnitelmallinen lievennyshierarkia ja ekologinen kompensatio sekä välttämään kaavoitusprosesseja hidastavia ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä.

Luontoposiitiivisuuden ja kokonaisheikentymättömyyden tavoittelussa olennaista on koko kaupungin kattavan luontotiedon kokoaminen, jotta ensinnäkin kyetään toteamaan tapahtuva muutos luonnon tilassa ja toisekseen tunnistamaan ne alueet, jotka ensisijassa tulee turvata. Luontotieto on ensisijaisen tärkeää ekologisessa kompensaatiossa, jotta voidaan tunnistaa alueet luonnolle syntyvien haittojen hyvittämiseen.

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2023

TARKASTUSLAUTAKUNTA 24.4.2024

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	3
1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
1.1 VUODEN 2023 SITOVIER TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN EMOKAUPUNGISSA	6
1.2 STRATEGISTEN VUOSITAVOITTEIDEN YHTEENVETOA 2022–2023.....	15
1.3 KAUPUNGINVALTUUSTON KONSERNIYHTIÖILLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	17
2 KAUPUNGIN JA KONSERNIN TALOUS	21
2.1 KAUPUNGIN TALOUS JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	21
2.2 EMOKAUPUNGIN TALOUS JA TILINPÄÄTÖS.....	24
2.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS.....	26
2.4 INVESTOINNIT	31
2.5 SUURTEN KAUPUNKIEN VERTAILUA	33
2.6 TALOUDEN EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ.....	36
3 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	38
3.1 KAUPUNKIKONSERNIN SISÄINEN VALVONTA JA SISÄINEN TARKASTUS.....	38
3.2 VIESTINTÄ	42
3.3 KONSERNIOHJAUS JA KONSERNIN JOHTAMINEN.....	50
3.4 INVESTOINTISUUNNITTELUN PROSESSI	53
4 KASVATUS JA OPPIMINEN	57
4.1 AMMATILLINEN KOULUTUS, VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA	57
4.2 SEUREN SIJAISPALVELUJEN KÄYTTÖ VARHAISKASVATUKSESSA	64
5 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI	71
5.1 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT	71
6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	77
6.1 YLEIS- JA ASEMAKAAVOITUS	77
7 YHDYSPINTAYHTEISTYÖ HYVINVOINTIALUEEN KANSSA	83
8 MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY	87
9 VTK KIINTEISTÖT OY	94
10 EKOLOGISESTI KESTÄVÄ VANTAA	98
11 VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA	103
12 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA	108
LYHENTEET	112
LIITE 1	113
LIITE 2	114

VANTAAN KAUPUNKI

05/2024

Tarkastuslautakunta/ulkoisen tarkastus

Kansikuva: Vantaan kaupunginmuseo, Pekka J. Heiskanen

TIIVISTELMÄ:

1. Kaupunki asetti 41 tavoitetta vuodelle 2023. Näistä 83 prosenttia raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Toteutumatta jäi muun muassa koulukiusaamiseen vähentämiseen, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilaan, lukutaidon kehittymiseen sekä työttömyyden vähentämiseen liittyviä tavoitteita. Näitä tavoitteita jäi kokonaan toteutumatta myös vuonna 2022. Konserniyhteisöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena paremmin kuin vuotta aiemmin.
2. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudelliset tulokset olivat ylijäämäisiä vuonna 2023. Hyvää taloudellista tulosta pohjustivat verokertymää kasvattaneet kertaluontoiset erät. Kaupungin talous on viime vuosina kehittynyt suotuisasti. Tullevaisuudessa kuntatalouteen liittyy lukuisia epävarmuustekijöitä, jotka voivat heikentää talouden tasapainoa.
3. Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta on riippumaton kunnan organisaatiosta ja toimivasta johdosta. Sisäinen valvonta on johdon ja hallinnon työväline sekä osa johtamisjärjestelmää. Sisäisen tarkastuksen suorittamien tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kokonaisuutena olevan kaupungissa keskimäärin hyvällä tasolla. Annettujen suositusten toteuttamisessa on paikoin parantamisen varaa.
4. Kaupungin viestinnällä on tärkeä rooli tiedon jakamisessa, kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden välittäjänä sekä kaupungin maineen ja vetovoimaisuuden edistäjänä. Viestinnän saavutettavuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen kiinnitetään kaupungissa koko ajan huomiota. Valmistelussa olevalla maineohjelmalla ohjataan viestinnän suunnittelua ja toteutusta kaupungissa sekä kehitetään pitkäjänteisesti Vantaan mainetta ja vetovoimaa.
5. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista. Omistajaohjauksella kaupunki pyrkii ohjaamaan yhtiöitä siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus. Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Omistusten kokonaisuutta arvioidaan jat-

kossa siten, että se on kaupungin jäljellejäänyttä palvelutuotantoa tukeva. Konserniomistusten kokonaissuunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiöjärjestelyjä.

6. Toimitilainvestointeja ohjataan ja hallitaan palveluverkkosuunnittelulla. Palveluverkkosuunnittelussa ennakoidaan erilaisten palvelutarpeeseen vaikuttavien taustatekijöiden, maankäytöllisten ratkaisujen ja kaupungin omien linjausten vaikutukset tulevaisuuden palvelu- ja toimitilatarpeisiin. Palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus reagoida muutostarpeisiin.
7. Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä. Hallitusohjelma sisältää useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia, joiden jatkovalmistelussa Varia pyrkii olemaan aktiivisesti mukana.
8. Varhaiskasvatus on joutunut turvautumaan aiempaa enemmän vuokratyövoiman käyttöön. Kasvaneen sijaistarpeen taustalla vaikuttavat muun muassa rekrytointivaikeudet, merkittävästi lisääntyneet sairauspoissaolot, lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden lasten suuri osuus varhaiskasvatuksessa. Vuokratyövoimaan käytettyjen kustannusten ennakoitua suurempi määrä aiheutti vuodelle 2023 merkittävän lisämäärärahatarpeen. Varhaiskasvatuksessa analysoidaan sijaistarpeen taustasyitä ja pyritään tehokkaisiin korjaaviin toimenpiteisiin.
9. Kulttuuripalvelut tuottaa ja järjestää monipuolista ja eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritoimintaa. Kaupungin omaa toimintaa täydentävät alueen muut kulttuuri-toimijat, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä. Kulttuuripalvelut tuo kaupunkiin eloa, osallistaa asukkaita ja tarjoaa harrastusmahdollisuuksia. Tällä kaikella on oma merkityksensä syrjäytymisen ehkäisemisessä.
10. Yleis- ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resursiivisaasta kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä. Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi on tärkeää kehittää tasaisesti eri suuralueita. Asukkailta tulleiden yhteydenottojen

perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Selkeä ja avoin vuorovaikutus on tärkeää. Tarve viestintä- ja vuorovaikutusosaamiselle korostuu erityisesti lakisääteisen kuulemisen ylittävältä osin.

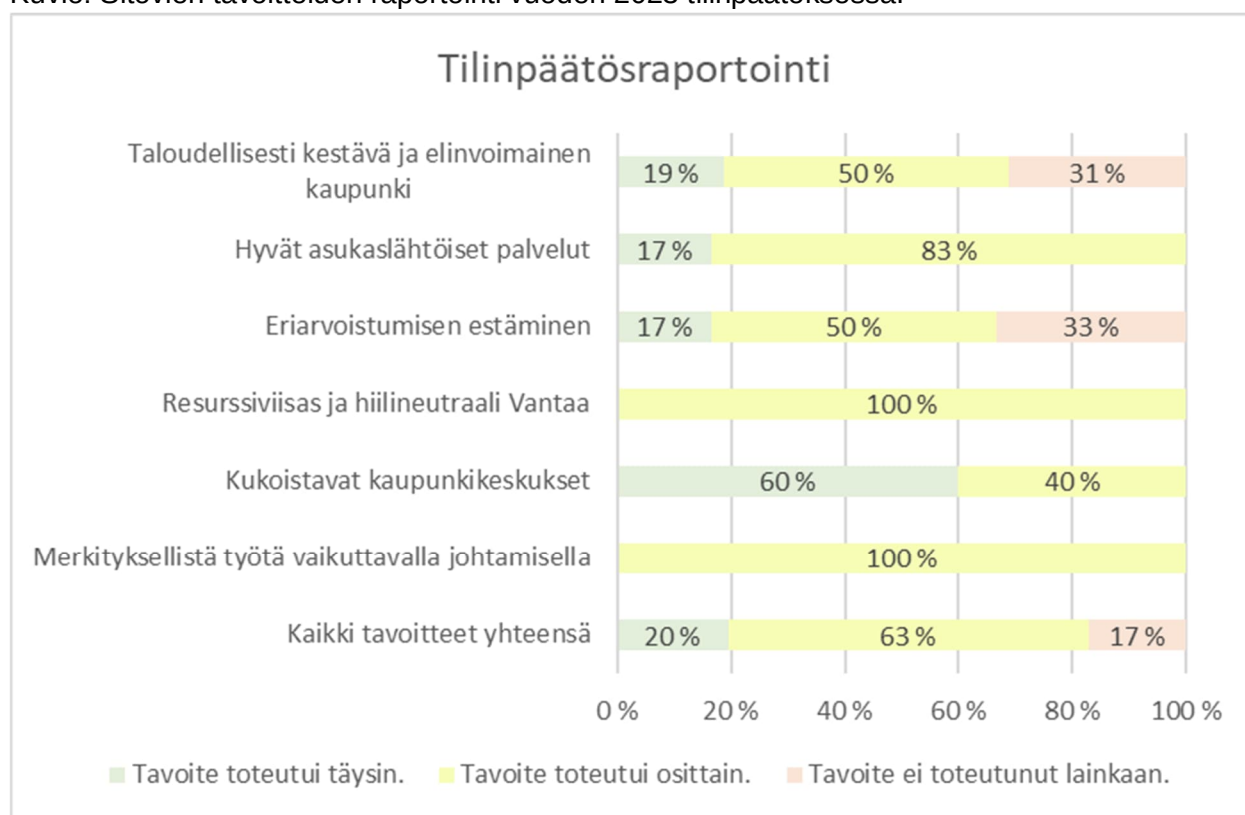
11. Hyvinvointialueella on ollut vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat neuvotelleet yhteistyöstä ja kartoittaneet yhteisiä prosesseja. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Esimerkiksi opiskelu- ja elämäntilanteen uusissa toimintamalleissa on vielä kehittämistä.
12. VTK Kiinteistöt Oy saavutti kaupungin asettamat tavoitteet vuonna 2023 ja yhtiön talouden kehitys jatkui myönteisenä. Vuonna 2023 päivitettyissä VTK-konsernin omistajapolitiittisissa linjauksissa huomioitiin entistä painokkaammin vastuullisuus kiinteistöjen omistajana. VTK-konsernin vastuullisuusohjelman tavoitteilla tuetaan myös kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen toteuttamista. Vuoden 2024 alusta VTK Kiinteistöt Oy toimii kaupungin sidosyksikkönä.
13. Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Toiminnan opiskelija- ja työelämälähtöisyys näkyvät oppilaitoksen saamista korkeissa palautearvosanoissa. Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen on tärkeä toiminnan lähtökohta. Oppilaitoksessa on tarjolla laaja valikoima opiskelun ja hyvinvoinnin tukipalveluja.
14. Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteistä yli 80 prosenttia on aloitettu, valmistunut tai jatkuvana käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinelut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoiteltua tahtia.

1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1 Vuoden 2023 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Tarkastuslautakunnan tehtävistä ja toiminnasta on kerrottu tarkemmin kohdassa 12. Vuodelle 2023 oli asetettu 41 sitovaa tavoitetta. Alla olevassa kuviossa on esitetty tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaiset toteumat painopistealueittain. Lisäksi esitetään kokonaistoteuma.

Kuvio: Sitovien tavoitteiden raportointi vuoden 2023 tilinpäätöksessä.

Tavoitteista kokonaan toteutuneeksi raportoitiin 20 prosenttia, osittain toteutuneeksi 63 prosenttia ja ei lainkaan toteutuneeksi 17 prosenttia.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutuminen	Tavoite toteutui osittain.	
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot yhteensä 150 miljoonaa euroa vuosina 2022–2025, vuodelle 2023 37,5 miljoonaa euroa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
1.4 Kiinteistöjohtamisen linjauksilla tuetaan kaupunkistrategian tavoitteita ja erityisesti kaupungin palveluiden tarpeita	Tavoite toteutui täysin.	
1.5 Sote- ja Pela -kiinteistöjen salkutus myyntiä varten on tehty ja ensimmäinen salkku myyty	Tavoite toteutui osittain.	
2.1 Työnhakija-asiakkaiden työttömyysjaksot lyhenevät	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
2.2 Työttömyys vähenee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
2.3 Yritysten palkkasumma kasvaa	Tavoite toteutui täysin.	
2.4 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	
2.5 Yritysten sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvittämistyöryhmän selvitystyö on valmistunut ja sen työn pohjalta tehtävät kehittämistoimet mukaan lukien myynnin ja markkinoinnin uudistus on toteutettu vuoden 2023 aikana	Tavoite toteutui osittain.	
2.6 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Tavoite toteutui täysin.	
3.1 Kuusijärven ympärivuotinen vetovoimaisuus paranee	Tavoite toteutui osittain.	
3.2 Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Tavoite toteutui osittain.	
3.3 MAL-tavoitteet toteutuvat	Tavoite toteutui osittain.	
3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Toteutui osittain.
3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 2.2 Työttömyys vähenee.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Pitkäaikaistyöttömien määrä.
- Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä.
- Vieraskielisten työttömien määrä.

Nykyiset mittarit mittaavat työttömien määriä eri ryhmissä. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan mittareita olisi hyvä täydentää lisäämällä niihin mahdollisuuksien mukaan myös prosentuaaliset osuudet. Esimerkiksi vieraskielisten työttömien prosentuaalinen osuus kaikista Vantaalla asuvista vieraskielisistä. Tämä antaisi kokonaisvaltaisemman kuvan työttömyydestä.

Sitova tavoite 3.4 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 550 asuntoa.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Vantaalle valmistuu 550 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasun-
toja).

Vuoden 2021 lähtötaso valmistuneissa pientaloasunnoissa oli 378 asuntoa. Omakoti-, pari-, erillis- ja rivitaloihin valmistui vuonna 2023 yhteensä 452 asuntoa. Tilinpäätöksen raportoinnin mukaan tavoite ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta katsoo, että vaikka vuoden 2023 tavoitetasoa ei saavutettukaan, oli kehitys kuitenkin positiivista lähtötasoon verrattuna. Koska pientaloasuntoja valmistui 82 prosenttia tavoitteena olevasta määrästä, tarkastuslautakunta katsoo, että tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite 3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Kuntien mainetutkimus.
- Kysely Vantaalle muuttaville ja vantaalaisille Vantaan vetovoimatekijöistä sekä pois muuttaville muuton syistä.

Huomio liittyy jälkimmäisen mittarin tavoitetasoon ja sen raportointiin. Tavoitetasoksi oli asetettu, että kysely on tehty ja kyselyn johtopäätöksiä aletaan hyödyntää Vantaan maineen ja vetovoiman parantamiseksi. Toteuman osalta on raportoitu ainoas-

taan, että kysely on toteutettu, mutta sen johtopäätösten hyödyntämistä ei ole kuvattu. Raportoinnissa tulisi ottaa paremmin huomioon asetettu tavoitetaso ja sen toteutuminen kokonaisuudessaan.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät	Tavoite toteutui osittain.	Tavoitteen toteutumisesta ei voida arvioida.
5.1 Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset hyte-rakenteet ovat toimivat	Tavoite toteutui täysin.	
5.2 Turvallisuussuunnittelun rakenteet ja prosessit kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa	Tavoite toteutui osittain.	
5.3 Varmistetaan, että toimialojen eri palvelukokonaisuuksilla on ajantasaiset yhdyspintasuunnitelmat tai -sopimukset hyvinvointialueen kanssa	Tavoite toteutui osittain.	
6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
7.1 Yhteisöllinen opiskeluhoito toteutuu kaupungin toiminnassa ja yhdyspintatyössä hyvinvointialueen kanssa	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus ja kaupungin toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi kehittyvät.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Vantaan hyte-kerroin (hyvinvointi ja terveys) nousee vuoden 2022 tasosta.
- Työikäisten ja ikääntyneiden ryhmäliikunnan, virtuaalisen liikunnan ja vertaisryhmätoiminnan tarjonta kasvaa vuoden 2022 tasosta.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Huomiona kuitenkin, ettei vuoden 2022 tasoa ole tavoiteasetannassa tuotu esille. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukainen hyte-kerroin ei ole noussut tavoitteen mukaisesti. Toisen mittarin osalta on raportoitu toteutuneen toiminnan tarjontaa todeten, että tavoite on toteutunut täysin. Koska vuoden 2022 tasoa ei ole kummankaan mittarin osalta esitetty raportoinnissa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Sitova tavoite 6.1 6–8-vuotiaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Lukuseula-testi.
- Kilpailutetaan matemaattisen osaamisen testi.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaiset lukuseula-testin tulokset ovat laskeneet kaikissa seurantaryhmissä. Toisen mittarin on raportoitu toteutuvan täysin, vaikka arvioinnin mahdollistavaa lähtötasoa ei ole esitetty. Koska ensimmäisen mittarin mukainen tavoite ei ole toteutunut lainkaan ja toisen mittarin toteutumista ei voida arvioida, ei tavoite ole toteutunut lainkaan.

Lisäksi huomiona tuodaan esille, että raportointi ei vastaa täysin sitovana tavoitteena olevaa ikäluokkaa. Matemaattisen osaamisen osalta raportointi koskee osin myös 7. luokan oppilaita.

Eriarvoistumisen estäminen		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
9.2 NEET-nuorten aktivoimiseksi on kehitetty toimenpiteitä, joiden vaikuttavuutta ja NEET-nuorten määrää arvioidaan säännöllisesti	Tavoite toteutui täysin.	
11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
11.2 Selvitetään uutta tiedolla johtamisen mallia, jolla voidaan paremmin suunnata palveluja sekä kohdistaa resursseja sitä tarvitseville alueille	Tavoite toteutui osittain.	
12.1 Myönteisen erityiskohtelun ohjelmalla edistetään asukasosallisuutta ja kehitetään palveluja sekä ehkäistään asuinalueiden eriarvoistumiskehitystä	Tavoite toteutui osittain.	
14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset taidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä.

Huomio liittyy mittarin tuottaman tiedon ajantasaisuuteen. Koska kouluterveyskysely toteutetaan joka toinen vuosi, tulee toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan viivettä. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin. Mittaroinnin kehittämistä tai täydentämistä olisi hyvä pohtia, jotta tilanteen kehittymistä ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta voitaisiin seurata tiheämmin. Pohdinnan tueksi olisi hyvä kartoittaa nykyisten järjestelmien hyödyntämismahdollisuudet, jotta tietoa voitaisiin tuottaa kuormittamatta liikaa käytössä olevia henkilöresursseja. Mahdollisessa täydentävässä kyselyssä olisi hyvä kartoittaa myös oppilailla/opiskelijoilla olevia ajatuksia ratkaisusta, joilla kiusaamiseen voitaisiin tehokkaasti puuttua.

Sitova tavoite 11.1 Alueiden eriytymiskehitys pienenee.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Sosioekonominen indeksi.

Huomio liittyy raportoinnissa käytettävissä olevan tiedon ajantasaisuuteen. Raportoinnissa on tukeuduttu vuoden 2021 tietoihin, koska tuoreempia tilastoja ei ole saatavissa. Mittarointia olisi syytä kehittää, jotta tilannearvioinnin perusteena voitaisiin käyttää ajantasaista tietoa. Vuoden 2023 toimintaa arvioitaessa tarkastuslautakunnan on vaikea ottaa kantaa vanhempaan tilastotietoon. Toisaalta koko valtuustokautta tai pidempiäkin ajanjaksoja tarkastellen myös vanhempi tieto näyttää kehityksen suuntaa. Kehitys voi toisinaan myös olla nopeaa, jolloin mahdollisimman ajantasainen tieto auttaa aloittamaan korjaavia toimenpiteitä nopeammin.

Sitova tavoite 14.1 Kotouttamisohjelman vuoden 2023 toimenpiteet on toteutettu.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Toteutetaan vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet.

Huomio liittyy mittarin tavoitetasoon ja sen raportointiin. Tavoitetasoksi oli asetettu, että vuodelle 2023 asetetut toimenpiteet on toteutettu. Toteuman osalta on raportoitu, että kotouttamisohjelma on hyväksytty valtuustossa joulukuussa 2023 ja myös toimenpiteiden seuranta on aloitettu joulukuussa. Raportoinnin osalta jäi hieman epäselväksi, onko vuodelle 2023 suunnitellut toimenpiteet myös toteutettu.

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Tavoite toteutui osittain.	
19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
20.1 Luonnon monimuotoisuuden edistäminen Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Tavoite toteutui osittain.	
22.1 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reuna-ehdojen mukaisesti	Tavoite toteutui osittain.	
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 19.1 Tehostetaan kierrätystä kaupungin toimipisteissä.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Kaupunkiympäristön toimialan toiminta on Ekokompassi-sertifikaatin mukaista.
- Käyttöönottoauditointien toteutus-% Kaupunkikulttuurin kirjasto- ja asukaspalveluiden sekä kulttuuripalveluiden palvelualueiden toimipisteissä.

Huomio liittyy ensimmäisen mittarin tavoitetasoon toteutumisen raportointiin. Tavoitetasoon mukaan Ekokompassin mukainen toiminta tuli todentaa vuosiraportilla. Raportoinnin mukaan vuosiraportointi jätetään vasta huhtikuussa 2024. Epäselväksi jää, onko toiminnan Ekokompassin mukaisuus ollut todennettavissa raportointiajankohdalla. Ainakaan tästä ei ole raportoinnin yhteydessä mainittu. Raportoinnissa on syytä ottaa kantaa tavoitetasoon toteutumiseen kaikilta osin. Lisäksi toinen mittari viittaa

vanhaan organisaatorakenteeseen. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan organisaatiouudistus tapahtui vuoden 2023 alussa.

Kukoistavat kaupunkikeskukset		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta	Tavoite toteutui täysin.	Tavoitteen toteutumista ei voida arvioida.
23.2 Kaupunkikeskustat ovat houkuttelevat tapahtumineen ja palveluineen	Tavoite toteutui täysin.	
27.1 Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Tavoite toteutui osittain.	
27.2 Pysäköintiyhtiön toteutuksen edistäminen	Tavoite toteutui täysin.	
27.3 Aviapolis-skenaariotyön toimenpiteiden käynnistäminen	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 23.1 Asukaslähtöinen osallistuva budjetointi vahvistaa osallistuvien asukkaiden osallisuuden kokemusta.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Osallisuuden kokemus selvitetään hyödyntäen osallisuusindikaattoria prosessin alussa, puolivälissä ja lopussa.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvä mittari on yksiselitteinen. Vuodelle 2023 asetetun tavoitetason mukaan osallistuvan budjetoinnin tuli olla vakiintunut toimintamuoto ja käytössä kaikilla suuralueilla. Lisäksi osallistuneiden osallisuuden kokemuksen tuli kasvaa prosessin aikana. Raportoinnin mukaan mittarin mukainen ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuvan budjetoinnin prosessin asukasvuorovaikutuksen vaihe tulee päättymään kesällä 2024, jonka jälkeen saadaan tietoa prosessin vaikutuksista. Koska osallisuuden kokemuksen kehityksestä ei vielä ole tietoa, ei tavoitteen toteutumista voida arvioida.

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella		
Sitova tavoite vuodelle 2023	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2023 toimenpiteet toteutettu	Tavoite toteutui osittain.	
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 28.1 Jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kunta10 kapeikot on paikallistettu ja toimenpiteet luotu.

Sitovaksi tavoitteeksi on asetettu, että jokainen esihenkilö johtaa valmentavasti. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan asetettu tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Mittari on asetettuun tavoitteeseen nähden hieman epätarkka. Raportoinnin perusteella valmentavan johtamisen taso näyttää valikoiduissa yksiköissä säilyneen hyvin samalla tasolla kuin Kunta10-kyselyssä. Tarkastuslautakunta nostaa myönteisenä asiana esille kaupungin mittavan panostuksen esihenkilökoulutukseen. Esihenkilövalmennuksia on tarjottu laajasti ja osallistumisaste on ollut korkea.

Johtopäätökset:

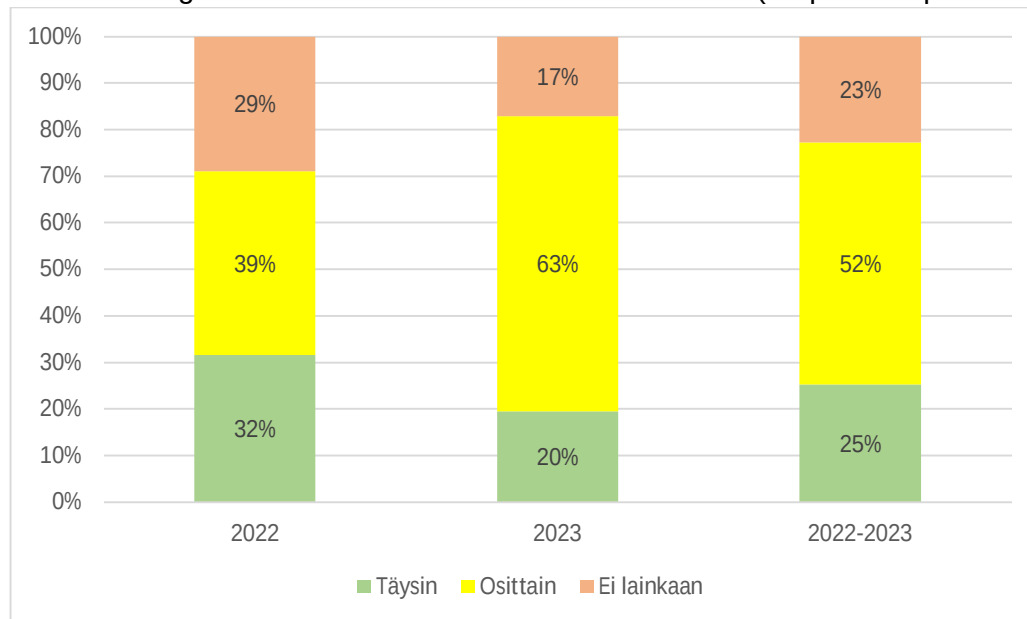
Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kahden tavoitteen toteumasta. Kahden tavoitteen toteutumista ei tarkastuslautakunnan mielestä voinut arvioida. Lisäksi lautakunta huomautti seitsemän tavoitteen mittarista tai siihen liittyvästä raportoinnista. Huomiot liittyivät edellisvuoden tapaan mittarien tavoitearvojen tai toteuma-arvojen puuttumiseen, ajantasaisten vuoden 2023 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen tai siihen että mittari ei vastaa täysin tavoitetta. Tarkastuslautakunnan arviointityötä helpottaa, että raportointia on kehitetty kirjaamalla monta mittaria sisältäviin tavoitteisiin toteumat mittareittain.

Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan koulukiusaamisesta, opiskelijoiden hyvinvoinnin tilasta sekä lukutaidon kehitymisestä. Koulukiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla. Myöskään lukutaidossa ei ole saavutettu tavoiteltua tulosta, vaan osaamistaso on laskenut.

1.2 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvetoa 2022–2023

Alla olevassa kuviossa on yhteenvetoa Vantaan kaupungin strategisten vuositavoitteiden toteutumisesta tilinpäätöksen raportoinnin mukaan vuosina 2022–2023. Vuosille 2022 ja 2023 asetettiin yhteensä 79 tavoitetta (38 vuodelle 2022 ja 41 vuodelle 2023).

Kuvio: Strategisten tavoitteiden toteutuminen 2022–2023 (tilinpäätösraportointi).

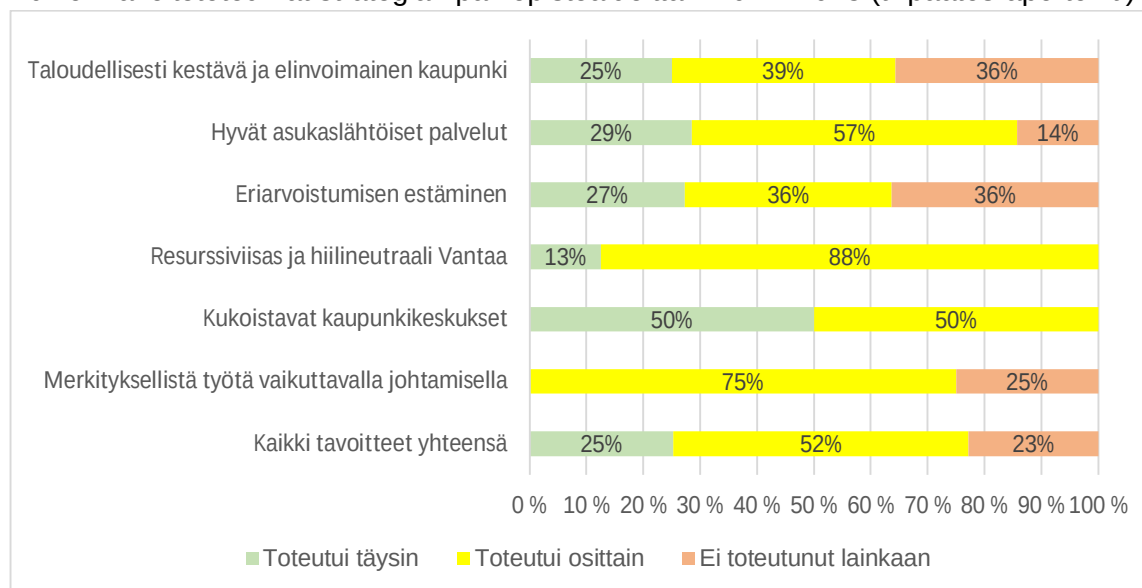

Kokonaan tai osittain toteutuneiksi raportoitujen tavoitteiden määrä kasvoi 71 prosentista 83 prosenttiin vuonna 2023. Vuonna 2023 selvästi enemmän tavoitteita raportoitin osittain toteutuneeksi.

Tavoitteiden toteutuminen painopistealueittain

Vantaan strategiassa on kuusi painopistealuetta, joihin vuosittaiset strategiset tavoitteet jakaantuvat. Seuraavassa kuviossa on koottuna tilinpäätöksessä raportoidut tavoitetoteumat strategian painopistealueittain vuosilta 2022–2023.

Kuvio: Tavoitetoteumat strategian painopistealueittain 2022–2023 (tilipäätösraportointi).

Kahdella painopistealueella (resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa sekä kukoistavat kaupunkikeskukset) kaikki tavoitteet raportoitiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Painopistealueella taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki vaikeiksi tavoitteiksi ovat osoittautuneet työttömyyden vähentämiseen liittyvät tavoitteet. Eriarvoistumisen estämisen painopistealueella nuorten hyvinvointiin liittyvien palvelujen saatavuuteen ja koulukiusaamisen vähentämiseen sekä lukutaidon parantamiseen liittyviä tavoitteita jäi kokonaan toteutumatta.

Tarkastuslautakunnan arvioinnista

Seuraavan taulukkoon on koottu vuosilta 2022–2023 tavoitemäärät, joista tarkastuslautakunta oli eri mieltä tai lautakunnalla oli tavoitteista jotakin huomautettavaa. Su-luissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suurta osaa tavoitteista erilaiset huomautukset koskivat.

Taulukko: Tarkastuslautakunnan huomiot vuosilta 2022–2023.

	2022	2023	Yhteensä
Huomiot	10 (26 prosenttia)	11 (27 prosenttia)	21 (27 prosenttia)

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä 4 tavoitteen toteumasta, huomautti yhteensä 15 tavoitteen osalta raportoinnista tai mittaroinnista ja 2 tavoitteen kohdalla tarkastuslautakunta totesi, että arviointia ei voinut tehdä.

Raportoinnin osalta huomiot koskivat raportoinnin epätasällisyyksiä (raportoinnin perusteella oli epäselvää, oliko tavoite toteutunut). Mittareiden osalta huomautettiin muun muassa siitä, että mittareilta puuttuivat ajantasaiset toteuma-arvot tai lähtöarvot ja joissain tapauksissa mittarit eivät vastanneet täysin tavoitetta.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupunki asetti vuosina 2022–2023 yhteensä 79 strategista tavoitetta. Tavoitteet jakaantuvat kuuteen strategian osa-alueeseen. Raportoinnin mukaan tavoitteista oli toteutunut kokonaan tai osittain noin 77 prosenttia ja 23 prosenttia ei toteutunut lainkaan. Monet työllisyystavoitteet ja jotkin nuorten hyvinvoinnin parantamiseen liittyvät tavoitteet jäivät toteutumatta.

Tarkastuslautakunta oli tarkastelujaksona eri mieltä tavoitetoteumasta tai antoi muutoin huomautuksen yhteensä noin 27 prosenttiin tavoitteista. Huomautuksia annettiin tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin. Raportoinnin osalta huomiot koskivat epätasällisyyksiä ja mittareista puuttui lähtötasoarvoja, tai puutteita oli mittarien arvojen ajantasaisuudessa.

Suosituks:

Tavoiteraportoinnin täsmällisyyteen ja mittarien ajantasaisuuteen tulee kiinnittää huomiota, koska tämä auttaa myös tavoitteiden toteutumisen arvioinnissa.

1.3 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Talousarviossa 2023 tavoitteita on edelleen yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu, jotta konserniyhteisöjä koskeva omistajaohjaus sekä raportointi olisivat jatkossa yhtiöiden näkökulmasta entistä selkeämpää ja ennakoitavampaa. Tavoitteet on ryhmitelty luokittain.

Suuret tytäryhtiöt

Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen. Kaikki suuret yhtiöt laativat vuoden 2023 aikana

oman vastuullisuusohjelman omistajapoliittisiin linjauksiin perustuen. Vastuullisuusohjelmissa tulee ottaa huomioon kaupungin resurssiviisauden tiekartta sekä hiilineutraalisuustavoite 2030.

Vantaan Energialle oli asetettu viisi tavoitetta, joista työturvallisuuteen ja henkilöstötyytyväisyyteen liittyvät toteutuivat täysin. Talouteen, ilmastonmuutoksen hillintään ja vastuullisuusohjelman laatimiseen liittyvät tavoitteet toteutuivat osittain. Työturvallisuus parantui edellisestä vuodesta työtapaturmien jäätyä merkittävästi alle tavoitteen. Henkilöstötyytyväisyyden hyvä taso parantui entisestään. Talouteen liittyvistä tavoitteista konsernin liikevoittotavoite ja pääomantuottotavoite eivät toteutuneet. Osingonjakotavoitteessa sen sijaan päästiin 50 prosentin tavoitteeseen. Vastuullisuustavoitteista ilmastonmuutoksen hillinnässä tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta laskivat edellisestä vuodesta, mutta jäivät kuitenkin asetetusta tavoitteesta. Fossiilisista polttoaineista luopumista vuoteen 2026 mennessä edistettiin tavoitteen mukaisesti. Vastuullisuusohjelman laatimisessa on edetty, mutta työ on vielä kesken.

VAV Yhtymä Oy:lle oli asetettu kahdeksan tavoitetta. Talouteen, henkilöstöön ja vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä tavoitteista asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilymistä koskeva tavoite toteutui osittain ja asiakastytytyväisyystavoite ei lainkaan. Talouden tavoitteista verotettava tulos oli tavoitteen mukainen, samoin asuntotuotannossa saavutettiin tavoitteeksi asetettu 115 asunnon lisäys ARA-asuntokantaan. Kiinteistöjen ylläpidon kustannusten nousu oli kustannusindeksin nousua pienempi. Työtyytyväisyys ylitti Työeläkevakuuttajan tutkimuksen vertailuaineiston keskiarvon. Terveysperusteiset poissaolot laskivat edellisestä vuodesta. Yhtiön laatima vastuullisuusohjelma on valmis ja toimenpiteet on viety osaksi toimintaa. Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyttämiseksi tehtävissä korjauksissa on jääty hieman suunnitelman mukaisesta tasosta. Myös korjauskustannukset ovat jääneet vastaavasti budjetoidusta. Asiakastytytyväisyys kiinteistönhuoltoon, siivoukseen, isännöintiin ja vuokraukseen parani edellisestä mittauksesta. Asiakaskokemus jäi kuitenkin kokonaisuutena alle asetetun tavoitteen.

Vantaan tilapalvelut Vantti Oy:lle oli asetettu kuusi tavoitetta. Talouden tavoite ei toteutunut lainkaan. Tilikauden tulos ei yltänyt tavoiteltuun vähintään yhteen prosenttiin liikevaihdosta. Asiakastyytyväisyys parantui edellisestä vuodesta, mutta ei aivan yltänyt asetettuun tavoitteeseen. Omistajapoliittisten linjausten yhteydessä määriteltyjen kehittämistoimenpiteiden toimeenpanossa onnistuttiin. Henkilöstötyytyväisyyteen liittyvä tavoite toteutui täysin, mutta sairauspoissaolojen tavoitetaso ylittyi hieman. Vastuullisuusohjelman laatimiseen liittyvä tavoite toteutui täysin.

VTK Kiinteistöt Oy:lle oli asetettu viisi tavoitetta, jotka kaikki toteutuivat täysin. VTK Kiinteistöt Oy:n tavoitteista, niiden mittareista ja toteumasta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 9.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle oli asetettu seitsemän tavoitetta, jotka kaikki toteutuivat täysin. Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n tavoitteista, niiden mittareista ja toteumasta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa 8.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöt on jaettu talousarviossa kolmeen ryhmään. Talousarviotavoitteet määrittyvät näiden ryhmien mukaisesti. Ensimmäisen ryhmän muodostavat tavalliset kiinteistöyhtiöt, joiden ensimmäisenä tavoitteena oli kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu ei ylitä Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksin muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Raportointihetkellä ei ollut käytettävissä indeksitietoa koko vuoden osalta. Viimeisimmän julkistetun tiedon mukaan tarkasteltuna tavoite ei toteutunut puolessa kiinteistöyhtiössä eli ylläpidon kustannukset nousivat niissä indeksiä enemmän. Yhdelle yhtiölle kyseistä tavoitetta ei ollut asetettu. Toisena tavoitteena oli pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiili-neutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Tavoite toteutui täysin 13 yhtiössä ja kahdessa osittain. Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfraan käyttötarpeen kartoituksen toteuttaminen. Tavoite toteutui täysin 13 yhtiössä ja kahdessa ei lainkaan.

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöiden lisätavoitteena oli kestävä ja vastuulliseen taloudenpitoon liittyvä voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä. Tavoite toteutui täysin toisen yhtiön osalta ja toisen osalta ei lainkaan.

Pääomavuokramallilla kiinteistöjään vuokraavalle kiinteistöyhtiölle oli asetettu kolme tavoitetta. Ensimmäisenä tavoitteena oli kestävä ja vastuullinen taloudenpito, jossa tuli saavuttaa positiivinen tilikauden tulos. Toisena tavoitteena oli PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfraan käyttötarpeen kartoituksen toteuttaminen. Asetetut tavoitteet toteutuivat täysin.

Johtopäätökset:

Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin ja paremmin kuin vuotta aiemmin. Asetetuista 31 tavoitteesta 23 (74 prosenttia) toteutui täysin, viisi (16 prosenttia) toteutui osittain ja kolme (10 prosenttia) ei toteutunut lainkaan. Myös kaupungin kiinteistöyhtiöilleen asettamat tavoitteet toteutuivat hyvin. Pääosa asetetuista tavoitteista toteutui täysin.

2 KAUPUNGIN JA KONSERNIN TALOUS

Kuva: Tikkurilan tori, Alisa Kaukio

2.1 Kaupungin talous ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Oheisiin käyttötalouden, verorahoituksen ja investointien taulukoihin on koottu vuodelta 2023 talousarvion, muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen lukuja sekä vertailuna vuoden 2022 tilinpäätöksen lukuja.

Taulukko: Käyttötalous, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Muutettu talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Tulot	344 417	312 714	333 561	511 279
Menot	-989 098	-1 020 948	-1 007 611	-1 905 308
Toimintakate	-644 681	-708 234	-674 050	-1 394 029
Verotulot	610 000	636 000	638 679	1 203 661
Valtionosuudet	181 000	177 700	179 656	287 597
Rahoitustulot ja menot	12 034	12 034	17 703	26 353
Vuosikate	158 353	117 499	161 988	123 581
Poistot ja arvonalentumiset	-110 838	-110 838	-111 844	-110 630
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	50
Tilikauden tulos	47 514	6 661	50 143	13 001
Varausten ja rahastojen muutos	1 313	1 313	-2 456	-907
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	48 827	7 974	47 678	12 093

Taulukko: Verorahoitus 2023, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Muutettu talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Kunnan tulovero	413 000	430 000	431 249	957 370
Kiinteistövero	109 000	113 000	112 094	108 450
Osuus yhteisöveron tuotosta	88 000	93 000	95 336	137 840
Verotulot yhteensä	610 000	636 000	638 679	1 203 661
Valtionosuudet	181 000	177 700	179 656	287 597
Verorahoitus yhteensä	791 000	813 000	818 335	1 491 258

Taulukko: Investoinnit, talousarvio ja tilinpäätös 2023, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Muutettu talousarvio 2023	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Bruttoinvestoinnit	-163 745	-195 651	-166 819	-139 448
Nettoinvestoinnit	-157 733	-191 138	-159 916	-115 500

Bruttoinvestointimenot kuvaavat investointimenoja kokonaisuudessaan ja nettoinvestointimenoista on vähennetty investointeihin saadut rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntitulot.

Kaupunki varautui muutetussa talousarviossa muun muassa kasvaneisiin henkilöstönvuokrakustannuksiin ja maanmyyntivoittojen ennakoitua selvästi huonompaan tulokertymään. Lisäksi verokertymän ennakoitiin kasvavan selvästi alkuperäisen talousarvion arviosta.

Tilinpäätöksen taloudellinen tulos oli selvästi muutetussa talousarviossa ennakoitua tulosta parempi. Muutetussa talousarviossa arvioidut menon lisäykset ja tulon vähennykset toteutuivat ennakoitua pienempinä. Lisäksi kunnan tuloveron, yhteisöveron ja valtionosuuksien kertymät nousivat tilinpäätöksessä talousarvion arvioista. Vuoden 2023 alusta voimaan tulleen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä budjetitään suurin toimiala, sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala poistui kaupungin talousarviosta. Samalla kaupungin veroprosentti leikkaantui 19 prosentista 6,36 prosenttiin. Tästä syystä vuoden 2023 toimintatuottojen, toimintakulujen ja verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) summat poikkeavat huomattavasti vuoden 2022 tasosta.

Verokertymään liittyi kertaerä, joka vaikutti merkittävästi Vantaan kaupungin hyvään tulokseen. Kunnille maksettiin vuonna 2023 vuodelta 2022 kertyneitä kunnallis- ja yhteisöverotuloja, niin sanottuja verohäntiä, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeammilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Näiden lisäksi oli kertynyt myös muita jäännösveroja, jotka kasvattivat verohäntiä. Kuntaliitto on tehnyt kuntakohtaisen arviolaskelman kunnallis- ja yhteisöveron verohännistä. Vantaan osalta verohäntien vaikutukseksi on arvioitu noin 63,7 miljoonaa euroa. Arviolaskelmaa päivitetään vielä kevään 2024 aikana, mutta vaikutus on joka tapauksessa merkittävä.

Investointimäärärahat alittuivat muutetun talousarvion arvioista selvästi ja investointimenot toteutuivat lähelle alkuperäisen talousarvion arvioita. Säästöjä investointimenoihin tuli rakennushankkeiden toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi sekä joidenkin hankkeiden toteutuessa ennakoitua pienemmin kustannuksin.

2.2 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta, kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2017–2023. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin tietoihin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulo-rahoituksen riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023
Toimintakate	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0	-674,1
Vuosikate	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0
Poistot	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6	-111,8
Tilinpäätöksen tulos + satunnaiset tulot	-62,7	55,1	61,3	13,0	50,1
Tilinpäätössierrot	0,2	-0,4	0,1	-0,9	-2,5
Ali-/yli-jäämä	-62,6	54,6	61,4	12,1	47,7
Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kulu- van tilikauden yli-/alijäämät	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6 (555,5)	603,2

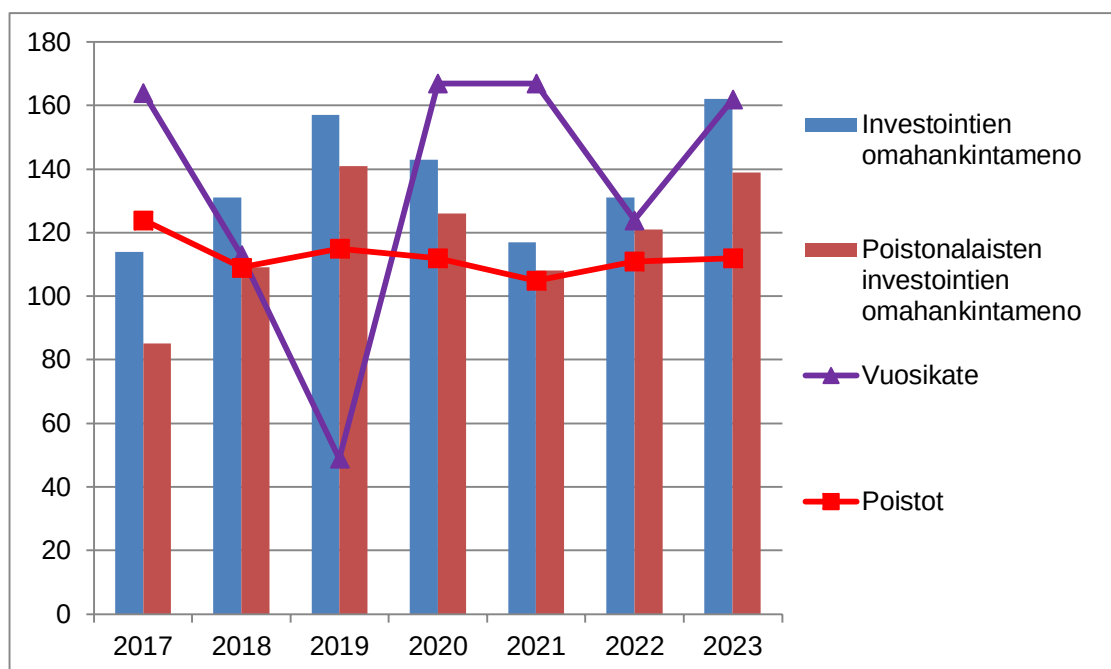
Toiminnan ja investointien rahavirta, luvut miljoonaa euroa:

Vuosi	2019	2020	2021	2022	2023
Vuosikate	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0
Satunnaiset erät	3,3	0,1	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4	-10,6
Investoinnit					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0	-166,8
Rahoitusosuudet investointeihin	0,9	2,1	4,0	8,7	4,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	26,9	40,0	75,9	62,2	13,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	-94,2	32,6	68,6	8,2	2,0

Kumulatiivinen ylijäämä kasvoi ja oli noin 603 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopussa (suluissa edellisen tilikauden kumulatiivinen ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen tehty oikaisut on otettu huomioon). Toiminnan ja investointien rahavirta pysyi myös positiivisena.

Alla olevassa kuviossa on tarkasteltu kaupungin taloutta vuosina 2017–2023 investointien, vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona eli investoinneista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet. Poistonalaiset investoinnit tarkoittavat vuosittaisia investointimenoja, joista on vähennetty rahoitusosuuksien lisäksi ei-poistonalaiset investointimenot eli maa-alueisiin ja osakkeisiin kohdistuvat investointimenot.

Kuvio: Kaupungin investoinnit, vuosikate ja poistot 2017–2023, luvut miljoonaa euroa.

Vuosikate on kattanut tarkastelujaksolla poistot vuotta 2019 lukuun ottamatta. Vuosikate on myös riittänyt vuosia 2018 ja 2019 lukuun ottamatta kokonaan tai lähes kokonaan investointimenojen kattamiseen.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli vuonna 2023 positiivinen. Vantaan kaupungin ylijäämä taseessa kasvoi ja vuosikate kattoi poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta oli jälleen positiivinen. Hyvään tulokseen vaikuttivat merkittävästi verokertymää nostaneet kertaluonteiset erät.

2.3 Kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2023 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa. Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2023 tilanteessa (247 447 asukasta).

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen, luvut miljoonaa euroa:

	Kaupunki	Konserni
Toimintatuotot	158,6	780,6
Toimintakulut	-832,7	-1 254,9
Osuus osakkuusyhtiöiden voitoista ja tappioista	-	8,4
Toimintakate	-674,1	-465,9
Verorahoitus (sisältää valti-onosuudet)	818,3	821,8
Rahoitustuotot ja -kulut	17,7	-25,4
Vuosikate	162,0	330,4
Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-111,8	-219,0
Satunnaiset erät	-	-
Varausten lisäys	-	-
Rahastojen lisäys	-	-
Tilinpäätössirrot	-2,5	-2,4
Tilikauden verot	-	-13,5
Laskennalliset verot	-	-3,0
Vähemmistöosuudet	-	-17,3
Tilikauden yli/alijäämä	47,7	75,2

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu, suluissa vuoden 2022 arvo:

	Kaupunki	Konserni
Vuosikate, % poistoista	144,8 (111,7)	151,0 (117,0)
Investointien tulo-rahoitus, %	99,7 (94,1)	79,5 (61,4)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 437,5 (2 275,9)	3 830,1 (3 588,4)
Lainakanta, euroa per asukas	3 451,5 (3 324,3)	7 609,7 (8 600,2)
Lainanhoitokate	1,0 (1,7)	1,3 (1,5)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	100,6 (57,9)	145,9 (101,9)
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 189,7 (1 456,9)	2 440,6 (2 514,1)

Tulo-rahoitus kattoi kokonaan emokaupungin poistot ja investointien omahankintameno-
not lähes kokonaan. Konsernissa tulo-rahoitus kattoi poistot ja 79 prosenttia investoin-
neista. Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku oli 1,0 ja konsernilla 1,3. Tunnus-
luku osoittaa, että tulo-rahoitus riitti kaupungilla ja konsernilla kokonaan vieraan pää-
oman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2023. Suhteellinen velkaantuneisuus
osoittaa kuinka paljon käyttötuloista olisi vuonna 2023 tarvittu vieraan pääoman ta-
kaisinmaksuun. Tämä tunnusluku heikkeni selvästi emokaupungissa ja konsernissa
vuodesta 2022. Tunnusluvun heikkenemistä selittää se, että tulot pienenivät merkittä-
västi (veroprocentin leikkaus) sosiaali- ja terveystoimen siirryttyä hyvinvointialueelle
vuoden 2023 alusta. Emokaupungin ulkoinen lainakanta hieman nousi, mutta konser-
nin lainakanta laski vuodesta 2022.

Kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa oleva kunta voi joutua kuntalain 118
§:n mukaiseen arviointimenettelyyn. Arviointimenettelyssä kunta ja valtio selvittävät
yhdessä kunnan mahdollisuudet turvata asukkaalleen lakisääteiset palvelut sekä ryh-
tyvät toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityi-
sen vaikeassa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytykset (kriisikunta-
kriteerit) täyttyvät.

Kuntalain 118 §:n mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos vähintään toinen seuraavista alijäämää koskevista kriteereistä täyttyy:

Kriteerit	Vantaan tilanne	Kriteerin täyttyminen
Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa). Kuntalakiin on lisätty koronapandemian vaikutuksia huomioiva 110 a §, joka on voimassa väliaikaisesti 1.12.2020–31.12.2025. Valtiovarainministeriö voi kunnan hakemuksesta päättää, että alijäämä on katettava kuuden vuoden kuluttua tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien.	Vuonna 2022 Vantaan kaupungin taseessa oli kertynyttä ylijäämää noin 541 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 kertynyttä ylijäämää oli noin 555 miljoonaa euroa.	Ei täyty
Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa.	Vuonna 2021 Vantaan konsernitilinpäätöksessä oli asukaskohtaista ylijäämää 3 457 euroa. Vuonna 2022 asukaskohtaista ylijäämää oli 3 588 euroa. Vuonna 2023 ylijäämä oli 3 830 euroa.	Ei täyty

Lisäksi arviointimenettely voidaan käynnistää, jos seuraavat neljä rahoituksen riittävyyttä ja vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.

Kriteerit	Vantaan tilanne	Kriteerin täyttyminen
Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia.	Vuonna 2021 vuosikatteen ja poistojen suhde oli 147,5 prosenttia. Vuonna 2022 se oli 117 prosenttia. Vuonna 2023 vuosikatteen ja poistojen suhde oli 151 prosenttia.	Ei täyty
Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2021 oli 20,02 ja vuonna 2022 se oli 20,01.	Vantaan tuloveroprosentti vuosina 2021 ja 2022 oli 19,00.	Ei täyty
Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla. Vuonna 2021 keskiarvo oli 9 083 euroa ja raja-arvo 13 625 euroa. Vuonna 2022 keskiarvo oli 9 390 euroa ja raja-arvo 14 085 euroa.	Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2021 oli 10 091 euroa. Vantaan asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä vuonna 2022 oli 10 354 euroa. Vuonna 2023 määrä oli 9 863 euroa.	Ei täyty
Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.	Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate vuonna 2021 oli 1,3. Vuonna 2022 Vantaan konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate oli 1,0. Vuonna 2023 se oli 1,3.	Ei täyty

Johtopäätökset:

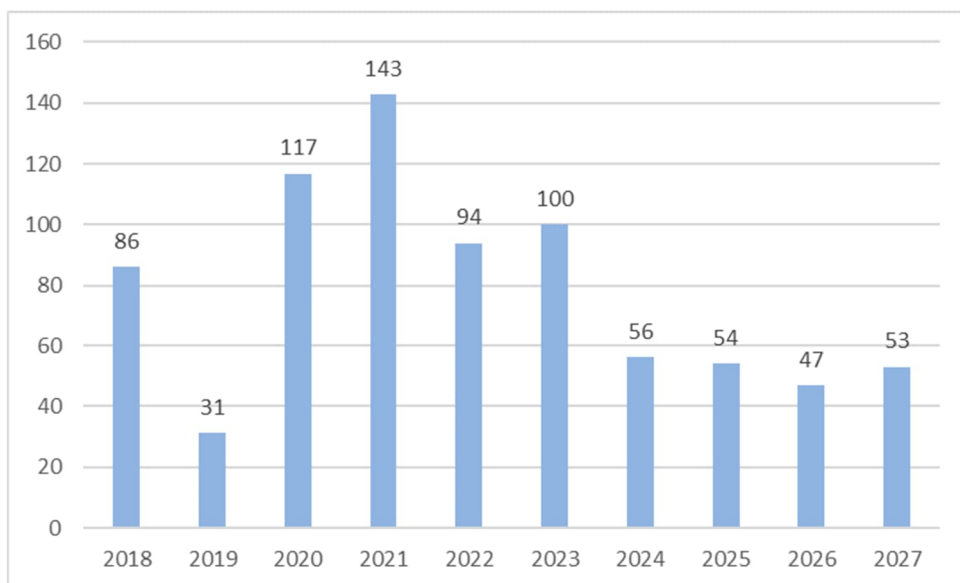
Emokaupunki ja konserni tekivät positiivisen tuloksen ja molempien ylijäämä kasvoi edelleen. Tulorahoitus kattoi emokaupungilla lähes kokonaan investointien rahoituksen ja konsernillakin investointien tulorahoitusprosentti nousi selvästi. Ulkoinen lainakanta kasvoi emokaupungilla hieman ja konsernin lainakanta puolestaan pieneni. Sekä emokaupunki että konserni pystyivät kattamaan tulorahoituksellaan korkokulut ja lainalyhennyksensä.

2.4 Investoinnit

Investointien tulorahoitusprosentti

Oheisessa kuviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2018–2027. Vuonna 2023 tulorahoitusprosentti oli hyvällä tasolla (99,7 prosenttia) ja investoinnit pystyttiin kattamaan lähes kokonaan tulorahoituksella. Vuodesta 2024 alkaen luvut perustuvat ennusteisiin.

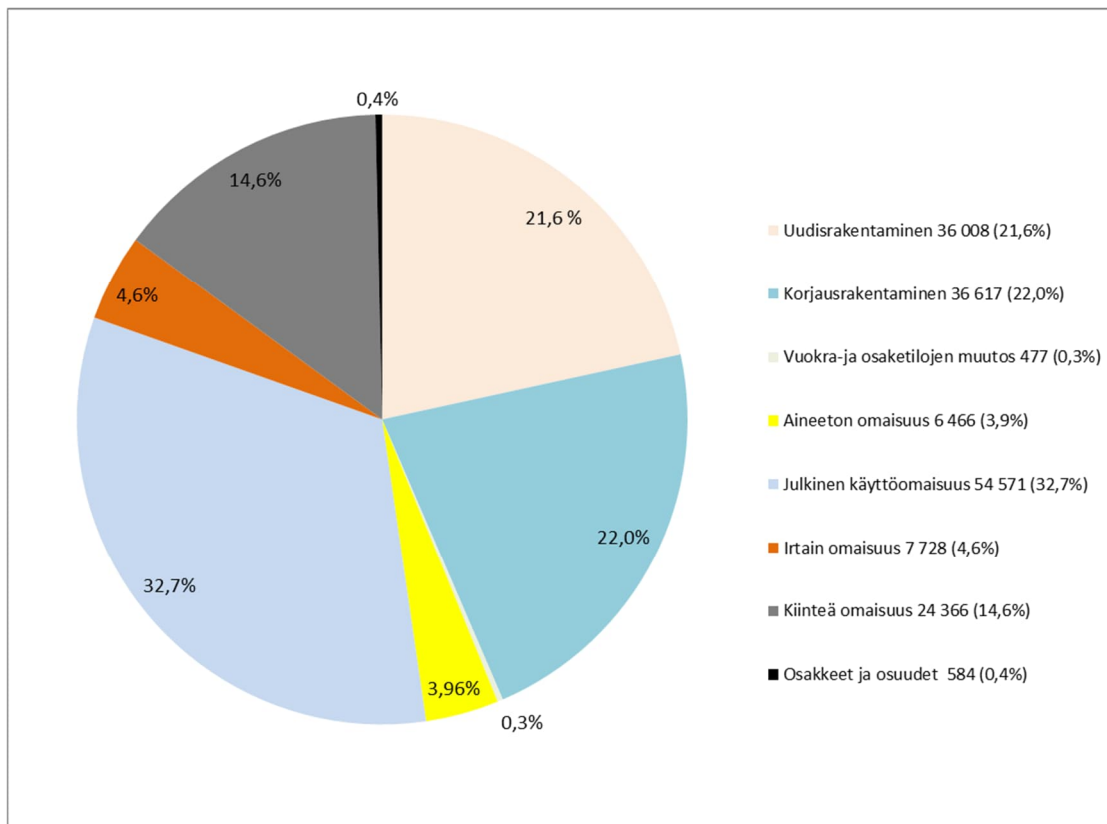
Kuvio: Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2018–2027.

Investointien jakauma 2023

Ohessa kuvattuna kaupungin bruttoinvestointien toteuma ja jakauma investointilajeittain vuodelta 2023. Rakentamisen investointeihin (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyviin investointeihin (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) kului noin 76 prosenttia kaikista investointimenoista.

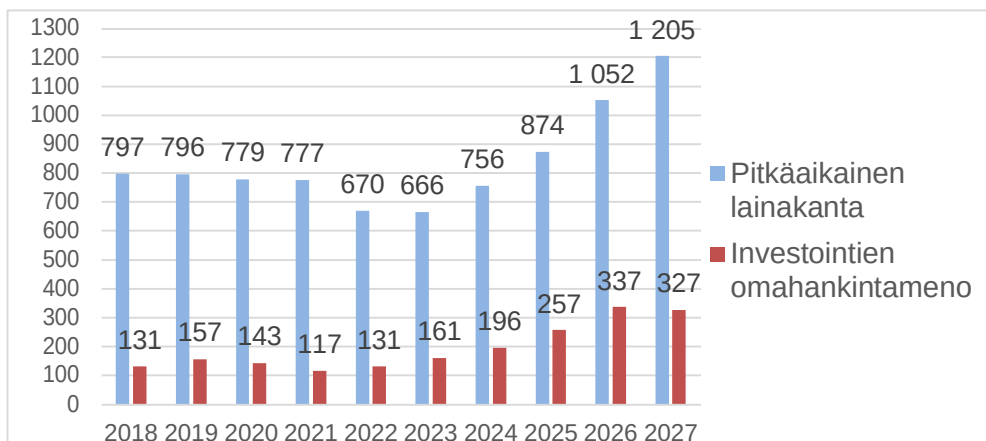
Kuvio: Kaupungin bruttoinvestointien toteuma investointilajeittain 2023, luvut tuhatta euroa.

Lainakanta ja investoinnit

Seuraavassa kuvataan kaupungin pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitystä vuodesta 2018 vuoteen 2027 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2024 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2024–2027 esitettyjä arvioita.

Kuvio: Pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitys 2018–2027, luvut miljoonaa euroa.

Johtopäätökset:

Investointien omahankintameno oli noin 161 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kaupungin tulorahoitus kattoi nämä menot lähes kokonaan. Investointien omahankintamenojen arvioidaan liikkuvan vuosien 2024–2027 välillä 196–337 miljoonaa euroa. Jaksolle ajoittuu isona investointina Vantaan ratikan rakentaminen, josta päätös tehtiin kaupunginvaltuustossa keväällä 2023. Ratikan toteutuminen vaatii vielä valtion investointirahoitusosuuden varmistumisen. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa ennusteiden mukaan noin 500 miljoonalla eurolla vuosina 2024–2027. Samaan aikaan odotetaan esimerkiksi ratikasta kertyvän jo kiinteistötaloudellisia tuottoja, jotka auttavat talouden tasapainottamisessa ja kasvavan velkamäärän sekä korkokustannusten hallitsemisessa.

2.5 Suurten kaupunkien vertailua

Alla vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuosilta 2022 ja 2023. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallitusten käsittelemistä vuoden 2023 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2023 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2022.

Taulukko: Tulorahoituksen riittävyyden tunnuslukujen tasoluokat.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut			
	Vuosikate poistoista	Investointien tulorahoitusprosentti	Kertynyt yli/alijäämä/asukas
Hyvä	>130 %	>80 %	>300
Tyydyttävä	70–130 %	55–80 %	0–300
Heikko	<70 %	<55 %	<0

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin tulorahoituksen tunnuslukuja 2022–2023.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	236	227	113	142	146	145
	(174)	(189)	(280)	(114)	(126)	(112)
Investointien tulorahoitus %	156	102	56	82	56	100
	(142)	(72)	(212)	(61)	(66)	(94)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	4 219	11 457	4 703	2 605	1 334	2 438
	(3 494)	(10 865)	(4 705)	(2 435)	(1 197)	(2 276)

Taulukko: Velkaantuneisuutta kuvaavien tunnuslukujen tasoluokat.

Velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut				
	Lainakanta euroa/asukas	Lainanhoito- kate	Suhteellinen vel- kaantuneisuus prosentti	Konsernin laina- kanta euroa/asukas
Hyvä	<1 600	>2	<33	<4 000
Tyydyttävä	1 600–3 000	1–2	33–60	4 000–8 000
Heikko	>3 000	<1	>60	>8 000

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja 2022–2023.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Lainakanta, euroa per asukas	3 017	1 342	3 109	3 347	4 276	3 452
	(3 211)	(1 432)	(2 759)	(3 718)	(3 620)	(3 324)
Lainanhoitokate	7,5	11,8	3,6	2,3	1,0 ¹	1,0
	(2,3)	(8,1)	(2,4)	(3,8)	(1,0)	(1,7)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	68	40	99	97	125	101
	(51)	(45)	(49)	(62)	(61)	(58)
Konsernin (sisältää emokaupungin) lainakanta euroa/asukas	12 268	10 981	4 309	8 765	7 909	7 610
	(13 399)	(9 813)	(5 999)	(9 135)	(7 708)	(8 600)

Vuonna 2023 suurten kaupunkien tunnusluvuissa oli jonkin verran vaihtelua vuoteen 2022. Tulorahoituksen riittävyttä kuvaavat tunnusluvut kokonaisuutena hieman paraniivat ja velkaantumista kuvaavat tunnusluvut hieman heikkenivät. Tunnusluvuista 30 pysyi vuoden 2022 tasolla, kuuden tunnusluvun arvo parani ja kuuden tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 20 tunnuslukua (17 vuonna 2022), tyydyttävällä tasolla oli 9 tunnuslukua (15 vuonna 2022) ja heikolla tasolla oli 13 tunnuslukua (10 vuonna 2022). Kaupungeista Oululla neljän tunnusluvun arvo heikkeni, Vantaalla kahden tunnusluvun arvo parani ja yhden heikkeni, Tampereella kahden tunnusluvun

¹ Turku ilmoittaa tilinpäätöksessään vain laskennallisen lainanhoitokatteen.

arvo parani, Turulla ja Helsingillä yhden tunnusluvun arvo parani ja Espoolla yhden tunnusluvun arvo heikkeni. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (viisi) oli Helsingillä.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavien tunnuslukujen arvoista viiden arvo parani tyydyttävästä hyväksi ja kahden arvo heikentyi hyvästä tyydyttäväksi. Kaikkien tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavien tunnuslukujen arvot ovat kaupungeilla edelleen joko hyvällä tai tyydyttävällä tasolla.

Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista neljän arvo heikkeni ja yhden parani. Helsingin, Tampereen ja Turun velkaantumista kuvaavat tunnusluvut säilyivät vuoden 2022 tasolla. Oululla heikentyi kahden velkaantumista kuvaavan tunnusluvun arvo, Espoolla heikentyi yhden tämän kategorian tunnusluvun arvo ja Vantaalla puolestaan yhden tunnusluvun arvo parani ja yhden heikkeni. Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista 13 eli noin 54 prosenttia oli nyt heikolla tasolla, kun vuonna 2022 näistä tunnusluvuista heikolla tasolla oli 10 eli noin 42 prosenttia.

Johtopäätökset:

Suurten kaupunkien tunnusluvuissa oli hieman muutoksia edelliseen vuoteen. Tulorahoitusta kuvaavista tunnusluvuista oli nyt 83 prosenttia hyvällä tasolla, kun vuonna 2022 näistä tunnusluvuista noin 67 prosenttia oli hyvällä tasolla. Kaikki tulorahoitusta kuvaavat tunnusluvut olivat kaupungeilla hyvällä tai tyydyttävällä tasolla. Velkaantumista kuvaavat tunnusluvut puolestaan hieman heikkenivät. Nyt yli puolet velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista oli heikolla tasolla.

2.6 Talouden epävarmuustekijöitä

Jatkossa talouteen liittyy monia epävarmuustekijöitä, muun muassa korkotason ja inflaation kehitys, rakennusalan taantuman kesto, työllisyyskehitys, TE-palvelujen (julkiset työvoima- ja yrityspalvelut) siirto kunnille vuoden 2025 alusta ja sen vaikutukset kuntatalouteen sekä mahdollinen valtionosuuksien lisäleikkaus. Korkotason nousu on jo nostanut kaupungin lainanhoitokuluja ja inflaatio näkyy hintojen ja näin myös kulu-
jen nousuna. Rakennusalan taantuminen vaikutti jo vuonna 2023 Vantaan maanmyyntituloihin, joiden kertymä jäi selvästi arvioitua pienemmäksi. Mikäli rakennusalan

taantuma jatkuu niin maanmyyntitulojen kertymät jäävät aiempaa alemmalle tasolle, joka myös vähentää tulorahoitusta. Talouden tasapainon kannalta ratkaisevaa on, miten valtionosuudet ja verotulot kehittyvät suhteessa menojen kasvuun. Vantaa asetti omassa talouden tasapainottamisohjelmassaan 2021–2025 välitavoitteeksi vuodelle 2023 vuosikatetavoitteen (112 miljoonaa euroa), joka toteutui selvästi paremmalla tasolla (noin 162 miljoonaa euroa). Välitavoitteen saavuttamiselle ratkaisevaa oli vuoden 2023 verokertymää nostaneet kertaluontoiset erät, niin sanotut verohännät. Jatkossa vuosikatetavoitteissa pysymiseen liittyy entistä enemmän epävarmuustekijöitä, jotka voivat heikentää tulorahoitusta ja aiheuttaa lisämenoja.

3 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Kuva: Kaupungintalo, Pekka Turtiainen

3.1 Kaupunkikonsernin sisäinen valvonta ja sisäinen tarkastus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä valtuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Lautakunnat ja johtavassa asemassa olevat henkilöt vastaavat vastuulleen kuuluvan toiminnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia.

Kaupunkikonsernin valvontajärjestelmä ja työnjako

Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan muodostama ulkoinen valvonta palvelee valtuuston valvonta- ja tarkastustarpeita suhteessa kunnan toimivaan johtoon ja hallintoon. Keskeistä on ulkoisen valvonnan riippumattomuus kunnan organisaatiosta ja toimivasta johdosta. Sisäinen valvonta on johdon ja hallinnon työväline sekä osa johtamisjärjestelmää. Sisäisessä valvonnassa asioita tarkastellaan organisaation ja johdon näkökulmasta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on:

- edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta,
- varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus,
- turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä
- varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen.

Sisäinen valvonta toteutuu muun muassa selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, sopimusten hallintana, osaamisen ylläpitämisenä ja väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäisen valvonnan tukena kaupungin johto voi hyödyntää sisäistä tarkastusta.

Vantaan sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä. Yksikkö tekee kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoaa konsultointipalveluja. Tarkastuksia tehdään kaupunginjohtajan hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa tehdään edellisen vuoden tarkastushavaintoihin perustuvia jälkitarkastuksia. Sisäisen tarkastuksen suorittamissa tarkastuksissa ei ole ilmennyt merkittäviä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehostamistarpeita. Kaupunkiympäristön toimialalla on havaittu puutteita hankintatoiminnassa. Suoritettujen tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kaupungissa kokonaisuutena olevan keskimäärin hyvällä tasolla.

Yksiköstä saadun tiedon mukaan nykyinen viiden henkilön tarkastusresurssi on riittävä nykyisentasoisen tarkastustoiminnan toteuttamiseen. Sisäinen tarkastus raportoi tarkastushavainnoistaan kerran vuodessa kaupunginhallitukselle. Kaupunginjohtajan kanssa tarkastushavaintoja tarkastellaan keskimäärin 1–3 kuukauden välein. Sisäisen tarkastuksen raportit ovat myös tarkastuskohteen ja ulkoisen valvonnan käytettävissä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Vantaan kaupungin ja sen tytäryhteisöjen riskienhallinnassa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Merkittävistä riskeistä ja riskienhallinnan järjestelyistä raportoidaan osana talouden seurantaan. Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta.

Yhteisön hallituksen tulee järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisen tarkastuksen palveluyksiköllä on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannosta tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Tarkastuksia varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

Yhtiöiden hallitukset suorittavat sisäisen valvonnan tilaa koskevan itsearvioinnin vuosittain. Itsearviointi toteutetaan kyselyn avulla, jossa teemoina ovat ohjausympäristö, riskien arviointi, valvontatoimenpiteet, informaatio ja viestintä sekä seuranta. Riskienhallintasuunnitelmassa riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti. Konserniyhteisöjen näkemyksiä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta selvitettiin itsearviointikyselyllä alkuvuodesta 2023. Itsearvioinnin tulosten perusteella tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla ja kehittynyt myönteisesti vuodesta 2022.

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava

Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava perustuu vuoden 2023 alusta voimaan tulleen ilmoittajansuojelulakiin. Laki suojaa ilmoittajaa ja estää muun muassa työnantajan vastatoimet väärinkäytösepäilystä ilmoittanutta kohtaan. Työnantaja ei voi esimerkiksi heikentää ilmoittajan palvelussuhteen ehtoja, päättää palvelussuhdetta tai kohdella muutoin ilmoittajaa kielteisesti ilmoituksen tekemisen takia. Vantaalla ilmoituskanava otettiin käyttöön huhtikuun 2023 alussa.

Kuka tahansa voi tehdä ilmoituksen väärinkäytösepäilystä. Sähköisen ilmoituskanavan ohella ilmoituksen voi tehdä myös esimerkiksi soittamalla, kirjeellä tai sähköpostilla. Ilmoitus voi olla täysin anonyymi tai ilmoittaja voi antaa yhteystietonsa. Ilmoitukset käsittelee kaupungin sisäinen tarkastus. Ilmoitukset käsitellään puolueettomasti,

riippumattomasti ja luottamuksellisesti. Väärälle taholle tulleet ilmoitukset siirretään oikealle viranomaiselle käsiteltäviksi. Lain mukaan ilmoituksen tekijälle on kerrottava kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksesta, miten asia on ratkaistu tai mihin toimenpiteisiin ilmoituksen perusteella on ryhdytty. Vuonna 2023 sähköiseen ilmoituskanavaan tuli 31 ilmoitusta. Selvitysten perusteella puolet ilmoituksista todettiin aiheettomiksi ja viisi siirrettiin toisen tahon käsiteltäviksi. Yhden ilmoituksen osalta tehtiin laajempi tarkastus, jonka seurauksena annettiin toimenpidesuosituksia.

Johtopäätökset:

Kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä muodostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta jakautuu tarkastuslautakunnan suorittamaan arviointiin ja lakisääteiseen tilintarkastukseen. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista. Sisäisen valvonnan työvälineenä kaupungin johto voi hyödyntää sisäistä tarkastusta. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla.

Vantaan kaupungilla sisäinen tarkastus on järjestetty omaksi viiden hengen yksiköksi. Tarkastuslautakunnan saaman selvityksen mukaan yksikkö on riittävä nykyisentasoisen tarkastustoiminnan toteuttamiseen. Yksikkö tekee tarkastuksia kaupunginjohtajan hyväksymän vuosisuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa tehdään jälkitarkastuksia. Sisäisen tarkastuksen suorittamissa tarkastuksissa ei ole ilmennyt merkittäviä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehostamistarpeita. Suoritettujen tarkastusten osalta sisäisen valvonnan arvioidaan kokonaisuutena olevan keskimäärin hyvällä tasolla.

Vantaan kaupungin ja sen tytäryhteisöjen riskienhallinnassa noudatetaan yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Merkittävistä riskeistä ja riskienhallinnan järjestelyistä raportoidaan osana talouden seurantaa. Yhtiöiden hallitukset suorittavat sisäisen valvonnan tilaa koskevan itsearvioinnin vuosittain. Alkuvuodesta 2023 suoritettun itsearviointin perusteella tytäryhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tila oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla ja kehittynyt myönteisesti edellisestä vuodesta.

Vantaan kaupungilla on käytössä sähköinen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava. Kuka tahansa voi ilmoittaa väärinkäytösepäilystä sähköisen ilmoituskanavan kautta,

soittamalla, kirjeellä tai sähköpostilla. Ilmoitukset käsittelee sisäinen tarkastus. Vuonna 2023 sähköisen ilmoituskanavan kautta saapui 31 ilmoitusta. Puolet ilmoituksista todettiin aiheettomiksi ja viisi siirrettiin toisen tahon käsiteltäviksi. Yhden ilmoituksen osalta tehtiin laajempi tarkastus, jonka seurauksena annettiin toimenpidesuosituksia.

Suosituksset:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että riittävät sisäisen tarkastuksen resurssit on turvattu. Lisäksi tulee huolehtia, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkitys ja vastuu niiden toteuttamisesta tunnetaan kaikilla organisaatiotasolla. Tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen suosituksia tulee noudattaa.

3.2 Viestintä

Kuva: Kaupungintalon aula, Sanna Henriksson

Kuntalain mukaan kunnalla on velvollisuus tiedottaa toiminnastaan palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tietoa tulee antaa muun muassa kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta ja kunnassa valmistelussa olevista asioista. Kunnan on myös tiedotettava millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Lisäksi laki velvoittaa kunnan antamaan toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja

yleisessä tietoverkossa. Viestinnässä on käytettävä selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otettava huomioon kunnan eri asukasryhmien tarpeet.

Viestinnän organisointi ja resurssit

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Vantaan kaupungin muilla toimialoilla on omat viestintäyksikkönsä, jotka huolehtivat toimialansa viestinnästä. Viestintäjohtaja johtaa myös toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

Viestintäyksiköiden vakituiset henkilöresurssit vuonna 2023 olivat: kaupunkistrategia ja johto 23, kasvatus ja oppiminen 6, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 4 sekä kaupunkiympäristö 4.

Toimialojen viestintäyksiköille kuuluu esimerkiksi omien lautakuntiensa päätöksistä ja toimialansa palveluista tiedottaminen eri viestintäkanavissa. Lisäksi esimerkiksi kaupunkiympäristön toimialalla on lukuisia lakisääteisiä maankäytön suunnittelusta rakentamiseen liittyviä viestintävelvoitteita (kaavoituskatsaukset, kaavojen ja katu- ja puistosuunnitelmien nähtävilläolot ja asianosaisille tiedottaminen). Lakisääteisistä viestintävelvoitteista huolehtivat toimialan asianomaiset palveluyksilöt itse, mutta kaupunkiympäristön viestintäyksikkö tukee yksiköitä suunnittelemalla yksikön kanssa tiedottamiseen lisänäkyvyyttä yli lakisääteisen minimin. Seuraavassa taulukossa on koottuna toimialojen viestintäyksiköiden painopistealueita vuonna 2023.

Taulukko: Toimialojen viestinnän painopistealueita 2023.

Toimiala	Painopistealueita viestinnässä 2023
Kasvatus ja oppiminen	Varhaiskasvatuksessa, peruskoulutuksessa ja toisen asteen koulutuksessa olevien lasten ja nuorten ja heidän huoltajiensa palveluviestintä.
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	Erilaiset kulttuuritapahtumat ja -palvelut. Kuusijärven ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo hankkeista viestiminen.
Kaupunkiympäristö	Vantaan ratikka, resurssiviisaus, kaupunkikeskustojen kehittäminen ja ajankohtaiset hankkeet.

Viestinnän koordinointi ja kehittäminen kaupunkitasolla

Viestinnän kaupunkitasoisia linjauksia ja ajankohtaisia asioita käsitellään Vantaalla viestinnän johtoryhmässä. Ryhmä asettaa viestinnän tavoitteet ja mittarit sekä seuraa ja arvioi tavoitteiden saavuttamista. Ryhmä laatii myös yhteisen viestinnän toimintasuunnitelman ja tulokortin sekä laatii kehittämisen yhteiset linjaukset. Viestintäyhteistyötä toimialojen viestintäyksiköiden välillä kehitetään edelleen. Toimialojen vuosittaisissa tulokorteissa on lisäksi toimialakohtaisia viestinnän tavoitteita. Viestinnän johtoryhmään kuuluvat viestintäjohtaja, toimialojen viestintäpäälliköt ja viestinnän palveluyksikön päällikkö.

Vuodelle 2023 asetettuja yhteisiä tavoitteita olivat maineohjelman käynnistäminen, päätösviestinnän ja monikielisen viestinnän kehittäminen, viestinnän selkeyden ja saavutettavuuden parantaminen sekä aluemarkkinointi asukkaille ja yrityksille. Lisäksi viestinnälle kuului vuonna 2023 kaupungin sitova strateginen tavoite 3.5: *Vantaan maine ja vetovoima paranee*, jonka toteutumista on tarkasteltu arviointikertomuksen kohdassa 1.1.

Kaikkien Vantaan viestijöiden yhteisissä kokouksissa käsitellään muun muassa viestinnän henkilöstöön, talouteen, kehittämiseen ja työtehtäviin liittyviä ajankohtaisia asioita. Kerran vuodessa järjestetään viestinnän henkilöstön yhteinen kehittämispäivä.

Kaupungin viestintää yhtenäistävät viestinnän sisältöä ja ulkoasua koskevat ohjeet. Näitä ovat kriisiviestintäohje, graafinen aineisto, mediatiedoteohjeet, someohjeet ja suorien lähetyksen ohjeet. Valmisteilla on myös sisäisen viestinnän ohje.

Viestintäkanavat ja viestintäkielek

Vantaan viestintä painottuu digitaalisiin kanaviin. Tärkein palveluviestintä- ja tiedotuskanava on Vantaa.fi-sivusto. Sivustolta saa Vantaan päätöksentekoa ja asukkaiden osallistumismahdollisuuksia koskevaa tietoa ja sieltä pääsee myös seuraamaan esimerkiksi kaupunginvaltuuston kokouksia. Neljä kertaa vuodessa jaetaan vantaalaisiin talouksiin Asukaslehti, jonka voi lukea myös verkossa. Lisäksi erilaiset sosiaalisen median kanavat (Facebook, Instagram ja X) ovat hyviä välineitä osallisuuden, keskustelun ja vantaalaisten oman sisällöntuotannon osalta.

Kaupungin johtoryhmässä tehtiin 30.1.2023 viestintää koskeva kielilinjaus, jossa kaupungin viestintäkieliksi linjattiin suomi, ruotsi ja englanti. Terveystta ja turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa on käytössä lisäksi viisi suurinta kieltä (arabia, dari, somali, viro ja venäjä). Vantaa.fi-sivustolle on alettu kääntää sisältöä myös selkosuomeksi ja tavoitteena on saada pääosa sisällöstä käännettyä selkosuomelle.

Kriisiviestintä ja viranomaisyhteistyö

Kaupungin kriisiviestintäohjeistus päivitettiin vuonna 2022. Päivitetyssä ohjeessa määritellään kaupungin kriisiviestinnän vastuut ja toimintamalli. Kaikilla toimialoilla on ohjetta täydentävä toimialatasoinen kriisiviestinnän ohjeistus. Viestinnässä on nyt käytössä muun muassa häiriötilanneluokitus ja niihin rakennetut toimintamallit.

Viestintää häiriö-/kriisitilanteessa harjoitellaan säännöllisesti eri viranomaisten kanssa. Kaupungin viestinnällä on suorat yhteydet esimerkiksi alueen pelastuslaitokseen, Itä-Uudenmaan poliisiin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Myös valtakunnan mediaa, sidosryhmiä ja somekanavia voidaan hyödyntää kriisiviestinnässä.

Markkinointiviestintä ja mediasuhteet

Kaupungin markkinointia tehdään eri kanavissa ja omien kanavien lisäksi käytetään myös muita mediakanavia. Markkinointia suunnataan sekä asukkaille että yrityksille ja markkinointikanavilta on ohjaus Vantaan kampanjasivustolle [Vantaudu aitoudelle](#) |

[Vantaa](#). Sivustolle on laajasti koottu tietoa Vantaasta esimerkiksi asumiseen, koulutumahdollisuuksiin, yrityksille tarjottaviin palveluihin, ympäristöön, tapahtumiin ja avoimiin työpaikkoihin liittyen. Kaikki Vantaan kaupunkikeskukset ovat myös erikseen esillä kampanjasivulla. Sivulta pääsee katsomaan kaupunkikeskuksille luotuja omia keskustaprofiileja, joissa korostuvat alueiden erityispiirteet. Vuoden 2023 erityisinä teemoina sivustolla ovat luonnon monimuotoisuus, vastuullisuus, vihreät arvot ja hiili-neutraalisuus. Markkinoinnilla on näin vahva yhteys kaupunkistrategiaan, jonka strategiaan painopisteisiin kyseiset teemat liittyvät.

Kansainvälinen markkinointi on koronan jälkeen käynnistetty uudelleen. Kansainväliseen markkinointiin on laadittu Invest in Vantaa -markkinointisuunnitelma yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja elinkeinopalvelujen palveluyksikön kanssa. Invest in Vantaa -sisällöt on tuotu osaksi [Business Vantaa](#)-sivustoa, joka on kaupungin elinkeinopalveluiden, Yritysvantaan, Vantaan Yrittäjien ja Helsingin Seudun Kauppakamarin toimijoiden verkosto yrittäjien tueksi. Kansainvälistä markkinointia tehdään myös osallistumalla kansainvälisiin messuihin ja konferensseihin.

Kaupungin viestinnän mediasuhteet ovat tiiviit etenkin paikallismedioiden kanssa, joille tarjotaan viikoittain uutisaiheita ja kuulumisia. Muita yhteisiä tapaamisia paikallismedioiden kanssa ovat esimerkiksi kaupunginjohtajan mediatapaamiset ja talousarvioesitys, strategiainfot ja ajankohtaiset tiedotustilaisuudet. Yksi yhteistyömuoto on mediaseurantatiedotteet, joilla seurataan eri aihealueiden ympärillä Vantaan näkyvyyttä.

Asiakaspalaute, medianäkyvyys ja kehittämiskohteita

Asiakaspalautetta ja samalla tietoa viestinnän eri välineiden käytöstä kerätään kyselyillä ja sitä saadaan myös virallisesta palautekanavasta: [Oma Vantaa -Vantaan kaupungin sähköinen asiointipalvelu](#) ja lisäksi sosiaalisen median kautta tulee päivittäin erilaista palautetta. Vantaa.fi-sivuston käyttäjäkyselyssä syksyllä 2022 oli 73 prosenttia vastaajista löytänyt hakemansa sivustolta, 14 prosenttia ei ollut löytänyt ja 13 prosenttia vastaajista ei ollut hakenut mitään erityistä. Sivuja on kehitetty saadun palautteen perusteella. Syksyn 2023 kuntien verkkosivujen kyselyssä Vantaan tulos 7,74/10 oli sen kaikkien aikojen paras. Analytiikkatyökalut osoittavat myös hakukoneoptimoinnin parantuneen, eli toivotut sisällöt löytyvät entistä paremmin. Vuonna

2022 tehdyssä Vantaan asukaslehteä koskevassa verkkokyselyssä 84 prosenttia vastaajista oli tyytyväisiä printtilehden julkaisuun. Vuonna 2022 tuli sosiaalisen median pääkanaviin yli 20 000 palauteviestiä.

Vuoden 2023 keväällä Vantaan medianäkyvyyttä ja Vantaan sosiaalisen median kanavien käyttöä nosti voimakkaasti euroviisuartisti Käärijän suosio. Toukokuussa 2023 euroviisujen loppukilpailuviikolla (loppukilpailu oli 14.5.2023) Vantaan näkyvyys kasvoi 1 591 prosenttia kaikissa mediamittareissa. Vantaan sosiaalisen median selaukset lisääntyivät 1,6 miljoonalla kerralla edelliseen kuukauteen ja myös Vantaan sosiaalisen median pääkanavien videokatseluissa ja klikkauksissa oli selvä nousu.

Kuva: Kulttuurigaala, Sakari Manninen

Viestinnän kehittämiskohteeksi on valittu viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuuden lisääminen. Analytiikan avulla tuotetaan entistä enemmän sisältöä, jota seuraajat haluavat saada. Lisäksi sisältöjä visualisoidaan entistä enemmän, erityisesti talousviestintää. Päätösviestintää kehitetään kaupunkilaisia kiinnostavammaksi ja helposti ymmärrettäväksi. Vantaa.fi-sivuston kehityskohteina on tietojen entistä parempi löytäminen sekä palveluviestinnän selkeys ja oikeellisuus. Sisäisessä viestinnässä haasteena on laaja organisaatio ja eri verkoissa toimiminen (Eduvantaa ja hallinnon verkko). Yhteisten tärkeiden asioiden löytäminen on myös välillä haasteellista. Kau-

pungin Intran-sivuja pyritään selkeyttämään ja viestintä on myös aloittanut yhteistyössä Haaga-Helian ammattikorkeakoulun kanssa sisäisen viestinnän pelisääntöjen luomisen palvelumuotoilun keinoin.

Ajankohtaiset asiat

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aloitti toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueen ja kaupungin viestinnän yhteiset tapaamiset aloitettiin syksyllä 2023. Hyvinvointialueen kanssa on käyty läpi kriisiviestintään liittyvä ohjeistus ja sovittu toimintatavoista kriisiviestintätilanteissa. Vantaan asukaslehteen tarjotaan tilaa hyvinvointialuetta koskeville uutisille.

Viestintä on valmistelemassa pitkäaikaisen ja kokonaisvaltaisen Vantaan maineohjelman käynnistämistä Vantaan maineen kohottamiseksi ja palauttamiseksi. Viestintä 2030 -maineohjelman tavoitteena on Vantaan luottamuksen ja vetovoiman pitkäaikainen kehittäminen ja se ohjaa koko kaupungin viestinnän suunnittelua ja toteutusta. Oheisessa taulukossa on koottuna ohjelman fokusalueet ja kärkiteemat.

Taulukko: Viestintä 2030 -ohjelma, fokusalueet ja kärkiteemat.

Viestinnän fokusalueet	Fokusalueisiin liittyvät kärkiteemat
Ympäristö ja turvallisuus	Vehreä ja viihtyisä Vantaa
Taloudellinen elinvoima	Kestävemmän tulevaisuuden edelläkävijä
Yhteisö hyvinvoivat asukkaat	Rikkaan ja sujuvan arjen Vantaa

Pääkohderyhmänä ovat media, asukkaat ja henkilöstö. Tarkoitus on linkittää yksittäiset viestinnän toimet kärkiteemoihin ja saada rakennettua vastaanottajille yhtenäinen ja todenmukainen kuva kaupungista.

Johtopäätökset:

Vantaan viestintä toimii osittain hajautetulla mallilla, jossa kaupunginjohtajan alaisuudessa toimiva viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä ja vastuualueensa ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta. Toimialoilla on omat viestintäyksikkönsä, jotka vastaavat kyseiseen toimialaan liittyvästä viestinnästä. Kaupungin viestinnälle on asetettu yhteisiä tavoitteita. Kaupungin viestintää yhtenäistetään yhteisesti laadituilla viestintää ja

sen kehittämistä koskevilla suunnitelmilla, linjauksilla ja pelisäännöillä. Toimialojen välistä viestintäyhteistyötä kehitetään jatkuvasti.

Viestintä painottuu yhä enemmän digitaalisiin kanaviin. Tärkein kanava on Vantaa.fi-palvelusivusto. Lisäksi sosiaalisen median eri kanavat ovat yhä tärkeämpiä välineitä osallisuuden, keskustelun ja myös palautteen osalta. Kaupungin viestintäkielet ovat suomi, ruotsi ja englanti. Lisäksi käytetään selkosuomea. Terveyttä ja turvallisuutta uhkaavissa tilanteissa kielivalikoimaa täydennetään viidellä suurella kielellä (arabia, dari, somali, viro ja venäjä). Vantaa.fi-sivustoa kehitetään palautteen perusteella jatkuvasti.

Koronakriisin aikana saatuja kokemuksia hyödynnettiin, kun kaupungin kriisiviestintä-ohjeistus päivitettiin vuonna 2022. Päivitetyssä ohjeessa määritellään kaupungin kriisiviestinnän vastuut ja toimintamalli. Kaikilla toimialoilla on ohjetta täydentävä toimialatasoinen kriisiviestinnän ohjeistus. Viestintää häiriö- tai kriisitilanteissa harjoitellaan myös säännöllisesti eri viranomaisien kanssa.

Viestinnällä on tärkeä rooli paitsi tiedon jakamisessa, myös kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden välittäjänä sekä kaupungin maineen ja vetovoimaisuuden edistäjänä. Viestinnässä haetaan jatkuvasti keinoja vaikuttaa kaupungin maineen ja vetovoiman parantamiseen. Vuonna 2023 on valmisteltu maineohjelmaa, Viestintä 2030, jolla ohjataan Vantaan maineen ja vetovoiman kannalta vaikuttavan viestinnän suunnittelua ja toteutusta.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa viestinnän olevan tärkeässä roolissa kaupunkikuvan välittämisessä, kaupungin toiminnan läpinäkyvyyden varmistamisessa ja kriisiviestinnän osalta kansalaisten turvallisuuden varmistajana. Erilaiset viestinnän saavutettavuutta parantavat kehittämistoimet ovat hyvin kannatettavia ja erityisesti kriisiviestinnän saavutettavuuden kehittäminen on jatkossakin tärkeää.

Kaupungin maineen ja vetovoiman lisäämiseen tähtäävää maineohjelmaa lautakunta pitää hyvänä viestinnällisenä keinona Vantaan maineen vahvistamisessa. Lautakunta suosittelee jatkossakin etsimään erilaisia keinoja nostaa esille Vantaan vahvuuksia.

3.3 Konserniohjaus ja konsernin johtaminen

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluu emokaupungin lisäksi noin 40 yhteisöä. Kaupunkikonsernin suurimmat tytäryhtiöt ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VTK Kiinteistöt Oy ja Mercuria kauppaoppilaitos Oy.

Kaupunkistrategian 2022–2025 mukaan kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuuden on oltava tarkoituksenmukainen eli kaupungin palvelutuotantoa tukeva ja taloudellisesti järkevä. Lähtökohtana on tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen toimintoja keskittämällä. Uusia konserniyhtiöitä perustetaan vain, jos toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin. Yhteisöistä irtaannutaan siten, että kaupungin tekemät sijoitukset palautuvat mahdollisimman hyvillä tuotoilla kaupungille. Kaupunki ei omista tai hanki omistuksia, jotka heikentävät tai vääristävät markkinoita.

Omistajaohjauksen kokonaisuus Vantaalla

Omistajaohjauksen lähtökohtina toimivat kaupunkistrategia, konserniohje, omistajapoliittiset kaupungin yleiset ja yhtiökohtaiset linjaukset sekä hyvää hallintoa ja johtamista koskeva ohje. Omistajaohjauksen toteutuminen käytännössä edellyttää, että konserniyhteisöt noudattavat lainsäädäntöä ja konserniohjeistusta sekä toimivat vastuullisesti (taloudellinen-, sosiaalinen- ja ympäristövastuu). Suurimpien tytäryhtiöiden tuli laatia vuoden 2023 aikana vastuullisuusohjelma, jossa huomioidaan kaupungin omistajapoliittiset linjaukset, resurssiviisauden tiekartta ja kaupungin hiilineutraalisuustavoite. Merkittävä omistajaohjauksen väline ovat kaupunginhallituksen konsernijaoston antamat ennakkosuostumukset. Kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta eli ennakkosuostumus ennen merkittävästä asiasta päättämistä.

Omistajaohjauksella kaupunki pyrkii ohjaamaan yhtiöitä siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Konsernijohto vastaa kaupunkikonsernin omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, henkilöstö- ja konsernijohtaja sekä rahoitusjohtaja. Ohjausta

toteutetaan muun muassa kaupungin talousarviossa asetetuilla toiminnallisilla ja taloudellisilla tavoitteilla, konserniohjeistuksella sekä aktiivisella vuoropuhelulla kaupungin ja yhtiöiden välillä.

Valtuuston asettamia tavoitteita on yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu. Tavoitteena on, että omistajaohjaus ja raportointi olisivat aiempaa selkeämpiä ja ennakoitavampia konserniyhtiöiden näkökulmasta. Suurten yhtiöiden talousarviotavoitteet liittyvät talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen. Konserniyhteisöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta muun muassa osavuositarkastusten yhteydessä sekä tilinpäätöksessä.

Kaupungin tytäryhteisön hallituskokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa on määritelty kunkin tytäryhtiön hallitukselle asetetut erityiset osaamisvaatimukset. Konsernijaosto seuraa konserniyhteisöjen hallitusten kokonaisasiantuntemusta säännöllisesti toteutettavien itsearviointien avulla. Kaupunki on panostanut tytäryhteisöjen hallitusjäsenten koulutukseen.

Hyvinvointialueuudistus ja hallitusohjelman sidosyksikkösääntelyn kehittäminen

Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Kaupunkistrategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin jäljellejäänyttä palvelutuotantoa tukeva. Konsernirakennetta kehitetään konsernijaoston hyväksymän konserniomistusten kokonaissuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan sisältyy konserniyhtiöiden myyntejä sekä muita yhtiöjärjestelyjä.

Julkisomisteisten sidosyksikköyhtiöiden käyttö on yleistynyt kunnissa ja uusilla hyvinvointialueilla. Sidosyksikköyhtiöt ovat parhaimmillaan joustava ja tehokas tapa toteuttaa hankintoja. Sidosyksikköhankinta saattaa muodostua ongelmaksi silloin, kun julkisen sektorin toimija toimii markkinoilla kilpaillen yrittäjäriskillä toimivien yritysten kanssa. Hallitusohjelmalla pyritään parantamaan julkisen sektorin tehokkuutta sekä vahvistamaan alueellista elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä rajaamalla mahdollisuuksia tuottaa sidosyksiköissä sellaisia tukipalveluja, joissa on olemassa toimivat

markkinat. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi siivous-, taloushallinto-, ruoka- ja ICT-palvelut. Sidosyksikköhankintojen rajoittamiseksi on esitetty muun muassa kymmenen prosentin vähimmäisomistusta sidosyksikköaseman saavuttamiseksi. Lisäksi lainsäädäntöä on tarkoitus tiukentaa siten, että sidosyksikköhankintoja voidaan tehdä vain silloin, kun ne ovat kokonaistaloudellisesti edullisempia kuin markkinoilla toimivat vaihtoehdot tai kun tähän on muu erityisen painava julkinen intressi. Valtiovarainministeriö laatii asiasta tarkemman selvityksen vuoden 2024 aikana. Pääkaupunki-seudun kaupungit valmistautuvat osallistumaan selvityksen valmisteluun.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluu emokaupungin lisäksi noin 40 yhteisöä. Kaupunkikonsernin suurimmat tytäryhtiöt ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, VTK Kiinteistöt Oy ja Mercuria kauppaoppilaitos Oy. Kaupunkikonsernin omistusten on tuettava kaupungin palvelutuotantoa. Hyvinvointialueuudistus on vaikuttanut merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Lähtökohtana on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen.

Konserniyhtiöitä pyritään ohjaamaan siten, että niiden toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus. Valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Ohjauskeinoina ovat muun muassa kaupungin talousarviossa asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vantaan kaupunki omistajana edellyttää, että tytäryhtiöt toimivat taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Suurimpien tytäryhteisöjen tulee vastuullisuusohjelmissaan ottaa huomioon kaupungin omistajapoliittiset linjaukset, resurssiviisauden tiekartta ja kaupungin hiili-neutraalisuustavoite.

Julkisomisteisten sidosyksikköyhtiöiden käyttö on yleistynyt. Parhaimmillaan ne ovat joustava ja tehokas tapa tehdä hankintoja. Sidosyksiköiden käyttö saattaa olla ongelmallista silloin, kun julkisen sektorin toimija toimii markkinoilla kilpaillen yrittäjäriskillä toimivien yritysten kanssa. Hallitusohjelmassa pyritään vahvistamaan alueellista elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä rajaamalla mahdollisuuksia tuottaa palveluja sidosyksiköissä sellaisissa palveluissa, joissa on olemassa toimivat markkinat.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että konsernirakennetta tarkastellaan ja sitä muokataan tarvittaessa, jotta se olisi mahdollisimman tarkoituksenmukainen kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kaupungin aktiivista edunvalvontaa hallitusohjelman jatkoselvitysten yhteydessä, muun muassa sidosyksikkösääntelyä kehitettäessä.

3.4 Investointisuunnittelun prosessi

Arvioinnin aiheena oli investointiohjelman laatimisprosessi. Arviointi painottui toimitilainvestointeihin.

Palveluverkkosuunnittelu

Kaupungin palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluja ja niiden palveluverkkoa. Samalla ennakoidaan palvelujen palveluverkon tarvitsemien tonttien kaavoitusta ja luovutusta pidemmällä aikavälillä. Palveluverkkosuunnitelmalla pohjustetaan tulevien vuosien toimitilaohjelmaa ja sen linjaukset ohjaavat myös yksittäisiä palveluverkon kehittämishankkeita. Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma on laadittu vuosille 2022–2031 ja se tarkistetaan valtuustokausittain.

Palveluverkkosuunnitelman lähtökohtana ovat erilaiset maankäytölliset näkökulmat, kuten Vantaan yleiskaava 2020, Helsingin seudun MAL-tavoitteet² ja asemakaavoituksen ohjelma. Lisäksi palveluverkkosuunnittelua ohjaavat kaupungin strategia, strategiaa toteuttavat strategiset linjaukset ja ohjelmat sekä valtuustosopimuksen talous- ja strategialinjaukset. Toimialojen palvelutarpeen arviointia ohjaavat lisäksi lainsäädäntö ja erilaiset palvelutarpeeseen vaikuttavat tekijät, kuten esimerkiksi väestöennuste. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tarkastellaan palvelujen järjestämistapoja sekä toimitilojen riittävyyttä ja soveltuvuutta palvelutuotantoon. Toimialat tekevät toimitilatarve-esitykset palveluverkkosuunnitelmaan tältä pohjalta.

² Maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset ovat sopimuksia, jotka valtio solmii suurimpien kaupunkiseutujen kanssa. Sopimukset vahvistavat seudun kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion välistä yhteistyötä.

Palveluverkkosuunnitelman laadintaa koordinoi talouden ja strategian palvelualue talous- ja strategiajohtajan johdolla. Palveluverkkosuunnitelman valmistelussa ovat mukana kaikki kaupungin toimialat. Myös asukkaita osallistetaan palveluverkkosuunnitteluun asukaskyselyllä palvelujen saatavuudesta. Oheisessa kaaviossa on esitetty palveluverkkosuunnitelman laadinnan vaiheet ja eri vaiheisiin osallistuvat toimijat.

Kaavio: Palveluverkkosuunnitelman prosessi.

Valmistelutyö	Luonnosten käsittely	Päätöksenteko
• Taloussuunnittelu, koordinointi ja taustatiedon koonti • Suunnitelman valmistelu toimialojen asiantuntijoiden kanssa kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun työryhmässä • Toimialojen johtoryhmät • Kaupungin hankejohtoryhmä toimii suunnitelman laadinnan ohjausryhmänä • Kuntalaisten osallistaminen: asukaskysely palvelujen saavutettavuudesta.	• Vaikuttamistoimielimet • Yhteistoimintaryhmä • Valtuuston iltakoulu (Kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman luonnos) • Valtuustoseminaari, ryhmätyöt • Kaupungin johtoryhmä • Kaupunginhallituksen iltakoulu (seminaarin ja kaupungin johtoryhmän palautteet sisällytettynä)	• Palveluverkkosuunnitelma lausunnolle lautakuntiin • Kaupunginhallitus • Kaupunginvaltuusto

Toimitilainvestointien suunnittelu kaupunkitasolla

Toimitilainvestointien suunnittelu on monivaiheinen prosessi, jota on kuvattu alla olevassa kaaviossa.

Kaavio: Kaupunkitasoisen toimitilainvestointisuunnittelun prosessi.

Vaiheet 1–5: Toimialojen palveluverkkosuunnitelmassa esitetyt palvelu- ja toimitilatarpeet tarkennetaan vuosittain talousarvion ja taloussuunnitelman investointiosan valmistelun yhteydessä havaittujen palvelu- ja toiminnallisten muutostarpeiden perusteella. Toimitilajohtaminen pyytää toimialoja päivittämään hyväksytyn toimitilainvestointiohjelman tiedot ja arvioimaan toimitilatarpeensa. Toimialojen toimitilatarve-esitykset kootaan yhteen ja arvioidaan esitykset suhteessa talouden raameihin. Luonnos toimialojen investointiesityksestä tuodaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnittelun workshop käsittelyyn. Workshopeissa eli työpajoissa ovat mukana toimialojen palveluverkkosuunnittelusta vastaavat henkilöt, jolloin voidaan toimialojen kesken myös miettiä esimerkiksi tilojen yhteiskäyttömahdollisuuksia uusissa tilaratkaisuissa. Toimitilajohtaminen valmistelee muutostarve-esitykset kaupunkitasoisen investointiryhmän eli hankejohtoryhmän käsiteltäväksi. Hankejohtoryhmässä käsitellään toimitilajohtamisen valmistelemat toimitilainvestointiesitykset, priorisoidaan hankkeet ja sovitetaan ne kaupunginhallituksen päättämään talousarviokehykseen ja päätetään hankkeiden rahoitustavasta.

Vaiheet 6–11: Lautakuntakäsittelyn ja talousarvioesityksen jälkeen valmistellaan hankejohtoryhmässä kaupunginjohtajan esitys kaupunkitasoisesta talousarvion toimittainvestointikokonaisuudesta. Kaupunginjohtajan esitys käsitellään kaupunginhallituksessa ja päätöksenteko investointiesityksestä tehdään kaupunginvaltuustossa osana talousarvio- ja taloussuunnitelmakäsittelyä. Talousarvioon hyväksyttyjen toimittainvestointien työohjelma hyväksytään kaupunkitilalautakunnassa. Toimialojen toimitittainvestointien tarveselvitykset hyväksytään toimialojen lautakunnissa ja kaupunkitilalautakunta hyväksyy tarveselvitykset ja hankesuunnitelmat suunnittelun lähtökohdaksi.

Johtopäätökset:

Toimitilojen investointisuunnittelu on Vantaalla kytketty osaksi palveluverkkosuunnittelua. Palveluverkkosuunnittelussa pyritään ennakoimaan erilaisten maankäytöllisten ratkaisujen, kaupungin omien linjausten ja erilaisten taustatekijöiden muutosten (esimerkiksi väestönmuutos ja lakimuutokset) vaikutukset tulevaisuuden palvelutarpeeseen ja suunnittelemaan palveluverkkoa ja toimitilakokonaisuutta ja niiden rakentamista niin, että pystytään ennakoituihin muutoksiin parhaiten vastaamaan. Vaikka palveluverkkosuunnitelma laaditaan kymmeneksi vuodeksi, palveluverkkoa tarkastellaan vuosittain, jolloin on mahdollisuus ottaa toimitilojen investointisuunnittelussa huomioon palvelutarpeiden ja tilatarpeiden äkillisetkin muutokset.

4 KASVATUS JA OPPIMINEN

Kuva: Joel Haapamäki

4.1 Ammatillinen koulutus, Vantaan ammattiopisto Varia

Vantaan ammattiopisto Varia tarjoaa laajasti ammatillista perus-, lisä- ja täydennyskoulutusta. Koulutus toteutetaan tiiviissä yhteistyössä alueen elinkeinoelämän kanssa. Laaja oppilaitosyhteistyöverkosto mahdollistaa räätälöityjen ja joustavien koulutusratkaisujen tarjoamisen. Tarpeen mukaan kehitetään uusia koulutussisältöjä ja tutkinnon osia yhdessä oppilaitoskumppanien ja yritysten kanssa. Varia vastaa osaltaan siitä, että kaikille vantaalaisille perusopetuksen päättäneille on opiskelupaikka ja että tutkinnon suorittaneet työllistyvät. Variassa tuetaan opiskelijoiden sujuvia siirtymiä työpaikoille koulutus- ja oppisopimuksella ja sitä kautta työllistymistä valmistumisen jälkeen. Vuonna 2024 Variaan rekrytoidaan työelämäkoordinaattori tehostamaan valmistuvien työllistymistä, edistämään oppisopimuskoulutusta, vahvistamaan koulutustarpeiden ennakointia sekä tukemaan työelämäyhteistyötä. Ammatillisen koulutuksen ja työelämän välinen yhteys vahvistuu entisestään, kun työ- ja elinkeinopalvelut siirtyvät kuntien vastuulle vuonna 2025.

Henkilöstö

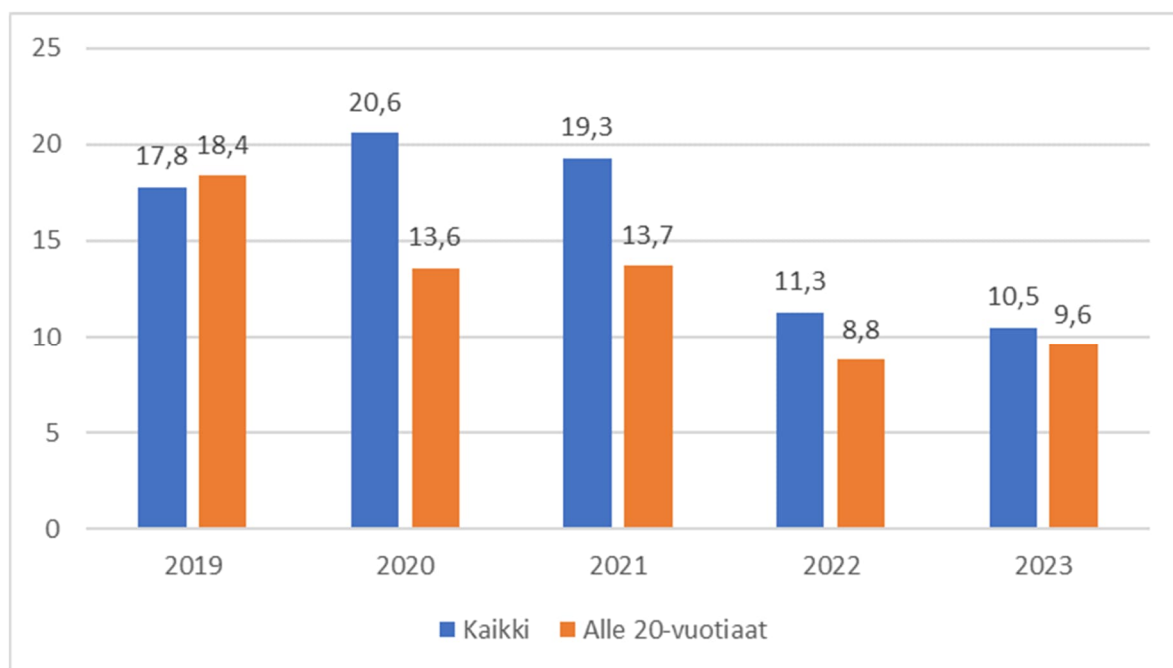
Vuonna 2023 henkilöstömäärä oli noin 400, josta pääosa opetushenkilöstöä. Vakanssien täyttöaste oli 88 prosenttia. Opetushenkilöstön pysyvyys on hyvällä tasolla. Muunkielisten opiskelijoiden osuus oli lokakuussa 2023 noin 38 prosenttia. Henkilöstön saatavuus on ollut kasvun esteenä erityisesti tekniikan ja logistiikan aloilla. Pätevien opettajien puuttuminen estää osin työelämän koulutustarpeisiin ja opiskelijoiden toiveisiin vastaamisen. Puuttuvan pätevyyden voi saavuttaa myös työssä tai työn ohella.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella sekä kahdesti vuodessa Varian omalla minikyselyllä. Tuloksia käsitellään henkilöstön kanssa vuorovaikutteisesti. Tiimien välisiä tuloseroja pyritään kaventamaan keskusteluihin ja jakamalla hyviä käytäntöjä. Työtyytyväisyyden ja tiimitoiminnan kehittämiseen on tarjottu myös työnohjauksellista tukea. Oppilaitoksissa testataan työhyvinvointia ja työkykyä edistävää henkilöstön hyvinvointivalmennusta tarjoamalla esimerkiksi liikunta- ja harrastusetuja, hyvinvointiaiheista koulutusta sekä edistämällä työmatkaliikkumista.

Opintojen keskeyttäminen

Vantaalla vuosina 2019–2022 toteutetut kehittämistoimet, esimerkiksi keskeyttämisen riskeihin puuttuminen ja mielen hyvinvoinnin tukeminen, ovat pienentäneet ammatillisen koulutuksen opintojen keskeyttämistä. Alla olevassa kuviossa on kuvattu keskeyttämisprosentin kehitystä vuosina 2019–2023. Suurimpia keskeyttämissyitä vuonna 2023 ovat olleet muun muassa henkilökohtaiset syyt, oppilaitoksen vaihto ja työskentelyn aloittaminen. Keskeyttämisprosentin laskutapaa on muutettu vuodesta 2022 alkaen siten, että laskennassa huomioidaan kaikki opiskelupäivät eli virtauma. Variassa jatketaan edelleen opintojen keskeyttämisen vähentämiseen tähtäävää työtä hallitusohjelman linjausten mukaisesti.

Kuvio: Opintojen keskeyttämisprosentin kehitys vuosina 2019–2023.

Oppivelvollisuuden laajentuminen

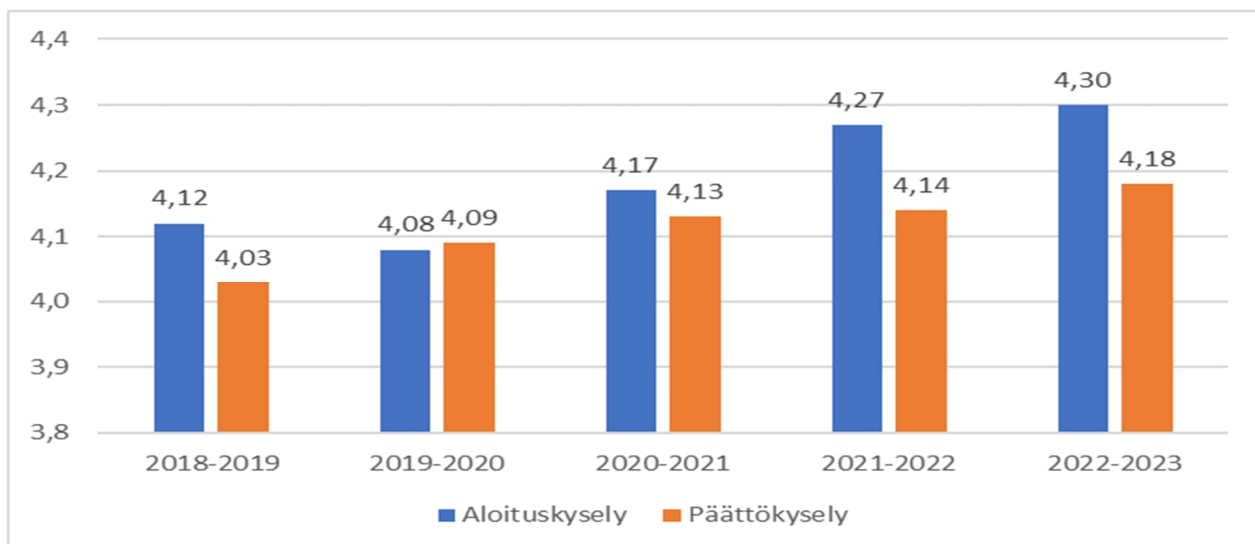
Elokuusta 2021 alkaen oppivelvollisuus päättyy 18 ikävuoteen tai tutkinnon suorittamiseen. Oppivelvollisuus suoritetaan perusopetuksen jälkeen pääsääntöisesti toisen asteen koulutuksessa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Vantaa on toteuttanut jo pitkään koulutustakuuta, jossa kaikille peruskoulun päättävälle on tarjottu opiskelupaikka. Näin ollen oppivelvollisuuden laajentuminen ei tuonut suurtakaan muutosta aiempaan toimintaan. Vuonna 2023 on kehitetty oppivelvollisuuden laajentumista koskevia käytänteitä sekä tutkintoon valmentavan koulutuksen sisältöjä ja toimintamalleja. Yhteistyössä lukioiden kanssa Varian opiskelijoille kehitetään joustavia mahdollisuuksia opintojen suorittamiseen yli oppilaitosrajojen.

Opiskelija- ja työelämäpalaute

Opiskelijapalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhdessä toteuttamilla valtakunnallisilla aloitus- ja päättökyselyillä. Aloituskyselyn kysymykset liittyvät opintojen aloitukseen, henkilökohtaistamiseen ja opiskeluilmapiiriin. Päättökyselyn kysymykset koskevat opintojen henkilökohtaistamista, osaamisen hankkimista, näyttöjen järjestämistä, hyvinvointia ja koulutuksen vaikuttavuutta. Valtakunnallinen opiskelijapalautekysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2018. Alla ole-

vassa kuviossa on kuvattu aloitus- ja päättökyselytulosten kehitys lukuvuosisarjana asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Lisäksi Varian sisäistä opiskelijapalautetta kerätään kahdesti vuodessa.

Kuvio: Aloitus- ja päättökyselypalautteiden kehitys lukuvuosisarjana.

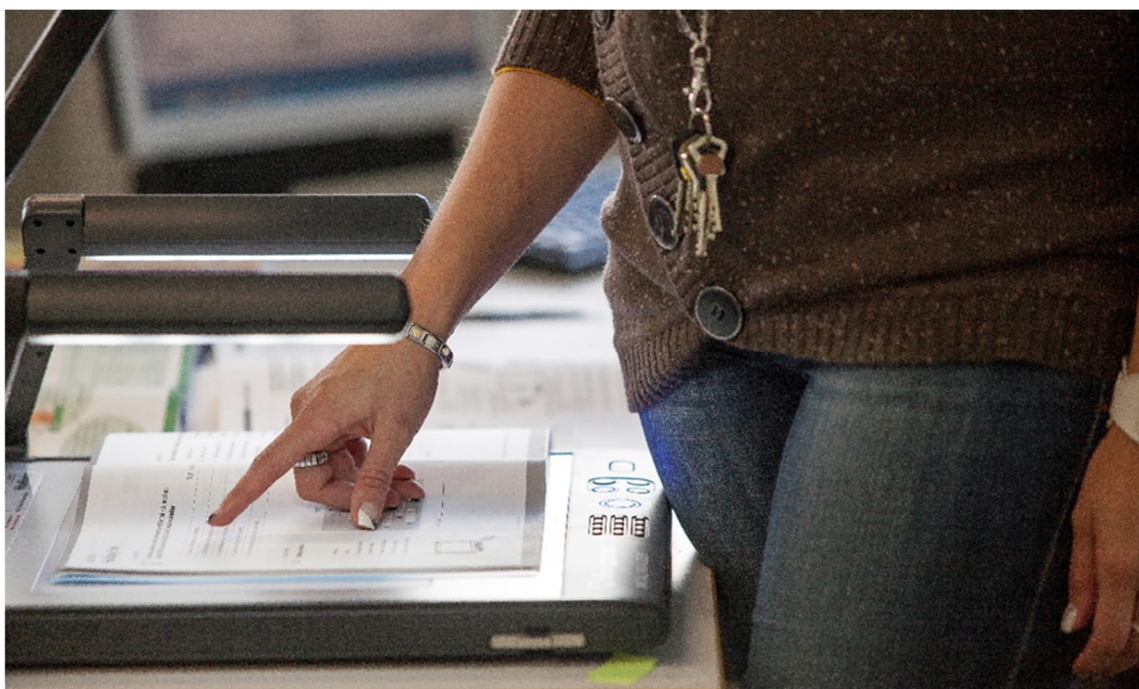
Työelämäpalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhteisillä työelämäpalautekyselyillä. Kyselyt kartoittavat työelämän edustajien kokemuksia ja tyytyväisyyttä ammatillisten oppilaitosten toimintaan ja tapoihin järjestää koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa. Kysymykset liittyvät arjen kumppanuuteen, oppilaitoksen toiminnan asiakaslähtöisyyteen, sopimusten laadintaprosessiin sekä ohjaukseen ja tukeen, jota oppilaitos tarjoaa työpaikoille. Työpaikkaohjaajakysely lähetetään nimetylle vastuulliselle työpaikkaohjaajalle työelämäjakson päättyessä. Kyselyissä ei arvioida opiskelijaa. Työpaikkaohjaajakyselyssä Vantaan kaupungin ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 4,26 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkaohjaajakysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2021.

Työpaikkakyselyssä Vantaan kaupungin ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 3,95 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkakysely lähetetään työpaikan oppilaitosyhteistyöstä vastaaville henkilöille kaksi kertaa vuodessa. Työpaikkakysely otettiin käyttöön tammikuussa 2022.

Opiskelijoiden hyvinvointi ja sen tukeminen

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten perusteella Vantaan ammatillisessa koulutuksessa tytöt kokevat poikia enemmän koulu-uupumusta (tytöt: 14,3 prosenttia, pojat: 6,1 prosenttia), yksinäisyyttä (tytöt: 27 prosenttia, pojat: 10,5 prosenttia), ahdistuneisuutta (tytöt: 31,8 prosenttia, pojat: 8,1 prosenttia) ja seksuaalista häirintää (tytöt: 5,1 prosenttia, pojat: 1,9 prosenttia). Tyttöillä on myös poikia enemmän luvattomia poissaoloja. Poikien kohdalla kokemukset kiusaamisesta (pojat: 2,9 prosenttia, tytöt: 1,1 prosenttia) ja fyysisestä uhkasta (pojat: 21,5 prosenttia, tytöt: 14,2 prosenttia) ovat tyttöjä yleisempiä. Ammatillisen koulutuksen alhaisen vastausprosentin takia tulokset ovat ainoastaan suuntaa antavia. Variasta saadun tiedon mukaan suurimmalla osalla Varian opiskelijoista menee hyvin. Hyvinvointi on kuitenkin jakautunut voimakkaasti. Osalla menee erinomaisesti ja osalla on haasteita laajemminkin elämän eri osa-alueilla, ei ainoastaan opiskelussa.

Varian kaikissa toimipisteissä tarjotaan laajasti oppimisen tuen palveluja. Opintoihin antavat ohjausta ja tukea ohjauspajat, erityisopettajat, työnohjaajat, opinto-ohjaajat ja vastuupettajat. Tukea voi saada myös oppilaitoksen nuorisotyöntekijältä tai oppilaitosdiakonilta tai -papilta. Lisäksi tarjolla on tavanomaisten opiskeluhoollon palvelujen ohella psykiatrisen sairaanhoitajan ja tukibotin palvelut. Tarvittaessa opiskeluvalmiuksia tuetaan lisäopinnoilla.

Kuva: Sakari Manninen

Opiskeluhuollon tarve ja resurssit

Hyvinvointialueuudistuksessa opiskeluhuollon palvelut siirtyivät osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta. Uudistus ei ole vaikuttanut arjen tasolla yhteistyöhön. Palvelut ovat edelleen saatavissa oppilaitosten yhteydessä. Uusien toimintamallien luominen on kuitenkin vielä osittain kesken.

Variassa opiskelee vuosittain noin 4 500 opiskelijaa, joista 40 prosenttia oppivelvollisuusikäisiä ja 60 prosenttia aikuisia. Variassa on arvioitu opiskeluhuollon palvelutarvetta suhteessa käytettävissä oleviin resursseihin. Arvioinnissa on otettu huomioon opiskelijoiden määrä toimipisteittäin, toimintaympäristön erityispiirteet, kuten erityistä tukea tarvitsevien ja S2-opiskelijoiden määrät. Varian arvioima opiskeluhuollon palvelujen kokonaistarve on kaikissa sen toimipisteissä suurempi, kuin käytettävissä olevat resurssit.

Opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen eri tavoin. Tunnetuimpia muotoja lienevät tutortoiminta ja opiskelijakunnan hallitukseen tai oman opiskelijaryhmän edustajaksi hakeutuminen. Näiden lisäksi on erilaisia työryhmiä ja hyviä tekoja toteuttavaa Task Force -toimintaa. Periaatteessa jokaisella on halutessaan mahdollisuus osallistua tapahtumien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Lisäksi valinnaisissa opinnoissa tarjotaan Opiskelija osallistujana ja vaikuttajana -opintokokonaisuutta, johon saa osaamispisteitä osallistumalla vaikuttamistoimintaan.

Vuoden 2023 kouluterveyskyselytulosten perusteella pojat kokevat vaikutusmahdollisuutensa koulussa hyviksi useammin kuin tytöt (pojat: 33,3 prosenttia, tytöt: 21,8 prosenttia). Vaikutusmahdollisuuksien kokemus on kokonaisuutena lähtenyt hienoiseen nousuun vuodesta 2021, mutta ei vielä ole saavuttaneet vuoden 2019 mittaustasoa.

Johtopäätökset:

Opintojen keskeyttäminen on kokonaisuutena vähentynyt ammatillisessa koulutuksessa. Myönteistä kehitystä ovat edesauttaneet aktiivinen puuttuminen keskeyttämisen riskeihin ja mielen hyvinvoinnin tukeminen.

Elokuusta 2021 alkaen oppivelvollisuus päättyy 18 ikävuoteen tai tutkinnon suorittamiseen. Oppivelvollisuus suoritetaan pääsääntöisesti toisen asteen koulutuksessa lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Vantaa on toteuttanut jo pitkään koulutustakuuta, jossa kaikille peruskoulun päättävälle on tarjottu opiskelupaikka. Näin ollen oppivelvollisuuden laajentuminen ei tuonut suurtakaan muutosta aiempaan toimintaan.

Opiskelija- ja työelämäpalautetta kerätään muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen toteuttamilla valtakunnallisilla opiskelijoiden aloitus- ja päättökyselyillä sekä työelämäpalautekyselyillä. Varian tulokset ovat olleet hyviä ja kehityssuunta on myönteinen.

Suurimmalla osalla opiskelijoista menee hyvin. Hyvinvointi on kuitenkin jakautunut voimakkaasti. Osalla menee erinomaisesti ja osalla on haasteita laajemminkin elämän eri osa-alueilla. Varian kaikissa toimipisteissä on tarjolla laajat oppimisen tuen palvelut. Opiskelijoita kannustetaan myös osallistumaan oppilaitoksen toiminnan kehittämiseen. Monipuoliset osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet lisäävät osallista opiskelijoiden hyvinvointia.

Hyvinvointialueuudistuksessa opiskeluhuollon palvelut siirtyivät osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialuetta. Uudistus ei ole näkynyt arjen työssä, mutta uusien toimintamallien luominen on vielä osin kesken. Varian arvion mukaan nykyiset opiskeluhuollon resurssit eivät riitä vastaamaan palvelutarpeeseen. Arvio perustuu opiskelijoiden määrään ja toimintaympäristön erityispiirteisiin kuten erityistä tukea tarvitsevien ja S2-opiskelijoiden määriin.

Hallitusohjelmassa on useita ammatillista koulutusta koskevia kirjauksia. Ammatillinen koulutus on keskeisessä asemassa myös työ- ja elinkeinopalvelujen uudistuksessa. Varia on aktiivisesti mukana muutosten valmistelussa.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että Variassa tehdään paljon työtä opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseksi ja Varian saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä

tasolla. Aktiiviset toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä kokonaisuutena. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen kanssa sovitaan uusista opiskeluhuollon toimintamalleista ja, että sovitut toimintatavat toteutuvat arjessa. Hallitusohjelman monet ammatillista koulutusta koskevat kirjaukset konkretisoituvat käytännön toimenpiteiksi jatkovalmistelussa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Varia on aktiivisesti mukana edunvalvonnassa.

4.2 Seuren sijaishuollon käyttö varhaiskasvatuksessa

Seure Henkilöstöpalvelut Oy (Seure) on voittoa tavoittelematon henkilöstöpalveluyhtiö, joka toimittaa sijaisia eri pituisiin työsuhteisiin. Seure tarjoaa palveluja vain omistaja-asiakkailleen. Vuoden 2023 alusta suurimmat kaupunkiomistajat ovat Helsingin kaupunki (56,4 prosenttia), Vantaan kaupunki (13,8 prosenttia) ja Espoon kaupunki (12,2 prosenttia).

Eniten työntekijöitä välitetään varhaiskasvatukseen (41,9 prosenttia), sosiaali- ja terveydenhuoltoon (31,8 prosenttia) sekä kouluihin (15,9 prosenttia). Varhaiskasvatuksen osuus on lähtenyt voimakkaampaan kasvuun vuodesta 2021 alkaen ja ohittanut sosiaali- ja terveydenhuollon vuonna 2022.

Pääasiallisia syitä työskennellä Seuren kautta ovat halu määritellä itse työn ja vapaa-ajan ajoittuminen, tarve lisäänsioille muun työn ohessa, halu tutustua uusiin työpaikkoihin, halu saada alan työkokemusta sekä halu työskennellä osa-aikaisesti.

Vantaan kaupungin linjaukset ja ohjeet Seuren käytöstä

Kaupungin tavoitteena on, että lyhytaikaiset sijaiset rekrytoidaan pääsääntöisesti Seuren kautta. Näin säästetään esihenkilöiden työaikaa sekä helpotetaan sijaisten hankintaa ja työvuorosuunnittelua. Keskittämällä sijaiset Seureen saadaan luotua ja ylläpidettyä kattavaa sijaisreserviä sekä käytettyä sitä tehokkaasti.

Varhaiskasvatuksessa ei ole ollut Seuren käyttöä koskevaa omaa ohjetta. Päiväkodin johtajia on kuitenkin ohjeistettu tilaamaan Seuresta sijaisia aina, kun henkilöstön poissaoloista tai muutoin puuttuvasta henkilöstöstä johtuen varhaiskasvatuslain edellyttämä henkilöstömitoitus uhkaa alittua. Varhaiskasvatuksessa on loppuvuoden

2023 aikana laadittu erillinen ohje sijaisten tilaamiseen ja henkilöstömitoituksen laskemiseen. Ohjeistuksen mukaan päiväkodin johtajien tulee tarkastella koko päiväkodin lapsi- ja henkilöstömääriä sekä toteutuvaa käyttöastetta ja mitoitusta ennen sijaisen tilaamista. Kokonaistarkastelun odotetaan vähentävän Seuren käyttöä jonkin verran. Henkilöstömenojen hillitsemiseksi ja vuokratyövoiman käytön vähentämiseksi, pyritään jatkossa aina käyttämään kaupungin palvelussuhdetta yli kolmen kuukauden sijaisuuksissa.

Seuren palvelujen käytön syyt Vantaalla

Suurimpia syitä Seuren sijaispalvelujen käytölle ovat vakituisen ja kelpoisen henkilöstön heikko saatavuus sekä merkittävästi lisääntyneet sairauspoissaolot. Kasvaneiden sairauspoissaolojen taustalla ovat muun muassa henkilöstön jaksamisen haasteet sekä koronan jälkeinen matalampi kynnyks jättää kotiin sairastamaan. Vuosina 2020–2023 kelpoisuuden täyttävien työntekijöiden osuus varhaiskasvatuksen erityisopettajissa on vaihdellut 45 prosentista 85 prosenttiin, varhaiskasvatuksen opettajissa 54 prosentista lähes 66 prosenttiin sekä lastenhoitajissa vajaasta 75 prosentista 80 prosenttiin. Täyttämättömät vakanssit ovat joko kokonaan tyhjinä tai täytettyinä ei-kelpoisilla työntekijöillä. Lastenhoitajat sijaistavat varhaiskasvatuksen opettajia ja opettajat puolestaan varhaiskasvatuksen erityisopettajia. Kouluttamattomat työntekijät sijaistavat tarvittaessa lastenhoitajia.

Kasvaneiden sijaistilausten taustalla vaikuttaa yhtenä tekijänä vuonna 2021 voimaan tullut lakimuutos. Lakimuutoksen myötä lakisääteisestä henkilöstömitoituksesta ei saa poiketa henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Säännöksen takia päiväkodin johtajat joutuvat reagoimaan aiempaa herkemmin sekä henkilöstön lomiin että äkillisiin sairauspoissaoloihin. Lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden suuri osuus ovat myös osaltaan lisänneet henkilöstötarvetta ja Seuren käyttöä. Seuren käytön lisääntymisen taustalla on myös sijaisten toimitusvarmuuden parantuminen, jolloin aiempaa suurempi osuus tilatuista työvuoroista on toteutunut. Kaupungin väestönkasvun myötä vakansseja tulee lisää. Lisääntynyt vakanssimäärä voi näkyä myös sijaistarpeen kasvuna, kun henkilöstön saatavuudessa on haasteita.

Vuosikustannusvertailu oman toiminnan ja ostopalvelun välillä

Seuren sijaispalvelujen (lastenhoitaja, avustaja, opettaja) käyttö on jonkin verran kalliimpaa kuin palvelun tuottaminen omana toimintana. Seuren toimittamien sijaisten vuosikustannukset ovat noin 4–8 prosenttia korkeammat kuin kaupungin omalla henkilöstöllä tuotettu palvelu.

Vuonna 2023 työvoimanvuokraus aiheutti Vantaan varhaiskasvatukseen merkittävän 24 miljoonan euron määrärahaylityshän, jonka nettovaikutuksen arvioitiin olevan 12 miljoonaa euroa. Tämän takia kasvatuksen ja oppimisen lautakunta edellytti kokouksessaan marraskuussa 2023, että toimialan menojen ennakointiin ja seurantaan kiinnitetään jatkossa tarkempaa huomiota. Lautakunta korosti, että oman henkilöstön veto- ja pitovoimaan tulee kiinnittää huomiota, jotta henkilöstövuokrauksen kustannuksia saadaan alennettua ja työhyvinvointia parannettua. Lautakunta painotti erityisesti varhaiskasvatuksen sijaisten ja avustajien tarpeen kasvun sekä korkeiden sairauspoissaolojen juurisyiden selvittämistä ja ratkaisemista. Lautakunta velvoitti toimialan laatimaan konkreettisia toimenpiteitä sisältävän toimenpideohjelman, jolla tilanteeseen puututaan. Lautakunta seuraa tilannetta säännöllisesti. Lisäksi asiasta tuli antaa selvitys kaupunginvaltuustolle maaliskuun 2024 loppuun mennessä.

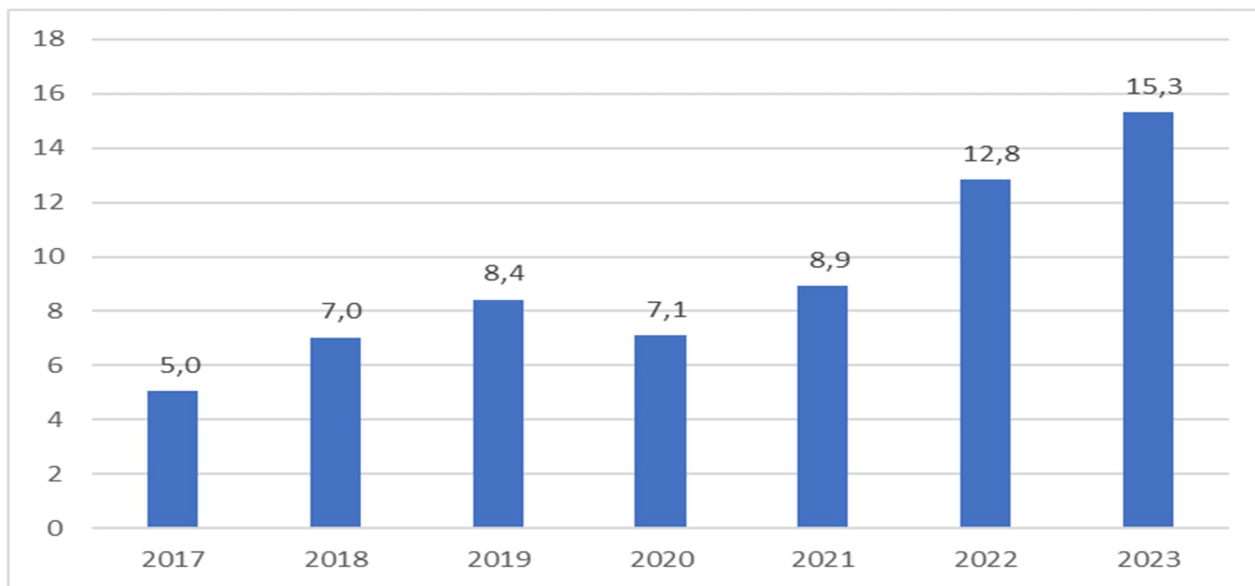

Kuva: Sakari Manninen

Seuren sijaishpalvelujen käytön kehitys Vantaan varhaiskasvatuksessa

Seuren käyttö ja kustannukset ovat kasvaneet seurantajakson 2017–2023 aikana sekä tilattujen työvuorojen että palveluihin käytetyn euromäärän osalta. Alla olevassa kuviossa kuvataan Seuren välittämien sijaisten käytön euromääräistä kehitystä Vantaan kaupungin varhaiskasvatuksessa.

Kuvio: Seuren sijaiskäytön kehitys vuosina 2017–2023 (miljoonaa euroa).

Seuren välittämien sijaisten käytössä on havaittavissa tasaista kasvua vuodesta 2017 vuoteen 2019. Vuonna 2020 näkyy koronan aiheuttama notkahdus, kun osa palveluista on ollut suljettuna. Vuonna 2021 palvelujen euromääräinen käyttö on lähtenyt uudelleen kasvuun. Kasvu on ollut erityisen voimakasta vuonna 2022. Vuonna 2023 sijaiskäytön kustannukset jatkoivat kasvuaan, kasvua edelliseen vuoteen oli 19,5 prosenttia.

Seuren käytössä on havaittavissa vuosittaista ja alueellista vaihtelua. Kaikilla alueilla vuosi 2022 erottuu selvästi suuremman käytön vuotena. Vuonna 2023 Seuren käyttö jatkoi kasvuaan kaikilla alueilla. Prosentuaalisesti suurinta kasvu oli keskisellä alueella. Varhaiskasvatuksen näkemyksen mukaan alueellisia eroja enemmän korostuvat yksikkökohtaiset erot, joihin vaikuttaa kunkin päiväkodin henkilöstötilanne. Mikäli päiväkodissa on vajausta vakituisesta henkilöstöstä, on Seuren kautta tilattujen sijaisten käyttö runsaampaa. Yleisellä tasolla henkilöstötilanne on ollut keskimäärin parempi alueilla, joiden sosioekonominen asema on parempi ja joissa asiakaskunnassa

on vähemmän muunkielisiä lapsia ja perheitä. Lisäksi päiväkodin sijainti vaikuttaa sijaisten saatavuuteen. Hyvien kulkuyhteyksien päässä sijaitsevat päiväkodit saavat paremmin sijaisia, mikä näkyy toisaalta myös korkeampina Seuren käytön kustannuksina.

Seuren sijaispalvelujen laatu ja laadun valvonta

Päiväkodin johtajat seuraavat ja arvioivat sijaispalvelujen laatua. He antavat palautetta ja tarvittaessa reklamoivat Seurelle. Alueelliset varhaiskasvatuspäälliköt tapaavat säännöllisesti Seuren edustajia. Varhaiskasvatuksen johtoryhmässä käsitellään säännöllisesti Seuren käyttöä ja käyttökokemuksia sekä toimitusvarmuutta.

Seuren toimitusvarmuus on parantunut, mutta varhaiskasvatuksesta saadun tiedon mukaan toimitetun henkilöstön laadussa on paljon vaihtelua. Yleinen näkemys on, että sijaisten osaamistaso on laskenut, mikä näkyy esimerkiksi puutteellisina työelämävalmiuksina. Seuren kautta saadut sijaiset eivät myöskään sitoudu samalla tavalla yhteiseen toimintakulttuuriin kuin vakituinen henkilöstö.

Henkilöstön saatavuuden parantaminen

Vantaan varhaiskasvatuksen henkilöstövaje on 700 työntekijää, joista 500 opettajaa ja 200 lastenhoitajaa. Tulevien vuosien eläköitymisten ja lapsimäärän kasvun myötä henkilöstöä puuttuu 1 160 vuoteen 2030 mennessä. Seuresta joudutaan tilaamaan keskimäärin 630 työvuoroa jokaisena toimintapäivänä.

Vantaan kaupunki on hakenut ammattiopisto Varialle opetus- ja kulttuuriministeriöltä ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan muutosta 1.8.2024 alkaen kattamaan myös kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnon. Tutkinnon suorittanut voi työskennellä esimerkiksi lastenohjaajana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tehtävissä. Tutkinnolla tavoitellaan noin 120 opiskelijavuotta.

Varhaiskasvatuksen avustajan tehtävään on mahdollista kouluttautua oppisopimuksella. Oppisopimuskoulutuksella on tarkoitus lisätä erityisesti maahanmuuttajataustaisten koulutusmahdollisuuksia. Kun riittävä kielitaito on saavutettu, on mahdollista

suorittaa varhaiskasvatuksen ammatillinen tutkinto. Lisäksi Vantaalla tuetaan varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista työn ohessa erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi.

Uusi hallitusohjelma lisää varhaiskasvatuksen opettajan tutkinnon aloituspaikkoja yliopistoissa. Vuosittaisen lisätarpeen arvioidaan olevan vähintään 1 400 aloituspaikkaa. Myös varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta tullaan lisäämään. Lisäksi hallitusohjelmassa turvataan jo varhaiskasvatuksessa työskentelevien erilaiset mahdollisuudet pätevätyä tehtäviin muunto- ja monimuotokoulutuksella.

Sijaisten saatavuutta helpottamaan on perustettu kaupungin varhaiskasvatuksen oma 40 vakanssin sijaispooli. Sijaispooliin on ollut vaikeuksia rekrytoida henkilöstöä ja sijaisten vaihtuvuus on ollut suurta. Selvityksen laatimishetkellä vakansseista yli 30 oli täytettynä ja tilanne oli varhaiskasvatuksen oman arvion mukaan kohtuullisen hyvä. Sijaistarpeiden kerrotaan kuitenkin olevan sen verran mittavia, ettei oma sijaispooli suuremmassa mittakaavassa vähennä vuokratyövoiman käyttöä ja auttaa vain joihinkin akuuteimpiin tarpeisiin.

Johtopäätökset:

Seure on pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteinen voittoa tavoittelematon henkilöstöpalveluyhtiö, joka välittää työntekijöitä eri pituisiin sijaisuuksiin. Seuren kautta työskentelevät haluavat muun muassa määritellä itse työn ja vapaa-ajan ajoittumisen sekä hankkia alan työkokemusta eri työpaikoista.

Kaupungin linjausten mukaan Seure on lyhytaikaisten sijaisten pääasiallinen rekrytointikanava. Päiväkodin johtajia ohjeistettiin aiemmin tilaamaan sijaisia aina, kun henkilöstömitoitus uhkasi alittua. Varhaiskasvatuksen sijaishankintaa koskevaa ohjeistusta on tarkennettu loppuvuodesta 2023. Tarkennetun ohjeistuksen mukaan päiväkodin lapsi- ja henkilöstömääriä sekä toteutuvaa käyttöastetta ja mitoitusta tulee jatkossa tarkastella kokonaisuutena ennen sijaisten tilaamista. Jatkossa pidempiin sijaisuuksiin on tarkoitus palkata suoraan kaupungin palvelukseen.

Seuren sijaispalvelujen käyttö ja kustannukset ovat kasvaneet useamman vuoden ajan. Vuonna 2023 Seuren sijaispalvelujen käyttö aiheutti varhaiskasvatukseen merkittävän määrärahaylityksen, kun kasvaneiden sijaistarpeiden takia palveluja jouduttiin käyttämään ennakoitua enemmän. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta seuraa säännöllisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja taloustilanteen kehitystä.

Päiväkodin johtajat seuraavat ja arvioivat sijaispalvelujen laatua. Lisäksi varhaiskasvatuksen johtoryhmä seuraa säännöllisesti sijaispalvelujen käyttöä sekä käyttökokemuksia. Myönteistä on, että sijaisten toimitusvarmuus on parantunut. Toisaalta sijaisien osaamistaso on laskenut, mikä näkyy esimerkiksi puutteellisina työelämävalmiuksina. Sijaiset eivät myöskään samalla tavalla sitoudu yhteiseen toimintakulttuuriin kuin vakituinen henkilöstö.

Hallitusohjelma lisää varhaiskasvatuksen opettajan tutkinnon aloituspaikkoja sekä varhaiskasvatuksen sosionomien koulutusta. Vantaan kaupunki on hakenut järjestämislupaa lastenohjaajien kouluttamiseksi. Vantaa mahdollistaa varhaiskasvatuksen avustajan tehtäviin kouluttautumisen oppisopimuksella. Vantaa tukee myös varhaiskasvatuksen opettajien kouluttautumista työn ohessa erityisopettajiksi sekä lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja sosionomeiksi. Sijaisten saatavuuden parantamiseksi kaupungin varhaiskasvatukseen on perustettu myös oma sijaispooli, joka tosin kokonsa puolesta hyödyttää vain akuuteissa tilanteissa.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta seuraa säännöllisesti varhaiskasvatuksen henkilöstötilannetta ja määrärahojen käyttöä. Tarkastuslautakunnan mielestä vuokratyövoiman käytön seuranta on syytä jatkaa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että vuokratyövoiman käytön taustasyitä analysoidaan ja tehdään korjaavia toimenpiteitä käytössä olevia keinoja tehokkaasti hyödyntäen.

5 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Kuva: Point kirjasto, Dani Rönqvist

5.1 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) velvoittaa kunnat järjestämään kulttuuri-toimintaa. Lain mukaan kunnan pitää edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä sekä kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa. Laissa todetaan myös, että kunnan pitää näitä tehtäviä ja niihin liittyviä palveluita järjestäessään ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet.

Vantaan kaupungin kulttuuritoiminnoista vastaa kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue. Palvelualue tuottaa kaupungin kulttuuripalvelut ja tapahtumat, vahvistaa asukkaiden omaehtoista kulttuuritoimijuutta ja vastaa lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä. Lisäksi palvelualue vastaa kaupunginkirjaston, kaupunginmuseon ja taidemuseo Artsin toiminnasta sekä kulttuuri- ja kirjastopalveluihin kohdistuvien avustusten valmistelusta.

Toiminnan tavoitteet ja talous

Palvelualueen tavoitteita vuodelle 2023 olivat uuden palvelualueen toiminnan vahvistaminen kirjasto- ja kulttuuripalveluiden uudistamisohjelmalla, Vantaan juhluvuden 2024 tapahtumien ja toimenpiteiden kokonaissuunnitelman valmistelu ja Vantaan kulttuurilapset -toiminnan aloitus. Myös kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin toiminnan käynnistäminen Kivistössä sekä Håkansbölen kartanoalueen kehittäminen ja pääraennuksen kunnostushankkeen valmistelu olivat vuoden 2023 toiminnan tavoitteina. Kaikkia tavoitteita saatiin toteutettua suunnitellusti. Palvelualueen talous pysyi talousarviossa asetetuissa raameissa.

Toiminnan tunnuslukuja

Oheiseen taulukkoon on koottuna kulttuuri- ja kirjastopalvelujen toimintaan liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2022–2023.

Taulukko: Kulttuuri- ja kirjastopalvelujen palvelualueen toiminnan tunnuslukuja.

	Toteutunut 2022	Tavoite 2023	Toteutunut 2023
Kulttuuripalvelut			
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisö- määrä	459 305	300 000	333 543
Kulttuuripalvelujen bruttoyksiköiden tulot (euroa/asukas)	1,55	1,28	1,77
Avustukset euroa/asukas ³	5,63	5,15	4,96
Kävijämäärät kaupunginmuseossa ⁴	30 379	15 000	25 907
Kävijämäärät taidemuseossa + Gal- leria K	8 532	20 000	12 238
Käyttömenot euroa/asukas ⁵	55,68	34,71	36,48
Kirjastopalvelut			
Kävijät	1 382 313	1 900 000	1 651 234
Aineistolainojen määrä	2 394 690	2 400 000	2 502 965
Aineistolainaus/asukas	10	10	10
Aineistomääräraha euroa/asukas	5	5	5
Toimintamenot/asukas	38,2	40,5	42

³ Vuodesta 2023 lähtien uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.

⁴ Luku sisältää kaupunginmuseon pop-up näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon pää-
rakennuksessa opastettujen käyntien määrän.

⁵ Vuodesta 2023 uuden organisaation mukaan ilman musiikkiopistoa ja kuvataidekoulua.

Kulttuuritapahtumat vetivät yleisöä hieman tavoiteltua enemmän vuonna 2023. Kulttuuripalvelujen asukaskohtaiset käyttömenot olivat hieman tavoitetta korkeammalla tasolla johtuen erityisesti tapahtumatuotannon kustannustason noususta.

Henkilöstö

Palvelualueen henkilöstön kokonaismäärä on 216. Kaupunkikulttuurikeskus Mosaiikin avaamisen yhteydessä 2023 syksyllä henkilöstömäärä lisääntyi 10 henkilöllä.

Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti vuonna 2023 oli palvelualueella 2,8 prosenttia, joka on huomattavasti koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia (6 prosenttia) matalampi. Viimeisessä henkilöstön tyytyväisyyttä mittaavassa Kunta10-tutkimuksessa kulttuuripalvelujen ja kirjastopalvelujen tulokset olivat hyviä ja johtamisen kehittämistä tehdään uudella palvelualueella koko ajan.

Nostoja kulttuuripalvelujen toiminnasta vuodelta 2023

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut

Vuonna 2023 järjestettiin 1 420 lastenkulttuuritapahtumaa ja niihin osallistui noin 39 000 lasta. Tempo-orkesteritoiminta siirtyi musiikkiopistosta kulttuuripalvelujen toiminnaksi. Tempo-orkesterit kootaan 2.–3. luokkalaisista, jotka soittavat yhdessä kaksi vuotta. Ensisijaisesti mukaan otetaan sellaisia monitaustaisia nuoria, joilla ei ole muita harrastuksia tai joiden katsotaan erityisesti hyötyvän Tempo-toiminnasta. Tempo-orkesterit toimivat viidellä koululla ja lisäksi yhdellä koululla toimii Tempo-kuoro. Tempo-orkestereissa soittaa 120 lasta lukuvuonna 2023–2024. Syyslukukaudella 2023 Tempo-orkesterit järjestivät 14 konserttia, joissa oli 2 563 kuulijaa.

Vantaan kulttuurilapset -toiminta käynnistyi vuoden 2023 alusta. Kaikki vuonna 2023 ja sen jälkeen syntyneet lapset kutsutaan Vantaan kulttuurilapsiksi. Kun lapsi ilmoitetaan kulttuurilapseksi, hän voi osallistua oman aikuisen kanssa joka vuosi kahteen kulttuuritapahtumaan maksutta siihen asti, kunnes aloittaa koulun. Kulttuurilapsille suunnatut tapahtumat on suunniteltu tukemaan lapsen kehitystä. Toiminta tuotetaan yhteistyössä vantaalaisten ja valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja se tavoitti vuonna 2023 noin 600 vastasyntyntä lasta perheineen.

Museopalvelut

Håkansbölen kartanoalueen kehittäminen ja päärakennuksen kunnostushankkeen valmistelu etenivät suunnitellusti vuonna 2023.

Kulttuuritapahtumat

Vuonna 2023 kulttuuripalvelut oli mahdollistamassa (esimerkiksi kohdeavustusten, tilajärjestelyiden ja tapahtumien markkinoinnin keinoin) tai itse järjestämässä monia erilaisia tapahtumia. Isoja vetovoimatapahtumia olivat esimerkiksi tunnettujen artistien tähdittämät Tikkurila Festivaali ja Vantaa Rock. Myös Myyrmäen kesälavakonserteissa ja erilaisissa toritapahtumissa kävi runsaasti ihmisiä. Tapahtumat keräsivät yhteensä yli 300 000 osallistujaa.

Kuva: Tikkurila Festivaali, Hele Teutari

Asukkaiden osallistaminen ja asiakaspalaute

Kulttuuripalvelut osallistaa asukkaita monilla tavoin. Laajin osallistamismuoto on erilaiset kulttuuritapahtumat, jotka keräävät runsaasti osallistujia. Lisäksi museoissa tehdään esimerkiksi näyttelyitä yhdessä asukkaiden kanssa. Osallistuvan budjetoinnin kautta asukkaat pääsevät myös osallistumaan kulttuuripalvelujen toiminnan ja tilojen käytön suunnitteluun.

Asiakaspalautetta palvelualueella kerätään sekä laajemmilla asiakaskyselyillä että palvelujen ja tapahtumien yhteydessä eri keinoin kerättävällä suoralla asiakaspalautteella (palautelaatikot, kyselyt ja haastattelut). Palautteet käydään läpi ja hyödynnetään palvelujen suunnittelussa. Palvelualue teetti vuonna 2023 laajamittaisen asiakaskyselyn toiminnastaan. Kyselyyn vastasi 680 vastaajaa. Pääsääntöisesti asiakkaat olivat tyytyväisiä palvelualueen palveluihin ja korostuneesti tyytyväisiä oltiin kirjastojen toimintaan. Vuonna 2024 tehdään asiakaspalautteeseen liittyvä seurantatutkimus.

Avustukset

Kulttuuripalvelujen budjetista jaettiin vuonna 2023 noin 1,2 miljoonaa euroa erilaisia kulttuuritoimintaan liittyviä toiminta- ja kohdeavustuksia järjestöille ja yhteisöille, kulttuuritapahtumille, kulttuurin ammattitoimijoille sekä teatteri- ja orkesteritukena. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden kanssa ja avustuksilla autetaan kulttuuritoimijoita ylläpitämään kulttuuritarjontaa, joka monipuolistaa ja täydentää kaupungin palveluita. Vantaalla ei esimerkiksi ole omaa teatteria eikä orkesteria.

Vantaan kulttuurilinjaukset

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi 16.3.2021 Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030, joilla ohjataan kulttuuritoiminnan strategista suunnittelua, toimintaa ja tavoitteita suunnitelmakaudella. Linjausten taustalla on kuntien kulttuuritoiminnalle laissa säädetyt tavoitteet ja ne laadittiin kulttuuripalvelujen johdolla toimialojen ja kulttuurialan järjestöjen kanssa. Lisäksi suunnitelman laatimisvaiheessa koottiin sosiaalisen median kautta yli 500 vantaalaisen toiveet miten Vantaata tulisi kehittää kulttuurikaupungiksi. Linjauksia toteutetaan vuosittaisen toimintasuunnitelman mukaisesti, tästä esimerkkinä Vantaan kulttuurilapset -ohjelman aloittaminen vuonna 2023.

Ajankohtaiset asiat

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on uusi palvelualue, joka aloitti toimintansa 1.1.2023 kaupunkikulttuurin toimialalla toteutetun organisaatiomuutoksen myötä. Palvelualueella on vuoden 2023 aikana kehitetty yhteistä toimintakulttuuria ja toiminta on käynnisty-

nyt hyvin. Uudistusta tukevan tuotekehittäjän erityisammattitutkinnon suoritti palvelu-alueelta 23 henkilöä. Tutkinnossa haettiin uusia tulevaisuuden edellyttämiä yhteisiä toimintatapoja ja -malleja.

Johtopäätökset:

Vantaan kulttuuripalvelut järjestää monenlaista eri kohderyhmille suunnattua kulttuuritarjontaa. Kulttuuripalvelut tekee yhteistyötä alueen eri kulttuuritoimijoiden kanssa ja jakaa kulttuuritoimintaan liittyviä avustuksia. Näin laajennetaan ja täydennetään kaupungin omaa kulttuuritarjontaa.

Kulttuuripalveluilla tuodaan kaupunkiin eloa ja osallistetaan asukkaita eri tavoin. Kulttuuritapahtumiin osallistuu paljon ihmisiä ja osallistuvan budjetoinnin kautta asukkaat pääsevät myös osallistumaan kulttuuripalvelujen tilojen käytön ja toiminnan suunnitteluun. Kulttuuripalvelut tarjoaa myös mahdollisuuksia maksuttomaan harrastustoimintaan (esimerkiksi Tempo-orkesteri). Siten kulttuuripalveluilla on rooli myös syrjäytymisen ehkäisyssä.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa kulttuuripalvelujen olevan tärkeä palanen kaupungin elinvoiman vahvistamisessa. Lautakunta kannustaa kulttuuripalveluja resurssiensa puitteissa edelleen kehittämään monipuolista ja eri väestöryhmät huomioonottavaa kulttuuritarjontaa.

6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kuva: Kartanonkoski, Alisa Kaukio

6.1 Yleis- ja asemakaavoitus

Yleis- ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssivii-
saasta kehittämisestä. Kaavoitus luo edellytykset asumisen, työnteon ja vapaa-ajan
ympäristöille, tehokkaalle liikennejärjestelmälle, viheralueverkostolle, palveluraken-
teelle ja kestäväälle kehitykselle osana pääkaupunkiseutua. Suunnittelun laatua, re-
surssiviisautta sekä kustannustietoisuutta kehitetään jatkuvasti.

Kaavoitusjärjestelmässä on kolme tasoa: maakuntakaava, yleiskaava ja asema-
kaava. Maakuntakaava on luetelluista yleispiirteisistä ja toimii ohjeena kuntien kaavoit-
ukselle ja muulle alueiden käytön suunnittelulle.

Toiminnan tavoitteet

Yleiskaavoitus vastaa maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta ja osallistuu seu-
dulliseen maankäytön suunnitteluun. Naapurikaupunkien kanssa tehdään aktiivista

suunnitteluyhteistyötä. Tavoitteena on vehreyden ja luontoarvojen vaaliminen tiivistyvässä kaupungissa. Yleiskaavoituksella tavoitellaan maisemaltaan kaunista ja kerroksellista sekä luonnoltaan monimuotoista kaupunkia, joka sopeutuu ilmastonmuutokseen ja hillitsee sitä sekä palvelee ihmisten elämää.

Asemakaavoituksen keskeisiä tavoitteita ovat hiilineutraalisuuden edistäminen, kaupunkikeskusten kehittäminen sekä maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) -sopimukseen perustuvien asuntokaavoitustavoitteiden toteuttaminen. Asuntokaavoituksen määrällisten tavoitteiden ohella edistetään asuntotarjonnan monipuolisuutta lisäämällä pientalokaavoitusta ja edistämällä perheasuntojen rakentamista. Kaupunkikeskuksia kehitetään yhdessä alueiden toimijoiden kanssa. Toimitilojen kaavoituksessa pyritään vastaamaan elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin kaavoittamalla yritystontteja eri puolille kaupunkia yhteistyössä yritysten kanssa.

Henkilöstö

Vuonna 2023 yleiskaavoituksen vakinaisen henkilöstön määrä oli 12 ja asemakaavoituksen 43 henkilöä. Henkilöstömäärässä ei ole tapahtunut viime vuosina merkittäviä muutoksia. Vakituisen henkilöstön lisäksi on ollut muutamia harjoittelijoita ja muita määräaikaista työntekijöitä projektiluontoisissa tehtävissä. Pätevän henkilöstön saatavuudessa on ollut haasteita. Saatavuutta ovat vaikeuttaneet naapurikaupunkeja alhaisempi palkkataso ja suppeammat henkilöstöedut. Muuttunut suhdanne on kuitenkin näkynyt vuonna 2023 hakijamäärien kasvuna. Uutena vetovoimaan vaikuttavana tekijänä ovat nousseet esiin työtilojen sisäilmaongelmat, jotka pidemmällä aikavälillä saattavat vaikuttaa myös pitovoimaan.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10-tutkimuksella. Tulokset ovat olleet hyvällä tasolla. Asemakaavoituksessa työhyvinvointia haastavat työtilojen sisäilmaongelmat, jotka ovat hajauttaneet henkilöstöä eri toimipaikkoihin ja etätyöhön.

Asiakas- ja asukaspalaute

Kaavatyön käynnistyessä laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka annetaan tiedoksi muun muassa vaikutusalueen naapurustolle ja taloyhtiöille. Kaavatyölle avataan oma sivusto Vantaa.fi-verkkosivuille. Eri kanavissa kerrotaan aluetta

suunnittelevan arkkitehdin yhteystiedot henkilökohtaisia yhteydenottoja varten. Kaupunkisuunnittelu järjestää asukastilaisuuksia, kaavakävelyjä ja tapaamisia alueilla. Nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta tiedotetaan kaavan omilla verkkosivuilla ja kuulutetaan Vantaan kaupungin [Kuulutukset-verkkosivuilla](#). Kuntalainen voi tehdä kaavaehdotuksesta muistutuksen. Vastineet muistutuksiin annetaan kaavan hyväksymisvaiheessa. Usein palaute on kaksisuuntaista, toiset toivovat tehokkaampaa ja toiset väljempää rakentamisratkaisua. Mikäli kaavaan tehdään merkittäviä muutoksia muistutusten perusteella, kaava palautuu käsittelyyn ja asetetaan uudelleen nähtäville. Saatu palaute ja kuntalaisten aktiivisuus voivat vaikuttaa merkittävästi yleis- ja asemakaavaehdotuksiin. Kaavat hyväksytään kaupunginvaltuustossa tai kaupunkiympäristölautakunnassa. Asukkaat voivat valittaa päätöksistä Helsingin hallinto-oikeuteen ja hakea valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Viestinnän suunnittelu ja toteuttaminen edellyttävät laajempaa viestinnällistä osaamista.

Laskennallinen asemakaavavaranto

Kaavavarannolla tarkoitetaan voimassa olevan asemakaavan toistaiseksi rakentamattomaa kerrosalaa. Asumiseen tarkoitetun varannon määrä on ollut pääkaupunkiseudulla kasvussa viime vuosina. Suurin osa asumisen varannosta on kerrostalovarantoa, jonka määrä on yli kaksinkertaistunut reilussa vuosikymmenessä. Vantaalla pientalovarantoa on lähes yhtä paljon kuin Espoossa, jossa pientalovaranto on pääkaupunkiseudun suurin. Suurin osa pientalovarannosta on yksityisessä omistuksessa. Laskennallisen varannon riittävyys Vantaalla on koko pääkaupunkiseutuun suhteutettuna hyvällä tasolla. Suurin osa kerrostalovarannosta on kuntien omistuksessa. Toimitilavarannon vuosittaiset muutokset ovat olleet vähäisiä. Liike- ja toimitilavaranto jakautuu melko tasaisesti pääkaupunkiseudun isojen kaupunkien kesken. Teollisuus- ja varastotilojen varantoa on eniten Vantaalla. Varantoluku muuttuu jatkuvasti uuden lainvoimaistuvan kerrosalan ja rakentamisen seurauksena.

Ympäristökysymykset

Kaavoituksen keskeisenä tavoitteena on edistää vähähiilisiä ratkaisuja ja uusiutuvilla energianlähteillä tuotetun energian hyödyntämistä. Hiilineutraalisuuteen ja resurssivii-sauteen tähtäävät toimenpiteet selvitetään kaavakohtaisesti. Kaavoituksen rinnalla tärkeä keino rakentamisen ohjaamiseen ovat tontinluovutussopimukset. Tavoitteena on, että kaavoituksessa ja rakentamisessa luonnon monimuotoisuutta säilytetään ja lisätään. Ilmanlaatukysymyksiin, kuten katupölypäästöjen vähentämiseen etsitään aktiivisesti ratkaisuja. Kaupunki edistää puurakentamista kaavoituksen keinoin. Ympäristökeskus koordinoi kaupungin ympäristö- ja ilmastotyötä.

Keskenään vastakkaisia tavoitteita sovitetaan kaavoituksessa tapauskohtaisesti yhteen. Kaavoitusta varten tehdyillä selvityksillä on keskeinen merkitys kaavaprosessissa. Kaavojen ympäristövaikutukset selvitetään lainsäädännön edellyttämällä tavalla kaavavalmistelun yhteydessä. Selvitykset ovat tärkeitä luonnon monimuotoisuuden ja tärkeiden luontoarvojen tunnistamisessa ja huomioimisessa. Kattavien luontselvitysten merkitys on lisääntynyt viime vuosina ja ne ovat tulevaisuudessa yhä tärkeämpiä.

Eri näkökulmien vaikutukset kaavoitukseen

Kaavoituksella on keskeinen rooli sosiaalisesti kestävästä kaupunkirakenteen luomisesta ja myönteisen kehityksen mahdollistavien kaupunkikehityshankkeiden edistamisessä. Sosiaalisesti kestävästä kaupunkirakenteen edellytykset huomioidaan sekä vanhoilla että uusilla kaupunkialueilla osana asemakaavoitusta. Vanhoilla asuinalueilla kaupunkirakennetta uudistetaan erityisesti täydennysrakentamisella, jolla pyritään monipuolistamaan alueiden asunto- ja hallintamuotojakaumaa sekä varmistamaan riittävä väestöpohja lähipalvelujen säilymiselle. Myös uusilla asuinalueilla huomioidaan monipuolisuus. Toimivat joukkoliikenneyhteydet luovat kannustimia kaupunkirakenteen uudistamiselle.

Huoneistotyyppijakaumaan ja asuntojen keskipinta-alaan vaikutetaan asemakaavoittamalla eri rakennustyyppisiä ja määräämällä esimerkiksi asuntojen lukumäärästä. Huoneistotyyppijakaumaa ja asuntojen keskipinta-alaa ohjaavat kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset, joita toteutetaan ensisijaisesti maankäytösopimuksilla.

Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä.

Palvelurakenteen kehittäminen tasaisesti eri suuralueilla on tärkeä osa asuinalueiden eriytymisen ehkäisemistä ja eri väestöryhmien huomioon ottamista. Julkisten ja kaupallisten palvelujen saavutettavuus on tärkeä osa alueiden vetovoimaa. Eriytymiskehitystä ehkäistään huolehtimalla lähipalvelujen riittävydestä ja laadusta sekä sellaisen elämys- ja kulttuuripalvelujen sijoittumisella, jotka houkuttelevat ihmisiä myös laajemmalta alueelta. Vuoden 2024 sitovana tavoitteena on laatia eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartta.

Johtopäätökset:

Kaavoituksen henkilöstöresursseissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisten vuosien aikana. Pätevää henkilöstöä on ollut vaikeaa saada. Saatavuuteen ovat vaikuttaneet muun muassa naapurikaupunkeja heikompi palkkataso ja suppeammat henkilöstöedut. Muuttunut suhdanne on kuitenkin näkynyt vuonna 2023 hakijamäärien kasvuna. Työtiloissa ilmenneet sisäilmaongelmat uhkaavat henkilöstön pito- ja vetovoimaa.

Vireillä olevista kaavahankkeista tiedotetaan ja kerätään asukaspalautetta eri kanavissa. Myös suora yhteydenotto aluetta suunnittelevaan arkkitehtiin on mahdollista. Kaavoituksen tiimoilta järjestetään vuosittain asukastilaisuuksia, kaavakävelyjä ja alueittaisia tapaamisia. Nähtävillä olevista kaavoista suoritetaan lakisääteinen kuuleminen. Saatu palaute voi vaikuttaa merkittävästi yleis- ja asemakaavoitukseen, jolloin kaava palautuu käsittelyyn ja asetetaan uudelleen nähtäville. Asukkailta tulleiden yhteydenottojen perusteella kaavoituksen viestintä ja tiedottaminen eivät panostuksista huolimatta ole riittävässä määrin tavoittaneet alueiden asukkaita. Viestinnän suunnittelu ja toteuttaminen edellyttävät laajempaa viestinnällistä osaamista. Tarve viestintä- ja vuorovaikutusosaamiselle korostuu erityisesti lakisääteisen kuulemisen ylittävältä osin. Selkeän ja avoimen vuorovaikutuksen varmistaminen on tärkeää.

Ympäristö on tärkeä kaavakohtaisesti huomioitava näkökulma. Tavoitteena on, että kaavoituksessa ja rakentamisessa luonnon monimuotoisuus säilytetään ja sitä myös mahdollisuuksien mukaan lisätään. Kaavoitusta varten tehtyjen selvitysten merkitys

korostuu. Kaavojen ympäristövaikutukset selvitetään lainsäädännön edellyttämällä tavalla kaavaprosessin yhteydessä. Kaupunkisuunnittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työpaikkojen kaavoituksen välillä.

Kaavoituksella on keskeinen rooli sosiaalisesti kestävästä kaupunkirakenteen luomisessa. Sosiaalisesti kestävästä kaupunkirakenteen edellytykset huomioidaan niin vanhoilla kuin uusillakin asuinalueilla. Tärkeässä asemassa ovat asunto- ja hallintamuo-
tojakauden monipuolisuus ja riittävä väestöpohja lähipalvelujen säilymiselle. Eriytymisen ehkäisemisen kannalta on tärkeää kehittää tasaisesti eri suuralueita. Vuoden 2024 sitovana tavoitteena on laatia eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartta.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaavoitus on keskeisessä asemassa asuinalueiden eriytymiskehityksen ehkäisemisessä ja pitää kannatettavana alueiden eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartan laatimista. On tärkeää, että kaupunkisuunnittelun ja kaavoituksen ajankohtaisista asioista viestitään oikea-aikaisesti, asukkaat tavoittavalla ja heitä aidosti kuulevalla tavalla. Työtiloissa havaittuihin sisäilmaongelmiin on edelleen etsittävä toimivia ratkaisuja, jotta terveet ja turvalliset työtilat pystytään turvaamaan.

7 YHDYSPINTAYHTEISTYÖ HYVINVOINTIALUEEN KANSSA

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023, jolloin sosiaali- ja terveystoimen palvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyivät Vantaan kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastuulle. Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöstä on säädetty laissa hyvinvointialueesta 611/2021 (14 §). Laki velvoittaa hyvinvointialueen ja sen alueen kunnat neuvottelemaan vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Vantaan kaupungin strategiateemassa: "Hyvinvointia rakentava Vantaa" yhtenä tavoitteena on sujuva yhteistyö Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keravan kaupungin kanssa palveluiden takaamiseksi. Kaupungin strategiassa oli myös vuodelle 2023 tavoitteita, jotka liittyivät kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyörakenteiden luomiseen ja yhdyspintojen tunnistamiseen. Tavoitteiden toteutumista on käsitelty tarkemmin kohdassa 1.1.

Yhteistyöneuvottelut ja yhdyspintojen kartoitus

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue käynnisti vuonna 2023 Vantaan ja Keravan kaupunkien kanssa lakisääteiset yhteistyöneuvottelut. Neuvotteluja pidettiin vuonna 2023 neljä kertaa, jonka lisäksi järjestettiin yhdet seurantaneuvottelut. Yhteistyöstä on käyty neuvotteluja useissa työryhmissä, joissa on mukana edustus hyvinvointialueelta sekä Vantaan ja Keravan kaupungeilta. Hyvinvointialueelta on edustus keskeisissä Vantaan kaupungin työryhmissä ja kaupungilla on edustus hyvinvointialueen työryhmissä. Osa työryhmistä on perustettu yhdessä ja ne kytkeytyvät tiettyyn aiheeseen tai teemaan. Esimerkiksi terveyden edistämisen työryhmässä pyritään hyvinvointikertomus- ja suunnitelmaprosessien yhtenäistämiseen.

Yhteistyöneuvotteluissa ovat olleet mukana myös alueen sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat järjestöt, joiden rooli nähdään merkittävänä vantaalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Järjestöavustuksista on käyty tiivistä neuvottelua ja kaupunki on kokenut vuoropuhelun toimivaksi. Vuoropuhelu järjestöjen kanssa jatkuu säännöllisten järjestötapaamisten kautta. Hyvinvointialueen kanssa on sovittu niin sanottu jatkuvan neuvottelun menetelmä, jossa yhteistyötyön etenemistä seurataan säännöllisesti.

Kaupungin hallintosäännössä (luku 5 § 1) todetaan, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä Vantaalla johtaa ja koordinoi kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala. Toimialan johdolla yhdyspintayhteistyötä on viety eteenpäin kartoittamalla hyvinvointialueen ja kaupungin palvelujen yhdyspintoja. Yhdyspintoja on tunnistettu noin 140 kappaletta ja työ jatkuu edelleen. Yhteistyösopimuksia on laadittu joidenkin palvelujen osalta kaupungin ja hyvinvointialueen välille, esimerkiksi yhdyspintasopimus työllisyyspalveluiden ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välillä. Yhdyspinnat ovat hyvin erilaisia ja suurimmasta osasta ei koeta tarvetta tehdä erillisiä sopimuksia. Lähtökohtaisesti palvelujen nähdään toimivan hyvin. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, joten yhdyspintojen ja niiden toimivuuden kartoitus jatkuvat edelleen. Toimivuus on parhaiten arvioitavissa kyseisessä palvelussa, joten yhdyspintayhteistyön säännöllinen tarkastelu jatkuu luontevasti työskentelyn edetessä. Koska palvelut ja palvelutilanteet muuttuvat, on yhdyspintatarkastelua hyvä tehdä jatkuvasti, jotta muutokset voidaan ottaa tarvittaessa huomioon myös yhdyspintayhteistyössä.

Yhdyspintatyössä esiin nousseita kehittämiskohteita

Opiskeluhuollon palvelut kuuluvat kaikille oppivelvollisuutta suorittaville. Opiskeluhuoltoon liittyviä lakisääteisiä rakenteita ovat alueellinen opiskeluhuollon yhteistyöryhmä, koulutuksen järjestäjän opiskeluhuollon ohjausryhmä sekä oppilaitoskohtainen monialainen opiskeluhuoltoryhmä (opiskeluhoitolaki 1287/2013 14 §). Kyseiset lakisääteiset ryhmät toimivat, mutta haasteita on vielä ei-lakisääteisen yhteistyön rakenteiden valmistelussa. Tekeillä on muun muassa alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma, jonka on tarkoitus valmistua keväällä 2024. Myös tietojärjestelmien käyttöön ja erityisesti käyttöoikeuksien jakamiseen on liittynyt ongelmia. Lainsäädäntö vaikuttaa siihen, mitä tietoa voidaan siirtää. Opiskeluhuollon palveluresursseissa on koulupsykologeissa ja lääkäreissä ollut ajoittain vajetta, jota on paikattu ostopalveluilla. Haasteita on ollut myös ruotsinkielisten palvelujen saatavuudessa.

Aikuisten perusopetuksen opiskeluhuollossa oli vuoden alussa katkosta, mutta loppuvuodesta 2023 opiskeluhuollon asiantuntijaresurssia osoitettiin aikuisten perusopetukseen opiskelijamäärään suhteutettuna ja tilanne on jo lähes normaali.

Ehkäisevän päihdetyön osalta syntyi tilanne, jossa laki velvoittaa kunnalle ehkäisevään päihdehuoltoon liittyviä tehtäviä, mutta resurssi siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueelle. Ehkäisevän päihdehuollon työnjakoa kunnan ja hyvinvointialueen kesken pyritään selkeyttämään ja yhteistyötä tätä kautta parantamaan. Moniammatillisen ja organisaatorajat ylittävän yhteistyön tärkeys korostuu nyt entisestään. Merkitävä asia yhdyspintayhteistyön onnistumiselle on palveluohjauksen selkeys, jota pyritään koko ajan kehittämään.

Maankäytön osalta hyvinvointialueen oman palveluverkon selvitys hyvinvointialueen organisaation samalla muotoutuessa viivästytti maankäyttöön liittyvien yhteistyöneuvottelujen alkamista. Maankäyttöön ja palveluverkkoihin liittyvästä yhteistyön aloituksesta ja yhteistyörakenteiden suunnittelusta kaupungin ja hyvinvointialueen kesken päästiin sopimaan marraskuussa 2023. Kyseessä on iso asiakokonaisuus, johon kuuluu monia yhteensovitettavia asioita. Lisäksi palveluverkon suunnittelu edellyttää ennakkointia ja pitkän tähtäimen suunnittelua (tonttien kaavoitus ja luovutus). Hyvinvointialueen palveluverkkosuunnittelussa ja sen palveluverkkojen kehittämisessä kaupungin rooli on jatkossa olla yhteistyökumppani. Hyvinvointialueen investoinnit rahoitetaan valtion sääntelemillä lainanottovaltuuksilla. Lainanottovaltuuksien myöntämiseen sisältyy hyvinvointialueen osalta aina riski, että tarvittavaa lainanottovaltuutta ei saada ja suunnitellut investoinnit tai ainakin osa niistä jää toteutumatta.

Johtopäätökset:

Sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 Vantaan kaupungilta perustetulle Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vuoden 2023 aikana kaupunki ja hyvinvointialue ovat käyneet neuvotteluja yhteistyöstä. Neuvottelujen lisäksi kaupunki ja hyvinvointialue ovat tehneet yhteistyötä monissa yhteisissä työryhmissä, joissa tarkastellaan ja hiotaan yhteistyötä sekä sovitaan yhteisistä toimintatavoista. Myös alueen sosiaali- ja terveystalveluja tuottavat järjestöt ovat olleet mukana neuvotteluissa ja jatkossakin järjestötoimijat ovat mukana yhteistyössä.

Vantaalla on kartoitettu kaupungin ja hyvinvointialueen talveluissa yli 140 yhdyspintaa ja työ jatkuu edelleen. Hyvinvointialueen käytännöt ja toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa, mikä on viivästyttänyt joidenkin yhdyspintojen toimivuuden kar-

toittamista. Yhdyspinnat arvioidaan parhaiten kyseisessä palvelussa, joten yhdyspintojen tarkastelu tapahtuu luontevasti työskentelyn edetessä. Koska palvelut ja palvelutilanteet vaihtelevat ja saattavat edellyttää jatkossa uudenlaista yhteistyömuotoa, on yhdyspintojen tarkastelua syytä tehdä säännöllisesti, jotta mahdollisiin muutostarpeisiin voidaan tarvittaessa vastata.

Opiskeluhuollossa ei-lakisääteisten rakenteiden valmistelu on vielä työn alla. Lisäksi opiskeluhuollon palvelujen tuottamiseen vaadittavan tiedonsiirron ja tietojärjestelmien käytön järjestämisessä on ollut haasteita. Opiskeluhuollon resurssipula on vaikeuttanut palvelujen saatavuutta.

Kaupungin ja hyvinvointialueen maankäytön ja palveluverkkosuunnittelun yhteistyön suunnittelussa päästiin alkuun marraskuussa 2023. Kyseessä on monia yhteensovittavia asioita käsittävä asiakokonaisuus, joten yhteistyö vaatii huolellista suunnittelua. Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyöhön palveluverkkosuunnittelussa tuo haastetta hyvinvointialueen investointirahoituksen epävarmuus.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyössä tärkeää on saada muodostettua kaupungin ja hyvinvointialueen palveluista ja palveluverkoista toimiva kokonaisuus. Nyt luodut yhteistyörakenteet antavat mahdollisuudet rakentaa jatkossa yhteisiä mittareita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja näiden pohjalta asettaa käytännön tason tavoitteet, joilla ohjataan toimintaa niin, että organisaatioiden palvelut tukevat toisiaan. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin ja hyvinvointialueen yhdyspintayhteistyön sujumista seurataan jatkuvasti, ja erityisesti palveluyhteistyössä esiin nousseita ongelmakohtia käydään läpi ja haetaan niihin yhteistyössä ratkaisukeinoja.

8 MERCURIA KAUPPAOPPILAITOS OY

Kuva: Mercuria kauppaoppilaitos, Pekka Turtiainen

Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Myös kaksoistutkinnon (merkonomi + ylioppilas) suorittaminen on mahdollista. Opiskelijoita on noin tuhat, joista puolet on oppivelvollisuusikäisiä nuoria ja puolet aikuisopiskelijoita. Suurin osa oppivelvollisuusikäisistä opiskelijoista on vantaalaisia. Hyvät kulkuyhteydet houkuttelevat opiskelijoita myös naapurikaupungeista. Opiskelijoista muunkielisiä on keskimäärin 12 prosenttia ja oppivelvollisista noin 17 prosenttia. Mercuria tarjoaa osaamisen kehittämistä myös työssäkäyville, alan vaihtajille ja ilman toisen asteen tutkintoa oleville täysi-ikäisille. Oppilaitosympäristön lisäksi opetusta toteutetaan työpaikoilla ja sähköisesti verkko-oppimisympäristössä. Osa ammattitutkinnoista on mahdollista suorittaa kokonaan verkko-opintoina.

Kansainvälisyys on osa Mercurian toimintaa. Työelämäjaksoja on mahdollista suorittaa ulkomailla ja oppilaitos on mukana kansainvälisissä hankkeissa. Joillakin kursseilla tehdään ulkomaille suuntautuvia opintomatkoja.

Valtuuston asettamat talousarviotavoitteet

Kaupunginvaltuusto on asettanut vuoden 2023 talousarviossa yhtiölle seitsemän tavoitetta. Asetetut talousarviotavoitteet toteutuivat suunnitellusti.

Taulukko: Kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle.

Talouteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, euroa	300 000	1 077 631
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste, prosenttia	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kappaletta	850	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	58	67
Työelämäpalaute: työpaikkaohjaajakysely (amispalaute)	Tyytyväisyys: 1–5	4,2	4,4
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys: 1–5	4,1	4,2

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma 2023
Yrityksen vastuullisuusohjelma	Vastuullisuusohjelman tavoitteiden toteutuminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelma valmis

Henkilöstö

Vuonna 2023 Mercurian henkilöstömäärä oli 63 ja heistä 94 prosenttia oli vakinaisia. Vailla pedagogista kelpoisuutta olevat toimivat määräaikaissä työsuhdeissa. On tavallista, että opettaja siirtyy Mercurian palvelukseen yrityselämästä, jolloin pedagoginen pätevyys usein puuttuu. Pedagogiset opinnot on kuitenkin mahdollista suorittaa työn ohessa. Sairauspoissaolot ovat vuosia olleet vähäisiä, vuonna 2023 sairauspoissaoloprosentti oli 1,3. Mercuria on palkittu vuosina 2021 ja 2023 hyvän työpaikan sertifikaatilla.

Toiminnan rahoitus

Mercurian liikevaihto muodostuu pääosin valtionosuuksista. Tuloista pieni osa on vuokratuloja ja koulutusmyyntiä. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus jakautuu laskennalliseen perusrahoitukseen (70 prosenttia), suoritusrahoitukseen (20 prosenttia) ja vaikuttavuusrahoitukseen (10 prosenttia). Perusrahoituksesta pääosa kohdennetaan tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän perusteella ja pieni osa harkinnanvaraisena korotuksena. Suoritusrahoituksen perusteena ovat tutkinnon osien osaamispisteet ja suoritettut tutkinnot. Vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavat tutkinnon ja tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opiskelun osuus, tutkintokoulutuksen aloittaneiden sekä koulutuksen päättäneiden antama opiskelijapalaute sekä työpaikkaohjaajakyselyn ja työpaikkakyselyn työelämäpalautteet.

Mercuriassa tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat olleet arvioitua suuremmat, mikä on tuonut yhtiölle lisärahoitusta. Myös tutkintojen suoritustaso on ollut korkea. Näillä on ollut myönteinen vaikutus yhtiön talouteen. Edellisellä hallituskaudella ammatillisen

koulutuksen rahoitusta lisättiin. Lisärahoitus on mahdollistanut Mercuriassa ryhmäkojen pienentämisen ja opiskelun tukeen panostamisen. Uudella hallituskaudella ammatillisen koulutuksen rahoitusta tarkasteltaneen uudelleen. Yhtiön taloudellinen tilanne on vakaa eikä rahoituksessa mahdollisesti tapahtuvilla muutoksilla arvioida olevan välittömiä vaikutuksia yhtiön talouteen.

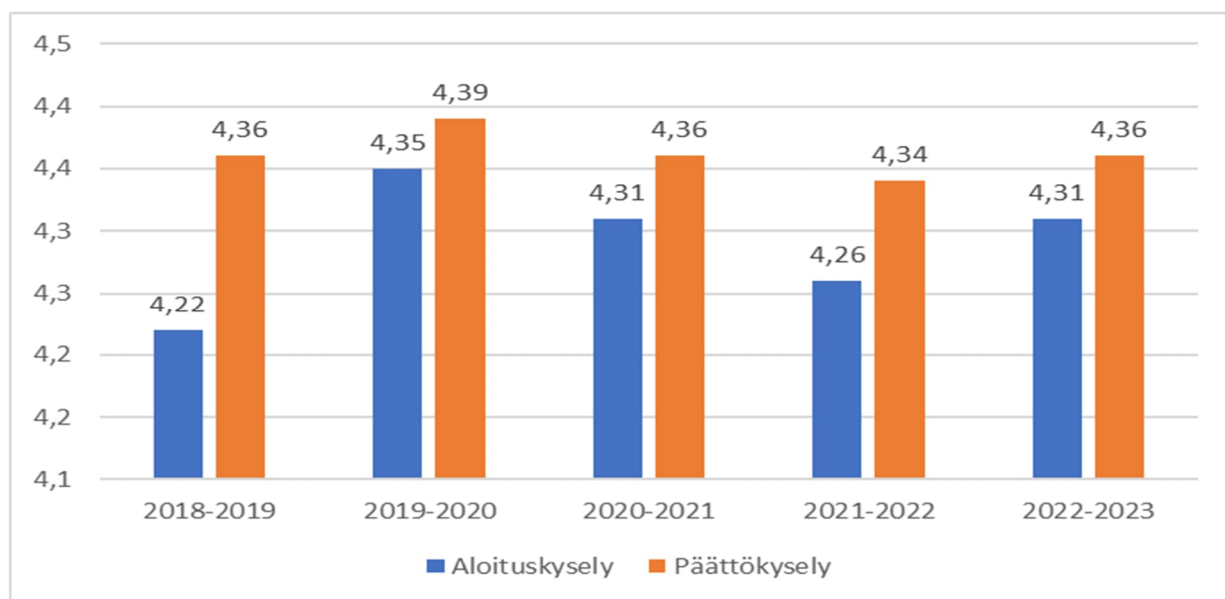
Omistajaohjauksen toteuttaminen

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana voi vaikuttaa yhtiön hallintoon, strategiseen päätöksentekoon ja toimintaperiaatteisiin. Tärkeä omistajaohjauksen väline ovat toiminnalle asetettavat tavoitteet ja niiden toteutumisen valvonta. Kuntalain mukaan yhtiön hallitusjäseniä nimitessä on otettava huomioon yhtiön toimialaan liittyvä asiantuntemus. Mercurian omistajapoliittisissa linjauksissa hallitusosaamisen erityisvaatimuksina ovat koulutusliiketoiminnan osaaminen (mukaan lukien pedagogiikka, markkinointi ja digitaalinen teknologia), työelämäyhteistyön osaaminen, talousosaaminen ja johtamisen osaaminen.

Opiskelija- ja työelämäpalaute

Virallinen asiakaspalaute koostuu opiskelija- ja työelämäpalautteesta. Palautteet vaikuttavat valtionosuusrahoitukseen vaikuttavuusrahoituksen kautta. Opiskelijapalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhdessä toteuttamilla valtakunnallisilla aloitus- ja päättökyselyillä. Aloituskyselyn kysymykset liittyvät opintojen aloitukseen, henkilökohtaistamiseen ja opiskeluilmapiiriin. Päättökyselyn kysymykset liittyvät opintojen henkilökohtaistamiseen, osaamisen hankkimiseen, näyttöjen järjestämiseen, hyvinvointiin ja koulutuksen vaikuttavuuteen. Valtakunnallinen opiskelijapalautekysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2018. Alla olevassa kuviossa on kuvattu aloitus- ja päättökyselytulosten kehitys lukuvuosiaikasarjana asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Lisäksi opiskelijapalautetta kerätään vuotuisella oppilaitoksen omalla opiskelijakyselyllä.

Kuvio: Aloitus- ja päättökyselytulosten kehitys lukuvuosiaikasarjana.

Työelämäpalautetta kerätään opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhteisillä työelämäpalautekyselyillä. Kyselyt kartoittavat työelämän edustajien kokemuksia ja tyytyväisyyttä ammatillisten oppilaitosten toimintaan ja tapoihin järjestää koulutusta yhteistyössä työelämän kanssa. Kysymykset liittyvät arjen kumppanuuteen, oppilaitoksen toiminnan asiakaslähtöisyyteen, sopimusten laadintaprosessiin sekä ohjaukseen ja tukeen, jota oppilaitos tarjoaa työpaikoille. Kyselyissä ei arvioida opiskelijaa. Työpaikkaohjaajakyselyssä Mercurian järjestämä ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 4,6 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkaohjaajakysely lähetetään nimetylle vastuulliselle työpaikkaohjaajalle työelämäjakson päättyessä. Työpaikkaohjaajakysely otettiin käyttöön heinäkuussa 2021. Työpaikkakyselyssä Mercurian järjestämä ammatillinen koulutus sai keskiarvoksi 4,2 asteikolla 1–5, jossa 5 on korkein arvosana. Työpaikkakysely lähetetään työpaikan oppilaitosyhteistyöstä vastaaville henkilöille kaksi kertaa vuodessa. Työpaikkakysely otettiin käyttöön tammikuussa 2022.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin tukeminen

Kaikille Mercurian opiskelijoille tarjotaan monipuolisesti opiskelua ja hyvinvointia tukevia palveluja. Opintoihin antavat ohjausta ja tukea opinto-ohjaajat, ryhmänohjaajat ja erityisopettajat. Lisäksi tarjolla on tavanomaisten opiskeluhoollon palvelujen ohella psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut. Mercurian mallin mukaisesti koko oppilaitoksen henkilökunta on opiskelijoiden tukena koko opintojen ajan.

Mercuriassa toteutetaan säännöllisesti opiskelijoiden tasa-arvokysely, joista viimeisin on vuodelta 2020. Kyselyssä kartoitettiin opiskelijoiden näkemyksiä oppilaitoksen viihtyvyydestä, turvallisuudesta ja toimintakulttuurista. Tulosten mukaan noin 96 prosenttia vastaajista koki olonsa turvalliseksi oppilaitoksessa. Vastaajista 90 prosenttia oli alle 20-vuotiaita nuoria.

Sidosryhmäyhteistyö

Mercuriassa käytetään avainkumppanuuksien mallia, jossa tiivis yhteistyö rakentuu tarvelähtöisesti. Kumppanuuden sisältö sovitaan kunkin yhteistyökumppanin kanssa erikseen. Oleellista on löytää molempia osapuolia hyödyttäviä toimenpiteitä esimerkiksi työelämäjaksojen, osaamisen kehittämisen tai viestinnän osalta. Tavoitteena on edistää kaupan alan osaamista ja vetovoimaa sekä tuoda esille alan monipuolisia uramahdollisuuksia. Yhteistyötä voidaan toteuttaa muun muassa opiskelijoiden työelämäjaksoilla, järjestämällä luentoja ja työpajoja, toteuttamalla työelämäprojekteja, tuottamalla paikallisia tutkinnon osia sekä tekemällä yhteistyötä markkinoinnissa ja viestinnässä. Yhteistyö on aktiivista myös toisten koulutusorganisaatioiden kanssa.

Nuorten syrjäytymisen ehkäisy

Opiskelijoiden hyvinvointi on voimakkaasti jakautunut hyvinvoivaan ja pärjäävään suureen enemmistöön sekä yksilöihin, joilla on paljon haasteita elämän eri alueilla. Mercurialla on tärkeä tehtävä nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemisessa ja työllistymisen edistämisessä. Merkitys korostuu erityisesti koronapandemian vaikutusten takia. Vaikeat koronavuodet 2020–2021 hidastivat opintojen etenemistä sekä kasvattivat opiskelijoiden osaamis- ja hyvinvointivajetta. Tilanne kuitenkin parani vuonna 2022, kun liiketoiminnan perustutkintoja suoritettiin lähes kymmenen prosenttia enemmän ja opiskelijoita valmistui yli 20 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Oppivelvollisuusikäiset nuoret keskeyttivät harvoin opintojaan ja kyse on lähinnä yksittäistapauksista.

Tilastokeskuksen tilastojen mukaan Mercuriasta valmistuneiden työllisyystilanne vuosi valmistumisen jälkeen (joulukuussa 2021) oli parempi kuin verrokkioppilaitoksista Espoon Omniasta, Helsingin Business Collegesta, Perhon liiketalousopistosta tai Vantaan Variasta valmistuneiden. Mercuriassa panostetaan opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemiseen ja työllistymisen edistämiseen.

Johtopäätökset:

Mercuria on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Myös kaksoistutkinnon (merkonomi ja ylioppilas) suorittaminen on mahdollista. Opiskelijoista noin puolet on oppivelvollisuusikäisiä nuoria ja puolet aikuisopiskelijoita. Suurin osa opiskelijoista tulee Vantaalta, mutta hyvät liikenneyhteydet houkuttelevat opiskelijoita myös naapurikaupungeista. Kansainvälisyys on osa Mercurian toimintaa. Muunkielisiä opiskelijoita on keskimäärin 12 prosenttia ja oppivelvollisuusikäisistä 17 prosenttia.

Kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut talousarviotavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Yhtiön talous on vakaalla pohjalla. Toteutuneet tavoitteelliset opiskelijavuodet ja suoritettujen tutkintojen taso on korkea. Oppilaitoksen saamat opiskelija- ja työelämäpalautteet ovat hyvällä tasolla. Näillä on myönteinen vaikutus oppilaitoksen saamaan valtionosuusrahoitukseen.

Vuonna 2023 henkilöstöä oli 63 ja heistä suurin osa oli vakinaisessa työsuhteessa. Määräaikaissuusia käytetään, jos opettajalta puuttuu pedagoginen kelpoisuus, mikä on tyypillistä yritys-elämästä siirtyvillä. Pedagogiset opinnot on mahdollista suorittaa joustavasti työn ohessa. Sairauspoissaolot ovat jo vuosia olleet vähäisiä. Vuonna 2023 sairauspoissaoloprosentti oli 1,3. Mercuria on palkittu vuosina 2021 ja 2023 hyvän työpaikan sertifikaatilla.

Opiskelijoiden hyvinvointi on voimakkaasti jakautunut hyvinvoivaan ja pärjäävään suureen enemmistöön sekä yksilöihin, joilla on paljon haasteita elämän eri alueilla. Mercurialla on tärkeä tehtävä nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä, opiskelijoiden työ-elämään siirtymisen tukemisessa ja työllistymisen edistämisessä. Sidosryhmäyhteistyö on tiivistä ja sen tavoitteena on edistää kaupan alan osaamista, vetovoimaa sekä tuoda esille alan monipuolisia uramahdollisuuksia. Valmistuneiden työllistymisaste on hyvä. Opiskelijoille tarjotaan monipuolisesti opiskelua ja hyvinvointia tukevia palveluja. Koko oppilaitoksen henkilökunta on opiskelijoiden tukena. Suoritetun arvioinnin perusteella voidaan todeta, että toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

9 VTK KIINTEISTÖT OY

VTK Kiinteistöt Oy kuuluu Vantaan kaupunkikonserniin ja Vantaan kaupunki omistaa 100 prosenttia yhtiön osakkeista. Yhtiön toimialana on osana Vantaan kaupunkikonsernia harjoittaa kiinteistöjen ja huoneistojen vuokrausta ja tässä tarkoituksessa omistaa ja hallita kiinteistöjä ja rakennuksia sekä huoneistojen hallintaan oikeuttavia osakkeita ja arvopapereita, toimia rakennuttajana ja kiinteistökehittäjänä sekä harjoittaa arvopaperikauppaa. Yhtiö toimii emoyhtiönä konsernissa, jonka tytäryhtiöiden toiminta voi käsittää myös päätoimialasta poikkeavia toimintoja.

Valtuuston yhtiölle asettamat talousarviotavoitteet

Yhtiölle asetettiin vuodelle 2023 seitsemän tavoitetta. Kaikki yhtiölle vuodelle 2023 asetetut tavoitteet toteutuivat. Tavoitteet ja niiden toteumat on koottu alla olevaan taulukkoon.

Taulukko: VTK Kiinteistöt Oy:lle vuodelle 2023 asetetut tavoitteet ja niiden toteuma.

Talouteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	VTK-omavaraisuusaste prosentti	yli 20	38
	VTK tulos, miljoonaa euroa	2,0	Vertailukelpoinen tulos 3 miljoonaa.
	VTK ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste prosentti	93	93
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparanukset)	Liikevaihdesta vähintään 10 prosenttia käytetään peruskorjauksiin	10	12

Asiakastyytyväisyys	Asteikko 1–5	Vastausten keskiarvo yli 3,5	3,6
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Henkilöstötyytyväisyyskysely	Asteikko 1–5	4,4	4,4
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2023	Toteuma
Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelma hyväksytty hallituksessa viimeistään 12/2023	Hyväksytty hallituksen kokouksessa 12/2023

Yhtiön talous ja investoinnit

VTK-konserni ja VTK Kiinteistöt Oy ovat koko 2020 luvun tehneet positiivista tulosta. VTK Kiinteistöt Oy:n vertailukelpoinen tulos on vuosina 2020–2023 vaihdellut 2,9–4,8 miljoonan euron välillä. VTK-konsernilla on käynnissä ja lähivuosina tulossa merkittäviä investointeja, joita on koottu oheiseen taulukkoon.

Taulukko: VTK-konsernin käynnissä olevat ja tulevat investoinnit.

Vuosi	Investointi	Investointimenot
2022–2023	Jokuoman päiväkot	10,0
2022–2025	Varia: Vehkalan ammatillinen oppilaitos	86,0
2024–2026	Varia: Hiekkaharju	34,3
2024–2025	Koillis-Vantaan palloiluhalli	9,7
2024–2026	Aviapoliksen lukio	36,5
2025–2028	Tikkurilan osaamiskampus	99,1
2026–2029	Myyrmäen opistotalo	40,0
2028–2029	Tikkurilan liikuntahalli	5,9
2029–2030	Keimolanmäen koulu: liikuntahalli	4,4

Kyseisten investointikohteiden toteuttamisen on arvioitu vaativan yli 300 miljoonan euron lainarahoituksen. Investointien tuomalla kassavirran lisäyksellä pystytään hoitamaan kasvavat rahoituskulut.

Konserniohjaus, vastuullisuuden korostaminen

VTK Kiinteistöt Oy näkee kaupungin omistajapoliittiset linjaukset toimivina. Maankäyttöön ja tiloihin liittyvissä asioissa yhtiö tekee yhteistyötä kaupungin vastaavan toimialan kanssa ja tämä yhteistyö on toiminut hyvin.

Konsernijaosto päivitti VTK-konsernin omistajapoliittiset linjaukset 23.10.2023 § 5 tehdyllä päätöksellä. Uusissa linjauksissa tarkennettiin VTK Kiinteistöt Oy:n hallituksen jäsenten osaamiseen liittyviä erityisvaatimuksia ja linjauksissa huomioidaan myös VTK-konsernin rooli vastuullisena kiinteistöjen omistajana ja ylläpitäjänä. Konserni laati vuoden 2023 aikana vastuullisuusohjelman, joka kytkeytyy YK:n kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan ja huomioi Vantaan kaupungin kestävän kehityksen linjaukset sekä resurssiviisauden tiekartan ja hiilineutraalisuustavoitteen. Vastuullisuusohjelman keskeiset teemat ovat ympäristövastuullisuus, sosiaalinen vastuullisuus sekä hyvä hallintotapa ja johtaminen. Vastuullisuusraportointia kehitetään vuonna 2024 vastaamaan EU:n kestävän kehityksen direktiivin raportointia.

Ajankohtaista

Konsernijaosto antoi 20.3.2023 ennakkosuostumuksen VTK-konsernin yritysjärjestelylle, joka toteutettiin vuodenvaihteessa 2023–2024. Lokakuussa 2023 päivitettyissä omistajapoliittisissa linjauksissa huomioitiin kyseisen yritysjärjestelyn aiheuttamat muutokset. Vuoden 2024 alusta konsernin emoyhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n liiketoiminta jakautui liiketoimintasiirrolla kahteen liiketoimintakokonaisuuteen. Järjestelyn jälkeen liiketoiminta jakautuu kahdelle yhtiölle: VTK Kiinteistöt Oy:lle ja Vivamus Oy:lle.

VTK Kiinteistöt Oy:lle jäävät koulut ja päiväkodit sekä liikuntatilat. Kaupunki vuokraa näitä kaupungin toimialojen käytössä olevia tiloja. VTK Kiinteistöt Oy:n tehtävänä on jatkossa rakennuttaa ja omistaa toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit (pois lukien uimahallit), kaupungin hankejohtoryhmän muut yhtiön vastuulle linjaamat kohteet sekä huolehtia omistamiensa kiinteistöjen rakennuttamis- ja omistajatehtävistä. VTK Kiinteistöt Oy toimii hankintalain mukaisena kaupungin sidosyksikkönä ja on hankintalakia

sekä hankintaohjetta noudattava hankintayksikkö. VTK Kiinteistöt Oy:n asema sidosyksikkönä mahdollistaa uudishankkeiden edullisemman rahoituksen.

Vivamus Kiinteistöt Oy:n omistuksessa ovat jatkossa liikekiinteistöt sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa palvelevat toimitilat.

Johtopäätökset:

VTK Kiinteistöt Oy saavutti kaupungin asettamat tavoitteet vuonna 2023. Koko konsernin ja yhtiön taloudellinen tulos on ollut vuosina 2020–2023 positiivinen. Vuonna 2023 päivitettyissä VTK-konsernin omistajapoliittisissa linjauksissa huomioitiin entistä painokkaammin VTK-konsernin rooli vastuullisena kiinteistöjen omistajana. VTK-konserni laati vuonna 2023 vastuullisuusohjelman, joka painottaa erilaisia vastuullisuuteen liittyviä teemoja yhtiön toiminnassa. Vastuullisuusohjelmalla VTK-konserni on myötävaikuttamassa myös Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen toteutumiseen.

Vuoden 2024 alusta VTK Kiinteistöt Oy:stä tuli hankintalain mukainen kaupungin sidosyksikkö. Toisen asteen koulutilojen ja liikuntahallien rakentaminen ja omistaminen keskitetään sille. Yhtiölle on tulossa tulevana vuosina isoja ja paljon lainarahoitusta vaativia investointihankkeita. Yhtiön taloudellinen asema on hyvä ja uudet hankkeet lisäävät myös kassavirtaa, joten yhtiö arvioi talouden pysyvän tasapainossa, vaikka yhtiön lainakanta ja lainojen hoitokulut uusien investointien myötä kasvavat.

10 EKOLOGISESTI KESTÄVÄ VANTAA

Kuva: Alisa Kaukio

Strategiateemat toimivat kaupunkistrategian poikkihallinnollisen toteutuksen tukena. Strategiateemat ovat osittain päällekkäisiä strategian painopisteiden kanssa, mutta ne koordinoivat toimintaa kaupunkitasoisesti. Ekologisesti kestävä Vantaa on yksi kaupungin strategiakauden teemoista ja lähellä strategian painopistettä resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa.

Resurssiviisauden tiekartta on tätä teemaa toteuttava strateginen ohjelma. Se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.6.2018 ja sitä päivitettiin 28.2.2022. Tiekarttaan on koottuna yhteen kaupungin tavoitteet, joilla hillitään ilmastonmuutosta, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta.

Seuraavassa tarkastellaan resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden edistymistä maaliskuun 2024 tilanteessa. Tarkastelussa otetaan huomioon myös hiilineutraaliustavoitteen tilanne. Tarkastelussa on hyödynnetty muun muassa Ympäristövahtiin raportoituja tietoja, ympäristövastuuraporttia 2022–2023, sekä kaupunkistrategian 2022–2025 väliarviointiraporttia.

Hiilineutraaliustavoite

Vantaan tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä hiilineutraaliustavoite tarkoittaa ilmastoa lämmittävien päästöjen vähentämistä 80 prosentilla vuoden 1990 tasosta, sillä kaikkia ihmisen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä on hyvin vaikeaa poistaa. Loput 20 prosenttia kompensoidaan esimerkiksi rahoittamalla vähähiilisyysen tähtääviä hankkeita. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää keskimäärin seitsemän prosentin päästövähennyksiä vuosittain.

Päästövähennystoimien edistämiseen liittyvän sitovan tavoitteen 18.1 tilinpäätösraportoinnin mukaan kokonaispäästöjen olisi pitänyt laskea 15 prosenttia vuodesta 2020, mutta ne ovat laskeneet vain 7,2 prosenttia. Kokonaispäästöjen määrä vuonna 2021 oli 872 hiilidioksidiekvivalenttitonnia ja vuonna 2022 913. E erityisen huono suunta on ollut kaukolämmön päästöissä, jotka ovat kasvaneet 37 prosenttia vuodesta 2020. Hiilineutraaliuden tavoittelussa korostuu yhteistyö konserniyhtiöiden, erityisesti Vantaan Energian kanssa. Vantaan Energian tavoitteena on ollut luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä mahdollisimman pian. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa aiheutti sen, että polttoaineiden ja energian kauppaa tuli rajoituksia ja hinnat nousivat voimakkaasti. Martinlaakson hiilivoimala on tästä syystä edelleen ollut huoltovarmuuskäytössä.

Muun muassa liikenteen sekä öljy- ja sähkölämmityksen osalta päästöjen vähennys toteutui osittain. Toisaalta kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) mukainen tavoite 7,5 prosentin energiansäästöstä vuoden 2015 tasosta vuoteen 2025 mennessä saavutettiin jo vuonna 2022.

Vantaa luokiteltiin vuonna 2023 maailman johtavien ilmastokaupunkien joukkoon yhtenä 119 kaupungista. Päästäkseen A-luokkaan kaupungilla on oltava muun muassa kattava päästökartoitus ja tavoitteet päästöjen vähentämiseksi sekä uusiutuvan ener-

gian käytön lisäämiseksi. Kaupungin on myös arvioitava ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä ja tehtävä suunnitelmallisesti työtä ilmastonmuutokseen sopeutukseksi. Parhaaseen A-luokkaan ylsi vain 13 prosenttia raportointiin osallistuneista kaupungeista. Vuonna 2023 luokitukseen osallistui 939 kaupunkia ympäri maailman. Suomesta A-luokkaan pääsivät Vantaan lisäksi Tampere ja Turku.

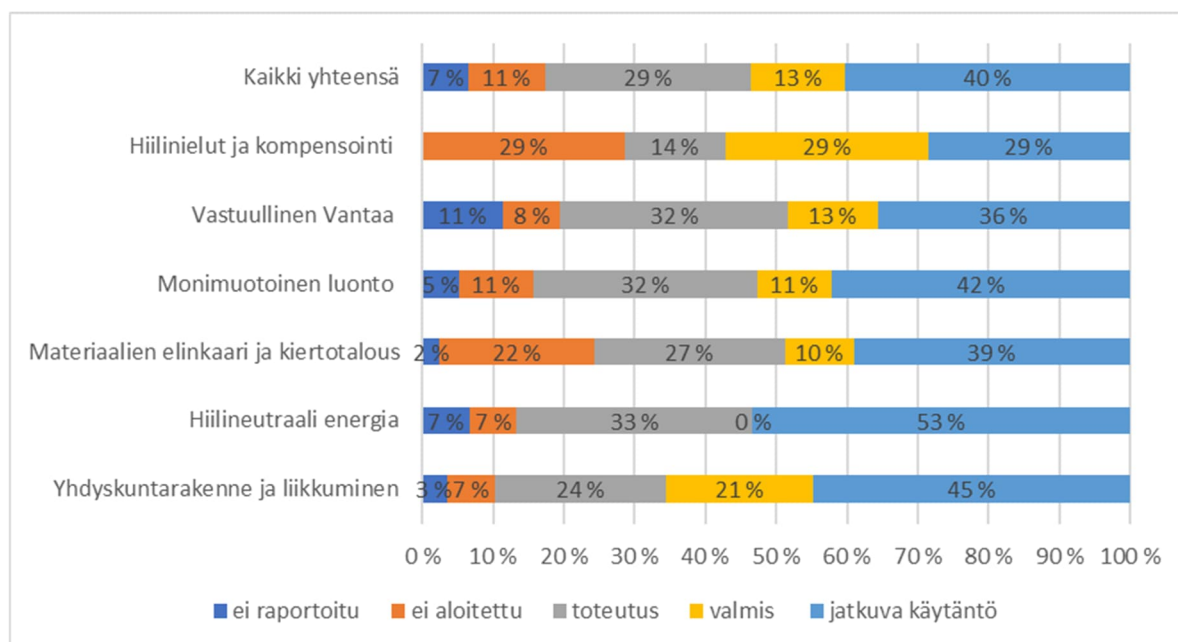
Resurssiviisauden tiekartta

Resurssiviisauden tiekartan 30 tavoitetta on jaettu kuuteen kaistaan. Kaistat ovat yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, hiilineutraali energia, materiaalien elinkaari ja kiertotalous, monimuotoinen luonto, vastuullinen Vantaa sekä hiilinielut ja kompensointi. Tavoitteille on määritelty yksi tai useampia indikaattoreita, joiden avulla seurataan tavoitteiden toteutumista. Edelleen on määritelty toimenpiteitä, joiden avulla tavoitteita toteutetaan.

Alla olevasta kuviosta ilmenee toimenpiteiden toteutumisen tilanne. Kaikista suunnitelluista toimenpiteistä yli 80 prosenttia on tässä vaiheessa vähintään aloitettu. Valmistuneita tai jatkuvana käytäntönä olevia toimenpiteitä on noin puolet. Esimerkiksi monimuotoinen luonto -kaista sisältää yhteensä 38 toimenpidettä. Tilinpäätöksen raportoinnin (sitova tavoite 20.1) mukaan toimenpiteistä oli kolme valmiina, yhdeksän toteutusvaiheessa ja 16 jatkuvan käytännön toimenpidettä, toisin sanoen 28 toimenpidettä tehtynä tai toimeenpano käynnissä. Arviointihetkellä jo 32 toimenpidettä 38:sta on tehty tai toimeenpano on käynnissä.

Kaistoittain tarkasteltuna yhdyskuntarakenne ja liikkuminen -kaistan toimenpiteistä noin 65 prosenttia on valmiita tai jatkuvana käytäntönä ja vain 10 prosenttia toimenpiteistä on aloittamatta tai raportoimatta. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinielut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta. Kaupunkistrategian väliarviointiraportista käy ilmi, että kiertotalouden asiantuntijuus on ollut vuonna 2023 päättyvän EU-hankkeen varassa.

Kuvio: Toimenpiteiden tilanne kaistoittain.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa vuodelta 2022 kiinnitettiin huomiota siihen, että resurssiviisauden tiekartan toimenpiteitä oli viivästynyt riittämättömien resurssien vuoksi.

Strategian väliarviointiraportissa on nostettu esiin se, että kaupunki ei voi saavuttaa kaikkia resurssiviisauden tavoitteita yksin, joten sidosryhmyhteistyöhön eli kaupunkilaisten ja yritysten kanssa tehtävään työhön tulee panostaa enemmän. Yhtenä esimerkkinä tästä on kaupungin alueella olevien yritysten ja asukkaiden kiertotalouden edistäminen.

Väliarvioinnissa todetaan myös, että liikkumisen ympäristöystävällisyyttä tulisi edelleen kehittää ja esimerkiksi sähköautojen latauspisteitä lisätä.

Johtopäätökset:

Ekologisesti kestävä Vantaa on yksi kaupungin strategiakauden teemoista ja lähellä strategian painopistettä resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Resurssiviisauden tiekartta on tätä teemaa toteuttava strateginen ohjelma.

Resurssiviisauden tiekartassa on 30 tavoitetta kuudella eri kaistalla. Tavoitteita toteutetaan lähes 250 toimenpiteellä. Suunnitelluista toimenpiteistä yli 80 prosenttia on

tässä vaiheessa vähintään aloitettu. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä (29 prosenttia) liittyy hiilinielut ja kompensointi -kaistaan. Materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistan tilanne on samansuuntainen, toimenpiteistä 24 prosenttia on aloittamatta tai raportoimatta.

Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät ole vähentyneet tavoiteltua tahtia.

11 VUODEN 2022 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa arviointikertomushavainnoilla tarkoitetaan tarkastuslautakunnan suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta sekä myönteisiä arvioita. Tarkastustoiminnasta poiketen arviointi pohjautuu syvällisempään analyysiin eikä sen tuloksena tavoitteita voida aina suoraan merkitä suoraan toteutuneiksi tai ei-toteutuneiksi.

Arviointikertomushavaintojen vaikutukset voivat olla sekä välittömiä ja konkreettisia että välillisiä. Kunnan toiminta on pitkäjänteistä ja muutokset tapahtuvat usein hitaasti johtuen toiminnan ja päätöksenteon luonteesta ja tarkoituksesta. Arviointikertomuksessa esitetty havainto voi käynnistää muutoksen, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä. Vastauksissaan toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös asukkaiden luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2022 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan. Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 22.5.2023 vuoden 2022 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa käytiin taloussuunnitelman 2024–2027 lähetekeskustelu.

Kaupunginhallitus lähetti 5.6.2023 kokouksessaan valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen vuoden 2022 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kokouksessaan 9.10.2023 ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle ovat kaupunginvaltuuston kokouksen 13.11.2023 § 5 liitteenä.

Seuraavassa poimintoja toimialojen antamista vastauksista:

Henkilöstötilanne on haastava useissa kaupungin tuottamissa palveluissa. Paikoin tällä on ollut vaikutusta myös valtuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseen. Tarkastuslautakunta on arvioinut kaupungin toimenpiteitä henkilöstötilanteen parantamiseksi. Vantaalla on laadittu uusi saatavuusohjelma, jossa keskeisiä toimenpiteitä ovat muun muassa palkka ja palkitseminen, työnantajan tukema koulutus sekä lähijohtamiseen panostaminen. Henkilöstö- ja konsernipalvelut tuovat vastauksessaan esille, että saatavuusohjelman toimenpiteitä on edistetty. Erityisenä onnistumisena palvelualue pitää kesän 2023 palkkaratkaisuja sekä kaupungin erillistä miljoonan euron panostusta muun muassa varhaiskasvatuksen, nuorisotyön, perusopetuksen sekä kaupunkiympäristön toimialan henkilöstön palkkaukseen.

Liikuntapalveluilla ja hyvinvoinnin edistämisellä voidaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Kaupunki tarjoaa monipuolisia ja osin myös maksuttomia fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen mahdollisuuksia kaikenikäisille vantaalaisille. Tarkastuslautakunta piti tärkeänä, että fyysisen aktiivisuuden ja liikkumisen esteitä torjutaan tehokkaasti. Palvelutarjonnassa on mahdollisuuksien mukaan huomioitava asiakaskunnan moninaisuus, kuten monikulttuurisuus- ja sukupuolikysymykset sekä palvelujen esteettömyys. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala toteaa vastauksessaan valmistelewansa Liikkumisohjelmaa (Ohjelma hyväksyttiin helmikuussa 2024). Kaupunkitasoisella ohjelmalla vastataan liikkumattomuuden ja fyysisen passiivisuuden haasteisiin. Asiakaskunnan moninaisuus huomioidaan muun muassa ohjatussa ryhmäliikunnassa ja erilaisissa hankkeissa.

Kaupungin myöntämät avustukset ovat tärkeä tukimuoto järjestöille. Niillä ylläpidetään osaltaan järjestöjen toimintaedellytyksiä. Kaupunkikulttuurilautakunnan jakamia avustuksia koskevan arvioinnin yhteydessä tarkastuslautakunta piti tärkeänä avustusprosessin sujuvuutta ja että tietoa avustuksista sekä niiden hakemisesta on hyvin saatavilla. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan vastauksessa kiinnitetään huomiota avustusprosessin sujuvuuteen ja edelleen kehittämiseen. Avustuksista tiedottamista ja hakijoiden tukea vahvistetaan muun muassa järjestämällä säännöllisesti avustusinfoja ja järjestöfoorumeita sekä tarjoamalla digitukea.

Varhaiskasvatus kärsii vakavasta henkilöstövajeesta. Erityisesti tiukentuvat kelpoisuusehdot täyttävistä työntekijöistä on pulaa. Kaupunki on muun muassa tukenut henkilöstön pätevoitymistä tehtäviin. Tarkastuslautakunta kannusti varhaiskasvatusta jatkamaan henkilöstövajeen torjuntaa käytettävissään olevin keinoin. Lisäksi tarkastuslautakunta korosti kielenopetuksen merkitystä, jotta lapsilla on riittävä tulevan opetuskielen taito perusopetukseen siirryttäessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla edistetään kaupunkitasoisen henkilöstön saatavuusohjelman toimenpiteitä. Toimialan vastauksessa keskeisinä toimenpiteinä mainitaan muun muassa palkkaan ja palkitsemiseen sekä henkilöstöetuihin liittyvät asiat. Lisäksi kehitetään lähijohtamista ja työnantajan tukemaa pätevoitymiskoulutusta sekä oppilaitosyhteistyötä. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota muunkielisten lasten suomen kielen oppimiseen muun muassa edistämällä kielitietoista toimintakulttuuria. Vantaalla työskentelee viisi kieli- ja kulttuurikoordinaattoria, jotka tukevat varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Tarkastuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne ei ole juurikaan helpotunut vuoden 2023 aikana, kuten luvusta 4.2 käy ilmi.

Koivukylän päiväkoti on Suomen suurin hirsirakenteinen päiväkoti. Päiväkoti oli ensimmäinen rakennushanke, jossa hiilijalanjälki vaikutti tarjoustun vertailuperusteena. Tarkastuslautakunta antoi tunnustusta päiväkodin valmistumisesta lähes aikataulussa ja arvioitujen kokonaiskustannusten alittumisesta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan näkökulmasta yhteistyö urakoitsijan kanssa sujui hyvin. Lopputuloksena oli terveellinen, turvallinen ja toimiva päiväkoti. Kaupunkiympäristön toimialan vastauksessa tuodaan esille päiväkodin ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaita ratkaisuja, kuten maalämpö lämmönlähteenä, aurinkopaneelijärjestelmä sekä ulkovarastojen ja katosten viherkattoisuus. Tontin reunalle on jätetty mahdollisimman paljon luonnonmukaista kasvustoa, millä pyritään vahvistamaan lasten kosketusta luontoon.

Pääkaupunkiseudun kaupungit sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri arvioivat yhdessä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämistä. Vantaalla arviointi kohdistui lukiolaisiin. Tarkastuslautakunnan arvioinnin perusteella opiskelijoiden hyvinvointia on edistetty tavoitteiden mukaisesti. Haasteet erityisesti psykologien saatavuudessa sekä palvelutarpeen kasvu vaikeuttavat opiskeluhoitoon palveluihin pääsyä. Tarkastuslautakunta muistutti hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä sovituista palvelujen

kehittämisen tavoitteista, jotta palveluihin pääsy nopeutuisi ja tarvetta vastaavia palveluja pystyttäisiin tarjoamaan oikea-aikaisesti. Kunnan ja hyvinvointialueen välinen yhteistyö korostuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vastauksen mukaan yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ylläpidetään yhteisillä rakenteilla. Lisäksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan opiskeluhuollon erityisasiantuntija tekee tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueelle siirtyneiden opiskeluhoitopalvelujen kanssa, jotta yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen välillä jatkuu ja kehittyy.

Kadut ja puistot palvelualue suunnittelee, rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille näkyvää kaupunki-infraa. Kyse on samalla kaupungin kannalta merkittävästä omaisuuserästä. Tarkastuslautakunta esitti huolensa kaupunki-infran kasvavasta korjausvelasta ja suositteli kokoamaan pidemmän ajan suunnitelman keinoista, joilla korjausvelkaa pystyttäisiin hillitsemään. Kaupunkiympäristön toimialan vastauksen mukaan heinäkuussa 2023 perustettiin uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, jonka tehtäviin kuuluvat muun muassa korjausvelan seuranta ja hallinta. Toimialan näkemyksen mukaan korjausvelan hillitseminen tai taittaminen edellyttävät jatkossa nykyistä korkeampaa määrärahatasoa ja riittäviä henkilöstöresursseja.

Vantaan kaupungin kiinteistöomaisuus on suhteellisen hyvässä kunnossa. Kiinteistöomaisuuden korjausvelka ja perusparannustarve ovat jo vuosia olleet laskusuunnassa. Korjausvelkaa on hallittu kulumista vastaavin korjausinvestoinnein sekä myymällä ja purkamalla huonokuntoisia rakennuksia. Tarkastuslautakunta esitti huolensa ammattitaitoisen työvoiman saatavuudesta ja piti hyvänä, että kiinteistöt ja tilat palvelualue hyödyntää työssäoppimista. Kaupunkiympäristön toimialan vastauksen mukaan ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden parantamiseksi tehtäväkuvauksia on pyritty täsmentämään ja rekrytointia tehostamaan sekä saamaan uusia vakansseja henkilöstösuunnitelmaan. Korjausvelan hallinnan osalta toimiala jatkaa kulumista vastaavia korjausinvestointeja sekä omaisuuden myyntiä ja huonokuntoisten rakennusten purkamista.

Ympäristökeskuksella on merkittävä rooli turvallisen elinympäristön turvaajana ja Vantaan strategian mukaisen resurssiviisauden tiekartan toimeenpanossa. Joidenkin

tiekartan edellyttämien toimenpiteiden toteuttaminen on viivästynyt puutteellisten resurssien vuoksi. Tarkastuslautakunta piti arvioinnissaan tärkeänä, että tiekartan toteutumisen edistymistä käsiteltäessä kiinnitetään huomiota toimenpideviivästyksiin ja niiden syihin sekä mahdollisiin seurauksiin. Kaupunkiympäristön toimiala yhtyy vastauksessaan tarkastuslautakunnan näkemykseen riittävien resurssien tärkeydestä, jotta kaupunki voi saavuttaa hiilineutraalisuustavoitteensa ja turvata luonnon monimuotoisuuden. Toimiala korostaa, että resurssien turvaaminen koko kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualueen tasolla on tärkeää.

Vantaan Energia Oy joutui huoltovarmuussyistä jatkamaan kivihiilen käyttöä energiantuotannossaan. Uusilla investoinneilla yhtiö tehostaa edelleen energiantuotantoaan ja laajentaa liiketoimintaansa. Yhtiö etenee kohti tavoitettaan luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026 ja saada energiantuotantonsa hiilinegatiiviseksi vuonna 2030. Yhtiön toiminta on ollut kaupungin edun mukaista ja sen tavoitteet tukevat merkittävästi kaupungin tavoitetta olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Henkilöstö- ja konsernipalvelujen vastauksen mukaan toukokuussa 2022 käyttöön otettu jätevoimalan laajennus olisi mahdollistanut kivihiilen käytöstä luopumisen. Ukrainan sodasta seuranneet polttoaineiden- ja energiakaupan rajoitukset vaikeuttivat energiantuotannon polttoaineiden saatavuutta sekä nostivat hintoja voimakkaasti. Näistä syistä Vantaan Energia jätti Martinlaakson hiilivoimalan huoltovarmuuskäyttöön lämmön ja energiantuotannon riittävyuden varmistamiseksi.

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2022 arviointikertomukseen saadut vastaukset olivat asianmukaisia. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

12 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja taroituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Hallintosäännön (21.8.2023 alkaen) mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja. Aiemman hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet olivat kaupunginvaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimesi 23.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Tarkastuslautakunnan kokoonpano on esitetty liitteessä 1. Tarkastuslautakunnan jäsenten arviointikertomuksen laadintaa koskevat esteellisyydet on esitetty liitteessä 2.

Kuvassa vasemmalta oikealle: Ida Tamminen, Naima el Issaoui, Funda Demiri, Tuire Kaimio, Vaula Norrena, Markku Weckman, Paula Lehmuskallio, Nina Nummela, Tarja Eklund, Juha Järä, Oskari Iivarinen. Taustalla etäyhteydellä Siri Ahokas. Kuva: Sari Hännikäinen

Tarkastuslautakunnan toiminta

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman 2023 kokouksessaan 14.6.2023. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tilintarkastus

Tilintarkastaja on suorittanut vuoden 2023 tilintarkastuksen työohjelmansa mukaisesti. Tilintarkastuskertomus on annettu 24.4.2024. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emokaupungin osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset on myös ilmoitettava viipymättä.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Tarkastuslautakunta on vienyt sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi kaupunginvaltuustolle 30.1.2023 ja 26.2.2024.

Muu toiminta

Tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-yhtymän tarkastuslautakuntien kanssa yhteistoimintaa koulutuksen merkeissä. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Kaupunkien ja HUS-yhtymän tarkastuslautakuntien yhteinen iltapäiväseminaari järjestettiin 16.11.2023 Helsingissä. Vuonna 2023 ei toteutettu yhteisarviointia.

Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakunnat järjestivät yhteisen iltaseminaarin 11.10.2023. Aiheena oli yhdyspintayhteistyö.

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa [Ulkoisen tarkastus | Vantaa](https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus) (<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus>) esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus sekä sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvien osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Vantaalla 24.4.2024
Tarkastuslautakunta

Tuire Kaimio
puheenjohtaja

Markku Weckman
varapuheenjohtaja

Siri Ahokas

Funda Demiri

Tarja Eklund

Oskari Iivarinen

Naima el Issaoui

Juha Järä

Paula Lehmuskallio

Vaula Norrena

Nina Nummela

Manav Phull

Jussi Särkelä

LYHENTEET

ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
EU	Euroopan unioni
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Hyte	Hyvinvointi ja terveys
Hyte-kerroin	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisä- osa on kannustin, jonka suuruus määräytyy osaksi kunnan tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
KETS	Kuntien energiatehokkuussopimus
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
MAL-sopimus	Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus
MAL-tavoitteet	Maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen tavoitteet
NEET	Not employment, education or training/opintojen ja työmark- kinoiden ulkopuolella oleva
NPS-indeksi	Net promoter score eli kuinka todennäköisesti suosittelisit palvelua ystävällesi
OAS	Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
PKS	Pääkaupunkiseutu
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma
S2	Suomi toisena kielenä
Seure	Seure Henkilöstöpalvelut Oy
TE-palvelut	Työ- ja elinkeinopalvelut
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
Verohäntä	Verohännät ovat vuonna 2022 kertyneitä kunnallis- ja yhteisöverotuloja, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeammilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt
Workshop	Työpaja

Liite 1

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Kaimio Tuire, puheenjohtaja	Viilo Mikko
Weckman Markku, varapj.	Karhu Suvi
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
el Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Friman Reija (kv 21.8.2023 asti)	Rautavaara Maija (kv 21.8.2023 asti)
Norrena Vaula (kv 21.8.2023 alkaen)	Friman Reija (kv 21.8.2023 alkaen)
Jääskeläinen Jouko (kv 19.6.2023 asti)	Tuomela Tiina (kv 19.6.2023 asti)
Nummela Nina (kv 19.6.2023 alkaen)	Jääskeläinen Jouko (kv 19.6.2023 alkaen)
Phull Manav	Orlando Carita
Raja-Aho Maarit (kv 21.8.2023 asti)	Norres Lasse
Lehmuskallio Paula (kv 21.8.2023 alkaen)	
Sillanpää Minttu (kv 29.1.2024 asti)	Eerola Antero
Demiri Funda (kv 29.1.2024 alkaen)	
Suoniemi Juha (kv 29.1.2024 asti)	Järä Juha (kv 29.1.2024 asti)
Järä Juha (kv 29.1.2024 alkaen)	Saimen Tuukka (kv 29.1.2024 alkaen)
Särkelä Jussi	Tamminen Ida
al-Tae Hussein (kv 29.1.2024 asti)	Eklund Tarja (kv 29.1.2024 asti)
Eklund Tarja (kv 29.1.2024 alkaen)	Sodhi Ranbir (kv 29.1.2024 alkaen)

LIITE 2

Vuoden 2023 arviointikertomuksen laadintaan liittyvät esteellisydet:

Tuire Kaimio, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen (kv 21.8.2023 asti),
Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Siri Ahokas, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Funda Demiri, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varajäsen
Tarja Eklund, kaupunkiympäristölautakunta, varapuheenjohtaja,
Oskari Iivarinen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Naima el Issaoui, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varajäsen ja VAV-yhtymä
Oy:n hallitus, jäsen,
Juha Järä, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen,
Paula Lehmuskallio, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, puheenjohtaja,
Vaula Norrena, kaupunkiympäristölautakunta, varajäsen
Nina Nummela, kaupunginhallituksen jäsen (kv 19.6.2023 asti),
Manav Phull, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, jäsen,
Juha Suoniemi, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n hallitus, jäsen,
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, puheenjohtaja,
Hussein al-Taee, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varapuheenjohtaja.

Vuoden 2023 arviointikertomuksen laadintaan osallistuneiden varajäsenten esteellisydet:

Reija Friman, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen (kv 21.8.2023 alkaen),
Tuukka Saimen, kaupunginhallitus ja konsernijaosto, jäsen (kv 11.12.2023 asti),
VTK-Kiinteistöt Oy:n hallitus, jäsen.

6 §

Tikkurilan uusi toimitilahanke / TeA

VD/4705/10.03.02.06/2024

TeA/TL/SL/JJ/RK-K

Esitetään toimitilojen vuokraamista Vantaan kaupungin henkilöstön käyttöön Dixin toimitot Ky:n omistamasta Dixi 2:sta ja YIT Business Premises Oy:n uudisrakennushanke Dixi 3:sta. Vuokrasopimus on kestoaltaan 15 vuoden määräaikainen, vuokra-aikaa on mahdollista jatkaa viiden vuoden optiolla. Vuokrattavan tilan määrää on mahdollisuus vähentää vuokrakauden puolivälissä. Lisäksi kaupungilla on ensisijainen oikeus vuokrata kohteesta vapautuvaa tilaa, jos tilatarpeet kasvavat vuokrakauden aikana.

Taustaa toimitilahankkeelle:

Tikkurilan toimitilahankkeen ensimmäinen tarveselvitys-hankesuunnitelma hyväksyttiin vuonna 2017. Toimitilan paikaksi oli valikoitunut tontti osoitteessa Kielotie 13, ja hanketta kutsuttiin K-13 hankkeeksi. Tämä hanke kuitenkin kariutui. Kaupunginhallituksessa 8.4.2024 § 10 hyväksyttiin uusi Tikkurilan toimitilahankkeen tarveselvitys. Taloussuunnitelmassa 2024–2033 Tikkurilan toimitilahanke on esitetty toteutettavaksi vuokrahankkeena.

Melkein kaksi vuotta kestänyt korona-aika toi suuria muutoksia työnteon tapoihin. Korona-ajan jälkeen läsnä- ja etätöytä yhdistävän hybridityön tekemisestä on tullut asiantuntija- ja toimitotyössä uusi normaali. Digitaalisten työtapojen lisääntyminen ja sähköisten toimintatapojen käyttöönotto ovat osaltaan vähentäneet merkittävästi paperisen materiaalin säilytystarpeita.

Tikkurilan toimitilahankkeessa on tavoitteena toteuttaa kaupungille nykyisen asiantuntijatyön vaatimuksia parhaalla mahdollisella tavalla tukevat toimitilat. Lisäksi tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin strategisia tavoitteita ja ydintoimintaa kehittämällä työympäristön kaikkia ulottuvuuksia (fyysinen – digitaalinen – sosiaalinen) kokonaisvaltaisesti. Tavoitteena on edistää kohtaamisia ja yksiköiden välistä yhteistyötä, tuottavaa työnteoa ja organisaation suorituskykyä. Uusi toimitila tukee erilaisia työnteon tapoja sekä näin myös henkilöstön hyvinvointia. Myös työnantajamielikuvan parantaminen on keskeinen tavoite toimitilahankkeessa.

Toimitilahankkeessa on lisäksi tavoitteena parantaa tilatehokkuutta sekä varmistaa kestävyysnäkökulmien huomioiminen uuden toimitilan toteutuksen ja käytön aikana. Vantaa on asettanut tavoitteekseen olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tahtotila sitoutua kestävä kehityksen tavoitteisiin ja kiertotalouden edistämiseen kaupungin hankkeissa on suuri. Huolellisesti suunnitellut työympäristöt ovat tilankäytöltään tehokkaita ja tuovat näin ollen säästöjä toimitilakustannuksiin sekä vähentävät ilmastokuormitusta.

Etänä pidettävät kokoukset ovat vähentäneet tarvetta suuriin läsnä tapahtumiin. Ennen koronapandemiaa järjestettiin enemmän suuria tapahtumia, joihin tarvittiin isoa kokoontumistilaa. Tällaiset tapahtumat ovat valtaosin siirtyneet verkkoon, jolloin tarve suurelle 200 henkilön monitilalle on poistunut aiempaan Kielotie 13 hankkeeseen verrattuna. Suuria tapahtumia varten voidaan käyttää Vantaan kaupungin muita tiloja kaupungintalolta ja esim. tulevalta Tikkurilan Osaamiskampukselta.

Uusi toimitilakokonaisuus:

Uuteen toimitaloon muuttaviksi linjatut toiminnot sijaitsevat tällä hetkellä useissa eri osoitteissa: Silkkitehtaantie 5, Kielotie 12–14, Kielotie 20, Kielotie 28, Peltolantie 2 ja Asematie 6–10 sekä kaupungintalo. Muuttavaa henkilökuntaa on yhteensä noin 1 020 henkilöä. Uusi toimitalo mahdollistaa yhteistyön edistämisen kaupungin eri hallinnonalojen välillä, kun kaikki toimialat toimivat jatkossa yhteisissä tiloissa.

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstö, joiden toimitilat sijaitsevat tällä hetkellä osoitteissa Kielotie 20, Kielotie 28, Peltolantie 2 ja Asematie 6–10, muuttaa jo vuoden 2025 alussa vuokralle väistötiloihin osoitteeseen Lauri Korpisen katu 9. Käytössä olevien toimitilojen kunto ja vuokrasopimustilanne sekä toimialan toimintojen asianmukainen järjestäminen ovat taustalla yhteisten väistötilojen vuokraamiseen uuden toimitilahankkeen valmistumiseen saakka.

Vantaan kaupungin henkilöstö- ja konsernipalvelut sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualue ovat neuvotelleet uuden toimitilan toteuttamisesta Tikkurilan juna-aseman yhteydessä olevaan Dixin kauppakeskuksen toimistokokonaisuuteen. Osa uusista toimitiloista tulisi jo olemassa oleviin Dixi 2:n tiloihin ja osa uuteen rakennettavaan Dixi 3:een, joka tullaan toteuttamaan ympäristöystävällisesti, elinkaarikustannuksiltaan energiatehokkaaksi ja muuntojoustavaksi. Rakennukselle tullaan hakemaan ympäristösertifikaattia. Dixi 2:n tilat tullaan remontoimaan niin, että Vantaan kaupungin työntekijöiden kokemuksena Dixi 2:n tilat muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden Dixi 3:n kanssa.

Tilojen luonnossuunnitelmat on toteutettu tarveselvityksen yhteydessä laadittua työympäristökonseptia noudattaen. Toimitilahankkeen tavoitteena on yhtenäinen kokonaisuus, jonka pohjaksi on neuvoteltu yhteistyösopimus kattamaan sopimuskokonaisuutta. Eri omistajatahojen kanssa kaupallisia neuvotteluja on käyty erikseen ja yhteistyötoimintaan liittyviä neuvotteluja kaikkien osapuolten yhteisinä neuvotteluina.

Omistajatahoina ovat Dixi 2:n osalta Dixin toimistot Ky, jonka äänivaltainen yhtiömies on Patrizia Frankfurt mbH, sekä Dixi 3:n osalta rakennuttaja YIT Business Premises Oy. Vuokrasopimusten ehdot on pyritty yhtenäistämään ja saamaan vuokralaisen näkökulmasta toimimaan samoin ehdoin. Vuokrasopimuksen pääehdoista on sovittu seuraavasti:

Vuokranantaja	Dixin toimistot Ky	YIT Business Premises Oy
Vuokrasopimuksen kesto	15 vuotta	15 vuotta
Vuokrasopimuksen optiot	jatko 5 vuotta	jatko 5 vuotta
	mahdollisuus laajentaa kohteesta vapautuviin tiloihin tai pienentää tilamäärää 8. vuoden kohdalla yhden krs:n osalta	
Vuokrakohteen koko	n. 4 200 m ²	n. 3 300 m ²
Pääomavuokra	19,97 euroa/m ² /kk	toimisto 25,90 euroa/m ² /kk kellari 10,00 euroa/m ² /kk
Ylläpitovuokra	7,79 euroa/m ² /kk	5,75 euroa/m ² /kk
Investointivuokra	3,60 euroa/m ² /kk	
Vuokrantarkistus	1.1.elinkustannusindeksi	1.1.elinkustannusindeksi

Hankkeen tarveselvityksen laatimisen yhteydessä on arvioitu, että toteutettaessa kaupunkikonsernin omaan taseeseen on toimitilan uudisrakennuksen investointikustannusennuste 36,5 milj. euroa (KL 112, alv 0 %), josta laskettuna alustava sisäinen vuokra olisi: perusvuokra 26,77 eur/htm2/kk ja ylläpitovuokra 4,37 eur/htm2/kk, yhteensä 31,14 eur/htm2/kk.

Vuokralainen ja molemmat vuokranantajat solmivat yhteistoimintasopimuksen, jossa määrätään osapuolten välisistä yhteisistä asioista rakentamisaikana. Yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on varmistaa, että kahden erillisen vuokranantajan tiloja käsittävä toimitilakokonaisuuden vuokraus on toteutettavissa siten, että vuokralainen saa samanaikaisesti käyttöönsä yhden yhtenäisen tilakokonaisuuden. Suunnitteluvaiheen aikana kaupunki ja vuokranantajat kehittävät suunnitelmia ja teknisiä ratkaisuja vuokralaisen tavoitteiden mukaisesti ja muutoinkin myötävaikuttavat vuokrahankkeen toteutukseen. Vuokranantajat käyttävät yhteistä suunnittelutoimistoa arkkitehtisuunnittelussa. Kaupunki vastaa toimitilojen sisustussuunnittelusta. Kaupungilla on oikeus kustannuksellaan nimetä rakennushankkeeseen oma edustajansa, joka valvoo vuokralaisen etua vuokrakohteen suunnittelu- ja rakentamisvaiheen aikana, ja jolla on oikeus saada informaatiota työmaan aikatauluista sekä muista vuokralaisen oikeuksiin ja velvoitteisiin liittyvistä tekijöistä.

Koska Dixi 3:n tilojen rakentaminen ei ole vielä alkanut, on vuokrakohteiden luovuttamishetkestä sovittu, että vuokranantajat sopivat luovuttamishetkestä keskenään ja ilmoittavat sen kaupungille viimeistään kuusi kuukautta ennen luovutuspäivää. Velvollisuus viivästyssakkojen maksamiseen alkaa, mikäli vuokrakohteita ei ole luovutettu viimeistään 30.6.2027.

Vuokraukseen sisältyy ehdollisuus, joka ilmenee liitteenä olevan yhteistoimintasopimusluonnoksen kohdasta 8 (salassa pidettävä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella).

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 10 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja -antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa, tai määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi.

Kaupunkitilalautakunta 14.8.2024 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä esitystekstin mukaisesti Dixin toimistot Ky:n omistaman Dixi 2:n ja YIT Business Premises Oy:n omistaman Dixi 3:n toimistotilojen yhteistyösopimus ja vuokrasopimusten pääehdot,
- b) valtuuttaa toimitilapäällikkö neuvottelemaan lopullisten vuokrasopimusten ja yhteistyösopimuksen tarkemmista ehdoista sekä tekemään ja allekirjoittamaan lopulliset vuokrasopimukset ja yhteistyösopimuksen, ja
- c) todeta, että lopulliset yhteistyösopimus ja vuokrasopimukset syntyvät vasta, kun yhteistyösopimus ja vuokrasopimukset on allekirjoitettu

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkitilalautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä esitystekstin mukaisesti Dixin toimitot Ky:n omistaman Dixi 2:n ja YIT Business Premises Oy:n omistaman Dixi 3:n toimitilajen yhteistyösopimus ja vuokrasopimusten pääehdot,
- b) valtuuttaa toimitilapäällikkö neuvottelemaan lopullisten vuokrasopimusten ja yhteistyösopimuksen tarkemmista ehdoista sekä tekemään ja allekirjoittamaan lopulliset vuokrasopimukset ja yhteistyösopimuksen, ja
- c) todeta, että lopulliset yhteistyösopimus ja vuokrasopimukset syntyvät vasta, kun yhteistyösopimus ja vuokrasopimukset on allekirjoitettu

Käsittely:

Merkittiin, että projektijohtaja Janne Juntunen selosti asiaa kokouksessa.

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan puheenjohtaja Kimmo Kiljunen esitti asian hylkäämistä. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin hylätä esitys seuraavin perustein:

"Lautakunta edellyttää Tikkurilan keskusta-alueen suunnittelua kokonaisuutena ja kaupungin toimitilojen (ns. virastotalo) sijoittamista kaupunkikuvallisesti sopivaan paikkaan. Lautakunta toivoo eri vaihtoehtojen tutkimista ja vertailua siten, että mahdolliset päällekkäiset tilavuokrat ja sopimussakot minimoidaan. Toimitilahankkeen osalta kiire terveellisistä ja turvallisista toimitiloista on poistunut, koska lautakunta teki päätöksen 10.4.2024 Lauri Korpisen katu 9 tilojen vuokraamisesta kaupunkiympäristön henkilöstölle viideksi vuodeksi.

Päätösesityksen hyväksyminen olisi johtanut kaupungin toimintojen laajaan sijoittumiseen Dixiin ainakin vuoteen 2040–41 asti. Lautakunnan mielestä juna-asemaa läheisimmät yksityisomisteiset tilat olisi syytä varata yritysten ja muiden kaupungin elinvoimaa lisäävien toimintojen käyttöön. Päätösesitys olisi myös johtanut pahimmillaan jopa yli 2 miljoonan euron päällekkäisiin vuokriin ja sopimussakkoihin. Nyt kaupungilla on hyvin aikaa pohtia toteuttamistavaltaan järkevin ja kokonaiskustannuksiltaan paras ratkaisu toimitilojen sijoittumiselle.

Lautakunta edellyttää saavansa toimitilahankkeen suunnittelusta väliaikatieitoja lautakunnan kokouksissa jo ennen asian tuomista päätöksentekoon."

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila jätti asiaan seuraavan eriävän mielipiteen:

"Eriävänä mielipiteenäni totean seuraavaa: Kaupungin uuden toimitilan toteuttamisen hylkääminen esitettyyn Dixiin sijoittuvan vaihtoehtoon mukaisena aikaansaa tilanteen, jossa tärkeänä tavoitteena ollut kaupungin eri toimialojen sijoittuminen yhteiseen toimitilaan, moderneihin tiloihin ja sijainniltaan erinomaiselle paikalle siirtyä erittäin todennäköisesti vasta 2030-luvulle. Dixiin toteutettava vaihtoehto olisi perustunut voimassa olevalle asemakaavalle, jolloin rakentamaan olisi päästy jo vuonna 2025 ja se

olisi valmistunut viimeistään 2027. Muiden esillä olleiden vaihtoehtojen toteuttaminen edellyttää mm. asemakaavan laatimista tai muuttamista, johon liittyy aina valitusriski. Dixi 3:n rakentamisen aloittaminen vuonna 2025 olisi ollut rakennusalan suhdannetaantuman johdosta ja työllisyyden näkökulmasta hyvä asia.”

Liitteet:

- Yhteistyösopimusluonnos (Salassa pidettävä Julkisuuslaki 24 § 1 mom. 20 k.)
- Vuokrasopimusluonnos YIT Business Premises Oy (Salassa pidettävä Julkisuuslaki 24 § 1 mom. 20 k.)
- YIT Business Premises Oy:n vuokrasopimusluonnoksen rakentamisaikaa koskeva liite (Salassa pidettävä Julkisuuslaki 24 § 1 mom. 20 k.)
- Vuokrasopimusluonnos Dixin toimistot Ky (Salassa pidettävä Julkisuuslaki 24 § 1 mom. 20 k.)

Täytäntöönpano: Tilahallinta

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:

vuokrauspäällikkö Sari Lindqvist, puh. 043 824 8369
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

7 §

Satulakujan paviljonki - Tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / AK

VD/3364/10.03.02.01/2024

AK/PW/EK/HA

Esitetään hyväksyttäväksi Satulakujan päiväkotipaviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelma. Satulakujan päiväkotipaviljonki toteutetaan 6-ryhmäisenä ja päiväkotipaviljonki tulee vastaamaan Hakunilan alueen varhaiskasvatuspaikkojen kasvavaan tarpeeseen.

Satulakujan päiväkotipaviljonki toteutetaan vastaamaan Hakunilan alueen varhaiskasvatuspaikkojen akuuttiin tarpeeseen. Päiväkotitoimitus toteutetaan 126-tilapaikkaisena, eli 6-ryhmäisenä. Paviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelma on valmisteltu yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Toimitilajohtamisen ja muiden Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Päiväkotirakennuksen tarveselvitys-hankesuunnitelman mukainen bruttoalatavoite on 1510 brm². Päiväkotitoimitus toteutetaan kaksikerroksisena, ja hankitaan kiireellisen tarpeen vuoksi paviljonkina, eli esivalmisteisista tilaelementeistä toteutettavana rakennuksena. Tavoitteena on, että paviljonki valmistuu syyskuu 2025.

Paviljonkirakennus toteutetaan Hakunilan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle VP(P)-tontille. Tontin osoite on Satulakuja 3, 01200 Vantaa. Paikalla sijaitsee nykyisin Leikkipaikka Ratsumiehenpuisto I. Alueesta on vireillä asemakaavanmuutos 002591 Satulakujan päiväkotitoimitus, joka vahvistuessaan mahdollistaa päiväkodin rakentamisen tontille. Päiväkodille haetaan pysyvä rakennuslupa.

Toimitilajohtaminen on valmistelemassa tarjouskilpailua 10-vuoden vuokra- /tai leasingvaihtoehtoon pohjautuen ja pyytää vuokra- tai leasingtarjouksia tilaelementtitoimittajilta. Paviljonkitoimittajien arvioinnissa yhtenä kriteerinä käytetään toimittajien ehdotusten vastaavuutta tarveselvitys-hankesuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (10 v. sopimuskauti) ovat 30 €/brm²/kk, eli noin 543 600 €/vuosi. Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 €/brm²/kk, eli noin 90 600 €/vuosi. Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt 24.7.2024 päivätyn tarveselvitys-hankesuunnitelman osaltaan 12.8.2024 § 8.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 7

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Satulakujan päiväkotipaviljongin 24.7.2024 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreä lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon keskustan lautakuntaryhmä, vasemmistoliiton lautakuntaryhmä ja sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä yhtyivät:

”Hankesuunnitelman mukaan tontin olemassa oleva puusto ja sen kasvillisuus tulee säilyttää osana leikkipihaa. Puuston ja kasvillisuuden säilyminen pitää kuvata asemakaavamuutoksessa 002591, koska tästä hankesuunnitelmasta sitä ei pysty vielä riittävästi arvioimaan.”

Liitteet:

- Satulakujan päiväkotipaviljonki, 24.7.2024 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma liitteineen

Täytäntöönpano: Ote kaupunginhallitukselle

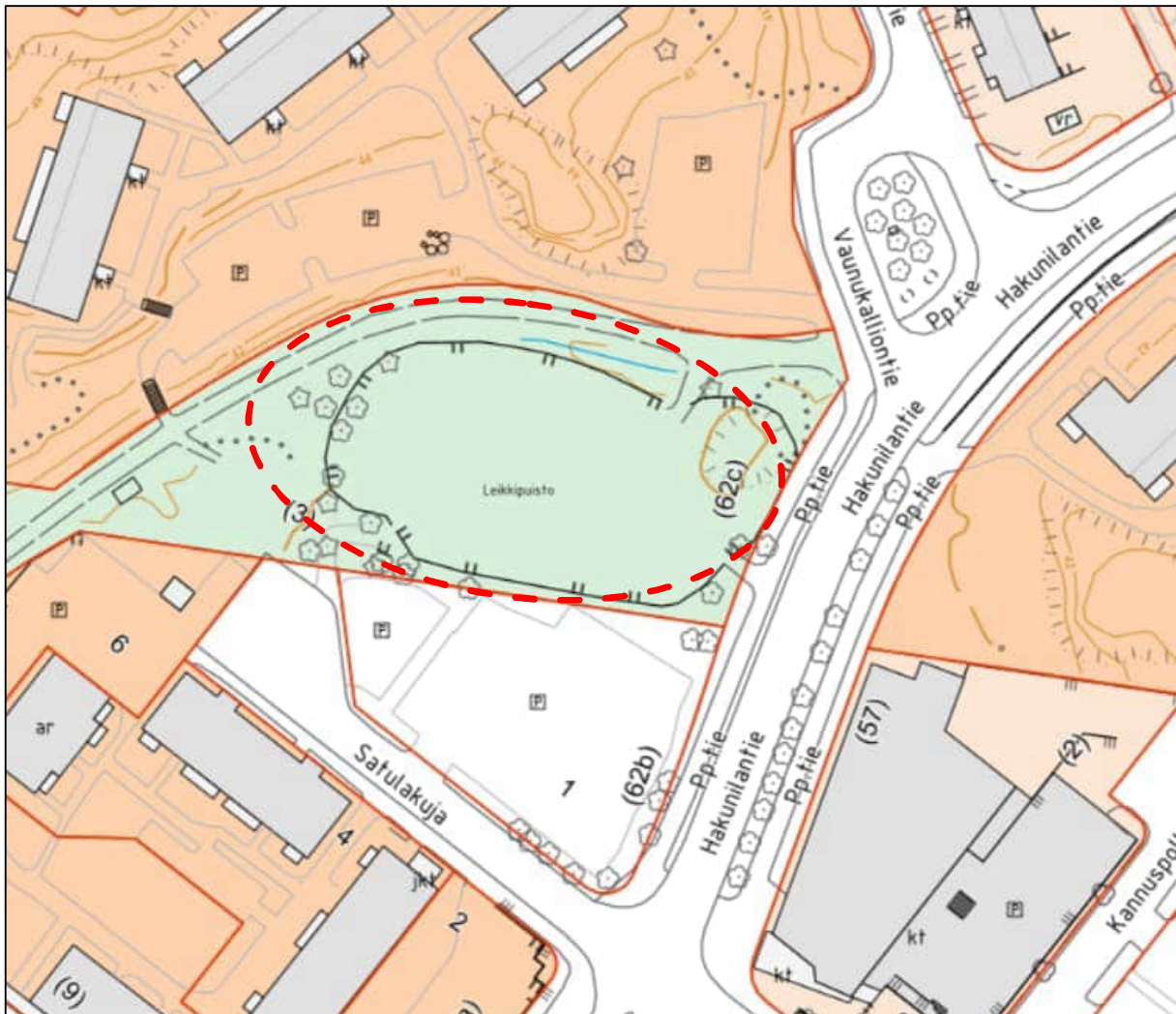
Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Heidi Astone, puh. 040 620 7283
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

SATULAKUJAN PÄIVÄKOTIPAVILJONKI

UUDISRAKENNUKSEN TARVESELVITYS- HANKESUUNNITELMA

Päiväkotitontti osoitteessa Satulakuja 3, nykyisin Leikkipaikka Ratsumiehenpuisto I

24.7.2024

Hava / HA

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1 HANKETIETOKORTTI.....	7
2 YHTEENVETO	8
3 HANKKEEN PERUSTEET	8
3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan.....	8
3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen	9
3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselitykset)	10
3.4 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus-, haitta-aineselvitykset	10
3.5 Aiemmat päätökset ja selvitykset	10
4 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET	10
4.1 Päiväkodin pedagogisen toiminnan kuvaus	10
4.1.1 Ryhmäalueet	12
4.1.2 Sydänaalue	12
4.1.3 Henkilökunnan tilat	13
4.1.4 Pesu- ja wc-tilat.....	13
4.1.5 Ateriapalvelun tavoitteet / Keittiötilat.....	13
4.1.6 Puhtauspalvelun tavoitteet / Siivoustilat	14
4.1.7 Jätehuollon tilat	15
4.1.8 Väestönsuojatilat.....	16
4.1.9 Pihan vaatimukset.....	16
4.1.10 Muuta	17
4.2 Tilaohjelma ja mitoitus	17
4.3 Tilojen vaatimukset	18
5 RAKENNUS	20
5.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset	20
5.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet.....	20
5.0.2 Tilatehokkuustavoite.....	21

5.0.3 Muuntojoustovaatimus	21
5.0.4 Ääniolosuhteet	21
5.0.5 Palotekniset vaatimukset.....	21
5.0.6 Sisäilmatavoitteet	21
5.1 Arkkitehtoniset tavoitteet	22
5.2 Esteettömyystavoitteet	22
5.3 Rakennetekniset tavoitteet	24
5.4 LVIA-tekniset tavoitteet.....	25
5.4.1 Lämmitys ja jäähdytys	26
5.4.2 Ilmanvaihto.....	26
5.4.3 Vesi ja viemäri	28
5.4.4 Automaatio	30
5.4.5. Huoltokirja	30
5.5 Sähkötekniset tavoitteet	30
Yleistä	30
5.5.1 Aluesähköistys ja liittymät	31
5.5.2 Sähkönjakelu ja keskukset	31
5.5.3 Johtotiet.....	31
5.5.4 Johdot ja niiden varusteet	32
5.5.5 Valaistusjärjestelmät	32
5.5.6 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, wlan)	33
5.5.7 Yhteisantennijärjestelmä	33
5.5.8 Äänentoisto- ja AV-järjestelmät sekä kuulorajoitteisten induktiosilmukat	33
5.5.9 Keskuskellojärjestelmä.....	34
5.5.10 LE- WC-hälytysjärjestelmä	34
5.5.11 Soittokellot, sisäänpyyntölaitteet ja ovipuhelimet	34
5.5.12 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä.....	34
5.5.13 Murtosuojausjärjestelmä	34
5.5.14 Videovalvontajärjestelmä	34
5.5.15 Sähköiset ovilukitukset ja kulunhallintajärjestelmä	35
5.5.16 Merkki- ja turvavalvontajärjestelmä.....	35
5.5.17 Palohälytysjärjestelmä.....	35
5.5.18 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä.....	35
5.5.19 Aurinkosähköjärjestelmä	35
5.5.20 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät	36
5.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet	36

6 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA.....	36
6.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta	36
6.2 Rakennuspaikan ominaisuudet	37
6.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet / toimintojen sijoittaminen tontille ..	41
7 HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE.....	41
8 KUSTANNUKSET	42
8.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset	42
8.2 Toimintakustannukset	42
8.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste	42
9 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU	42
10 TYÖTURVALLISUUSASIAT	42
11 RISKIT	43
12 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ.....	43

Vantaan kaupunki / Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue /
Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu
07/2024
Rakennuttaja arkkitehti Heidi Astone

Liitteet:

- Liite 1: Sijaintikartta
- Liite 2: Ilmakuva
- Liite 3: Asemakaavaote ja -määräykset
- Liite 4: Tonttikartta
- Liite 5: Tilaohjelma
- Liite 6: Alustava perustamistapalausunto

Oheismateriaalit:

- Havat-riskikartta
- Luonnos toimintojen sijoittamisesta tontille 23.7.2024
- Vantaan kaupungin Toimitilajohtamisen suunnitteluohjeet
- Vantaan kaupungin Päiväkotisuunnitteluohje sekä päiväkotisuunnitteluohjeen tila- ja pihakortit

1 HANKETIETOKORTTI

VD/3364/10.03.02.01/2024

Kohteen nimi: Satulakujan paviljonki						
Tarpeen kuvaus: 6-ryhmäinen, eli 126-tilapaikkainen päiväkotiverkko vastamaan Hakunilan alueen varhaiskasvatuspaikkojen tarpeeseen						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: - Hakunilan alueen päiväkotiverkkoselvitys vuodelta 2023 - Vireillä oleva asemakaava 002591 Satulakujan päiväkotiverkko						
Tarpeen perustelut: Hanke vastaa akuuttiin varhaiskasvatuspaikkojen tarpeeseen kasvavalla Hakunilan alueella.						
Käyttäjätöimiala(t): Kasvatuksen ja oppimisen toimiala (KASO)						
Kaupunginosa: Hakunila 94	Kiinteistötunnus: 92-94-9903-1			Tontin pinta-ala: Arvio tulevan tontin pinta-alasta: 3600 m ²		
Osoite ja tontti: Osoite: Satulakuja 3 Tuleva tontti: 94074	Kaavatiedot: Tontti on asemakaavassa tällä hetkellä VP-alueella, eli puistoa. Vireillä uusi kaava: 002591 Satulakujan päiväkotiverkko.			Rakennusoikeus: Ei rakennusoikeutta tällä hetkellä. Kaavamuutoksen OAS-dokumenta- tissa esitetty päiväkodille 2600kem rakennusoikeutta.		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0%)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	1510	1130	1009,5			
Laajennus / lisärakennus						
Muutos / peruskorjaus						
Hankkeen tilapaikkamäärä				126		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				€ / tilapaikka		
Väistötilan tarve: Ei tarvetta						
Määrärahavarauksen investointiohjelmassa: Ei toteuteta omana investointina. Päiväkotiverkko esitetään toteutettavan vuokrapaviljonkina/leasing-toteutuksella.						
Hankkeen toteutusaikataulu: TS-HS 4/2024-9/2024, Suunnittelun aloitus loppuvuodesta 2024, Rakentamisen aloitus ke- vällä 2025, Valmis syyskuun 2025 (Aikataulu perustuu oletukseen, että asemakaava on vahva helmikuussa 2025)						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 €/brm ² /kk, eli noin 90 600 € /vuosi.						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %): 1,1M€						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): 96 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle:						
Tuleva vuokra				30 € / brm ² / kk (alv 0 %)		
Vuokravaikutus	45 300 € / kk			543 600 € / vuosi		
Vuokravaikutus/tilapaikka	359,5 € / kk					
Laatija (t): Heidi Astone, Satu Turunen				Päivämäärä: 24.7.2024		

2 YHTEENVETO

Satulakujan päiväkotipaviljonki toteutetaan vastaamaan Hakunilan alueen varhaiskasvatuspaikkojen akuuttiin tarpeeseen. Päiväkotitoimitus toteutetaan 126-tilapaikkaisena, eli 6 ryhmäisenä. Paviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelma on valmisteltu yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Toimitilajohtamisen ja muiden Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Päiväkotirakennuksen tarveselvitys-hankesuunnitelman mukainen bruttoalataavoite on 1510 brm². Päiväkotitoimitus toteutetaan kaksikerroksisena, ja hankitaan kiireellisen tarpeen vuoksi paviljonkina, eli esivalmisteisista tilaelementeistä toteutettavana rakennuksena. Tavoitteena on, että paviljonki valmistuu syksyksi 2025.

Paviljonkirakennus toteutetaan Hakunilan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle VP(P)-tontille. Tontin osoite on Satulakuja 3, 01200 Vantaa. Paikalla sijaitsee nykyisin Leikkipaikka Ratsumiehenpuisto I. Alueesta on vireillä asemakaavanmuutos: 002591 Satulakujan päiväkotitoimitus, joka vahvistuessaan mahdollistaa päiväkodin rakentamisen tontille. Päiväkodille haetaan pysyvä rakennuslupa.

Toimitilajohtaminen on valmistelemassa tarjouskilpailua 10-vuoden vuokra- /tai leasingvaihtoehtoon pohjautuen ja pyytää vuokra- tai leasingtarjouksia tilaelementtitoimittajilta. Paviljonkitoimittajien arvioinnissa yhtenä kriteerinä käytetään toimittajien ehdotusten vastaavuutta tarveselvitys-hankesuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin.

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (10 v. sopimuskausi) ovat 30 €/brm²/kk, eli noin 543 600 €/vuosi. Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 €/brm²/kk, eli noin 90 600 € /vuosi. Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

3 HANKKEEN PERUSTEET

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031) mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna myös uusilla asuinalueilla. Kunnallista palveluverkkoa tukevat yksityiset päiväkodit. Tilat ovat uuden oppimisympäristön mukaiset ja joustavat erilaisiin toiminnallisiin tarpeisiin sekä organisaation ulkopuolisille käyttäjille varhaiskasvatuksen aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella. Kohteen suunnittelussa noudatetaan toimitilajohtamisen yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa laatimaa päiväkotisuunnitteluohjetta.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Hakunilan alue on kasvava alue. Varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa vuoden 2023 virallisen väestöennusteen mukaan Hakunilan suuralueella 59 lapsella seuraavan 10 vuotiskauden aikana, voimakkaimmin Hakunilan keskustan alueella 107 lapsella. Tässä ennusteessa ei ole otettu huomioon ratikan vaikutuksia. Paviljonki tehdään 126 tilapaikkaiseksi, 6 ryhmän päiväkodiksi, joka vastaa kiireelliseen varhaiskasvatuspaikkatarpeeseen, koska Kaskela I ei valmistunut suunnitellussa aikataulussa vuodelle 2023. Kaskela I on jaettu kahdeksi hankkeeksi Satulakujan ja Talkootien päiväkodeiksi.

Ennuste varhaiskasvatusikäisten määrästä, Hakunila 2022-2032

	2022*	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Muutos 10 vuodessa
90 Länsisalmi	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	+2
91 Länsimäki	391	359	357	333	335	338	336	354	368	379	378	-13
92 Ojanko	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	+1
93 Vaarala	215	222	222	217	213	205	197	189	192	192	203	-12
94 Hakunila	872	873	889	890	879	900	895	895	909	938	979	+107
95 Rajakylä	312	314	317	334	329	331	321	318	305	290	274	-38
96 Itä-Hakkila	165	176	187	192	192	199	199	188	182	178	183	+19
97 Kuninkaanmäki	144	135	131	140	140	137	129	132	133	137	136	-8
98 Sotunki	31	27	30	29	27	30	31	33	32	32	32	+1
Hakunila yhteensä	2 137	2 113	2 140	2 142	2 122	2 147	2 115	2 116	2 128	2 154	2 195	+59

Taulukko: Hakunilan suuralueen varhaiskasvatusikäisten määrän kehitys vantaan virallisen väestöennusteen 2022-2032 mukaan.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselvitykset)

Hakunilan suuralueen päiväkotiverkkoselvityksessä vuonna 2023 on huonokuntoisia päiväkoteja suunniteltu korvattavan uusilla päiväkodeilla, mutta alueelta on haasteellista löytää palveluverkkosuunnitelman kokoisia tontteja, jotka täyttävät herkän toiminnan vaatimukset tonttiolosuhteille. Uusien päiväkotien valmistuminen on viivästynyt.

3.4 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus-, haitta-aineselvitykset

Hankkeeseen ei liity olemassa olevia rakennuksia, joten kuntoarviota, sisäilma-, kosteus- tai haitta-aineselvityksiä ei ole teetetty.

3.5 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Ei aiempia päätöksiä tai selvityksiä

4 TILOJEN TOIMINNAN KUVAUS, TILAOHJELMA JA TILOJEN VAATIMUKSET

Päiväkotipaviljonkiin tulee 6 ryhmää, eli yhteensä 126 tilapaikkaa. Henkilökunnan määrä on yhteensä 24 henkilöä. Päiväkodin toiminta ajoittuu klo 6–18.00 välille.

4.1 Päiväkodin pedagogisen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatustilain mukaan päiväkodin oppimisympäristö on kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottava. Oppimisympäristö tukee lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen. Esteetön ja viihtyisä oppimisympäristö vaikuttaa myönteisesti oppimiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Päiväkodin tilasuunnittelun tehtävänä on tukea Vantaan varhaiskasvatuksen toimintaperiaatteita. Suunnittelulla mahdollistetaan päiväkodin oppimisympäristön muokkaaminen lapsiryhmän tarpeiden mukaiseksi. Joustavat ja muunneltavat oppimisympäristöt tarjoavat lapsille haasteita sekä antavat tilaisuuksia lasten omaehtoiseen pohdintaan, tutkimiseen, ongelmien ratkaisemiseen ja kokeiluun. Varhaiskasvatuksen toiminnassa oppimisympäristöjä rakennetaan yhdessä lasten kanssa. Esillä olevat lasten työt, rakennelmat ja leikit ovat osa oppimisympäristöä ja yksi pedagogisen dokumentoinnin väline. Suitsikujan päiväkotipaviljonkiin tulee 6 ryhmää, yhteensä 126 tilapaikkaa. Kuhunkin lapsiryhmää kuuluu 3 kasvattajaa ja lapset. Kullakin kasvattajalla on laskennallisesti maksimissaan 4 tai 7 lasta. Tilapaikkamäärä on lasten iän mukaisesti minimissään kaksitoista (12) ja maksimissaan kaksikymmentäyksi (21). Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat kasvun ja kehityksen tukea. Pienimpien lasten ryhmäalueet pyritään saamaan maan tasolle. Päiväkodissa on hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 18 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtaja sekä puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa noin 6 henkilöä. Henkilökunnan määrä on yhteensä 24 henkilöä. Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteiskumppaneiden kanssa sekä henkilökunnan kirjalliseen työskentelyyn. Sydänaalue on myös asukkaiden monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata päiväkodin muista tiloista ja iltakäytölle toteutetaan erillinen sisäänkäynti.

Vararuokavarasto on kasvatuksen ja oppimisen toimialan omistama ja palveluntuottajan ylläpitämä varasto, jota käytetään tarvittaessa erilaisissa kriisitilanteissa tai häiriöissä korvaamaan normaali päivän ateria. Varasto koostuu hyvin säilyvistä retkievästyypisistä tuotteista, joita kuitenkin aika ajoin joudutaan uusimaan. Päivämääristä huolehtivat sekä päiväkodin kasvattajat että keittiöhenkilökunta. Vararuokavarasto kattaa kahden (2) vuorokauden ruuat päiväkodin lapsille ja kasvattajille eli aamupalan, lounaan ja välipalan. Retkipäivinä lounas korvataan ensisijaisesti vararuokavaraston tuotteilla.

Pihaan liittyvät tavoitteet on esitetty kohdassa 4.1. 9.

Osallisuuden suunnittelussa ja menetelmien valinnassa lasten lisäksi huomioidaan mahdollisuuksien mukaan päiväkodin henkilöstö, lasten huoltajat ja lähialueen asukkaat sekä mahdolliset muut päiväkodin lähiympäristön toimijat.

Päiväkotitoimitus toteutetaan osana toimitilajohtamisen ja varhaiskasvatuksen kehittämää päiväkotisuunnitteluohjetta. Tilamitoitus perustuu Vantaan kaupungin tilasuunnittelun kehityshankkeen myötä kehitettyyn suunnitteluohjeeseen ja päiväkotien yleisiin suunnitteluohjeisiin sekä päiväkotien RT-ohjekorttiin.

4.1.1 Ryhmäalueet

Tavoitteena uudispäiväkotihankkeissa on toteuttaa ryhmäalueet toistaen Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeessa kuvattua vakioitua ryhmäaluemallia. Vakioitun mallin mukainen ryhmäalue koostuu märkäeteisistä, eteistilasta, wc-pesutilasta, pienryhmätilasta, toimintatilasta sekä rauhallisesta suljettavasta tilasta. Rauhallinen tila mahdollistaa leppäamisen ja rauhoittumisen. Kahden ryhmän lepotilat tulee olla yhdistettävissä yhdeksi suuremmaksi tilaksi. Levolle varatut tilat varustetaan kaappisängyillä. Hakunilan alue on vahvasti segregoitunutta aluetta ja varhaiskasvatuksen tarpeisiin tarvitaan tavallista useampi yhteinen pienryhmätila tukemaan toimintaa. Ryhmäalueisiin sisältyvien ryhmäkohtaisten pienryhmätilojen lisäksi päiväkotiin sijoitetaan kolme ylimääräistä pienryhmätilaa (10 m² á).

Kaksikerroksisissa päiväkodeissa 2. kerroksen lepoon käytettävistä huonetiloista on kaksi toisistaan riippumatonta poistumistietä. Märkäeteistilat voivat olla kahden ryhmän yhteiset. Eteistilat suunnitellaan yhdelle ryhmälle, mutta ovat osa isompaa kokonaisuutta. Eteistilat ovat osa toiminnallisia tiloja, joita voivat esim. pienryhmät hyödyntää toiminnassaan. Wc-pesutilat tukevat toiminnan sujuvuutta ja ne toteutetaan päiväkotisuunnitteluohjeen tilakortin mukaan. Ryhmäalueen laatutaso on määritelty päiväkotisuunnitteluohjeessa.

(Jos tiloissa käytetään tekstiililaattoja, tulee urakoitsijan jättää 10 kpl jokaista väriä laatoista varastoon, niin että laatat voidaan vaihtaa tarvittaessa uusiin. Esim. jos laatta joudutaan pesemään.)

4.1.2. Sydänaalue

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille. Sydänaalue on myös asukkaiden

monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata päiväkodin muista tiloista ja iltakäytölle toteutetaan erillinen sisäänkäynti.

Ruokailutila suunnitellaan siten, että etäisyydet ruokaa hakiessa ja astioita palauttaessa ovat mahdollisimman lyhyitä eikä synny risteäviä reittejä. Ruokailutilassa on miellyttävä, sosiaalista kanssakäymistä edistävä tunnelma. Ruokailuhetki on pedagoginen tilanne, joka vaatii oppimista edistävän ympäristön. Tämän takia akustiikkaan on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ruokailutilaa käytetään myös muuhun toimintaan, esim. pelaamiseen ja muuhun pöytätyöskentelyyn.

4.1.3 Henkilökunnan tilat

Henkilökunnalle toteutetaan tilaohjelman mukaiset työskentely- sekä sosiaalityilat. Laitoshuollolle varataan pukutilasta kaksi kapeaa pukukaappia.

4.1.4 Pesu- ja wc-tilat

Kummassakin kerroksessa tulee olla LE-wc. Toisessa kerroksessa toinen sosiaalitylan wc-tiloista suunnitellaan LE-tilaksi. Ensimmäisessä kerroksessa ruokailutilan yhteyteen tuleva wc suunnitellaan LE-tilaksi.

Tilojen pinnat tulee olla helposti puhtaana pidettäviä ja lattiakaivollisia

4.1.5 Ateriapalvelun tavoitteet / Keittiötilat

Ateriapalvelun tavoitteet

Päiväkodin keittiö on palvelukeittiö.

Keittiö toimii kuumennuskeittiönä Cook and Chill vastaanottavana keittiönä.

Keittiössä valmistetaan vain energialisäkkeet, erikoisruokavalioannokset ja välipalat. Pääruoka-annokset tuodaan päiväkotiin ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta. Ateriat toimitetaan kuumana tai kylmänä. Aterioiden kuljetukseen varataan verkkovirralla toimivat kevytrakenteiset hygieniamuoviset kylmä/lämpökuljetusvaunut, tai ruoka toimitetaan lämpökuljetuslaatikoissa. Keittiö toimii palvelukeittiönä (kuumennuskeittiönä) Cook and Chill vastaanottavana.

Huomioitavat ateriapalvelun tilatarpeita suunnitellessa;

- Keittiösuunnittelussa käytettävä aina ammattikeittiösuunnittelijaa
- Keittiön sijainti on oltava hyvän huoltoyhteyden päässä.
- Keittiöllä oltava oma wc. Keittiön muut sosiaalitylat, pukukaapit ja suihku on sijoitettava päiväkodin yhteisissä sosiaalityloissa mahdollisimman lähellä

keittiötiloja (varataan 3 kpl lukittavia kaksiosaista pukukaappia (malli z-kaappi)

- Keittiöllä on oltava oma tuulikaappi (sisältyy keittiön neliöihin)
- Keittiössä oltava oma huoltoreitti
- Jätehuolto ja rullakko/laatikko varaston oltava riittävän suuret ja kohtuullisen matkan päässä keittiöstä.
- Varattava hygieeninen tila kuljetuslaatikoille/vaunuille keittiön lastaustilaan tai sen välittömään läheisyyteen.

Päiväkodin ruokailu;

- Pääruokasalinpuolella keittiöseinän vieressä tulee olla ateriabuffet (ei avaudu keittiötiloihin). Ateriabuffet tulee olla suljettavissa iltakäytön aikana.
- Linjaston yhteyteen tai sen läheisyyteen varataan lukollinen kylmäkaappi välipalojen säilytystä varten
- Päiväkärriä käytetään pienten lasten ryhmien aterioiden kuljetukseen ryhmien alueille. Ryhmien määrä 3–4 kpl keittiön varattava vaunutilat (parkki) vaunujen määrän mukaan, vaikuttaa keittiön neliöihin.

Sekä ruokasaliin että kerroksien aulatiloihin asennetaan elektronihanoilla varustetut käsipesualtaat

4.1.6 Puhtauspalvelun tavoitteet / Siivoustilat

Puhtauspalvelun tavoitteet

Turvalliset ja puhtaat tilat luovat puitteet varhaiskasvatukselle. Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaan saada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana, esim. yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä. Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja julkisen tilan kulutusta kestävä.

Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta.

Rakennuksen siivottavuus on hyvä, jos tilat voidaan siivota taloudellisesti, tehokkaasti, koneita apuna käyttäen.

Puhtauspalvelujen työturvallisuus tulee huomioida suunnittelussa; mm. Liikkumisen esteettömyys, työergonomia, siivoustilojen riittävyys. Saavutettavuus ja pistorasioiden riittävyys. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kes -täivistä, tehokkaista ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista.

Lattiamateriaalien on oltava julkisentilan kulutuksen kestävä, eikä lattian vahaustarvetta saa olla. Tavaratoimitukset huoltopihan kautta sisätiloihin.

Materiaalien päästöluokka M1. Rakentamisen puhtausluokka P1

Siivouskeskus ja vaatehuoltotila

Siivous- ja vaatehuoltotila toteutetaan yhtenä tilana. Tila tulee sijoittaa rakennuksen 1.krs. Tavarantoimitusten ja jätehuollon joustavuuden takaamiseksi. Tila tulee jakaa puhtaaseen ja likaiseen puoleen. Tilassa pestään päivittäin päiväkodin liinavaatteita ja siivouksen pyykkiä, joten tilan ilmanvaihdon tulee olla hyvä. Likaiselle puolelle sijoitetaan Likapyykin esikäsittely ja likapyykkikaaipit, sekä teollisuuspyykinkäsittelykoneet. Teollisuuspyykinkäsittelykoneet pesukone ja kuivausrumpu 8 kg koneina ja omilla jalustoilla. Koneille valetaan betonista 10 cm koroke, johon koneiden jalustat pultataan kiinni. Pesukoneen jalusta integroitu nukka-altaallinen ja kuivausrummulle avojalusta. Pesukone vaatii kylmän- ja kuumaveden liitännät, sekä kolmenvaiheen virran. Poistovedet ohjataan RST-altaan eteen sijoitettavaan hiekanerottelukaivoon. Kaivon kanteen tulee tehdä reikä poistoputkelle. Likapyykkikaappeja kaksi korkeaa kaappi, varustettuna kolmella korkealla korilla, per kaappi.

Puhtaalle puolelle sijoitetaan laskutasoa pyykinviikkaamiseen ja ulosvedettävä silityslauta. Kalusteet yläkaapeilla ja alakaapeilla. Korkeat hyllykaapit. Jokaisen ryhmätilan lepohuoneisiin hyllykaapit puhtaille liinavaatteille.

Oven leveys 1000 mm. Tilan malliksi ei suositella kapeaa, eikä kulmikasta, johtuen tilan kalustamisen haasteellisuudesta. Tilaan kulku tulee olla esteetön.

Tavarantoimitukset ja jätehuolto huoltopihan kautta. Tilan muu varustus tilakorteissa mainituilla varusteilla.

Siivoustilat tulee olla jokaisessa kerroksessa, jos rakennus on useammassa kerroksessa. Siivoustilojen ovien tulee aueta käytävälle, ja kulku tiloihin tulee olla esteetön. Siivoustilat on hyvä sijoittaa lähellä hissiä, jolloin tavarantoimitukset tiloihin ja koneiden kuljetukset olisivat joustavat ja turvalliset.

Siivoustilan lukitus laitoshuoltajan sarjaan.

4.1.7 Jätehuollon tilat

Kiinteistön jätehuolto toteutetaan syväkeräyssäiliöin, mikäli tontin koko sen vain sallii. Säiliöiden takaosat tulee olla huollolle ja korjauksille vapaana.

Säiliöt sijoitetaan huoltopihalle. Kulku jätepisteelle tulee olla esteetön, lyhyt ja talvilumenpoisto toteutettavissa. Jätepisteen sijoittelussa tulee ottaa huomioon jäteauton vaatima kääntösäde. Pihalla ei saa olla muuta risteävää liikennettä, kun

huoltoliikenne. Syväkeräyssäiliöiden tilauksen yhteydessä urakoitsija tilaa myös säiliöihin lukkopohjat, ovat toimittaja kohtaisia. Lukitus kiinteistön sarjaan ja lukkojen päälle kumiläpät jäätymisen estämiseksi. Säiliöihin kyltit eri jätelajeille. Jaettuihin säiliöihin myös omat kansiosat. Kansiosat riittävän suuret ja kansissa tulee olla aukipitolaitteet.

Syväkeräyssäilöt seuraaville jätelajeille:

Sekajäte 5 m³

Kartonkijäte 3m³

Muovi 1,5m³ (jaettu säiliö)

Pienmetalli 1,5m³ (jaettu säiliö)

Paperijäte 600 l

Biojäte 600 l

4.1.8 Väestönsuojatilat

Rakennuksen laajuus ylittää pelastuslain 71 § määritellyn väestönsuojan rakentamisvelvoitteen 1200 k-m², eli päiväkodille rakennetaan väestönsuoja. Vantaalla on viranomaisneuvotteluissa linjattu, että Vantaan kaupungin koulu- ja päiväkotihankkeissa väestönsuoja mitoitetaan hankkeen laajuuden ja keskimääräisen henkilömäärän mukaan siten, että rakennuksen / rakennusryhmän koon ollessa 1200 - n. 2200 k-m² on rakennettava 1 kpl varsinaiselta suoja-alaltaan vähintään 90 m² S1-luokan väestönsuoja 120 henkilölle. Väestönsuojaan sijoitetaan tiloja, joiden toiminnallisuus sen sallii, kuten esimerkiksi sosiaali- ja varastotiloja sekä siivous- ja vaatehuoltotila. Väestönsuojaan sijoitettavat tilat ratkaistaan suunnitteluvaiheessa.

4.1.9 Pihan vaatimukset

Pihan suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjetta ja tämän pihakortteja. Pihalla on tärkeä merkitys päiväkodin toiminnassa ja sen tulee soveltua varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden mukaiseen toimintaan.

Tavallisesti Vantaalla leikkipihan tavoitteellisena kokona noudatetaan 20 m²/tilapaikka mitoitusta. Nyt kuitenkin Hakunilan alueen akuutin päiväkotipaikkojen tarpeen vuoksi tästä mitoituksista on Satulakujan tontilla päätetty joustaa, jotta tontille saadaan toteutettua 6-ryhmäinen päiväkotitoiminta. Rakennus ja muut päiväkodin tukitoiminnat sijoitetaan siten, että leikkipihan koko saadaan maksimoitua. Tavoitteena on, että leikkipiha on kooltaan vähintään 15 m²/tilapaikka, eli 1 905 m².

Nykyisin tontilla sijaitseva Leikkipaikka Ratsumiehenpuisto I on alueen asukkaille tärkeä lähileikkipuisto. Päiväkodin rakentamisen yhteydessä pihan varustustasoa parannetaan ja piha palvelee jatkossakin alueen asukkaita päiväkodin aukioloaikojen ulkopuolella. Tavoitteena on iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoihin vapaasti käytettävissä oleva laadukas leikkipiha. Pihan laatutaso ja varustus määritellään Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen pihakorteissa. Nykyisiä leikkipaikan leikkivälineitä voidaan kierrättää ja säilyttää osana päiväkodin leikkipihaa, mikäli tämä on näiden kunnan puolesta mahdollista. Tontin olemassa oleva puusto ja sen kasvillisuus tulee säilyttää osana leikkipihaa ja huomioida suunnittelussa ja rakentamisessa. Pihan suunnittelussa osallistetaan lapset ja alueen asukkaat.

4.1.10 Muuta

Segregaatio

Alueellinen sosioekonominen ja etninen segregaatio on tunnistettu Vantaalla haasteeksi. Segregaation vaikutukset varhaiskasvatyksiköille ovat merkittäviä, sillä alueellinen eriytyminen heijastuu suoraan päiväkotien lapsipohjaan. Toisin sanoen, jos hyvä- ja huono-osaisuus kasautuvat alueellisesti, sama tapahtuu myös päiväkotien tasolla. Hakunilan alueen päiväkoteihin on keskittynyt paljon huono-osaisuuden riskitekijöitä, kuten pienituloisuutta, työttömyyttä ja vieraskielisiä, lasten ja perheiden tuen tarve on usein suurempi kuin hyväosaisilla alueilla.

Päiväkotisuunnittelun näkökulmasta alueelliset erityispiirteet tulisi huomioida niin, että erityisesti huono-osaisilla alueilla kiinnitetään huomiota tilojen muunneltavuuteen ja taataan rauhallisia tiloja pienryhmätoimintaan, perheiden tapaamiseen sekä moniammatilliseen työskentelyyn. Lisäksi erityisesti huono-osaisilla alueilla tulee kiinnittää huomiota siihen, että päiväkodin sisä- ja ulkotilat ovat alueen asukkaiden käytössä päiväkodin ollessa suljettuna, jotta voidaan lisätä mahdollisuuksia vapaamuotoisille yhteisöllisyyttä lisääville kohtaamisille ja ohjatulle harrastustoiminnalle alueella.

4.2 Tilaohjelma ja mitoitus

Päiväkodin tavoitteellinen tilaohjelma on tarveselvitys-hankesuunnitelman liitteenä (Liite 5). Tilaohjelman mukainen tilamitoitus perustuu Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeeseen sekä päiväkotien RT-ohjekorttiin.

Päiväkotipaviljonki mitoitetaan 6-ryhmäiseksi, eli yhteensä 126-tilapaikkaiseksi. Kuhunkin lapsiryhmään kuuluu 3 kasvattajaa sekä lapset. Kullakin kasvattajalla on laskennallisesti maksimissaan lasten iän mukaan 4 tai 7 lasta.

Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat kasvun ja kehityksen tukea. Pienimpien lasten ryhmäalueet pyritään saamaan kaksikerroksisessa ratkaisussa ensimmäiseen kerrokseen.

Päiväkodissa on hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 18 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtaja sekä puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa noin 6 henkilöä. Henkilökunnan määrä on yhteensä 24 henkilöä.

Päiväkodin laajuustavoitteet tilaohjelman (Liite 5) mukaisesti:

- Hyötyala: 1009,5 hym²
- Huoneistoala: 1130 htm²
- Bruttoala: 1510 brm²

4.3 Tilojen vaatimukset

Rakennuksen tulee olla tilaratkaisultaan toiminnallinen, tehokas ja tarkoituksenmukainen. Ratkaisun tulee ottaa huomioon toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Uuden oppimisympäristön suunnittelussa tulee erityisesti huomioida riittävä akustiikka ja tilakohtaiset määräykset. Lasten toimintatilojen tulee saada suora luonnonvaloa ja sijoittua siten, etteivät kaikki tilat ole pohjoiseen.

Ryhmillä on oma toimintatila sekä rauhallinen suljettava tila. Rauhallinen tila mahdollistaa lepäämisen ja rauhoittumisen. Ryhmien lepotilat voidaan yhdistää yhdeksi suuremmaksi tilaksi. Levolle varatut tilat varustetaan kaappisängyillä. Tiloihin laitetaan kattoon kaksi koukkua, jotka kestävät esim. aikuisen ja lasten keinun. Kaksikerroksisissa päiväkodeissa 2. kerroksen lepoon käytettävistä huonetiloista on kaksi toisistaan riippumatonta poistumistietä. Märkäeteistilat voivat olla kahden ryhmän yhteiset. Eteistilat suunnitellaan yhdelle ryhmälle, mutta ovat osa isompaa kokonaisuutta. Eteistilat ovat osa toiminnallisia tiloja.

Wc-pesutilat tukevat toiminnan sujuvuutta ja ne toteutetaan tilakortin mukaan.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on käyttää teknologiaa palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Kasvattajat käyttävät nettiyhteyksiä

työskennellessään ja siksi toimivat nettiyhteydet ovat tärkeitä hektisessä työssä. Lasten käyttöön tarkoitetut tieto- ja viestintätekniikkalaitteet (tv) ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä. Laitteiden käyttöä tukevat toimivat tietotekniikkayhteydet, järkevästi ja ergonomisesti sijoitetut sähköpistorasiat.

Huonetilojen välillä käytetään sisäikkunoita ja / tai ikkunallisia sisäovia tai lasiovia.

Sisäänkäynnit järjestetään aidatun pihan kautta. Päiväkodissa ei ole erillistä pääsisäänkäyntiä. Tavaraliikenne hoidetaan lastauslaiturin kautta eriyttäen muu kuljetus keittiöstä. Erillinen vapaa-ajan käytön sisäänkäynti nimetään suunnitteluvaiheessa. Sisäänkäynnin yhteyteen tulee kenkä- ja vaatesäilytys.

Rakennukseen tehdään hissi, joka on mitoitettu pyörätuolia käyttäville.

Päiväkodin lattiamateriaali on mm. lepotiloissa akustisesti vaimentava Astma- ja allergialiiton hyväksymä tekstiilimatto, joka sitoo pölyä, on helposti imuroitavissa ja siten allergiaystävällinen ja akustisesti toimiva ratkaisu, joka luo osaltaan viihtyisyyttä. Tilojen linkittäminen, läpinäkyvyys, sujuvat kulkureitit ja riittävä valaistus lisäävät turvallisuutta sekä valvottavuutta.

Tilat suunnitellaan Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeen sekä päiväkodin RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset että turvalliset.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille – dokumentin tavoitteita. Päiväkodin tiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin. Lisäksi päiväkodin tiloja on mahdollista jakaa esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienimmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Muuntojoustavuus tulee huomioida myös LVI ja sähkötekniikassa niin, että tilojen seinien siirtäminen suunnitelman mukaan on mahdollista. Rakennuksen ikkunoiden sijainti ja koko tulee myös suunnitella mahdollisia tilajakoja huomioiden.

Laatutasotavoitteet sekä tilojen varustus ja kalustus Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen mukaisesti. Materiaalien päästöluokka M1.

5 RAKENNUS

5.0 Yleiset tavoitteet ja vaatimukset

Tavoitteena on toiminnallisesti ja liikenteellisesti toimiva tilaratkaisu. Toiminnot sijoitetaan ja niille varataan tilat oikeissa keskinäisissä suhteissa. Liikenteellisesti tilajako toteutetaan siten, että vältetään umpiperiä ja siten, etteivät toisiinsa liittyvien toimintojen väliset etäisyydet muodostu liian pitkiksi.

Päiväkodin toiminta on turvallista ja ilmanlaadultaan terveellistä mahdollisesti toiminnan aikana ympärillä olevista muista rakennustyömaista huolimatta.

5.0.1 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotitoiminta (luokka 6) mukaan päiväkodin energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m², a).

Satulakujan paviljonkirakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on 70 kWhE/m², a. Energiatehokkuuden suunnittelu edellyttää kaikkien suunnittelualojen saumatonta yhteistyötä.

Rakennuksen ilmanvuotoluvun q₅₀ saa olla korkeintaan 1 (m³ /hm²), joka varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Aurinkosähköjärjestelmän koko on alustavasti luokkaa 30...35 kWp. Rakennuksen sijoittelussa alueelle huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse kattorakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seuranta varten se varustetaan sähkön-, lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita mittarointiohjeen mukaisesti. Hankkeessa noudatetaan Toimitilajohtamisen mittarointiohjetta LVIAS-suunnittelihoille (versio 1.1, päivätty 26.4.2024).

Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Rakennus varustetaan kaupungin puitesopimustoimittajan automaatiojärjestelmällä, jonka etävalvomosta säädetään rakennuksen taloteknisiä laitteita.

5.0.2 Tilatehokkuustavoite

Päiväkodin tilatehokkuustavoitteet perustuvat Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjeen mukaiseen 126-paikkaisen päiväkodin tilamitoitukseen. Päiväkodin tilaohjelma löytyy liitteenä (Liite 5). Tilaohjelmassa on huomioitu hiljattain viranomaisneuvotteluissa linjatun, aiempaa suuremman, väestönsuojan koon vaikutus tehokkuuteen. Tavoitteellinen bruttoalan suhde hyötysuhteeseen $e=1,3-1,5$

5.0.3 Muuntojoustovaatimus

Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset että turvalliset. Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille – dokumentin tavoitteita sekä Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjetta.

Päiväkodin ryhmäalueiden tiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin. Lisäksi päiväkodin tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienimmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi.

5.0.4 Ääniolosuhteet

Päiväkodin arkipäiväinen toiminta aiheuttaa paljon melua, jonka leviämistä ja äänitasoa on rajoitettava varsinkin huoneakustisin ratkaisuin. Suunnittelussa noudatetaan ääniolosuhteiden hallinnan suhteen Vantaan kaupungin päiväkotisuunnitteluohjetta sekä Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen.

Päiväkotisuunnitteluohjeessa on esitetty tilakohtaiset ääneneristys- ja huoneakustiset vaatimukset päiväkodin keskeisten tilojen osalta.

5.0.5 Palotekniset vaatimukset

Rakennuksen paloluokka on P2 tai P3. paloluokka tarkentuu suunnittelun aikana.

5.0.6 Sisäilmastavoitteet

Tavoitteena on varmistaa hyvä sisäilmasto uusdispäiväkotiin. Hyvä sisäilman laatu tulee huomioida kaikkien suunnittelualueiden osalla ja Vantaan

päiväkotisuunnitteluohjeen mukaisesti. Päiväkotien sisäilman tavoitetaso on vähintään Sisäilmastoluokituksen S2-taso, hyvä sisäilmasto.

Korkeita tiloja ja hankalasti siivottavia palkkeja ja ulokkeita tulisi suunnitteluratkaisuissa välttää. Pölyn kerääntyminen lisää sisäilmaongelmia.

5.1 Arkkitehtoniset tavoitteet

Uudisrakennushanke toteutetaan kaupunkirakenteeseen arkkitehtoniseltaan ilmeeltään sopivaksi sekä tontin asemakaavamääräysten mukaiseksi.

Uudisrakennuksen tulee olla ilmeeltään selkeästi julkinen rakennus.

Päiväkotirakennus toteutetaan kaksikerroksisena.

Piha-alueiden tulee muodostaa yhtenäinen, sisältä helposti saavutettava ja tarkoitukseen sopiva maantasainen alue. Päiväkodissa ulkotilat ovat tärkeä osa pienten käyttäjien arkea, ja pihalle suuntautuvat julkisivut ja lapsiryhmien sisäänkäynnit muodostavat talon varsinaiset kasvot. Lasten sisäänkäyntien tulee olla helposti tunnistettavia ja myös valvonnan kannalta selkeästi sijoitettuja. Päiväkodin sisällä tavoitteina ovat monikäyttöiset, muuntuvat tilat, jotka tarjoavat mahdollisuuksia ja houkuttelevat leikkiin ja liikkumiseen; oppimiseen, rauhoittumiseen ja lepoon.

Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeessa on esitetty ryhmien tilojen ratkaisujen vakioidut pääperiaatteet, avoimemman tilasuunnittelun akustiset ja toiminnalliset perusratkaisut eri ikäryhmille ja mallit eri-ikäisten lasten ryhmien wc-tiloille. Ryhmän tiloja voi yhdistää eri tavoilla päiväkodin sydänalueen ympärille. Liikennealueiden tulee liittyä yhteisalueisiin ja muodostaa toimintaan ja leikkiin hyödynnettävää tilaa. Tilakokonaisuuksien yhdistäminen tuottaa erilaisia rakennusmassoja ja julkisivuratkaisuja.

5.2 Esteettömyystavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL 117 § Esteettömyys) on määritelty rakentamiselle asetettavat vaatimukset. MRL:n mukaan rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus ja sen piha- ja oleskelualueet suunnitellaan ja rakennetaan niiden käyttötarkoituksen, käyttäjämäärän ja kerrosluvun edellyttämällä tavalla siten, että esteettömyys ja käytettävyys otetaan huomioon erityisesti lasten, vanhusten ja vammaisten henkilöiden kannalta. Valtioneuvoston asetus 241/2017 esteettömästä rakennuksesta ja asetus 1007/2017 rakennuksen käyttöturvallisuudesta tulivat voimaan tammikuussa 2018.

Esteettömyys- ja käyttöturvallisuuden osalta noudatetaan mm. seuraavia vaatimuksia:

Rakennukseen on oltava vähintään 1 200 millimetriä leveä, helposti havaittava, pinnaltaan tasainen, kova ja luistamaton kulkuväylä tontin tai rakennuspaikan rajalta sekä tilasta ja alueelta, joka palvelee rakennuksen käyttöä. Ulkotilassa sijaitsevan kulkuväylän kaltevuus saa olla enintään viisi prosenttia. Jos kulkuväylällä on porras, sen yhteydessä on oltava luiska tai kiinteästi asennettu pyörätuolin ja pyörillä varustetun kävelytelineen käyttäjälle soveltuva henkilöiden nostoon tarkoitettu laite.

Rakennuksen sisäänkäynnit suunnitellaan esteettömiksi. Sisäänkäyntien yhteyteen toteutetaan avautumispuolelle vähintään 1500x1500 mm levyinen tasanne. Kynnysten korkeudet toteutetaan korkeintaan 20 mm korkuisina. Esteettömien kulkureittien ovet toteutetaan vapaalta leveydeltään vähintään 850 mm levyisinä.

Portaan ja tasanteen sivureunat on varustettava korotuksella, joka estää luistamisen reunan yli, jos tason ja kaiteen tai seinän välisestä raosta mahtuu leveydeltään yli 50 millimetrin kokoinen kuutio. Portaan tasanteelle aukeavan oven etäisyyden luiskan tai porrassyöksen yläreunasta on syöksen sivuseinällä oltava vähintään 400 millimetriä ja päätyseinällä vähintään 1 500 millimetriä. Uloskäytävän kulkureitillä olevan oven eteen ja taakse on varattava vähintään 800 millimetrin pituinen tasanne.

Portaassa ja luiskassa on oltava käsijohde koko pituudella ja molemmilla puolilla syöksyä. Julkisissa ja lasten käyttöön tulevissa tiloissa on oltava kaksi käsijohtetta päällekkäin lasten ja pyörätuolilla liikkuvien huomioon ottamiseksi. Käsijohteesta on saatava tukeva ote. Käsijohteen ja sen päätteen on oltava turvallinen ja sen on jatkuttava syöksen vähintään 300 mm alkamis- ja loppumiskohdan ohi. Johteen on jatkuttava yhtenäisenä välitasanteella.

Kaksi- tai kolmikerroksiseen rakennukseen toteutetaan hissi (hissikorilla varustettu kevythissi tai hissi). Esteetön wc-tila toteutetaan molempiin/ jokaiseen kerrokseen. Esteettömien wc-tilojen tulee yhdessä muodostaa kokonaisuus, jossa rakennuksesta löytyy kummaltakin puolelta lähestyttävä wc-istuin.

Lisäksi noudatetaan soveltaen vanhentuneita esteettömän rakentamisen

ohjeistuksia kuten RakMK F1Esteetön rakennus, Määräykset ja ohjeet 2005, sillä poikkeuksella, että rakennuksen lattiapintojen ja rakennukseen liittyvien ulkopuolisten kulkuväylien tulee olla täysin tasaisia. Lattia- ym. pinnasta kohoavia saumalistoituksia, kynnyksiä ym. ei saa olla. Ovien kynnyksettömyyden toteuttamisessa noudatetaan RT-ohjekortin, Vanhusten palveluasuminen RT 93–11134, kuvan 85 mukaan. Eteis- ym. matot tulee olla upotettuna lattiapinnan tasoon.

Rakennuksen esteettömyydellä varmistetaan myös tilojen hyvä siivottavuus.

5.3 Rakennetekniset tavoitteet

Rakennus perustetaan tontilla pintakerrostuman alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan maanvaraisesti. Kallionpinta voi olla alueella paikoitellen lähellä maanpintaa, mahdolliseen louhintaan tulee varautua. Silttikerrostuman paksuus vaihtelee tontilla ja tontin länsipuolta ei ole tutkittu. Paksun silttikerrostuman alueella voidaan rakennus tai sen osat joutua myös paaluttamaan tai rakentamaan paksumman massanvaihdon varaan.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voitaneen alustavasti perustaa maanvaraisesti.

Perustusrakenteet routasuojataan ja rakennus salaojitetaan.

Mahdollinen radonin olemassaolo tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Vuosaaren satamaradan aiheuttamat rakentamisrajoitteet sekä tärinä- ja runkomeluriski tulee selvittää Väyläviraston kanssa.

Alustatila on tuuletettu (ei koneellinen). Alimmat lattiat tehdään kantavina rakenteina. Maahan asennettavat vesi- ja viemäriasennukset lämmöneristetään. Vesijohdolle asennetaan saattolämmitys.

Paviljonkirakennus on kaksikerroksinen ja rakennukseen tulee hissi.

Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään määräysten mukaista tasoa. Rakenteet suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi. Ulkovaipan sisäpinnan sekä elementtien liitoskohtien tiiveyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Rakenneratkaisuissa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Rakennuksen tuleva korkeusasema tulee arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon. Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla.

Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin sekä ympäristö- ja värinäselvityksiin.

Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus maanäytteenottoineen, kun rakennuksen paikka on selvillä.

5.4 LVIA-tekniset tavoitteet

Yleistä

LVI-tekniisten järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennukseen hyvät toimintaolosuhteet lämmityksen, sisäilman laadun sekä vesi- ja viemäritoimintojen osalta. Olosuhteet luodaan energiatehokkaalla tavalla. Tavoite huomioidaan suunnittelussa sekä laite- ja järjestelmähankinnoissa ja -asennuksissa. Automaatiojärjestelmä mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden sekä energian ja veden käytön etäseurannan.

Kaikkien LVIA-järjestelmien osien, laitteiden ja komponenttien tulee olla yleisesti käytössä olevia, testattuja ja tyyppihyväksytyjä sekä järjestelmään yhteensopivia tuotteita. Laitteiden ja ohjelmien tulee olla yhteensopivia. Ohjelmien ja toimintojen tulee olla etäohjattavia ja -valvottavia Vantaan mallin mukaisesti.

Järjestelmien tulee olla kohtuullisessa määrin muuntojoustavia. Järjestelmät suunnitellaan ja toteutetaan siten että tilojen osittaiset muutokset ovat mahdollisia ilman laajamittaisia järjestelmämuutoksia. Tekniset tilat ja laitteet sijoitetaan järjestelmän kannalta optimoituihin paikkoihin.

Rakennuksen sisäilmaluokka on S2 (Sisäilmastoluokitus 2018). Tiloissa, joita ei varusteta jäähdytystoiminnoilla, voi olla sisälämpötilojen osalta ylitys laatuluokkaan S2 nähden. Rakentamisaikainen puhtausluokka on P1. Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita ja toteutusmalleja.

5.4.1 Lämmitys ja jäähdytys

Rakennus liitetään Vantaan Energian kaukolämpöverkoston piiriin. Alueen kaukolämpöjohdot esitetty kuvassa 1. Rakennuksen lämmitys- ja jäähdytystarpeet simuloidaan.

Lämmönjakokeskus sijoitetaan erilliseen tekniseen tilaan rakennuksen 1.kerrokseen. Käynti tilaan rakennuksen ulkopuolelta. Lämmitysjärjestelmät varustetaan omilla erillisellä lämmönsiirtimillä (lämmitys, ilmanvaihdon lämmitys, sekä lämpimän käyttöveden valmistus).

Pääasiallinen lämmönjakotapa on lattialämmitysjärjestelmä. Tuuli- ja märkäeteiset varustetaan lisäksi oviverhokojein. Lattialämmitysjärjestelmän suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan "Vantaan kaupunki: Ohje lattialämmityksen suunnittelusta ja toteutuksesta Vantaan kaupungin rakennuskohteissa"-ohjetta. Lattialämmityspotkistossa käytetään tehdasvalmisteista happidifфуusiosuojattua lattialämmitykseen tarkoitettua muoviputkea (valmistaja esim. Uponor Oy). Lämmitysjärjestelmän ja ilmanvaihdon lämmityksen runkojohdot asennetaan rakennuksen sisälle alakaton sisään huomioiden huolto- ja korjaustyöt. Runkojohtojen materiaali on teräsputki, putkisto eristetään. Mikäli käytetään mineraalivillakourueristettä, eriste pinnoitetaan.

Päiväkotiin tulee viilennettyjä tiloja Vantaan päiväkotien suunnitteluohjetta noudattaen. Jäähdytys voidaan toteuttaa esimerkiksi palvelupiirikohtaisilla ilmalämpöpumpuilla Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen "viilennyskeidas mallin" mukaisesti tai IV-koneeseen integroidulla jäähdytyksellä. Viilennyslaitteiden äänitasojen on täytettävä S2-luokan äänitasot keskinopeudella. Suunnitteluvaiheessa selvitetään rakennuksen elinkaaren kannalta edullisin viilennysmuoto huomioiden kustannustalous- sekä hiilineutraaliustavoitteet.

5.4.2 Ilmanvaihto

Ilmanvaihtojärjestelmä toteutetaan hajautetulla ilmanvaihtojärjestelmällä, jossa jokaista vyöhykettä palvelee oma erillinen ilmanvaihtojärjestelmä.

Ilmanvaihtokoneet asennetaan palvelualueelle sijoitettaviin pariovilla varustettuihin konetiloihin. Huolto toteutetaan tilojen puolelta. Ilmanvaihtokoneet varustetaan tehokkailla lämmöntalteenottolaitteilla. Puhaltimet ovat kammiopuhaltimia, jotka varustetaan energiatehokkailla EC-moottoreilla. SFP-luku tulee olla $< 1,7 \text{ kW/m}^3$, s. Lämmöntalteenoton vuosihyötysuhteen tulee olla vähintään 70 %.

Palvelualueiden ilmanvaihdon ohjaukseen liitetään ohjaavia olosuhdetekijöitä: lämpötila, hiilidioksidi, organiset yhdisteet (VOC).

Yhtenäisiin toiminnallisiin tiloihin asennetaan palvelualueen ilmanvaihdon käyntiä ohjaavat lisäaika-ajastinkytkimet (0...3 h), joilla ilmanvaihdon käyttöä voidaan ohjata tilasta käsin, normaalikäyttöaikojen ulkopuolella.

Tilojen ulkopuolelle asetetaan huonetilaa osoittavan kilven alapuolelle tilan raitisilmamäärän mukaista maksimihenkilömäärää osoittava kilpi.

Tilojen käytön ulkopuolinen tuuletuskäyttö toteutetaan ohjelmallisesti minimivaatimuksen mukaiseen tasoon.

Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat- ja asennukset tehdään kuumennuskeittiön vaatimustason mukaan. Ilmanvaihtolaitteet varustetaan lämmön talteenotolla. Keittiön ilmanvaihtolaitteiden tulee täyttää korkean hygieniatason vaatimukset, ja niiden tulee olla helposti huollettavissa.

Keittiön ilmanvaihto varustetaan (0...2 h) lisäaikakäyttökytkimellä, sekä ilmanvaihdon tehostustoiminnon kytkimellä, mikä mahdollistaa ilmanvaihdon lisäaika- ja tehostustoiminnon keittiötiloista ohjattuna.

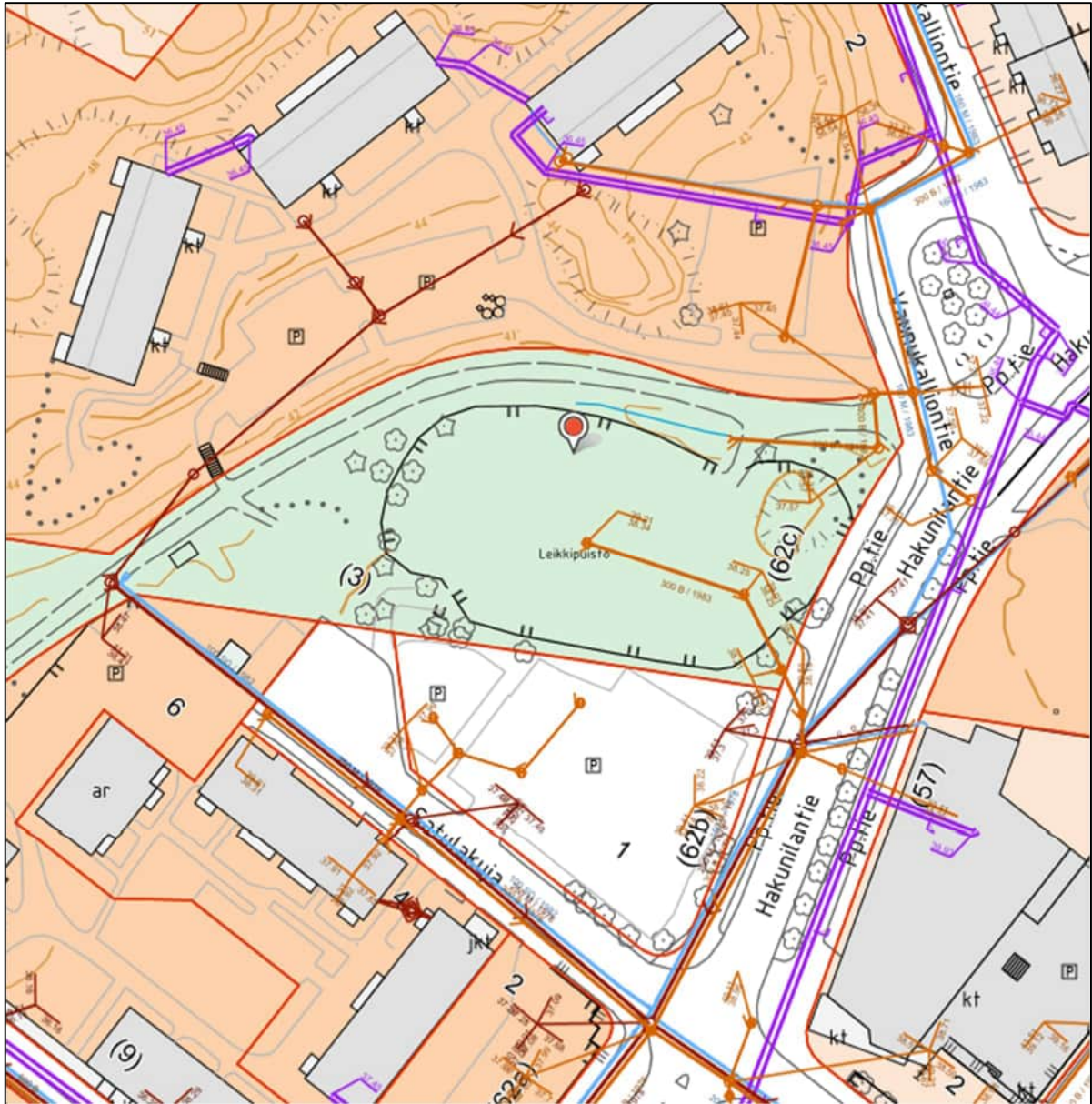
Ilmanvaihtojärjestelmän kanavistot tehdasvalmisteista sinkittyä kierresaumakanavaa.

Päätelaitteet tarkoitukseen sopivia tehdasvalmisteisia tulo- ja poistoilmaelimiä, joissa hyvä ilmavirtojen säädettävyys.

Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat ja järjestelmäasennukset tehdään

kuumennuskeittiön vaatimustason mukaisesti.

Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018).
IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka on M1.

Kuva 1: Alueen vesi-, viemäri- ja kaukolämpöjohdot

5.4.3 Vesi ja viemäri

Rakennus liitetään kunnallisen HSY:n vesi- ja viemärijärjestelmän piiriin. Alueen johtokartta on esitetty kuvassa 1. Suunnittelija hankkii liitoskohtalausannon.

Vesimittari sijoitetaan lämmönjakokeskukseen. Vesimittareiden on oltava kiinteistöautomaatioon liitettäviä ultraäänimittareita, jotka ovat etäluettavissa.

Lämpimän käyttöveden kv-syöttöjohto varustetaan kiinteistöautomaation luennan piiriin liitettävällä veden mittauksella. Tonttivesijohto varustetaan itsesäätyvällä saattolämmityskaapelilla.

Runkovesijohdot tehdään komposiittiputkista ko. putkelle tarkoitetuilla liitosmenetelmillä. Vesijohdot eristetään. Mikäli eristeenä käytetään villakourueristettä, se pinnoitetaan. Runkojohdot asennetaan alakaton yläpuolelle. Jako- ja kytkentäjohdot tehdään kupariputkesta (näkyviltä osin kromattu kupariputki) tai rakenteiden sisällä suojaputkeen asennettavasta muoviputkesta. Mikäli putkia asennetaan rakenteiden sisään suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan myös vaatimus vesijohtojen vaihdettavuudesta ja vuotojen havaittavuudesta.

Ruokahuoltoa varten tehdään suunnitelmissa esitettyjä laitteita ja toimintaa varten tarvittavat LVIA-asennukset, joilla varmistetaan hyvä tekninen ja toiminnallinen laatu.

Keittiön ja ruokailutilan käsienpesualtaat varustetaan verkkovirtaan kytketyillä kosketusvapaila hanoilla.

Keittiön viemärit varustetaan rasvanerotimella. Keittiön viemärit tehdään rasvanerotimelle asti Hst-putkesta. Astianpesukone sisältää lämmöntalteenotto-järjestelmän eli käyttövesi esilämmitetään pesukoneen poistovedellä.

Viileähuoneiden kompressorilauhdutinyksiköt sijoitetaan ulkotiloihin katokseen. Laitteisto suojataan pieneläin verkolla. Keittiö- ja ruokailutilojen määritykset suunnitellaan keittiöasiantuntijan ohjauksella.

Rakennukselle asennetaan erilliset jätevesi- ja sadevesiverkostot. Viemäriverkostot tehdään muoviviemäriputkesta muhviilitoksin. Sade- ja jätevesiviemäriputkiston materiaali on pvc-muoviviemäriputki. Sadevesiviemäriputkena voidaan käyttää myös ns. "maanrakennus" sadevesiputkea. Putkistot ja kaivannot eristetään tarpeen mukaisesti. Verkostojen asennuksessa on huomioitava huolto- ja korjaustyöt. Tuuletusviemärit varustetaan jäätymissuojin. Putkistot eristetään ja eristeet pinnoitetaan tarvittavilta osin.

Tontin tarkastuskaivot sekä sadevesi- ja perusvesikaivot ovat tehdasvalmisteisia muovikaivoja varustettuna teleskooppiputkin ja valurautaisin kansistoin. Kansiston kuormankestävyys määräytyy asennuspaikan mukaan. Sadevesikaivot varustetaan jäätymissuojin ja huuteluputkin sekä hiekkasiepparein. Syöksytorvet varustetaan rännikaivoin, sadevesisuppiloita ei hyväksytä.

Hulevedet viivytetään tontin alueella ja johdetaan kunnalliseen hulevesiviemäriverkostoon. Viivytyksen suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia. Viivytysjärjestelmän tyyppi määritetään suunnitteluvaiheen aikana.

Kaikkien putkikaivantojen rakenteessa huomioidaan alueen maaperäolosuhteet. Putkikaivannot eristetään tarpeenmukaisesti. Tarvittaessa kaivannoissa olevat putket arinoidaan ja kaivannot salaojitetaan rakennuspaikan edellyttämällä tavalla. Putkistoon ei saa muodostua painaumia.

5.4.4 Automaatio

Automaatiotoiminnot, lvi-tekniikan laitteet, -varusteet ja -ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoihin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tarpeenmukaisen etäseurannan ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten, 'pilvitoimintona' verkkoyhteyttä käyttäen. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta. Rakennusautomaation suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin rakennusautomaation suunnitteluohjeistusta

5.4.5. Huoltokirja

Vantaan kaupungin huoltokirjaohjeiden mukainen huoltokirja-aineisto toimitetaan projektin huoltokirjakoordinaattorille, joka asettaa aineiston Vantaan kaupungin käytössä olevaan huoltokirjaohjelmaan.

5.5 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laittevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Kaapeloinnissa ja laite/kojesijoittelussa huomioidaan muuntojoustavuus.

5.5.1 Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla. Valaisimien tulee olla ilkivaltaa kestävää rakennetta.

Pysäköintialueelle asennetaan sähköautojen latausjärjestelmä noudattaen lakia 733/2020 "rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä."

5.5.2 Sähkönjakelu ja keskukset

Sähkölaitteet rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti. Rakennus varustetaan pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön ja kaapeloinnin minimointi sekä modulaarisuus.

Rakennus varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energiankulutuksen seurantamittareilla. Noudatetaan Vantaan Kaupungin mittarointiohjetta. Sähköautojen latausasemille varataan sähkölaitoksen mittarialusta.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energiankulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

5.5.3 Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia metallirakenteisia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää

erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristykseen sekä modulaarisuuteen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

5.5.4 Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita ja johtoja, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Sähkökalusteiden (rasiat ym.) uppoasennuksia huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

5.5.5 Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistustasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1:2021 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet. Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella. Saliin asennetaan urheilutilan valaisimet.

Energiatehokkuus tulee huomioida myös valaistusohjauksissa.

Ulkovalaistusohjaukset toteutetaan soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia ja valoisuusantureita. Sisävalaistusohjaukset toteutetaan seuraavasti:

- Lepo- ja leikkihuoneiden, käytävien, märkäeteisten sekä henkilökunnan taukotilan valaistusta ohjataan tilakohtaisilla himmentimillä ja läsnäolo/liiketunnistimilla (valojen sammutus). Lisäksi lepo- ja huoneiden lukualueelle asennetaan noin 1800 mm:n korkeudelle himmennettävä ja suunnattavissa oleva lukuvalo
- Salin valaistusta ohjataan painikkeilla ja läsnäolo/liiketunnistimilla (valojen sammutus)

- Yksittäisten pienien tilojen valaistusohjaukset voidaan toteuttaa tilakohtaisilla kytkimillä (liiketunnistimien käyttö on sallittua)

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida kodinomaisuus sekä seinäpintojen valaistus. Valaistuksen tulee olla tilakohtaisesti ohjattavissa.

Ulkovalaistus toteutetaan energiatehokkailla valaisimilla. Pimeään aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkeävaltariskin sekä kameravalvonnan takia. Vähintään 1/3 valaistuksesta tulee olla päällä pimeällä virka-ajan ulkopuolella.

5.5.6 Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta, wlan)

Rakennus varustetaan Cat 6A mukaisella yleiskaapelointijärjestelmällä (U/FTP). Järjestelmä palvelee mm. tietoliikennettä, videovalvontaa ja talotekniikkaa.

Yleiskaapelointiteline asennetaan omaan erilliseen lukittavaan teletilaan. Pistorasioita asennetaan mm. toimistoihin, kokoushuoneeseen, ryhmähuoneisiin, saliin, keittiöön ja teknisiin tiloihin.

Rakennus ja sen pääsisäänkäyntien edustat varustetaan langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Liityntärasiat asennetaan rakennuksen sisälle.

Lisäksi aurinkosähköjärjestelmän energian tuoton seurantamonitorille asennetaan rasia ja invertterin läheisyyteen varataan wlan- tietoliikenne- rasia.

5.5.7 Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei rakenneta erillistä yhteisantenniverkkoa, vaan tarvittaessa tv-lähetyksiä voidaan seurata tietoliikenneverkon kautta.

5.5.8 Äänentoisto- ja AV-järjestelmät sekä kuulorajoitteisten induktiosilmukat

Salin ja ruokalan äänentoisto toteutetaan ns. siirrettävällä AV-vaunulla (Artome movea). Laitteisto päätetään suunnitteluvaiheessa.

Sali ja ruokailutila varustetaan kuulorajoitteisten ns. induktiosilmukalla/ - vahvistimella. Induktiosilmukoiden asennuksissa tulee täyttää standardin SFS-EN 60118-4 uusimman painoksen vaatimukset. Induktiosilmukajärjestelmät suunnitellaan ja asennetaan RT-09-11280 "Induktiosilmukka kuulovammaisten

apuvälineenä” -ohjeen sekä ST 656-09 ”Induktiosilmukka. Suunnittelu ja toteutus” -ohjeen mukaan.

5.5.9 Keskuskellojärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon liitettävällä keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan sisääntuloauloihin, ryhmähuoneisiin, saliin, henkilökunnan taukotilaan, keittiöön ja pihan puolelle ulkoseinään. Ulkokello on valaistua mallia. Keskuskelloa varten asennetaan erillinen ulkoantenni.

5.5.10 LE- WC-hälytysjärjestelmä

LE- WC -tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä.

5.5.11 Soittokellot, sisäänpyyntölaitteet ja ovipuhelimet

Keittiön sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Keittiöön asennetaan riittävän kuuluva sisäkoje.

Yksi toimistohuone varustetaan sisäänpyyntö-järjestelmällä (”liikennevalot”).

Lapsiryhmien sisäänkäynnit varustetaan kuvallisella ovipuhelinjärjestelmällä. Sisäkojeet asennetaan ryhmätiloihin (ei lepohuoneisiin). Sisäänkäyntien ulko-ovet lapsiryhmäkohtaisesti on voitava avata sisäkojeesta.

5.5.12 Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja. A-luokan yhteishälytys johdetaan vartiointiliikkeelle murtohälyttimen välitinlaitteen kautta. Tällä hetkellä Vantaan Kaupungin puitesopimustoimittaja on Fidelix.

5.5.13 Murtosuojausjärjestelmä

Rakennus varustetaan murtosuojausjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojauksena liikeilmaisimilla. Hälytystoiminto liitetään vartiointiliikkeeseen langattomasti. Laitteet (Hedegren HHL) ja niiden asennus tilaajan erillishankinta.

5.5.14 Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP-pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja sekä osin piha-aluetta ja katoksia. Kaapelointi toteutetaan osana yleiskaapelointiverkkoa. Laitteet tilaajan erillishankinnassa.

4.5.15 Sähköiset ovilukitukset ja kulunhallintajärjestelmä

Lapsiryhmien sisäänkäyntiovet varustetaan kulunhallintajärjestelmään (iLoq S5) liitettävällä sähkölukituksella. Iltakäyttötiloihin (sali, ruokala, neuvottelu/kotikeittiö) johtavat kulkuovet varustetaan lisäksi sähkölukoilla ja KV-lukijoilla (Rfid, koodinäppäimistö). Iltakäyttötilat liitetään sähköiseen tilanvarausjärjestelmään (Timmi).

Päiväkotiin rakennetaan hätälukitusjärjestelmä, jolloin sähkölukittavat ulko-ovet voidaan hätä-lukita tai avata erikoistilanteessa.

Iltakäyttötilat ja hätälukituspainikkeen paikka tarkistetaan suunnitteluvaiheessa.

5.5.16 Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan standardien mukaisella merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä.

5.5.17 Palohälytysjärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon kytkettävällä palovaroitinjärjestelmällä, ellei rakennusluvan ehdot muuta edellytä. Kts. Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017. Järjestelmän laitteina käytetään automaattisen osoitteellisen paloilmoinjärjestelmän laitteita.

5.5.18 Sprinkleri- ja savunpoistojärjestelmä

Rakennus varustetaan automaattisella sammutusjärjestelmällä ja/tai savunpoistojärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

4.5.19 Aurinkosähköjärjestelmä

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkosähköpaneelilla. Aurinkosähköjärjestelmä varustetaan inverttereillä ja paneelilla, jotka mahdollistavat virran optimoinnin.

Lähtökohtana voimalan mitoituksessa on, että rakennuksessa tuotettava sähköenergia käytetään pääsääntöisesti sen sähköjärjestelmissä. Tyypillisesti voimala mitoitetaan siten, että se tuottaa rakennuksen kesäaikaisen tunneittaisen peruskulutuksen ja rakennuksesta syötettävän sähköautolatauksen tunneittaisen peruskulutuksen mukaisen sähköenergiamäärän. Ylimääräinen sähköenergian tuotanto myydään Vantaan kaupungin sähköenergian toimittajalle.

Aurinkosähköjärjestelmän suunnittelussa tulee huomioida pelastuslaitoksen ohjeistus ja suunnitelma tulee myös hyväksyttää pelastuslaitoksella.

Huomioitava myös, seuraavat ohjeet: Vantaan energia on laatinut erillisohteen ” Pientuotannon liittäminen jakeluverkkoon” sekä Vantaan Kaupungin ohjeistus “Aurinkosähkövoimalan suunnittelu- ja toteutusohje versio 2.3”.

5.5.20 Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Märkäeteiset ja pesutilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus), ellei niissä ole vesikiertoista lattialämmitystä. Lämmitysmuodon valintaa on tarkasteltava kokonaisuutena suunnitteluvaiheessa.

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Vesi- ja viemärintiliittymät varustetaan sähkölämmityksellä. Keittiölaitteille, pesukoneille/kuivauskoneille sekä ruoan kuljetus- ja säilytys- vaunuille asennetaan sähköliitännät. Lvi-laitteille asennetaan sähköliitännät.

Siivouksen pyykinpesu-/kuivauskoneille asennetaan 3-vaiheiliitäntä (400V). Pistorasiaksi valitaan erikoispistorasia (kombirasia), joka soveltuu 1-, 2- ja 3-vaihekäyttöön.

5.6 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Suunnittelussa ja rakennustöissä on noudatettava valtioneuvoston asetusta rakennustyön turvallisuudesta Vna 205/2009.

Rakennustöissä noudatetaan Kuivaketju10 tai vastaavaa kosteudenhallintamenettelyä.

6 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

6.1 Rakennuspaikan sijainti ja hallinta

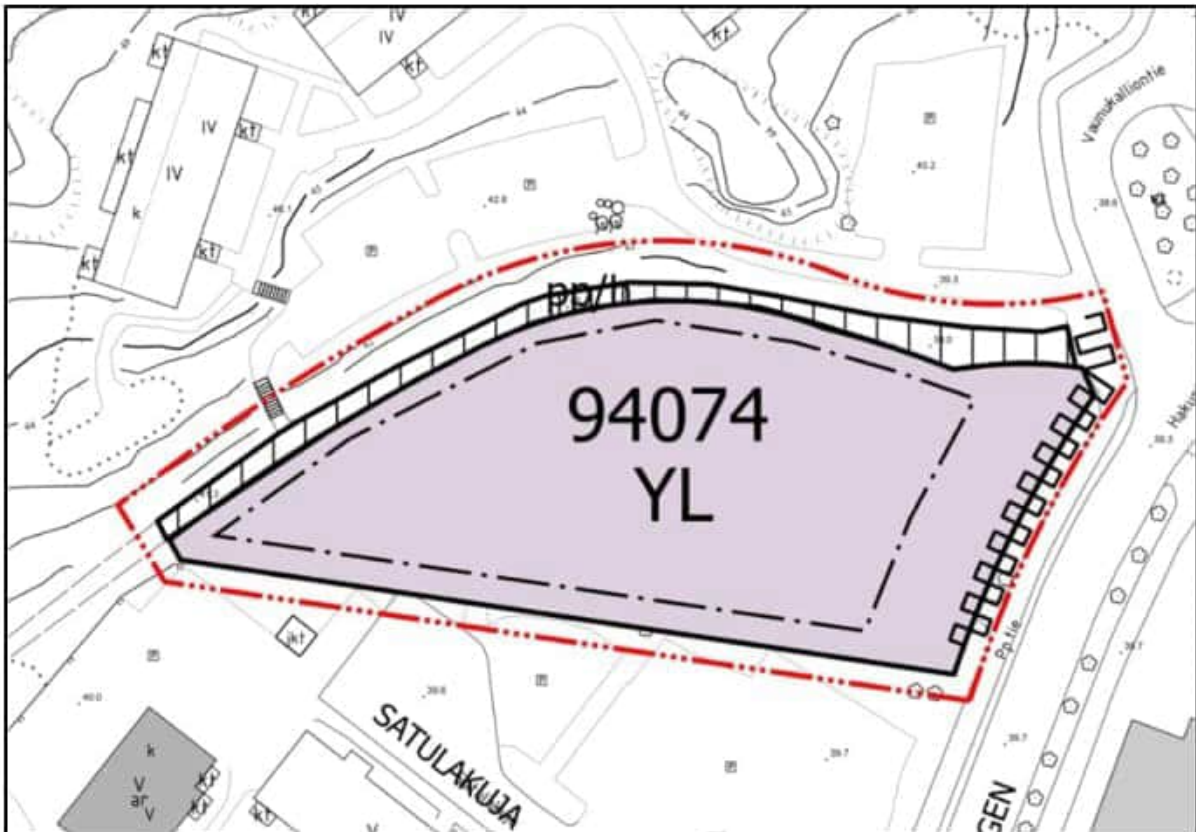
Paviljonkirakennus sijoittuu Hakunilan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle VP(P)-tontille osoitteeseen Satulakuja 3, 01200 Vantaa. Paikalla sijaitsee nykyisin leikkipuisto: Leikkipaikka Ratsumiehenpuisto I.

6.2 Rakennuspaikan ominaisuudet

Asemakaavamääräykset, rasitteet

Tontti on nykyisessä asemakaavassa VP(P)-aluetta, eli puistoa. Nykyinen asemakaava ja asemakaavamääräykset löytyvät liitteenä (liite 3).

Alueesta on vireillä asemakaavanmuutos 002591 Satulakujan päiväkoti. Uudesta asemakaavasta ei ole vielä valmista asemakaavakarttaa tai -määräyksiä. Alla on alustava asemakaavaluonnos.

Kuva: Alustava asemakaavaluonnos 13.6.2024

Asemakaavassa rakennusalueen raja asetetaan riittävälle etäisyydelle Hakunilantiestä, jotta Vantaalla herkän toiminnan kohteissa noudatettava ilmanlaatuvohyökykkeiden minimietäisyys (20 m) toteutuu. Hakunilantiellä on yleiskaavassa ratikkavaraus. Toteutuessaan tämä tarkoittaa Hakunilantien ajoradan siirtämistä nykyisestään noin 4 m lähemmäksi tonttia. Kaavoituksessa tullaan huomioimaan kyseinen varaus ja rakennusalueen raja siirtyy siis yllä kuvatusta luonnoksesta vielä noin 4 m länteen. Tulevaan asemakaavaan asetetaan myös ajoliittymäkielto Hakunilantieltä päiväkotitontille.

Tontin rakennettavuus, maaperätiedot, kunnallistekniikka

Tontilla on peruskartan mukaan nykyisin leikkipuisto. Tontin välittömässä läheisyydessä kulkee Vuosaaren satamaradan tunneli

Vantaan rakennettavuuskartan mukaan tontin rakennettavuusluokka on pääosin 1. helposti rakennettava.

Pintamaakartan mukaan alue on moreenia, jossa on pieni kallioalue tontin koilliskulmassa.

Tontin pintakerrostuma on täyttöä, turvetta tai silttiä. Täyttömaakerroksen paksuudesta, tiiviyydestä tai puhtaudesta jne. ei ole tarkempaa tietoa. Alustavan perustamistapalausunnon (liite 6) liitteenä olevissa leikkauksissa on arvioitu maanpintaa ja silttikerrostuman alapintaa. Täyttökerroksen alapuolella on tiivis kitkamaa. Kalliopinta voi tontilla olla paikoin lähellä maanpintaa.

Tontin itäosassa sijaitsee vanhoja kairauspisteitä. Lisäksi Hakunilatiellä sijaitsee kairauspisteitä. Kairauksien mukaan tontin itäpäässä on ollut luonnonmaassa vaihtelevan paksuinen silttikerrostuma.

Alueella on tutkittu Väyläviraston kallion pohjavedentutkimuspisteestä kalliossa olevan pohjaveden korkeutta vuosien 2002–2004 välisenä aikana. Pohjavedenpinta on mittausvälillä ollut alimmillaan +36,16 ja korkeimmillaan +37,93. Ehjillä kallioalueilla pohjavesi voi olla lähellä maanpintaa. Kalliopohjavesiputkesta on lisähavaintoja Väylä viraston GWP pohjavedentarkkailujärjestelmässä.

Tontilla on käyttöoikeusrajoitus Vuosaaren satamaradan takia. Vuosaaren satamarata aiheuttaa rakentamisrajoitteita tontilla sekä mahdollista tärinä- ja runkomeluhaittaa, ne on selvitettävä Väyläviraston kanssa.

Alue on ollut leikkipaikkana ja rakennettu kauan sitten, pieni riski jätteistä on olemassa. Maaperän mahdollisesta pilaantuneisuudesta tulee tehdä riskiarvio.

Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Vesihuolto

Vedenjakelu

Päiväkodin tontin eteläpuolella kulkee Satulakujan d100SG vesijohto ja itäpuolella Hakunilantien d150V vesijohto. Molemmat vesijohdot liittyvät Hakunilantien d300V runkovesijohtoon.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m³, HW = +94,00 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on alasäiliö, jonka tilavuus on 2700 m³. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemärointi

Päiväkodin tontin etelä- ja itäpuolella sijaitsevat jätevesille Satulakujan ja Hakunilantien d250M viettoviemärit. Molemmat putket johtavat jätevedet Kyytitien d300 kokoojaviemärin ja Lahdentien d600B viettoviemäriin ja edelleen Vaaralan jätevedenpumppaamon kautta etelään. Jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Hulevesiviemärointi

Päiväkodin tontilla kulkee kaksi d300B hulevesiviemäriä ja Satulakujalla d300 hulevesiviemäri. Kaikki hulevesiputket johtavat hulevedet kokoojaviemäriverkostoa pitkin Itä-Hakkilanojaan ja Kormuniitynojaan, jotka laskevat edelleen Krapuojan kautta Suomenlahteen.

Hulevesien hallinta

Kaikessa rakentamisessa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia, jonka periaatteiden mukaisesti hulevesiä viivytetään tontilla. Alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan pääasiassa tonttien omien järjestelmien kautta avo-ojiin tai hulevesiviemäriin.

Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee ehkäistä esim. kasvikatoilla tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon siltä osin, kun tontilla tehdään muutostöitä.

Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee

suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Rakentamisen aikaiset hulevedet on hallittava ja etenkin kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön minimoitava. Hulevesien hallinnassa noudatetaan Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta 2024.

Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

Liikenne, pysäköinti ja meluselvitys

Liikenne

Hakunilantie on alueen keskeinen alueellinen kokoojaku. Liikennemäärien ja Hakunilantien liikenteellisen merkityksen vuoksi tonttiliittymien sijoittamista Hakunilantielle tulee välttää. Tulevaan asemakaavaan ollaan asettamassa määräykseksi ajoliittymäkieltoa Hakunilantielta päiväkotitontille. Ajoliittymä tontille järjestetään siis toisaalta. Ensisijaisena vaihtoehto asemakaavoituksen yhteydessä selvitetään mahdollisuutta järjestää liittymä rasitteella pohjoisesta VAV:n omistaman tontin kautta, josta tontilleajo kääntyisi kohtisuoraan tontin pohjoispuolella kulkevan jalankulun ja pyöräilyn väylän yli.

Päiväkodin huoltopiha ja muu henkilöliikenne pyritään suunnittelemaan niin, että saatto- ja huoltoliikenne sekä auto- ja jalankulkuliikenne risteävät mahdollisimman vähän. Päiväkodin kulkuyhteyksien on oltava turvalliset ja näiden suunnittelussa huomioidaan päivä- sekä iltakäyttö. Suunnittelussa tulee esittää ratkaisumalleja, joissa huomioidaan talvi- ja kesäajan kiinteistön kunnossapidon edellytykset.

Pysäköinti

Tavoitteena on Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen mukainen autopaikkamitoitus, joka on 6-ryhmäiselle päiväkodille 21 ap. Tästä 12 ap on tarkoitettu saattoliikenteelle ja loput henkilökunnan pysäköintiä varten. Saattopaikoista ainakin 5 ap voidaan toteuttaa kadunvarsipysäköintinä Satulakujan varrella ja 4-7 ap Satulakujan kääntöpaikan ja päiväkotitontin rajalla. Tavoitteena on, että saattoliikenteen paikkoja ei sijoitettaisi tontin varsinaiselle pysäköintialueelle, vaan täällä on ainoastaan henkilökunnan pysäköinti ja huoltoliikenne. Tällä voidaan turvata tontin turvallisuus ja rajata tonttiliittymässä jalankulun ja pyöräilyn kanssa risteävän autoliikenteen määrää.

Satulakujan saattopaikat järjestetään Vantaan kaupungin toimesta laadittavalla liikenteenohjaussuunnitelmalla, jolla mm. muutetaan nykyisiä kadunvarsipysäköinnin aikarajoituksia. Tontille toteutettavista pysäköintipaikoista yksi toteutetaan le-autopaikkana, kaksi varustetaan lämmityspistorasiolla (keittiö + johtaja) ja yksi sähköautonlatausasemalla.

Pyörätelinepaikkoja toteutetaan vähintään 19 paikkaa, joista osan tulee sijaita katoksessa. Lisäksi päiväkodin pihaportin viereen tulee katos, jonne mahtuu kiinnittämään pyöriin liitettäviä lastenkuljetuskärryjä. Paikkoja voi käyttää myös lasten rattaiden säilytykseen.

Meluselvitys

Asemakaavoituksen yhteydessä on toteutettu liikennemeluselvitys (Akukon 13.6.2024). Liikennemeluselvityksessä julkisivuille kohdistuvien melutasojen perusteella suositellaan vähimmäisvaatimusta $\Delta LA = 30$ dB Hakunilantien puolelle. Selvityksessä käytetyllä rakennuksen massoittelulla päiväkodin leikkipihan melutasot alittavat ohjearvon 55 dB noin 1600 m² kokoisella alueella.

6.3 Rakennuspaikan toiminnalliset tavoitteet / toimintojen sijoittaminen tontille

Päiväkotirakennuksen sijoittamisessa huomioidaan Vantaalla herkän toiminnan kohteissa noudatettava ilmanlaatuvohykkeiden minimietäisyyden toteutuminen, eli päiväkotia sijoitetaan vähintään 20 m etäisyydelle tulevan Hakunilantien ajoradan reunasta. Päiväkotia sijoitetaan päämassaltaan Hakunilantien suuntaisesti suojaamaan leikkipihaa tiemelulta ja pienhiukkasilta. Tontille sijoitettavat henkilökunnan pysäköintipaikat ja huoltopiha sijoitetaan päiväkotirakennuksen ja Hakunilantien väliselle alueelle. Mahdollisimman suuri leikkipiha sijoittuu rakennuksen luoteispuolelle. Leikkipihalle asetettuja tavoitteita on kuvattu tarkemmin kohdassa 4.1.9 Pihan vaatimukset.

Tarveselvitys-hankesuunnitelman oheismateriaaliksi on laadittu 23.7.2024 päivätty luonnos toimintojen sijoittamisesta tontille yllä kuvatusti.

7 HANKKEEN LAAJUUSTAVOITE

Päiväkodin laajuustavoite on 1510 brm². Päiväkodin tilat tavoitteellisine laajuuksineen on esitetty tarkemmin tilaohjelmassa (Liite 5).

8 KUSTANNUKSET

8.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan vuokratilojen vuosikustannukset (10 v sopimuskausi) ovat 30 €/brm²/kk, eli noin 543 600 €/vuosi.

Tilojen vuosittaiset ylläpitokulut ovat arviolta 5 €/brm²/kk, eli noin 90 600 € /vuosi.

Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

8.2 Toimintakustannukset

Käyttäjätöimialan arvion mukaan vuosittaiset toimintakustannukset ovat 1,1M€.

8.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannusennuste

Käyttäjätöimialan ennuste paviljongin ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannuksiksi on 96 000 €.

9 RAHOITUS, TOTEUTUS JA AIKATAULU

Hanketta ei toteuteta omana investointina. Päiväkotito on esitetty toteutettavan vuokra- tai leasingpaviljonkina.

Aikataulu:

TS-HS: 4/24–9/24

Tarjouskilpailu: syksyllä 2024

Suunnittelu: aloitus loppuvuodesta 2024

Rakentaminen: aloitus keväällä 2025

Valmis: syksyksi 2025

Aikataulu perustuu oletukseen, että asemakaava on vahva helmikuussa 2025.

10 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Suunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

11 RISKIT

- Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.
- Kaavoituksen eteneminen muodostaa riskin hankkeen aikataululle. Aikataulu perustuu oletukseen, että asemakaava on vahva helmikuussa 2025.
- Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitteluratkaisujen myötä.

12 HANKESUUNNITTELUTYÖRYHMÄ

Kaupunkiympäristön toimiala

Kiinteistöt ja tilat:

Astone Heidi, Rakennuttaja-arkkitehti/ Toti/ Hava (Projektin vetäjä, TS-HS-vaihe)

Kivineva Eija, Hankepäällikkö/ Toti/ Hava

Majander Heidi, Hankekehitysarkkitehti/ Toti/ Hava

Vuorenmaa Juha, Rakennuttajapäällikkö/ Toti/ Rak

Onnela Katri, Hankesuunnittelupäällikkö/ Toti/ Suha

Tuhkanen Jukka, Rakenneinsinööri/ Toti/ Suha (Työturvallisuuskordinaattori)

Jaakkola Yrjö, Sähköinsinööri/ Toti/ Suha

Heinisuo Reetta, LVI-Insinööri/ Toti/ Suha

Aaltola Tarja, Keittiöasiantuntija/ Toti/ Suha

Valkeapää Anne, Puhtauspalveluasiantuntija/ Toti/ Suha

Suotula Marika, Pihavastaava/ Toti/ Kupi

Eskelinen Sirpa, Energian erityisasiantuntija/ Toti/ Kihy

Janne Karppinen, Geotekniikkainsinööri/ Mige/ Geotekniikka

Simola Pasi, Isännöitsijä/ Kiinteistöt ja asuminen/ Tiha

Kaupunkirakenne ja ympäristö:

Mari Jaakonaho, Aluearkkitehti/ Asemakaavoitus

Noora Koskivaara, Asemakaava-arkkitehti/ Asemakaavoitus

Sudar Gunasekaran, Asemakaava-arkkitehti/ Asemakaavoitus
Kytösaho Ifa, Johtava Lupa-arkkitehti/ Rakennusvalvonta/ Kaupunkikuvayksikkö
Latvala Panu, Lupa-arkkitehti/ Rakennusvalvonta

Kadut ja puistot:

Auvinen Antti, Suunnitteluinsinööri/ Vesihuollon yleissuunnittelu
Väänänen Heikki, Liikenteen alueinsinööri/ Liikenteen aluesuunnittelu

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Talous- ja hallintopalvelut:

Turunen Satu, Palveluverkkoasiantuntija
Lehtinen Petra, Kalusteasiantuntija

Varhaiskasvatus:

Soile Ikäläinen-Nyman, Varhaiskasvatuspäällikkö/ Kaakkoinen palveluyksikkö
Hirvonen Nina, Päiväkodin johtaja
Ala-Karvia Ellinoora, Osallisuusasiantuntija

Työsuojelu:

Sanna Tilli, Työsuojeluvaltuutettu

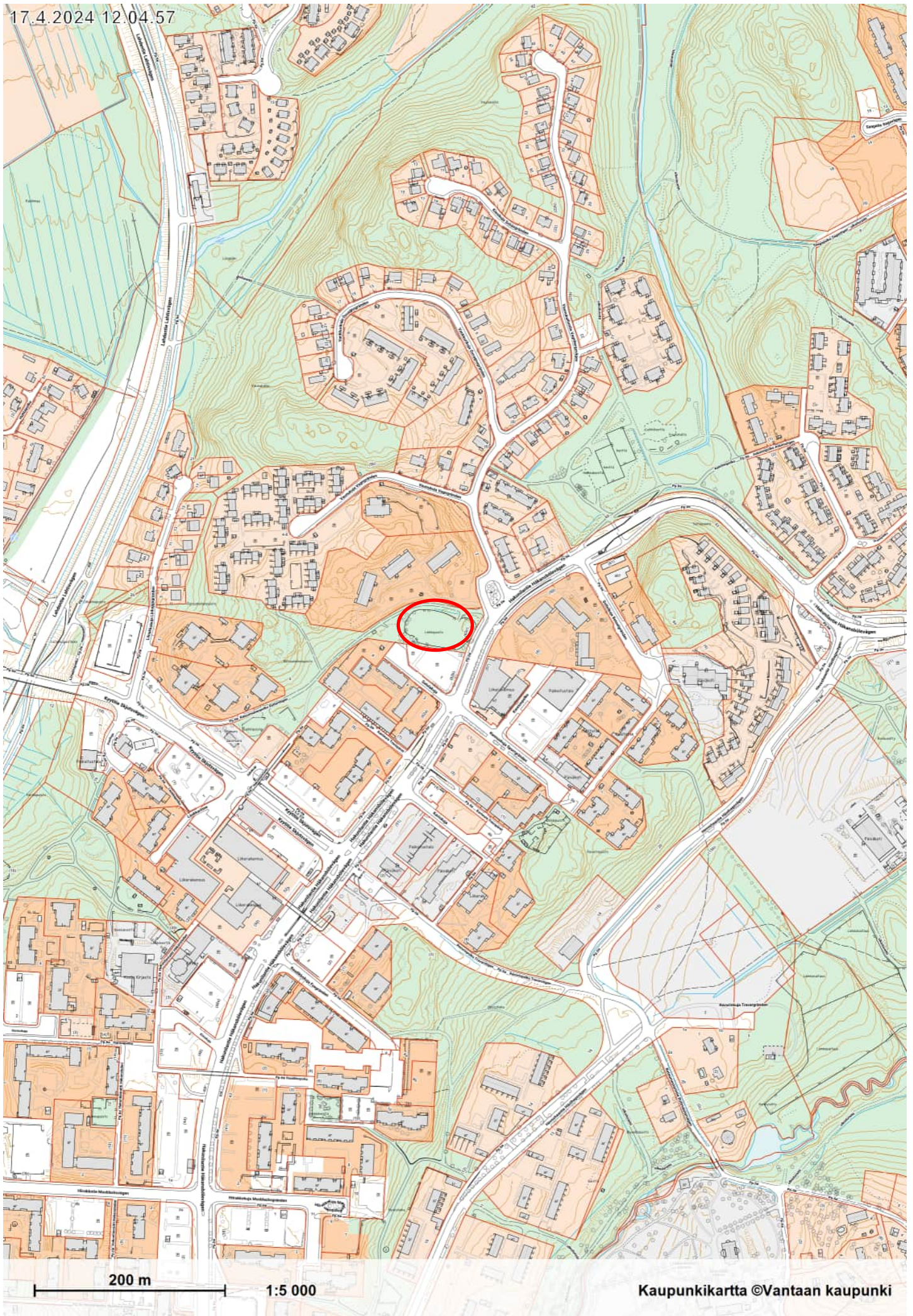
Kaupunkistrategian ja johdon toimiala

Järvi Noora, Erityisasiantuntija/ Talous ja strategia/ Talousohjaus
Heikkilä Janne, Palveluasiantuntija/ Hankinta

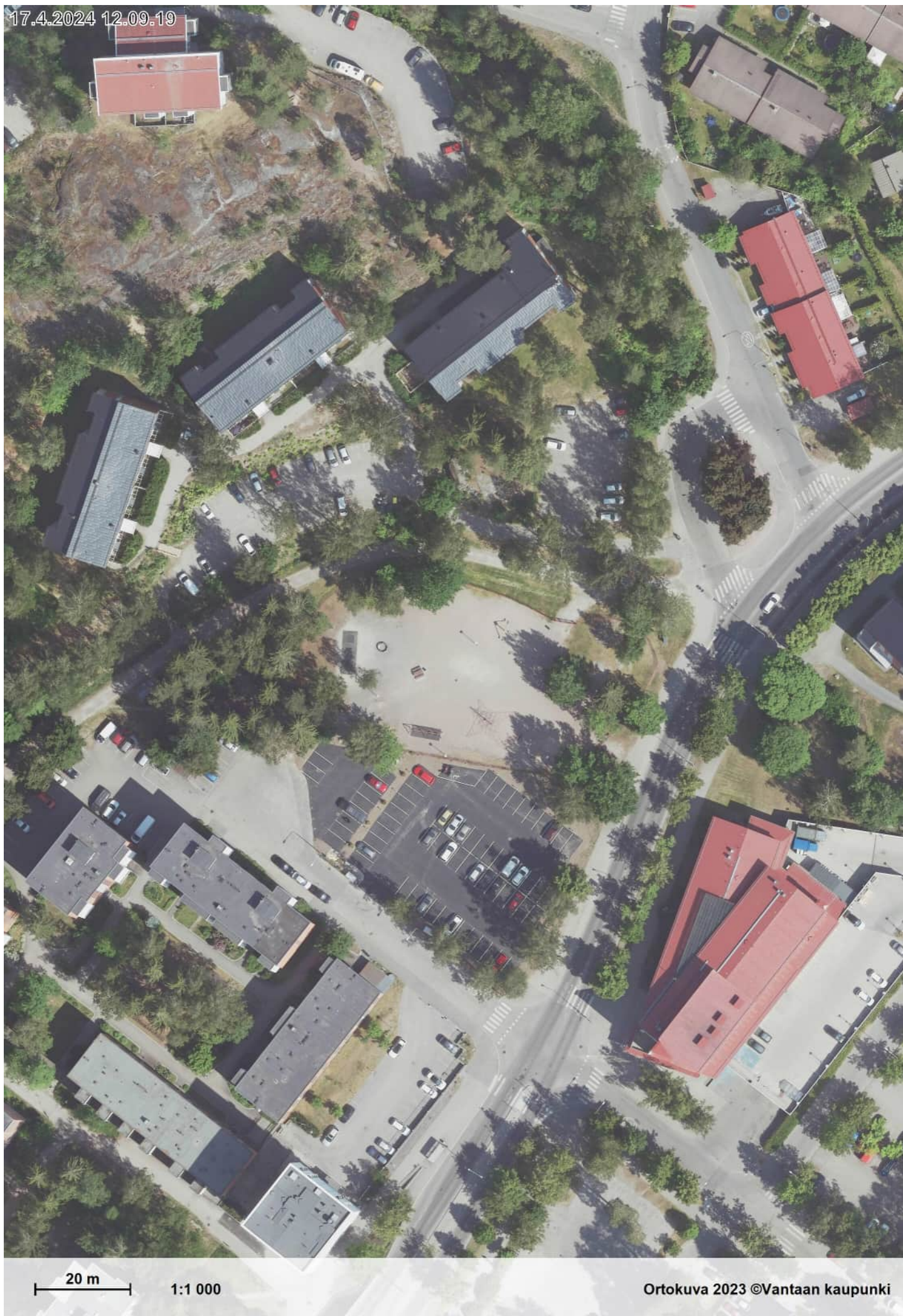

LIITE 1: Sijaintikartta

17.4.2024 12.04.57

17.4.2024 12.09.19

20 m

1:1 000

Ortokuva 2023 ©Vantaan kaupunki

SM 30.6.1980x

VANTAAN KAUPUNKI

HAKUNILA 94. KAUPUNGINOSA

HAKUNILA 5 ASEMAKAAVA

OSA KORTTELIA 94046

KORTTELIT 94054- 94077 JA

KATU- JA PUISTOALUEET

HAKUNILA 4 ASEMAKAAVAN

MUUTOS OSA KORTTELIA 94046

(VOIMASSA OLEVAN ASEMAKAAVAN

KORTTELI 94045 JA OSA KORTTELIA

94046 SEKÄ KATUALUETTA)

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ

- — — — — 3 m sen alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
- — — — — Eri kaavamääräysten alaisten alueen osien välinen raja, jossa sakaramerkintä osoittaa rakennusalan puoleista osaa ja nuoli sen sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.
- — — — — Eri kaavamääräysten alaisten alueen osien välinen raja.
- — — — — Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
- — — — — Ohjeellinen rakennusalan sekä liikenne-, katu- tai puistoalueen osan raja.
- — — — — Ohjeellinen tontin raja.
- + — + — + Kaupunginosan raja.
- 94 HAK 94046 Kaupunginosan numero.
- HAKUNILA Kaupunginosan nimi.
- Korttelin numero.
- Kadun tai alueen nimi.
- Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katualue.
- Istutettava korttelin osa.
- Korttelin osa, jolla on säilytettävä tai jolle on istutettava puuta, joiden rungon ympärisnitta metrin korkeudelta on vähintään 12 cm, enintään 5 metrin välein. Maanalaista johtoja varten varattava alue.
- Liittymä liikenne- tai katualueeseen kielletty.
- III Rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku.
- 2/3 III Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuri alimman kerroksen kerrosala saa olla rakennuksen pohjapinta-alasta.
- III 5/6 Ylimmän kerroksen ala ei saa ylittää murtoluvun osoittamaa määrää rakennuksen pohjapinta-alasta.
- 2000 Suurin sallittu kerrosala neliömetreinä.
- e=0,5 Tonttitehokkuusluku eli tontin kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
- Autopaikkojen tai katosten rakennusala.
- Rakennusalan raja, jonka puoleisten asuinhuoneiden ulkokuoren ääneneristävyyden moottoriajoneuvoliikenteen aiheuttamaa melua vastaan tulee olla vähintään merkinnän ilmoittama dB-arvo.
- Asuntokohtaisen pihan rakennusala.
- Palloilu- tai leikkikenttä.
- Ohjeellinen autopaikan tai katoksen rakennusala.

940700

1/2

VANDA STAD

HÅKANSBÖLE 94. STADSDELEN

HÅKANSBÖLE 5 STADSPLAN

DEL AV KVARTER 94046

KVARTEREN 94054- 94077 OCH

GATU- OCH PARKOMRÅDE

HÅKANSBÖLE 4 ÄNDRING AV

STADSPLANEN DEL AV KVARTER 94046

(DEN GÄLLANDE STADSPLANENS KVARTER

94045 OCH DEL AV KVARTER 94046

SAMT GATUOMRÅDE)

1:2000

STADSPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER

- Linje 3 m utanför det planområde fastställelsen avser.
- Gräns mellan delar av område, för vilka olika planebestämmelser är gällande, där taggbeteckningen visar den del, som tillhör byggnadsytan och pilen den sida, intill vilken byggnaden bör byggas.
- Gräns mellan delar av område, för vilka olika planebestämmelser är gällande.
- Gräns för kvarter, del av kvarter och område.
- Instruktiv gräns för byggnadsyta och del av trafik-, gatu- eller parkområde.
- Instruktiv gräns för tomt.
- Gräns för stadsdel.
- Stadsdels nummer.
- Stadsdels namn.
- Kvartersnummer.
- Namn på gata eller område.
- För gång- och cykeltrafik reserverat gatuområde.
- Del av kvarter som bör planteras.
- Del av kvarter, på vilken bör bevaras eller planteras träd, vars omkrätsmått på en meters höjd är minst 12 cm, med högst 5 m avstånd.
- Område, som bör reserveras för underjordiska ledningar. Utfart till trafik- eller gatuområde förbjuden.
- Största tillåtna våningsantal i byggnad eller del därav.
- Det brutna talet före den romerska siffran anger hur stor nedre våningens våningsyta får vara av byggnadens grundareal.
- Översta våningens yta får ej överskrida den mängd av byggnadens grundareal som anges av bräktalet.
- Största tillåtna våningsyta i kvadratmeter.
- Contextploateringsstal, dvs. tomtens våningsytas proportion till tomtarealen.
- Byggnadsyta för bilplatser eller skyddstak.
- Byggnadsytas gräns, mot vilken bostadsummens ytterhöljes ljudisolering mot buller förorsakat av motorfordonstrafik bör vara minst av beteckningen angivet dB-värde.
- Byggnadsyta för gård av en bostad.
- Boll- eller lekplan.
- Instruktiv byggnadsyta för bilplats eller skyddstak.

SM 30.6.1980x

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 04.09.2024 / 7 s

940700

2/2

Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava kort-

Instruktiv del av kvarter, som bör reserveras för lek

Palloilu- tai leikkikenttä.

Ohjeellinen autopaikan tai katoksen rakennusala.

Boll- eller lekplan.

Instruktiv byggnadsyta för bilplats eller skyddstak.

SM 30.6.1980x

940700

2/2

Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattava korttelinosa. Vierekkäisiä kortteja ei saa aidata niin, että tämän alueen yhteiselle käytölle aiheutuu haittaa.

Asuntokerrostalojen korttelialue.

Toimisto- ja pienteollisuusrakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa vain ympäristölle haittaa tuottamattomia pienteollisuustiloja.

Rivi- tai kytkettyjen talojen korttelialue. Lämmittämätöntä varasto- tai autosuojatilaa saadaan suurimman sallitun kerrosalamäärän lisäksi rakentaa enintään 20 m² asuntoa kohti.

Kaksiasuntoisten pientalojen korttelialue. Lämmittämätöntä varasto- tai autosuojatilaa saadaan suurimman sallitun kerrosalamäärän lisäksi rakentaa enintään 20 m² asuntoa kohti.

Yksiasuntoisten pientalojen korttelialue. Lämmittämätöntä varasto- tai autosuojatilaa saadaan rakennusallalle osoitetun kerrosalan lisäksi rakentaa enintään 25 m² asuntoa kohti.

Sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue. Alueelle saa rakentaa kiinteistön hoidon kannalta välttämättömiä asuntoja.

Pysäköimisalue.

Puistoalue.

Autopaikkojen korttelialue. Lukusarja osoittaa korttelit, joiden autopaikkoja saa sijoittaa korttelialueelle.

Kadun alittava jalankulku- ja pyöräilykatu.

Risti merkinään päällä osoittaa merkinään poistamista.

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

Asunnot: Autopaikkoja on rakennettava yksi kutakin kerrosalan 85 m² kohti

Sosiaalista toimintaa palvelevat rakennukset:

Autopaikkoja on rakennettava yksi kutakin kerrosalan 250 m² kohti

Autopaikoista on 80 % rakennettava heti. Rakennuslautakunta voi antaa autopaikkojen rakentamisen muilta osin lykätystä enintään 5 vuotta kerrallaan.

Vantaalla 27.2.1980

Vantaan kaupungin kaavoitus- ja kiinteistövirasto, kaavoitusosasto

Pekka Wesamaa
Pekka Wesamaa, kaavoitusarkkitehti

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista 4.2.1960 annetun asetuksen (91/60) vaatimukset. Kartoitukseen on suorittanut vuosina 1966 - 1968 Maasto Oy, 1969 Oy Kunnallistekniikka ja 1970 - 1971 Kaavakartta Oy. Vantaan kaupungin mittausosasto on täydentänyt pohjakarttaa.

M. Tanskanen
Martti Tanskanen, kaupungingeodeetti

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19/5 1980

Vahvistettu sisäasiainministeriössä 30/6 1980

Rakennusten pohjakerrokseen, katu- tai torialueen tasoon, on merkinnällä varustettujen julkisivujen puolella jätettävä vähintään 2,50 m leveä ja 2,30 m korkea yhtenäinen kulkuaukko tai katettu jalankulkutila. Kulkuaukon reunaan saadaan sijoittaa rakennuksen kantavia pilareita. Rakennus on rakennettava kulkuaukon puolella rakennusalan rajaan kiinni.

Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskorkeus

Instruktiv del av kvarter, som bör reserveras för lek och vistelse. Bredvidliggande tomter får inte inhägnas så, att det uppstår men för gemensamt bruk av detta område.

Kvartersområde för bostadshöghus.

Kvartersområde för kontors- och småindustribyggnader, på vilket enbart sådana småindustriutrymmen får byggas, som inte förorsakar olägenheter för omgivningen.

Kvartersområde för rad- eller kopplade hus. Ej uppvärmt lager- eller garageutrymme får byggas tillika den största tillåtna våningsytan högst 20 m² per bostad.

Kvartersområde för småhus med två bostäder. Ej uppvärmt lager- och garageutrymme får byggas tillika den största tillåtna våningsytan högst 20 m² per bostad.

Kvartersområde för småhus med en bostad. Ej uppvärmt lager- och garageutrymme får tillika på byggnadsytan utvisad våningsyta byggas högst 25 m² per bostad.

Kvartersområde för byggnader för social verksamhet. På området får byggas bostäder, som är nödvändiga för fastighetens vård.

Parkeringsområde.

Parkområde.

Kvartersområde för bilplatser. Talserien anger de kvarter vilkas bilplatser får förläggas på kvartersområdet.

Under gata korsande gata för gång- och cykeltrafik.

Överkorsning av beteckning anger att beteckningen avlägsnats.

Minimiantalet bilplatser utgör:

Bostäder: Bilplatser bör byggas en per 85 m² våningsyta

Byggnader för social verksamhet:

Bilplatser bör byggas en per 250 m² våningsyta

60 % av bilplatserna skall byggas omedelbart. Byggnadsnämnden kan medge uppskov angående skyldigheten att bygga återstående bilplatser med högst 5 år per gång.

Vanda, den 27.2.1980

Vanda stads plane- och fastighetsverk, planeavdelningen

Pekka Wesamaa
Pekka Wesamaa, planearkitekt

Baskartan fyller de anspråk som författningen (91/60) av den 4.2.1960 om planmätning och planebaskartor kräver. Kartläggningen har år 1966 - 1968 utförts av Maasto Ab, 1969 av Kunnallistekniikka Ab och 1970 - 1971 Kaavakartta Ab. Vanda stads mättningsavdelning har kompletterat kartan.

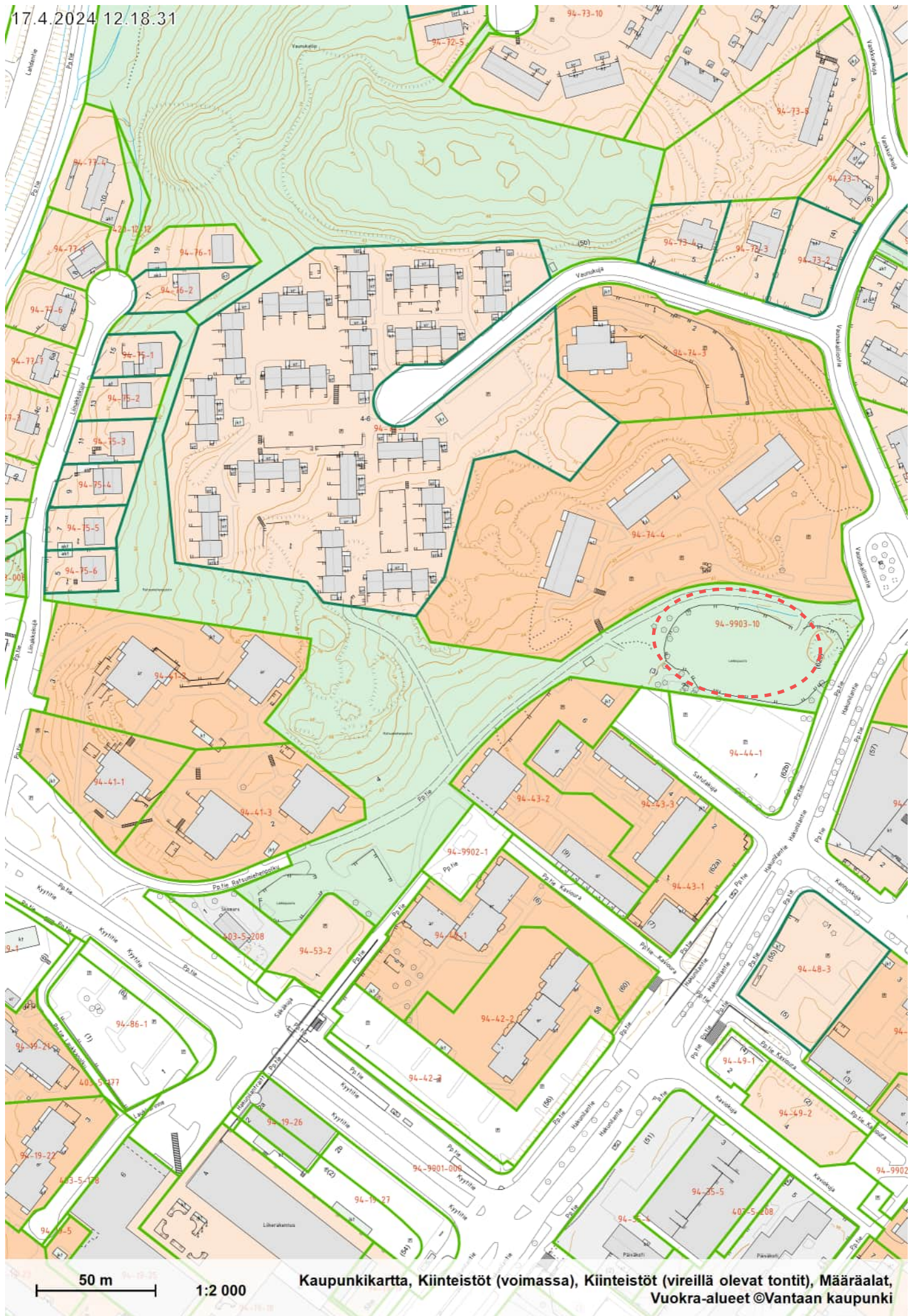
M. Tanskanen
Martti Tanskanen, stadsgeodet

Godkänd av stadsfullmäktige 19/5 1980

Fastställt av ministeriet av inrikesärendena 30/6 1980

Liite 4: Tonttikartta

17.4.2024 12.18.31

Liite 5: Tilaohjelma

PÄIVÄKOTISUUNNITTELUOHJE					TILAOHJELMA	
6 ryhmäaluetta						
27.5.2024				126		
ryhmäalueet A, B, C, D, E ja F jossa on á 21 lapsen ryhmä (tilamitoitus 3 kasvattajaa ja 21 lasta)						
tilapaikat yhteensä 126 lasta.				21	Huonekortit täydentävät tilaohjelmaa	

wc	2		2		yhdellä ryhmäalueella, helposti ulkoa saavutettava
Ryhmätilat yhteensä	656,0		655,94		
Yhteiset tilat:					
kotikeittiö / neuvottelu	6		6		neuvottelutilan yhteydessä, kotikeittiövarustelu, toimii henkilökunnan neuvottelu- ja taukotilana, lasten tilana, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, salin läheisyyteen.
työpaja	15		15		huom. hiekanerotuskaivo
pienryhmä / kerros	30		30		kahdelle ryhmälle yksi 10m2 yhteinen pienryhmä, (segregoitunut asuinalue)
liikuntasali ja väline/patjavarastovarasto	80		80		toimii myös henkilökunnan koulutustilana, lasten lepotilana, varasto 6 m2, syvyys n.2m, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa
ruokailutila	50	0,4	50		yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, erillinen sis.käynti asukkaille liikuntasaliin ja ruokailutilaan
ruuanjakelulinjaston vaatima tila	6		6		
wc-tila ruokasalin yhteyteen	2		2		
vararuokavarasto	2		2		lukittava kaapisto tai varasto lähelle ruokailutilaa
inva-wc / kerros	16,5		16,5		3-kerroksinen ratkaisu
Yhteiset tilat. yhteensä:	208		207,9		
Lasten toiminta-tilat yhteensä:					
	863,9	hym2	863,84		
	60,5	7 % toiminta	60,4688		
	924,4		924,3088		
	7,34		7,3357841		toiminta-alaa / tilapaikka
Henkilökunnan tilat, työ- ja sos.tilat					
toimisto / johtaja	12		12		monikäyttöinen toimistotila
neuvottelutila	15		15		kotikeittiön yhteydessä
henkilökunnan työhuone	12		12		
perhe- ja konsultaatiotila / työhuone / neuvottelu	10		10		sijoitetaan johtajan huoneen viereen
henk.kunnan wc:t 2kpl	6		6		1 kpl wc/kerros, miehille ja naisille
henk.kunnan suihkutila	3		3		Voi olla yhteinen (mahdollista pukeutumaan, tarvitsee tason vaatteille)
henk.kunnan pukutila, 18h x 0,8m2	15		14,4		Voi olla yhteinen, sisältää kaksi WC:tä, lisäksi suihkutilassa pukeutumismahdollisuus
Toimintatilat tilat yhteensä:	73,0		72,4		
Keittiö ja huoltotilat					
palvelukeittiö aputiloineen	48		48		keittiön wc, keittiö aputiloineen pois-luk. rullakoiden ja pahvin säilytystilat
siivouskeskus ja vaatelhuoltotila	16		16		yhdistetty tila, huom. likainen ja puhdas puoli
siivouskomero	3		3		
keskusvarasto	7	0,05	6,3		
Tilat yhteensä	74,0		73,3		
Hyötyalat ilman teknisiä tiloja:	1010,9	hym2	1009,5		
			1266,42		

Tekniset tilat					
iv-konehuone 7% bruttoalasta		x			
sähköpääkeskus		x			
Käytävätilat					
Käytävät, poistumistieitit		x			
Porrashuoneet		x			
tuulikaapit		x			
bruttoalataavoite 1440 brm2					
mitoitustavoite 8,5 htm2/lapsi (1071htm2)					
YHTEENSÄ					
Vantaan kaupunki, tilakeskus, hankevalmistelu					
hyötyalasta huoneistoalaksi kerroin:	1,12	1132,1968	1130,6848	htm2	RT-kortin mukainen
		8,9856889	8,9856889		huoneistoalaa/tilapaikka
	1,13	1142,3	1140,8	htm2	Vantaa
					huoneistoalaa/tilapaikka (RT 9 htm2/tilapaikka; RT-taulukossa iso liikuntasali)
hyötyalasta bruttoalaksi kerroin:	1,32	1334,3748	1332,5928	brm2	RT-kortin mukainen (1,12 - 1,5)
	1,44	1455,6816	1453,7376	brm2	Vantaa
	1,496	1512,2914	1510,2718	brm2	Vantaa + uusi VSS-linjaus

Satulakujan päiväkodin laajennus

ALUSTAVA ARVIO PERUSTAMISTAPAOLOSUHTEISTA

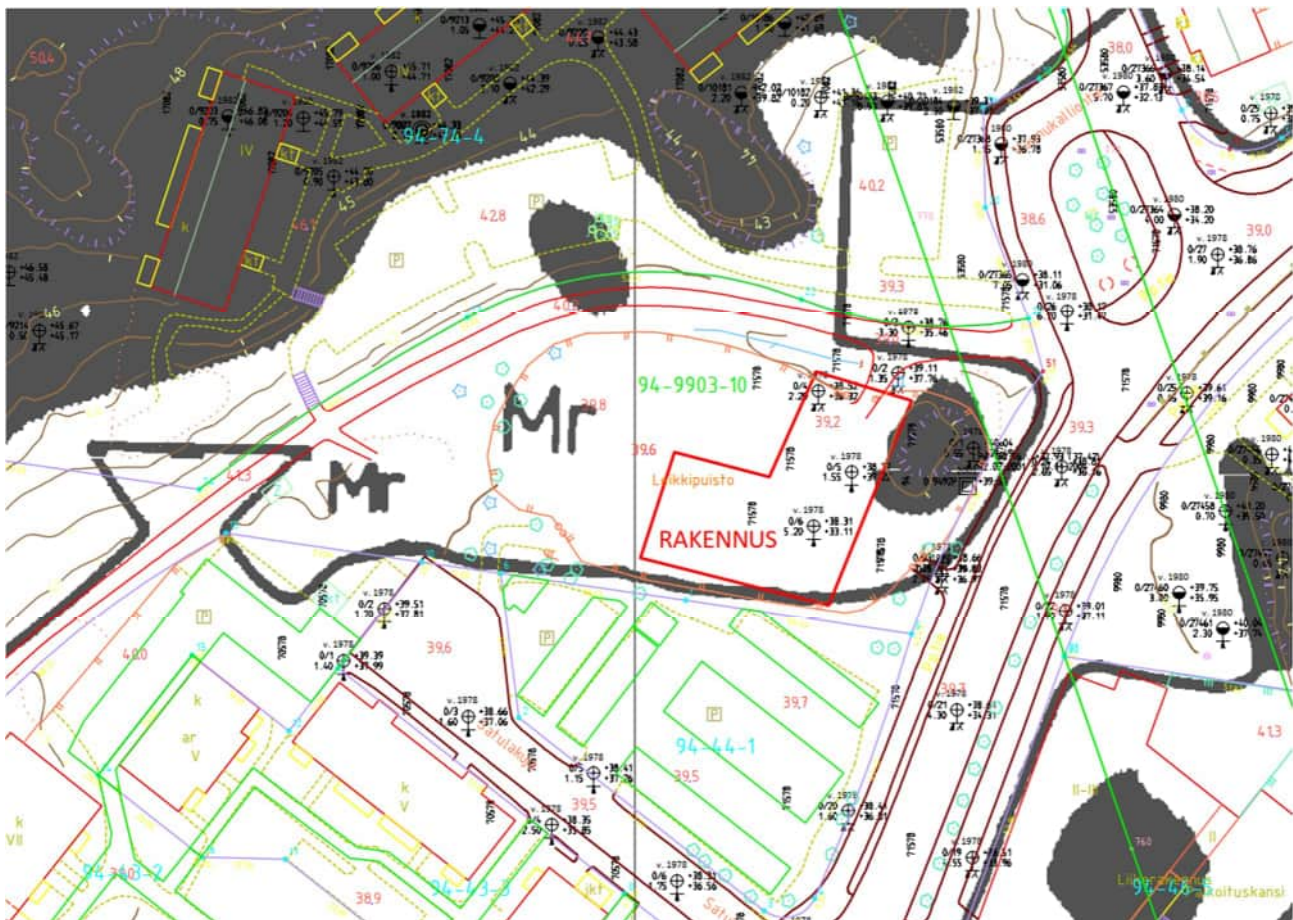
Satulakujan päiväkoti on tarkoitus rakentaa kiinteistölle 94-9903-10, osoitteeseen Satulakuja 3.

Tontilla on peruskartan mukaan nykyisin leikkipuisto. Tontin välittömässä läheisyydessä kulkee Vuosaaren satamaradan tunneli.

Tontin koilliskulmassa näkyy vuoden 1954 ilmakuvassa rakennus.

Maaperä

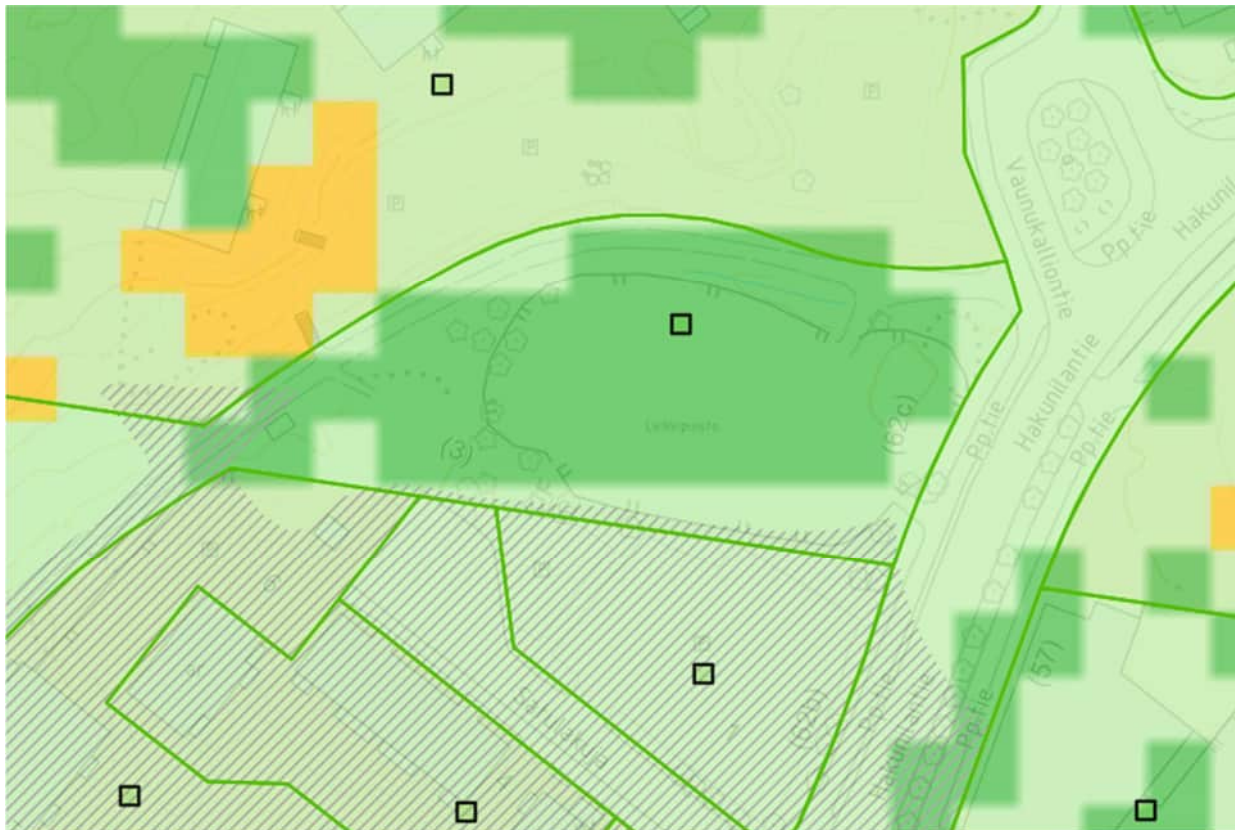
Pintamaalajikartan mukaan alue on moreenia (Mr), jossa on pieni kallioalue tontin koilliskulmassa. Pintamaalajikarttaa ei ole päivitetty ja esimerkiksi nykyinen leikkipuisto ei näy kartassa täyttö- ja toiminta-alueina (T).

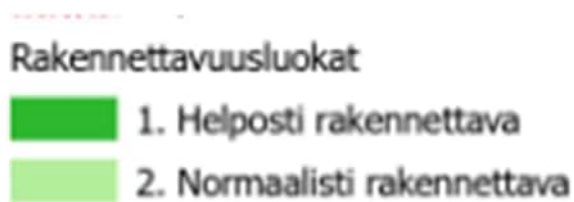
Kiinteistöt ja tilat
Mittaus- ja geopalvelut

11.7.2024

Alueelta on olemassa myös Vantaan rakennettavuuskartta:

jossa:

Rakennettavuusmäärittelyt on esitetty tarkemmin liitteessä 'Rakennettavuusluokitukset.pdf'. Esitetyt perustamistavat ja kerrospaksuudet ovat likimääräisiä.

Tontin itäosassa sijaitsee vanhoja pisto-, täry- tai lyöntikairauspisteitä, jotka tehty vuonna 1978. Lisäksi Hakunilatiellä sijaitsee kairauspisteitä. Lähiympäristöstä ei ole otettu maanäytteitä.

Pohjasuhteet on esitetty kartassa ja leikkauspiirustuksissa A-A ... D-D. Kartta ja leikkaukset eivät ole tulostettu mittakaavassa. Leikkauksissa on arvioitu myös maanpintaa vuoden 2019 laserkeilausaineiston

perusteella sekä leikkauksiin on lisätty arvio silttikerrostuman alapinnasta. Vanhoja karttoja eikä vanhaa maanpintaa ei ole tutkittu.

Maanpinta alueella vaihtelee noin tasolla +38,3 ... +40,5. Alueella on pieni avokallioalue. Puiston alueella on jonkin verran täyttömaata, jonka paksuudesta, tiiviyydestä tai puhtaudesta ei ole tietoa. Tontin muilla alueilla alustavien tietojen perusteella pohjamaa voi olla silttiä, hiekkaa, soraa tai moreenia. Kairaukset ovat päättyneet noin 0,5-6 m syvyyteen kairausajankohdan maanpinnantasosta.

Alueella on tutkittu Väyläviraston kallion pohjavedentutkimuspisteestä kalliossa olevan pohjaveden korkeutta vuosien 2002-2004 välisenä aikana. Pohjavedenpinta on mittausvälillä ollut alimmillaan +36,16 ja korkeimmillaan +37,93. Ehjillä kallioalueilla pohjavesi voi olla lähellä maanpintaa. Kalliopohjavesiputkesta on lisähavaintoja Väylä viraston GWP pohjavedentarkkailujärjestelmässä.

Rakennettavuus maaperän suhteen

Tontilla on käyttöoikeusrajoitus Vuosaaren satamaradan takia. Vuosaaren satamarata aiheuttaa rakentamisrajoitteita tontilla sekä mahdollista värinä- ja runkomeluhaittaa, ne pitää selvittää Väyläviraston kanssa.

Erikoisasiantuntijat Väylävirastossa ovat geoasiantuntija Mauri Kulman ja tunneliasiantuntija Mika Lemmetyinen, he pystyvät ottamaan kantaa tunnelin aiheuttamiin rakentamisrajoitteisiin ja Mikael Takala radan mahdollisiin värinä- ja runkomeluhaittoihin.

Rakennukset voitaneen perustaa tiiviin kitkamaan tai kallion varaan. Pohjavedenpinnantaso tulee huomioida rakennuksen korkeusasemaa määritettäessä.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voitaneen alustavasti perustaa maanvaraisesti.

Rakennukset salaojitetaan ja routasuojataan.

Mahdollinen radonin olemassaolo tulisi ottaa huomioon suunnittelussa.

Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus maanäytteenottoineen, kun rakennuksen paikka on selvillä. Vuosaaren satamaradan aiheuttamat rakentamisrajoitteet sekä värinä- ja runkomeluriski tulee selvittää väyläviraston kanssa. Pohjavedenpinnantaso tulisi selvittää pitkäaikaisilla mittauksilla.

Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin.

Kiinteistöt ja tilat
Mittaus- ja geopalvelut

11.7.2024

Vantaalla 11.7.2024

Ismo Kaarnasaari
suunnitteluinsinööri

Anna-Leena Karhunen
suunnitteluinsinööri

Liitteet 4 kpl

*kartta päivitetty 24.6.2024 (ei mittakaavassa!) ja leikkaukset A-A...D-D päivitetty 11.7.2024, (ei mittakaavassa!),
Rakennettavuusluokitukset
Kysely Vuosaaren satamaradasta väylävirasto /Ville Vuokko*

8 §

Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotitoimen toteuttaminen / AK

VD/357/10.03.02.01/2024

AK/PW/EK/AS

210-paikkainen uudisrakennus Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotitoimen toteuttamiseen vastamaan Hakunilan suuralueen varhaiskasvatuksen tilatarpeita sekä korvaamaan Harmotien, Håkansbölen ja Keihäspuiston päiväkodit. Investointiohjelmassa päiväkodille on varattu 12,65 milj. euroa. Toimitilajohtamisen kustannusennuste on 12,77 milj. euroa. Rakentaminen ajoittuu vuosille 2026–2027 ja päiväkotitoimen otetaan käyttöön elokuussa 2027.

Tarveselvitys on tehty yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan, kaupunkisuunnittelun ja toimitilajohtamisen kanssa. Uudisrakennuspäiväkotitoimen toteuttaminen on Vantaan kaupunkitasoisen palveluverkkosuunnitelman 2022 - 2031 mukainen kohde. Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotitoimen toteuttaminen on 'Hakunilan suuralueen päiväkotiverkkoselvitys 2023' mukainen kohde.

Varhaiskasvatustarpeiden lasten määrä kasvaa Vantaan virallisen väestöennusteen 2022-2032 mukaan Hakunilan suuralueella 59 lapsella ja Hakunilan kaupunginosassa 107 lapsella seuraavan 10-vuotiskauden aikana. Uusi päiväkotitoimen toteuttaminen vastaa alueen lapsimäärän kasvuun. Päiväkotihankkeessa ei ole tarvetta väistötilalle, mikäli hanke etenee suunnitellussa aikataulussa ja toiminta nykyisissä Harmotien, Håkansbölen ja Keihäspuiston päiväkodeissa voi jatkua uudisrakennushankkeen valmistumiseen asti.

Uudisrakennuspäiväkotitoimen toteutetaan 210-tilapaikkaisena, eli 10-ryhmäisenä. Työntekijöitä on 32. Päiväkodin koko on n. 2 660 brm².

Päiväkodin tontti sijaitsee Hakunilan kaupunginosassa osoitteessa Ravurinkuja 2. Maa on Vantaan kaupungin omistuksessa. Päiväkodin rakennuslupa edellyttää kaavoituksen poikkeamispäätöstä tai asemakaavanmuutosta tontin käyttötarkoituksesta YSA-1 k (Sosiaalitoimen palveluvien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue). Kaavoitus teetetä syksyllä 2024 kokonaissuunnitelman Hevoshaantien tonttien käytöstä, jossa huomioidaan esitetyn kokonais päiväkodin rakentaminen alueelle sekä sille riittävän suuren tontin.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuosien 2024–2033 investointiohjelmassa on varattu Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkodin uudisrakennukselle 12 650 000 € (alv 0 %, KL116). Tarveselvityksestä laskettu kustannusennuste on 12 768 000 € (alv 0%), KL 104 (5/24). Valmisteilla olevassa investointiohjelmassa budjettivaraus tullaan tarkistamaan tarvetta vastaavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on osaltaan hyväksynyt päiväkodin 19.06.2024 päivätyn tarveselvityksen 12.8.2024 § 7.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hanke-suunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusrakennushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusrakennushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 8

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkodin 19.06.2024 päivätty tarveselvitys sekä kustannusennuste 12,77 milj. euroa (alv 0 %, KL 104).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- TS Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkotin 240619 liitteineen

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Ann-Mari Ståhlberg, 040 070 2483,
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

KASKELAN II JA ITÄ-VANTAAN RUOTSINKIELINEN PÄIVÄKOTI

TARVESELVITYS UUDISRAKENNUS

Vantaan kaupunki
Kaupunkiympäristö / Kiinteistöt ja tilat /
Toimitilajohtaminen / Hankevalmistelu
06/2024 / ASä

Vantaa
Vanda

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARVETIETOKORTTI	4
2. YHTEENVETO.....	5
3. PERUSTELUT TARPEELLE.....	5
3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan.....	5
3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen	5
3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselitykset)	6
3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset.....	6
4. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET	6
4.1 Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen	6
4.2 Ateriapalvelun tavoitteet	8
4.3 Puhtauspalvelun tavoitteet.....	9
4.4 Jätehuollon tavoitteet.....	10
4.5 Väestönsuoja.....	10
4.6 Muut erilliset tavoitteet	11
4.7 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatutasotavoitteet, piha.....	12
4.8 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet.....	14
4.9 Elinkaaritavoite (käyttäjän aikatavoite).....	14
4.10 Tilamitoitustavoitteet htm2 (huoneistoala)/ tilapaikka.....	14
4.11 Tavoitetunnusluvut brm2/hym2, m3, tilatehokkuus.....	15
4.12 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS)	15
4.13 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet)	17
4.14 Sisäilmatavoitteet.....	18
5. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA	19
5.1 Sijainti ja hallinta.....	19
5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet	19
5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys.....	20
5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys.....	21
5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely.....	23
6. VÄISTÖTILATARVE.....	23

7. KUSTANNUKSET	24
7.1 Investointikustannusennuste.....	24
7.2 Tontista aiheutuvat kustannukset	24
7.3 € / tilapaikka.....	24
7.4 Väistötilakustannukset	24
7.5 Purkukustannukset	24
7.6 Elinkaarikustannukset.....	24
8. RAHOITUS JA AIKATAULU	24
8.1 Rahoitus investointiohjelmassa.....	24
8.2 Aikataulu (määrärahavaraus ja vuodet)	25
9. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET	25
9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto).....	25
9.2 Toimintakustannukset.....	25
9.3 Elinkaarikustannukset.....	25
10. TYÖTURVALLISUUSASIAT	25
11. RISKIT	26
11.1 Aikataulu, kustannukset.....	26
11.2 Kaavamuutos / poikkeamispäätös	26
11.3 Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit (työturvallisuustehtävien lista)	26
12. TYÖRYHMÄN JÄSENET	27

LIITTEET

Liite 1: sijaintikartta

Liite 2: asemakaavaote ja määräykset

Liite 3: tilaohjelma

~~Liite 4: kustannusennuste~~ Kustannusennuste laskettu bruttoala-arvion perusteella.

Vantaan kaupunki

Kaupunkiympäristön toimiala / Kiinteistöt ja tilat palvelualue /

Toimitilajohtamisen palveluyksikkö / Hankevalmistelu

Rakennuttaja-arkkitehti Ann-Mari Ståhlberg

1. TARVETIETOKORTTI

VD/357/10.03.02.01/2024

Kohteen nimi: Kaskelan II päiväkotiki ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotiki						
Tarpeen kuvaus: 210-tilapaikkainen uudisrakennuspäiväkotiki Hakunilaan.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Hakunilan suuralueen päiväkotiverkkoselvitys 2023.						
Tarpeen perustelut: Kohde korvaa Harmotien, Håkansbölen ja Keihäspuiston päiväkodit, ja vastaa alueen lapsimäärän kasvuun.						
Käyttäjätöimialat: KASO (Kasvatuksen ja oppimisen toimiala)						
Kaupunginosa: 94 Hakunila / Hakunila	Kiinteistötunnus: 092-094-0302-0001 / 092-094-0302-0002			Tontin pinta-ala: 14 246 m ² / 5 700 m ² Tarve n. 9 200 m ²		
Osoite ja tontti: Ravurinkuja 2, 01200 Van- taa, Tontti 94302	Kaavatiedot: 001324			Rakennusoikeus: 4 274 m ² / 1 710 m ² Tarve n. 2 660 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustan- nukset (alv. 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	2 660	1 765	1 750	12 768 000	4 800	7 300
Hankkeen tilapaikkamäärä				210		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				60 800 € / tilapaikka		
Väistötöilan tarve: Ei väistötöilatarvetta, jos Harmotien, Håkansbölen ja Keihäspuiston päiväkodit käytössä uudiskohteen valmistumiseen asti.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa 2024–2033: Kaskelan II päiväkotiki ja Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotiki 12,65 milj. €.						
Hankkeen toteutusaikataulu: TS 04-08/2024, HS 09-12/2024, toteutussuunnittelu 02-11/2025, rakentaminen 04/2026-06/2027.						
Ylläpitokustannukset: 92 600 € / vuosi (alv. 0%).						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle: 700 000 €.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: 160 000 €.						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle:						
Tuleva vuokra:			904 597 € / vuosi	43,71 € / htm ² / kk		
Vuokravaikutus:		75 383 € / kk		904 597 € / vuosi		
Vuokravaikutus / tilapaikka / vuosi:				4 308 €		
Laatijat: Satu Turunen, Anne Papunen, Ann-Mari Ståhlberg				Pvm: 19.06.2024		

2. YHTEENVETO

Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkodin uudisrakennuksen tarveselvitys on laadittu toimitilajohtamisessa yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan asiantuntijoiden kanssa. Hanke vastaa alueen lapsimäärän kasvuun ja korvaa pieniä huonokuntoisia tiloja.

Uuteen rakennukseen tulee 6 ryhmää suomenkieliseen päiväkotiin ja 4 ryhmää ruotsinkieliseen päiväkotiin eli yhteensä 210 tilapaikkaa ja 39 työntekijää. Tarveselvityksen mukainen valmistuminen on kesällä 2027.

Päiväkodin tontti sijaitsee Hakunilan suuralueella, Hakunilan kaupunginosassa, osoitteessa Ravurinkuja 2. Tontti on Vantaan kaupungin omistuksessa. Tontin asemakaavamerkintä YSA-1 edellyttää kaavoituksen poikkeamispäätöstä tai asemakaavamuutosta käyttötarkoituksesta.

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuosien 2024–2033 investointiohjelmassa on Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen uudelle päiväkodille varattu 12,65 M€ (KL 116, alv 0 %). Tarveselvityksen bruttoala-arvion perusteella laskettu kustannusennuste päiväkodille on 12 768 000 € (KL104, alv 0 %).

3. PERUSTELUT TARPEELLE

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022-2031) mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna. Palveluverkkoa kehitetään uudishankkeilla, joiden optimikoko on noin 168– 210 tilapaikkaa. Tilat ovat uuden oppimisympäristön mukaiset ja joustavat erilaisiin toiminnallisiin tarpeisiin sekä organisaation ulkopuolisille käyttäjille varhaiskasvatuksen aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella. Kohteen suunnittelussa noudatetaan toimitilajohtamisen yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa kehittämään päiväkodin suunnitteluohjetta.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022-2032 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa ennustekaudella Hakunilan suuralueella 59 lapsella. Hakunilan kaupunginosassa kasvua on 107 lapsella.

	2022*	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Muutos 10 vuodessa
90 Länsisalmi	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	+2
91 Länsimäki	391	359	357	333	335	338	336	354	368	379	378	-13
92 Ojanko	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	+1
93 Vaarala	215	222	222	217	213	205	197	189	192	192	203	-12
94 Hakunila	872	873	889	890	879	900	895	895	909	938	979	+107
95 Rajakylä	312	314	317	334	329	331	321	318	305	290	274	-38
96 Itä-Hakkila	165	176	187	192	192	199	199	188	182	178	183	+19
97 Kuninkaanmäki	144	135	131	140	140	137	129	132	133	137	136	-8
98 Sotunki	31	27	30	29	27	30	31	33	32	32	32	+1
Hakunila yhteensä	2 137	2 113	2 140	2 142	2 122	2 147	2 115	2 116	2 128	2 154	2 195	+59

Taulukko: Hakunilan suuralueen varhaiskasvatusikäisten määrän kehitys Vantaan virallisen väestöennusteen 2022-2032 mukaan.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselvitykset)

Hakunilan suuralueen päiväkotiverkkoselvitys 2023.

3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Ei aiempia päätöksiä/selvityksiä.

4. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET

4.1 Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin oppimisympäristö on kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottava. Oppimisympäristö tukee lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen. Esteettinen ja viihtyisä oppimisympäristö vaikuttaa myönteisesti oppimiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Samaan rakennukseen sijoittuu kaksi hallinnollista päiväkotia, suomen- ja ruotsinkielinen. Suomenkielisiä ryhmiä on kuusi ja ruotsinkielisiä neljä, yhteensä 210 tilapaikkaa. Päiväkodin tavoitevalmistumisaika on kesällä 2027. Päiväkodissa

on hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 30 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtajat sekä puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa yhteensä noin 8 henkilöä. Henkilökunnan määrä on yhteensä 39 henkilöä.

Lapsiryhmät voivat toimia 1–6-vuotiaiden lasten ryhminä muuntojoustavasti. Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat tukea kehitykselleen ja oppimiselleen. Kolme kasvattajaa ja lapset (minimissään 12 lasta, maksimissaan 21 lasta) muodostavat ryhmän, jossa he tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista. Toiminta järjestetään erikokoisissa pienryhmissä, joille tulee varata tarvittavat tilat.

Uuden päiväkodin hallinnolliset tilat tulee rakentaa niin, että siellä on tilat molemmille päiväkodinjohtajille.

Tilat ovat monipuolisesti ryhmien käytössä, ryhmät tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista. Pienimpien lasten ryhmät pyritään saamaan maan tasolle. Esiopetuksessa lasten tulee saada kokemuksia myös isommassa ryhmässä toimimisesta.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on käyttää teknologiaa palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Lasten käyttöön tarkoitetut tieto- ja viestintäteknikkalaitteet (tv) ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä. Kasvattajat käyttävät myös sähköisiä järjestelmiä työskennellessään ja yhteydenpidossa eri tahoihin.

Lasten ruokailu pienimpiä lukuun ottamatta järjestetään erillisessä ruokasalissa. Päiväkodin ytimen muodostavat ruokasali, kotikeittiö ja sali. Tilat kokoavat koko päiväkodin lapset ja henkilökunnan ruokailemaan, liikkumaan ja yhteisiin hetkiin. Vararuokavarasto on kasvatuksen ja oppimisen toimialan omistama ja palveluntuottajan ylläpitämä varasto, jota käytetään tarvittaessa erilaisissa kriisitilanteissa tai häiriöissä korvaamaan normaali päivän ateria. Varasto koostuu hyvin säilyvistä retkievästyyppeistä tuotteista, joita kuitenkin aika ajoin joudutaan uusimaan. Päivämääristä huolehtivat sekä päiväkodin kasvattajat että keittiöhenkilökunta.

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille. Sydänaalue on myös asukkaidenmonipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee

rajata päiväkodin muista tiloista ja iltakäytön sisäänkäynti nimetään suunnitteluvaiheessa.

Tilat, myös piha-alueet, tukevat lasten ja henkilökunnan hyvinvointia ja ovat viihtyisät. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteistyötahojen kanssa sekä henkilökunnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen tarkoitettuja tiloja. Pienryhmätiloja tarvitaan riittävästi ja jokaisen ryhmätilan läheisyyteen.

Päiväkodin piha on osa oppimisympäristöä, mikä innostaa liikkumiseen, leikkimiseen ja ympäristöstä huolehtimiseen. Pihan suunnittelussa otetaan huomioon luontokosketus, vaihtelevat sääolosuhteet ja turvallisuus.

Osallisuuden suunnittelussa ja menetelmien valinnassa lasten lisäksi huomioidaan päiväkodin henkilöstö, lasten huoltajat ja lähialueen asukkaat sekä mahdolliset muut päiväkodin lähiympäristön toimijat.

4.2 Ateriapalvelun tavoitteet

Päiväkodin keittiön tulee sijaita ruokasalin välittömässä läheisyydessä tai sen yhteydessä. Keittiö toimii kuumennuskeittiönä Cook and Chill vastaanottavana keittiönä.

Keittiössä valmistetaan vain energialisäkkeet, erikoisruokavalioannokset ja välipalat. Pääruoka-annokset tuodaan päiväkotiin ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta. Ateriat toimitetaan kuumana tai kylmänä. Aterioiden kuljetukseen varataan verkkovirralla toimivat kevytrakenteiset hygieniamuoviset kylmä/lämpökuljetusvaunut, tai ruoka toimitteen lämpökuljetuslaatikoissa

Huomioitavat ateriapalvelun tilatarpeita suunnitellessa;

- Keittiösuunnittelussa käytettävä aina ammattikeittiösuunnittelijaa
- Keittiön sijainti on oltava hyvän huoltoyhteyden päässä.
- Keittiöön tulee saada riittävästi luonnonvaloa
- Keittiöllä on oltava oma tuulikaappi (sisältyy keittiön neliöihin)
- Keittiössä oltava oma huoltoreitti
- Jätehuolto ja rullakko/laatikko varaston oltava riittävän suuret ja kohtuullisen matkan päässä keittiöstä.
- Varattava hygieeninen tila kuljetuslaatikoille/vaunuille keittiön lastaustilaan tai sen välittömään läheisyyteen.

Päiväkodin ruokailu;

- Pääruokasalinpuolella keittiöseinän vieressä tulee olla ateriabuffet (ei avaudu keittiötiloihin). Ateriabuffet tulee olla suljettavissa iltakäytön aikana.
- Linjaston yhteyteen tai sen läheisyyteen varataan lukollinen kylmäkaappi välipalojen säilytystä varten
- Päiväkärriä käytetään pienten lasten ryhmien aterioiden kuljetukseen ryhmien alueille. Ryhmien määrä 3–5 kpl keittiön varattava vaunutilat (parkki) vaunujen määrän mukaan, tämä vaikuttaa keittiön neliöihin.
- Astian palautus tapahtuu vaunuihin (matalamallijäteastiat)
- Sekä ruokasaliin että kerroksien aulatiloihin asennetaan elektronihanoilla varustetut käsipesualtaat

4.3 Puhtauspalvelun tavoitteet

Turvalliset ja puhtaat tilat luovat puitteet varhaiskasvatukselle. Puhtauspalvelujen tavoitteen on aikaan saada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana, Esim. yläpölyjen kerääntymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää. Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja julkisen tilan kulutusta kestävä.

Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta.

Rakennuksen siivottavuus on hyvä, kun tilat voidaan siivota taloudellisesti, tehokkaasti ja koneita apua käyttäen.

Puhtauspalvelujen työturvallisuus tulee ottaa suunnittelussa huomioon; mm.

Liikkumisen esteettömyys, työergonomia ja siivoustilojen riittävyys siivottavilla alueilla (saavutettavuus) ja pistorasioiden riittävyys eri tiloissa, sekä porras ja käytäväalueilla. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävästä ja tehokkaasti ylläpidettävistä tuotteista.

Lattiamateriaalien on oltava julkisentilan kulutusta kestävä ja latioilla ei saa olla vahauksen tarvetta.

Materiaalien päästöluokka M1. Rakentamisen puhtausluokka P1.

Siivous/vaatehuoltotilat suunnitellaan 1krs. tavarantoimitusten ja jätehuollon joustavoittamiseksi. Tila toimii myös varastotilana, Tilassa pestään päivittäin päiväkodin liinavaatteita ja siivouksen pyykkiä, joten tilan ilmanvaihdon tulee olla

hyvä. Jos rakennus rakennetaan useampaan kerrokseen, tulee jokaiseen kerrokseen sijoittaa siivoustila keskeiselle paikalle, lähelle siivottavia tiloja, sekä hissiä. Siivoustilojen tulee avautua käytävään, jolloin kulku ja koneiden siirrot tilasta onnistuu ergonomisesti ja turvallisesti. Tilat varustetaan päiväkotikonseptin ja tilakorttien mukaisilla varusteilla.

4.4 Jätehuollon tavoitteet

Vantaan kaupunki on kierrätyksen edelläkävijä ja kiertotalouden edistäjä.

Jätehuoltopiste sijoitetaan huoltopihan yhteyteen, lähelle keittiötä, kuitenkin niin, että, kulku jätepisteelle tulee olla sisätilojen kautta, kaikilla kiinteistön käyttäjillä ja kulku pitää olla esteetön ja matka jätepisteelle lyhyt.

Jätehuolto toteutetaan syväkeräyssäiliöillä, mikäli tontin koko ja sijainti sen mahdollistavat. Säiliöt seuraaville jätejakeille; sekajätteelle, biojätteelle, kartonkijätteelle, muoville- ja pienmetallille, sekä paperille. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon jäteauton vaatima kääntösäde ja säiliöt tulee asentaa niin, että säiliöt, voidaan 1 x v huoltaa ja korjata. Säiliöiden taakse tulee päästä esteettömästi.

Jaetuilla säiliöillä tulee myös olla omat kansiosat. Kansiosiin lukitus käyttäjän sarjaan ja lukkojen päälle kumiläpät jäätymisen estämiseksi. Talvikunnossapidon tulee onnistua säiliöiden edustoilta.

4.5 Väestönsuoja

Päiväkotiin rakennetaan väestönsuoja. Väestönsuojan rakentamisessa noudatetaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjetta "Väestönsuojien rakentamisvelvollisuus koulu- ja päiväkotirakennuksissa".

Rakentamisvelvollisuus

Voimassa olevan valtioneuvoston asetus väestönsuojista 408/2011 mukaan väestönsuojan varsinaisen suojatilan pinta-ala tulee olla vähintään kaksi prosenttia asianomaisen rakennuksen yhteenlasketusta kerrosalasta. Väestönsuojan varsinaisen suojatilan tulee olla kuitenkin vähintään 20 neliömetriä (2 § 1. mom.).

Pelastusviranomaisen linjaus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tulee uudisrakennusten sekä laajennusosien rakennuslupiin liittyvissä väestönsuojalausunnoissa edellyttämään seuraavan kokoisten väestönsuojien rakentamista:

- Rakennuksen / rakennusryhmän koko 2200 - n. 3400 k-m² -> rakennettava 1 kpl varsinaiselta suoja-alaltaan vähintään 135 m² S1-luokan väestönsuoja 180 henkilölle.
- Jos tarvetta poiketa tästä tulosityksikköohjeesta pelastusviranomainen lausuu väestönsuojan / - suojien rakentamisvelvollisuudesta tapauskohtaisen harkinnan perusteella.
- Mikäli koulu- tai päiväkotirakennukseen tulee sijoittumaan suojelulohkon johtokeskus, tulee pelastusviranomainen lausumaan väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tapauskohtaisen harkinnan perusteella.

Väestönsuojaan sijoitetaan tiloja, joiden toiminnallisuus sen sallii, kuten sosiaalityilat ja varasto. Väestönsuojaan sijoitettavat tilat ratkaistaan suunnitteluvaiheessa.

4.6 Muut erilliset tavoitteet

Äänitekniset tavoitteet

Noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen.

Segregaatio

Alueellinen sosioekonominen ja etninen segregaatio on tunnistettu Vantaalla haasteeksi. Segregaation vaikutukset varhaiskasvatyksiköille ovat merkittäviä, sillä alueellinen eriytyminen heijastuu suoraan päiväkotien lapsipohjaan. Toisin sanoen, jos hyvä- ja huono-osaisuus kasautuvat alueellisesti, sama tapahtuu myös päiväkotien tasolla. Sellaisten alueiden päiväkodeissa, joihin on keskittynyt paljon huono-osaisuuden riskitekijöitä, kuten pienituloisuutta, työttömyyttä ja vieraskielisiä, lasten ja perheiden tuen tarve on usein suurempi kuin hyväosaisilla alueilla.

Päiväkotisuunnittelun näkökulmasta alueelliset erityispiirteet tulisi huomioida niin, että erityisesti huono-osaisilla alueilla kiinnitetään huomiota tilojen muunneltavuuteen ja taataan rauhallisia tiloja pienryhmätoimintaan, perheiden tapaamiseen sekä moniammatilliseen työskentelyyn. Lisäksi erityisesti huono-osaisilla alueilla tulee kiinnittää huomiota siihen, että päiväkodin sisä- ja ulkotilat

ovat alueen asukkaiden käytössä päiväkodin ollessa suljettuna, jotta voidaan lisätä mahdollisuuksia vapaamuotoisille yhteisöllisyyttä lisääville kohtaamisille ja ohjatulle harrastustoiminnalle alueella.

Kaksi päiväkotia saman katon alla

Rakennuksessa tulee toimimaan kaksi erillistä päiväkotia, suomenkielinen ja ruotsinkielinen. Tämän ratkaisun erillistarpeet tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa

4.7 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatusotavoitteet, piha

Tilat suunnitellaan Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen suunnitteluohjeen, päiväkodin suunnitteluohjeen ja päiväkodin RT-korttien mukaisesti.

Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset että turvalliset.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjeiden tavoitteita.

Päiväkodin ryhmätiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin. Lisäksi päiväkodin tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienimmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi. Muuntojoustavuus tulee huomioida myös LVI ja sähkötekniikassa niin, että tilojen seinien siirtäminen suunnitelman mukaan on mahdollista. Rakennuksen ikkunoiden sijainti ja koko tulee myös suunnitella mahdollisia tilajakoja huomioiden.

Lasten leikkipihan tavoitteet

Päiväkodin piha-alueen tavoitemitoitus on min. 20 m² / tilapaikka. Tämän kohteen tavoitteellinen piha-alueen koko on siten (210*20) 4 200 m².

Hakunilan tonttia reunustavaa puustoa tulee säilyttää mahdollisimman paljon. Se reunustaa kulttuuriympäristöä ja luo valmista luontopihaa päiväkodille.

Lasten leikkipiha suunnitellaan virikkeelliseksi, monipuoliseksi oppimisympäristöksi, joka tukee pedagogisten tavoitteiden toteutumista. Päiväkodin pihassa korostuvat suojaisuus, turvallisuus ja toiminnallisuus. Liikkumisen ohjaukseen ja valvottavuuteen ja ilkeältä ehkäiseviin tekijöihin kiinnitetään erityistä huomiota.

Pihalla on tärkeä merkitys päiväkodin toiminnassa ja sen tulee soveltua varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden mukaiseen toimintaan. Pihan on oltava yhtenäinen, maantasossa, virikkeellinen, turvallinen, tasa-arvoinen, oppimista ja tervettä kasvua tukeva ympäristö. Pihalta edellytetään joustavuutta, jotta tilaa jää lapsen omalle mielikuvitukselle ja leikille. Pihalta tulee löytyä varjoa auringolta ja kuumuudelta, sekä suojaa sateelta. Ympäristön tulee tarjota ja sekä samalla tukea monipuolisesti lapsen liikkumisen taitoja: kävelyä, juoksemista, tasapainoilua, kiipeilyä, roikkumista sekä myös hienomotoriikkaa ja pelaamista (heittäminen, ottaa kiinni, potkaista jne.). Lapset viettävät paljon aikaa pihalla ja sen oltava paikka, jossa lapsi tuntee olonsa turvalliseksi. Piha-alueilta tulee olla pääsy päiväkodin toiminta-aikana tähän tarkoitukseen varattuun wc-tilaan.

Piha-alueet ovat päiväkodin kiinni ollessa lähialueen asukkaiden käytettävissä. Päiväkodin ulkotilat ovat myös osa laajempaa viherrakenteen verkostoa. Pihan ratkaisulla vaikutetaan mm pienilmaston säätelyyn, hulevesi hallintaan, ekologisiin yhteyksiin, kaupunkikuvaan ja ympäristön kerroksellisuuteen. Ulkotilan sijainti tiiviisti rakennetussa kaupunkiympäristössä muodostaa erilaiset lähtökohdat pihan suunnittelulle. Päiväkodin ja sen leikkipihan sijoittuminen tiiviiseen kaupunkirakenteeseen korostaa tarvetta luontokosketukselle ja sen mahdollistavien elementtien säilyttäminen ja tuonti pihan oppimisympäristöön on tärkeää.

Pihalle suunnitellaan yhtenäisiä kasvillisuusalueita ja istutettavaksi kasveiksi valitaan lajikkeita, jotka viihtyvät tontin olosuhteissa ja ovat myrkyttömiä. Piha toteutetaan Vantaan pihakortin mukaisesti sekä otetaan ohjeellisena huomioon pihaan kohdistuvat kaavamääräykset. Tonttivedet imeytetään oman tontin alueella Vantaan kaupungin hulevesiohjeen mukaisesti. Olemassa olevaa puustoa pyritään säilyttämään.

Pihalle sijoitetaan Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen ”piha”-huonekortin mukaiset rakennukset, jotka voivat sijaita myös osana päiväkotirakennusta: pihavarastot (leikki- ja ulkoiluvälineet), vaunuvarastot, sadekatos/aurinkosuoja. Piha

vaatii selkeästi merkityt ja turvalliset tilat pyörien säilytykseen. Kylmien varastojen katot toteutetaan kasvikattoina.

4.8 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet

Rakennuksen arkkitehtuurissa noudatetaan asemakaavassa annettuja määräyksiä ja tavoitteita sekä noudatetaan "Vantaan arkkitehtuuriohjelma 2015" strategisia linjauksia.

Uudisrakennuksen tulee noudattaa Vantaan arkkitehtuuriohjelman periaatteita ja sen tavoitetta laadukkaasta ja ilmaisuvoimaisesta arkkitehtuurista: "Luomme ilmaisuvoimaisella ja kekseliäällä arkkitehtuurilla vantaalaista identiteettiä. Anonyymin modernismin sijaan tavoittelemme erilaisuutta ja elämyksiä sekä luomme paikkoja ja tiloja, joissa viihdytään ja jotka palvelevat sosiaalista integroitumista. Luomme arkkitehtuuria teknisesti koetelluin ratkaisuin." Päiväkodin tulee olla luonteeltaan julkinen päiväkotirakennus ja arkkitehtuuriltaan ohjelman periaatteen mukainen. Rakennuksen tulee sopeutua alueen arkkitehtoniseen ilmeeseen sekä tuoda ulkoasussaan esiin päiväkodin toimintaa.

Päiväkodin arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista. Julkisivusomittelun tulee olla pienimittakaavaista ja kävelymiljöötä korostavaa. Rakennuksen sisäänkäyntejä tulee korostaa arkkitehtuurin keinoin.

4.9 Elinkaaritavoite (käyttäjän aikatavoite)

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentävien rakennusosien osalta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoiteikä on 40 vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoiteikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän päiväkotirakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

4.10 Tilamitoitustavoitteet htm2 (huoneistoala)/ tilapaikka

Tilamitoitustavoitteet Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen sekä alustavan tilaohjelman mukaisesti. Päiväkodin tilat perustuvat päiväkotikonseptin mukaiseen 210-paikkaisen päiväkodin tilamitoitukseen. Päiväkodin huonetilaohjelma liitteenä. (ks. Liite 3, Tilaohjelma.)

4.11 Tavoitetunnusluvut brm2/hym2, m3, tilatehokkuus

Tilamitoitustavoitteet Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen sekä alustavan tilaohjelman mukaisesti.

4.12 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS)

Rakennetekniikka

Päiväkodin suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin tilakeskuksen Ohjetta suunnittelijoille sekä Päiväkotisuunnitteluohjetta.

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten osalta 100 vuotta ja rungon sekä täydentävien rakennusosien osilta 50 vuotta.

Rakennus on kaksi- tai kolmekerroksinen ja rakennukseen tulee hissi ja väestönsuoja.

Rakennukset voi olla mahdollista perustaa osittain maanvaraisesti joko pintakerrostumien (siltti/savi) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan tai massanvaihdon varaan. Paksumpien maakerrosten alueella ja paikoissa, joissa hienorakeisten maalajien yhteispaksuus on yli 2 metriä, rakennukset suositellaan paalutettaviksi.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voidaan alustavan arvion mukaan rakentaa maanvaraisina.

Rakennukset salaojitetaan ja routasuojataan.

Maanpäälliset kantavat rakenteet tehdään ensisijaisesti massiivipuorakenteisina pois lukien väestönsuoja, joka on betonirakenteinen. Myös kantava alapohja voi olla betonirakenteinen.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkosähköpaneelilla. Aurinkosähköjärjestelmän kuormitukset otetaan kantavien

rakenteiden mitoituksessa huomioon. Jos aurinkosähkövoimala sijoitetaan vesikatolle, on vedeneristyksessä huomioitava paneelien tukirakenteet ja niiden mahdollisesti vaatimat lisävedeneristykset.

Piharakennusten ja -rakennelmien katot toteutetaan kasvikkatoisina.

Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin (IV ja lattialämmitys, sekä sähkötekniset vedot).

Päiväkodin ryhmätiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin.

Lisäksi päiväkodin tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi.

Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta.

Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Johtoreittien ja sähkölaitteiden asennuksissa huomioidaan muuntojoustavuus.

Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon valokuidulla. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin (kaukovalvontajärjestelmään) pilvivalvomopalveluun. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Sähköjärjestelmät (400V)

Rakennus varustetaan sähkökeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, LVIA- laitteita, kiinteistön laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Energian kulutuksen seurantaan varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Tele- ja turvajärjestelmät

Rakennus varustetaan yleiskaapelointijärjestelmällä, joka palvelee puhelimia, videovalvontaa sekä tietoliikenneyhteyksiä. Lisäksi rakennukseen asennetaan keskuskellojärjestelmä, ovikellot kaikkiin sisäänkäyntioviin, kuvallinen ovipuhelin pääoveen ja yhteen toimistohuoneeseen sisäänpyyntöjärjestelmä (ns. liikennevalot).

Rakennus varustetaan rikosilmoitin-, videovalvonta-, merkki- ja turvavalaistus- sekä paloilmoitinjärjestelmillä. Lisäksi rakennus varustetaan sprinkleri- ja/tai savunpoistojärjestelmällä mikäli lupaehdot sitä edellyttävät.

Sali varustetaan paikallisella AV-järjestelmällä, joka palvelee mm. juhlatilaisuuksia. Äänilähteet sijoitetaan pyörillä varustettuun tehdasvalmisteiseen AV-vaunuun.

Muut järjestelmät

Rakennuksen pysäköintialue varustetaan sähköajoneuvojen latausasemilla lain 733/2020 mukaisesti.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkosähköpaneelilla, joilla tuotetaan rakennuksen kesäaikaisen tunneittaisen peruskulutuksen ja rakennuksesta syötettävän sähköautolatauksen tunneittaisen peruskulutuksen mukainen sähköenergiamäärä. Ylimääräinen sähköenergian tuotanto myydään Vantaan kaupungin sähköenergian toimittajalle.

4.13 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet)

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotito (luokka 6) mukaan päiväkodin energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m², a).

Kaskelan II päiväkodin rakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on 70 kWhE/m², a. Energiatehokkuuden suunnittelu edellyttää kaikkien suunnittelualojen saumatonta yhteistyötä.

Rakennuksen ilmanvuotoluvun q50 saa olla korkeintaan 1 (m³ /hm²), mikä varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Aurinkosähköjärjestelmän koko on alustavasti luokkaa 35 kWp. Rakennuksen sijoittelussa alueelle huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse kattorakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle.

Lisäksi rakennukseen asennetaan LED-valaisimet sekä sähköautojen latausasemat lain 733/2020 tai sen tarkennuksen mukaisesti. Sähköautojen lataus voidaan yhdistää joustavasti myös aurinkosähkön tuotantoon.

Päiväkotirakennus varustetaan jäähdytyksellä myöhemmin suunniteltavalla tavoin. Päiväkodin sijoittelu rakennuspaikalla ei vielä TS-asiakirjaa laadittaessa ole tiedossa. Kooltaan rakennuspaikka mahdollistaisi rakennuksen lämmön ja jäähdytyksen tuotannon toteuttamisen maalämpöjärjestelmällä, mikäli pohjatutkimuksissa ei muuta myöhemmin todeta (vrt. kohta 5.3. Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys). Tällöin alustava maalämpöjärjestelmän koko olisi luokkaa 8 kpl 350 m syviä maalämpökaivoja. Järjestelmän koko ja komponentit (maalämpökaivot, pumpput, varaajat, sähkökattila) vahvistuvat jatkosuunnittelun aikana. Maalämpöpumpun teho päiväkotikohteiden toteutuksessa on luokkaa 90...120 kW.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seuranta varten se varustetaan sähkön-, lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita Vantaan kaupungin mittarointiohjeen mukaisesti.

Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Rakennus liitetään puitesopimustoimittajan automaatiojärjestelmään, jonka avulla sen IV-järjestelmiä sekä valaistusta voidaan ohjata tehokkaasti huomioiden tulevat rakennuksen käyttöajat. Myös oman energian tuotantoa voidaan seurata tarkemmin automaatiojärjestelmän välityksellä.

Hyödynnetään toteutussuunnittelussa elinkaarilaskentaa hiilijalanjälkilaskennan osana. Puurakennuksen kyseessä ollessa lasketaan myös hiilikädenjälki rakennusluvan anomisen yhteydessä sekä myöhemmissä suunnitteluvaiheissa.

4.14 Sisäilmatavoitteet

Rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti (ei koske lämpötilaylärajaa, joka määräytyy S3 mukaan- ei mukavuusjäähdytystä). Lisää ilmanvaihtoon liittyvistä tavoitteista aikaisemmin kappaleessa; LVIA-tekniset tavoitteet: Ilmanvaihto, paineilma ja erillisjärjestelmät.

Rakennusmateriaalien tulee täyttää Sisäilmastoluokituksen 2018 päästöluokan M1 vaatimukset.

Mikäli lämmöntuottojärjestelmäksi valitaan jokin muu lämmöntuottotapa kuin maalämpö, tai maalämpöjärjestelmällä ei toteuteta viilennystoimintoa, tällöin lämpötilayläraja S3 mukaan.

Auringon lämmitysvaikutusta vähennetään käyttämällä kohteeseen soveltuvia "passiivisia keinoja". Rakennus sijoitetaan tonteille mahdollisimman hyvin alueen pienilmasto-oloja hyödyntäen. Huonetilat pyritään sijoittamaan niin, että auringonpaisteen aiheuttama lämpötilan nousu voidaan minimoida. Lisäksi hyödynnetään rakennuksen ulkopuolista auringon suojausta.

5. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

5.1 Sijainti ja hallinta

Päiväkodin tontti sijaitsee Hakunilan suuralueella, Hakunilan kaupunginosassa osoitteessa Ravurinkuja 2. Tontti on Vantaan kaupungin omistuksessa.

5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Päiväkodille osoitetulla tontilla 94302 on voimassa oleva asemakaava nro 001324. Tontin kaavamerkintä on YSA-1: Sosiaalitointa palvelevien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue. Päiväkodin rakennuslupamenettelyä varten tarvitaan joko kaavoituksen poikkeamispäätös tai asemakaavanmuutos käyttötarkoituksesta YSA-1.

Päiväkodille osoitettu tontti kuuluu Vantaan ratikan kaavarunkoon YK0049, jossa korttelialue on merkitty julkisten palveluiden alueeksi (Y) sekä alueeksi, jossa on julkisten palveluiden kehittämistarve (p). Lisäksi kaavarunkoon on merkitty tontin säilytettävä ja kehitettävä viheralueen ketju sekä alueen hahmottamisen ja identiteetin kannalta suurmaisemassa oleva merkittävä tai kehitettävä reuna.

Tontti on pienvaluma-alueella Kormuniitynoja (Krapuoja). Vantaan ekologiset verkostot- selvityksen (2023) mukaan korttelialue on ”Avointen biotyypin verkosto nykytilassa” sekä ”Metsä ja puustoinen verkosto nykytilassa”. Tontin eteläosa on arvokas linnustoalue (Lähde: Vantaan ratikan kaavarunkoalueen luontoselvitykset 2020-2021 Koosteraportti, Fauntican raportteja 38/2021). Lisäksi tontti on B-luokkaan kuuluva peltoalue (Ravurinkuja pelto).

Päiväkotitontin tavoitteellinen pinta-ala on yksikerroksena rakennuksena 10 500 m², kaksikerroksena rakennuksena 9 200 m² ja kolmikerroksisena rakennuksena 10 000 m². (Mitoitusperiaate: Vantaan päiväkotisuunnitteluohje 15.2.2023, kohta 15. Tonttiolosuhteet).

Kiinteistölle 092-094-0302-0002 kohdistuu rasite ratalain mukainen rautatieoikeus tunnuksella 000-2012-K012179.

5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys

Tontin länsipuolella ja länsikulmassa kulkee Vuosaaren satamarata tunnelissa. Osa kiinteistöistä kuuluu herkkien vesikohteiden alueeseen. Kiinteistöjen kaakkoisosassa on isohko oja ja kiinteistöt sijaitsevat rinteessä.

Pintamaalajikartan mukaan kiinteistön alueella on savialuetta, siltialuetta, sekä kaksoismaalajeja siltti/hiekka ja siltti/savi.

Rakennettavuuskartan mukaan tontilla on arviolta 1–5 metrin paksuinen hienorakeinen kerrostuma. Rakennettavuuskartan mukaan tontti on luokiteltu pääosin vaikeasti rakennettavaksi pehmeiköksi.

Tontilla on tehty kairauksia vuosina 1974–1978. Vanhojen kairauksien sijainnit ovat likimääräisiä ja niissä saattaa esiintyä myös virheitä. Maanäynteitä ei ole otettu ja kairauksissa esitetty maalajiarvio perustuu kairaajan kuulo- ja kokemusperäiseen tulkintaan.

Painokairauksilla on päästy tunkeutumaan noin 2–6,87 metrin syvyydelle kairausajankohdan maanpinnantasosta. Osa kairauksista on päättynyt ”tiiviseen maakerrokseen”.

Pohjavedenpinnantasosta ei ole tietoa, lähiympäristössä on 2 kpl liikenneviraston tunnelirakenteiden tarkkailuun liittyvää kalliopohjavesiputkea. Pohjavesi voi olla paineellista alavimmilla alueilla.

Vuosaaren satamaradan läheisyys ja sen aiheuttamat rakentamisrajoitteet on otettava huomioon suunnittelussa ja rakentamisessa. Satamarata aiheuttaa myös ympäristöönsä tärinää ja runkomelua, joka tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Rakennuspaikan stabiliteetti tulee selvittää siltti/savirinteessä, stabiliteetin tulee olla $F > 1,8$. Isohkon ojan läheisyys heikentää ympäristön stabiliteettia. Tarvittaessa voidaan rakentaa liukupintoja katkaisevia ja siirtymiä estäviä rakenteita esimerkiksi massanvaihtona.

Rakennuksen tuleva korkeusasema tulee arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon, Rakennuksen tulevalla korkeusasemalla ja maatäyttöjen määrällä on vaikutusta rakennuspaikan stabiliteettiin.

Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla.

Vantaalla on maanäytteessä ollut silmämääräisiä havaintoja sulfidisavesta, jonka olemassaolo tulee tutkia tarkemmin.

Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus maanäytteenotto ja stabiliteettianalyysi, kun rakennuksen sijainti on selvillä.

Vuosaaren satamaradan aiheuttamat rakentamisrajoitteet sekä radan aiheuttamat mahdolliset tärinä- ja runkomeluvaikutukset tulee selvittää.

Herkät vesikohteet otetaan huomioon suunnittelussa.

Kaivantoihin laaditaan erilliset kaivantosuunnitelmat.

Maaperän mahdollisesta pilaantuneisuudesta tehdään erillinen riskiarvio.

Rakentamisratkaisut tulee perustua rakennuspaikkakohtaisiin pohjatutkimuksiin ja suunnitelmiin, stabiliteettianalyysiin sekä ympäristö- ja tärinäselvityksiin

5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys

Liikenne

Vantaan kaupungin tavoitteet kestävien liikkumismuotojen edistämisestä tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Laadukkaaseen eli runkolukittavaan pyöräpysäköintiin tulee varata riittävästi paikkoja. Turvallinen kulku pyöräpaikoilta päiväkodin oville huomioitava paikkojen sijoittelussa.

Saattoliikenteen toimivuuteen ja turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota. Huoltoliikenne ja saattoliikenteen jalankulkureitit eivät saa ristetä. Tontilla käy 12 m pitkä jakeluauto, jonka kääntyminen tulee mahdollistaa niin, ettei siitä aiheudu riskiä lapsille. Jätekeräyspaikan tai huoltopihan riittävä mitoitus huomioitava suunnittelussa.

Herkän toiminnan kohteissa noudatetaan HSY:n mukaisia ilmanlaatuviyöhykkeiden suosituksetäisyyksiä. (Vantaan päiväkotisuunnitteluohje 15.2.2023, kohta 15. Tonttiolosuhteet).

Pysäköinti

Päiväkodin autopaikkatarve on 35 kpl ja pyöräpaikkatarve 31 kpl. (Vantaan päiväkotisuunnitteluohje 15.2.2023, kohta 15. Tonttiolosuhteet).

Henkilökunnan pysäköinti tulee järjestää tontille. Tontille sijoittuvat autopaikat osoitetaan nykyisen käytännön mukaisesti joustavaan yhteiskäyttöön. Parkkialueen ja muun piha-alueen suunnittelussa otettava huomioon lumitilat ja talvikunnossapidon vaatimukset. Lumen väliaikainen kasaustaikka osoitettava, jotta niitä ei kasata parkkipaikoille ja siten heikennetä pysäköintitilannetta.

Vesihuolto

Vedenjakelu:

Päiväkodin tontin itä- ja eteläpuolella kulkee Kormuniitynojan suuntainen d225M vesijohto, joka liittyy Kehä III luona d600SG runkovesijohtoon.

Vesijohtoverkko kuuluu Hakunilan painepiiriin. Käyttövesi saadaan Pitkäkosken vedenpuhdistuslaitokselta Ylästön paineenkorotuspumppaamon ja Tikkurilan painepiirin kautta. Hakunilassa sijaitsevan vesitornin tilavuus on 1000 m³, HW = +94,00 ja NW = +88,00. Lisäksi käytössä on alasäiliö, jonka tilavuus on 2700 m³. Vesijohtoverkon alin painetaso kaava-alueella on noin + 85.00 ja ylin on noin + 95.00. Painetasot on ilmoitettu N2000- järjestelmässä metreinä merenpinnasta (mvp).

Jätevesiviemärointi:

Päiväkodin tontin itä- ja eteläpuolella sijaitsevat jätevesille Kormuniitynojan suuntaiset d250M...d400M viettoviemärit, jotka johtavat jätevedet d560PP viettoviemärillä Kehä III:n alitse Vaaralan jätevedenpumppaamolle.

Jätevedet johdetaan Vaaralan jätevedenpumppaamon kautta etelään. Jätevedet johdetaan d500 viettoviemärillä eteenpäin Mailatien jätevesien mittausaseman kautta Helsingin viemäriverkostoon. Lopulta jätevedet ohjataan Viikinmäen keskuspuhdistamolle puhdistettaviksi.

Meluselvitys

Päiväkotitonttia ei ole mallinnettu vuoden 2022 Vantaan meluselvityksessä. Suuntaa antavan arvion mukaan (YKE), tarkastelemalla liikennemäärältään saman suuruusluokan (noin 2500 KAVL) katuja, voidaan todeta, että Hevoshaantien liikennemelun yli 55 dB:n alue ulottuu todennäköisesti osittain suunnitellulle päiväkotitontille. Jatkosuunnittelussa tulee tästä johtuen toteuttaa meluselvitys ja varmistaa riittävä meluntorjunta.

5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Kaikessa rakentamisessa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia, jonka periaatteiden mukaisesti hulevesiä viivytetään tontilla.

Alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan pääasiassa tonttien omien järjestelmien kautta avo-ojiin. Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon siltä osin, kun tontilla tehdään kaavamuutoksesta johtuvia muutostöitä. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Rakentamisen aikaiset hulevedet on hallittava ja etenkin kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön minimoitava. Työmaavesien hallinnassa noudatetaan Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta (2024).

Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

6. VÄISTÖTILATARVE

Hankkeelle ei kohdistu väistötilatarvetta, jos Harmotien, Håkansbölen ja Keihäspuiston päiväkodit ovat käytössä uudiskohteen valmistumiseen asti.

7. KUSTANNUKSET

7.1 Investointikustannusennuste

Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkodin uudisrakennukselle laskettu kustannusennuste on 12 768 000 € (alv 0%, KL104 (05/24)).

7.2 Tontista aiheutuvat kustannukset

Hankkeelle ei kohdistu tonttikustannuksia.

7.3 € / tilapaikka

Kustannukset / tilapaikka ovat 60 800 € (alv 0%, KL104).

7.4 Väistötilakustannukset

Hankkeelle ei kohdistu väistötilakustannuksia.

7.5 Purkukustannukset

Hankkeelle ei kohdistu purkukustannuksia.

7.6 Elinkaarikustannukset

Elinkaarikustannukset tilataan konsultilta suunnitteluvaiheessa.

8. RAHOITUS JA AIKATAULU

8.1 Rahoitus investointiohjelmassa

Kaupunginvaltuuston hyväksymässä vuosien 2024–2033 investointiohjelmassa on Kaskelan II ja Itä-Vantaan ruotsinkielisen päiväkodin uudisrakennukselle varattu 12 650 000 € (alv 0 %, KL116).

8.2 Aikataulu (määrärahavaraus ja vuodet)

Aikataulu investointiohjelmassa 2024-2033:

Tarveselvitys	04-08/2024
Hankesuunnittelu	09-12/2024
Suunnitteluhankinnat	12/2024-01/2025
Suunnittelu	02-11/2025
Rakentaminen	04/2026-06/2027
Käyttöönotto	08/2027

Määrärahavaraus ja vuodet investointiohjelmassa 2024-2033:

2025:	300 000 €
2026:	6 600 000 €
2027:	5 600 000 €
2028:	150 000 €

9. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET

9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto)

Alustava arvio ylläpitokustannuksista on 92 600 € vuodessa.

9.2 Toimintakustannukset

Toimintakustannukset käyttäjätoimialalle ovat arviolta 700 000 €.

9.3 Elinkaarikustannukset

Elinkaarikustannukset tilataan konsultilta suunnitteluvaiheessa.

10. TYÖTURVALLISUUSASIAT

Rakennustyön turvallisuus

Suunnitteluvaiheen turvallisuuskordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta.

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat.

11. RISKIT

11.1 Aikataulu, kustannukset

-

11.2 Kaavamuutos / poikkeamispäätös

Edellyttää kaavoituksen poikkeamispäätöstä tai asemakaavamuutosta käyttötarkoituksesta YSA-1 k päiväkodin rakennuslupamenettelyä varten.

11.3 Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit (työturvallisuustehtävien lista)

Jatkoselvityksissä havaittava PIMAt (pilaantuneet maa-alueet).

12. TYÖRYHMÄN JÄSENET

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA (Kato)

Kiinteistöt ja tilat / Toimitilajohtaminen

Hankevalmistelu:

- Eija Kivineva, Hankepäälikkö
- Ann-Mari Ståhlberg, Rakennuttaja-arkkitehti

Suunnittelu- ja hankepalvelut:

- Jukka Tuhkanen, Rakenneinsinööri / Työturvallisuuskoordinaattori
- Jonna Rosenblad, Sähköinsinööri
- John Petäistö, LVI-insinööri
- Tarja Aaltola, Keittiöasiantuntija
- Anne Valkeapää, Puhtauspalveluasiantuntija
- Anne Papunen, Kustannuslaskennan

Kunnossapito:

- Marika Suotula, Pihavastaava

Kiinteistöjen hoito ja ylläpito:

- Sirpa Eskelinen, Energian erityisasiantuntija

Rakennuttaminen:

- Juha Vuorenmaa, Rakennuttajapäällikkö

Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistöhallinta ja asuminen

- Pasi Simola, Isännöitsijä

Kiinteistöt ja tila palvelualue / Mittaus- ja Geopalvelut

- Heikki Kangas, Geotekniikkapäällikkö

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Asemakaavoitus:

- Mari Jaakonaho, Aluearkkitehti
- Noora Koskivaara, Asemakaava-arkkitehti

Kaupunkirakenne ja ympäristö / Rakennusvalvonta:

- Ifa Kytösaho, Lupapäällikkö
- Panu Latvala, Lupa-arkkitehti

Kadut ja puistot / Suunnittelu:

- Antti Auvinen, Hulevesiasiantuntija
- Heikki Väänänen, Liikenneinsinööri
- Ilpo Pasanen, Liikenneinsinööri

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA (Kaso)

Talous ja hallintopalvelut:

- Satu Turunen, Palveluverkkoasiantuntija
- Petra Lehtinen, Kalusteasiantuntija

Varhaiskasvatus:

- Soile Ikäläinen-Nyman, Varhaiskasvatuspäälikkö, kaakkoinen palveluyksikkö
- Mia Ahlskog, Kehittämispäälikkö, varhaiskasvatus ja koordinaatio

Työsuojelu:

- Sanna Tilli, Työsuojeluvaltuutettu, varhaiskasvatus kaakkoinen ja pohj. alue
- Rosa Ilonen, Työsuojeluvaltuutettu, ruotsinkieliset palvelut

Yhteiset palvelut

- Ala-Karvia Ellinoora, Osallisuusasiantuntija

KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA (Kaku)

Liikunta

Toiminnalliset palvelut:

- Jani Raivio, Liikunnansuunnittelija

KAUPUNKISTARTEGIAN JA JOHDON TOIMIALA (Kajo)

Talous ja strategia

Talousohjaus:

- Noora Järvi, Erityisasiantuntija

Henkilöstö- ja konsernipalvelut

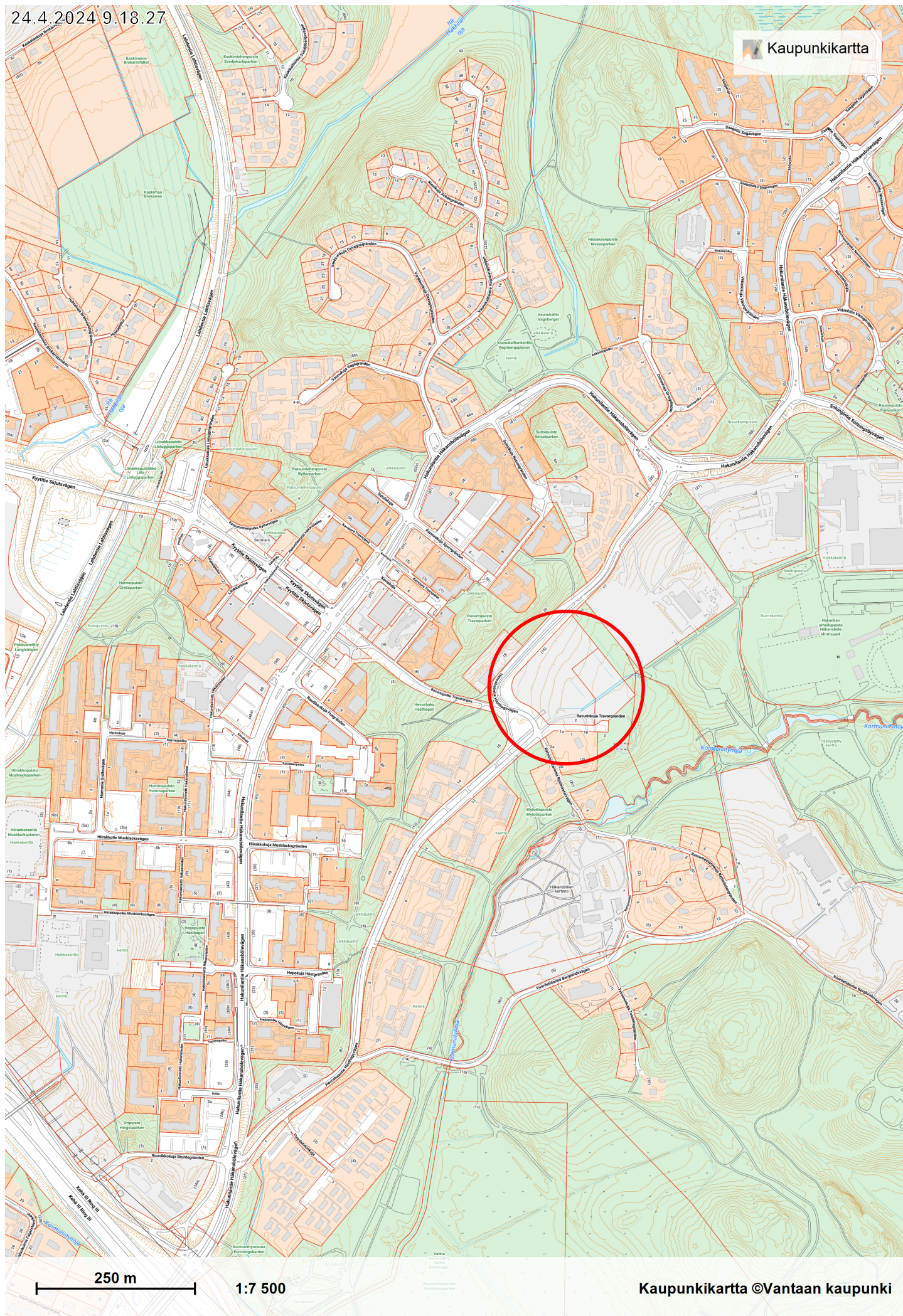
Hankinta:

- Janne Heikkilä, Palveluasiantuntija
- Sirpa Viinikari-Kauria, Ostopäälikkö

24.4.2024 9.18.27

Kaupunkikartta

250 m

1:7 500

Kaupunkikartta ©Vantaan kaupunki

Vantaan kaupunki
94. kaupunginosa

HAKUNILA

Asemakaavan muutos
Korttelit 94302, 94303 ja 94305
sekä katualueita.

1:2000

Vanda stad
Stadsdel 94

HÅKANSBÖLE

Ändring av stadsplanen
Kvarteren 94302, 94303 och 94305
samt gatuområden.

1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ:

— . . . —

AO

3 metriä sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

Erillispientalojen korttelialue.

AO-kortteleilta 94303 ja 94305 koskevia määräyksiä:

Alueelle saa rakentaa yksiasuntoisia asuinrakennuksia ja talousrakennuksia.

Tontin kerrosalasta saa enintään 30% käyttää ympäristöä häiritsemättömiä ja ympäristöönsä soveltuvia työtiloja sekä niihin liittyviä näyttely- ja myymälätiloja varten.

Uudisrakennusten julkisivumateriaalina tulee käyttää puuta.

Julkisivut on rakennettava siten, että ne muodon, värityksen ja jäsentelyn suhteen sopeutuvat alueen vanhaan rakennuskantaan.

Rakennuksissa tulee olla tervanmusta tai perinteinen punatiilenvärinen harjakatto.

Rakennuksiin ei saa rakentaa kokonaan tai pääosin maanpäällistä kellarikerrosta.

Vähäiset rakennusosat saavat ulottua rakennusalan ulkopuolelle.

Autopaikkojen vähimmäismäärä on 2 autopaikkaa/asunto, joista vähintään yksi on sijoitettava autotalliin.

YSA-1

Sosiaalitoimen palveluvien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue.

YSA-1 -aluetta korttelissa 94302 koskevia määräyksiä:

Korttelialueelle saa rakentaa toiminnan ja huollon kannalta välttämättömiä asuntoja.

Uudisrakennuksen/-rakennelmien tai olemassaolevaan rakennukseen/rakennelmaan tehtävien muutosten sopeutumiseen kaupunkikuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys, joka osoittaa rakennuksen/rakennelmien sopeutumisen ympäristöönsä.

Autopaikkojen vähimmäismäärä määritellään hakijan antaman selvityksen perusteella.

STADSPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER:

Linje 3 meter utanför det planområde som fastställelsen gäller.

Kvartersområde för fristående småhus.

För AO-kvarteren 94303 och 94305 gällande bestämmelser:

Inom området får uppföras bostadshus med en bostad och ekonomibyggnader.

Av tomtens våningsyta får högst 30% användas för ickemiljöstörande och till miljön anpassade arbetslokaler samt till dessa anslutande utställnings- och butikslokaler.

Som fasadmateriäl skall i nybyggnaderna användas trä.

Fasaderna skall byggas så att de vad form, färg och disposition beträffar är anpassade till områdets gamla byggnadsbestånd.

Byggnaderna skall ha becksvarta eller traditionellt tegelröda åstak.

I byggnaderna får inte byggas källarvåning helt eller till huvuddelen över markytan.

Mindre utbyggnader får sträcka sig över byggnadsytan.

Minimiantalet bilplatser är 2 bilplatser/bostad av vilka minst en skall placeras i garage.

Kvartersområde för anstalter och internat för social verksamhet samt bostadsbyggnader.

För YSA-1-området i kvarteret 94302 gällande bestämmelser:

På kvartersområdet får byggas bostäder som är nödvändiga för verksamheten och underhållet.

Särskild uppmärksamhet skall fästas vid att nybyggnaden/-konstruktionerna eller ändringar som görs i befintlig byggnad/konstruktion är anpassade till stadsbilden.

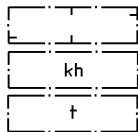
Till ansökan om byggnadslov skall bifogas utredning som visar byggnadens/konstruktionernas anpassning till omgivningen.

Minimiantalet bilplatser bestäms på grundval av den utredning som sökanden företett.

— Korttelin, kortteliin osan ja alueen raja.
 — Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
 × × Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.
 94
HAKU
 94302
 RAVURINKUJA Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.

I Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
 I 1/2 Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten yläpuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

e=0.30

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

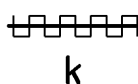
Rakennusala.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa kasvihuoneen.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.

Katu.

Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Katualueen rajan osa, jonka kautta ei saa järjestää ajoneuvoliikennää.

Indeksi osoittaa, että alue on varattu kunnan tarpelsiin.

/s-3

Alue, jolla ympäristö säilytetään.
 Uudisrakennuksen/-rakennelmien tai olemassaolevaan rakennukseen/rakennelmaan tehtävien muutosten sopeutumiseen kaupunkikuvaa on kilnitetävä erityistä huomiota.
 Rakennuslupahakemukseen on liitettävä selvitys, joka osoittaa rakennuksen/rakennelmien sopeutumisen ympäristöönsä.
 Hakemusta käsiteltäessä on otettava huomioon paikallisen museoviranomaisen lausunto.
 Alueella säilytettävä ja istutettava kasvillisuus on valittava siten, että se on sopusolinnussa alueen perinteiden kanssa.

Rakennustaliteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta merkittävä rakennus/rakennelma. Rakennuslain 135§:n nojalla määrätään, että rakennus-/rakennelmaa ei saa purkaa ilman valvontaviranomaisen lupaa.
 Lupaviranomainen voi myöntää luvan vain jos purkamiseen on pakottava syy.
 Lupahakemusta käsiteltäessä noudatetaan muutoin soveltuvin osin, mitä on säädetty rakennuslain 42 a §:ssä tarkoitettusta luvasta.
 Korjaus-, muutos- ja lisärakennustoimenpiteiden tulee olla sellaisia että rakennuksen/rakennelman rakennustaliteellinen ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy.
 Toimenpiteistä on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto.

Kvarters-, kvartersdels- och områdesgräns.

Bestämelsegräns.

Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas.

Stadsdelsnummer.

Stadsdelens namn.

Kvartersnummer.

Namn på gata, öppen plats, torg eller park.

Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav.

Brutet tal efter romersk siffra anger hur stor del av byggnads största vånings yta som, utan hinder av våningsantalet, får användas för utrymme som inräknas i våningsytan av det utrymme, som är beläget ovanför de i planen till antalet angivna våningarna.

Exploateringsstal dvs. förhållandet mellan våningsytan och tomtens yta.

Byggnadsyta.

Byggnadsyta där växthus får placeras.

Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras.

Gata.

Del av område reserverad för underjordisk ledning.

Del av gatuområdes gräns där utfart är förbjuden.

Indexet anger att området har reserverats för kommunens behov.

Område där miljön bevaras.

Särskild uppmärksamhet skall fästas vid att nybyggnaden/-konstruktionerna eller ändringar som görs i befintlig byggnad/konstruktion är anpassade till stadsbilden.

Till ansökan om byggnadslov skall bifogas utredning som visar byggnadens/konstruktionernas anpassning till omgivningen.

Vid behandling av ansökan skall den lokala museimyndighetens utlåtande beaktas.

Den växtlighet som skall bevaras och planteras på området skall väljas så, att den harmoniserar med områdets tradition.

Arkitektoniskt, historiskt eller för stadsbildens bevarande betydelsefull byggnad/konstruktion.

Med stöd av 135 § byggnadslagen föreskrivs att byggnaden/konstruktionen inte får rivas utan tillsynsmyndighetens tillstånd.

Byggnadslovsmyndigheten kan bevilja tillstånd endast om tvingande skäl till rivning föreligger.

Vid behandling av ansökan om lov iakttas i övrigt i tillämpliga delar vad som är stadgat om det tillstånd som avses i 42 a § byggnadslagen.

Reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder skall vara sådana, att byggnadens/konstruktionens arkitektoniskt betydelsefulla och med tanke på stadsbilden betydelsefulla karaktär bevaras.

För åtgärder skall begäras utlåtande av den lokala museimyndigheten.

Asemakaavaosasto

Stadsplaneavdelningen

Liisa Harju
 Asemakaavapäällikkö/Stadsplanechef

Mittaosasto

Mätningsavdelningen

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 493/82 vaatimukset.

Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 493/82 kräver.

Vantaalla/Vanda 08.04.1997

Timo Velling
 Kaupungingeodeetti/Stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.04.1997 ja vahvistettu tällä päätöksellä.

Godkänd av stadsstyrelsen 21.04.1997 och har med detta beslut fastställts.

PÄIVÄKOTISUUNNITTELUOHJE				TILAOHJELMA	
10 ryhmäaluetta					
27.1.2023				210	
ryhmäalueet A, B, C, D, E ,F, G, H, I ja J jossa on á 21 lapsen ryhmä (tilamitoitus 3 kasvattajaa ja 21 lasta)					
tilapaikat yhteensä 168 lasta.				21	Huonekortit täydentävät tilaohjelmaa
Ryhmäalue A, 21 lasta	Yhteensä hym2	/ lapsi	Käsin laskettu		muuta
märkäeteinen A	8	0,38	7,98		21 lapselle, voi tehdä kahdelle ryhmälle yhteisenä, silloin tila 16m2 (2x8m2)
eteistilat A	13	0,6	12,6		osana toimintatilaa
wc-pesutilat A	10	0,46	9,66		yleisesti wc-tiloihin: 3 wc-istuinta wc tilaa kohden, eriöt, etuhuoneellinen pesutila
toimintatila /suljettava rauhallinen tila /suljettavaa pienryhmätilaa/ varastotilat A	79	3,75	78,75		Rauhallista tilaa käytetään myös lepotilana, kooltaan 42 m² (2 m2 / 21 lasta), varastotila 2m2/ryhmä, kaapistoja tai yksittäinen varasto
ryhmäalue A yht	109,0		108,99		
Ryhmäalue B, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat B					osana käytävää
wc-pesutilat B					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepohuone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue B yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue C, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat C					osana käytävää
wc-pesutilat					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepohuone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue C yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue D, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat					osana käytävää
wc-pesutilat					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepohuone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue D yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue E, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat E					osana käytävää
wc-pesutilat E					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepohuone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue E yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue F, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat F					osana käytävää
wc-pesutilat F					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepohuone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue F yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue G, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat G					osana käytävää
wc-pesutilat G					
varastotilat					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto
ryhmähuoneet / lepohuone					lepotila suljettavissa
ryhmäalue G yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue H, 21 lasta					
märkäeteinen					21 lapselle
eteistilat H					osana käytävää

wc-pesutilat H varastotilat ryhmähuoneet / lepohuone					voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto lepotila suljettavissa
ryhmäalue H yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue I, 21 lasta					
märkäeteinen eteistilat I wc-pesutilat I varastotilat ryhmähuoneet / lepohuone					21 lapselle osana käytävää voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto lepotila suljettavissa
ryhmäalue I yht	109		108,99		ohjeellinen
Ryhmäalue J, 21 lasta					
märkäeteinen eteistilat J wc-pesutilat J varastotilat ryhmähuoneet / lepohuone					21 lapselle osana käytävää voivat olla kaapistoja tai yksittäinen yhteinen varasto lepotila suljettavissa
ryhmäalue J yht	109		108,99		ohjeellinen
wc	2		2		yhdellä ryhmäalueella, helposti ulkoa saavutettava
Ryhmätilat yhteensä:	1091,9		1091,9		
Yhteiset tilat:					
kotikeittiö / neuvottelu	8		8		neuvottelutilan yhteydessä, kotikeittiövarustelu, toimii henkilökunnan neuvottelu- ja taukotilana, lasten tilana, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, salin läheisyyteen.
työpaja	15		15		huom. hiekanerotuskaivo
pienryhmät / kerros	50		50		kahdelle ryhmälle yksi 10m2 yhteinen pienryhmä, segregoituneella alueella useampi pienryhmätila
liikuntasali ja väline/patjavarastovarasto	82		82		toimii myös henkilökunnan koulutustilana, lasten lepotilana, varasto 8 m2, syvyys n.2m, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa
ruokailutila	84	0,4	84		yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, erillinen sis.käynti asukkaille liikuntasaliin ja ruokailutilaan
ruuanjakelulinjaston vaatima tila	6		6		
wc-tila ruokasalin yhteyteen	2		2		
vararuokavarasto	4		4		
inva-wc / kerros	16,5		16,5		lukittava kaapisto tai varasto lähelle ruokailutilaa 3-kerroksinen ratkaisu
Yhteiset tilat. yhteensä:	268		267,5		
Lasten toiminta-tilat yhteensä:	1359,4	hym2	1359,4		
	95,2	7 % toimint	95,158		
	1454,6		1454,558		
	6,93		6,9704		toiminta-alaa / tilapaikka
Henkilökunnan tilat, työ- ja sos.tilat					
toimisto / johtaja	14		14		monikäyttöinen toimistotila, voidaan jakaa kahteen 7m2 tilaan kokouksia varten
neuvottelutila	18		18		kotikeittiön yhteydessä
henkilökunnan työhuone	16		16		tämä tai perhe/konsultaatiohuone sijoitetaan johtajan huoneen viereen
perhe- ja konsultaatiotila / työhuone / neuvottelu	10		10		sijoitetaan johtajan huoneen viereen
henk.kunnan wc:t 2kpl	8		8		2 kpl wc/kerros, miehille ja naisille
henk.kunnan suihkutila	3		3		Voi olla yhteinen (mahdollista pukeutumaan, tarvitsee tason vaatteille)
henk.kunnan pukutila, 30h x 0,8m2	24		24		Voi olla yhteinen, sisältää kaksi WC:tä, lisäksi suihkutilassa pukeutumismahdollisuus
Toimintatilat tilat yhteensä:	93,0		93,0		
Keittiö ja huoltotilat					
Palvelukeittiö aputiloineen	80		80		keittiö aputiloineen pois luk. rullakoiden ja kuljetuslaatikoiden säilytys tilat
Siivouskeskus ja vaatelhuoltotila	16		16		yhdistetty tila, huom. likainen ja puhdas puoli
siivouskomero	3		3		jokaiseen kerrokseen, jos rakennus useassa kerroksessa
keskusvarasto	11	0,05	10,5		
Tilat yhteensä	110,0		109,5		

Hyötyalat ilman teknisiä tiloja:	1562,4	hym2	1561,9		
Tekniset tilat			1266,42		
iv-konehuone 7% bruttoalasta		x			
sähköpääkeskus		x			
Käytävätilat					
Käytävät, poistumistiereitit		x			
Porrashuoneet		x			
tuulikaapit		x			
bruttoalatavoite 2226 brm2					
mitoitustavoite 8,5 htm2/lapsi (1785htm2)					
YHTEENSÄ					
Vantaan kaupunki, tilakeskus, hankevalmistelu					
hyötyalasta huoneistoalaksi kerroin:	1,12	1749,888	1749,328	htm2	RT-kortin mukainen
		8,3328	8,33013333		huoneistoalaa/tilapaikka
	1,13	1765,5	1764,9	htm2	Vantaa
					huoneistoalaa/tilapaikka (RT 9 htm2/tilapaikka; RT-taulukossa iso liikuntasali)
hyötyalasta bruttoalaksi kerroin:	1,32	2062,368	2061,708	brm2	RT-kortin mukainen (1,12 - 1,5)
	1,44	2249,856	2249,136	brm2	Vantaa

9 §

Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset, tarveselvityksen hyväksyminen / AK

VD/4921/10.03.02.01/2024

AK/PW/EK/TL

Metsolanmäen vuonna 2009 valmistunutta 84-tilapaikkaista (4 ryhmää) päiväkotia laajennetaan 126-tilapaikkaisella (6 ryhmää) laajennusosalla. Uusi laajennus liittyy olemassa olevaan rakennukseen muodostaen uuden 210-tilapaikkaisen (10 ryhmää) päiväkotiyksikön. Uuden laajennusosan kustannusennuste on 7,31 milj. euroa ja nykyisen päiväkodin tilamuutosten kustannusennuste on 1,84 milj. euroa. Yhteensä hankkeen kustannusennuste on 9,15 milj. euroa (alv 0 %). Rakentaminen ajoittuu vuosille 2026–2027 ja päiväkotia otetaan käyttöön elokuussa 2027.

Metsolanmäen päiväkodin tarveselvitys on valmisteltu yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Toimitilajohtamisen sekä muiden Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset on keväällä 2024 valmistuneen Korson ja Koivukylän alueiden päiväkotiverkkoselvityksen mukainen uudisrakennus- ja tilamuutoskohde.

Päiväkodin laajennus tarvitaan vastaamaan väestöennusteen mukaiseen kasvuun Korson keskustan alueella.

Päiväkodin nykyistä Y-tonttia laajennetaan pohjoiseen ja itään Metsolanmäen puiston suuntaan asemakaavamuutoksella ja tontin rakennusoikeutta kasvatetaan uuden laajennuksen mahdollistamiseksi. Asemakaavoituksen suunnitelman mukaan Metsolanmäen päiväkodin pohjoispuolelle tulee jäädä vähintään 5000 m² yleinen puistoalue.

Olemassa olevaan päiväkotiin toteutetaan tilamuutoksia uuden rakennuskokonaisuuden toiminnallisten tarpeiden edellyttämässä laajuudessa.

Uuden laajennusosan tarveselvityksen mukainen bruttoalatavoite on 1380 brm² ja nykyisen osan bruttoala tilamuutosten kanssa on 1077 brm². Valmiin rakennuskokonaisuuden bruttoalatavoite on täten 2457 brm². Laajennusosa toteutetaan kaksikerroksisena nykyisen kaksikerroksisen rakennuksen yhteyteen. Nykyisellä tontilla on rakennusoikeutta 1300 k-m², josta jo rakennettua kerrosalaa on 995 m². Rakennusoikeutta tontilla on edelleen 305 k-m². Tontin rakennusoikeutta kasvatetaan Y-tontin tulevan asemakaavamuutoksen yhteydessä.

Hyväksytyssä toimitilojen investointiohjelmassa vuosille 2024–2033 Vierumäen uudisrakennuspäiväkodille oli varattu 10 300 000 euroa. Vierumäki kaupunginosa ei kuitenkaan ole kasvanut ennustettua vauhtia. Esitetty Vierumäen päiväkotia investointi siirretään toteutettavaksi Metsolanmäkeen Korson keskustan alueen akuutimman varhaiskasvatuksen paikkatarpeen takia. Valmisteilla olevassa investointiohjelmassa varataan hankkeelle kustannusennusteen mukaiset määrärahat. Valmisteilla olevassa toimitilojen investointiohjelmassa vuosille 2025–2034 esitetään tästä aiemmasta varauksesta käytettäväksi Metsolanmäen päiväkodin laajennukseen 7 310 000 euroa ja tilamuutoksiin 1 840 000 euroa kustannusennusteen mukaisesti.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt 26.06.2024 päivätyn tarveselvitys-hankesuunnitelman osaltaan 12.8.2024 § 9.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 30 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 9

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi 26.06.2024 päivätty Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset tarveselvitys sekä kustannusennuste laajennukselle 7,31 milj. euroa (alv 0 %) ja tilamuutoksiin 1,84 milj. euroa (alv 0 %).

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että vihreä lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon keskustan lautakuntaryhmä, sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä ja vasemmistoliiton lautakuntaryhmä yhtyivät:

”Päiväkodin laajennus rakennetaan puustoiselle tontille. Tarveselvityksen mukaan pihalle pyritään jättämään alueella nyt olevaa luontoa. Kun hankesuunnitelma tuodaan hyväksyttäväksi, lautakunnan tulee voida arvioida siitä tai asemakaavasta suunnitellun alueen puustoisuus ja luonnonmukaisuus.”

Liite:

- Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset, 26.06.2024 päivätty tarveselvitys liitteineen

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Thomas Laine, puh. 050 314 5086
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

METSOLANMÄEN PÄIVÄ- KODIN LAAJENNUS JA TILAMUUTOKSET TARVESELVITYS

Metsolanmäen päiväkodin viistoilmakuva (2022)

Vantaan kaupunki / Kaupunkiympäristö
Kiinteistöt ja tilat / Toimitilajohtaminen / Hankevalmistelu
06/2024
Rakennuttaja arkkitehti Thomas Laine

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

1. TARVETIETOKORTTI	5
2. YHTEENVETO	6
3. PERUSTELUT TARPEELLE	7
3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan	7
3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen	7
3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselitykset)	8
3.4 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus-, haitta-aineselvitykset	8
4. NYKYINEN RAKENNUS JA KUNTO	8
5. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET	10
5.1 Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen	10
5.1.1 Oppimistilojen toiminnalliset tavoitteet	11
5.1.2 Oppimistilojen tilalliset tavoitteet	12
5.1.3 Lasten ja nuorten osallistaminen	12
5.1.4 Segregaatio	12
5.2 Ateriapalvelun tavoitteet	13
5.3 Puhtauspalvelutavoitteet	14
5.4 Väestönsuoja, muut erilliset tavoitteet	16
5.5 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatu- tasotavoitteet, piha	16
5.6 Arkkitehtoniset ja rakennushistorialliset tavoitteet	18
5.7 Elinkaaritavoite (muutostöiden tavoite, käyttäjän aikataavoite)	19
5.8 Tilamitoitustavoitteet htm ² (huoneistoala)/ tilapaikka	20
5.9 Tavoitetunnusluvut brm ² /hym ² , m ³ , tilatehokkuus	20
5.10 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS, dB)	20
5.10.1 Rakennetekniset tavoitteet	21

5.10.2	LVIA-tekniset tavoitteet / John	24
5.10.3	Sähkötekniset tavoitteet	30
5.10.4	Äänitekniset tavoitteet	32
5.11	Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveysluku- ja sisäilmatavoitteet).....	32
5.12	Sisäilmatavoitteet.....	33
6.	TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA.....	34
6.1	Sijainti ja hallinta	34
6.2	Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet.....	34
6.3	Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys	35
6.4	Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys	37
6.5	Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely.....	39
7.	VÄISTÖTILATARVE	39
8.	KUSTANNUKSET.....	39
8.1	Investointikustannusennuste, tontista aiheutuvat kustannukset	40
8.2	€/tilapaikka	41
8.3	Väistötilakustannukset	41
8.4	Purkukustannukset	41
9.	RAHOITUS JA AIKATAULU	41
9.1	Rahoitus investointiohjelmassa	41
9.2	Aikataulu	41
10.	HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET.....	42
10.1	Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, huolto, kunnossapito).....	42
10.2	Toimintakustannukset	43
10.3	Elinkaarikustannukset.....	43

11. TYÖTURVALLISUUSASIAT	43
12. RISKIT	44
12.1 Aikataulu, kustannukset.....	44
12.2 Kaavamuutos / poikkeamispäätös	44
12.3 Teknisiin korjauksiin liittyvät riskit	44
12.4 Maaperästä, rakennuspaikasta aiheutuvat riskit (työturvallisuustehtävien lista) 44	
13. TYÖRYHMÄN JÄSENET	44

LIITTEET

- Liite 1: Sijaintikartta
- Liite 2: Asemakaavaote ja määräykset
- Liite 3: Tilaohjelma
- Liite 4: Kustannusennuste
- Liite 5: Havat-riskikartta

1. TARVETIETOKORTTI

VD/4921/10.03.02.01/2024

Kohteen nimi: Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset						
Tarpeen kuvaus: Metsolanmäen neljän ryhmän päiväkotia laajennetaan kymmenryhmäiseksi vastaamaan Korson keskustan alueen lasten määrän kasvuun. Olemassa olevaan päiväkotiin tehdään tilamuutoksia uuden rakennuskokonaisuuden toiminnallisiin tarpeisiin. Päiväkodin nykyistä Y-tonttia laajennetaan pohjoiseen ja itään Metsolanmäen puiston suuntaan ja tontin rakennusoikeutta lisätään asemakaavamuutoksella uuden laajennuksen mahdollistamiseksi.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Korso-Koivukylän päiväkotiverkkoselvitys 2024						
Tarpeen perustelut: Metsolanmäen päiväkodin laajennus vastaa Korson keskustan alueen lasten määrän kasvuun ja korvaa huonokuntoisia rakennuksia. Päiväkotia laajenee 84 tilapaikkaisesta päiväkodista 210 tilapaikkaan päiväkotiin.						
Käyttäjätöimiala: Kasvatuksen ja oppimisen toimiala						
Kaupunginosa: Metsola (83)	Kiinteistötunnus: 092-083-0113-0003			Tontin pinta-ala: 2282 m ²		
Osoite ja tontti: Soopepolku 4, 01450 Vantaa	Kaavatiedot: Asemakaava 000140			Rakennusoikeus: jäljellä 305 m ² (yht. 1300 m ² , josta käytetty 995 m ²)		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	-	-	-	-	-	-
Laajennus / lisärakennus	1380	1002	887	7 310 000	5297	7295
Muutos / peruskorjaus	1077	815	722	1 840 000	1708	2257
Hankkeen tilapaikkamäärä				210		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				43 571 € / tilapaikka		
Väistötilan tarve: Päiväkotia tarvitsee väistötilat muutos- ja laajennustyön ajaksi. Väistötilaksi on esitetty Talvikkien väistötilapaviljonki.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: 10,3 M€						
Hankkeen toteutusaikataulu: Laajennus ja tilamuutokset 04/2026–06/2027						
Ylläpitokustannukset: Nykyinen pk tilamuutoksilla 325 854 €/v. Laajennus 517 237 €/v. Yht. 843 091 €/v.						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle: Toimintakustannusten lisäys 1,1 M€. Toimintakustannukset yhteensä 1,8 M€.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: 160 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle:						
Tuleva vuokra				38,66 € / htm ² / kk		
Vuokravaikutus	70 258 € / kk			843 091 € / v		
Vuokravaikutus / tilapaikka				335 € / kk		
Laatija(t): Thomas Laine, Satu Turunen				Päivämäärä: 26.06.2024		

2. YHTEEENVETO

Metsolanmäen vuonna 2009 valmistunutta 84-tilapaikkaista (4 ryhmää) päiväkotia laajennetaan 126-tilapaikkaisella (6 ryhmää) laajennusosalla. Uusi laajennus liittyy olemassa olevaan rakennukseen muodostaen uuden 210-tilapaikkaisen (10 ryhmää) päiväkotiyksikön. Päiväkodin nykyistä Y-tonttia laajennetaan pohjoiseen ja itään Metsolanmäen puiston suuntaan asemakaavamuutoksella ja tontin rakennusoikeutta kasvatetaan uuden laajennuksen mahdollistamiseksi. Asemakaavoituksen suunnitelman mukaan Metsolanmäen päiväkodin pohjoispuolelle tulee jäädä vähintään 5000 m² yleinen puistoalue.

Olemassa olevaan päiväkotiin toteutetaan tilamuutoksia uuden rakennuskokonaisuuden toiminnallisten tarpeiden edellyttämässä laajuudessa. Tarveselvityksen suunnitteluehdotusten mukaan päiväkodin keittiötä laajennetaan monitoimisalın suuntaan vastaamaan kasvavaan lapsimäärään ja monitoimisali muutetaan uudeksi ruokailutilaksi. Uuden ruokailutilan päälle rakennetaan uutta välipohjaa, jonka kautta muodostetaan toisen kerroksen käytäväyhteys laajennukseen. Ruokailutila laajentuu myös itään uuteen laajennukseen ja liittyy suoraan laajennukseen rakennettavaan uuteen liikuntasaliin. Näiden muutosten lisäksi nykyisen rakennuksen henkilökunnan ja huollon tiloja uusitaan vastaamaan kymmenryhmäisen päiväkodin henkilökunnan ja huollon tarpeita. Uuteen laajennusosaan toteutetaan uuden liikuntasalin lisäksi kuusi uutta ryhmätilaa, pienryhmätiloja, neuvottelutila ja kotikeittiö.

Päiväkodin laajennus tarvitaan vastaamaan väestöennusteen mukaiseen kasvuun Korson keskustan alueella. Korso-Koivukylän päiväkotiverkkoselvitystyössä kaavailtiin uutta 8-ryhmäistä päiväkotia Korson suuralueen Vierumäen kaupunginosaan, mutta Vierumäki ei ole kasvanut ennustettua vauhtia. Vierumäen investointi päädyttiin näin ollen siirtämään Metsolanmäkeen Korson keskustan alueen akuutimman varhaiskasvatuksen paikkatarpeen takia.

Uuden laajennusosan tarveselvityksen mukainen bruttoalatavoite on 1380 brm² ja nykyisen osan bruttoala tilamuutosten kanssa on 1077 brm². Valmiin rakennuskokonaisuuden bruttoalatavoite on täten 2457 brm². Laajennusosa toteutetaan kaksikerroksisena nykyisen kaksikerroksisen rakennuksen yhteyteen. Nykyisellä tontilla on rakennusoikeutta 1300 k-m², josta jo rakennettua kerrosalaa

on 995 m². Rakennusoikeutta tontilla on edelleen 305 k-m². Tontin rakennusoikeutta kasvatetaan Y-tontin tulevan asemakaavamuutoksen yhteydessä.

Metsolanmäen päiväkodin tarveselvitys on valmisteltu yhdessä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Toimitilajohtamisen sekä muiden Kaupunkiympäristön toimialan asiantuntijoiden kanssa.

3. PERUSTELUT TARPEELLE

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031) mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna. Palveluverkkoa kehitetään uudishankkeilla, joiden optimikoko on noin 168–210 tilapaikkaa. Tilat ovat uuden oppimisympäristön mukaiset ja joustavat erilaisiin toiminnallisiin tarpeisiin sekä organisaation ulkopuolisille käyttäjille varhaiskasvatuksen aktiivisen toiminta-ajan ulkopuolella. Kohteen suunnittelussa noudatetaan toimitilajohtamisen ja varhaiskasvatuksen yhdessä kehittämää päiväkodin suunnitteluohjetta.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2032 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa ennustekaudella Korson suuralueella 108 lapsella. Korson kaupunginosassa kasvua on 47 lapsella.

	2022*	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Muutos 10 vuodessa
80 Matarinmäki	147	161	169	173	184	175	169	161	157	153	147	+1
81 Korso	389	367	378	376	372	384	403	415	416	427	435	+47
82 Mikkola	190	176	169	170	165	164	185	190	186	180	176	-15
83 Metsola	443	458	466	469	471	466	466	459	459	454	449	+6
84 Leppäkorpi	190	189	180	178	184	178	180	185	190	202	231	+41
85 Jokivarsi	94	85	84	80	77	80	74	75	80	78	77	-17
86 Nikinmäki	399	375	358	335	319	313	299	301	303	303	305	-94
87 Vierumäki	74	75	72	73	76	78	71	67	67	67	68	-6
88 Vallinoja	134	129	128	149	170	203	222	232	246	268	278	+145
Korso yhteensä	2 060	2 015	2 004	2 003	2 018	2 041	2 069	2 085	2 104	2 132	2 166	+108

Taulukko: Korson suuralueen varhaiskasvatusikäisten määrän kehitys Vantaan virallisen väestöennusteen 2022–2032 mukaan.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen(toimitilaverkkoselvitykset)

Korso-Koivukylän päiväkotiverkkoselvitystyössä esitettiin uutta 8-ryhmäistä päiväkotia Korson suuralueen Vierumäen kaupunginosaan, mutta Vierumäki ei ole kasvanut ennustettua vauhtia. Vierumäen investointi päädyttiin näin ollen siirtämään Metsolanmäkeen Korson keskustan alueen akuutimman varhaiskasvatuksen paikkatarpeeseen takia.

Myös Vierumäelle tullaan tarvitsemaan uusi päiväkotialueen täydennysrakentamisen myötä. Tämän hetken arvio on, että Vierumäen päiväkotitarvitaan seuraavan 10-vuotisjakson jälkeen.

Metsolanmäen päiväkodin laajennus ja tilamuutokset on keväällä 2024 valmistuneen Korson ja Koivukylän alueiden päiväkotiverkkoselvityksen mukainen uudisrakennus- ja tilamuutoskohde.

3.4 Kuntoarvio, sisäilma-, kosteus-, haitta-aineselvitykset

Nykyisessä Metsolanmäen päiväkodissa ei ole sisäilma-, kosteus- tai haitta-aineselvityksiä. Vuoden 2022 maaliskuussa tehdyn sisäilmakartoituksen yhteydessä todettiin, että mitään ongelmaa sisäilman kanssa ei ole ollut. Päiväkodin sisäilmasta ei ole myöskään tullut ilmoituksia. Joissain tiloissa lattiat olivat tuntuneet kylmiltä, vaikka näiden lämpötila oli mitattuna ollut normaali. Yläpölyjen puhdistuksessa on ollut haasteita ja kuumuutta on koettu auringon puoleisissa huoneissa.

4. NYKYINEN RAKENNUS JA KUNTO

Piha

Leikkipiha on käyttöikänsä mukaisessa kunnossa.

Salaojitus

Olemassa oleva rakennus on salaojitettu. Salaojat ovat muovisia PE-tuplaputkia. Salaojakaivot lietepesällisiä teleskooppisella valurautakansistolla varustettuja kaivoja (halk. 400 mm). Salaojilla on teknistä käyttöikää jäljellä 15–25 vuotta.

Salaojajärjestelmän huoltoväli (salaojaputkien painehuuhtelu, tarkastuskaivojen lietepesien tyhjennys) on 5 vuotta.

Perustukset ja sokkeli

Rakennus on perustettu maanvaraisesti jatkuvien teräsbetonisten anturoin. Anturoiden päällä on sokkelielementit (betoninen ulkokuori-eriste-betoninen kantava sisäkuori).

Perustusten suunniteltu käyttöikä rakennusaikaisten suunnitelmien mukaan on 50 vuotta. Rakennuksen perustukset ovat kunnossa.

Katolta tulevien sadevesien syöksytorvet roiskuttavat vettä paikoin sokkelille.

Alapohja

Rakennuksen alapohja on maanvarainen teräsbetonilaatta, jonka alapuolella on lämmöneriste. Alapohjassa on radoninpoistoputkisto.

Liikuntatilan lattian pintamateriaali on joustava urheilutilan muovimatto.

Välipohja

Kantava välipohjarakenne on ontelolaatta ja väestönsuojan kohdalla paikalla valettu teräsbetonilaatta.

Ulkoseinät

Ulkoseinä on kantavilta rakenteiltaan joko betoni- tai puurakenteinen. Ulkoseinän julkisivumateriaaleina ovat tiili ja puu.

Sisäseinät

Kantavat väliseinät ovat joko teräsbetonisia tai puurankaisia seiniä. Ei kantavat väliseinät puu- tai teräsrankaisia levytettyjä ja äänieristettyjä seiniä sekä harkkoseiniä.

Runkojärjestelmä

Rakennuksen runkojärjestelmä on kantavat betoniset sisäkuorielementit ulkoseinälinjoilla ja betoniset väliseinäelementit sekä kantavat puurankaväliseinät rakennuksen sisällä. Välipohjan kantava rakenne on ontelolaatat ja yläpohjan liimapuupalkit.

Kantavien runkorakenteiden suunniteltu käyttöikä rakennusaikaisten suunnitelmien mukaan on 50 vuotta.

Ikkunat

Rakennuksen ikkunat ovat puu-alumiini-ikkunoita (MSE). Ikkunoita on erillispuitteisina ja kiinteinä ikkunoina sekä palosuojaikkunoina. Ikkunoilla on teknistä käyttöikää jäljellä noin 45 vuotta. Ikkunoille tulee tehdä sisäpuolinen tarkastus viiden (5) vuoden välein ja ulkopuolinen tarkastus kahden (2) vuoden välein. Ikkunoiden sisäpuolisen maalauksen kunnossapitoväli on 8–15 vuotta ja tiivistämisen huoltoväli 3–12 vuotta.

Yläpohja ja vesikatto

Yläpohjarakenteen kantava rakenne on liimapuupalkit. Vesikatto on paikalla rakennettu puurakenteinen loivasti kallistettu konesaumattu peltikatteinen harjakatto. Peltikatteella on teknistä käyttöikää jäljellä noin 45 vuotta. Katto tulee silmämääräisesti tarkastaa (katteen kunto, läpiviennit, liittymät muihin rakenteisiin, pinnoituksen kunto) viiden (5) vuoden välein ja huoltomaalata 10–15 vuoden välein.

5. TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET

5.1 Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatustilasta mukaan päiväkodin oppimisympäristö on kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä ja kehitys huomioon ottava. Oppimisympäristö tukee lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen. Esteetön ja viihtyisä oppimisympäristö vaikuttaa myönteisesti oppimiseen ja henkiseen hyvinvointiin.

Metsolanmäen päiväkotia laajennetaan 10 ryhmäiseksi päiväkodiksi. Nykyiseen 4 ryhmäiseen päiväkotiin tehdään tarvittavia tilamuutoksia ja päiväkotia kasvatetaan 6 ryhmän päiväkodin mukaisilla tiloilla, jotta saadaan aikaiseksi yhtenäinen 10

ryhmän päiväkotia. Päiväkodin tavoitevalmistumisaika on kesällä 2027. Päiväkodissa on hoito- ja kasvatushenkilökuntaa 30 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelevät päiväkodin johtaja sekä puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa yhteensä noin 8 henkilöä. Henkilökunnan määrä yhteensä on 38 henkilöä.

Lapsiryhmät voivat toimia 1–6-vuotiaiden lasten ryhminä muuntojoustavasti. Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat tukea kehitykselleen ja oppimiselleen. Kolme kasvattajaa ja lapset (minimissään 12 lasta, maksimissaan 21 lasta) muodostavat ryhmän, jossa he tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista. Toiminta järjestetään erikokoisissa pienryhmissä, joille varataan tarvittavat tilat.

5.1.1 Oppimistilojen toiminnalliset tavoitteet

Tilat ovat monipuolisesti ryhmien käytössä, ryhmät tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista. Pienimpien lasten ryhmät pyritään saamaan maan tasolle. Esiopetuksessa lasten tulee saada kokemuksia myös isommassa ryhmässä toimimisesta.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on käyttää teknologiaa palvelemaan kasvatuksellisia ja opetuksellisia päämääriä. Lasten käyttöön tarkoitetut tieto- ja viestintäteknikkalaitteet (tv) ovat osa lapsiryhmän oppimisympäristöä. Kasvattajat käyttävät myös sähköisiä järjestelmiä työskennellessään ja ollessaan yhteydenpidossa eri tahoihin.

Lasten ruokailu pienimpiä ja tarpeen mukaan erityislapsia lukuun ottamatta järjestetään erillisessä ruokailutilassa. Vararuokavarasto on kasvatuksen ja oppimisen toimialan omistama ja palveluntuottajan ylläpitämä varasto, jota käytetään tarvittaessa erilaisissa kriisitilanteissa tai häiriöissä korvaamaan normaali päivän ateria. Varasto koostuu hyvin säilyvistä retkievästyypisistä tuotteista, joita kuitenkin aika ajoin joudutaan uusimaan. Päivämääristä huolehtivat sekä päiväkodin kasvattajat että keittiöhenkilökunta.

Päiväkodin sydämen muodostavat ruokailutila, kotikeittiö ja sali. Tavoitteena on, että ne ovat yhdistettävissä. Tilat kokoavat koko päiväkodin lapset ja henkilökunnan ruokailemaan, liikkumaan ja yhteisiin hetkiin. Päiväkodissa järjestetään myös koko päiväkodin yhteisiä tapahtumia lapsille ja perheille. Sydänalue on myös asukkaiden monipuolisessa käytössä päiväkodin käyttöajan ulkopuolella. Tilat tulee rajata

lukituksella päiväkodin muista tiloista ja iltakäytön sisäänkäynti nimetään suunnitteluvaiheessa.

Tilat, myös piha-alueet, tukevat lasten ja henkilökunnan hyvinvointia ja ovat viihtyisät. Päiväkodissa on rauhallisia tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteistyötahojen kanssa sekä henkilökunnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen tarkoitettuja tiloja. Pienryhmätiloja tarvitaan riittävästi ja jokaisen ryhmätilan läheisyyteen.

5.1.2 Oppimistilojen tilalliset tavoitteet

Piha ja liikuntatilat

Piha muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden, joka vastaa uuden 10 ryhmäisen päiväkodin piha-aluetta toiminnoiltaan ja välineiltään. Pihalle pyritään jättämään jo olemassa olevaa kasvillisuutta, varsinkin korkeita puita, jotka tarjoavat luonnollista varjostusta kesän auringolta. Päiväkodin piha on osa oppimisympäristöä, mikä innostaa liikkumiseen, leikkimiseen ja ympäristöstä huolehtimiseen.

Päiväkotirakennus

Päiväkodin tilat rakennetaan suunnitteluohjeen mukaisesti huomioiden, että päiväkodista tulee yhdessä vanhan ja uuden puolen kanssa yhtenäinen kokonaisuus kuten tulisi uudesta 10 ryhmäisestä päiväkodista. Isossa päiväkodissa tulee ryhmätilat sijoittaa siten, että lasten talossa kulkemat matkat ruokalaan ja liikuntasaliin ovat mahdollisimman lyhyet. Nykyisen rakennuksen tiloja tarvittaessa muokataan ja toimintoja vaihdetaan, jotta kokonaisuudesta saadaan toimiva, terveellinen ja turvallinen.

5.1.3 Lasten ja nuorten osallistaminen

Osallisuuden suunnittelussa ja menetelmien valinnassa lasten lisäksi huomioidaan päiväkodin henkilöstö, lasten huoltajat ja lähialueen asukkaat sekä mahdolliset muut päiväkodin lähiympäristön toimijat.

5.1.4 Segregaatio

Alueellinen sosioekonominen ja etninen segregaatio on tunnistettu Vantaalla haasteeksi. Segregaation vaikutukset varhaiskasvatusyksiköille ovat merkittäviä, sillä alueellinen eriytyminen heijastuu suoraan päiväkotien lapsipohjaan. Toisin sanoen, jos hyvä- ja huono-osaisuus kasautuvat alueellisesti, sama tapahtuu myös päiväkotien tasolla. Sellaisten alueiden päiväkodeissa, joihin on keskittynyt paljon

huono-osaisuuden riskitekijöitä, kuten pienituloisuutta, työttömyyttä ja vieraskielisiä, lasten ja perheiden tuen tarve on usein suurempi kuin hyväosaisilla alueilla.

Päiväkotisuunnittelun näkökulmasta alueelliset erityispiirteet tulisi huomioida niin, että erityisesti huono-osaisilla alueilla kiinnitetään huomiota tilojen muunneltavuuteen ja taataan rauhallisia tiloja pienryhmätoimintaan, perheiden tapaamiseen sekä moniammatilliseen työskentelyyn. Metsolanmäen päiväkotitoiminta on vahvasti segregoituneella alueella ja tämä huomioidaan suunnittelussa siten, että päiväkodissa on kolme ylimääräistä pienryhmätilaa ja yksi ylimääräinen neuvottelutila erilaisille toiminnoille.

Jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää myös huomiota siihen, että päiväkodin sisä- ja ulkotilat ovat alueen asukkaiden käytössä päiväkodin ollessa suljettuna, jotta voidaan lisätä mahdollisuuksia vapaamuotoisille yhteisöllisyyttä lisääville kohtaamisille ja ohjatulle harrastustoiminnalle alueella.

5.2 Ateriapalvelun tavoitteet

Päiväkodin nykyinen keittiö on palvelukeittiö (jakelukeittiö). Keittiötilat laajennetaan ja peruskorjataan vastamaamaan nykypäivän lainsäädäntöä.

Päiväkodin keittiö laajennetaan kasvavalle lapsimäärälle riittäväksi. Nykyinen toiminta (jakelukeittiö) muutetaan kuumennuskeittiöksi Cook and Chill vastaanottavaksi keittiöksi. Tulevassa keittiössä valmistetaan vain energialisäkkeet, erikoisruokavalioannokset ja välipalat.

Pääruoka-annokset tuodaan päiväkotiin ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta. Ateriat toimitetaan kuumana tai kylmänä. Aterioiden kuljetukseen varataan verkkovirralla toimivat kevytrakenteiset hygieniamuoviset kylmä/lämpökuljetusvaunut, tai ruoka toimitetaan lämpökuljetuslaatikoissa. Keittiö toimii palvelukeittiönä (kuumennuskeittiönä) Cook and Chill vastaanottavana.

Huomioitavat ateriapalvelun tilatarpeita suunnitellessa:

- Keittiösuunnittelussa käytettävä aina ammattikeittiösuunnittelijaa.
- Keittiön sijainti on oltava hyvän huoltoyhteyden päässä.
- Keittiöllä on oltava oma tuulikaappi (sisältyy keittiön neliöihin).
- Keittiössä oltava oma huoltoreitti/huoltoalue.
- Jätehuolto ja rullakko/laatikko varaston oltava riittävän suuret ja kohtuullisen matkan päässä keittiöstä.
- Varattava hygieeninen tila kuljetuslaatikoille/vaunuille keittiön lastaustilaan tai sen välittömään läheisyyteen.

Päiväkodin ruokailu

- Ruokasalin puolella keittiöseinän vieressä tulee olla ateriabuffet (ei avaudu keittiötiloihin). Ateriabuffet tulee olla suljettavissa iltakäytön aikana.
- Linjaston yhteyteen tai sen läheisyyteen varataan lukollinen kylmäkaappi välipalojen säilytystä varten.
- Päivävaunuja käytetään pienten lasten ryhmien aterioiden kuljetukseen ryhmien alueille. Vaunuille on varattava vaunutila (parkkitila) pienten ryhmien määrän mukaan, mikä vaikuttaa keittiön neliöihin. Vaunujen maksimimäärä on 4 kpl.

Sekä ruokasaliin että kerroksien aulatiloihin asennetaan sähköisillä kosketusvapailta hanoilla varustetut käsipesualtaat.

5.3 Puhtauspalvelutavoitteet

Turvalliset ja puhtaat tilat luovat puitteet varhaiskasvatukselle. Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaansaada puhtaita ja sisäilmaongelmattomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana. Yläpölyjen kerääntymistä tulee suunnitteluratkaisuissa välttää. Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja julkisten tilojen tulee olla kulutusta kestäviä.

Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta.

Rakennuksen siivottavuus on hyvä, kun tilat voidaan siivota taloudellisesti, tehokkaasti ja koneita apuna käyttäen. Laajennusosan ja nykyisen Metsolanmäen päiväkodin välillä tulee olla sisäinen kulkuyhteys, mikä helpottaa päivittäistä puhtauspalvelua.

Puhtauspalvelujen työturvallisuus tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Huomioon otettavia asioita ovat mm. liikkumisen esteettömyys, työergonomia, siivoustilojen riittävyys siivottavilla alueilla (saavutettavuus) ja pistorasioiden riittävyys eri tiloissa ja käytäväalueilla. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävästä ja tehokkaasti ylläpidettävistä tuotteista.

Lattiamateriaalien on oltava kulutusta kestävät ja lattioilla ei saa olla vahauksen tarvetta.

Materiaalien päästöluokka on M1 ja rakentamisen puhtausluokka on P1.

Laajennusosan huoltokäytävän tulee olla katettu ja ainakin osin lämmintä tilaa.

Siivouskeskus- ja vaatehuoltotila

Siivouskeskus- ja vaatehuoltotila suunnitellaan ensimmäiseen kerrokseen tavarantoimitusten ja jätehuollon joustavoittamiseksi. Tilan tulee avautua suoraan käytävään ja tilan lähellä tulee olla hissi. Oviaukon leveys 1000 mm. Tilan suunnittelussa tulee ottaa huomioon esteettömyystavoitteet. Tila varustetaan 8 kg pyykinkäsittelykoneilla omilla jalustoillaan. Jalustoille valetaan betonista 10 cm koroke, johon jalustat pultataan kiinni. Tilassa pestään päivittäin päiväkodin pyykkiä, joten tilan ilmanvaihdon tulee olla hyvä. Tila tulee jakaa puhtaaseen ja likaiseen puoleen. Jokaiseen ryhmätilaan varataan hyllykaappi ryhmien puhtaille liinavaatteille. Siivoustilat varustetaan päiväkodin tilakorttien mukaisilla kalusteilla ja varusteilla.

Erilliset siivoustilat

Jos rakennus rakennetaan useampaan kerrokseen, tulee jokaiseen kerrokseen sijoittaa siivoustila, joka sijoitetaan kerrokseen niin, että tila aukeaa käytävään ja on lähellä hissiä.

Jätehuollon tavoitteet

Olemassa olevassa Metsolanmäen päiväkodissa on pieni jätetila, joka ei riitä laajennusosan jätteiden kierrätyspisteeksi. Huoltopihan yhteyteen tulee suunnitella uusi jättepiste, joka palvelee uuden kymmenryhmäisen päiväkodin jätekierrätystarpeita. Vantaan kaupunki on kierrätyksen edelläkävijä ja kiertotalouden edistäjä.

Jätehuoltopiste sijoitetaan huoltopihan yhteyteen, lähelle keittiötä. Jättepiste tulee olla saavutettavissa sisätilojen kautta. Kaikilla kiinteistön käyttäjillä tulee olla esteetön ja lyhyt pääsy jätepisteelle.

Jätehuolto toteutetaan syväkeräyssäiliöillä, mikäli tontin koko ja sijainti sen mahdollistavat. Säiliöt toteutetaan seuraaville jätelajeille: 3 m³ sekajätteelle, 600 l biojätteelle, 3 m³ kartonkijätteelle, yksi jaettu säiliö (yht. 3 m³) muoville (1 m³), pienmetallille (1 m³) ja paperille (1 m³). Suunnittelussa tulee ottaa huomioon jäteauton vaatima kääntösäde ja säiliöt tulee asentaa niin, että säiliöt, voidaan huoltaa ja korjata kerran vuodessa. Säiliöiden taakse tulee päästä esteettömästi.

Jaetuilla säiliöillä tulee myös olla omat kansiosat. Kansiosiin asennetaan lukitus käyttäjän sarjaan ja lukot suojataan kumiläpillä jäätymisen estämiseksi. Talvikunnossapidon tulee onnistua säiliöiden edustoilta.

5.4 Väestönsuoja, muut erilliset tavoitteet

Nykyisen neliryhmäisen päiväkodin väestönsuojan pinta-ala on yhteensä 79,55 m² ja sen varsinainen suoja-ala on 71,25 m². Tiloihin on sijoitettu henkilökunnan pukuhuonetilat, yksi pienryhmätila, varastotila, siivouskeskus ja tiloja yhdistävä käytävä. Laajennusosaan rakennetaan toinen väestönsuoja päiväkotiin.

Väestönsuojien yhteenlasketun varsinaisen suoja-alan tulee olla Vantaan kaupungin väestönsuojien mitoituslinjauksen mukaan 2201–3400 k-m² kokoisissa päiväkotihankkeissa vähintään 135 m². Uuden väestönsuojan varsinainen suoja-ala tulee tällöin olla vähintään 63,75 m². Mitoitusperiaate varmistetaan viranomaisneuvotteluissa heti hankesuunnittelun alkuvaiheessa. Väestönsuojat ovat S1-luokan väestönsuojia ja niihin sijoitetaan tilaohjelman mukaisia tiloja, esim. kiinteistönhoidon tiloja, varastotiloja tai pienryhmätiloja.

5.5 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatutasotavoitteet, piha

Tilankäytön tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muuntojoustavuus. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla laajennuksen runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Tilojen väliset siirto- tai taittoseinät valitaan käyttötarkoituksen mukaisesti ääneneristysvaatimukset huomioiden. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille -dokumentin tavoitteita, mm. valittaessa rakennuksen jäykistystapaa. Jäykistys pyritään toteuttamaan kantavilla ulkoseinillä, hissikuilulla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistysenä.

Rakennuksen käyttöjoustotavoitteissa on syytä huomioida ilmamäärien riittävyys, poistumistiemitoitukset ja kokoontumistilojen määräykset tilan käyttötarkoituksen, koon ja maksimikäyttäjämäärän mukaan. Pitkän ajan muuntojoustotavoitteissa huomioidaan ilmanvaihdon lisäkapasiteetti kuiluissa ja ilmanvaihtojärjestelmissä.

Suunnittelussa huomioidaan tilojen avautuminen päiväkodin pihalle sekä tilojen ja tilakokonaisuuksien soveltuminen monipuoliseen iltakäyttöön. Sisätilojen arkkitehtuurissa tavoitteena on monikäyttöiset, toimivat ja viihtyisät toimintakulttuuria ja oppimista tukevat ratkaisut.

Piha

Päiväkodin leikkipiha-alueen tavoitemitoitus on noin 20 m² / tilapaikka ja tämä sijoitetaan maantasoon. Metsolanmäen päiväkodin tavoitteellinen leikkipiha-alueen koko on siten 4200 m².

Lasten leikkipiha suunnitellaan virikkeiseksi, monipuoliseksi oppimisympäristöksi, joka tukee pedagogisten tavoitteiden toteutumista. Päiväkodin toiminnan ajan ulkopuolella piha-alueet ovat lähiympäristön asukkaiden sekä iltapäivä- ja liikuntakerhojen käytettävissä. Päiväkodin pihassa korostuvat suojaisuus, turvallisuus ja toiminnallisuus. Se on myös tasa-arvoinen ja osaltaan kiusaamista estävä. Liikkumisen ohjaukseen sekä valvottavuuteen ja ilkeiltä ehkäiseviin tekijöihin kiinnitetään erityistä huomiota. Pihassa sovelletaan vyöhykkeistä suunnittelumallia (KOTA-hanke). Siinä rakennuksen ja pääkulkuväylien jälkeen tulevat vyöhykemäisesti perinteinen leikkipiha, jonka jälkeen tulevat avoin, katepintainen piha ja lopuksi suojaisa, monikerroksinen tausta.

Pihalle suunnitellaan yhtenäisiä kasvillisuusalueita ja istutettaviksi kasveiksi valitaan lajikkeita, jotka viihtyvät tontin olosuhteissa. Piha toteutetaan Vantaan kaupungin pihakortin mukaisesti. Toteutuksessa huomioidaan myös pihaan kohdistuvat kaavamääräykset. Tonttivedet imeytetään oman tontin alueella Vantaan kaupungin hulevesiohjeen mukaisesti. Lähtökohtaisesti olemassa oleva kasvillisuus säilytetään. Varsinkin suuret puut säilytetään leikkipihan yhteydessä. Päiväkodin kaavaillun tontin luoteisnurkassa sijaitsee myös arvopuuksi kartoitettu tammi, joka tulee säilyttää.

Pihalle sijoitetaan Vantaan kaupungin ”piha”-tilakortin mukaiset rakennukset kasvikatolla, jotka voivat sijaita myös osana päiväkotirakennusta: pihavarastot (leikki- ja ulkoiluvälineet), vaunuvarastot, sadekatos/aurinkosuoja. Piha vaatii selkeästi merkityt ja turvalliset tilat pyörien säilytykseen. Päiväkodin nykyisellä pihalla sijaitseva iso kivi tulee säilyttää ja siirtää uudelle pihalle. Kivi on Metsolanmäen maamerkki ja tärkeä niin lapsille kuin henkilökunnalle.

Tavoitteena on, ettei saattoliikenne risteä huoltoliikenteen kanssa. Huoltopiha on osoitettu ainoastaan päiväkodin päivittäiselle huolto-, jäte- ja tavaraliikenteelle. Keittiön huoltopiha ja tavarankuljetusreitit tulee suunnitella riittäviksi ja turvallisiksi. Poistumis- ja pelastustiet suunnitellaan toimiviksi ja määräysten mukaisiksi. Pääkulkureitit mitoitetaan niin, että koneellinen kunnossapito on mahdollista. Talvikunnossapidettävät alueet määritellään jo suunnitteluvaiheessa ja lumenkasaukselle varataan tilaa. Lumikasojen sulamisvesien reitit on huomioitava

ja huolehdittava että ne eivät aiheuta vaaraa rakenteille tai käyttäjille (lämpötilaerojen takia tapahtuva sulaminen/jäätyminen).

5.6 Arkkitehtoniset ja rakennushistorialliset tavoitteet

Päiväkodin arkkitehtuurin tulee olla korkeatasoista. Laajennuksen tulee noudattaa Vantaan arkkitehtuuriohjelman tavoitteita laadukkaasta ja ilmaisuvoimaisesta arkkitehtuurista. Ohjelman mukaan Vantaan identiteetti vahvistuu laadukkaalla, kiinnostavalla ja rohkealla arkkitehtuurilla ja kaupunki hakee laatuun ja kestäväan rakentamiseen kustannustehokkaita ja oivaltavia ratkaisuja. Tavoitteena on myös tuoda valo, väri ja taide osaksi hyvää arjen arkkitehtuuria ja varmistaa, että arkkitehtuuri on monikäyttöistä.

Laajennuksen tulee arkkitehtuuriltaan ilmentää omaa aikaamme, mutta samalla sen tulee yhdessä olemassa olevan päiväkotirakennuksen kanssa muodostaa mittakaavallisesti ja arkkitehtonisesti eheä ja toimiva kokonaisuus. Laajennuksen tulee nivoutua luontevasti olemassa olevan rakennuksen massoitteeluun ja sen materiaaleihin, väreihin ja yksityiskohtiin.

Olemassa olevan päiväkotirakennuksen muutostöissä pyritään kunnioittamaan rakennuksen alkuperäistä arkkitehtuuria. Vantaan kaupunginmuseo ei ota kantaa nuoremman rakennuskannan korjaus- ja muutostöihin tai rakennushistoriallisiin arvoihin, ellei kohde ole aivan erityinen.

Piharakennukset ja mahdolliset sääsuojat tulee suunnitella puurakenteisina ja arkkitehtuuriltaan korkealuokkaisina. Piharakennuksiin suunnitellaan kasvikatot. Piha- ja huoltoalueiden rajausten suunnittelussa huomioidaan myös ympäristön viihtyisyyden säilyminen.

Nykyiseen päiväkotirakennukseen toteutettavat korjaus- ja muutostoimenpiteet

Metsolanmäen päiväkodin olemassa olevan rakennuksen ohjeelliset muutostyöt on eritelty päiväkodin tilaohjelmassa (liite 3). Tilaohjelman mukaan päiväkotia laajennetaan idän suuntaan. Tavoitteena on luoda nykyisen rakennuksen ja laajennuksen väliin toiminnallinen ja myös iltakäyttöön sopiva päiväkodin sydäntila, johon liittyvät päiväkodin keittiö, porrasaula, ruokailutila, liikuntasali, kotikeittiö ja neuvottelutila. Uuden päiväkodin ryhmätilat sijoittuisivat näin omiin länsi- ja

itäsiipiinsä. Länsisiiven olemassa olevat neljä ryhmätilaa säilyisivät paikallaan ja itäsiipeen rakennettaisiin kuusi uutta ryhmätilaa.

Tilaohjelman ohjeelliset muutostyöt nojaavat oheisiin ratkaisuihin:

- Uusi isompi päiväkotitarvitsee isomman keittiön, jolloin keittiötä on luontevinta laajentaa osin nykyisen liikuntasalin paikalle (huom. liikuntasalin kantavat seinäosat).
- Nykyisen liikuntasalin paikalle rakennetaan uusi ruokailutila. Ruokailutila laajentuu itään laajennukseen ja liittyy suoraan laajennuksen uuteen liikuntasaliin.
- Ruokailutilan toiseen kerrokseen rakennetaan uutta välipohjaa nykyiseen rakennukseen. Toisen kerroksen uuden välipohjan kautta muodostetaan toisen kerroksen käytäväyhteys laajennukseen.
- Ensimmäisen kerroksen porrasaula liittyy suoraan laajennuksen uuteen aula-/käytävätilaan.

Näiden ratkaisujen avulla muodostetaan keskelle päiväkotia niin nykyistä rakennusta kuin laajennusta palveleva yhteiskäyttöinen toiminnallinen vyöhyke. Lisäksi nykyiseen päiväkotiin tullaan toteuttamaan osittaisia tilamuutoksia tilaohjelman huomioiden mukaisessa laajuudessa.

Tarveselvitystyön aikana on myös tullut esille tarve nykyisten ryhmätilojen akustiikan parantamiselle sekä tarpeet oheisille kaluste- ja WC-tilojen muutoksille nykyisessä rakennuksessa:

- Henkilökunnan pukuhuonetilojen kaapit ovat tiensä päässä ja lukumäärällisesti eivät riitä uuden henkilöstön tarpeisiin. Uusien pukukaappien määrä mitoitetaan uuden henkilökuntamäärän mukaisesti.
- Yläkerran ryhmien WC-tiloihin lisätään vaipanvaihtopisteet.
- Alakerran ryhmien WC-tiloihin lisätään toiset WC-kopit per WC-tila. Nykyisin ryhmillä vain yksi koppi per WC-tila.

5.7 Elinkaaritavoite (muutostöiden tavoite, käyttäjän aikatavoite)

Vertailussa rakentamiskustannukset, 50 vuoden ylläpitokustannukset ja 50 vuoden käyttökustannukset.

Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoitekäyttöikä on 40

vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoitekäyttöikä on 50 vuotta. Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän päiväkotirakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

5.8 Tilamitoitustavoitteet htm² (huoneistoala)/tilapaikka

Päiväkodin mitoitustavoite on 8,5 htm²/tilapaikka Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen 2023 mukaan.

Metsolanmäen päiväkoti tilamuutosten ja laajennuksen jälkeen*

tilapaikat	brm ²	hym ²	hym ² /tilap.	htm ²	htm ² /tilap.
210	2457	1608	7,66	1817	8,65

*Luvut pohjautuvat tilaohjelmaan (liite 3). Sisältää mm. lisäyksen segregaaation eli alueellisen eriytymisen ehkäisemiseen.

5.9 Tavoitetunnusluvut brm²/hym², m³, tilatehokkuus

Olemassa oleva rakennus:

- Bruttoala / hyötyala: 1076,5 / 721,5 = **1,492***
- Tilavuus: 4 050 m³ (Moment 2024)

Laajennus:

- Bruttoala / hyötyala: 1380,3 / 886,5 = **1,557***
- Tilavuus: 5 150 m³ (tarveselvitys 05/2024)

*Luvut pohjautuvat tilaohjelmaan (liite 3). Sisältää mm. lisäyksen segregaaation eli alueellisen eriytymisen ehkäisemiseen.

Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen 2023 tavoitteellinen tilatehokkuus päiväkotirakennuksille (bruttoalan suhde hyötyalaan) on 1,3–1,45.

5.10 Tekniset tavoitteet (Rak, LVIS, dB)

5.10.1 Rakennetekniset tavoitteet

Laajennusosa

Päiväkodin suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin tilakeskuksen Ohjetta suunnittelijoille sekä Päiväkotisuunnitteluohjetta.

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten osalta 100 vuotta ja rungon sekä täydentävien osien osilta 50 vuotta.

Rakennus on kaksikerroksinen ja rakennukseen tulee hissi ja väestönsuoja. Alustavan arvion mukaan suositeltu perustamistapa on maanvarainen.

Maanpäälliset kantavat rakenteet tehdään ensisijaisesti massiivipuurakenteisina pois lukien väestönsuoja, joka on betonirakenteinen. Myös kantava alapohja voi olla betonirakenteinen.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkosähköpaneelilla. Aurinkosähköjärjestelmän kuormitukset otetaan kantavien rakenteiden mitoituksessa huomioon. Jos aurinkosähkövoimala sijoitetaan vesikatolle, on vedeneristyksessä huomioitava paneelien tukirakenteet ja niiden mahdollisesti vaatimat lisävedeneristykset.

Piharakennusten ja -rakennelmien katot toteutetaan kasvikattoisina.

Rakennus tulee suunnitella siten, että tilajako on mahdollista toteuttaa useammalla kuin yhdellä periaatteella sekä siten, ettei tilajaon muuttaminen aiheuta kohtuuttomia muutostöitä teknisiin järjestelmiin (IV ja lattialämmitys, sekä sähkötekniset vedot).

Päiväkodin ryhmätiloja tulee voida yhdistää siirtoseinin. Lisäksi päiväkodin tiloja jaetaan esim. akustisilla kevyillä jakoseinillä tai kalusteilla pienemmiksi ja/tai rauhallisemmiksi työskentelytiloiksi.

Olemassa oleva päiväkotirakennus

Rakenneratkaisuissa on noudatettu rakennusaikana voimassa olevia RakMk:n ja RIL ry:n ohjeita ja määräyksiä.

Vaatimuksia muutostöille

Tilamuutoksiin suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien

pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät.

Rakenteet ja detaljit suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi.

Muutosalueilla rakenneliittymät tiivistetään. Rakenteiden kosteuspitoisuus mitataan purkuvaiheessa ennen uusien pintamateriaalien / vedeneristeiden asentamista.

Muutostyöt käsittävät tilamuutoksia. Olemassa olevia ei kantavia väliseiniä puretaan. Uusia ei kantavia väliseiniä rakennetaan.

Kohteeseen tehdään tarkat rakennesuunnitelmat ja työselostukset erikoissuunnittelua vaativiin rakennekohtiin. Akustiikkasuunnittelun alaiset työt kirjataan työselostukseen ja rakennekuviin.

Talotekniikan nousukuilut on minimoitu ja keskitetty, pyritään käyttämään olemassa olevia nousukuiluja.

Rakennuksessa on väestönsuoja, joka on mitoitettu 95 henkilölle (pinta-ala 79,55 m²).

Piha

Leikkipiha menee pitkälti laajennustyömaan yhteydessä uusiksi. Leikkipihalla olevien laitteiden kunto tarkastetaan ja kunnan mukaan osa laitteista asennetaan uusitulle leikkipihalle.

Salaojitus

Salaojajärjestelmän huoltoväli (salaojaputkien painehuuhtelu, tarkastuskaivojen lietepesien tyhjennys) on 5 vuotta. Salaojille tehdään huoltotoimenpiteet.

Perustukset ja sokkeli

Rakennuksen perustukset ovat kunnossa. Ei rakenteellisia toimenpiteitä.

Uusia perustuksia rakennetaan nykyisen liikuntatilan uuden välipohjan tukilinjojen kohdille.

Olemassa olevan päiväkotirakennuksen perustusten korkeusasema on selvitettävä suunnittelun alkuvaiheessa. Uuden päiväkodin perustusrakenteet on sovitettava olemassa olevan päiväkodin perustusrakenteisiin nähden liitoskohdassa.

Katolta tulevien sadevesien syöksytorvet roiskuttavat vettä paikoin sokkelille. Syöksytorvien alapääät asemoidaan niin, että vesi ohjautuu rännikaivoihin.

Alapohja

Olemassa olevia pintamateriaaleja poistetaan ja uusia pintarakenteita ja -materiaaleja rakennetaan.

Muutosalueilla tiivistetään alapohjan liittymät ympäröiviin rakenteisiin ja läpivienteihin.

Välipohja

Uutta välipohjaa rakennetaan nykyisen liikuntatilan kohdalle.

Ulkoseinät

Muutosalueilla tiivistetään ulkoseinän liittymät.

Ulkoseinää puretaan liikuntatilan kohdalta laajennusosan vaatimassa laajuudessa.

Sisäseinät

Ei kantavia väliseiniä puretaan muutosalueilla ja uusia väliseiniä rakennetaan muutosalueilla.

Runkojärjestelmä

Uusi kantava tukilinja rakennetaan nykyisen liikuntatilan ja nykyisen kotikeittiötilan kantavan väliseinän viereen sekä purettavan ulkoseinän kohdalle nykyisen liikuntasalin toiseen reunaan.

Ikkunat

Muutosalueen ikkunoiden sisäpuolelle suoritetaan huoltomaalaus ja tiivisteiden uusiminen sekä ikkunan ja ulkoseinän liittymän tiivistäminen.

Yläpohja ja vesikatto

Ei rakenteellisia toimenpiteitä.

Nykyisen vesikaton ja laajennusosan vesikaton liittymäkohta suunnitellaan rakenne- ja kosteusteknisesti toimivaksi.

5.10.2 LVIA-tekniset tavoitteet / John

Yleistä

LVIA-järjestelmät ovat pääosin alkuperäisiä rakentamisajalta. Toimenpiteiden tarkoituksena on parantaa rakennuksen LVIA-järjestelmien kuntotaso, sekä toiminnallista tasoa, sekä toteuttaa tilamuutoksista, tilapaikkojen kasvusta, tilojen ja toimintojen laajentamisesta johtuvat teknisiin järjestelmiin kohdistuvat tarpeet toiminnallisuuden, käytettävyyden ja hyvien sisäilmaolosuhteiden tuottamiseen energiatehokkaalla tavalla. Tilamuutostarpeet ja laajennustoimet on esitetty tämän selvityksen osana.

Tarvittavat purkutyöt ja niiden kierrättäminen ja jätteenkäsittely sisältyvät toteutustyön ja urakka-alaan kuuluvaksi. Kaikista LVIA-tekniikan purkutöistä laaditaan suunnittelijan toimesta tasopiirustukset, jossa esitetään kaikki purettavat laitteet, putkistot, kanavistot, päätelaitteet, jne.

Hanke sisältää tilaohjelmasta johtuvat muutostarpeet. Suunnittelu- ja toteutustyö on Kuivaketju 10 alainen.

Lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmät

Rakennus on liitetty Vantaan Energian kaukolämpöverkoston piiriin. Lämmönjakokeskus käsittää erilliset lämmityspiirit; patterilämmitysverkostolle, ilmanvaihdon lämmitysverkostolle, sekä lämpimän käyttöveden valmistukseen.

Rakennus on varustettu termostaattisäätöisin radiaattorilämmityspattereilla. Tuulieteisissä on lisäksi patterilämmitysverkoston piiriin liitettyjä kiertoilmalämmittimiä. Putkiston materiaali on teräs.

Rakennuksessa on seuraavat lämmitysverkostot:

- kaukolämpö: 115/45 °C
- ilmanvaihdon lämmitys: 70/40 °C
- patteri: 70/40 °C
- lämmin käyttövesi: 10/58 °C

Rakennuksen uudet lämmitysverkostot lämpötiloineen:

- kaukolämpö: 90/33 °C
- ilmanvaihdon lämmitys: 70/40 °C (vanhat iv-koneet)
- ilmanvaihdon lämmitys: 60/30 °C (uudet iv-koneet)

- lämmitys: 70/40 °C (vanha patteriverkosto ja uusi keittiö)
- lattialämmitys: 35/30 °C (laajennusosa)
- lämmin käyttövesi: 10/58 °C

Järjestelmä on pääosin alkuperäinen rakentamisajalta.

Rakennuksen laajennuksen ja vanhan-osan lämmitys- ja jäähdytystarpeet simuloidaan. Laajennusosan lämmönjako toteutetaan enimmäkseen lattialämmityksellä. Lämmönjakokeskus uusitaan vastaamaan uusia lämmitystehontarpeita ja -verkostoja. Lämmityslaitteistot sijoitetaan rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen, sille varattuun erilliseen tekniseen tilaan. Käynti tilaan rakennuksen ulkopuolelta. Lämmönjakotapa voi olla joko koko rakennuksen kattava lattialämmitysjärjestelmä tai järjestelmä, jossa osaan tiloja asennetaan radiaattorilämmitys. Lattialämmityksen piiriin kuuluvat vähintään märkäeteiset, päiväkodin leikki- ja lepo huoneet sekä keittiö. Eteistiloihin asennetaan lattialämmityksen lisäksi kiertoilmalämmittimet, jotka liitetään ilmanvaihdon lämmityspiiriin.

Lattialämmitysjärjestelmän suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin Tilakeskuksen ohjetta ”Ohje lattialämmityksen suunnittelusta ja toteutuksesta Vantaan kaupungin rakennuskohteissa”. Lattialämmityspotkistossa käytetään tehdasvalmisteista happidifфуusiosuojattua lattialämmitykseen tarkoitettua muoviputkea (valmistaja esim. Uponor Oy).

Tilojen lämmityksen ja ilmanvaihdon lämmityksen runkojohdot asennetaan rakennuksen sisälle alaslaskujen yläpuolelle tai näkyviin huomioiden huolto- ja korjaustyöt. Runkojohtojen materiaali on teräsputki, joka eristetään. Jos käytetään mineraalivillakourueristettä, eriste pinnoitetaan.

Rakennukseen tulee viilennettyjä tiloja Vantaan päiväkotisuunnitteluohjeen mukaisesti. Suunnitteluvaiheessa selvitetään rakennuksen elinkaaren kannalta edullisin viilennysmuoto, huomioiden kustannustalous sekä hiilineutraaliustavoitteet. Lähtökohtaisesti laajennusosan tuloilma viilennetään ilmanvaihtokoneisiin integroiduin jäähdytyspattereiden ja lauhduttimin. Mahdollisten viilennyslaitteiden äänitasojen on täytettävä S2-luokan äänitasot keskinopeudella.

Kaukolämmön tilaustehon tarkastelu

Lisärakentamisesta ja tehontarpeiden muutoksista johtuen, ehdotamme kaukolämmön tilaustehon tarkastelua, mikä voi johtaa sopimustehon muutoksiin, mahdollisesti myös kaukolämpöliitosjohtojen dimension suurentamiseen.

Lämmitysverkoston venttiileiden uusiminen

Ehdotamme verkoston sulku- ja säätöventtiileiden, sekä patteritermostaattisäätöventtiileiden uusimista. Toimenpiteen osana lämmitysjärjestelmä puhdistetaan huuhtelemalla järjestelmäosat. Verkoston virtaamille laaditaan säätö- ja tasapainotuslaskelmat, vanhan ja uuden osan lämmitysjärjestelmät säädetään.

Vesi- ja viemärijärjestelmät

Vesi- ja viemärijärjestelmät ovat pääosin alkuperäisiä rakentamisajalta. Vesijohtoverkoston materiaali on pääosin kupariputki, keittiöalueella osin suojaputkella varustettu pex-muoviputki. Pesualtaat ovat keraamisia, sekoittajat ovat 1-otesekoittajia. Viemäriputkisto tehty pääosin pvc-muoviviemäriputkesta, samoin kuin hulevesijärjestelmä. Keittiön viemärit ovat tehty osin valurauta- ja hst-putkesta.

Keittiön laajentuessa ja siirtyessä, keittiölle rakennetaan uudet rasvaviemärit, rasvanerotinkaivoineen. Rasvaviemäreiden materiaali on haponkestävä teräs, ko. materiaali rasvanerottimeen asti. Keittiön kylmä- ja lämminvesijohdot varustetaan automaatiojärjestelmään seurannan piiriin liitettävillä vesimittareilla. Keittiön rasvanerotin mitoitetaan ja tarvittaessa uusitaan vastaamaan henkilö- ja ateriamäärien kasvusta johtuvaa tarvetta.

Laajennusosan sisäiset vesijohdot tehdään komposiitti- tai kupariputkesta, runkojohtojen asennus 'alas lasketun' katon yläpuolelle. Pinta-asenteiset jako- ja kytkentäjohdot tehdään kromatusta kupariputkesta, kromatuin liitososin.

Rakenteiden putkiläpivienneissä käytetään suojaputkea. Mikäli putkea asennetaan rakenteiden sisään, huomioidaan niiden vaihdettavuus (asennetaan suojaputken sisään). Putkivuotojen tulee olla helposti havaittavissa.

Lasten WC-tilojen yhteiskäyttötilan pesualtaissa käytetään kosketusvapaita sekoittajia. WC-eriöt varustetaan pesualtailla, joissa kosketusvapaa sekoittaja bideellä.

WC-laitteet ja pesualtaat ovat pääosin keraamisia, lukuun ottamatta tasoon upotettavia altaita, joiden materiaali määräytyy kalusteluettelon mukaisesti.

Keittiö-, siivous- ja yhteiskäyttötiloihin sijoitettavat sekoittajat ovat 1-otepöytä tai -seinämallin sekoittajia. Seinämallin sekoittajat varustetaan tarpeenmukaisin vaihtimin ja juoksuputkin.

Astianpesukone mallia 'LTO' (käyttöveden esilämmitys pesukoneen poistovedellä).

Jätevesiviemärit tehdään pääsääntöisesti muoviviemäri- ja desibel-viemäriputkesta (asennuspaikasta riippuen). Tarpeen mukaan voidaan käyttää myös valurauta- ja hst-viemäriputkea. Keittiölaitteiden viemäröinti varustetaan rasvanerottimella. Keittiön rasvaviemärin ja rasvanerottimen välinen putkisto tehdään HST-putkesta muhviilitoksin. Rakennuksen ulkopuolinen viemäriputkisto eristetään tarvittaessa jäätymisen ehkäisemiseksi.

Hulevesiputkistona voidaan käyttää rakennuksen ulkopuolella ns. 'maanrakennus' sadevesiviemäriputkea. Kaikkien putkikaivantojen rakenteissa huomioidaan alueen maaperäolosuhteet. Putkikaivannot eristetään tarpeenmukaisesti. Tarvittaessa kaivannot arinoidaan ja salaojitetaan rakennuspaikan edellyttämällä tavalla. Putkistoon ei saa muodostua painaumia.

Tehdasvalmisteiset sadevesikaivot sisältävät sakkapesän, teleskooppiosan, vesilukon, huuhteluputken, jäätymissuojan, sekä valurautakansiston. Kansiston kuormankestävyys määritetään asennuspaikan vaatimusten mukaan. Tarkastuskaivot varustetaan teleskooppiosin ja valurautakansistoin.

Hulevesien viivytyksen osalta noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesiohjetta ja Vantaan kaupungin hulevesien työmaaohjetta.

Perustusten kuivatusvedet johdetaan salaojaputkistolla kaivojen kautta padotusventtiilillä varustettuun perusvesien kokoojakaivoon, joka liitetään sadevesiviemäriverkostoon.

Sprinklerijärjestelmä

Varaus: laajennusosa varustetaan sprinklerijärjestelmällä, mikäli runkorakennetyyppi ja kerrosmäärä tätä edellyttävät.

Ilmanvaihtojärjestelmät

Rakennus on varustettu koneellisella lto-toiminnot käsittävällä ilmanvaihtojärjestelmällä. Ilmanvaihtokoneet on sijoitettu yläkertaan rakennettuihin ilmanvaihdon konetiloihin. Järjestelmät ovat pääosin alkuperäisiä.

Ilmanvaihtokoneet on varustettu taajuusmuuttajin. Nykyisiin ilmanvaihtojärjestelmiin tehdään tilamuutoksista johtuvia muutoksia.

Laajennusosa varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihdolla.

Ilmanvaihtojärjestelmän tulee olla kohtuullisessa määrin 'muuntojoustava'.

Järjestelmän tulee mukautua mahdollisiin tilamuutoksiin, ilman laajamittaisia muutostöitä, mikä huomioidaan kanava- ja laitesijoituksissa. Ilmanvaihto jaetaan tarpeenmukaisiin, konekohtaisiin palvelualueisiin tilojen toimintojen mukaan.

Tulo- ja poistoilmakoneet ovat koteloituja, lämpöeristettyjä ja tehdasvalmisteisia koneita. Ilmanvaihtokoneet varustetaan tehokkailla lämmöntalteenottolaitteilla.

Tuloilmakoneet varustetaan tarvittaessa integroiduin jäähdytyspattereina ja lauhduttimin. Puhaltimet ovat kammiopuhaltimia, jotka varustetaan energiatehokkailla EC-moottoreilla. SFP-luku tulee olla $< 1,7 \text{ kW/m}^3$, s.

Lämmöntalteenoton vuosihyötysuhteen tulee olla vähintään 70 %. Tämä huomioidaan suunnittelussa ja laitehankinnoissa (kone-, kanava- ja päätelaitteet).

Ulkoilmasäleiköt varustetaan lumisuojin ja kammiot rakennetaan siten, että veden/lumen pääsy koneisiin estyy.

Tilakohtainen raitisilmavirtaminimi lepo-, ryhmä- ja opetustiloissa tilojen käyttöaikoina on $8 \text{ dm}^3/\text{s}$, hlö, kuitenkin aina vähintään $3 \text{ dm}^3/\text{s}$, m^2 .

Mitoitusperustetta sovelletaan laajennusosan kaikkiin tiloihin, joita käyttäjän mukaan tullaan käyttämään lasten ja nuorten oleskeluun. Muiden tilojen osalta, mitoitusta toteutetaan vallitsevien ohjeiden ja säädösten mukaisesti.

Ilmanvaihto varustetaan konekohtaisilla tarpeenmukaisuuden säädöillä.

Palvelualueiden ilmanvaihdon ohjaukseen liitetään ohjaavia olosuhdetekijöitä; TE, CO₂, VOC. Tilojen ilmamäärää säädetään konekohtaisesti olosuhdemittauksen (CO₂, lämpötila) palvelualueen heikoimman mittaustuloksen mukaan. Ilmanvaihdon käyntiä ohjataan tilojen käyttöaikojen mukaisesti, automaatiojärjestelmään ohjelmoitavan ilmanvaihdon aikaohjelman mukaan. Yhtenäisiin toiminnallisiin tiloihin asennetaan kerroskohtaisesti ajastinkytkimet (0...3 h), joilla ilmanvaihdon käyttöä voidaan ohjata tilasta käsin, normaalikäyttöaikojen ulkopuolella.

Tilojen käytön ulkopuolinen tuuletuskäyttö toteutetaan ohjelmallisesti minimivaatimuksen mukaiseen tasoon, tai jaksottaisella tuuletuksella.

Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat ja asennukset tehdään valmistuskeittiön vaatimustason mukaisesti.

Keittiön ilmanvaihto varustetaan (0... 2 h) käyttökytkimellä, mikä mahdollistaa ilmanvaihdon lisääika- ja tehostustoiminnon keittiötiloista ohjattuna. Keittiön ilmanvaihdon lämmöntalteenottoratkaisussa otetaan huomioon takaisinmaksuaika.

Ilmanvaihtojärjestelmän kanavistojen tuotteeksi valitaan tehdasvalmisteinen sinkitty kierresaumakanava ja mahdolliset suorakaidekanavat tehdään jäykistekuvioilla.

Päätelaitteiksi valitaan tarkoitukseen sopivia tehdasvalmisteisia tulo- ja poistoilmaelimiä, joissa on hyvä ilmavirtojen säädettävyys.

Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018). IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka M1.

Automaatiojärjestelmät

Automaatiotoiminnot, lvi-tekniikan laitteet, -varusteet ja -ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoihin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tarpeenmukaisen etäseurannan ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten, 'pilvitoimintona' verkkoyhteyttä käyttäen. Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta. Rakennusautomaation suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin rakennusautomaation suunnitteluohjeistusta 11.6.2018/14.1.2019.

Keittiön kylmälaitteet

Keittiön kylmälaitteiden mitoitus ja tehontarve selvitettävä suunnittelun alussa, keittiön kylmävarastot (pakaste- ja kylmähuoneet) varustetaan ulkoisella koneikolla, niin että jokaisella kylmälaitteella on oma koneikko. Koneikossa on oltava ns. Talvivarustus. Lauhdutinlaitteistolle tehdään metallirakenteiset telineet, jotka varustetaan avattavalla, lukittavalla ritiläseinällä ja peitetyllä katoksella, lumentulo lauhdutinlaitteistoon tulee estää. Arkkitehti suunnittelee koneikkojen ja lauhduttimien sijoituspaikan yhdessä LVI-suunnittelijan kanssa (esim. rullakkovarastoon). Kylmävarastojen ominaisuudet ja varustelutaso Vantaan kaupungin laitekuvausten mukaan. Kylmäaineiden tulee olla viranomaisen hyväksymiä ja niiden GWP-arvo tulee olla mahdollisimman pieni. Kylmäaineet hyväksyttävä toimitilajohtamisen edustajalla. LVI-suunnittelija selvittää mahdollisen lämmöntalteenoton tarpeen. Pakaste- ja kylmäkaapit omilla koneikoilla, $GWP \leq 3$.

Kylmävarastot liitetään tarpeen mukaan kiinteistö- ja omavalvontajärjestelmiin.

Huoltokirja

Vantaan kaupungin huoltokirjaohjeiden mukainen huoltokirja-aineisto toimitetaan projektin huoltokirjakoordinaattorille, joka asettaa aineiston Vantaan kaupungin käytössä olevaan huoltokirjaohjelmaan.

5.10.3 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta.

Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Johtoreittien ja sähkölaitteiden asennuksissa huomioidaan muuntojoustavuus.

Nykyinen mittauskeskus sijaitsee pihavarastossa, keskus puretaan. Laajennukseen tulee uusi pääkeskus, johon nykyisen rakennuksen nousujohto käännetään.

Laajennusosan järjestelmät liitetään nykyisen rakennuksen järjestelmiin, lisäselvitykset ja mahdolliset järjestelmien uusimistarpeet selvitetään suunnitteluvaiheessa.

Nykyisessä rakennuksessa on keskuksissa sekaryhmiä (valaistuksia ja pistorasioita samoissa ryhmissä esim. RK 2.1 ryhmä 8) nämä korjataan ja varmistetaan, että pistorasiaryhmissä on vikavirtasuojat.

Kaikki nykyisen rakennuksen valaisimet vaihdetaan led-valaisimiksi.

Kaikki läpiviennit tiivistetään, myös nykyiset tiivistämättä jääneet.

Nykyisen rakennuksen murtosuojausjärjestelmän HHL 32 hälytysten lähetin (nykyinen puhelinrobotti) vaihdetaan irikseksi, jotta kohde saadaan etäkäyttöön.

Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon valokuidulla. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin (kaukovalvontajärjestelmään) pilvivalvomopalveluun. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Piha-alueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä rakennukseen asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla. Nykyiset ulkovalaisimet vaihdetaan led-valaisimiksi.

Sähköjärjestelmät (400V) ja energiamittaukset

Rakennus varustetaan sähkökeskuksilla, jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Energian kulutuksen seurantaan varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistustasojen mitoituksissa tulee noudattaa standardin SFS-EN 12464-21 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet. Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten, että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella. Energiatehokkuus tulee huomioida myös valaistusohjauksissa.

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida kodinomaisuus sekä seinäpintojen valaistus. Valaistuksen tulee olla tilakohtaisesti ohjattavissa.

Tele- ja turvajärjestelmät

Rakennus varustetaan yleiskaapelointijärjestelmällä, joka palvelee puhelimia, videovalvontaa sekä tietoliikenneyhteyksiä. Lisäksi rakennukseen asennetaan keskuskellojärjestelmä, ovikellot kaikkiin sisäänkäyntioviin, kuvallinen ovipuhelin pääoveen ja yhteen toimistohuoneeseen sisäänpyyntöjärjestelmä (ns. liikennevalot).

Rakennus varustetaan rikosilmoitin-, videovalvonta-, merkki- ja turvavalistus- sekä paloilmoitinjärjestelmillä. Lisäksi rakennus varustetaan sprinkleri- ja/tai savunpoistojärjestelmällä mikäli lupaehdot sitä edellyttävät.

Sali varustetaan paikallisella AV-järjestelmällä, joka palvelee mm. juhlatilaisuuksia. Äänilähteet sijoitetaan pyörillä varustettuun tehdasvalmisteiseen AV-vaunuun.

Muut järjestelmät

Sähköajoneuvojen latausasemat lain 733/2020 mukaisesti. Rakennukseen ei tule sähköajoneuvojen latausasemia, koska kohteessa sijoitetaan tontille alle kymmenen autopaikkaa ja saattopaikat sijaitsevat kadun varressa.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavilla tai vesikatolle asennettavilla aurinkosähköpaneeleilla, joilla tuotetaan rakennuksen kesäaikaisen tunneittaisen peruskulutuksen ja rakennuksesta syötettävän sähköautolatauksen tunneittaisen peruskulutuksen mukaisen sähköenergiamäärän. Ylimääräinen sähköenergian tuotanto myydään Vantaan kaupungin sähköenergian toimittajalle.

5.10.4 Äänitekniset tavoitteet

Noudatetaan Ympäristöministeriön asetusta 796/2017 rakennuksen ääniympäristöstä perusteluineen ja ohjeineen.

Ympäristöministeriön asetuksessa edellytetään muun muassa, että opetus-, kokous-, ruokailu-, hoito-, harrastus-, liikunta- ja toimistotilojen ääneneristys on suunniteltava ja toteutettava tilan käyttötarkoitus huomioon ottaen siten, että niissä saavutetaan toimintaa vastaava riittävän hyvä ääniympäristö.

Asetuksen perustelumuistiossa todetaan, että uuden rakennuksen taloteknisistä laitteista tai hissistä aiheutuva keskiäänitaso ei saisi ylittää 28 desibeliä.

5.11 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveysluku- ja sisäilmataavoitteet)

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotito (luokka 6) mukaan päiväkotirakennuksen energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m², a).

Metsolanmäen päiväkodin laajennusosan tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on alle 70 kWhE/m², a. Tavoite tarkentuu suunnittelun edetessä. Esitetty vertailuluku perustuu Vantaan kaupungin vuoden 2024 Uudisrakentamisen suunnitteluohjeeseen.

Rakennuksen ilmanvuotoluvun q₅₀ saa olla korkeintaan 1 (m³ /hm²), mikä varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla. Aurinkosähköjärjestelmän koko on alustavasti luokkaa 35 kWp. Rakennuksen sijoittelussa tontille huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse kattorakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle.

Lisäksi rakennukseen asennetaan LED-valaisimet. Sähköautojen latausasemia ei kohteeseen tule, sillä pääosa autopaikoista sijaitsevat katualueella.

Päiväkotirakennus varustetaan jäähdytyksellä. Kooltaan rakennuspaikka mahdollistaisi rakennuksen lämmön ja jäähdytyksen tuotannon toteuttamisen maalämpöjärjestelmällä esimerkiksi laajennettavan päiväkodin pohjoispuolelle. Harkittavaksi tämä tulisi erityisesti tilanteessa, jossa nykyinen lämmönjakohuoneen paikka siirtyisi rakennuksen länsiseinämälle. Alustava maalämpöjärjestelmän koko tällöin olisi luokkaa 7–10 kpl 350...400 m syviä maalämpökaivoja. Mahdollisen järjestelmän koko ja komponentit (maalämpökaivot, pumpput, varaajat, sähkökattila) vahvistuvat jatkosuunnittelun aikana. Maalämpöpumpun teho päiväkotikohteiden toteutuksessa on luokkaa 90...120 kW.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seuranta varten se varustetaan sähkön-, lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita toimitilajohtamisen mittarointiohjeen mukaisesti.

Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Rakennus varustetaan kaupungin puitesopimustoimittajan rakennusautomaatiojärjestelmällä. Hyödynnetään rakennusautomaatiojärjestelmää etenkin IV-koneiden tarkoituksenmukaista käyttöä sekä valaistusten ja lämmityksen ohjausta varten.

5.12 Sisäilmatavoitteet

Sisäilman laatu muutettavassa ja laajennettavassa päiväkotirakennuksessa tulee olla terveellistä ja turvallista. Terveellisyys taataan riittävän laajoilla ja oikein kohdennetuilla muutos- ja korjaustöillä. Havaitut tiiveyspuutteet, vauriot ja muut poikkeamat on korjattava, jotta kokonaisuudesta saadaan hyvä. Koettuun sisäilman laatuun vaikuttaa myös ilmanvaihdon riittävyys. Ilmanvaihdon toiminnan tulee olla tarpeen ja tilojen käytön mukaista. Muutostöissä on tärkeää huomioida rakenneliittymien tiiveys ja paikallisten kosteus- ja mikrobivaurioiden korjaaminen.

Muutostöiden yhteydessä on varmistettava rakenteiden kosteustekninen toiminta ja oikeanlaiset, nykystandardien mukaiset rakennustavat. Jos rakennukseen jätetään

rakenteiden kunnon tai sisäilman laadun suhteen riskejä tai riskirakenteita, tai jotain havaittua puutetta ei korjata muutostöiden yhteydessä, on näille määritettävä riskinhallintasuunnitelma. Tässä suunnitelmassa määritetään ne kohdat ja rakenteet, joissa korjauksia tehdään osittain tai ei lainkaan, ja suunnitelmassa määritetään kohdan jatkoseurannalle tavat ja aikataulut, sekä sen laajempi korjausaikataulu.

Muutostöissä käytettävät materiaalit tulee olla mahdollisimman vähäpäästöisiä (M1-luokitus). Pintojen ja tilojen siivottavuuteen ja rakennuksen huollon helppouteen ja onnistumiseen pitää kiinnittää huomiota, sillä nämä vaikuttavat myös suoraan sisäilman laatuun ja rakenteiden kuntoon jatkossa.

Muutostöiden aikana on varmistettava pölynhallinta työmaalla. Tiloihin jäävät kalusteet ja irtaimisto on suojattava huolellisesti pölyltä ja hajuilta. Ilmanvaihtokanavistoon ei saa päästä pölyä.

Muutostöiden ja laajennusosan rakentamisen jälkeen tiloissa on varmistettava uusista materiaaleista johtuvien hajujen tuulettuminen ja ilmanvaihdon pitäminen käynnissä jatkuvatoimisesti 24/7 ensimmäisten kuukausien ajan. Ilmanvaihtojärjestelmän toiminta ja sen painesuhteet rakenteiden tiivistysten ja korjausten jälkeen on varmistettava mittauksin ja ilmanvaihto säädettävä asianmukaisesti ennen tilojen käyttöönottoa.

Sisälämpötilat ja tilojen olosuhteet tulee olla mahdollisimman sopivat päiväkotityöhön ja joustavaan tilojen käyttöön. Vetoa vähentää rakenteiden tiivistäminen. Sisälämpötilatavoitteena on sisäilmaluokka S2.

6. TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

6.1 Sijainti ja hallinta

Metsolanmäen päiväkotijärjestelmä sijaitsee Metsolan kaupunginosassa Vantaan kaupungin omistamalla Y-tontilla osoitteessa Soopelipolku 4, 01450 Vantaa. Tontin pohjoispuolella sijaitsee kaupungin omistama Metsolanmäen puistoalue.

6.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Voimassa olevassa asemakaavassa alue on merkitty yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y) ja puistoksi (VP(P)). Puistoalueella on voimassa Korson keskustan asemakaava nro. 810300 (KV 26.8.1974, SM 3.11.1975). Yleisten

rakennusten korttelialueella on voimassa Korson keskustan korttelin 83113/3 asemakaavan muutos nro. 000140 (KH 19.11.1979). Rakennusoikeutta yleisten rakennusten korttelialueella on 1300 k-m² ja suurin sallittu kerroskorkeus on kaksi.

Päiväkodin nykyistä Y-tonttia laajennetaan pohjoiseen ja itään Metsolanmäen puiston suuntaan asemakaavamuutoksella ja tontin rakennusoikeutta kasvatetaan uuden laajennuksen mahdollistamiseksi. Alustavan arvion mukaan uuden tontin koko tulee olemaan 6800 m². Uuden tontin todellinen koko täsmentyy asemakaavamuutoksen valmistuessa. Asemakaavoituksen suunnitelman mukaan Metsolanmäen puiston pohjoispuolelle tulee jäädä vähintään 5000 m² yleinen puistoalue.

Uuden laajennusosan tarveselvityksen mukainen bruttoalatavoite on 1380 brm² ja nykyisen osan bruttoala uusilla tilamuutoksilla on 1077 brm². Valmiin rakennuskokonaisuuden bruttoalatavoite on täten 2457 brm². Laajennusosa toteutetaan kaksikerroksisena nykyisen kaksikerroksisen rakennuksen yhteyteen. Nykyisen tontin 1300 k-m² rakennusoikeudesta jo rakennettua kerrosalaa on 995 k-m². Rakennusoikeutta tontilla on edelleen 305 k-m². Tontin rakennusoikeutta kasvatetaan edellä mainitun Y-tontin asemakaavamuutoksen yhteydessä.

6.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys

Maaperä

Pintamaalajikartan mukaan alueella on moreenialueita ja silttialueita. Pintamaalajikarttaa ei ole päivitetty ja esimerkiksi nykyisen päiväkodin piha-alueet eivät näy kartassa täyttö- ja toiminta-alueina.

Alueelta on olemassa Vantaan rakennettavuuskartta. Kartan mukaan laajennusosien kohdan rakennettavuusluokka on pääosin normaalisti rakennettava. Tontilla itään päin mentäessä rakennettavuusluokka muuttuu vaikeasti rakennettavaksi pehmeiköksi (laajennusosa 2).

Vanhan rakennuksen kohdalla on vanhoja kairauspisteitä, jotka tehty vuonna 1978. Lisäksi ympäröivät katualueet on kairattu.

Täyttömaakerroksen paksuudesta, tiiviydestä tai puhtaudesta jne. ei ole tarkempaa tietoa.

Nykyisen päiväkodin kohdalla luonnonmaassa on ollut ohuehko turvekerrostuma ennen pohjamoreenia.

Rakennuksen eteläpäässä on turvekerrostuman alapuolella ollut myös ohuehko silttikerrostuma.

Rakennuksen itäpuolelta on otettu maanäyte, jossa on ollut savista silttiä ja pohjamoreeni on havaittu noin 2 metrin syvyydessä.

Laajennusosa 1:n kohdalla on luonnonmaassa ollut ohuehko turvakerrostuma (noin 200 mm), jonka alapuolella on ollut moreenia, maanäytteitä ei alueelta ole otettu, vaan maalajimäärittäminen perustuu kairaajan havaintoon. Laajennusosan luodekulmaa kohden mennessä maanpinta kohoaa ja kalliopinta saattaa olla lähellä maanpintaa.

Laajennusosan 2 alueen itäosa sijoittuu pintamaalajikartan mukaan silttialueelle.

Vanhoja karttoja eikä vanhaa maanpintaa ei ole tutkittu.

Pohjavedenpinnasta ei ole tietoa.

Alustavan selvityksen mukaan tontilla ei ole pilaantuneita maa-aineksia (PIMAA).

Rakennettavuus maaperän suhteen

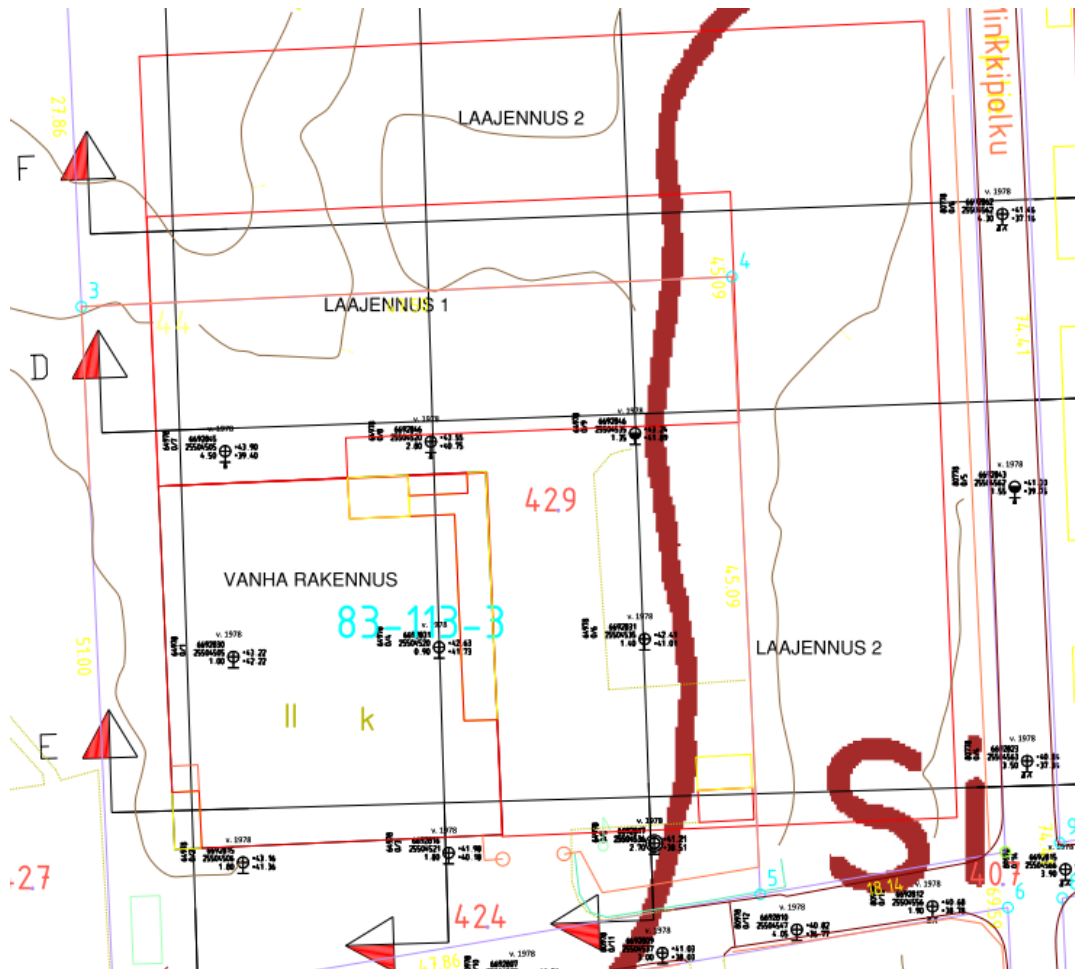
Rakennukset salaojitetaan ja routasuojataan.

Radonin olemassaolo tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Rakennuksen tuleva korkeusasema tulisi arvioida verrattuna pohjavedenpinnan tasoon.

Rakennuspaikalla tulee tehdä täydentävä rakennuspaikkakohtainen pohjatutkimus, kun rakennuksen paikka on selvillä.

Pohjavedenpinnantaso selvitetään pitkäaikaisilla mittauksilla.

Laajennusosa 1:

Rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan. Kalliopinta voi alueella olla paikoitellen lähellä maanpintaa, myös mahdolliseen louhintaan tulee varautua.

Kunnallistekniset rakenteet ja liikennöitävät alueet voitaneen alustavasti perustaa maanvaraisesti.

Laajennusosa 2:

Rakennus perustetaan anturoilla pintakerrostuman (täyte, turve tai siltti) alapuolisen tiiviin kitkamaan varaan.

Osittain siltialueelle sijoittuvan laajennusosa 2:n itäpuoli voidaan joutua perustamaan anturoilla massanvaihdon varaan.

6.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys

Metsolanmäen päiväkodin nykyisellä tontilla sijaitsee kuusi henkilökunnan autopaikkaa pienen huoltopihan vieressä. Tontti sijaitsee keskellä tiiviisti rakennettua kerrostalo- ja puistoaluetta ja autopaikoille on vain yksi kapea ajoyhteys Soopelipolun kautta. Soopelipolku on noin 3 metriä leveä jalankulun ja pyöräilyn väylä, jolla on huoltoajo sallittu. Soopelipolun ja Minkkipolun jalankulun ja pyöräilyn väylät reunustavat tonttia etelässä ja idässä. Kaupungin asemakaavoituksen ja liikennesuunnittelun tavoitteena on säilyttää alue liikenteellisesti rauhoitettuna ja kannustaa lähialueen asukkaita saattamaan lapsiaan päiväkotiin jalan. Soopelipolun ja Minkkipolun asfaltin kapeus ei mahdollista turvallista autoliikennettä jalankulun ja pyöräilyn seassa ja autoilu voi aiheuttaa vaaratilanteita myös jalan tapahtuvalle saattoliikenteelle.

Näiden olosuhteiden takia Metsolanmäen päiväkodin laajennuksen edellyttämät uudet auto- ja saattopaikat sijoitetaan Minkkitielle kadun varteen tontin etelä- ja pohjoispuolelle. Vantaan kaupungin päiväkotien mitoitusohjeen mukaan kymmenryhmäiselle päiväkodille on tarve varata yhteensä 15 henkilökunnan autopaikkaa ja 20 saattopaikkaa. Näistä 14 saattopaikkaa sijoitetaan tontin eteläpuolelle ja 5 tontin pohjoispuolelle Minkkitien kadun varteen. Saattopaikat toteutetaan asettamalla Minkkitien kadunvarsipysäköinnille tarkoitusta palvelevat aikarajoitukset, päiväaikaan 30 min. Saattomatka saattopaikoilta päiväkotiin on noin 200 m. Yksi esteetön saattopaikka sijoitetaan tontille. Henkilökunnan autopaikoista 5 sijoitetaan tontille ja loput henkilökunnan pysäköintitarpeesta saavutetaan kadunvarsipysäköinnillä. Minkkitielle kadun varteen sijoitettavat saatto- ja autopaikat toteutetaan päiväkodin puolelle katu- tai turvallisten suojatieylitysten yhteyteen.

Työn alla olevassa Korson keskustan itäpuolen kaavasuosittelussa on sijoitettu kaksi pysäköintitaloa Metsolanmäen päiväkodin ympäristöön. Näiden toteutuessa voidaan mahdollisesti pysäköintitalosta varata myös henkilökunnalle säältä suojatut autopaikat.

Päiväkodin huoltoreittinä säilyy Soopelipolun jalankulun ja pyöräilyn väylä. Soopelipolun alkuun sijoitetaan vain huoltoajon salliva liikennemerkki, jolla pyritään ehkäisemään lasten saatto tontille autolla. Lasten saatto päiväkodin tontille pohjoisen saattopaikoilta tapahtuu jalan ensisijaisesti Minkkipolun jalankulun ja pyöräilyn väylän kautta. Minkkitien eteläosuuden saattopaikoilta kulku päiväkodille tapahtuu Soopelipolun ja Minkkipolun kautta.

Vantaan kaupungin tavoitteet kestävien liikkumismuotojen edistämiseksi tulee ottaa huomioon suunnittelussa. Laadukkaaseen runkolukittavaan pyöräpysäköintiin varataan riittävästi paikkoja.

Tontti kuuluu rakennetun kunnallistekniikan piiriin ja hanke ei aiheuta uusia yleisiä kunnallisteknisiä rakentamistarpeita.

Tontti ei sijaitse melualueella.

6.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Kaikessa rakentamisessa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesien hallinnan toimintamallia, jonka periaatteiden mukaisesti hulevesiä viivytetään tontilla.

Alueelta muodostuvat hulevedet johdetaan pääasiassa tonttien omien järjestelmien kautta avo-ojiin. Tontilla muodostuvia hulevesiä tulee imeyttää tai viivyttää ennen vesien johtamista yleiseen verkostoon siltä osin, kun tontilla tehdään kaavamuutoksesta johtuvia muutostöitä. Hulevesien hallintarakenteet tulee mitoittaa 10 minuutin sadetilanteelle, jonka rankkuus on 150 l/s/ha. Tontilta saa poistua mitoitussadetilanteessa samansuuruinen virtaama kuin sieltä poistuisi luonnontilassa. Tonttien tasaus tulee suunnitella siten, että tulvatilanteessa vesi voi kertyä piha- ja pysäköintialueille hetkellisesti. Suurempia sadetilanteita varten tulee suunnitella hallittu tulvareitti tontilta yleisille alueille.

Rakentamisen aikaiset hulevedet on hallittava ja etenkin kiintoaineen kulkeutuminen vesistöön minimoitava. Rakentamisessa tulee noudattaa Pääkaupunkiseudun työmaavesiohjetta (2024).

Rakennusluvan yhteydessä tulee tehdä tarkemmat hulevesisuunnitelmat, jotka hyväksytetään kaupungilla rakennusluvan yhteydessä.

7. VÄISTÖTILATARVE

Päiväkoti tarvitsee väistötilat muutos- ja laajennustyön ajaksi. Väistötilaksi on varattu Talvikkitien väistötilapaviljonki.

8. KUSTANNUKSET

8.1 Investointikustannusennuste, tontista aiheutuvat kustannukset

Olemassa olevan päiväkodin tilamuutokset

Tarveselvityksen perusteella laskettu kustannusennuste (päiväty 19.06.2024) olemassa olevan päiväkodin tilamuutoksille on **1 840 000 €** (alv 0 %, KL 104,5).

Arvio sisältää:

- tilaohjelman mukaiset muutokset tiloihin ja rakenteisiin
- keittiön ja ruokailutilan tilamuutokset
- uusi välipohjarakenne oletuksella, ettei se vaadi merkittäviä muutoksia perustuksiin tai runkoon

Arvio ei sisällä:

- käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa.

Laajennus

Tarveselvityksen perusteella laskettu kustannusennuste (päiväty 19.06.2024) olemassa olevan päiväkodin tilamuutoksille on **7 310 000 €** (alv 0 %, KL 104,5).

Arvio sisältää:

- puurakenteinen 2-kerroksinen runko
- piha-alueen uusiminen
- hulevesien viivytys tontilla
- uusi hissi
- aurinkosähköjärjestelmä
- viilennys tilakorttien osoittamiin tiloihin
- työnaikainen sääsuojaus

Arvio ei sisällä:

- sprinkler
- mahdollisten tontin rasitteiden (esim. pilaantuneiden maiden poiston) kustannukset
- käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat

- globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa.

Tontti

Tontti on Vantaan kaupungin omistuksessa.

8.2 €/tilapaikka

Kustannusennusteen mukainen investointikustannus **9 150 000 €** jaettuna uuden laajennusosan tilapaikkamäärällä 126 on 72 619 € / tilapaikka. Investointikustannus uuden päiväkodin kokonaistilapaikkamäärää 210 kohden on 43 571 € / tilapaikka.

8.3 Väistötilakustannukset

Väistötilakustannukset eivät sisälly kustannusennusteeseen.

8.4 Purkukustannukset

Nykyisen päiväkotirakennuksen tilamuutokset ja niihin liittyvät osittaiset purkutyöt sisältyvät kustannusennusteeseen.

9. RAHOITUS JA AIKATAULU

9.1 Rahoitus investointiohjelmassa

Hyväksytyssä toimitilojen investointiohjelmassa vuosille 2024–2033 Vierumäen uudisrakennuspäiväkodille on varattu 10 300 000 €. Valmisteilla olevassa toimitilojen investointiohjelmassa vuosille 2025–2034 esitetään tästä aiemmasta varauksesta käytettäväksi Metsolanmäen päiväkodin laajennukseen 7 310 000 € ja tilamuutoksiin 1 840 000 € kustannusennusteen mukaisesti.

9.2 Aikataulu

Tarveselvityksen esitys suunnittelu- ja rakentamisaikatauluksi

Suunnittelun kilpailutus:	08-10/2024
Hankesuunnittelu:	11/2024–01/2025
Toteutussuunnittelu:	02–10/2025

Urakan valmistelu: 11/2025–03/2026
Rakentaminen: 04/2026–06/2027

Metsolanmäen asemakaavamuutoksen arvioitu aikataulu on 04/2024–05/2025.

10. HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET

10.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, huolto, kunnossapito)

Vuotuiset ylläpitokustannukset kustannusennusteen (laadittu 19.06.2024, KL 104,5) mukaan ovat nykyisen päiväkodin ja sen tilamuutosten osalta:

Perusvuokra yhteensä **283 116 €/a** (alv 0 %), sisältäen:

- korjausvastike 3 %	140 022 €/a
- korko 3 %	121 871 €/a
- maanvuokra	21 223 €/a

Ylläpitovuokra yhteensä **42 739 €/a** (alv 0 %), sisältäen:

- sähkö	7 335 €/a
- lämmitys	10 171 €/a
- vesi	1 956 €/a
- kiinteistöhuolto	7 433 €/a
- kunnossapito	4 890 €/a
- yleishuolto	1 174 €/a
- yhteistehtävät	9 780 €/a

Nykyisen päiväkodin ja sen tilamuutosten sisäinen vuokra yhteensä on **325 854 €/a** (alv 0 %).

Vuotuiset ylläpitokustannukset kustannusennusteen (laadittu 19.06.2024, KL 104,5) mukaan ovat päiväkodin laajennuksen osalta:

Perusvuokra yhteensä **464 692 €/a** (alv 0 %), sisältäen:

- korjausvastike 3 %	219 300 €/a
- korko 3 %	219 300 €/a

- maanvuokra	26 092 €/a
--------------	------------

Ylläpitovuokra yhteensä **52 545 €/a** (alv 0 %), sisältäen:

- sähkö	9 018 €/a
- lämmitys	12 505 €/a
- vesi	2 405 €/a
- kiinteistöhuolto	9 138 €/a
- kunnossapito	6 012 €/a
- yleishuolto	1 443 €/a
- yhteistehtävät	12 024 €/a

Päiväkodin laajennuksen sisäinen vuokra yhteensä on **517 237 €/a** (alv 0 %).

Uuden kymmenryhmäisen päiväkodin sisäinen vuokra on kustannusennusteen mukaan näin ollen yhteensä **843 091 €/a** (alv 0 %).

Lopulliset ylläpitokustannukset määräytyvät toteutuneiden kustannusten mukaan.

10.2 Toimintakustannukset

Toimintakustannukset

Nykyisen päiväkodin vuotuiset toimintakustannukset kasvavat uuden päiväkodin laajennuksen myötä noin 1 100 000 €/lla (sisältäen henkilöstö-, ateria-, puhtaus- sekä toimintakulut). Uuden kymmenryhmäisen päiväkodin toimintakustannukset ovat yhteensä noin 1 800 000 €/a.

Perustamisvuodelle kohdentuvat irtaimiston hankintakulut ovat noin 160 000 €.

10.3 Elinkaarikustannukset

Elinkaarikustannukset tilataan konsultilta suunnitteluvaiheessa.

11. TYÖTURVALLISUUSASIAT

Rakennustyön turvallisuus

Tarveselvitys-hankesuunnitteluvaiheen turvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta, joka on tarveselvityksen liitteenä.

Suunnittelu- ja rakentamisvaiheessa työturvallisuuskoordinaattori huolehtii kohteen työturvallisuustehtävistä.

12. RISKIT

12.1 Aikataulu, kustannukset

Yleinen kustannustason nousu aiheuttaa kustannus- ja aikatauluriskin.

12.2 Kaavamuutos / poikkeamispäätös

Asemakaavamuutoksen aikataulun mahdollinen viivästyminen aiheuttaa riskin hankkeen viivästymiselle (kts. myös kohta 9.2).

12.3 Teknisiin korjauksiin liittyvät riskit

Laajennuksen ja nykyisen rakennuksen liitoskohdan työt aiheuttavat arkkitehtoniseen ilmeeseen ja rakenneteknisiin toteutuksiin liittyviä riskejä. Nykyiseen rakennukseen kaavaillut muutostyöt sisältävät tekniseen toteutukseen ja päiväkodin toiminnallisuuteen liittyviä riskejä, jotka selkeytyvät ja tarkentuvat vasta myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Esitettyjen korjausten pois jättäminen huonontaa rakennuksen rakenneteknistä kuntoa.

12.4 Maaperästä, rakennuspaikasta aiheutuvat riskit (työturvallisuustehtävien lista)

Alustavan selvityksen mukaan tontilla ei ole pilaantuneita maa-aineksia.

13. TYÖRYHMÄN JÄSENET

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA (KATO)

Kiinteistöt ja tilat / Toimitilajohtaminen:

Hankevalmistelu:

- Eija Kivineva, Hankepäällikkö
- Thomas Laine, Rakennuttaja-arkkitehti (projektin vetäjä)

Suunnittelu- ja hankepalvelut:

- Katri Onnela, Hankesuunnittelupäällikkö

- Jukka Tuhkanen, Rakenneinsinööri / työturvallisuukoordinaattori
- Jonna Rosenblad, Sähköinsinööri
- John Petäistö, LVI-insinööri
- Tarja Aaltola, Keittiöasiantuntija
- Anne Valkeapää, Puhtauspalveluasiantuntija
- Anne Papunen, Kustannusinsinööri

Kunnossapito:

- Marika Suotula, Pihavastaava

Kiinteistöjen hoito ja ylläpito:

- Sirpa Eskelinen, Energian erityisasiantuntija

Rakennuttaminen:

- Juha Vuorenmaa, Rakennuttajapäällikkö

Kiinteistöt ja tilat / Kiinteistönhallinta ja asuminen:

- Pasi Simola, Isännöitsijä

Kiinteistöt ja tilat / Mittaus- ja Geopalvelut:

- Heikki Kangas, Geotekniikkapäällikkö
- Janne Karppinen, Geotekniikkainsinööri

Kaupunkirakenne ja ympäristö:

Asemakaavoitus:

- Mari Jaakonaho, Aluearkkitehti
- Milja Halmkrona, Asemakaava-arkkitehti
- Kai Zukale, Asemakaava-arkkitehti
- Mikel Aizpuru, Asemakaava-arkkitehti

Kaupunkirakenne ja ympäristö / Rakennusvalvonta:

- Ifa Kytösaho, Johtava lupa-arkkitehti
- Petteri Erling, Johtava lupa-arkkitehti
- Johanna Brummer, Lupa-arkkitehti

Kadut ja puistot / Suunnittelu:

- Antti Auvinen, Vesihuollon suunnitteluinsinööri
- Heikki Väänänen, Liikenteen alueinsinööri

KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA (KASO)

Talous ja hallintopalvelut:

- Satu Turunen, Palveluverkkoasiantuntija
- Petra Lehtinen, Kalusteasiantuntija
- Ellinoora Ala-Karvia, Osallisuusasiantuntija

Varhaiskasvatus:

- Teresa Niininen, Päiväkodin johtaja
- Jani Koljonen, Varhaiskasvatuspäällikkö/ Pohjoinen palveluyksikkö

Työsuojelu:

- Sanna Tilli, Työsuojeluvaltuutettu

KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA (KAJO)

Talous ja strategia palvelualue/ Talousohjaus:

- Noora Järvi, Erityisasiantuntija

Henkilöstö ja konsernipalvelut / Hankinta:

- Janne Heikkilä, Palveluasiantuntija

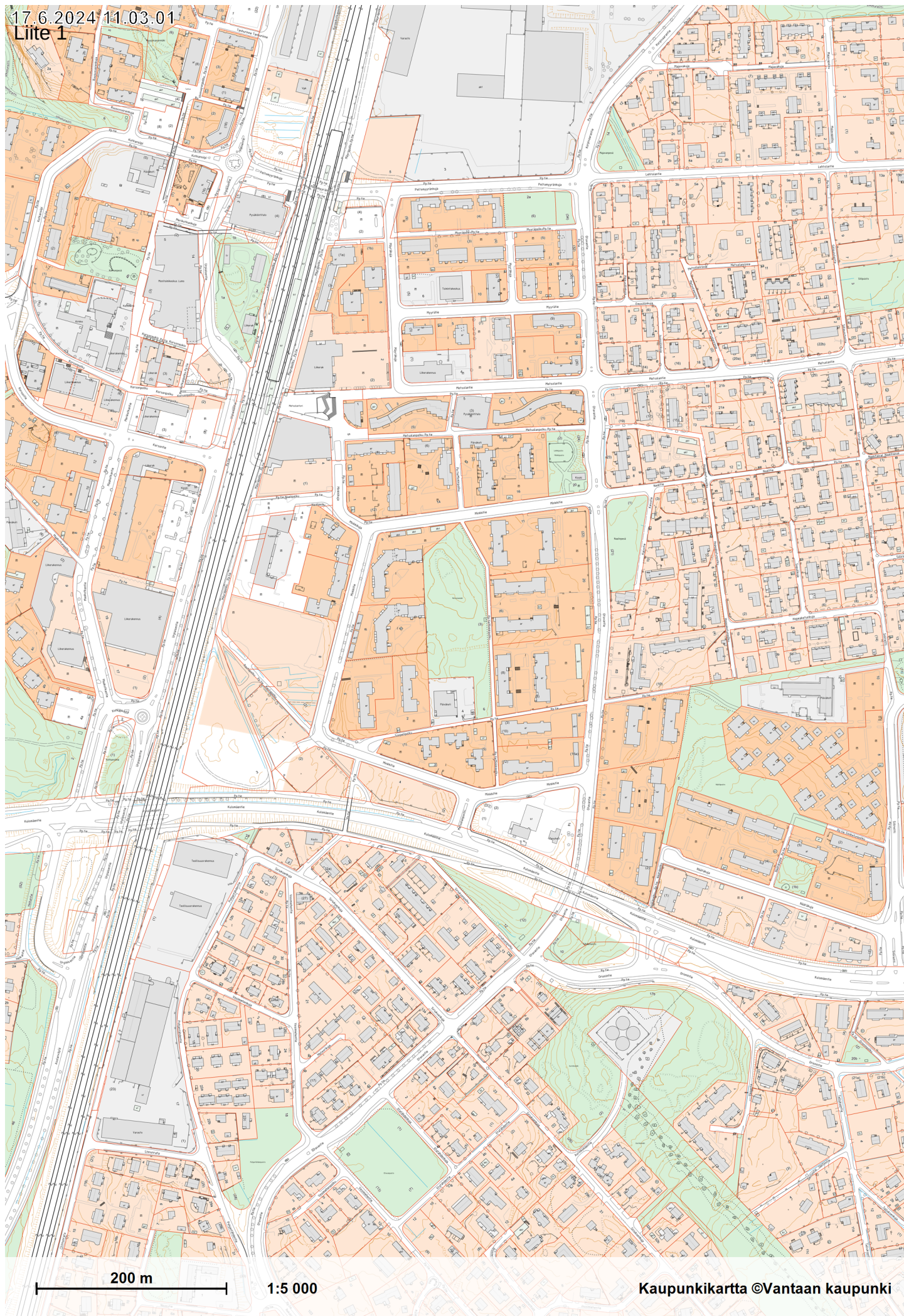
KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA (KAKU)

Toiminnalliset palvelut:

- Jani Raivio, Liikunnansuunnittelija
- Jani Heinonen, Liikuntapalvelukoordinaattori

17.6.2024 11.03.01
Liite 1

17.6.2024 11.25.09.

Liite 2

MINKKITIE

METSOLANMÄKI
SKOGSBACKEN

VP(P)

vp/vk

Y

1300

II

83113

AK

3400

IV

3400

IV

2400

IV

2400

IV

83115

AK

3000

IV

83114

4500

IV

5500

IV

AK

5500

IV

2500

IV

83116

20 m

1:1 000

Kaupunkikartta, Ajantasa-asemakaava, Ajantasa-asemakaavan väripinnat ©Vantaan kaupunki

VANTAAN KAUPUNKI METSOLA 83. KAUPUNGINOSA KORSON KESKUSTA KORTTELI 83113/3 ASEMAKAAVAN MUUTOS 1:2000

MERKKIEN SELITYKSET JA ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET:

3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja

Kaupunginosan nimi

Kaupunginosan numero

Korttelin numero

Kadun tai alueen nimi

Rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin sallittu kerrosluku

Suurin sallittu kerrosala neliömetreinä
Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista

Yleisten rakennusten korttelialue

Yleisten rakennusten korttelialueille saa rakentaa toiminnan ja huollon kannalta välttämättömiä asuntoja.

Korttelialueille tulee istuttaa vähintään 3 metrin mittaisia puita niin, että tällaisten puiden määrä on vähintään viisi kappaletta kutakin tontin tuhatta neliömetriä kohti

Autopaikkojen vähimmäismäärät ovat:

Asunnot: pientalotontteilla 1,5 autopaikkaa asuntoa kohti
kerrostalotontteilla 1 autopaikka kerrosalan 100 m² kohti

Toimistot: 1 autopaikka kerrosalan 100 m² kohti
Oppi- ja hoitolaitokset: 1 autopaikka 5 toimitushenkilöä kohti
sekä lisäksi 1 autopaikka jokaista viittä 18 vuotta täyttäneitä opiskelijaa kohti
Kokoushuoneet: 1 autopaikka 6 istumapaikkaa kohti
Vapaa-ajantilat: 1 autopaikka 5 henkilöä kohti laskettuna vahvistetusta henkilömäärästä

Autopaikoista on 60 % rakennettava heti. Rakennuslautakunta voi rakennuslupaa myöntäessään antaa autopaikkojen rakentamiseen muilta osin lykkäystä enintään 5 vuotta kerrallaan

Autopaikat on sijoitettava mahdollisimman lähelle katu-alueita ja erotettava muusta piha-alueesta istutuksin tai rakennelmin. Kun autopaikat sijaitsevat 15 metriä lähempänä asuinrakennuksen ikkunasivua, on näiden autopaikkojen ylimmän tasokorkeuden oltava vähintään metrin alempana kuin alin asunnon lattiakorkeus

Autopaikat tulee merkitä ja varustaa pysäköintikilvillä

Vantaalla 1 päivänä elokuuta 1979

Vantaan kaupungin kaavoitus- ja kiinteistövirasto, kaavoitusosasto

Pekka Wesamaa
Pekka Wesamaa, kaavoitusarkkitehti

Pohjakartta täyttää kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista 4.2.1960 annetun asetuksen (91/60) vaatimukset

Kartoituksen on suorittanut vuosina 1967-1968 Oy Kunnallistekniikka Ab. Karttaa on täydennetty Vantaan kaupungin mittausosaston toimesta

Merkinnät yhteisten teiden tai valtaojien siirtymisestä 1.3.1977 (laki 983/76) ko. alueisiin rajoittuviin kiinteistöihin tai Vantaan kaupungin omistukseen puuttuvat tästä kartasta kokonaan tai osittain

M. Tanskanen
Martti Tanskanen, kaupungingeodeetti

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 19/11/1979 ja on vahvistunut tällä päätöksellä

VANDA STAD SKOGSBRINKEN 83. STADSDELEN KORSO CENTRUM KVARTERET 83113 3 ÄNDRING AV STADSPLANEN 1:2000

FÖRKLARING AV BETECKNINGARNA OCH STADSPLANEBESTÄMMELSERNA:

Linje 3 m utanför det planeområde fastställelsen avser

Gräns för kvarter, del av kvarter och område

Stadsdels namn

Stadsdels nummer

Kvartersnummer

Namn på gata eller område

Största tillåtna våningsantal i byggnader eller del därav

Största tillåtna våningsyta i kvadratmeter
Över korsning av beteckning anger, att beteckningen avlägsnats

Kvartersområde för allmänna byggnader

På kvartersområdena för allmänna byggnader får byggas för verksamheten och servicen nödvändiga bostäder.

På kvartersområdena bör planteras minst 3 meter höga träd så att antalet dylika träd är minst fem stycken per tusen kvadratmeter tomtyta

Minimiantalet bilplatser utgör:

Bostäder: småhustomterna 1,5 bilplats per bostad
höghustomterna 1 bilplats per 100 m² våningsyta

Kontor: 1 bilplats per 100 m² våningsyta
Läro- och vårdanstalter: 1 bilplats per 5 anställda samt dessutom 1 bilplats per fem 18 år fyllda studerande

Konferensrum: 1 bilplats per 6 sittplatser
Fritidsutrymmen: 1 bilplats per 5 personer av den fastställda personmängdens antal

60 % av bilplatserna skall byggas omedelbart. Byggnadsnämnden kan vid utfärdande av byggnadslov bevilja uppskov med högst 5 år per gång för byggandet av återstående bilplatser

Bilplatserna bör placeras så nära gatuområdet som möjligt och åtskiljas från den övriga gårdsplanen med planteringar eller byggnader. Då bilplatserna ligger närmare än 15 m från bostadsbyggnads fönsterfasad bör bilplatserna högsta nivå ligga minst 1 meter lägre än lägsta golvnivå i bostad

Bilplatserna bör utmärkas och förses med parkeringsskylt

Vanda den 1 augusti 1979

Vanda stads plane- och fastighetsverk, planeavdelningen

Pekka Wesamaa
Pekka Wesamaa, planearkitekt

Baskarten fyller de anspråk som författningen (91/60) av den 4.2.1960 rörande planmätning och planebaskarter kräver

Kartläggningen har under åren 1967-1968 utförts av Oy Kunnallistekniikka Ab. Kartan har kompletterats på Vanda stads mätningssavdelning

Beteckningarna angående samfälliga vägar eller avloppsdikens övergång 1.3.1977 (lag 983/76) antingen till fastigheter, som gränsar till ifrågakvarteret område eller i Vanda stads ägo, saknas i denna karta helt eller delvis

M. Tanskanen
Martti Tanskanen, stadsgeodet

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 19/11/1979 och har med detta beslut fastställts

Metsolanmäen päiväkodin vanha osa 4 ryhmäaluetta		TILAOHJELMA 30.5.2024
Tilapaikat:	84	Tilapaikat yhteensä 84 lasta/ 4 ryhmää. Huonekortit täydentävät tilaohjelmaa.
Ryhmäkoko:	21	Tilamitoitus 3 kasvattajaa ja 21 lasta.
Ryhmäalueet A, B, C ja D jossa on á 21 lapsen ryhmä.		
Tilojen muutostyöt merkattu punaisella tekstillä. Muutostyöt ovat ohjeellisia.		

	hym²	/ lapsi		Huomiot
--	------	---------	--	---------

Ryhmätilat:				
Ryhmäalue A, 21 lasta	109			
märkäeteinen A	7,98	0,38		21 lapselle, voi tehdä kahdelle ryhmälle yhteisenä, silloin tila 16 m² (2x8 m²).
eteistilat A	12,60	0,60		Osana toimintatilaa ja käytävää.
wc-pesutilat A	9,66	0,46		Yleisesti wc-tiloihin: 3 wc-istuinta wc-tilaa kohden, eriot, etuhuoneellinen pesutila.
toimintatila /suljettava rauhallinen tila /suljettavaa pienryhmätalaa/ varastotilat A	78,75	3,75		Rauhallista tilaa käytetään myös lepotilana, kooltaan 42 m² (2 m² / 21 lasta), varastotila 2 m²/ryhmä, kaapistoja tai yksittäinen varasto.
ryhmäalue A yht.	108,99			
Ryhmäalue B, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue C, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue D, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmätilat yhteensä:	436			

Lasten yhteiset tilat:				
pienryhmätilat	10			Yksi 10 m² pienryhmätalaa per kaksi ryhmää + kolme pienryhmätalaa S2-opetukseen (yht. 80 m² koko päiväkotiin). Uusi pienryhmätalaa toiseen kerrokseen uuden ruokailusalin yläkertaan?
ruokailutila (nykyisen rakennuksen puolella)	54			Ruokailutila toteutetaan nykyisen liikuntasalin paikalle ja laajennetaan itään päin laajennusosaan. Koko yht. 84 m².
ruuanjakelulinjaston vaatima tila	6			Linjasto kuumennuskeittiön yhteyteen.
vararuokavarasto	4			Lukittava kaapisto tai varasto lähelle ruokailutilaa. Vararuokavarasto nykyisen portaan varaston paikalle.
inva-wc	5,5			Yksi LE-WC/ koko kerros. Uusi LE-WC uuden ruokailutilan yläkertaan?
Lasten yhteiset tilat yhteensä:	79,5			

Lasten toimintatilat yhteensä:	515,5	hym²		
	36,1	7 % toimintatiloista		
Toimintatilat + 7 % toimintatiloista:	551,6			
	6,57			Toiminta-alaa / tilapaikka. Tilapaikkoja 84.

Henkilökunnan työ- ja sos.tilat:				
toimisto / johtaja	14			Monikäyttöinen toimistotila. Nykyisen neuvottelutilan paikalle? Nykyinen toimisto muutetaan käytäväksi, joka yhdistää laajennusosaan?
neuvottelutila (ylimääräinen)	18			Ylimääräinen neuvottelutila (segr.). Nykyisen toisen kerroksen pienryhmätalaa paikalle?
henkilökunnan työhuone	16			Nykyisen henkilökunnan taukotilan paikalle?
perhe- ja konsultaatiotila / työhuone / neuvottelu	10			Sijoitetaan johtajan huoneen viereen. Toteutetaan uusi huone uuden ruokailutilan yläkertaan?
henk.kunnan wc:t 2kpl	8			2 kpl wc/kerros, miehille ja naisille. Remontoidaan nykyisen toisen kerroksen toimistohuoneen paikalle?
henk.kunnan suihkutila	3			Voi olla yhteinen (mahdollista pukeutumaan, tarvitsee tason vaatteille). Remontoidaan nykyisen toisen kerroksen toimistohuoneen paikalle?

henk.kunnan pukutila, 30h x 0,8m2	24			Voi olla yhteinen, sisältää kaksi WC:tä, lisäksi suihkutilassa pukeutumismahdollisuus.
Henkilökunnan työ- ja sos.tilat yht.:	93,0			

Huoltotilat:				
kuumennuskeittiö	80	0,38		Keittiö aputiloineen poisluk. rullakoiden ja kuljetuslaatikoiden säilytys tilat. Keittiötä laajennetaan kotikeittiön, LE-WC:n, lämmönjakohuoneen, siivouskomeron ja osin liikuntasalin paikalle.
keittiön tuulikaappi ja wc	3			Yhdistetty tila, huom. likainen ja puhdas puoli. Remontoidaan nykyiseen väestönsuojan pienryhmä- ja varastotilaan.
siivouskeskus ja vaatehuoltotila	16			
siivouskomero	3			Jokaiseen kerrokseen, jos rakennus useassa kerroksessa.
keskusvarasto	11	0,05		Remontoidaan nykyiseen väestönsuojan siivoustilaan.
Huoltotilat yhteensä:	113,0			

Hyötyalat ilman teknisiä tiloja:	721,5	hym²		
Hyötyalasta huoneistoalaksi kerroin:	808,1	htm²	1,12	RT-kortin mukainen kerroin.
	815,3	htm²	1,13	Vantaan kerroin.
Huoneistoala/tilapaikka:	9,7	htm²/tp	84	Mitoitustavoite 8,5 htm²/tilapaikka (RT 9 htm²/tp).
Hyötyalasta bruttoalaksi kerroin:	952,4	brm²	1,32	RT-kortin mukainen kerroin (1,12 - 1,5).
	1039,0	brm²	1,44	Vantaan kerroin.
	1076,5	brm²	1,492	Todellinen kerroin (nykyinen rakennus + uutta yläkertaa).

Metsolanmäen päiväkodin laajennusosa 6 ryhmäaluetta		TILAOHJELMA Luonnos 2.5.2024
Tilapaikat:	126	Tilapaikat yhteensä 126 lasta/ 6 ryhmää. Huonekortit täydentävät tilaohjelmaa.
Ryhmäkoko:	21	Tilamitoitus 3 kasvattajaa ja 21 lasta.
Ryhmäalueet E, F, G, H, I ja J jossa on á 21 lapsen ryhmä.		

	hym²	/ lapsi		Huomiot
--	------	---------	--	---------

Ryhmätilat:				
Ryhmäalue E, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue F, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue G, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue H, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue I, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
Ryhmäalue J, 21 lasta	109			Katso ryhmäalue A:n erittely.
wc	2			Yhdellä ryhmäalueella, helposti ulkoa saavutettava.
Ryhmätilat yhteensä:	656			

Lasten yhteiset tilat:				
kotikeittiö / neuvottelu	8			Neuvottelutilan yhteydessä, kotikeittiövarustelu, toimii henkilökunnan neuvottelu- ja taukotilana, lasten tilana, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, salin läheisyyteen.
työpaja	15			Huom. Hiekanerotuskaivo.
pienryhmätilat	70			Yksi 10 m² pienryhmätila per kaksi ryhmää + kolme pienryhmätilaa S2-opetukseen (yht. 80 m² koko päiväkotin)
ruokailutila (laajennuksen puolella)	30			Ruokailutila toteutetaan nykyisen liikuntasalin paikalle ja laajennetaan itään päin laajennusosaan. Koko yht. 84 m².
liikuntasali ja väline/patjavarasto	82			Toimii myös henkilökunnan koulutus tilana, lasten lepotilana, varasto 8 m², syvyys n. 2 m, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa.
wc-tila ruokasalin yhteyteen	2			Yksi LE-WC/ koko kerros.
inva-wc	5,5			

Lasten yhteiset tilat yhteensä:	212,5			
---------------------------------	-------	--	--	--

Lasten toimintatilat yhteensä:	868,5	hym ²		
	60,8	7 % toimintatiloista		
Toimintatilat + 7 % toimintatiloista:	929,3			
	7,38			Toiminta-alaa / tilapaikka. Tilapaikkoja 126.

Henkilökunnan työ- ja sos.tilat:				
neuvottelutila	18			Kotikeittiön yhteydessä.
Henkilökunnan työ- ja sos.tilat yht.:	18,0			

Hyötyalat ilman teknisiä tiloja:	886,5	hym ²		
Hyötyalasta huoneistoalaksi kerroin:	992,9	htm ²	1,12	RT-kortin mukainen kerroin.
	1001,7	htm ²	1,13	Vantaan kerroin.
Huoneistoala/tilapaikka:	8,0	htm ² /tp	126	Mitoitustavoite 8,5 htm ² /tilapaikka (RT 9 htm ² /tp).
Hyötyalasta bruttoalaksi kerroin:	1170,2	brm ²	1,32	RT-kortin mukainen kerroin (1,12 - 1,5).
	1276,6	brm ²	1,44	Vantaa kerroin.
	1380,3	brm ²	1,557	Todellinen kerroin (huom. laajennuksen käytävyyhteys, ylimääräiset neuvottelu- ja pienryhmätilat).

Koko rakennus				
Hyötyala-arvio:	1608,0	hym ²		
Huoneistoala-arvio:	1817,0	htm ²	1,13	Vantaan kerroin.
Bruttoala-arvio:	2456,8	brm ²		Päiväkodin vanhan osan ja laajennusosan todellisilla bruttoalakertoimilla laskettu bruttoala.

VANTAAN KAUPUNKI**TOIMITILAJOHTAMINEN****Suunnittelu- ja hankepalvelut****KUSTANNUSENNUSTE****Tarveselvitys****19.6.2024****Metsolanmäen päiväkodin laajennus**

Soopelipolku 4, 01450 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	1 380	brm2
hyötyala	887	hym2
huoneistoala	1 002	htm2
tilavuus	5 373	rm3
tehokkuusluku	1,56	

Rakennuskustannukset	Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>	930 000	673,91	1 048,48	173,09
suunnittelu	540 000			
rakennuttaminen	320 000			
liittymismaksut	70 000			
<u>Rakennustekniset työt</u>	5 050 000	3 659,42	5 693,35	939,88
- sis.pihatyt				
<u>LVI-työt</u>	560 000	405,80	631,34	104,22
LVV-työt	290 000			
IV-työt	250 000			
Säätölaitteet	20 000			
<u>Sähkötyöt</u>	400 000	289,86	450,96	74,45
<u>Erillishankinnat</u>	0	0,00	0,00	0,00
Muutos- ja lisätyövaraus	370 000	268,12	417,14	68,86
KUSTANNUSENNUSTE (alv 0%)	7 310 000	5 297,10	8 241,26	1 360,51
KUSTANNUSENNUSTE (alv 24%)	9 064 400	6 568,41	10 219,17	1 687,03

Hintataso KL 104,5 (6/24)

Arvioon sisältyy:

- Puurakenteinen 2-kerroksinen runko
- Piha-alueen uusiminen
- Hulevesien viivytys tontilla
- Uusi hissi
- Aurinkosähköjärjestelmä
- Viilennys tilakorttien osoittamiin tiloihin
- Työnaikainen sääsuojaus

Arvioon ei sisälly:

- Sprinkler
- Mahdollisten tontin rasitteiden (esim. pilaantuneiden maiden poiston) kustannukset
- Käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 19.6.2024

Anne Papunen

Kustannusinsinööri

19.6.2024

Metsolanmäen päiväkodin laajennus

Huoneistoala	1 002 htm2
Jälleenhankinta-arvo	7 310 000 €
Tekninen arvo	7 310 000 €
Rakennuskustannukset	7 310 000 €
- rakentamisen yksikköhinta	7 295,41 €/htm2

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

Perusvuokra:		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Korjausvastike	3,0 %	219 300	218,86	18,24
Korko	3,0 %	219 300	218,86	18,24
Maanvuokra		26 092	26,04	2,17
Yhteensä		464 692	463,76	38,65

Ylläpitovuokra:		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Sähkö		9 018	9,00	0,75
Lämmitys		12 505	12,48	1,04
Vesi		2 405	2,40	0,20
Kiinteistönhuolto		9 138	9,12	0,76
Kunnossapito		6 012	6,00	0,50
Yleishoito		1 443	1,44	0,12
Yhteistehtävät		12 024	12,00	1,00
Yhteensä		52 545	52,44	4,37

Sisäinen vuokra yhteensä	517 237	516,20	43,02
---------------------------------	----------------	---------------	--------------

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Metsolanmäen päiväkodin tilamuutokset

Soopelipolku 4, 01450 Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	1 077	brm2
hyötyala	722	hym2
huoneistoala	815	htm2
tilavuus	4 020	rm3
tehokkuusluku	1,49	

Rakennuskustannukset		Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>		430 000	399,26	595,57	106,97
suunnittelu	260 000				
rakennuttaminen	170 000				
liittymismaksut	0				
<u>Rakennustekniset työt</u>		660 000	612,81	914,13	164,18
- sis.pihatytöt					
<u>LVI-työt</u>		300 000	278,55	415,51	74,63
LVV-työt	140 000				
IV-työt	160 000				
Säätölaitteet	0				
<u>Sähkötyöt</u>		180 000	167,13	249,31	44,78
<u>Erillishankinnat</u>		180 000	167,13	249,31	44,78
Muutos- ja lisätyövaraus		90 000	83,57	124,65	22,39
KUSTANNUSENNUSTE (alv 0%)		1 840 000	1 708,45	2 548,48	457,71
KUSTANNUSENNUSTE (alv 24%)		2 281 600	2 118,48	3 160,11	567,56

Hintataso KL 104,5 (6/24)

Arvioon sisältyy:

- Tilaohjelman mukaiset muutokset tiloihin ja rakenteisiin
- Keittiön ja ruokailutilan tilamuutokset
- Uusi välipohjarakenne oletuksella, ettei se vaadi merkittäviä muutoksia perustuksiin tai runkoon

Arvioon ei sisälly:

- Käyttäjätehtävät kuten irtaimisto- ja laitehankinnat
- Globaalin taloustilanteen vuoksi kustannuskehitys ei ole tarkasti ennustettavissa

Suunnittelu ja hankepalvelut 19.6.2024

Anne Papunen

Kustannusinsinööri

19.6.2024

Metsolanmäen päiväkodin tilamuutokset

Huoneistoala	815 htm2
Jälleenhankinta-arvo	4 667 398 €
Tekninen arvo	4 062 375 €
Rakennuskustannukset	1 840 000 €
- rakentamisen yksikköhinta	2 257,67 €/htm2

Arvot ennen rakentamista:

Jälleenhankinta-arvo	2 827 398 €	v. 2023
Tekninen arvo	2 222 375 €	v. 2023

ALUSTAVA VUOKRAKUSTANNUSLASKELMA ALV 0%

Perusvuokra:		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Korjausvastike	3,0 %	140 022	171,81	14,32
Korko	3,0 %	121 871	149,54	12,46
Maanvuokra		21 223	26,04	2,17
Yhteensä		283 116	347,38	28,95

Ylläpito vuokra:		€/a	€/htm2/a	€/htm2/kk
Sähkö		7 335	9,00	0,75
Lämmitys		10 171	12,48	1,04
Vesi		1 956	2,40	0,20
Kiinteistönhuolto		7 433	9,12	0,76
Kunnossapito		4 890	6,00	0,50
Yleishoito		1 174	1,44	0,12
Yhteistehtävät		9 780	12,00	1,00
Yhteensä		42 739	52,44	4,37

Sisäinen vuokra yhteensä	325 854	399,82	33,32
---------------------------------	----------------	---------------	--------------

Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan

Rakennushankkeen turvallisuusriskit, HAVAT Riskikartta

KOHDE: Metsolanmäen päiväkot

Rakennushankkeen ominaisuudet

- ☐ Koko
- ☐ Muoto
- ☐ Suuruus
- ☐ Mitat
- ☐ Poikkeuksellisuus
- ☐ Ainutkertaisuus
- ☐ Materiaalivalinnat
- ☐ Tekniset ratkaisut,
- ☐ Runkoratkaisu
- ☐ Ajankohta
- ☒ Suunnitteluratkaisut, **liittyminen olemassa olevaan rakennukseen**
- ☐ Vaativuus
- ☒ Rakennuksen kunto, **olemassa oleva päiväkot**
- ☐ Talotekniikka,
- ☒ Muu, **kustannustaso, kaavoitustilanne**

Työturvallisuutta ja terveyttä koskevat tiedot

- ☐ Mikrobit (Home)
- ☒ Pöly, **purettavat rakenteet**
- ☐ Kaasut,
- ☐ Muut ilman epäpuhtaudet,
- ☐ Melu, värinä,
- ☐ Kuumuus/kylmyys
- ☐ Säteily
- ☐ Häikäisy
- ☐ Happipitoisuus, hapen puute
- ☐ Myrkyt
- ☐ Vaaralliset aineet
- ☐ Altistuminen
- ☐ Ergonomia, hankalat työasennot
- ☐ Vaaralliset työt
- ☐ Räjähdyt
- ☐ Syttyminen
- ☐ Muu

PÄIVÄYS: 3.4.2024LAATIJAT: Thomas Laine, Jukka Tuhkanen

Rakennushankkeen luonne

- ☐ Työmaan johtamisen erityispiirteet
- ☒ Yhteensovittamisen erityispiirteet, **olemassa olevan päiväkodin kanssa**
- ☒ Aikataulu, **asemakaavamuutos**
- ☐ Urakoitsijoiden määrä
- ☐ Urakkarajat
- ☐ Erillistoimitukset
- ☐ Töiden läheisyys/peräkkäisyys
- ☐ Töiden päällekkäisyys
- ☒ Tiedonkulun erityispiirteet, **päiväkodille tiedottaminen**
- ☐ Työmenetelmien reunaehdot
- ☐ Muu,

Rakennushankkeen olosuhteet

- ☐ Varottavat rakenteet
- ☐ Vaaralliset johdot
- ☐ Varottavat toiminnot
- ☐ Asukkaat, asiakkaat, tilaajan henkilöstö, vuokralaiset, käyttäjät
- ☒ Liikenne, liikennemuodot, **työmaaliikenne kapealla kadulla**
- ☐ Työkoneiden käyttö
- ☐ Työvälineiden käyttö
- ☐ Materiaalit ja aineet
- ☐ Vaaralliset jätteet
- ☐ Teollinen toiminta lähellä, prosessit
- ☐ Tilojen rakennusaikainen käyttö
- ☐ Muu toiminta
- ☐ Herkät laitteet ja laitteistot
- ☐ Muut ympäristökijät,
- ☒ Purettavat rakenteet, **olemassa olevassa päiväkodissa**
- ☐ Sähkökaapelit/kaasuputket
- ☐ Muu

Työhön liittyviä vaaroja

- ☐ **Arvioitava aina VNp629/94 liitteen 2 mukaista erityistä vaaraa sisältävät työt**
- ☐ Rakennusratkaisuihin liittyvät vaarat

10 § **Tonttivaraus Piispankylän kaupunginosan teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten tontit 92-21-124-3 , 92-21-124-2 / Hartela-yhtiöt Oy / AK**

VD/5184/10.00.02.00/2024

AK/AV-P/JSa

Esitetään annettavaksi tonttivaraus Hartela-yhtiöt Oy:lle Vantaan kaupungin Piispankylän kaupunginosaan toimitilarakennusten (KTY) korttelialueelle 21124 oheisen karttaliitteen mukaiselle noin 13 217 m² suuruiselle alueelle. Alue on kiinteistöt 92-21-124-2 ja 3, osa kiinteistöstä 92-21-9901-1 sekä osa määräalasta 92-413-7-2 M602. Alueen rakennusoikeus on 7 930 k-m² ja kauppahinta on alustavien suunnitelmien pohjalta noin 1 903 200 euroa.

Vantaan kaupunki omistaa Vantaan kaupungin Piispankylän kaupunginosassa toimitilarakennusten (KTY) korttelialueen 21124.

Hartela-yhtiöt Oy on toimittanut 1.12.2023 tonttivaraushakemuksen Vantaan kaupungin kiinteistöt ja tilat palvelualueelle. Hanketta on valmisteltu yhdessä rakennusvalvonnan sekä kaupunkisuunnittelun yksiköiden kanssa. Hartela hakee tonttivarausta kahden liikekiinteistön sekä pikaruokalan jatkosuunnitteluun ja tarkempien kustannussuunnitelmien tekemiseksi 30.6.2025 saakka.

Alustavien suunnitelmien mukaan hankkeeseen on sijoittumassa kodinsisustustarvikkeita, -kunnostusta sekä vapaa-ajan tuotteita myyviä liikkeitä. Suunnittelutyötä on tehty yhdessä hankkeeseen tulevien yritysten sekä kaupunkisuunnitteluyksikön kanssa.

Seuraavan suunnitteluvaiheen kestoksi on arvioitu noin kuusi kuukautta, joten tontin ostopäätös voitaisiin tehdä keväällä 2025. Lopullisen tontin luovutuspäätöksen osalta kaupunki edellyttää, että kiinteistöihin tulevat 1–3 vuokralaista ovat tiedossa sekä hankkeen rahoitus on sovittu.

Kiinteistöjohtaja esittää tonttivarauksen antamista Hartela-yhtiöt Oy:lle toimitilojen jatkosuunnittelun ja tarkempien kustannussuunnitelmien tekemiseksi Piispankylän kaupunginosassa toimitilarakennusten (KTY) korttelialueelle 21124. Ennen lopullista tonttikauppaa kaupunki tekee alueelle tonttijaon muutoksen.

Tontin kauppahinta on rakennusoikeuden osalta 240 €/k-m², joka perustuu Vantaalla viime vuosina toteutuneisiin vastaaviin teollisuus-, liike ja toimistorakennusten tonttien kauppoihin, sekä Newsec Valuation Oy:n laatimaan selvitykseen pääkaupunkiseudun yritystonttien rakennusoikeuksien yksikköhinnoista. Tulevan tontin kauppahinta on siis alustavien suunnitelmien ja asemakaavan mukaan 1 823 900 euroa. Kauppakirja tai vuokrasopimus laaditaan kaupungissa yleisesti käytössä olevien luovutusehtojen mukaisena. Rakennettavien toimitilojen tulee täyttää asemakaavan sekä laadukkaan kaupunkikuvan vaatimukset ja kaupungilla tulee hyväksyttää tontin toteuttamissuunnitelmat ennen tontin myyntiä tai vuokrausta.

Tonttivaraus on voimassa 30.6.2025 asti hankkeen jatkosuunnittelua, -kehittämistä ja neuvotteluja varten.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 23 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta päättää asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla

luovutettaessa alin luovutushinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa. Edelleen hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 33 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 10

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa tonttivaraus Hartela-yhtiöt Oy:lle toimitilojen jatkosuunnittelun ja tarkempien kustannussuunnitelmien tekemiseksi Piispankylän kaupunginosassa toimitilarakennusten (KTY) korttelialueelle 21124 oheisen karttaliitteen mukaisesti. Alue on kiinteistöt 92-21-124-2 ja 3, osa kiinteistöstä 92-21-9901-1 sekä osa määräalasta 92-413-7-2 M602, ja sen pinta-ala on noin 13 217 m².
- b) että tonttivaraus on voimassa 30.6.2025 asti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kartta varattavasta alueesta

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhaku: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:

tonttiasiamies Jari Sainio, puh 0400 419 676,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

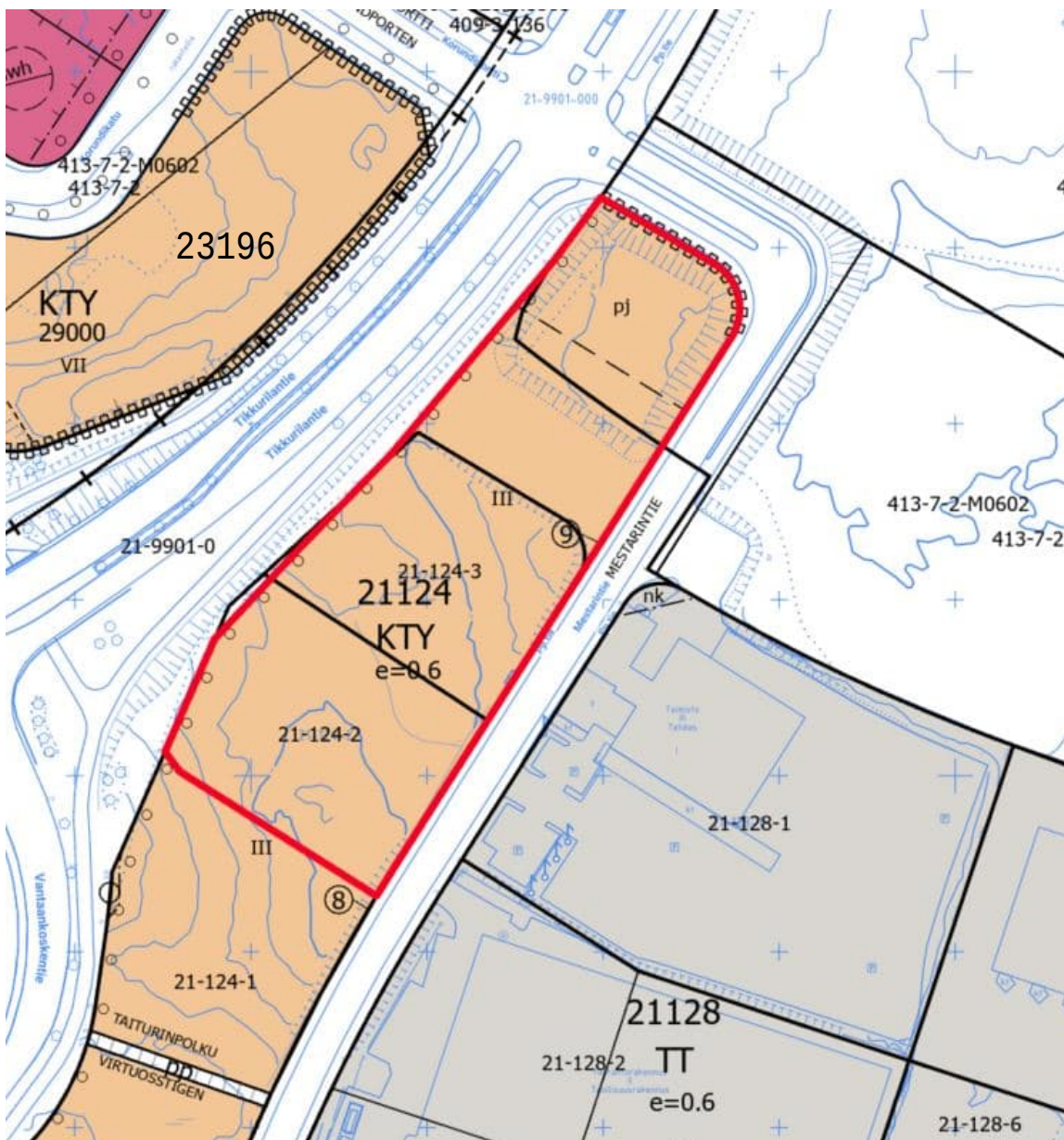

**Tonttivaraus toimitilarakennusten
(KTY) korttelialueelle 21124 /
Hartela-yhtiöt Oy:lle**

Kaupunginosa: PIISPANKYLÄ (21)

Kortteli: 21124

**pinta-ala n. 13217 m²
rakennusoikeus 7930 k-m²**

11 § **Teollisuustontin 92-41-269-4 rakentamisvelvoitteen määräajan jatkaminen / Kiinteistö Oy Vantaan Vasamakuja 11 / AK**

VD/4370/10.00.02.00/2019

AK/AV-P/JSa

Esitetään rakentamisvelvoitteen määräajan jatkamista 31.8.2026 saakka Viinikkalan tontilla 41269/4, joka on asemakaavassa osoitettu teollisuus-, varasto- ja toimistotilojen korttelialueeksi TKT.

Vantaan kaupunki on 5.11.2019 allekirjoitetulla kauppakirjalla myynyt Kiinteistö Oy Vantaan Vasamakuja 11:sta Vantaan kaupungin 41. kaupunginosassa (Viinikkala) korttelissa 41269 sijaitsevan tontin nro 4. Voimassa olevan asemakaavan mukaan tontti on teollisuus-, varasto- ja toimistorakennusten korttelialuetta (TKT). Kiinteistöön sijoittuu Mijorak Oy:n toimitilat.

Kauppakirjan ehtojen mukaisesti ostaja sitoutuu kahden vuoden kuluessa tontin kauppakirjan allekirjoittamisesta lukien, rakentamaan tontille hyväksytyjen piirustusten mukaiset rakennukset, joiden kerrosala on vähintään 2/3 tontin kerrosalasta. Kaupunkitilalautakunta on 7.12.2021 myöntänyt rakentamisvelvoitteen täyttämiseen lisäaikaa 31.12. 2023 asti.

Tontilla on tällä hetkellä suoritettu tasauslouhinta ja vanhan kiinteistön purkutyöt. Poikkeusoloista johtuen rakentamissuunnitelmia ja hankkeen kustannuksia on jouduttu tarkentamaan ja muuttamaan. Hankkeen rakennustyöt on tarkoitus aloittaa loppu kesästä 2025.

Kiinteistöosakeyhtiö vantaan Vasamakuja 11 on hakenut rakentamisvelvoitteen täyttämiseen lisäaikaa 30.6. 2026 asti.

Kiinteistöt ja tilat katsoo tarkoituksenmukaiseksi jatkaa rakentamisvelvoitteen täyttämistä 31.8. 2026 saakka ja edellyttää että rakentamisen tulee olla aloitettu em. päivämäärään mennessä.

Kauppakirjan ehto sopimussakosta, rakentamisvelvoitteen täyttämättä jättämisestä koskee tätä lisäaikaa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 29 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta päättää pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) myöntää Kiinteistöosakeyhtiö Vantaan Vasamakuja 11:sta 41. kaupunginosan korttelin 41269 tontin nro 4 kauppakirjan ehtojen mukaisen rakentamisvelvoitteen täyttämiseen lisäaikaa 31.8.2026 saakka, jolloin rakentamisen tulee olla aloitettu, ja
- b) että kauppakirjan mukainen sopimussakko rakentamisvelvoitteen täyttämättä jättämisestä koskee tätä lisäaikaa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kartta myytävästä tontista 92-41-269-4

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitalautakunnalle

Lisätiedot:

tonttiasiamies Jari Sainio, puh. 040 041 9676
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

0 0.5 1km 1:20 000

**TEOLLISUUSTONTIN
MYynti /
Mijorak Oy:lle perustettavan
kiinteistöyhtiön lukuun**

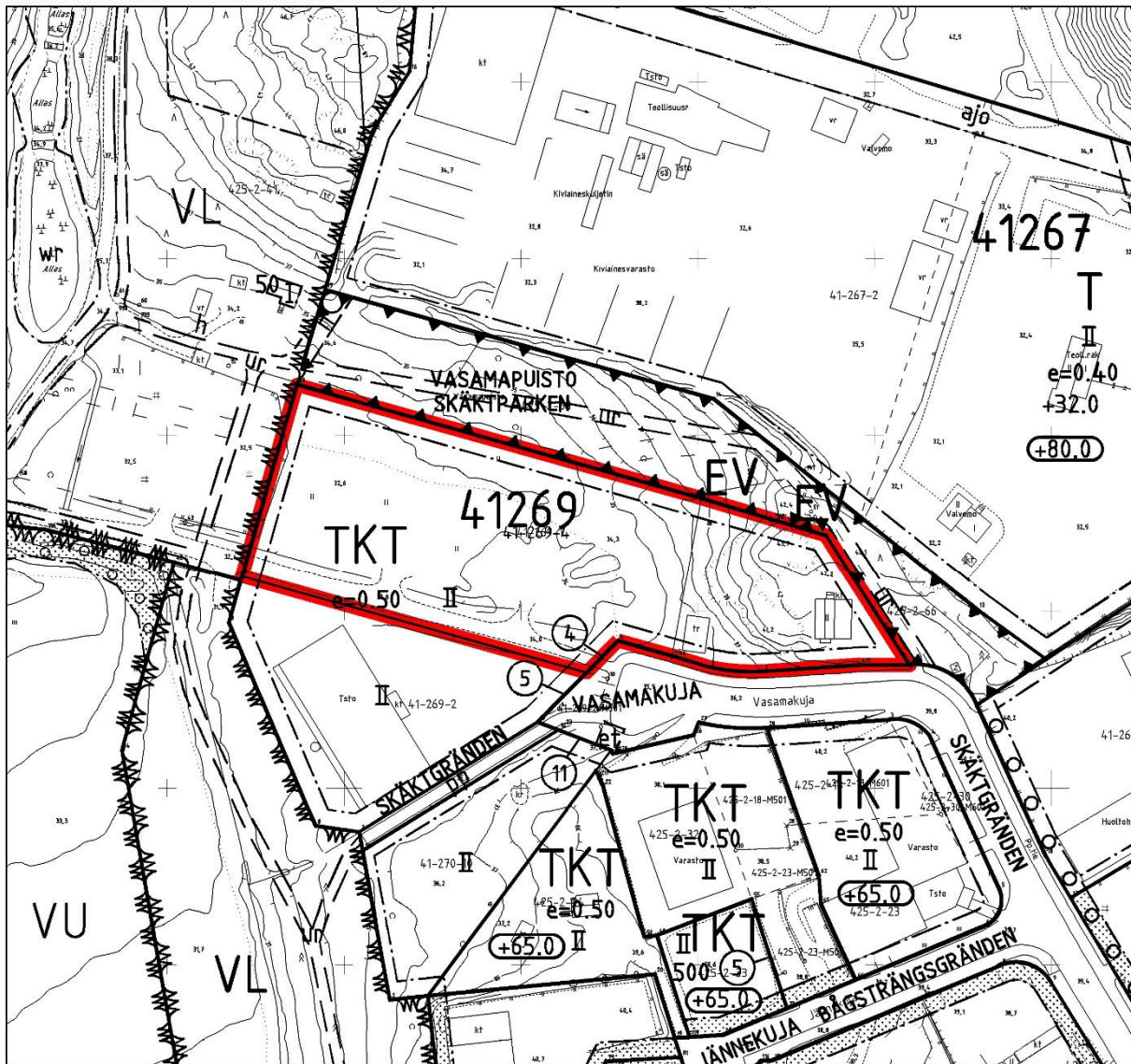
Kaupunginosa: VIINIKKALA (41)

Kortteli: 41269

Tontti: 4

Pinta-ala 8814 m²

Rakennusoikeus 4407 k-m²

0 50 100m

1:2000

12 §

Toimitilarakennusten tontin 92–68–133-10 myyminen Koivuhaasta / Monditaly Finland Oy / AK

VD/6232/10.00.02.00/2023

AK/AV-P/JSa

Esitetään myytäväksi Monditaly Finland Oy:lle perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun Koivuhaasta tontti 68133/10, joka on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi (KTY). Tontin rakennusoikeus on 4200 k-m² ja sen myyntihinta on 1 050 000 euroa.

Monditaly Finland Oy on hakenut Vantaalta toimitilatonttia, johon rakennetaan yhtiön toimisto-, tuotanto- ja varastotilat. Monditaly Finland Oy on Vuonna 2006 perustettu suomalainen perheyrittys, joka toimii Vantaalla.

Monditaly Finland Oy tuo maahan, myy, markkinoi ja jakelee laadukkaita elintarvikkeita sekä raaka-aineita Etelä-Euroopasta. Tämän lisäksi Monditaly toteuttaa kaupoille, kahviloille ja ravintoloille ainutlaatuisia ja räätälöityjä tila- ja palvelukonsepteja sekä design-ratkaisuja. Lisäksi Monditaly Finland toimii myös yhteistyössä Monditaly Wines and Spirits Oy:n kanssa, joka on vuonna 2012 perustettu suomalainen alkoholi- ja virvoitusjuomien maahantuoja, jakelija, tukku ja palveluyritys, jonka juuret ovat italialaisessa kulttuurissa.

Yrityksessä on 14 työntekijää ja viimeisin vahvistettu liikevaihto oli noin 5,0 miljoonaa euroa.

Myytäväksi esitettävä tontti

Vantaan kaupunki omistaa Koivuhaan kaupunginosassa toimitilarakennusten (KTY) tontin nro 10 korttelissa 68133. Tontti on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi. Tontin pinta-ala on 8 426 m² ja sen rakennusoikeus on 4 200 k-m². Rakennusoikeudesta saa käyttää liiketiloja varten 20 %.

Neuvotteluissa päädyttiin kauppahintaan 250 €/k-m², mikä vastaa alueen käypää hintaa toteutuneiden kauppojen perusteella. Hinnittelussa on huomioitu tontilla sijaitsevan kaukolämpöputken siirtotyön kustannus, josta ostajaa vastaa kustannuksellaan. Myös ulkopuolisen arvioitsijan (Newsec Valuation Oy, Pääkaupunkiseudun yritystontit, Selvitys rakennusoikeuksien yksikköhinnoista, 13.10.2021) näkemys tukee edellä mainittua.

Tontin rakennustyöt kiinteistön osalta on mahdollista aloittaa vasta helmikuussa 2024, kaukolämpöputken siirtotöiden takia.

Kaupan pääehdot

Myytävän tontin kaupan pääehdot ovat seuraavat:

- Kauppahinta on 1 050 000 euroa.
- Ostaja on velvollinen maksamaan tontista lisäkauppahintaa, mikäli tontille rakennettavien rakennusten rakennusoikeus ylittää asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden. Lisäkauppahinnan määrä on 4 200 k-m² kerrosalaneliometriä ylittävän rakennusoikeuden määrä kerrottuna rakennusoikeuden yksikköhinnalla, joka on 250 €/k-m².

- Tontin rakennusoikeudesta on käytettävä vähintään 2/3 kahden vuoden sisällä kaupasta.
- Tontin ostajalla ei ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rakentamatonta tonttia ilman kaupungin suostumusta.
- Rakentamisvelvollisuuden täyttämisen turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan kauppakirjaan sopimussakkolauseke.
- Monditaly Finland Oy vastaa kaikista tämän kauppakirjan Ostajaa koskevista sopimusvelvoitteista, kunnes rakentamisvelvoite on täytetty.

Korttelin 68133 tontin 10 kiinteistökauppa tulee tehdä 31.03.2024 mennessä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 23 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 25.10.2023 § 11

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki myy Koivuhaasta korttelin 68133 tontin nro 10 Monditaly Finland Oy:lle perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun toimitilojen rakentamista varten,
- b) tontin myyntihinta on 1 050 000 euroa,
- c) kauppa toteutetaan liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin,
- d) mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.03.2024 mennessä, raukeaa tämä päätös, ja
- e) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimies allekirjoittamaan kauppakirja ja tekemään siihen teknisluonteisia korjauksia ja muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunkitilalautakunnan 25.10.2023 § 11 tekemän päätöksen mukaista kiinteistökauppaa ei allekirjoitettu määräaikaan 31.03.2024 mennessä, yhtiön rahoitusneuvotteluiden viivästymisen takia.

Monditaly Oy:n edustajat ovat ilmoittaneet 7.8.2024 Vantaan kaupungille, että edellytykset kaupan teolle ovat nyt olemassa ja toivoivat asian käsittelyä uudelleen.

Neuvotteluissa todettiin, että kauppahinta ja myytävän tontin kaupan pääehdot pysyvät ennallaan, kuten aiemmin oli sovittu. Samalla todettiin, että kiinteistökauppa tulee tehdä 31.12.2024 mennessä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n kohdan 23 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 12

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki myy Koivuhaasta korttelin 68133 tontin nro 10 Monditaly Finland Oy:lle perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun toimitilojen rakentamista varten,
- b) tontin myyntihinta on 1 050 000 euroa,
- c) kauppa toteutetaan liitteenä olevan kauppakirjaluonnoksen mukaisin ehdoin,
- d) mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2024 mennessä, raukeaa tämä päätös, ja
- e) valtuutetaan kaupunkiympäristön toimialan lakimiehet tekemään kauppakirjaan teknisluonteisia muutoksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kauppakirjaluonnos
- Kartta myytävästä tontista 92-68-133-10

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhaku: 1. Oikaisuvaatimus kaupunkitilalautakunnalle

Lisätiedot:

tonttiasiamies Jari Sainio, puh. 0400 419 676,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

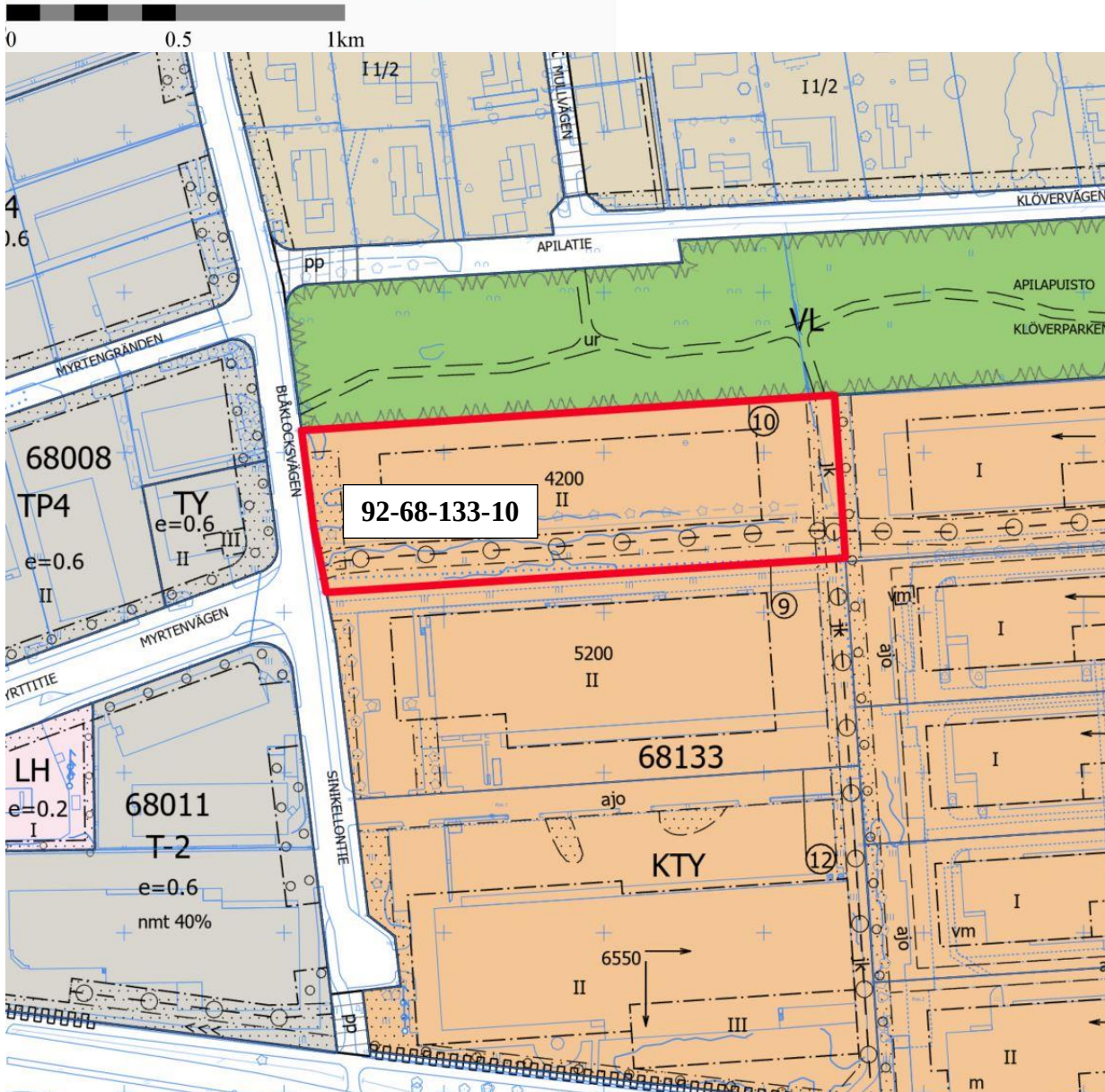
KOHTEEN SIJAINTI

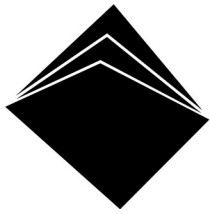

Kiinteistön myynti /
Monditaly Finland Oy

Kaupunginosa: KOIVUHAKA (68)

Kiinteistö: 92-68-133-10
pinta-ala 8426 m²

KAUPPAKIRJA

Sopimus perustuu Vantaan kaupunkilautakunnan lainvoimaiseen päätökseen 25.10.2023.

Myyjä	Vantaan kaupunki (Y-tunnus: 0124610-9) Asematie 7 01300 Vantaa (jäljempänä " Kaupunki ")
Ostaja	Monditaly Finland Oy (Y-tunnus: 2020615-3) perustettavan yhtiön lukuun Juurakkokuja 4 01510 Vantaa (jäljempänä " Ostaja ")
Kaupan kohde	Vantaan kaupungin Koivuhaan kaupunginosassa sijaitseva kiinteistö, kiinteistötunnus 92-68-133-10 (jäljempänä "Kiinteistö"). Kiinteistön pinta-ala on kiinteistörekisteriotteen mukaan 8 426 m². Kiinteistö on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi. Kiinteistön asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 4 200 k-m². Kiinteistölle toteutetaan yhtiön toimisto-, tuotanto- ja varastotilat Kiinteistö on merkitty oheiseen karttaliitteeseen (<u>liite 1</u>).

Kauppakirjan ehdot

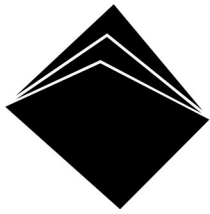
Tämän kaupan kaikki ehdot on esitetty tässä kauppakirjassa.

1. Kauppahinta

- 1.1 Kauppahinta on **1 050 000 euroa**. Kauppahinta on maksettu tilisuorituksena Kaupungin lähettämää laskua vastaan ennen kaupantekotilaisuutta ja kuitataan maksetuksi tämän kauppakirjan allekirjoituksin.

2. Lisäkauppahinta

- 2.1 Mikäli pääkäyttötarkoituksen mukainen käytetty rakennusoikeus (rakennusoikeuteen laskettava ala) ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn rakennusoikeuden määrän (4 200 k-m²), Kaupungilla on oikeus periä lisäkauppahintaa ylityksen osalta 250 euroa/k-m².
- 2.2 Ostaja on mahdollisen lisäkauppahinnan määrittämistä varten velvollinen viipymättä lisärakentamisen mahdollistavan rakennusluvan tultua lainvoimaiseksi esittämään Kaupungille selvityksen lainvoimaisesta rakennusluvasta ilmenevistä käytetyistä rakennusoikeuden kerrosneliömetrimääristä. Kaupungin oikeus koskee myös rakennusluvan muutostilanteita. Kaupungin oikeus lisäkauppahintaan on voimassa viisi vuotta kunkin rakennusluvan myöntämisestä.

3. Omistus- ja hallintaoikeus

- 3.1 Kiinteistön omistus- ja hallintaoikeus siirtyy Ostajalle tämän kauppakirjan allekirjoitushetkellä.

4. Verot ja maksut

- 4.1 Tästä kaupasta menevän varainsiirtoveron maksaa Ostaja.
- 4.2 Kiinteistöön kohdistuvista muista veroista ja maksuista, joiden maksuunpanon perusteena on Kiinteistön hallintaoikeuden siirtymisen jälkeinen aika, vastaa Ostaja. Ne muut verot ja maksut, joiden peruste on hallintaoikeuden siirtymistä edeltävältä ajalta, kuuluvat Kaupungin vastattaviksi.

5. Rakentamisvelvoite

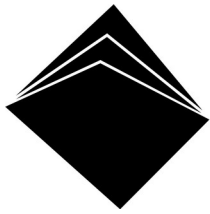
- 5.1 Ostaja sitoutuu aloittamaan rakennusluvan mukaisen rakentamisen Kiinteistöllä yhden vuoden kuluessa tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta ja toteuttamaan Kiinteistölle rakennukset, joiden kerrosala on vähintään 2/3 rakennusoikeudesta kahden vuoden kuluessa tämän kauppakirjan allekirjoittamisesta.
- 5.2 Kaupunki voi hakemuksesta ja erityisen painavista syistä pidentää sanottua määräaika. Jos Ostaja laiminlyö rakentamisvelvoitteen pidennetyn määräajan kuluessa, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkoa kohdan 7 mukaan.
- 5.3 Rakentamisessa tulee noudattaa asemakaavan, Vantaan kaupungin rakennusjärjestyksen ja rakennusluvan lisäksi alueelle mahdollisesti laadittua rakentamistapaohjetta, lähiympäristösuunnitelmaa ja korttelisuunnitelmaa.
- 5.4 Rakentamisvelvoite katsotaan täytetyksi ja Kiinteistö rakennetuksi, kun rakennusvalvontaviranomainen on hyväksynyt rakennuksen käyttöönotettavaksi (käyttöönottotarkastus).

6. Vallintarajoitus

- 6.1 Ostajalla ei ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rakentamatonta Kiinteistöä eteenpäin ilman Kaupungin suostumusta.

7. Sopimussakko

- 7.1 Mikäli Ostaja rikkoo tämän kauppakirjan kohtien 5 tai 6 ehtoja, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkona kauppahinnan määrän kolminkertaisena.
- 7.2 Mikäli Ostaja rikkoo tämän kauppakirjan ehtoja muilta osin kuin kohdissa 5 tai 6 on sovittu, on Ostaja velvollinen suorittamaan Kaupungille sopimussakkoa kunkin rikkeen osalta ¼ kauppahinnan määrästä.

7.3 Sopimussakkoa voidaan alentaa tai sen perimisestä voidaan luopua pätevästä syystä.

7.4 Sopimussakkoehdoilla ei rajoiteta Kaupungin oikeutta mahdolliseen vahingonkorvaukseen.

8. Kiinnitykset ja rasitukset

8.1 Kaupunki luovuttaa Kiinteistön rasiustodistuksen mukaisesti kiinnityksistä ja muista rasituksista vapaana.

9. Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

9.1 Kiinteistöön kohdistuvat muut rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset ilmenevät kiinteistörekisteriotteesta.

10. Kohteeseen tutustuminen

10.1 Ostaja on tarkastanut Kiinteistön, sen alueen ja rajat sekä tutustunut alueen maasto-olosuhteisiin. Ostaja on verrannut näitä seikkoja Kiinteistöstä esitetyistä asiakirjoista saataviin tietoihin. Ostajalla ei ole huomauttamista näiden seikkojen osalta.

10.2 Ostaja vastaa rakennushankkeen suunnitteluun liittyvien maaperätutkimusten suorittamisesta sekä maaperän edellyttämistä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä rakenteellisista ratkaisuista.

11. Asiakirjoihin tutustuminen

11.1 Ostaja on tutustunut Kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat lainhuutotodistus, rasiustodistus, kiinteistörekisteriote, kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta. Lisäksi Ostaja on tutustunut itsenäisesti Vantaan kaupungin rakennusjärjestykseen Kiinteistön luovutusta koskevaan päätökseen sekä alueelle mahdollisesti laadittuun rakentamistapaohjeeseen, lähiympäristösuunnitelmaan ja korttelisuunnitelmaan.

11.2 Ostaja on tutustunut itsenäisesti myös naapurikiinteistöjä koskeviin asiakirjoihin, joita ovat kaavakartat ja -määräykset sekä johtokartta.

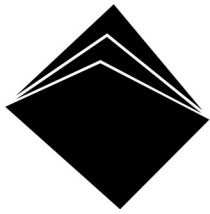
12. Irtaimisto

12.1 Tätä kauppaa ei seuraa mitään irtaimistoa, eikä irtaimen omaisuuden myymisestä ole tämän kaupan yhteydessä tehty eri sopimusta.

13. Maaperä ja jätteet

13.1 Kaupungin tietojen mukaan Kiinteistöllä ei ole aiemmin harjoitettu toimintaa, joka saattaisi aiheuttaa maaperän tai pohjaveden pilaantumista, eikä Kiinteistöllä ole jätettä.

13.2 Mikäli myöhemmin kuitenkin ilmenee tarvetta pilaantuneen maaperän tai pohjaveden puhdistamiseen taikka jätteiden poistamiseen, Ostaja on velvollinen välittömästi ottamaan yhteyttä Kaupunkiin, jotta tarvittavasta menettelystä voidaan sopia, huomioiden myös

aiheuttamisperiaatteen mukainen pilaantumisen aiheuttajan ensisijainen puhdistamisvastuu. Tällöin Kaupunki vastaa pilaantuneiden maa-ainesten poistamisesta ja pohjaveden puhdistamisesta sekä jätteiden poistamisesta aiheutuvista tavanomaisiin maanrakennuskustannuksiin nähden ylimääräisistä suorista lisäkustannuksista toimivaltaisen viranomaisen edellyttämään tasoon. Työn tekemisestä sovitaan erikseen.

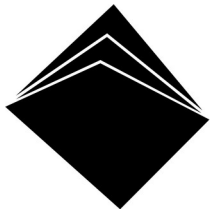
- 13.3 Kaupungin vastuu edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista on voimassa siihen asti, kunnes Kiinteistölle kauppakirjan allekirjoittamisen jälkeen rakennettava rakennushanke on ensimmäisen kerran viranomaisen toimesta hyväksytty käyttöön otettavaksi. Tämän jälkeen Ostaja vastaa pilaantumisesta ja siitä aiheutuvista kustannuksista.
- 13.4 Kaupunki vastaa edellä tarkoitetuista toimenpiteistä syntyneistä kustannuksista joka tapauksessa korkeintaan kymmenen vuoden ajan kauppakirjan allekirjoituspäivästä lukien.
- 13.5 Kaupungin vastuu ei koske kauppakirjan allekirjoituksen jälkeen aiheutunutta pilaantumista tai roskaantumista. Ostaja vastaa kustannuksellaan Kiinteistöllä ennen kaupantekoa sijainneiden mahdollisten vähäisten roskien poistamisesta.

14. Oikeus johtojen ja yhdyskuntateknisten laitteiden ym. sijoittamiseen

- 14.1 Ostaja sallii Kaupungin osoittamien yhdyskuntaa tai Kiinteistöä palvelevien tarpeellisten maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 161 §:ssä tarkoitettujen johtojen ja niihin liittyvien laitteiden rakennelmien ja laitosten sijoittamisen Kiinteistölle sekä maankäyttö- ja rakennuslain 163 §:ssä tarkoitettujen johtojen kiinnikkeiden, opasteiden, merkkien ja muiden laitteiden sijoittamisen tai kiinnittämisen rakennuksiin tai Kiinteistön alueelle sekä vähäisten katurakenteiden osien sijoittamisen Kiinteistölle.
- 14.2 Ostaja sallii jalankulkutasojen ja -ulokkeiden sekä niiden katosten kannattimien sijoittamisen Kiinteistölle sekä vähäisten katurakenteiden osien sijoittamisen Kiinteistölle, sen yli ja sillä sijaitseviin rakennuksiin.
- 14.3 Asennus- ja rakentamistöiden jälkeen Kaupunki on velvollinen saattamaan Kiinteistön sellaiseen kuntoon, jossa se oli ennen edellä mainittuihin toimenpiteisiin ryhtymistä ja joka ei ole välttämätöntä seurausta edellä mainittujen johtojen ja yhdyskuntateknisten laitteiden ym. pysyvistä käytämisestä.
- 14.4 Ostajalle korvataan edellä mainituista toimenpiteistä aiheutuva välitön vahinko.
- 14.5 Kaupungilla on oikeus Ostajaa enempää kuulematta siirtää edellä mainitut oikeutensa ja velvollisuutensa vesihuoltolaissa tarkoitetulle vesihuoltolaitokselle.

15. Muut ehdot

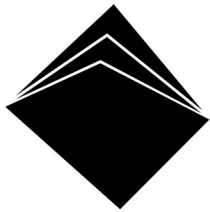
- 15.1 Kiinteistöä ei saa käyttää muuhun kuin asemakaavan ja tämän kauppakirjan mukaisiin tarkoituksiin, eikä Kiinteistöllä saa harjoittaa toimintaa, joka kohtuuttomasti häiritsee ympäristöä.

-
- 15.2 Ostajan velvollisuus pitää kunnossa ja puhtaana Kiinteistöön rajoittuva katu- ja yleinen alue määräytyy sen mukaan kuin laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa ja puhtaanapidosta säädetään ja asianomaisessa kunnallisessa säännössä määrätään.
- 15.3 Ostajan tulee tarvittaessa esittää ympäristön laatutaso Kaupungin hyväksyttäväksi (korttelisuunnitelma).
- 15.4 Ostaja sitoutuu liittämään Kiinteistön sähkö-, vesi- ja viemäriliittymiin sekä mahdollisiin hulevesi- ja muihin liittymiin, tekemään tarvittavat liittymäsopimukset, vastaamaan liittymis- ja käyttömaksuista sekä noudattamaan liittymisessä ja käytössä voimassa olevia yleisiä liittymisehtoja ja määräyksiä.
- 15.5 Ostaja sitoutuu ottamaan tämän sopimuksen sopimusehdot Kiinteistöä koskeviin vastaisiin luovutuskirjoihin kaikilta niiltä osin kuin sopimuksen velvoitteita ei ole suoritettu luovutushetkellä. Ostaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteista siihen asti, kunnes Kaupunki on hyväksynyt velvoitteiden siirron luovutuksensaajalle tai velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi. Jos Ostaja ei ole siirtänyt velvoitteita edellä sanotulla tavalla, Ostaja vastaa tämän sopimuksen velvoitteiden suorittamisesta myös luovutetun alueen osalta.
- 15.6 Ostaja vastaa kustannuksellaan tontilla sijaitsevan kaukolämpöputken siirtotyöstä.

16. Erimielisyyksien ratkaiseminen

- 16.1 Tästä sopimuksesta mahdollisesti syntyvät riitaisuudet, joita ei voida osapuolten välisin neuvotteluin ratkaista, annetaan Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden ratkaistavaksi.

Tätä kauppakirjaa on laadittu kolme yhtäpitävää kappaletta, yksi kullekin osapuolelle ja yksi kaupanvahvistajalle.

Vantaalla, [päivämäärä]

Vantaan kaupunki

Monditaly Finland Oy

[kaupungin allekirjoittajan nimi]
lakimies

[ostajan allekirjoittajan nimi]

Liitteet

Liite 1 Kiinteistön kartta
Liite 2 Johtokartta

KAUPANVAHVISTUS

Kaupanvahvistajana todistan, että lakimies [kaupungin allekirjoittajan nimi] Vantaan kaupungin puolesta myyjänä ja [ostajan allekirjoittajan nimi] Monditaly Finland Oy:n puolesta ostajana ovat allekirjoittaneet tämän kauppakirjan ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että kauppakirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.

Vantaalla, [päivämäärä]

13 §

Lentolan päiväkodin uudisrakennus, rakennusurakoitsijan valinta / AK

VD/2016/02.08.00.00/2024

AK/PW/JV/AS

Lentolan (ent. Aviapolis II) päiväkodin uudisrakennus kohteessa Pyhtäänkorvenkuja 3. Päiväkotirakennus on kaksikerroksinen 168 paikkainen puurakennus. Kantavat ulkoseinät ovat hirsirakenteiset. Ulkoseinät on verhoiltu peittomaalatulla kuusipaneelilla. Rakennusta ympäröi räystääseen liittyvä auringon lämpökuormaa hillitsevä ja sisäänkäyntejä suojaava puurakenteinen verhoseinä. Kohteen rakennus-/pääurakoitsijaksi esitetään valittavaksi Rakennus Future Oy kokonaishintaan 5 449 900 euroa (alv 0 %).

Lentolan päiväkoti 18.11.2022 päivätty hankesuunnitelma ja sen tavoitehinta on hyväksytty investointivaraus ehdoin Kaupunkitilalautakunnassa 14.12.2022 § 9 sekä Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa 12.12.2022 § 8. Kaupungin valtuusto on hyväksynyt 13.11.2023 § 10 taloussuunnitelman 2024–2027, jonka investointien aloitettaviin hankkeisiin 2024 Lentolan päiväkoti kuuluu.

Lentolan päiväkoti uudisrakennus, rakennus- / pääurakasta julkaistiin tarjouspyyntö Clouidiassa / sähköisessä hankintajärjestelmässä 17.06.2024. Hankintamenettelynä oli avoin menettely ja valintaperusteena halvin hinta, koska tarjoukset perustuvat tilaajan suunnitelmiin. Kyseessä on EU-kynnsarvon ylittävä hankinta.

Määräaikaan 20.08.2024 mennessä saatiin 13 kpl tarjouspyynnön mukaisia rakennus- / pääurakkatarjouksia (alv 0 %) seuraavasti:

1. 5 449 900,00 €
2. 5 590 000,00 €
3. 5 927 975,95 €
4. 5 998 000,00 €
5. 6 184 000,00 €
6. 6 240 000,00 €
7. 6 389 347,00 €
8. 6 394 493,00 €
9. 6 698 000,00 €
10. 6 984 000,00 €
11. 7 019 985,35 €
12. 7 334 000,00 €
13. 7 388 638,00 €

Halvimman tarjouksen antanut urakoitsija kutsuttiin hankintaneuvotteluun, jossa käytiin läpi tarjouspyynnön ja tarjouksen sisältö.

Lentolan päiväkoti uudisrakennus sisältyy hyväksyttyyn Vantaan kaupungin investointiohjelmaan.

Tarjouksen hyväksymiselle ei ole ilmennyt esteitä, joten yllä esitetyn perusteiden mukaan Lentolan päiväkoti uudisrakennuksen rakennus- / pääurakoitsijaksi esitetään valittavaksi halvimman urakkatarjouksen antanut Rakennus Future Oy kokonaishintaan 5 449 900 euroa (alv 0 %).

Urakoitsija on toimittanut tilaajavastuulain mukaiset selvitykset sekä vaadittavan ESPD-selvityksen tarjouksen yhteydessä, eikä niissä ole huomautettavaa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 13

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) valita Lentolan päiväkotin uudisrakennuksen rakennus- / pääurakoitsijaksi halvimman urakkatarjouksen perusteella Rakennus Future Oy,
- b) hyväksyä sopimusasiakirjat allekirjoitettavaksi Vantaan kaupungin toimitilajohtamisen ja Rakennus Future Oy:n kesken 5 449 900 euron kokonaishintaan (alv 0 %) ja
- c) todeta, että tämä urakoitsijan valintaa koskeva päätös on tilaajaa sitova vasta, kun varsinainen urakkasopimus on allekirjoitettu.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan puheenjohtaja Kimmo Kiljunen esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkitilalautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Täytäntöönpano: Toimitilajohtaminen, rakennuttaminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

projektipäällikkö Arto Salminen, puh. 040 353 6289
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

14 § Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkotikoti, pää- ja arkkitehtisuunnittelun hankinta / AK

VD/7821/02.08.00.00/2023

TeA/AK/PW/EK/AS

Muuran yhtenäiskoulun, liikuntahallin ja päiväkodin yhdistetty uudisrakennus toteutetaan Aviapoliksen suuralueelle rakentuvaan Muuran kaupunginosaan osoitteeseen Toinensavu 6b (kiinteistö 092-052-0101-0024). Hankinta sisältää Muuran yhtenäiskoulun, liikuntahallin ja päiväkodin pää- ja arkkitehtisuunnittelun alkaen hankesuunnittelusta. Hankkeen pää- ja arkkitehtisuunnittelijaksi esitetään valittavan Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy.

Muuran yhtenäiskoulun, liikuntahallin ja päiväkodin tarveselvitys ja kustannusennuste 55 610 000 euroa (alv 0 %; KL 122,7 (11/23)) on hyväksytty:

- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa 04.12.2023 § 8
- Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa 04.12.2023 § 15
- Kaupunkitalautakunnassa 17.01.2024 § 6
- Kaupunginhallituksessa 29.01.2024 § 14

Kiinteistöt ja tilat / Toimitilajohtaminen-yksikkö on julkaissut EU-hankintailmoituksen ja tarjouspyynnön Cloudian sähköisessä hankintajärjestelmässä 30.05.2024. Toimeksiantoon sisältyy pää- ja arkkitehtisuunnittelun hankinnan lisäksi piha- ja liikennemerkkisuunnittelu sekä sisustus-, käsityötilojen- (kovat materiaalit), ammattikeittiö-, akustinen- ja paloturvallisuussuunnittelu, alkaen hankesuunnittelusta.

Määräaikaan 09.08.2024 klo 16:00 mennessä annettiin seitsemäntoista (17) tarjousta, joista viisitoista (15) tarjousta oli tarjouspyynnön mukaisia. Kaksi tarjousta tulee hylätä tarjouspyynnön vastaisena ja yksi tarjous tulee hylätä liian alhaisen tarjoushinnan perusteella. Tilaaja pyysi alhaisen tarjoushinnan jättäneeltä tarjoajalta selvityksen koskien tarjoushintaa. Annetun selvityksen perusteella ja suunnitteluun osoitetulla tuntimäärällä, tilaaja arvioi, että annetuilla reunaehdoilla ei ole mahdollista suunnitella tarjouspyynnön mukaista vaativaa ja laajaa hanketta. Hylättävät tarjoukset antoivat: Akukon Oy, Arkkitehdit AFKS ja Arkkitehtitoimisto Seppo Markku Oy HM arkkitehdit.

Kaikilla hyväksytyn tarjouksen antaneilla yrityksillä on riittävä kokemus vaativien, koulu- liikunta- ja päiväkotirakennusten suunnittelusta, hyvät referenssikohteet sekä riittävä suunnittelijoiden pätevyys.

Tarjousten valintaperuste oli hinta-laatu-arviointi (30 % / 70 %). Hinta pyydettiin yhteishintana, joka muodostuu kohdista arvonlisäveroton kiinteä kokonaishinta.

Tarjoukset olivat seuraavat (hinta-laatusuhteutettu pistemäärä määrittää järjestyksen, suurin pistemäärä on paras):

1. 1 625 520,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet 1,43, hinta-laatusuhteutetut pisteet 1,07
2. 696 878,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet 0,71, hinta-laatusuhteutetut pisteet 1,02
3. 1 499 045,50 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet 0,89, hinta-laatusuhteutetut pisteet 0,62
4. 836 458,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet 0,35, hinta-laatusuhteutetut pisteet 0,56
5. 763 786,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,01, hinta-laatusuhteutetut pisteet 0,25

6. 748 788,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,37, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,10
7. 1 283 769,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,01, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,13
8. 939 962,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,28, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,15
9. 2 015 198,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet 0,44, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,21
10. 1 448 080,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,10, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,34
11. 996 666,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,56, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,46
12. 1 363 265,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,56, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,73
13. 847 098,09 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -1,01, hinta-laatusuhteutetut pisteet -0,81
14. 1 234 015,00 €, alv 0 %, painotetut laatusuhteutetut pisteet -0,92, hinta-laatusuhteutetut pisteet -1,00

Laatuarvioinnissa arvioitiin tarjoajan toimittamien referenssien onnistuneisuutta. Parhaan laatuarvion saanut tarjoaja sai 63/70 laatusuhteutettua ja heikoimman laatuarvion saanut tarjoaja 30/70 laatusuhteutettua. Pisteiden määrittämisessä käytettiin standardointimenetelmää (ATL-SAFA-SKOL-RIL).

Hintalaatusuhteelta parhaimmat pisteet (1,07) sai Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy, tarjouksen kokonaishinnan ollessa 1 625 520,00 euroa (alv. 0 %). Arkkitehtitoimisto Talli Oy:n esitysteknisesti korkeatasoiset laatureferenssit erottuivat erityisen hyvin ympäristöönsä istuvien sekä toiminnallisesti ja arkkitehtonisesti taitavasti suunniteltujen rakennusten ansiosta.

Päätöstä tehtäessä on nähtävillä vertailutaulukko ja avauspöytäkirja.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 14 § 4 mukaan Kaupunkitilalautakunta tehtävälakeellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 14

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hylätä Akukon Oy:n tarjous tarjouspyynnön vastaisena, koska tarjousaineisto sisälsi vain akustiikkasuunnittelun,
- b) hylätä Arkkitehdit AFKS:n tarjous tarjouspyynnön vastaisena, koska tarjousaineistosta puuttui vaaditut päiväkotireferenssit,
- c) hylätä Arkkitehtitoimisto Seppo Markku Oy HM arkkitehdit tarjous liian alhaisen tarjoushinnan perusteella,
- d) valita Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkotihankkeen pää- ja arkkitehtisuunnittelijaksi kokonaistaloudellisesti edullisimman 09.08.2024 päivätyn tarjouksen antaneen Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy kokonaishintaan 1 625 520,00 euroa (alv. 0 %),
- e) todeta, että pääsuunnittelijana toimii arkkitehti Minna Lukander ja rakennussuunnittelijana arkkitehti Riitta Tuomisto,
- f) todeta, että toimeksianto sisältyy lisäksi arkkitehdin alikonsulttina piha- ja liikennemerkkisuunnittelu sekä sisustus-, käsityötilojen- (kovat materiaalit), ammattikeittiö-, akustinen- ja paloturvallisuussuunnittelu, ja
- g) todeta, että varsinainen sopimus syntyy suunnittelusopimuksen allekirjoituksella.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkot_i_PS+ARK-hankinta, avauspöytäkirja
- Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkot_i_PS+ARK-hankinta, vertailutaulukko

Täytäntöönpano: Toimitilajohtaminen, hankevalmistelu

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Ann-Mari Ståhlberg, puh. 040 070 2483,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

TARJOUSTEN AVAUSPÖYTÄKIRJA VD/7821/02.08.00.00/2023

Tarjouspyyntö

VD/7821/02.08.00.00/2023 Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkoti, pää- ja arkkitehtisuunnittelun hankinta

Paikka

Vantaa

Aika

12.08.2024 08:38

Läsnä

Ann-Mari Ståhlberg
Rakennuttaja-arkkitehti

Thomas Laine

Avatut tarjoukset

Määräaikaan 09.08.2024 klo 16:00 mennessä saapuivat seuraavat tarjoukset:

7.8.2024 11:56:29 - Akukon Oy (0983772-0)
9.8.2024 14:20:53 - alt Arkkitehdit Oy (2298064-4)
9.8.2024 13:56:29 - Arcadia Oy Arkkitehtitoimisto (0986788-2)
9.8.2024 15:36:11 - Arkkitehdit AFKS (1481386-2)
9.8.2024 11:02:51 - Arkkitehdit Rudanko Kankkunen Oy (2353455-8)
9.8.2024 13:19:43 - Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama Oy
(0713443-1)
9.8.2024 14:36:31 - arkkitehtitoimisto seppo markku oy HM arkkitehdit
(0864358-8)
9.8.2024 14:39:48 - Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy (1010946
-4)
9.8.2024 13:02:37 - JKMM Arkkitehdit (2676548-2)
8.8.2024 14:39:26 - Lukkaroinen Arkkitehdit Oy (2557243-5)
9.8.2024 11:02:15 - Luovaus Arkkitehdit Oy (1623089-8)
9.8.2024 11:11:19 - MUUAN Oy (2649865-2)
9.8.2024 15:50:00 - P&R Arkkitehdit Oy (FI14475373)
8.8.2024 19:36:12 - Projekt Kuubis OÜ (11051176)
9.8.2024 15:33:46 - Renell Käppi Arkkitehdit Oy (0361542-2)
9.8.2024 14:01:58 - UKI Arkkitehdit Helsinki (FI17241652)
9.8.2024 10:33:28 - VERSTAS Arkkitehdit Oy (2027429-5)

Allekirjoitukset

Ann-Mari Ståhlberg

HINTA-LAATU-ARVIOINTI STANDARDOINTIMENETELMÄLLÄ

Taulukko on ATL:n SAFA:n, SKOL:in ja RIL:in tilaama ja se perustuu Risto Hiltusen tekemään tutkimukseen KESKIAJONTA HINTA-LAATU -SUHTEEN LASKEMISESSA - Rakennusalan suunnittelun tarjouskilpailujen tilastollinen tarkastelu.

Taulukko toimii siten, että harmaisiin soluihin syötetään halutut hinnan ja laadun painoarvot, tarjoushinta sekä tarjoajille annetut pisteet laadusta. Taulukko laskee kullekin tarjoukselle sijoituksen, tarjouskilpailun voittaja on korostettu punaisella. Taulukolla on mahdollista asettaa 15 tarjousta paremmuusjärjestykseen.

Hinnan painotus	30%		=syötä tieto ruutuun
Laadun painotus	70%		=standardoinnin tulokset
Yhteensä	100%	1	=tarjouskilpailun voittaja

PISTEYTYS

Muuran yhtenäiskoulu, liikuntahalli ja päiväkotikoti 22.08.2024

			Standardoidut ja painotetut			
Sijoitus	Tarjoajan nimi	Tarjoushinta €	Laatupisteet	30% hintapisteet	70% laatupisteet	Pisteiden summa
	Tarjoaja 11					
4	Tarjoaja 6	836 458,00 €	51,00	0,21	0,35	0,56
6	Tarjoaja 2	748 788,00 €	43,00	0,27	-0,37	-0,10
	Tarjoaja 14					
11	Tarjoaja 10	996 666,00 €	41,00	0,09	-0,56	-0,46
12	Tarjoaja 4	1 363 265,00 €	41,00	-0,17	-0,56	-0,73
	Tarjoaja 15	560 310,50 €				
1	Tarjoaja 8	1 625 520,00 €	63,00	-0,37	1,43	1,07
9	Tarjoaja 5	2 015 198,00 €	52,00	-0,65	0,44	-0,21
7	Tarjoaja 12	1 283 769,00 €	47,00	-0,12	-0,01	-0,13
5	Tarjoaja 17	763 786,00 €	47,00	0,26	-0,01	0,25
10	Tarjoaja 3	1 448 080,00 €	46,00	-0,24	-0,10	-0,34
14	Tarjoaja 7	1 234 015,00 €	37,00	-0,08	-0,92	-1,00
13	Tarjoaja 13	847 098,09 €	36,00	0,20	-1,01	-0,81
2	Tarjoaja 16	696 878,00 €	55,00	0,31	0,71	1,02
8	Tarjoaja 1	939 962,00 €	44,00	0,13	-0,28	-0,15
3	Tarjoaja 9	1 499 045,50 €	57,00	-0,27	0,89	0,62

PISTEIDEN MÄÄRÄYTYMINEN STANDARDOINTIMENETELMÄSSÄ:

Tarjouksen hintapisteet = $(\text{tarjoushinta} - \text{tarjoushintojen keskiarvo}) / (\text{tarjoushintojen hajonta})$

Tarjouksen laatupisteet = $(\text{laatupisteet} - \text{laatupisteiden keskiarvo}) / (\text{laatupisteiden hajonta})$

	Tarjoushinnat	Laatupisteet
Keskihajonta	411 137,49 €	7,74
Keskiarvo	1 123 922,61 €	47,14

15 § **Oikaisuvaatimus koskien Kytöpuiston koulun perusparannuksen ja laajennuksen rakennusurakoitsijan valintaa / AK**

VD/287/02.08.00.00/2024

PW/HO/JV/JM

Uudenmaan Rakentajatalo Oy on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen kaupunkitilalautakunnan päätöksestä 15.5.2024 § 9. Uudenmaan Rakentajatalo Oy:n mukaan hankintayksikkö on toiminut tarjousten vertailussa ja arvioinnissa virheellisesti. Hankintaoikaisuvaatimusta esitetään hylättäväksi.

Tausta

Kytöpuiston koulu, perusparannus ja laajennus, rakennus- / pääurakasta julkaistiin tarjouspyyntö Clouidiassa / sähköisessä hankintajärjestelmässä 12.3.2024.

Hankintamenettelynä oli avoin menettely ja valintaperusteena halvin hinta, koska tarjoukset perustuvat tilaajan suunnitelmiin.

Määräaikaan 22.4.2024 mennessä saatiin 10 kpl tarjouspyynnön mukaisia rakennus- / pääurakkatarjouksia (alv 0 %).

Kaupunkitilalautakunta on 15.5.2024 päätöksellään § 9 päättänyt valita Kytöpuiston koulun peruskorjauksen ja laajennuksen rakennus- / pääurakoitsijaksi halvimman urakkatarjouksen perusteella LKN Rakennus Oy:n.

Oikaisuvaatimus

Uudenmaan Rakentaja-Talo pyytää, että Vantaan kaupunki

1. kumoaa 15.5.2024 tekemänsä hankintapäätöksen; ja
2. korjaa virheellisen menettelynsä tässä oikaisuvaatimuksessa kerrotuin tavoin.

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen vastine oikaisuvaatimukseen

Johdanto

Uudenmaan Rakentaja-Talo Oy (myöhemmin "valittaja") on 30.5.2024 on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin kaupunkitilalautakunnan päätöksestä 15.5.2024 § 9, joka koskee Kytöpuiston koulun perusparannusta ja laajennusta.

Hankintaa koskeva tarjouspyyntö julkaistiin 12.3.2024 julkisten hankintojen ilmoituskanava HILMA:ssa. Hankintailmoituksen mukaan tarjousaika päättyi 22.4.2024. Määräaikaan mennessä hankintayksikkö vastaanotti kymmenen (10) tarjousta.

Tarjouskilpailun voitti LKN Rakennus Oy, joka täytti tarjoajille asetetut soveltuvuusvaatimukset ja jonka tarjous oli kokonaistaloudellisesti edullisin. Halvimman tarjouksen antanut urakoitsija kutsuttiin neuvotteluun, jossa käytiin läpi tarjouspyynnön ja tarjouksen sisältö. Vantaan kaupunkitilalautakunta teki 15.5.2024 hankintapäätöksen, jonka mukaan hankinta tullaan suorittamaan tarjouskilpailun voittajalta LKN Rakennus Oy:ltä arvonlisäverottomaan arvioituun hintaan 5 425 000 euroa.

Vantaan kaupunki vastaanotti 30.5.2024 Uudenmaan Rakentaja-Talo Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen sekä markkinaoikeudelle osoitetun valituksen, jotka vastasivat sisällöllisesti toisiaan.

Vantaan kaupunki antoi LKN Rakennus Oy:lle oikeuden tulla kuulluksi Rakentaja-Talo Oy:n hankintaoikaisusta ja valituksesta. LKN Rakennus Oy lausui 3.6.2024 Vantaan kaupungille, että T:mi I. Laukkanen (1122287-2) on toimintamuodon muutoksella muuttunut osakeyhtiöksi 6.5.2022. Jatkavan yhtiön nimeksi tuli LKN Rakennus Oy (3278699-2). Toiminimen varat ja velat sekä toiminta jatkui osakeyhtiömuotoisena 6.5.2022 alkaen.

Vantaan kaupunki toimitti 18.7.2024 vastineen markkinaoikeudelle.

Oikeudellinen arvio

Valittaja on ensinnäkin väittänyt, että hankintayksikkö on toiminut virheellisesti, kun se ei ole tarkistanut tarjoajan soveltuvuusvaatimusten täyttymistä ennen hankintapäätöksen tekemistä. Valittajan väite on virheellinen. Toisin kuin valittaja väittää, kyse ei ole ollut kielletystä tarjouksen täydentämisestä. Kyse on ollut soveltuvuusvaatimusten tarkistamisesta hankintalain 88 §:n mukaisesti vasta ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista.

Valittaja on toiseksi väittänyt, että hankintayksikkö on toiminut virheellisesti, kun se on hyväksynyt toiminimi Laukkasen (1122287-2) aikana suoritettut urakat LKN Rakennus Oy:n (3278699-2) referensseiksi. Valittajan väite on virheellinen. Markkinaoikeuden ratkaisun (MAO:461/18) mukaan tarjoaja voi vedota yritysjärjestelytilanteessa luovutuksen kohteen liikevaihtoon ja referensseihin täyttääkseen hankintayksikön tarjouskilpailussa asettamat soveltuvuusvaatimukset.

Valittaja on kolmanneksi väittänyt, että hankintayksikkö on toiminut virheellisesti, kun se on hyväksynyt tarjouskilpailun voittajan liikevaihdon soveltuvuusvaatimuksien täyttämiseksi. Valittajan väite on virheellinen. Tarjouskilpailun voittajan liikevaihto täyttää hankintayksikön määrittelemän soveltuvuusvaatimuksen: ”Tarjoajan liikevaihdon tulee olla viimeisen kolmen päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta keskimäärin vähintään 4 milj. euroa / vuosi.” Tarjouspyynnön liikevaihtovaatimuksessa on vaadittu viimeisen kolmen päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta keskimäärin 4 miljoonan euron liikevaihtoa.

Oikeudellinen johtopäätös

Kaiken edellä lausutun perusteella Vantaan kaupunki katsoo, että hankintayksikön suorittama julkinen hankinta on suoritettu voimassa olevan hankintalain sääntöjen mukaisesti siten, että menettely on turvannut tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 15

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittelyosassa esitetyin perustein hylätä Uudenmaan Rakentaja-Talo Oy:n oikaisuvaatimus.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hankintaoikaisu, Uudenmaan Rakentaja-talo Oy (henkilötiedot peitetty)

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat, toimitilajohtaminen

Muutoksenhakuohje: 3.2. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa, puh. 040 534 6960
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGILLE

Asia Oikaisuvaatimus koskien 15.5.2024 päivättyä hankintapäätöstä Kytöpuiston koulun perusparannuksen ja laajennuksen rakennusurakoitsijan valinnasta

Valittaja Uudenmaan Rakentaja-Talo Oy ("**Uudenmaan Rakentaja-Talo**")

Asiamies

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Hankintayksikkö Vantaan kaupunki
kirjaamo@vantaa.fi

Vaatimukset Uudenmaan Rakentaja-Talo pyytää, että Vantaan kaupunki

1. kumoaa 15.5.2024 tekemänsä hankintapäätöksen; ja
2. korjaa virheellisen menettelynsä tässä oikaisuvaatimuksessa kerrotuin tavoin.

Katsomme Vantaan kaupungin toimineen virheellisesti ja hankintalainsäädännön vastaisesti arvioidessaan kilpailutuksen voittajaksi valitun LKN Rakennus Oy:n tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuutta.

Pyydämme hankintapäätöksen kumoamista ja hankintamenettelyn virheellisyyksien korjaamista. Julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden mukaan LKN Rakennus Oy:n tarjous olisi tullut hylätä ja kilpailutuksen voittajaksi olisi tullut valita Uudenmaan Rakentaja-Talo.

Olemme tänään saattaneet päätöksen markkinaoikeuden arvioitavaksi. Oikaisuvaatimuksen ohessa toimitetaan valitus markkinaoikeudelle. Tarkeimmat perustelut oikaisuvaatimukselle löytyvät valitusasiakirjasta.

Pyydämme tutustumaan valitukseen. Valitus peruutetaan varsinaisen pääasian osalta, jos Vantaan kaupunki oikaisee hankintapäätöstä oikaisupyynnön mukaisesti.

Helsingissä, 30. päivänä toukokuuta 2024

UUDENMAAN RAKENTAJA-TALO OY

[REDACTED]
[REDACTED]

16 § Vantaan katujen ja puistojen palvelualueen hallinnoiman infran omaisuudenhallinnan päälinjaukset ja tavoitteet / HW

VD/5731/10.03.01.00/2024

HW/JK/RT

Katujen ja puistojen palvelualueella on aloitettu omaisuudenhallinnan kehittäminen ja tehostaminen. Palvelualueella on keväällä 2024 laadittu infran omaisuudenhallinnan päälinjaukset ja määritelty strategiset tavoitteet omaisuudenhallinnalle. Linjaukset laadittiin projektiryhmässä, johon kuului asiantuntijoita palvelualueen eri yksiköistä, ja ne määrittelevät omaisuudenhallinnan tahtotilan ja luovat suuntaviivat omaisuudenhallinnan kehittämiseksi. Linjaukset kuvaavat, mitä omaisuudella ja omaisuudenhallinnan menettelyillä tavoitellaan ja miten omaisuudenhallinnan kokonaisuutta kehitetään tulevina vuosina. Vastaavanlaisia linjauksia ei ole aikaisemmin laadittu palvelualueella. Linjaukset tulee päivittää säännöllisesti ja tarkastella mm. kaupunkistrategian päivittämisen yhteydessä.

Omaisuudenhallinta tulisi nähdä yksittäisten toimenpiteiden sijaan laajempaa johtamisen toimintamallikokonaisuutena, jonka tavoitteena on infraomaisuuden arvon säilyttäminen ja hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti ja kestävästi ja toimenpiteiden kohdistaminen oikea-aikaisesti ja oikeasuhtaisina. Omaisuudenhallinnalla tavoitellaan pitkäjänteistä ja johdonmukaista tietoa- ja riskiperusteista toimintaa, joka pohjautuu kaupungin strategiaan tavoitteisiin. Omaisuudenhallinta pitää sisällään omaisuuden koko elinkaaren ja siinä huomioidaan sekä toimintaympäristön muutokset että sidosryhmien tarpeet ja odotukset. Omaisuudenhallinnan menettelyjen avulla organisaation tavoitteet muutetaan käytännön toiminnoiksi, päätöksentekomenettelyiksi ja esimerkiksi taloudelliseksi ja teknisiksi suunnitelmiksi.

Linjauksia laadittaessa on huomioitu kaupunkistrategia ja keskeiset kaupunkistrategiaa täsmentävät suunnitelmat sekä omaisuudenhallintaa määrittelevän ISO55001-standardin vaatimukset, jotka koskevat omaisuudenhallintajärjestelmää organisaation toimintaympäristössä. Omaisuudenhallinnalle on määritelty periaatteet ja strategiset tavoitteet. Lisäksi omaisuudenhallinnan nykytilan kypsyys on arvioitu ja omaisuudenhallinnalle on määritelty tavoitetaso.

Omaisuudenhallinnan päälinjausten määrittelyn jälkeen laaditaan tarkemmat omaisuusryhmäkohtaiset omaisuudenhallintasuunnitelmat, joissa kunkin omaisuusryhmän osalta selvitetään hallinnoitavan omaisuuden nykytila sekä tehokkaampaan omaisuudenhallintaan tarvittavat toimenpiteet. Omaisuudenhallinnan tehostamisella tavoitellaan nykyistä täsmällisempää tietoisuutta omaisuuden tilasta ja mm. korjausvelan määrästä ja sen hallinnasta.

Linjaukset on käsitelty katujen ja puistojen palvelualueen johtoryhmässä 21.5.2024 ja kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmässä 5.6.2024.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta.

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi liitteenä olevat omaisuudenhallinnan päälinjaukset.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Infran omaisuudenhallinnan strategiset linjaukset
- Omaisuudenhallinnan kypsyysanalyysi 5.4.2024

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus ja valituskielto.

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Infran omaisuudenhallinnan strategiset linjaukset

Kadut ja puistot

Julkaisija Vantaan kaupunki 4/2024 Kadut ja puistot, rakentaminen,
omaisuudenhallinta Riikka Tuomi
4. kesäkuuta 2024

Kadut ja puistot

JOHDANTO

Tässä dokumentissa esitellään Vantaan katujen ja puistojen palvelualueen omaisuudenhallinnan päälinjaukset ja strategiset tavoitteet. Linjaukset on laadittu katujen ja puistojen palvelualueella maaliskuussa 2024. Työhön ovat osallistuneet Vantaan kaupungilta Riikka Tuomi, Jaakko Koivunurmi, Tuula Markkanen, Jyrki Vättö, Ville Mikander, Mervi Viitanen, Ville Hohti, Janne Mörttinen, Pirjo Kosonen ja Juha Hämäläinen. Työtä ohjasi Hanna-Mari Miettinen Ramboll CM Oy:stä.

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisiin alueisiin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Palvelualueeseen kuuluva varikko vastaa keskitetysti kaikille toimialoille kaupungin ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekaluston hankinnasta ja hallinnoinnista sekä niihin liittyvistä huolto- ja korjaamotoiminasta, ja toimii asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa. Palvelualueen organisaatio on esitetty viereisessä kuvassa.

Omaisuudenhallinta on johtamisen toimintamallikokonaisuus, jonka lähtökohtana on organisaation omistaman ja hallinnoiman omaisuuden arvon säilyttäminen ja hyödyntäminen mahdollisimman tehokkaasti ja kestävästi. Omaisuudenhallinnassa tavoitellaan pitkäjänteistä ja yhdenmukaista tieto- ja riskiperusteista toimintaa, joka pohjautuu koko organisaation strategiaan tavoitteisiin. Omaisuudenhallinnan menettelyjen avulla organisaation tavoitteet muutetaan käytännön toiminnoiksi, päätöksentekomenettelyiksi ja esimerkiksi taloudellisiksi ja teknisiksi suunnitelmiksi. Lisäksi selkeästi määriteltyjen ja dokumentoitujen vastuiden, roolien ja prosessien kautta varmistetaan, että omaisuudenhallinta on integroitu koko organisaation toimintaan ja sitä toteutetaan mahdollisimman läpinäkyvästi. Omaisuudenhallinta pitää sisällään omaisuuden koko elinkaaren ja siinä huomioidaan sekä

toimintaympäristön muutokset että sidosryhmien tarpeet ja odotukset.

Vantaan kaupunkistrategia

Vantaan kaupunkistrategiassa (2022–2025) määritellään kaupungin visio, arvot, strategiset painopisteet ja tavoitteet.

Vantaa edistää kuntalain mukaisesti asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Strategiassa tehtyjä linjauksia noudatetaan kaikessa kaupungin toiminnassa ja kehittämisessä. Strategia ohjaa päätöksentekoa ja johtamista organisaation kaikilla tasoilla. Kaupunkistrategiaa toteutetaan vuosittaisten valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen ja palvelualueiden tulokorttien kautta.

Vantaan kaupungin strategisena tavoitteena on olla rohkea, rento ja viihtyisä kestävyiden edelläkävijä. Kaupunkistrategia on rakennettu kuudesta painopistealueesta:

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki

Hyvät asukaslähtöiset palvelut

Eriarvoistumisen estäminen

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella

Painopistealueille on kirjattu keskeisimmät tavoitteet, joita valtuustokaudella edistetään.

OMAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

Nämä omaisuudenhallinnan periaatteet koskevat Vantaan kaupungin katu- ja puisto-omaisuutta. Periaatteet on laadittu tukemaan Vantaan kaupunkistrategian tavoitteita ja arvoja, ja niissä on huomioitu myös muut keskeiset kaupunkistrategiaa täsmentävät suunnitelmat sekä ISO55001-standardin vaatimukset. Omaisuudenhallinnan periaatteet linjaavat omaisuudenhallinnan tahtotilan ja luovat suuntaviivat omaisuudenhallinnan strategisille tavoitteille sekä toiminnan kehittämiselle.

1. Varmistetaan, että omaisuudenhallinnan tavoitteet ovat linjassa Vantaan kaupungin strategisten tavoitteiden kanssa ja

omaisuudenhallinnan menettelyillä tuetaan tavoitteiden toteutumista.

2. Lakeja ja viranomaisvaatimuksia noudatetaan kaikessa toiminnassa. Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia seurataan aktiivisesti ja toimintaa kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteella.

3. Toiminnalle sekä omaisuuden suorituskyvylle asetetaan selkeät tavoitteet ja niiden toteutumista mitataan ja arvioidaan säännöllisesti. Toimitaan johdonmukaisesti tavoitellen koko elinkaaren huomioivaa yhdenmukaista omaisuudenhallintaa.

4. Tahtotilana on ylläpitää ja kehittää turvallista, kestäväää ja elinvoimaista kaupunkiympäristöä, joka tukee asukkaiden hyvinvointia. Hiilineutraalisuus ja resurssiviisaus ovat suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtina.

5. Taloudellinen tehokkuus varmistetaan pitkäjänteisellä suunnittelulla, elinkaaritehokkailla toimenpiteillä ja yhdenmukaisilla toimintatavoilla. Uusien teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnetään kestävien ratkaisujen löytämiseksi.

6. Toimitaan ennakoiden ja tietoperusteisesti. Panostetaan laadukkaan ja päätöksentekoa tukevan omaisuustiedon tuottamiseen ja kehitetään tiedonhallinnan ratkaisuja tukemaan omaisuudenhallinnan tarpeita.

7. Toimintaan ja omaisuuteen liittyviä riskejä arvioidaan ja hallitaan järjestelmällisesti. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä tietoturvallisuus huomioidaan osana riskienhallintasuunnittelua.

8. Toimitaan ja viestitään läpinäkyvästi ja perustellen. Toimintaan haetaan innovatiivisuutta, vaikuttavuutta ja tehokkuutta aktiivisen sidosryhmäyhteistyön ja vuoropuhelun kautta.

9. Varmistetaan, että omaisuudenhallinnan keskeiset suunnitelmat ja ohjeet ovat ajan tasalla ja kaikkien niitä tarvitsevien saatavilla.

10. Vahvistetaan omaisuudenhallinnan osaamista ja kehitetään omaisuudenhallintajärjestelmää pitkäjänteisesti.

OMAISUUDENHALLINTAA OHJAAVAT JA TUKEVAT SUUNNITELMAT

Vantaan kaupungin katu- ja puisto-omaisuuden hallintaa ohjaavat ja tukevat useat voimassa olevat ohjelmat ja suunnitelmat. Suunnitelmat on laadittu kaupunkistrategian toteutuksen tueksi tai täsmentämään eri kehittämisohjelmien edistämistä. Kaupunkistrategian päivittämisen yhteydessä katselmoidaan myös omaisuudenhallintastrategia, jolla ohjataan myös muiden palvelualueiden suunnittelutyötä. Omaisuudenhallinnassa huomioidaan mm. seuraavien suunnitelmien sisältö soveltuvin osin:

Yleiskaava ja asemakaavat

Vantaan kaupunkistrategia (määrittelee tavoitteet ja arvot ja keskeiset päätöksenteossa huomioitavat asiat)

Resurssiviisauden tiekartta (ohjaa kohti ekologista kestävyyttä ja hiilineutraaliutta vuonna 2030)

Liikennepoliittinen ohjelma (laadittu ohjaamaan suunnittelua ja toimii myös Vantaan kestävästä kaupunkiliikenteen suunnitelmana)

Kaavarungot

Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma (keskeiset linjaukset, jotka ohjaavat myös yksittäisiä palveluverkon kehittämishankkeita)

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma

Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelma

Viheralueiden palveluverkkosuunnitelma (on pohja tulevien vuosien investointiohjelman laatimiselle)

Vantaan pyöräliikenteen kehittämisohjelma

Vantaan viherrakenteen kehityskuva - vihreä ja virtaava Vantaa VIVA (luonnos 21.12.2023, valmistuu kevään 2024 aikana)

Luontopositiivinen Vantaa -toimintasuunnitelma

Lisäksi Vantaa on sitoutunut esimerkiksi MAL-sopimukseen, YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030:een ja Tuottavuus- ja kasvuohjelmaan 2021–2025.

OMAISUUDENHALLINNAN STRATEGISET TAVOITTEET

OmaisuuDENhallinnan strategisen suunnan määrittämiseksi ja kehittämistoimenpiteiden tunnistamiseksi on laadittu omaisuudENhallinnan strategiset tavoitteet. Tavoitteet linjaavat sitä, mitä omaisuudella ja omaisuudENhallinnan menettelyillä tavoitellaan ja miten omaisuudENhallinnan kokonaisuutta ja sen eri osa-alueita kehitetään tulevina vuosina. Tavoitteet pohjautuvat edellä mainittuihin Vantaan kaupunkistrategiaan, omaisuudENhallinnan periaatteisiin sekä tämän työn yhteydessä tehtyyn omaisuudENhallinnan kypsyysanalyysiin.

Strategiset tavoitteet seuraaville vuosille ovat:

1. Parannetaan kaupunkiympäristön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja saavutettavuutta sekä kestävän liikkumisen kilpailukykyä.
2. Tuetaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja ilmastomuutoksen hillitsemistä.
3. Parannetaan toimenpiteiden elinkaaritehokkuutta ja vaikuttavuutta.

4. Yhtenäistetään omaisuudenhallinnan käytäntöjä ja kehitetään eri toimintojen välistä yhteistyötä. Vahvistetaan toiminnan suunnitelmallisuutta.

5. Kehitetään palvelutason ja suorituskyvyn seuranta. Määritellään myös korjausohjelmoinnin ja priorisoinnin periaatteet.

6. Kehitetään kunnonhallinnan menettelyjä tukemaan oikea-aikaista ja kustannustehokasta korjausohjelmointia.

7. Kehitetään tiedolla johtamista ja omaisuustiedon hallintaa. Parannetaan päätöksentekoa tukevan tiedon laatua, ajantasaisuutta ja hyödynnettävyyttä.

Strategisia tavoitteita edistetään erillisesti laadittavien toimenpidesuunnitelmien mukaisesti.

Toimenpidesuunnitelmat voidaan laatia ja toteuttaa joko omaisuusryhmäkohtaisesti tai laajempina kokonaisuuksina, kuten esimerkiksi tiedonhallinnan kehittämishankkeina. Toimenpiteiden tarkempi toimeenpano ja seuranta toteutetaan osana palvelualueen vuositason toiminnansuunnittelua (tulokortti) ja tulosseuranta.

Kehittämisen keskeisenä tavoitteena on saavuttaa omaisuudenhallinnassa sellainen perustaso, joka mahdollistaa nykyistä pitkäjänteisemmän suunnittelun, kestävien ja elinkaaritehokkaiden toimenpiteiden toteuttamisen sekä edistyneemmän tiedolla johtamisen. Omaisuudenhallinnan kyvykkyyden kehittymistä seurataan asettamalla seurantaan tukevat mittarit ja toteuttamalla laajempi omaisuudenhallinnan kypsyysanalyysi.

OMAISUUSRYHMÄT JA OMAISUUDEN MÄÄRÄ

Katu- ja viheromaisuus on jaettu omaisuussalkkuihin eli omaisuusryhmiin. Omaisuusryhmät on muodostettu siten, että omaisuuslajeihin liittyviä periaatteita, toiminto- ja päätöksentekomalleja sekä kyvykkyyksiä voidaan toteuttaa ja kehittää mahdollisimman yhdenmukaisesti ja omaisuusryhmille voidaan laatia ryhmäkohtaiset omaisuudenhallintasuunnitelmat. Omaisuusryhmien hallinnasta ja toiminnan ohjaamisesta vastaa katujen ja puistojen palvelualue.

Katu- ja viheromaisuus koostuu seuraavista omaisuusryhmistä:

Katuomaisuus

- katualueet
- katujen varusteet ja kalusteet (myös kuivatus)
- taitorakenteet (sillat, tunnelit, meluesteet, paalulaatat)
- teknisen huollon alueet (lumenvastaanottoalue, maanvastaanottoalue...)

- ulkovalaistus, liikennevalot ja muut sähkölaitteet (telematiikka)

Viheromaisuus

- puisto- ja katuviheralueet (ei liikuntapuistot)
- viheralueiden kalusteet ja varusteet
- metsät
- pellot

Muu omaisuus

- hulevesijärjestelmä (kaivot, viivytysaltaat, avo-ojat)

Julkisen käyttöomaisuuden investointeihin käytetään vuositasolla noin 40–50 miljoonaa euroa. Erityishankkeet, kuten Vantaan ratikka tai aikaisemmin valtion kanssa yhteistyössä toteutettu Kehärata-hanke nostavat investointeihin käytettävää määrärahaa. Investoinnit ovat viime vuosina painottuneet uudisrakentamiseen, eikä käytettävissä olleet määrärahat ole juurikaan riittäneet infran perusparantamiseen.

Kunnossapidon vuosittaiset toimintamenot ovat vaihdelleet noin 20 ja 26 miljoonan euron välillä.

Kunnossapitokustannukset ovat viimeisten vuosien aikana kasvaneet osittain kustannustason nousun ja osittain kunnossapidettävän pinta-alan kasvun ja korjausvelan lisääntymisen takia.

Omaisuuksien hallintasuunnitelmien pohjalta voidaan tuottaa rahoitustarvelaskelmat tuleville vuosille nykyistä paremmin myös perusparantamishankkeisiin.

Taulukko 1 Katu- ja viheromaisuuden määrät. *Arvo tarkoittaa uudishintaa.

	OMAIUSLAIJI	MÄÄRÄ	PINTA-ALA	ARVO
Katualueet		1 600 km	9 234 048 m ²	910 M€
	Ajoneuvoliikenteen ajoradat	1 000 km	8 673 201 m ²	877 M€
	Kävely- ja pyöräilyväylät	600 km	560 847 m ²	33 M€
Taitorakenteet	Sillat	322 kpl	88 580 m ²	137 M€
	Tunnelit			
	Meluesteet			
Teknisen huollon alueet	Maanvastaanottoalueet	2 kpl		
	Lumenvastaanottoalueet	5 kpl		
Ulkovalaistus	Valaisimet	46 600 kpl		
	Pylväät	42 500 kpl		
	Ilmajohdot	350 km		
	Maakaapelit	1 700 km		
Puisto- ja katuviheralueet			3 130 ha	
	Itäkkennetut viheralueet		900 ha	
	Niityt ja maisemapellot		480 ha	
	Puisto- ja virkistysmetsät		3 500 ha	
	Pellot		700 ha	

Katu- ja viheromaisuuden määrät ja uudishankinta-arvot on esitetty taulukossa 1. Uudishankinta-arvot on poimittu vuonna 2020 toteutetuista korjausvelkalaskelmista. Investointien ja kunnossapidon vuosittain toteutuneet rahoitustasot on esitetty taulukoissa 2 ja 3.

Taulukko 2 Kunnallistekniikan investointien määrät 2019–2023.

INVESTOINNIT	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019
*1 000	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Julkinen käyttöomaisuus	54 570	44 360	44 910	42 350	48 860
Liikennealueet	35 050	26 680	22 910	30 560	35 850
Urheilualueet	5 020	2 420	4 380	4 920	5 110
Virkistysalueet	1 770	2 380	1 390	150	210
Ympäristö-rakentaminen	5 190	2 770	3 750	3 840	7 100
Yhteishankkeet	1 350	4 100	6 920	2 180	580
Vantaan Ratikka	6 190	6 010	5 560	690	-

Taulukko 3. Kunnossapidon rahoitus 2019–2023.

KUNNOSSAPITO	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2019
*1 000	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Toimintatuetot	2 025	2 808	1 861	1 273	1 709
Toimintakulut	25 233	25 785	22 537	19 953	19 907

OMAISUUDENHALLINTASUUNNITELMAN SISÄLTÖ

Omaisuusryhmille laaditaan omaisuudenhallintasuunnitelmat, joissa täsmennetään ja konkretisoidaan, miten strategiset tavoitteet ohjaavat päätöksentekoa. Suunnitelmissa kuvataan omaisuudelle asetetut palvelutasotavoitteet, rahoituksen kohdentamisen periaatteet, keskeiset päätöksenteon kriteerit sekä elinkaarenhallinnan toimintatavat. Suunnitelmissa kuvataan myös keskeiset toimenpiteillä aikaansaavat vaikutukset.

Omaisuudenhallintasuunnitelma pitää sisällään seuraavat aihealueet:

Omaisuudenhallinnan nykytila

- hallinnoitava omaisuus (salkkuun kuuluva omaisuus, sen määrä ja arvo ja vuosittainen rahoitus)
- omaisuuden kunto ja suorituskyky
- roolit, vastuut, tärkeimmät sidosryhmät (esim. kunnossapidon järjestäminen, kaupungin sisäiset vastuut elinkaarenhallinnan osalta)
- tiedonhallinta (miten omaisuuteen liittyviä tietoja hallitaan, tietojärjestelmät, onko tiedossa puutteita)
- riskienhallinta (riskienhallinnan nykyiset käytännöt)

OmaisuuDENhallintasuunnitelma

- toimintaympäristön muutokset ja tulevaisuuden näkymät
- omaisuudenhallinnan päätavoitteet (esim. korjausvelan vähentäminen tai hallinta, liikenneturvallisuuden varmistaminen, kestävä kehitys jne.)
- palvelutasotavoitteet ja suorituskyvyn seuranta (millaista laatutasoa tavoitellaan ja miten niitä seurataan)
- priorisointiperiaatteet (millaiset kohteet priorisoidaan, käytetäänkö jotain luokittelua esim. kriittiset kohteet, liikenteellisesti tärkeät kohteet jne.)
- elinkaaren aikaiset toimenpiteet, toimenpiteiden valinta ja ohjelmointi (millaisia toimenpiteitä elinkaaren aikana käytetään ja kuinka toimenpiteet valitaan ja ohjelmoidaan)
- kunnonhallinta (tarkastukset, mittaukset, kunnossapitoluokitukset)
- tiedonhallinta
- suunnitelman vaikutukset (mitä suunnitelman mukaisella toiminnalla saadaan aikaan)

OmaisuuDENhallintasuunnitelmia katselmoidaan ja päivitetään säännöllisesti osana omaisuudenhallinnan vuosikelloa. Suunnitelmien katselmoinnista ja päivityksestä vastaa katujen ja puistojen palvelualue.

OMAISUUDENHALLINNAN KYPSYYSANALYYSI JA KEHITTÄMISEN JATKOTOIMENPITEET

Strategiatyön yhteydessä arvioitiin omaisuudenhallinnan menettelyjen nykytilaa Vesilaitosyhdistyksen julkaisemaa ja kaupunkiympäristön toimialalle soveltuvaksi muokattua kypsyysanalyysimallia hyödyntäen. Tehdyn analyysin perusteella katujen ja puistojen palvelualueen omaisuudenhallinta on puutteellisella tai perustasolla (Kuva 6). Omaisuudenhallinnan kehittäminen on aloitettu ja tavoitteiden asetanta tehdään omaisuusryhmäkohtaisten suunnitelmien laatimisen yhteydessä. Omaisuudenhallinnan optimaalisen tavoitetason määrittelee katujen ja puistojen palvelualueen johtoryhmä ja sen toteutumista seurataan vuosikellon mukaisesti.

Omaisuudenhallinnan menettelyjen nykytila-analyysin perusteella on tunnistettu tarpeelliset toimenpiteet omaisuudenhallintajärjestelmän kehittämiseksi ja omaisuudenhallinnan tehostamiseksi. Toimenpiteet on listattu taulukossa 4.

Taulukko 4. Suositellut toimenpiteet omaisuudenhallinnan parantamiseksi

Toimenpide	Mitä saadaan aikaan
Laaditaan omaisuudenhallinnan kehittämisen toimenpidesuunnitelma osana palvelualueen vuosikelloa ja jatketaan omaisuudenhallintajärjestelmän määrittelyä. Tunnistetaan ja määritellään käytännöt omaisuudenhallinnan periaatteiden ja strategisten tavoitteiden katselmointiin, päivittämiseen ja hyväksymiseen.	Vahvistetaan omaisuudenhallinnan suunnitelmallisuutta sekä ohjausta. Vahvistetaan dokumentointia.
Laaditaan omaisuudenhallintasuunnitelmat. Aloitetaan kaduista ja taitorakenteista. Määritellään palvelutasotavoitteet ja suorituskykykymittarit, korjaus- ja investointitoimenpiteiden ohjelmointi ja priorisointiperiaatteet.	Yhtenäistetään omaisuudenhallinnan käytäntöjä ja suunnitelmallisuutta. Parannetaan toimenpiteiden elinkaaritehokkuutta ja vaikuttavuutta.
Tunnistetaan kriittiset omaisuuserät. Täsmennetään ja dokumentoidaan riskienhallinnan periaatteet ja menetelmät kriittisten omaisuuserien osalta.	Yhtenäistetään omaisuudenhallinnan käytäntöjä ja vahvistetaan riskiperusteista toimintaa.
Laaditaan suunnitelma kuntotietojen hallinnasta ja hyödyntämisestä esimerkiksi korjausvelkalaskennassa ja korjausohjelmoinnissa. Toteutetaan päivitetty korjausvelkalaskenta yhdestä tai useammasta omaisuusryhmästä.	Kehitetään kunnonhallinnan menettelyjä tukemaan oikea-aikaista ja kustannustehokasta korjausohjelmointia. Parannetaan päätöksentekoa tukevan tiedon laatua, ajantasaisuutta ja hyödynnettävyyttä.
Tunnistetaan keskeiset tiedolla johtamisen tietotarpeet ja suunnitellaan tiedonhallinnan kehittämisen omaisuudenhallintaa tukeva. Tunnistetaan tarvittavat ohjeistukset ja dokumentit.	Kehitetään tiedolla johtamista ja omaisuustiedon hallintaa. Kehitetään eri toimintojen välistä yhteistyötä
Toteutetaan / päivitetään omaisuudenhallinnan kypsyysarviointi ja suunnitellaan jatkotoimenpiteet.	Kehittämisen jatkuvuuden varmistaminen. Yhtenäistetään omaisuudenhallinnan käytäntöjä ja suunnitelmallisuutta.

Jatkotoimenpiteet

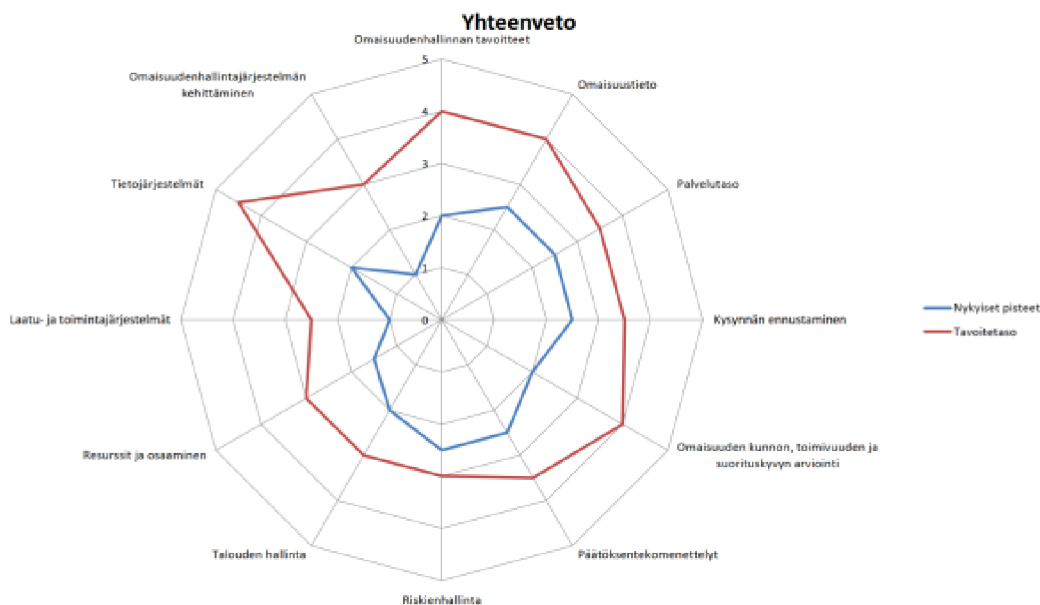
-
- 8-12/2024 Omaisuudenhallinnan kehittämisen toimenpidesuunnitelma (osana palvelualueen vuosikelloa)**
 - 8-12/2024 Omaisuudenhallintajärjestelmän määrittelyn jatkaminen**
 - 8/2024-5/2025 Omaisuusryhmäkohtaiset omaisuudenhallintasuunnitelmat**
 - 6/2025 Omaisuudenhallinnan menetelmien kypsyysanalyysin tarkistaminen (toistetaan vuosittain)**
 - 2026 Omaisuudenhallintastrategian päivittäminen kaupunkistrategian päivittämisen jälkeen**
 - 2026 Laajempi kypsyysanalyysi (omaisuusryhmäkohtainen)**

Liite 1 Omaisuudenhallinnan kypsyystason määrittely

100

100

10

Liite 2 Omaisuudenhallinnan nykytilan kypsyystason analyysi ja ehdotus optimaaliseksi tavoitetasoksi

	Nykyiset pisteet	Tavoitetaso	Ero
Omaisuuksien hallinnan edellytykset	2	4	1
Omaisuuksien elinkaaren hallinta	2	3	1
Omaisuuksien hallinnan mahdollistajat	2	4	2
KESKIARVO	2	3	1

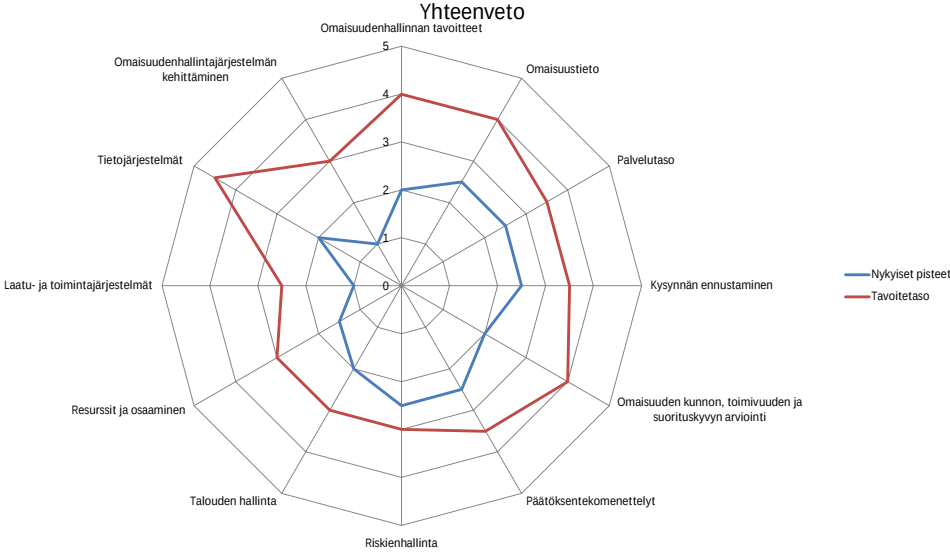
Kysymys	Nykyiset pisteet	Tavoitetaso	Ero
1 Omaisuuksien hallinnan tavoitteet	2	4	2
2 Omaisuustieto	2,5	4	1,5
3 Palvelutaso	2,5	3,5	1
4 Kysynnän ennustaminen	2,5	3,5	1
5 Omaisuuden kunnan, toimivuuden ja suorituskyvyn arviointi	2	4	2
6 Päätöksentekomenettelyt	2,5	3,5	1
7 Riskienhallinta	2,5	3	0,5
8 Omaisuuksien hallinnan suunnitelmat	1,5	3	1,5
9 Talouden hallinta	2	3	1
10 Resurssit ja osaaminen	1,5	3	1,5
11 Laatu- ja toimintajärjestelmät	1	2,5	1,5
12 Tietojärjestelmät	2	4,5	2,5
13 Omaisuuksien hallintajärjestelmän kehittäminen	1	3	2
KESKIARVO	2	3	1

Linkki tarinakarttaan:

[Infran omaisuudenhallinnan strategiset linjaukset \(vantaa.fi\)](#)

	Nykyiset pisteet	Tavoitetaso	Ero
Omaisuu denhallinnan edellytykset	2	4	1
Omaisuu den elinkaaren hallinta	2	3	1
Omaisuu denhallinnan mahdollistajat	2	4	2
KESKIARVO	2	3	1

Kysymys		Nykyiset pisteet	Tavoitetaso	Ero
1	Omaisuu denhallinnan tavoitteet	2	4	2
2	Omaisuu stieto	2,5	4	1,5
3	Palvelutaso	2,5	3,5	1
4	Kysynnän ennustaminen	2,5	3,5	1
5	Omaisuu den kunnon, toimivuuden ja suorituskyvyn arviointi	2	4	2
6	Päätöksentekomenettelyt	2,5	3,5	1
7	Riskienhallinta	2,5	3	0,5
8	Omaisuu denhallinnan suunnitelmat	1,5	3	1,5
9	Talouden hallinta	2	3	1
10	Resurssit ja osaaminen	1,5	3	1,5
11	Laatu- ja toimintajärjestelmät	1	2,5	1,5
12	Tietojärjestelmät	2	4,5	2,5
13	Omaisuu denhallintajärjestelmän kehittäminen	1	3	2
	KESKIARVO	2	3	1

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 04.09.2024 / 16 §

17 §

Vantaan ratikan allianssin suunnittelijakumppanien valinta / HW

VD/380/02.08.00.00/2024

HW

Vantaan ratikan hankinnan hankintamenettely on toteutettu erityisalojen hankintalain 38 §:n mukaisena neuvottelumenettelynä, joka on käynnistetty maaliskuussa 2024 julkaistulla hankintailmoituksella. Hankintayksikkö esittää valittaviksi palveluntuottajat Vantaan ratikan allianssin suunnittelijakumppaneiksi. Suunnittelusta vastaavat palveluntuottajat on kilpailutettu erikseen länsiosalle ja itäosalle. Allianssihankinnan kokonaisarvo on n. 660 milj. euroa (alv. 0 %), josta HSY:n osuus on n. 57 milj. euroa (alv. 0 %) ja Helsingin osuus n. 15 milj. euroa (alv. 0 %). Länsiosan hankinnan arvo on n. 442 milj. euroa (alv. 0 %) ja itäosan n. 217 milj. euroa (alv. 0 %). Suunnittelun osuus kokonaissummasta on n. 30 milj. euroa (alv. 0 %).

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt 20.3.2024 § 21 merkitä tiedoksi allianssikilpailutuksen periaatteet, joiden perusteella Vantaan kaupunki on julkaissut hankintaa koskevan alustavan tarjouspyynnön ja osallistumispyynnön HILMA:ssa 26.3.2024 (TED-ilmoitus 27.3.2024, 183492–2024). Hankinta on EU-kynnsarvon ylittävä hankinta, johon sovelletaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). Hankinta on toteutettu neuvottelumenettelyllä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toimii alliansseissa toisena tilaajana. Helsingin kaupunki ja Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy ovat sopineet, että Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy toimii Vantaan ratikan Helsingin puolelle ulottuvan osuuden tilaajana itäosan allianssissa. Kaikki tilaajaosapuolet tekevät omat hankintapäätöksensä. Lisäksi Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy:n asiantuntijat avustavat Vantaan kaupunkia koko hankkeessa ratateknisten järjestelmien asiantuntijana ja suunnittelun ohjauksessa. Tästä palveluhankinnasta tehdään erillinen hankintapäätös.

Hankintaan liittyy kolme mahdollista optiokokonaisuutta: hankelaajuuden ulkopuoliset johtosiirrot ja infran uusiminen (arvio enimmäisarvosta 20 milj. euroa (alv. 0 %)), Vantaan liittyvien katu- ja kunnallisteknisten hankkeiden toteutus (arvio enimmäisarvosta n. 57 milj. euroa (alv. 0 %) sekä Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy omistamaan Vaaralan varikkoon liittyvät ratatyöt (arvio enimmäisarvosta n. 20 milj. euroa (alv. 0 %)). Yleisenä periaatteena optioiden käyttöönoton osalta on, että optioiden mahdollisesta tilaamisesta päättää normaalin päätöksentekoprosessinsa ja toimivaltansa mukaisesti se tilaajataho, jonka omistukseen ko. option kohde tulee.

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt kokouksessaan 15.5.2024 § 23 valita neuvottelumenettelyyn molemmat osallistumishakemuksen jättäneet ehdokkaat. Neuvotteluvaiheeseen on valittu ryhmittymät:

- tRamWise (Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy)
- Valtikka (AFRY Finland Oy, SWECO Finland Oy, WSP Finland Oy)

Vantaan kaupunki on lähettänyt 19.4.2024 valituiksi tulleille tarjoajille kutsun neuvotteluihin. Hankinnan neuvotteluvaihe käynnistettiin ja työpajajakso tarjoajien kanssa on pidetty 25.6.–26.6.2024. Hankintaa koskevat kaupalliset neuvottelut on pidetty 17.6.2024.

Tarjoajien tuli palauttaa lopulliset laatutarjouksensa kaksi (2) päivää työpajapäivänsä jälkeen. Laatutarjouksissa arvioitavia osa-alueita ovat

1. Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta (vertailuperuste 1.1)
2. Riskit ja mahdollisuudet (vertailuperuste 1.2)

Kaikki tarjoajat jättivät lopulliset laatutarjouksensa ajallaan.

Työpajassa arvioitiin tarjoajien kyvykkyyttä toimia hankkeessa. Arvioitavia osa-alueita ovat

1. Luottamuksen rakentaminen (vertailuperuste 2.1)
2. Työpajatuotos (vertailuperuste 2.2)

Kaikki tarjoajat osallistuivat työpajoihin tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

Tilaaja on julkaissut HILMA:ssa lopullisen tarjouspyynnön 20.06.2024, jossa on huomioitu työpajoissa ja sopimusneuvotteluissa esiin nousseet tarkennukset alustavaan tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnön perusteella kaikki tarjoajat ovat jättäneet 4.7.2024 lopulliset hintatarjouksensa, joka sisälsi

1. Palkkiotarjous länsi- ja itäosalle (arviointiperuste 3.1)

Kaikki vastaanotetut tarjouksen osat olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Palkkiotarjoukset on avattu vasta sen jälkeen, kun lopulliset laatuasteet (arviointiperusteet 1 ja 2) olivat selvillä. Vantaan kaupungin tarjouspyyntöaineistossa nimeämät henkilöt ovat arvioineet saadut tarjoukset ja arvioinneista on laadittu perustelumustio, joka on päätösesityksen liitteenä.

Saatujen tarjousten lopulliset yhteispisteet:

	Länsi- ja itäosa
tRamWise	95,49
Valtikka	86,82

Tarjousten vertailussa valitaan ensin kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja länsiosalle, minkä jälkeen valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja itäosalle.

Kokonaisarvioinnin perusteella Katujen ja puistojen palvelualue esittää, että länsiosan allianssin suunnittelijakumppaniksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä tRamWise ja itäosan allianssin suunnittelijakumppaniksi valitaan kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Valtikka.

Hanke toteutetaan hyväksytyjen hankesuunnitelmien enimmäishinnan puitteissa. Hankintapäätöksen jälkeen alkavan allianssien kehitysvaiheen (KAS) arvioidaan kestävän n. 10 kuukautta, jonka jälkeen tehdään allianssien yhteinen päätös toteutusvaiheeseen siirtymisestä. Tarkempi aikataulu laaditaan ja hyväksytään kehitysvaiheen alussa. Hanke etenee toteutusvaiheeseen näillä näkymin kesällä 2025, mikäli kehitysvaiheen päättyessä voidaan yhteisesti todeta, että enimmäishinta ei tule suurella todennäköisyydellä ylittymään.

Kehitysvaiheessa sopimusosapuolet suunnittelevat yhdessä hankkeen sisällön ja toteutuksen sekä määrittävät sen tavoitekustannuksen ja kannustinjärjestelmän. Kehitysvaiheen aikana sovitaan toteutettavaksi mahdollisesti ns. valmistelevia töitä esimerkiksi Tikkurilan ratapihalla, mikäli allianssit yhdessä katsovat valmistelevien töiden edistävän hankkeen toteutusta aikataulussaan vaarantamatta kuitenkaan tavoitekustannuksen syntymistä.

Valituilta palveluntuottajilta pyydetään ennen kehitysvaiheen sopimusten allekirjoitusta hankintalain edellyttämät rikosrekisteritiedot. Muut hankintalain edellyttämät selvitykset esitettävästä urakoitsijasta on tehty hankinnan aiemmassa vaiheessa.

Hankintasopimus syntyy vasta erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä, joka voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun tarjoajien katsotaan saaneen tiedon päätöksestä (odotusaika). Sovelletut oikeusohjeet: Hankintalaki, Vantaan kaupungin hankintaohjeet ja Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 17

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- valita allianssin suunnittelijakumppaniksi länsiosalle kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä tRamWise,
- valita allianssin suunnittelijakumppaniksi itäosalle kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Valtikka,
- todeta, että allianssien kehitysvaiheen sopimukset voidaan allekirjoittaa vasta sitten, kun valtion rahoitus hankkeeseen on varmistunut, ja
- valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja neuvottelemaan ja allekirjoittamaan allianssien toteutusvaiheen sopimukset, mikäli kehitysvaiheen jälkeen kaikki allianssikumppanit päättävät yhdessä edetä toteutusvaiheeseen.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan jäsen Tuomas Vanhanen esitti kaupunkitilalautakunnan jäsen Minna Heikkisen kannattamana asian jättämistä pöydälle.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Vanhasen esitystä pöydällepanosta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Ellonen, Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Liutu, Oja, Pajunen, Puha, Siniketo-Pietilä, Toivonen, Viilo) ja 4 ei-ääntä (Hartikainen, Heikkinen, Lind, Vanhanen). Puheenjohtaja totesi esityksen pöydällepanosta tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupungininsinöörin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Perustelumuistio

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 040 534 6960,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan ratikan allianssihanke, Suunnittelija

Perustelumuistio

3.7.2024

Sisällysluettelo

1	<i>Hankintayksikkö.....</i>	<i>3</i>
2	<i>Johdanto.....</i>	<i>3</i>
3	<i>Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus.....</i>	<i>5</i>
4	<i>Tarjousten arviointi.....</i>	<i>5</i>
4.1	<i>Arviointiperuste 1: Laatutarjous.....</i>	<i>6</i>
4.1.1	Laatutarjouksen osa 1: Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta.....	6
4.1.2	Laatutarjouksen osa 2: Riskit ja mahdollisuudet.....	12
4.2	<i>Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen.....</i>	<i>16</i>
4.2.1	Luottamuksen rakentaminen työpajoissa.....	16
4.2.2	Työpajatuotokset.....	20
4.3	<i>Arviointiperuste 3: Hintatarjous.....</i>	<i>23</i>
5	<i>Tarjousten pisteytys.....</i>	<i>24</i>
5.1	Laatupisteet.....	24
5.2	Hintapisteet.....	25
6	<i>Yhteenveto ja Palveluntuottajien valinta.....</i>	<i>26</i>

1 Hankintayksikkö

Vantaan kaupunki

c/o Vantaan kaupunki, PL 1100
01030 Vantaa

Yhteyshenkilö:

Henry Westlin
henry.westlin@vantaa.fi
0400 417 436

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

PL 100, 00066 HSY
00240 Helsinki

Yhteyshenkilö:

Jarno Köykkä
jarno.koykka@hsy.fi
0400 442 753

Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy

PL 100, 01022 Kaupunkiliikenne
Hämeentie 86, 00550 Helsinki

Yhteyshenkilö:

Artturi Lähdetie
artturi.lahdetie@kaupunkiliikenne.fi
040 673 1602

2 Johdanto

Tämä asiakirja liittyy hankintaan Vantaan ratikan allianssihanke, Rakentaja (TED-numero 146020-2024, diaarinumero: VD/380/02.08.00.00/2024). Tähän hankintaan liittyvät kaupungininsinöörin 23.4.2024 tekemä valmisteleva päätös ja Vantaan kaupunkitilalautakunnan 15.5.2024 tekemä päätös.

Tässä perustelumuistiossa esitetään Vantaan ratikan allianssihanke, Suunnittelija -hankinnan arviointiperusteiden 1–3 arviointi.

Tarjousten arvioinnista vastasi seuraava arviointiryhmä:

- Sauli Hakkarainen, Vantaan kaupunki
- Jussi Hiltunen, Vantaan kaupunki
- Jaakko Koivunurmi, Vantaan kaupunki
- Petra Linnasaari, Vantaan kaupunki
- Justiina Nieminen, Vantaan kaupunki
- Henry Westlin, Vantaan kaupunki
- Kalle Uusitalo, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
- Mikko Asikainen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Otto Kyrklund, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Henri Paananen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Juho Lautala, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija
- Matti Sivunen, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija
- Tuomas Talasma, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija
- Mika Vaheri, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija

Hankintamenettelyn neuvottelukierroksella puolueettomana tarkkailijana on toiminut Matti Kiiskinen (Teknologiateollisuus ry / SKOL ry).

3 Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus

Hankintayksikkö vastaanotti tarjoajaryhmittymien tarjoukset määräaikaan mennessä.

Lopullinen laatutarjous tuli jättää 2 päivää neuvottelutyöpajan jälkeen klo 14:00 mennessä.
Hintatarjous tuli jättää 4.7.2024 klo 12:00 mennessä. Määräaikaan mennessä lopullisen tarjouksen ja hintatarjouksen jättivät:

- **Ryhmittymä tRamWise** (Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy)
- **Ryhmittymä Valtikka** (AFRY Finland Oy, SWECO Finland Oy, WSP Finland Oy)

Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

4 Tarjousten arviointi

Arvioitavat arviointiperusteet on esitetty alla olevassa taulukossa 1. Pisteytys koostuu laatu- ja hintapisteytyksestä. Arviointi tehdään luvuissa 4.1–4.3 kuvatulla tavalla. Pisteet painotetaan taulukossa 1 esitettyjen prosenttien mukaisesti.

Hintatarjoukset (arviointiperuste 3) on avattu arviointiperusteiden 1 ja 2 arvioinnin valmistuttua. Puolueettomat tarkkailijat ovat osallistuneet tarjousten arviointiin ja hintatarjousten avaamiseen.

Taulukko 1. Arviointiperusteet

Arviointiperusteet (Alla arviointiperusteen sisäiset arviointikriteerit)	Painoarvo osa-alueessa 1 ja 2 (Alla arviointikriteerin painoarvo)	Minkä perusteella arvioidaan?
Arviointiperuste 1: Laatutarjous 1. Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta 2. Riskit ja Mahdollisuudet	40 % 60 % 40 %	Kirjallinen laatutarjous
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen 1. Luottamuksen rakentaminen työpajassa 2. Työpajatuotos	30 % 60 % 40 %	Työpaja ja työpajatuotos
Arviointiperuste 3: Hintatarjous 1. Allianssipalkkio osa-alue 1 ja 2	30 % 100 %	Hintatarjous
	100 %	

4.1 Arviointiperuste 1: Laatutarjous

Laatutarjous koostuu kahdesta osasta:

1. Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta
2. Riskit ja Mahdollisuudet

Arviointikriteerit on esitetty taulukoissa, joissa on esitetty pisteytyksen arviointiperusteet neljän mallipistemäärän osalta. Mikäli tarjous arvioidaan esitetystä arviointiperusteista osittain mallipisteiden kuvauksia paremmaksi tai heikommaksi, voidaan käyttää mallipisteitä tai niiden alittavia/ylittäviä pisteitä. Pisteet voidaan antaa välillä 0–100 ja pisteitä annetaan viiden (5) pisteen välein.

4.1.1 Laatutarjouksen osa 1: Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta

Tarjoajan tulee laatia esitys kehitysvaiheen käynnistysuunnitelmasta, joka toimii realistisena, käyttökelpoisena ja selkeänä lähtökohtana allianssin eri osapuolten aikataulusuunnittelulle. Tilaajan tavoitteena on, että valittujen palveluntuottajien laatimien käynnistysuunnitelmien perusteella allianssi pystyy tehokkaasti laatimaan yhteisen kehitysvaiheen aikataulun nopeasti kehitysvaiheen käynnistyttyä.

Tilaajan odotuksia kehitysvaiheen käynnistysuunnitelmalle:

- Esityksestä käy asiantuntevasti ilmi, miten suunnittelutyö saadaan käynnistymään tehokkaasti ja millaisia toimenpiteitä tehokas suunnittelutyön aloitus vaatii.
- Esityksestä käy selkeästi ja perustellusti ilmi allianssilta tarvittavat tärkeimmät päätökset, jotta suunnitteluratkaisut voidaan lyödä lukkoon nykyistä suunnitelmaavalmiutta sekä Vantaan suunnitteluohjeita ja raitiotieohjetta hyödyntäen.
- Esityksessä on arvioitu perustellusti erillisen suunnitteluperusedokumentin sekä siihen liittyvien menettelyjen laatimisen tarvetta.
- Esityksessä on kuvattu selkeästi ja perustellusti tarvittava yhteistyö, laadunvarmistus ja tilannekuvan seuranta.
- Esityksen pohjalta voidaan tehokkaasti päättää jatkotoimenpiteitä lähtötietojen tuottamisen ja hankkimisen edistämiseksi
- Esitys kuvaa realistisesti ja perustellusti tarvittavien suunnitteluresurssien määrän kuukausitasolla suunnittelualoittain kehitysvaiheen ajaksi.

Osan pituus on enintään 5 kpl A4-kokoista sivua tekstiä (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) ja enintään 1 kpl A3-kokoista liitettä.

Osion arviointi:

Taulukko 2. Arviointikriteerit, Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä heikosti.	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kohtalaisesti.	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä hyvin.	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä erinomaisesti.

TARJOAJA tRamWise	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	
Pisteet:	85
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kiitettävästi. Esityksestä käy asiantuntevasti ilmi, miten suunnittelutyö saadaan käynnistymään tehokkaasti ja millaisia toimenpiteitä tehokas suunnittelutyön aloitus vaatii. Esityksessä on tuotu yksityiskohtaisia ehdotuksia suunnittelutyön tehokkaaseen aloittamiseen ja erityisesti kehitysvaiheen alkua on kuvattu melko tarkasti. Suunnittelun kehitysvaiheen aikataulu tukee hyvin suunnittelutyön tehokasta käynnistymistä. Toimenpiteitä tehokkaan käynnistymisen, kuten integroitumisen edistämiseksi on kuvattu kattavasti. Esityksestä käy selkeästi ja perustellusti ilmi allianssilta tarvittavat tärkeimmät päätökset, jotta suunnitteluratkaisut voidaan lyödä lukkoon nykyistä suunnitelmavalmiutta sekä Vantaan suunnitteluohjeita ja raitiotieohjetta hyödyntäen. Esityksessä on todettu suunnitelmavalmiuden tilanne. Tämän pohjalta on listattu paljon tarvittavia päätöksiä, joista tärkeimmät on korostettu selkeästi. Päätöksiä on perusteltu melko kattavasti. Suunnitteluratkaisujen prosessia on havainnollistettu hyvin, minkä lisäksi on listattu melko kattavasti tunnistettuja potentiaalisia vaihtoehtoratkaisuja. Esityksessä on arvioitu pääosin perustellusti erillisen suunnitteluperusedokumentin sekä siihen liittyvien menettelyjen laatimisen tarvetta. Esityksessä todetaan erillisen suunnitteluperusedokumentin tarpeellisuus. Menettelyissä esitetään melko kattavasti, miten aikaisempia suunnitteluohjeita voitaisiin mahdollisesti täydentää. Perusteluiden realismi jää osin epäselväksi suunnitteluperusteiden päivittämisen osalta (esim. Suunnitteluperusteiden päivittämisen tiheys ja sen suhtautuminen tarjoajan näkemykseen). Esityksessä on kuvattu selkeästi ja pääosin perustellusti tarvittava yhteistyö, laadunvarmistus ja tilannekuvan seuranta. Laadunvarmistusta on kuvattu melko kattavasti ja sille on esitetty useita hallintakeinoja. Tilannekuvan mittareihin on annettu useita ehdotuksia, mutta tilannekuvan seurantaa on kuvattu jokseenkin suppeasti. Yhteistyötä on käsitelty melko laajasti, mutta osin pintapuolisesti. Esityksen pohjalta voidaan tehokkaasti päättää jatkotoimenpiteitä lähtötietojen tuottamisen ja hankkimisen edistämiseksi. Esityksessä on kuvattu kattavasti lähtötietojen nykytilaa sekä tunnistettu lähtötietojen hankkimisen kannalta useita kriittisiä ja potentiaalisia kohteita. Liitteessä on kuvattu lähtötietojen aikatauluja ja vastuutuksia, joiden pohjalta voidaan melko helposti päättää jatkotoimenpiteitä asian edistämiseksi.

	Esitys kuvaa hyvin realistisesti ja erittäin perustellusti tarvittavien suunnitteluresurssien määrän kuukausitasolla suunnittelualoittain kehitysvaiheen ajaksi. Suunnitelmassa on erinomaisesti perusteltu resurssien kohdentamista ja esitetty tasaista resurssijakaumaa, jota on perusteltu hyvin kattavasti (esim. sitouttaminen, hyvinvoinnin takaaminen, tasainen ja ennakoitu työkuorma). Toteutuskelpoisuutta täydentää tarkka resurssikuvaus, johon verrattuna suunnitteluresurssit ovat hyvin perusteltuja. Tekstissä tarkennetaan onnistuneesti asioita, jotka eivät käy ilmi liitteestä (esim. Geosuunnittelun määrän ajallinen vaihtelu). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kiitettävästi. Esitystä voidaan kokonaisuudessaan käyttää lähes sellaisenaan kehitysvaiheen käynnistämisen tukena. Esityksessä on paljon hankekohtaisia ja yksityiskohtaisia nostoja, jotka edesauttavat hankkeen sujuvaa käynnistymistä. Esityksen taustalla oleva analyysi on pääosin realistinen.
--	--

TARJOAJA Valtikka	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	
Pisteet:	55
Perustelut:	Esityksessä on käsitelty Tilaaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaaajan odotukset. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kohtalaisesti. Esityksestä käy pääosin asiantuntevasti ilmi, miten suunnittelutyö saadaan käynnistymään tehokkaasti ja millaisia toimenpiteitä tehokas suunnittelutyön aloitus vaatii. Esityksessä on kuvattu suunnittelutyön käynnistymistä ja tälle on mm. esitetty liitteessä välitavoitteita. Tarjoaja on esittänyt melko kattavasti toimenpiteitä suunnittelutyön käynnistämiseksi eri näkökohdista (esim. johtaminen, suunnittelu ja rakentaminen). Esityksestä käy ilmi allianssilta tarvittavat tärkeimmät päätökset, jotta suunnitteluratkaisut voidaan lyödä lukkoon nykyistä suunnitelmavalmiutta sekä Vantaan suunnitteluohjeita ja raitiotieohjetta hyödyntäen. Esityksessä on tarjoajan yleisluontoinen näkemys tärkeimmistä päätöksistä suunnitteluratkaisujen lukitsemiseksi, jolle on esitetty vain vähäisesti perusteluita. Esityksessä ei juurikaan oteta kantaa nykyiseen suunnitelmavalmiuteen eikä Vantaan suunnitteluohjeisiin tai raitiotieohjeeseen. Esityksessä on pyritty perustelemaan erillisen suunnitteluperusedokumentin sekä siihen liittyvien menettelyjen laatimisen tarvetta. Suunnitteluperusedokumentin tarvetta ei varsinaisesti arvioida, mutta tuotetaan menettelyjen osalta ehdotuksia ja on esimerkiksi tunnistettu tarpeellisia sidosryhmiä mahdollisessa suunnitteluperusteluiden päivityksessä. Esityksessä on kuvattu selkeästi ja perustellusti tarvittava yhteistyö, laadunvarmistus ja tilannekuvan seuranta. Kokonaisuudessaan yhteistyötä, laadunvarmistusta ja tilannekuvaa käsitellään melko laajasti, mutta melko yleisellä tasolla. Laadunvarmistuksen ja tilannekuvan osalta on esitetty perusteltuja ja konkreettisia keinoja. Valittuja menetelmiä on tarkennettu tekstissä ja tarvittavaa yhteistyötä on myös kuvattu melko hyvin. Esityksen pohjalta voidaan osin tehokkaasti päättää jatkotoimenpiteitä lähtötietojen tuottamisen ja hankkimisen edistämiseksi. Esityksessä on kuvattu lähtötietojen tuottamisen nykytilaa ja tulevia toimenpiteitä. Lähtötietojen tuottamisen osalta on kuvattu tietyiltä joiltain osin melko tarkasti lähtötietojen hankkimista, mutta pääasiallisesti vain hyvin yleisellä tasolla. Alustavia aikatauluja ja vastuutuksia on kuvattu karkealla tasolla. Esitys kuvaa lähinnä suunnitteluresurssien määrän kuukausitasolla suunnittelualoittain kehitysvaiheen ajaksi. Liitteessä on esitetty tarvittavien suunnitteluresurssien määrä kuukausitasolla siten, että suunnitteluresurssit on jaettu tarkoituksenmukaisiin osakokonaisuuksiin. Resurssien määrälle eikä niiden jakautumiselle ole kuitenkaan perusteluita tekstissä.

	Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kohtalaisesti. Esitys sisältää yksittäisiä hyviä nostoja, joita voidaan hyödyntää kehitysvaiheen käynnistymisen tukena. Esityksessä on joitakin yksityiskohtaisia nostoja, joita voidaan käyttää hankkeen käynnistämisen tukena, mutta pääosin esitys on hyvin yleisellä tasolla. Analyysi on pääosin melko pintapuolista.
--	---

4.1.2 Laatutarjouksen osa 2: Riskit ja mahdollisuudet

Tarjoajan tulee esittää oma perusteltu analyysinsä hankkeen merkittävimmistä riskeistä ja mahdollisuuksista sekä riskienhallinnasta. Analyysissa tulee esittää kymmenen (10) kehitysvaiheeseen liittyvää ja kymmenen (10) toteutusvaiheeseen liittyvää hankkeen kannalta merkittävintä riskiä/mahdollisuutta, arvioida niiden vaikutuksia (positiivinen tai negatiivinen) ja todennäköisyyttä sekä esittää niille hallintakeinot. Merkittävyydellä tarkoitetaan riskin/mahdollisuuden todennäköisyyden ja vaikuttavuuden yhteisvaikutusta suhteessa tavoitteisiin ja reunaehtoihin. Lisäksi esityksessä tulee kuvata toteutuskelpoisesti riskienhallinnan menettelyt, joilla tarjoaja hallitsee hankkeen riskit.

Tilaaajan odotuksia riskien ja mahdollisuuksien analysoinnille:

- Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet sekä perusteltu niiden vaikutukset ja todennäköisyys selkeästi ja asiantuntevasti
- Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet
- Esitys sisältää realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoimiseksi ovat relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia
- Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaaajan riskitarkastelua (Liite 6.6 Riskienhallinta)

Osan pituus on enintään 4 kpl A4-kokoista sivua (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) + enintään 2 kpl A3-kokoista liitettä.

Osion arviointi:

Taulukko 3. Arviointikriteerit, Riskit ja mahdollisuudet

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Riskit ja mahdollisuudet	Esityksessä on käsitelty tilaaajan odottamia asioita (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä heikosti.	Esityksessä on käsitelty tilaaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kohtalaisesti.	Esitys täyttää tilaaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä hyvin.	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä erinomaisesti.

TARJOAJA tRamWise	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 2: Riskit ja mahdollisuudet	
Pisteet:	85
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kiitettävästi. Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hyvin hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet. Esityksessä on osin perusteltu riskien ja mahdollisuuksien vaikutukset ja todennäköisyys selkeästi ja asiantuntevasti. Tunnistettut riskit ja mahdollisuudet ovat hankkeen kannalta merkittäviä, niiden syyt on arvioitu asiantuntevasti. Vaikutukset ja todennäköisyydet on esitetty selkeästi, mutta perustelut ovat suppeat. Riskien ja mahdollisuuksien arviointikriteerien matriiseissa ei ole kuvattu selkeästi muiden esitettyjen näkökulmien vaikuttavuutta eikä riskien ja mahdollisuuksien merkittävyyden syntymistä ja ne jäävät lukijalle epäselviksi. Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet. Riskien ja mahdollisuuksien valinnassa on huomioitu hankkeen erityispiirteet hyvin. Hallintatoimenpiteet on aikataulutettu huomioimaan hankkeen erityispiirteitä, reunaehdot ja tavoitteita sekä niiden toteuttajat on valittu hankkeen erityispiirteet huomioiden. Reunaehdot on huomioitu esimerkiksi Tikkurilanraition tunneliin liittyvän RIMA-käsittelyn tekemisessä tiivistetyssä aikataulussa. Hankkeen erityispiirteet on huomioitu esimerkiksi riskienjakosopimuksen teossa eri allianssien, tilaajien ja Helsingin osuuden välillä. Riskien ja mahdollisuuksien arviointikriteeristönä on käytetty Tilaaajan määrittelemiä hankkeen tavoitteita ja reunaehdot. Esitys sisältää kattavan ja realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoimiseksi ovat relevantteja, pääosin konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia. Hallintatoimenpiteiden kuvaukset ovat laajoja, relevantteja ja toteutuskelpoisia. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan kattavasti ja selkeästi eri riskienhallinnan toimintatapoja, mm. RIMA-tietojärjestelmä, -palaverit, -työpajat, -Kaino ja -vuosikello. Toimenpiteiden aikataulutus ja toimenpiteistä vastaavat tahot on esitetty kattavasti ja selkeästi. Riskienhallinta ja sen välitavoitteet on sidottu kehitysvaiheen välitavoitteisiin. Toimenpiteet riskien pienentämiseksi ovat pääosin konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia, mutta osittain yleisluontoisia (esimerkiksi riskin kehitysvaihetta ei saada käynnistettyä riittävän tehokkaasti kohdalla). Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaaajan riskitarkastelua. Esityksessä kuvataan uusia tunnistamattomia riskejä/mahdollisuuksia, niiden syitä, vaikutuksia ja hallintatoimenpiteitä. Osa riskeistä/mahdollisuuksista on tilaajan tunnistamia, joihin kuitenkin tarjotaan esityksessä relevantteja hallintakeinoja, jotka kehittävät tilaajan tarkastelua. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kiitettävästi. Esitys muodostaa eheän ja kattavan kokonaisuuden riskienhallinnasta. Esitys on

	pienellä työllä käyttöönottettavissa riskienhallinnan käynnistämisen pohjaksi.
--	--

TARJOAJA Valtikka	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 2: Riskit ja mahdollisuudet	
Pisteet:	60
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset usealta osin. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kohtalaisesti. Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu osin hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet. Esityksessä on osin perusteltu riskien ja mahdollisuuksien vaikutukset ja todennäköisyys selkeästi ja asiantuntevasti. Osa hankkeen merkittävimmistä riskeistä ja mahdollisuuksista on tunnistettu ja kuvattu selkeästi ja yksityiskohtaisesti, mutta osa tunnistetuista riskeistä ja mahdollisuuksista on yleisluontoisia (esim. Katusuunnitelmien avaaminen) ja osa ristiriitaisia Tarjoajan oman esityksen kanssa (esim. Kuljettajien taukotilat). Todennäköisyydet ja kustannusvaikutukset on esitetty selkeästi, mutta perustelut ovat suppeat. Vaikutukset suhteessa tavoitteisiin ja reunaehtoihin on esitetty osalle riskeistä/mahdollisuuksista kattavasti, mutta osalle riskeistä/mahdollisuuksista vaikutukset on esitetty yleisluontoisesti (esimerkiksi hankekokemus, vuorovaikutus ja liikennöinnin osalta). Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet. Tilaajan tavoitteiden huomiointi on esitetty kattavasti esimerkiksi työpajassa osoittaman näkemyksen huomioimisen osalta. Riskien ja mahdollisuuksien arviointikriteeristönä on käytetty Tilaajan määrittelemiä hankkeen tavoitteita ja reunaehtoja. Hankkeen erityispiirteitä ja reunaehtoja on huomioitu kattavasti, mm. hanketasoinen riskienhallintatiimi, lämpöakkuhankkeen materiaalien hyödyntäminen, maine, jo tehdyt suunnitelmat, maankäyttöneuvottelut, liikennejärjestelyt. Esitys sisältää osin realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoinemiseksi ovat osin relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia. Riskien/mahdollisuuksien hallintakeinot ovat pääosin normaaleja suunnittelu- ja hanketehtäviä. Toimenpiteiden aikataulutusta ja toimenpiteistä vastaavia tahoja ei ole kuvattu tarkasti. Riskienhallintaprosessi on esitetty yleisluontoisesti. Tarjoaja esittää laadittavaksi riskienhallinnan toteutussuunnitelman, jonka sisältöä on kuvattu yleisluontoisesti. Esityksessä tunnistetaan Tilaajan tekemän riskienhallintatyö hyvänä lähtökohtana yleiselle riskienhallintaprosessille. Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan riskitarkastelua pääosin. Esityksessä kuvataan vain joitain uusia tunnistamattomia riskejä/mahdollisuuksia, niiden syitä, vaikutuksia ja hallintatoimenpiteitä. Osa riskeistä/mahdollisuuksista on tilaajan tunnistamia, joihin kuitenkin tarjotaan esityksessä relevantteja hallintakeinoja, jotka kehittävät tilaajan tarkastelua. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta tämän hankkeen kehitysvaiheen käynnistämistä kohtalaisesti.

	Esitys muodostaa osittaisen kokonaisuuden riskienhallinnasta. Esitys vaatii monelta osin kehitystyötä, jotta se on käyttöönotettavissa riskienhallinnan käynnistämisen pohjaksi.
--	--

4.2 Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen

Luottamuksen rakentamisessa arvioidaan tarjoajan kykyä rakentaa luottamusta työpajojen aikana ja työpajatuotoksia.

4.2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa

Tilaajan odotukset tarjoajalle ovat:

- Tarjoajan toiminta on organisoitua ja työskentelyllä on selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy työskentelyssä läpi työpajan
- Tarjoaja arvioi työskentelyn etenemistä ja tekee tarvittaessa onnistuneita muutoksia
- Tarjoaja toimii yhtenäisesti ja hyödyntää kaikkien asiantuntemusta
- Tarjoaja perustelee näkökulmansa asiantuntevasti ja hankespesifisti
- Työpajassa käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu usko ratkaisujen löytämiseen
- Tarjoaja tuottaa ongelmiin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä
- Työpajan ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu hyvin
- Työpajassa tehdään perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti

Osion arviointi:

Taulukko 4. Arviointikriteerit, luottamuksen rakentaminen työpajoissa

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	Tarjoaja pyrkii toimimaan työpajassa tilaajan odotusten mukaisesti (kts. yllä).	Tarjoaja toimii työpajassa osin tilaajan odotusten mukaisesti (kts. yllä).	Tarjoaja toimii työpajassa pääosin tilaajan odotusten mukaisesti (kts. yllä).	Tarjoaja toimii työpajassa systemaattisesti tilaajan odotusten mukaisesti ja osin ylittää odotukset (kts. yllä).

TARJOAJA tRamWise	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 1: Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	
Pisteet:	60
Perustelut:	Tarjoaja toimii työpajassa osin tilaajan odotusten mukaisesti. Tarjoajan toiminta on pääosin organisoitua ja työskentelyllä on selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy paikoitellen työskentelyssä. Tarjoajan toiminta on organisoitua, mutta tavoitteet ja niiden mukaan eteneminen ovat isossa kuvassa ajoittain epäselviä. Tavoitteissa korostuu enimmäkseen palveluntuottajan näkökulma. Tarjoaja arvioi osin työskentelyn etenemistä ja tekee onnistuneita muutoksia. Työskentelyn etenemisen seuranta tehdään, mutta se jää usein melko yleiselle tasolle ja reflektoinnin tavoitteet hieman epäselviksi. Reflektioanalyysi on melko pintapuolista. Tarjoaja toimii pääosin yhtenäisesti ja hyödyntää kaikkien asiantuntemusta. Toiminta on pääosin yhtenäistä, mutta tiedonvaihtoa ryhmien välillä tapahtuu melko niukasti. Pienryhmätehtävät mahdollistavat kaikkien osallistumisen ja ryhmiä kierrätetään. Tehtävät ovat osin niin rajattuja, että kaikkien asiantuntemusta on ajoittain vaikea hyödyntää. Joidenkin Tilaajan henkilöiden asiantuntijuutta (esim. HSY) hyödynnetään hyvin. Tarjoaja perustelee näkökulmansa osin asiantuntevasti ja hankespesifisti. Hankespesifejä nostoja tehdään ajoittain ja perusteluja esitetään osin niukasti tai ne jäävät melko yleiselle tasolle. Asiantuntevuus näkyy omien hankkeiden kokemukset, joita tuodaan esille perusteluissa. Käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu usko ratkaisujen löytämiseen. Työpajassa käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa on havaittavissa uskoa ratkaisujen löytämiseen (esim. omien kyvykkyyksien ja kokemusten esiin tuominen). Tarjoaja pyrkii tuottamaan ongelmiin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä. Vaihtoehtoisia ratkaisuja ei juurikaan esitetä, mutta Tilaajan tuottamista vaihtoehtoista käydään keskustelua. Ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on pääosin matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu hyvin. Työpajassa ilmapiiri on mukava ja pienryhmätyöskentelyyn on melko helppo osallistua, mutta yleisesti tunnelma on ajoittain hieman latteaa ja passiivinen. Erityisesti pitkät ja asiasisällöltään niukat alustukset eivät tue parhaalla mahdollisella tavalla kaikkien osallistumista yhteiseen työskentelyyn. Työpajassa pyritään tekemään perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti. Tilaajan tavoitteet huomioivia päätöksiä ei juurikaan synny, mutta Tilaajan tavoitteita yritetään kuitenkin huomioida työskentelyssä (esim. Alustuksen yhteydessä esitettävä toimintafilosofia).

TARJOAJA Valtikka	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 1: Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	
Pisteet:	80
Perustelut:	Tarjoaja toimii työpajassa pääosin tilaajan odotusten mukaisesti. Tarjoajan toiminta on organisoitua ja työskentelyllä on selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy työskentelyssä läpi työpajan. Organisointi on hyvällä tasolla (esim. toimintaa ohjataan hyvin, mutta kuitenkin työskentelyä häiritsemättä). Tavoitteet ovat selkeästi esille koko työpajan ajan ja ne käydään työpajan alussa sekä pienryhmissä rauhassa läpi. Tasaisin väliajoin pidetyt tilannekatsaukset helpottavat työskentelyn ja tavoitteissa etenemisen seuranta. Tarjoaja arvioi työskentelyn etenemistä ja tekee tarvittaessa onnistuneita muutoksia. Työskentelyn etenemistä seurataan hyvin ja siihen puututaan tarvittaessa. Reflektioita pidetään aktiivisesti ja niiden tuloksiin palataan (esim. Reflektion reflektio). Muutosten tarvetta arvioidaan ja todetaan tilanne tämän osalta yhteisesti. Tarjoaja toimii yhtenäisesti ja hyödyntää kaikkien asiantuntemusta. Toiminta on yhtenäistä (esim. henkilöt vaihtavat tietoa keskenään). Tilaajan osaaminen on tunnistettu ja sitä hyödynnetään, minkä lisäksi ryhmiä kierrätetään sopivassa määrin. Tarjoaja pyrkii tuottamaan synteesejä ryhmien tulosten välillä. Tarjoaja perustelee näkökulmansa osin asiantuntevasti ja osin hankespesifisti. Hankekohtaisia nostoja tehdään ajoittain, mutta perusteluja esitetään melko niukasti ja ne jäävät melko yleiselle tasolle. Asiantuntemusta tuotiin hieman esille perusteluissa (esim. aiempien hankkeiden kokemukset). Käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu usko ratkaisujen löytämiseen. Työpajassa käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu usko ratkaisujen löytämiseen, mikä näkyy esim. tiimin vahvuuksien esittelyssä ja luotossa omiin kykyihin. Tarjoaja tuottaa ongelmiin osin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä. Yksittäisiä ehdotuksia tuotetaan ja syntyneistä keskusteluista tehdään jäsennyksiä. Ajoittain jäsennykset auttavat yhteisten ratkaisujen löytymistä. Ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on erittäin matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu todella hyvin. Tarjoaja muodostaa onnistuneesti yhteistä visiota tulevaisuudesta. Tutustumiseen panostaminen onnistuu erinomaisesti. Työpajan olosuhteet ja järjestelyt on tehty erittäin miellyttäväksi, minkä lisäksi ryhmäkoot tukevat kaikkien osallistumista yhteiseen työskentelyyn. Työpajassa tehdään perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti. Tilaajan tavoitteet ovat jatkuvasti esillä ja työpajassa kartoitetaan päätettäviä

	asioita. Päätöksiä tehdään jonkin verran ja ne pohjautuvat hyvin Tilaaajan tavoitteisiin.
--	---

4.2.2 Työpajatuotokset

Neuvottelutyöpajassa tarjoajille annettiin arvioitava tehtävä. Työpajan aikana laadittavan tuotoksen avulla arvioidaan Tarjoajan tiimin kykyä kehittää hanketta.

Tilaajan odotukset työpajatuotokselle ovat:

- Tuotoksessa vastataan tehtävänantoon onnistuneesti
- Tuotoksessa on huomioitu hankekohtaisuus
- Tuotoksessa on hanketta kehittäviä ehdotuksia
- Tuotoksen ratkaisut ovat selkeästi perusteltuja
- Tuotos on hyvin viimeistelty, sen ulkoasu on helposti luettavissa ja sen sisältö on helposti ymmärrettävissä
- Tuotos tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä

Työpajatuotoksen pituuden tuli olla enintään 4 kpl A4-kokoista sivua (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) + enintään 1 kpl A3-kokoista liitettä. Työpajatuotos tuli palauttaa PDF-formaatissa työpajapäivänä viimeistään klo 14.55 osoitteisiin ratikka@vantaa.fi ja mika.vaheri@boostbrothers.fi. Tilaajan henkilöt osallistuivat tehtävän toteuttamiseen palveluntarjoajan johdolla. Palveluntarjoaja sai yhdessä Tilaajan kanssa tarkentaa ja rajata työskentelyn tavoitteita hankkeen parhaaksi.

Osion arviointi:

Taulukko 5. Arviointikriteerit, Työpajatuotos

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Työpajatuotos	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita (kts. yllä).	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset (kts. yllä).	Tuotos täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä).	Tuotos täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset (kts. yllä).

TARJOAJA tRamWise	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 2: Työpajatuotos	
Pisteet:	60 pistettä
Perustelut:	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset Tuotoksessa vastataan tehtävänantoon pääosin onnistuneesti. Tuotoksessa on esitetty kattavasti eri näkökulmia hankkeeseen sopivan suunnitelmien laadunvarmistusmenettelyn laatimiseksi. Tilaajan erityiset odotukset menettelylle on huomioitu tuotoksessa. Hyväksymismenettelyn käsittely jää suppeaksi. Tuotoksessa on huomioitu pääosin hankekohtaisuus. Hankekohtaisuus on otettu pääosin huomioon tuotoksessa tunnistamalla mm. hankkeen organisaation eri tasot (allianssit, hanketaso ja tilaajaorganisaatio), aikaisemman suunnitteluvaiheen vaatimukset ja lähtötaso sekä hankkeeseen kuuluvat sidosryhmät. Tarjoaja on tuotoksessaan huomionut laadunvarmistukseen liittyvien tehtävien vastuunjaossa hankkeen eri organisaatiotasot. Tuotoksessa on osin hanketta kehittäviä ehdotuksia. Tuotoksessa on esitetty joitakin hanketta kehittäviä ehdotuksia mm. suunnitteluperusteissa määritetty itselle luovutus ja laatuvaatimusten täsmällinen määrittely oikea-aikaisesti. Ehdotusten perustelut on esitetty pääosin suppeasti. Tuotoksen ratkaisut ovat osin perusteltuja. Tuotoksessa on esitetty listaus konkreettisista laadunvarmistukseen liittyviä aiheita ja niitä on osin täsmennetty. Tuotoksessa esitetyt ratkaisut ovat pääasiallisesti suppeasti perusteltuja. Tuotos on hyvin viimeistelty, sen ulkoasu on helposti luettavissa ja sen sisältö on helposti ymmärrettävissä. Tuotos on hyvin viimeistelty ja sen ulkoasu on helposti luettavissa. Tuotoksen rakenne tukee tekstin luettavuutta mahdollistaen samalla tuotoksen laajan tietosisällön. Tuotos tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä. Tuotoksen pitää sisällään laajasti eri osa-alueilta konkreettisia laadunvarmistukseen liittyviä tehtäviä ja huomioita. Tuotoksessa esitetyt konkreettiset toimintatavat ja onnistumisen edellytykset tukevat niin kehitysvaiheen kuin koko hankkeen läpivientiä. Tuotoksessa esitetty matriisi tehtävien jakautumisesta hankkeen eri osa-alueille on konkreettinen hankkeen läpivientiä tukeva ehdotus.

TARJOAJA Valtikka	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 2: Työpajatuotos	
Pisteet:	50 pistettä
Perustelut:	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset Tuotoksessa vastataan tehtävänantoon osin onnistuneesti. Tarjoaja on tuotoksessaan esittänyt toimintamallin laadunvarmistuksen toteutukselle. Hyväksyntämenettelyn käsittely jää suppeaksi. Esityksessä on huomioitu pääasiallisesti tilaajan erityiset odotukset menettelylle. Tuotos pitää sisällään konkretiaa. Tuotoksessa on huomioitu hankekohtaisuus onnistuneesti. Tuotoksessa esitetty laadunvarmistusprosessi huomioi hankekohtaisuuden onnistuneesti ja tarjoaja on huomioinut mm. organisaatorakenteen ja sidosryhmäyhteistyöhön liittyvät hankekohtaiset elementit. Lisäksi tarjoaja on onnistuneesti tunnistanut ja esittänyt laadunvarmistuksen kannalta hankealueelle sijoittuvat kohteet ja osapuolet sekä esittänyt perusteet huomioilleen. Perusteet huomioille ovat pääosin yleisluonteisia. Tuotoksessa on osin suppeasti hanketta kehittäviä ehdotuksia. Tuotoksessa esitetty laadunvarmistusprosessi sisältää suppeasti hanketta kehittäviä ehdotuksia. Hankkeen laatutavoitteita mittaavan mittariston kehittäminen, joka huomioi mm. kaupunkiympäristön laadun, viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden, on yksittäinen hanketta kehittävä ehdotus. Tuotoksen ratkaisut ovat pääosin selkeästi perusteltu. Tuotoksessa esitetyt ratkaisut ovat pääosin selkeästi perusteltuja. Perustelut ovat joiltain osin yleistasoisia. Liitteessä 1 esitetyt hankkeen erityishuomiot ja niihin liittyvät erityispiirteet on esitetty selkeästi. Tuotos on pääosin hyvin viimeistelty, sen ulkoasu on helposti luettavissa ja sen sisältö on helposti ymmärrettävissä. Tuotos on pääosin selkeä kokonaisuus ja sen rakenne tukee tuotoksen luettavuutta. Tuotoksessa esitetyt asiat ovat melko helposti ymmärrettävissä ja niiden sisältö on melko helposti tulkittavissa. Tuotos tukee osin konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä. Tuotoksen sisältämät ehdotukset ovat melko yleisluonteisia. Tuotos tukee osin kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä vaatien kuitenkin jatkokehitystä.

4.3 Arviointiperuste 3: Hintatarjous

Hintatarjouksena toimii prosenttipohjainen allianssipalkkio (=palkkioprosentti), joka tarjotaan Tilaajan ilmoittaman sitomattoman euromääräisen toteutuksen korvattavien kustannusten arvion perusteella. Tarkemmat tiedot allianssipalkkiosta on esitetty alustavan tarjouspyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa liite 3.1 Kaupalliset ehdot ja liite 3.2 Korvattavat kustannukset.

*Tilaajan ilmoittama sitomaton euromääräinen arvio toteutuksen korvattavista kustannuksista on:
Osa-alue 1: Länsiosa: 8 400 000 € (alv 0 %).
Osa-alue 2: Itäosa: 3 900 000 € (alv 0 %).*

Tarjoaja antaa yhden palkkioprosentin, joka on yhteinen osa-alueille 1 ja 2. Tarjoajan tulee antaa hintatarjouksensa lopullisen tarjouspyynnön yhteydessä toimitettavalla Hintatarjouslomakkeella.

Tilaaja muodostaa tarjotun palkkioprosentin perusteella hintapisteet, joiden perusteella tehdään lopullinen tarjousten vertailu.

Alla esitettyssä taulukossa on esitetty tarjoajien tarjouksessaan esittämien palkkioprosenttien mukaiset hintapisteet osa-alueille 1 ja 2.

	tRamWise	Valtikka
Osa-alue 1 ja 2	61,50 %	59,50 %
Pisteet	29,02	30,00

5 Tarjousten pisteytys

5.1 Laatupisteet

Arviointiryhmä arvioi ja pisteyttää laadun arviointikriteerit nolasta sataan (0–100) viiden (5) pisteen tarkkuudella Lopullisen tarjouspyynnön liitteen 1.1 kohdissa 1.1.1, 1.1.2, 1.2.1 ja 1.2.2 esitettyjen arviointikriteerien mukaisesti muodostaen **arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet**.

Laatuosan pisteytys tehdään seuraavien vaiheiden mukaisesti:

1. Arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet painotetaan ilmoitettujen arviointikriteerikohtaisten painoarvojen mukaisesti (Taulukko 1). Näin muodostetaan painotetut arviointipisteet.
2. Painotetut arviointipisteet lasketaan yhteen arviointiperusteittain (arviointiperuste 1 ja 2) ja muutetaan arviointiperusteiden pisteiksi seuraavalla kaavalla:
(*Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa / Eniten pisteitä saaneen Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa*) * 100 pistettä * Arviointiperusteiden painoarvo
3. Laatupisteet saadaan summaamalla arviointiperusteiden 1 ja 2 pisteet yhteen. Laatupisteet pyöristetään kahden desimaalin tarkkuudella.

Seuraaviin taulukkoihin on koottu yhteenveto laatupisteytyksen tuloksista.

Arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet	tRamWise	Valtikka
Arviointiperuste 1: Laatutarjous		
1.1 Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta	85	55
1.2 Riskit ja mahdollisuudet	85	60
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen		
2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	60	80
2.2 Työpajatuotokset	60	50

Painotetut arviointipisteet	tRamWise	Valtikka
1.1 Kehitysvaiheen käynnistysuunnitelma suunnittelun osalta	51	33
1.2 Riskit ja mahdollisuudet	34	24
Arviointiperuste 1: Painotettujen arviointipisteiden summa	85	57
2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	36	48
2.2 Työpajatuotokset	24	20
Arviointiperuste 2: Painotettujen arviointipisteiden summa	60	68

Pisteet skaalattu arviointiperusteiden pisteiksi	tRamWise	Valtikka
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	40,00	26,82

Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	26,47	30,00
Yhteensä	66,47	56,82

5.2 Hintapisteet

Hintapisteet lasketaan kaavalla:

Hintapisteet = (alhaisin tarjottu palkkioprosentti / tarjoajan palkkioprosentti) * 100 pistettä * arviointiperusteen 3 painoarvo.

Hintapisteet pyöristetään kahden desimaalin tarkkuudella.

Alla esitettyssä taulukossa on esitetty tarjoajien tarjouksessaan esittämien palkkioprosenttien mukaiset hintapisteet

Arviointiperuste 3: Hintapisteet	tRamWise	Valtikka
Tarjottu palkkioprosentti	61,50 %	59,50 %
Hintapisteet	29,02	30,00

6 Yhteenveto ja Palveluntuottajien valinta

Tarjoajan tuli saada pisteitä jokaisesta arviointikriteeristä. Tarjous hylätään, mikäli Tarjoaja saa jostain osa-alueesta 0 pistettä.

Laatupisteet ja hintapisteet lasketaan yhteen. Maksimipistemäärä on 100 pistettä. Eniten pisteitä saanut tarjoaja valitaan Palveluntuottajaksi osa-alueelle 1. Toiseksi eniten pisteitä saanut Tarjoaja valitaan Palveluntuottajaksi osa-alueelle 2. Tasapistetilanteessa voittaja arvotaan.

Yhteenveto pisteistä	tRamWise	Valtikka
Laatupisteet	66,47	56,82
Hintapisteet	29,02	30,00
Kokonaispisteet	95,49	86,82

Valitaan eniten pisteitä saanut tarjoajaryhmittymä tRamWise palveluntuottajaksi osa-alueelle 1.

Valitaan toiseksi eniten pisteitä saanut tarjoajaryhmittymä Valtikka palveluntuottajaksi osa-alueelle 2.

18 §

Vantaan ratikan allianssin rakentajakumppanien valinta / HW

VD/380/02.08.00.00/2024

HW

Vantaan ratikan hankinnan hankintamenettely on toteutettu kevään ja alkukesän 2024 aikana erityisalojen hankintalain 38 §:n mukaisena neuvottelumenettelynä, joka on käynnistetty maaliskuussa 2024 julkaistulla hankintailmoituksella. Kokonaistaloudellisen arvioinnin perusteella hankintayksikkö esittää valittaviksi kaksi palveluntuottajaa Vantaan ratikan allianssin rakentajakumppaneiksi. Rakentamisesta vastaavat palveluntuottajat on kilpailutettu erikseen länsiosalle ja itäosalle. Allianssihankinnan kokonaisarvo on n. 660 milj. euroa (alv 0 %), josta HSY:n osuus on n. 57 milj.euroa (alv 0 %) ja Helsingin osuus n. 15 milj.euroa (alv 0 %) . Rakentamisen osuus em. 660 milj.euron (alv 0 %) kokonaissummasta on n. 560 milj. euroa (alv 0 %).

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt 20.3.2024 § 21 merkitä tiedoksi allianssikiilpailituksen periaatteet. Kaupunki on julkaissut hankintaa koskevan alustavan tarjouspyynnön ja osallistumispyynnön HILMA:ssa 26.3.2024 (TED-ilmoitus 27.3.2024, 183492–2024). Hankinta on EU-kynnysarvon ylittävä hankinta, johon sovelletaan erityisalojen hankintalakia (1398/2016). Hankinta on toteutettu neuvottelumenettelyllä.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toimii alliansseissa toisena tilaajana. Helsingin kaupunki ja Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy ovat sopineet, että Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy toimii Vantaan ratikan Helsingin puolelle ulottuvan osuuden tilaajana itäosan allianssissa. Kaikki tilaajaosapuolet tekevät omat hankintapäätöksensä. Lisäksi Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy avustaa Vantaan kaupunkia hankkeen kehitys- ja toteutusvaiheissa ratateknisten järjestelmien asiantuntijana. Tästä palveluhankinnasta tehdään erillinen hankintapäätös.

Hankintaan liittyy kolme mahdollista optiokokonaisuutta: hankelaajuuden ulkopuoliset johtosiirrot ja infran uusiminen (arvio enimmäisarvosta 20 milj. euroa (alv 0 %)), Vantaan liittyvien katu- ja kunnallisteknisten hankkeiden toteutus (arvio enimmäisarvosta n. 57 milj. euroa (alv 0 %)) sekä Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy omistamaan Vaaralan varikkoon liittyvät ratatyöt (arvio enimmäisarvosta n. 20 milj. euroa (alv 0 %)). Yleisenä periaatteena optioiden käyttöönoton osalta on, että optioiden mahdollisesta tilaamisesta päättää tavanomaisen päätöksentekoprosessinsa ja hallintosääntönsä mukaisesti se tilaajataho, jonka omistukseen ko. option kohde tulee.

Kaupunkitilalautakunta on päättänyt 15.5.2024 § 23 valita neuvottelumenettelyyn kaikki neljä (4) osallistumishakemuksen jättänyttä ehdokasta. Neuvotteluvaiheeseen on valittu ryhmittymät:

- **Great Vantaa** (GRK Suomi Oy, Kreate Oy)
- **Ratva** (YIT Infra Oy, NRC group Finland Oy)
- **Teli** (Skanska Infra Oy, Skanska Talonrakennus Oy)
- **Valssi** (Destia Oy, Destia Rail Oy)

Vantaan kaupunki on lähettänyt 19.4.2024 valituiksi tulleille tarjoajille kutsun neuvotteluihin. Hankinnan neuvotteluvaihe käynnistettiin ja ensimmäinen työpajajakso tarjoajien kanssa on pidetty 10.5.–13.5.2024. Toinen työpajajakso on pidetty 13.6.–16.6.2024, jolloin on pidetty myös hankintaa koskevat kaupalliset neuvottelut.

Tarjoajien tuli palauttaa lopulliset laatutarjouksensa yksi (1) päivä viimeisen työpajapäivänsä jälkeen. Laatutarjouksissa arvioitavia osa-alueita ovat

1. Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet (vertailuperuste 1.1)
2. Riskit ja mahdollisuudet (vertailuperuste 1.2)
3. Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta (vertailuperuste 1.3)

Kaikki tarjoajat jättivät lopulliset laatutarjouksensa ajallaan.

Työpajoissa arvioitiin tarjoajien kyvykkyyttä toimia hankkeessa. Arvioitavia osa-alueita ovat

1. Luottamuksen rakentaminen (vertailuperuste 2.1)
2. Työpajatuotos (vertailuperuste 2.2)

Kaikki tarjoajat osallistuivat työpajoihin tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisesti.

Tilaaja on julkaissut HILMA:ssa lopullisen tarjouspyynnön 20.06.2024, jossa on huomioitu työpajoissa ja sopimusneuvotteluissa esiin nousseet tarkennukset alustavaan tarjouspyyntöön. Tarjouspyynnön perusteella kaikki tarjoajat ovat jättäneet 4.7.2024 lopulliset hintatarjouksensa, jotka sisältävät

1. Palkkiotarjous länsiosalle (arviointiperuste 3.1)
2. Palkkiotarjous itäosalle (arviointiperuste 3.2)

Kaikki vastaanotetut tarjouksen osat olivat tarjouspyynnön mukaisia.

Palkkiotarjoukset on avattu vasta sen jälkeen, kun lopulliset laatupisteet (arviointiperusteet 1 ja 2) ovat selvillä. Vantaan kaupungin tarjouspyyntöaineistossa nimeämät henkilöt ovat arvioineet saadut tarjoukset ja arvioinneista on laadittu perustelumuiotio, joka on päätösesityksen liitteenä.

Saatujen tarjousten lopulliset yhteispisteet:

	Länsiosa	Itäosa
Great Vantaa	87,01	86,29
Ratva	80,92	79,55
Teli	59,67	57,46
Valssi	96,00	95,52

Tarjousten vertailussa valitaan ensin kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja länsiosalle, minkä jälkeen valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin palveluntuottaja itäosalle. Länsiosalle valittu palveluntuottaja ei voi tulla valituksi itäosalle, vaan tässä tapauksessa valitaan kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisin palveluntuottaja itäosalle.

Kokonaisarvioinnin perusteella Katujen ja puistojen palvelualue esittää, että länsiosan allianssin rakentajakumppaniksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Valssi ja itäosan allianssin rakentajakumppaniksi valitaan kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Great Vantaa.

Hanke toteutetaan hyväksytyjen hankesuunnitelmien enimmäishinnan puitteissa. Hankintapäätöksen jälkeen alkavan allianssin kehitysvaiheen (KAS) arvioidaan kestävän n. 10 kuukautta, jonka jälkeen tavoitteena on tehdä allianssin yhteinen päätös toteutusvaiheeseen siirtymisestä. Tarkempi aikataulu

laaditaan ja hyväksytään kehitysvaiheen alussa. Hanke etenee toteutusvaiheeseen näillä näkymin kesällä 2025, mikäli kehitysvaiheen päättyessä voidaan yhteisesti todeta, että enimmäishinta ei tule suurella todennäköisyydellä ylittymään.

Kehitysvaiheessa sopimusosapuolet suunnittelevat yhdessä hankkeen sisällön ja toteutuksen sekä määrittävät sen tavoitekustannuksen ja kannustinjärjestelmän. Kehitysvaiheen aikana sovitaan mahdollisesti myös toteutettavaksi ns. valmistelevia töitä esimerkiksi Tikkurilan ratapihalla, mikäli allianssit yhdessä katsovat valmistelevien töiden edistävän hankkeen toteutusta aikataulussaan vaarantamatta kuitenkaan tavoitekustannuksen syntymistä.

Voittaneilta ryhmittymiltä pyydetään ennen kehitysvaiheen sopimusten allekirjoitusta hankintalain edellyttämät rikosrekisteritiedot. Muut hankintalain edellyttämät selvitykset esitettävästä urakoitsijasta on tehty hankinnan aiemmassa vaiheessa.

Hankintasopimus syntyy vasta erillisen kirjallisen sopimuksen tekemisellä, joka voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun tarjoajien katsotaan saaneen tiedon päätöksestä (odotusaika).

Sovelletut oikeusohjeet: Hankintalaki, Vantaan kaupungin hankintaohjeet sekä Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 18

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) valita allianssin rakentajakumppaniksi länsiosalle kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Valssi,
- b) valita allianssin rakentajakumppaniksi itäosalle kokonaistaloudellisesti toiseksi edullisimman tarjouksen jättänyt ryhmittymä Great Vantaa,
- c) todeta, että allianssien kehitysvaiheen sopimukset voidaan allekirjoittaa vasta sitten, kun valtion rahoitus hankkeeseen on varmistunut, ja
- d) valtuuttaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja neuvottelemaan ja allekirjoittamaan toteutusvaiheen sopimukset, mikäli kehitysvaiheen jälkeen kaikki allianssikumppanit päättävät yhdessä edetä toteutusvaiheeseen.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan jäsen Tuomas Vanhanen esitti kaupunkitilalautakunnan jäsen Minna Heikkisen kannattamana asian jättämistä pöydälle.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Vanhasen esitystä pöydällepanosta, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 11 jaa-ääntä (Ellonen, Hummastenniemi, Hynninen, Kiljunen, Liutu, Oja, Pajunen, Puha, Siniketo-Pietilä, Toivonen, Viilo) ja 4 ei-ääntä (Hartikainen, Heikkinen, Lind, Vanhanen). Puheenjohtaja totesi esityksen pöydällepanosta tulleen hylätyksi. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupungininsinöörin esitys.

Merkittiin, että vasemmistoliiton lautakuntaryhmä jätti asiaan seuraavan pöytäkirjalausuman, johon sosialidemokraattinen lautakuntaryhmä yhtyi:

”Iso ratikkahanke luo tilaisuuden tuoda käytäntöön kaupunginvaltuustossa hyväksytyjä linjauksia, joilla osallistettaisiin vantaalaisia opiskelijoita ja kehitettäisiin yleisesti rakennushankkeiden valvontaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sen, että aliurakkasopimuksiin tulee kirjata Vantaan Varian rakennusalan oppilaiden tukeminen työharjoittelupaikkojen tarjoamisen kautta. Ratikkahankkeessa tulee kehottaa urakoitsijoita oppilaitosyhteistyöhön. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt, että Vantaalla pilotoidaan harmaan talouden työmaakierrokset samaan tapaan kuin Helsingissä, jonka kohteita valvotaan yhteisillä työmaakierroksilla kaupungin, Rakennusteollisuus Ry:n ja Rakennusliiton kesken. Vantaan on aloitettava kierrosten pilotointi ja parannettava siten valvonnan tasoa.”

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Perustelumuistio

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 040 534 6960,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan ratikan allianssihanke, Rakentaja

Perustelumuistio

3.7.2024

Sisällysluettelo

1	Hankintayksikkö.....	3
2	Johdanto.....	3
3	Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus.....	5
4	Tarjousten arviointi.....	5
4.1	Arviointiperuste 1: Laatutarjous.....	6
4.1.1	Laatutarjouksen osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet.....	6
4.1.2	Laatutarjouksen osa 2: Riskit ja mahdollisuudet.....	16
4.1.3	Laatutarjouksen osa 3: Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta.....	22
4.2	Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen.....	32
4.2.1	Luottamuksen rakentaminen työpajoissa.....	32
4.2.2	Työpajatuotokset.....	42
4.3	Arviointiperuste 3: Hintatarjous.....	51
5	Tarjousten pisteytys.....	52
5.1	Laatupisteet.....	52
5.1.1	Osa-alueen 1 laatupisteytys.....	52
5.1.2	Osa-alueen 2 laatupisteytys.....	53
5.2	Hintapisteet.....	54
5.2.1	Osa-alueen 1 hintapisteytys.....	55
5.2.2	Osa-alueen 2 hintapisteytys.....	55
6	Yhteenveto ja Palveluntuottajien valinta.....	56
6.1	Osa-alueen 1 palveluntuottajan valinta.....	56
6.2	Osa-alueen 2 palveluntuottajan valinta.....	56

1 Hankintayksikkö

Vantaan kaupunki

c/o Vantaan kaupunki, PL 1100
01030 Vantaa

Yhteyshenkilö:

Henry Westlin

henry.westlin@vantaa.fi

0400 417 436

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)

PL 100, 00066 HSY
00240 Helsinki

Yhteyshenkilö:

Jarno Köykkä

jarno.koykka@hsy.fi

0400 442 753

Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy

PL 100, 01022 Kaupunkiliikenne
Hämeentie 86, 00550 Helsinki

Yhteyshenkilö:

Artturi Lähdetie

artturi.lahdetie@kaupunkiliikenne.fi

040 673 1602

2 Johdanto

Tämä asiakirja liittyy hankintaan Vantaan ratikan allianssihanke, Rakentaja (TED-numero 183492-2024, diaarinumero: VD/380/02.08.00.00/2024). Tähän hankintaan liittyvät kaupungininsinöörin 23.4.2024 tekemä valmisteleva päätös ja Vantaan kaupunkilalautakunnan 15.5.2024 tekemä päätös.

Tässä perustelumuistiossa esitetään hankinnan osa-alueiden 1 ja 2 arviointiperusteiden 1–3 arviointi.

Tarjousten arvioinnista vastasi seuraava arviointiryhmä:

- Sauli Hakkarainen, Vantaan kaupunki
- Jussi Hiltunen, Vantaan kaupunki
- Jaakko Koivunurmi, Vantaan kaupunki
- Petra Linnasaari, Vantaan kaupunki
- Justiina Nieminen, Vantaan kaupunki
- Henry Westlin, Vantaan kaupunki
- Kalle Uusitalo, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
- Mikko Asikainen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Otto Kyrklund, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Henri Paananen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy
- Juho Lautala, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija
- Matti Sivunen, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija
- Tuomas Talasma, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija
- Mika Vaheri, Boost Brothers Oy, Allianssiasiantuntija

Hankintamenettelyn ensimmäisellä neuvottelukierroksella puolueettomana tarkkailijana on toiminut Matti Kiiskinen (Teknologiateollisuus ry / SKOL ry) ja toisella neuvottelukierroksella Kari Muhonen (INFRA ry).

3 Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuus

Hankintayksikkö vastaanotti tarjoajaryhmittymien tarjoukset määräaikaan mennessä.

Lopullinen laatutarjous osa-alueista 1 ja 2 tuli jättää 24 tuntia tarjoajaryhmittymän toisen työpajan päättymisestä. Hintatarjous tuli jättää 4.7.2024 klo 12:00 mennessä. Määräaikoihin mennessä lopullisen laatutarjouksen sekä hintatarjouksen jättivät:

- **Great Vantaa** (GRK Suomi Oy, Kreate Oy)
- **Ratva** (YIT Infra Oy, NRC group Finland Oy)
- **Teli** (Skanska Infra Oy, Skanska Talonrakennus Oy)
- **Valssi** (Destia Oy, Destia Rail Oy)

Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia.

4 Tarjousten arviointi

Osa-alueilla 1 ja 2 arvioitavat arviointiperusteet on esitetty alla olevassa taulukossa 1. Pisteytys koostuu laatu- ja hintapisteytyksestä. Arviointi tehdään luvuissa 4.1–4.3 kuvatulla tavalla. Pisteet painotetaan taulukossa 1 esitettyjen prosenttien mukaisesti.

Hintatarjoukset (arviointiperuste 3) avataan arviointiperusteiden 1 ja 2 arvioinnin valmistuttua. Puolueettomat tarkkailijat osallistuivat tarjousten arviointiin ja hintatarjousten avaamiseen.

Taulukko 1. Arviointiperusteet

Arviointiperusteet (Alla arviointiperusteiden sisäiset arviointikriteerit)	Painoarvo osa-alueessa 1 (Alla arviointikriteerin painoarvo)	Painoarvo osa-alueessa 2 (Alla arviointikriteerin painoarvo)	Minkä perusteella arvioidaan?
Arviointiperuste 1: Laatutarjous 1. Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet 2. Riskit ja mahdollisuudet 3. Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta	45 % 40 % 30 % 30 %	40 % 60 % 40 % 0 %	Kirjallinen laatutarjous
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen 1. Luottamuksen rakentaminen	25 % 60 %	30 % 60 %	Työpajat 1 ja 2 sekä työpajatuotokset 1 ja 2

työpajoissa 2. Työpajatuotokset	40 %	40 %	
Arviointiperuste 3: Hintatarjous 1. Allianssipalkkio osa-alue 1 2. Allianssipalkkio osa-alue 2	30 % 100 % 0 %	30 % 0 % 100 %	Hintatarjous
Yhteensä:	100 %	100 %	

4.1 Arviointiperuste 1: Laatutarjous

Laatutarjous koostuu kolmesta osasta:

1. Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet
2. Riskit ja mahdollisuudet
3. Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta

Arviointikriteerit on esitetty taulukoissa, joissa on esitetty pisteytyksen arviointiperusteet neljän mallipistemäärän osalta. Mikäli tarjous arvioidaan esitetyistä arviointiperusteista osittain mallipisteiden kuvauksia paremmaksi tai heikommaksi, voidaan käyttää mallipisteitä tai niiden alittavia/ylittäviä pisteitä. Pisteet voidaan antaa välillä 0–100 ja pisteitä annetaan viiden (5) pisteen välein.

4.1.1 Laatutarjouksen osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet

Tarjoajan tulee laatia kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteista esitys, joka toimii realistisena, käyttökelpoisena ja selkeänä lähtökohtana allianssin eri osapuolten aikataulusuunnittelulle. Tilaajan tavoitteena on, että valittujen palveluntuottajien laatimien aikataulujen ja läpiviennin periaatteiden perusteella allianssi pystyy tehokkaasti laatimaan yhteisen kehitysvaiheen aikataulun nopeasti kehitysvaiheen käynnistyttyä.

Tilaajan odotuksia kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteille:

- Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti ylätasolla koko hankkeen aikataulu ja sen läpivienti sekä kustannusten syntyminen (kassavirta)
- Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja perustellusti kehitysvaiheen alun tärkeimmät tutkittavat vaihtoehdot sekä periaatteet vaihtoehtojen tutkimiselle.
- Esityksestä käy selkeästi ja realistisesti ilmi millä aikataululla lähtötietoja tulee hankkia ja miten varmistetaan niiden saaminen aikataulussa
- Esitys kuvaa konkreettisesti ja käyttökelpoisesti kehitysvaiheen tärkeimmät tuotokset/maalit ja päätökset sekä tavan mitata niissä onnistuminen
- Esitys kuvaa selkeästi kuinka tärkeimmät tuotokset vastuutetaan tekijöille
- Esitys kuvaa tarkoituksenmukaisesti ja asiantuntevasti kehitysvaiheen työsuunnitelman ensimmäisen kahden kuukauden osalta viikkotarkkuudella ja koko kehitysvaiheen työsuunnitelman kuukausitasolla
- Esitys tunnistaa ja huomioi tarpeet eri osapuolten integroitumiselle perustellusti ja toimii erinomaisena pohjana eri osapuolten integroitumisen käynnistämiseksi

Osion pituus on enintään 5 kpl A4-kokoista sivua tekstiä (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) ja enintään 3 kpl A3-kokoista liitettä.

Osion arviointi:

Taulukko 2. Arviointikriteerit, Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä heikosti.	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä kohtalaisesti.	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin.	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä erinomaisesti.

TARJOAJA GREAT VANTAA	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	
Pisteet:	85
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti ylätasolla koko hankkeen aikataulu ja sen läpivienti sekä kustannusten syntyminen (kassavirta). Esityksessä kuvataan hankkeen aikataulua jaoteltuna varsin tarkasti eri osa-alueisiin ja tehtäviin sekä välitavoitteisiin. Aikataulussa on korostettu aikataulun ja rakentamisen logistiikan kannalta merkittäviä työvaiheita. Kassavirta on esitetty hyödyllisesti sekä idän että lännen osalta. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja perustellusti kehitysvaiheen alun tärkeimmät tutkittavat vaihtoehdot sekä periaatteet vaihtoehtojen tutkimiselle. Esitys käsittelee jäsennellysti ja laajasti tutkittavia vaihtoehtoja toimenpiteineen ja kehittämiskäytännöineen sekä sisältää kattavan analyysin niiden vaikutuksista. Esityksestä käy selkeästi ja realistisesti ilmi millä aikataululla lähtötietoja tulee hankkia ja miten varmistetaan niiden saaminen aikataulussa. Esityksessä on kuvattu systemaattisesti tarvittavat lähtötiedot ja niitä on myös aikataulutettu kehitysvaiheen aikatauluun. Esityksessä on kuvattu toimenpiteitä ja menetelmiä lähtötietojen hankkimiseen. Esitys kuvaa konkreettisesti ja käyttökelpoisesti kehitysvaiheen tärkeimmät tuotokset/maalit ja päätökset sekä tavan mitata niissä onnistuminen. Tärkeimmät tuotokset on esitetty systemaattisesti, tuotoksille on asetettu aikataulu ja vastuuhenkilöt. Lisäksi on esitetty tarpeet allianssien yhteistyölle ja AJR päätöksille. Tärkeät päätökset näkyvät aikatauluissa. Esityksessä on kuvattu onnistumisen mittaamisen tapa. Esitys kuvaa pääosin kuinka tärkeimmät tuotokset vastuutetaan tekijöille. Esityksessä on kuvattu laajasti vastuuhenkilöitä eri tehtäville sekä osittain vastuuttamisen periaatteita tilannekuvan, APR:n roolin ja palkitsemisen näkökulmista, mutta vastuuttamisen toimintavan esitys jää yleisluontoiseksi. Esitys kuvaa tarkoituksenmukaisesti ja asiantuntevasti kehitysvaiheen työsuunnitelman ensimmäisen kahden kuukauden osalta viikkotarkkuudella ja koko kehitysvaiheen työsuunnitelman kuukausitasolla. Esityksessä on listattu ja ryhmitelty tarkoituksenmukaisesti kehitysvaiheen tehtäviä vastuuhenkilöineen. Esitys tunnistaa hankkeen suunnitelutilanteen ja hyödyntää tarjoajan analyysia suunnitelmatilanteesta hyvin. Esitys tunnistaa ja huomioi tarpeita eri osapuolten integroitumiselle, toimien siten hyvänä pohjana eri osapuolten integroitumisen käynnistämiseksi. Esityksessä on kuvattu tarpeita integroitumiselle sekä siihen liittyviä näkökulmia, integroitumiskäytäntöjä ja niiden käyttöönottoa, mutta kuvaukset ovat osin yleisellä tasolla integroitumisen käynnistämisen näkökulmasta. Esityksessä

	tunnistetaan hyvin hankkeeseen liittyviä erityispiirteitä kuten hanketaso, yhteinen osaprojekti ja osaprojektit. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin. Esitys muodostaa eheän ja kattavan kokonaisuuden. Siinä on huomioitu hankkeen käynnistämisen ja läpiviennin kannalta olennaiset asiat, kuten organisaatio, osaprojektit, aikataulut kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen sekä käyttöönoton osalta käytännöllisellä, osin yksityiskohtaisella tasolla, jotka tukevat esityksen toteutettavuutta. Tarjoajan esitys perustuu laajaan ja realistiseen analyysiin hankkeen tilanteesta.
--	--

TARJOAJA RATVA	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	
Pisteet:	75
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti ylätasolla koko hankkeen aikataulu ja sen läpivienti sekä kustannusten syntyminen (kassavirta). Kassavirran sekä aikataulun kuvaus on selkeä ja hyvin informatiivinen. Aikataulussa on tunnistettu kriittinen polku eri tehtävien ja osaprojektien välillä. Kassavirta on esitetty hyödyllisesti sekä idän että lännen osalta. Esityksessä kuvataan osin asiantuntevasti ja perustellusti kehitysvaiheen alun tutkittavia vaihtoehtoja sekä yleisiä periaatteita vaihtoehtojen tutkimiselle. Vaihtoehdot on esitetty selkeästi, mutta suppeasti (vaihtoehtoja on vähän ja niitä on kuvattu niukasti), ja ovat osin epärealistisia (esim. Lentoaseman siltarakenteen poisto). Perustelut ja kuvaukset vaihtoehtojen tutkimiselle ovat yleisluontoisia ja osin suppeat (esimerkiksi tarjoajan esittämiä ratkaisuvaihtoehtoja ei ole perusteltu eikä niiden vaikutuksien arviointia ole esitetty). Esityksestä käy osin ilmi millä aikataululla lähtötietoja tulee hankkia ja miten varmistetaan niiden saaminen aikataulussa. Esityksessä on kuvattu yksittäisiä lähtötietoihin liittyviä näkökulmia (esim. yksittäisiä tarvittavia lähtötietoja sekä lähtötietojen kriittisyyden arvioinnin prosessi) ja esitetty yleinen aikataulu lähtötietoihin liittyen (aikataulu sisältää erittäin niukasti tietoa siitä, mitä lähtötietoja ollaan hankkimassa ja milloin, joten sen realistisuutta on vaikea arvioida). Esityksessä on vain yksittäisiä toimenpiteitä liittyen lähtötietojen saamiseen aikataulussa. Esitys kuvaa konkreettisesti ja käyttökelpoisesti kehitysvaiheen tärkeimmät tuotokset/maalit ja päätökset sekä tavan mitata niissä onnistuminen. Päätöksentekopisteet on aikataulutettu ja kuvattu selkeästi osana aikataulua. Tärkeimmät tuotokset on listattu vaiheittain, vastuutettu, ja mittarointi on esitetty. Esitys kuvaa osin kuinka tärkeimmät tuotokset vastuutetaan tekijöille. Esityksessä on osoitettu vastuulliset tahot ryhmätasolla tärkeimmille tuotoksille. Kuvaus vastuuttamisesta jää yleiselle tasolle, sillä se ottaa kantaa vain erittäin niukasti toimintatapaan, jolla vastuutus tehdään. Esitys kuvaa pääosin tarkoituksenmukaisesti ja asiantuntevasti kehitysvaiheen työsuunnitelman ensimmäisen kahden kuukauden osalta viikkotarkkuudella ja koko kehitysvaiheen työsuunnitelman kuukausitasolla. Aikataulussa on esitetty tehtävät, kriittistä polkua sekä tärkeimmät välitavoitteet ja päätöksentekopisteet. Esitys jää osin yleisluontoiseksi, esimerkiksi suunnittelun osalta. Tehtävien linkittyminen osaprojekteihin jää epäselväksi. Esitys tunnistaa ja huomioi tarpeet eri osapuolten integroitumiselle

	perustellusti ja toimii pienin tarkennuksin erinomaisena pohjana eri osapuolten integroitumisen käynnistämiseksi. Osapuolten integroitumisen periaatteet ja tehtävät on kuvattu laajasti ja niitä on perusteltu. Rajapintoja on esitetty allianssi- ja hankerajojen yli. Integroitumiseen liittyvää aikataulua on tehty yksityiskohtaisesti, mutta sen yhteensopivuus kehitysvaiheen muun aikataulun kanssa jää osin epäselväksi (esim. sisältääkö kehitysvaiheiden ensimmäisten viikkojen päivätasosuunnitelma kehitysvaiheen aikataulussa esitetyt tehtävät täysin vai osittain). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin. Esitys muodostaa kattavan kokonaisuuden, erityisesti integroinnin näkökulmasta. Siinä on huomioitu hankkeen käynnistämisen ja läpiviennin kannalta olennaisia asioita, kuten organisaatio, osaprojektit ja aikataulut kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen osalta. Tarjoajan analyysi hankkeen tilanteesta painottuu organisaatioon liittyviin näkökulmiin ja on tältä osin ansiokas.
--	--

TARJOAJA TELI	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	
Pisteet:	60
Perustelut:	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset. Esityksessä kuvataan pääosin asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti ylätasolla koko hankkeen aikataulu ja sen läpivienti sekä kustannusten syntyminen (kassavirta). Esitys on selkeytensä vuoksi helposti luettava. Koko hankkeen aikataulussa on esitetty yksittäisten osaprojektien alku- ja loppuajankohtia. Koko hankkeen aikataulun tarkkuus on hyvin karkea. Kassavirta on esitetty hyödyllisesti sekä idän että lännen osalta. Esityksessä kuvataan pääosin asiantuntevasti ja perustellusti kehitysvaiheen alun tärkeimmät tutkittavat vaihtoehdot sekä periaatteet vaihtoehtojen tutkimiselle. Esityksessä on kuvattu vaihtoehtoja, joille on myös arvioitu potentiaalinen kustannussäästö. Arviota mahdollisesta aikataulusäästöstä ei ole esitetty. Esitykseen sisältyy kuvaus vaihtoehtojen tutkimisen prosessista. Esityksestä käy pääosin ilmi millä aikataululla lähtötietoja tulee hankkia ja miten varmistetaan niiden saaminen aikataulussa. Tarvittavat lähtötiedot on esitetty selkeästi taulukossa ja niiden tarve on aikataulutettu lähtötietokohtaisesti, mutta niiden perustelut on esitetty yleisluontoisesti. Esitetyt lähtötietotarpeet ovat yleisluontoisia (esimerkiksi niiden tarvetta on perusteltu suunnitelmatilanteeseen liittyen vain yksittäisesti, ja ne kohdentuvat pääasiassa vain vallitseviin olosuhteisiin). Esitys kuvaa osin konkreettisesti ja käyttökelpoisesti kehitysvaiheen tärkeimmät tuotokset/maalit ja päätökset sekä tavan mitata niissä onnistuminen. Esitykseen on laadittu tiekartta, johon on esitetty tärkeimmät tuotokset ja päätökset. Tuotokset ja onnistumisen mittaustavat ovat yleisluontoisia. Esitys kuvaa osin kuinka tärkeimmät tuotokset vastuutetaan tekijöille. Esityksessä on osoitettu vastuulliset tahot ryhmätasolla osalle tuotoksista. Kuvaus vastuuttamisesta jää yleiseksi. Esitys kuvaa osin tarkoituksenmukaisesti ja asiantuntevasti kehitysvaiheen työsuunnitelman ensimmäisen kahden kuukauden osalta viikkotarkkuudella ja koko kehitysvaiheen työsuunnitelman kuukausitasolla. Esityksessä on kuvattu selkeästi, mutta yleisluontoisesti kehitysvaiheen tehtäviä ja päätöksentekoon liittyvät vaiheet. Esitys jää osin yleisluontoiseksi, esimerkiksi suunnittelun osalta. Tehtävien linkittyminen osaprojekteihin jää epäselväksi. Esitys tunnistaa ja huomioi tarpeet eri osapuolten integroitumiselle perustellusti ja osin toimii pohjana eri osapuolten integroitumisen käynnistämiseksi. Integroitumisen tehtäviä ja vaiheita on esitetty taulukossa. Tehtäviä on kuvattu ja

	aikataulutettu osin yleisluonteisesti, joten sen käytettävyys pohjana integraation käynnistämiseksi vastaa osin tilaajan odotuksia. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä kohtalaisesti. Esityksessä on huomioitu kehitysvaiheen käynnistämisen ja läpiviennin kannalta asioita käytännöllisellä, mutta monilta osin yleisluontoisella tasolla.
--	--

TARJOAJA VALSSI	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 1: Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	
Pisteet:	100
Perustelut:	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja tarkoituksenmukaisesti ylätasolla koko hankkeen aikataulu ja sen läpivienti sekä kustannusten syntyminen (kassavirta). Aikataulun esitystapa on selkeä ja siitä käy hyvin ilmi tehtävien vaiheistus, ja siinä linkitetään asiantuntevasti suunnittelutarpeet rakentamiseen. Aikataulussa esitetään osaprojektit. Kassavirta on esitetty koko hankkeen osalta. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja perustellusti kehitysvaiheen alun tärkeimmät tutkittavat vaihtoehdot sekä periaatteet vaihtoehtojen tutkimiselle. Merkittävimmät tutkittavat vaihtoehdot on esitetty ja perusteltu selkeästi taulukkomuodossa ja niille on esitetty arviot aikataulu- ja kustannussäästöistä sekä muista vaikutuksista. Periaatteet vaihtoehtojen tutkimiselle on esitetty aiheittain erittäin hankespesifisti ja erilaisia skenaarioita tunnistaan. Esityksestä käy erittäin selkeästi ja realistisesti ilmi millä aikataululla lähtötietoja tulee hankkia ja miten varmistetaan niiden saaminen aikataulussa. Tarvittavat lähtötiedot on esitetty taulukossa ja niiden tarve on aikataulutettu. Kuvaukseen sisältyy henkilöille kohdistettu vastuu lähtötiedon hankkimisesta sekä toimenpiteet aikataulussa pysymisen varmistamiseen. Esitys kuvaa konkreettisesti ja käyttökelpoisesti kehitysvaiheen tärkeimmät tuotokset/maalit ja päätökset sekä tavan mitata niissä onnistuminen. Esityksessä on kuvattu laajasti eri vaiheiden tärkeimmät tuotokset ja maalit, tuotokset ja maalit on aikataulutettu. Esitys huomioi hyvin hankkeen eri näkökulmia (esimerkiksi työnjako allianssien välillä). Esitys sisältää myös kuvauksen, kuinka allianssi viimeistelee esityksen yhteistä käyttöönottoa varten. Esitys kuvaa selkeästi kuinka tärkeimmät tuotokset vastuutetaan tekijöille. Esityksessä on kuvattu kattavasti tehtävien vastuuttamista tekijöille sekä selkeä toimintamalli, miten vastuuttaminen käytännössä tehdään. Esitys kuvaa tarkoituksenmukaisesti ja asiantuntevasti kehitysvaiheen työsuunnitelman ensimmäisen kahden kuukauden osalta viikkotarkkuudella ja koko kehitysvaiheen työsuunnitelman kuukausitasolla. Esityksessä on kuvattu ja aikataulutettu tärkeimpiä tehtäviä avaten niiden sisältöä ja tavoitteita sekä osoitettu vastuutahot. Tehtävät linkittyvät osaprojekteihin. Esitys tunnistaa hankkeen suunnitelutilanteen ja hyödyntää tarjoajan analyysia suunnitelmatilanteesta erittäin hyvin. Esitys tunnistaa ja huomioi erinomaisesti tarpeet eri osapuolten integroitumiselle perustellusti ja toimii erinomaisena pohjana eri osapuolten integroitumisen käynnistämiseksi. Esityksessä on erinomainen kuvaus integraation eri tasoista ja tunnistettu kattavasti osapuolia. Esitys huomioi hankkeen erityispiirteet. Integroitumisen

	tehtäviä ja odotusarvoa eri tasoilla on kuvattu. Integroitumisen aikataulu linkittyy kehitysvaiheen työsuunnitelmaan. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä erinomaisesti. Esitys muodostaa erittäin kattavan ja eheän kokonaisuuden. Siinä on huomioitu hankkeen käynnistämisen ja läpiviennin kannalta olennaiset asiat, kuten organisaatio, osaprojektit, aikataulut kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen sekä käyttöönoton osalta yksityiskohtaisella ja käytännöllisellä tasolla. Tarjoajan esitys perustuu erittäin laajaan ja realistiseen analyysiin hankkeen tilanteesta.
--	--

4.1.2 Laatutarjouksen osa 2: Riskit ja mahdollisuudet

Tarjoajan tulee esittää oma perusteltu analyysinsä hankkeen merkittävimmistä riskeistä ja mahdollisuuksista sekä riskienhallinnasta. Analyysissa tulee esittää kymmenen (10) kehitysvaiheeseen liittyvää ja kymmenen (10) toteutusvaiheeseen liittyvää hankkeen kannalta merkittävintä riskiä/mahdollisuutta, arvioida niiden vaikutuksia (positiivinen tai negatiivinen) ja todennäköisyyttä sekä esittää niille hallintakeinot. Merkittävyydellä tarkoitetaan riskin/mahdollisuuden todennäköisyyden ja vaikuttavuuden yhteisvaikutusta suhteessa tavoitteisiin ja reunaehtoihin. Lisäksi esityksessä tulee kuvata toteutuskelpoisesti riskienhallinnan menettelyt, joilla Tarjoaja hallitsee hankkeen riskit.

Tilaajan odotuksia riskien ja mahdollisuuksien analysoinnille:

- Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet sekä perusteltu niiden vaikutukset ja todennäköisyys selkeästi ja asiantuntevasti
- Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet
- Esitys sisältää realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoimiseksi ovat relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia
- Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan riskitarkastelua (Liite 6.6 riskienhallinta)

Osion pituus on enintään 4 kpl A4-kokoista sivua (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) + enintään 2 kpl A3-kokoista liitettä.

Osion arviointi:

Taulukko 3. Arviointikriteerit, Riskit ja mahdollisuudet

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Riskit ja mahdollisuudet	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä heikosti.	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä kohtalaisesti.	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin.	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä erinomaisesti.

TARJOAJA GREAT VANTAA	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 2: Riskit ja mahdollisuudet	
Pisteet:	80
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin. Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet sekä osin perusteltu niiden vaikutukset ja todennäköisyys selkeästi ja asiantuntevasti. Hankkeen merkittävimmät riskit ja mahdollisuudet on tunnistettu ja kuvattu selkeästi ja yksityiskohtaisesti. Riskejä ja mahdollisuuksia on perusteltu sanallisesti erityisesti kustannusten osalta. Vaikutuksia ja todennäköisyyksiä on arvioitu kustannusten lisäksi lähinnä yksinkertaisella numeerisella asteikolla, jota ei ole tarkemmin avattu. Seuraamusten vakavuutta ja todennäköisyyttä on arvioitu vain kokonaisriskin tasolla. Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet. Hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet on huomioitu kattavasti. Erityisesti hallintatoimenpiteet on esitetty monilta osin yksityiskohtaisesti, ja ne osoittavat perehtymistä hankkeen suunnitelmiin. Esitys sisältää realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoidmiseksi ovat pääosin relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia. Toimenpiteet ovat pääosin relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia, mutta toimenpiteiden aikataulutus ja toimenpiteistä vastaavat tahot on esitetty lähinnä periaatteellisella tasolla. Riskienhallintaprosessi on esitetty laajasti ja esityksessä korostuu riskienhallinnan linkittyminen hankekokonaisuuteen. Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan riskitarkastelua Esitys valtaosiltaan tuo lisäarvoa tilaajan riskitarkasteluun tunnistamalla uusia näkökulmia. Vähäisiltä osin esitys nojaa tilaajan riskitarkasteluun ja tarjoaa sitä täydentämään ratkaisuja riskien hallintaan. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin. Esitys on konkreettinen kehitysvaiheen ja hankkeen läpivientiä tukevalla tavalla, pois lukien yksittäisten kehitysvaiheen riskien ja mahdollisuuksien kuvausten epäkonkreettisuus.

TARJOAJA RATVA	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 2: Riskit ja mahdollisuudet	
Pisteet:	80
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin. Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet sekä perusteltu niiden vaikutukset ja todennäköisyys selkeästi ja asiantuntevasti. Hankkeen merkittävimmät riskit ja mahdollisuudet on tunnistettu ja kuvattu selkeästi ja pääosin yksityiskohtaisesti. Vaikutuksia ja todennäköisyyksiä on arvioitu systemaattisesti perustuen hankkeeseen luotuun arviointimatriisiin, joka on kuitenkin osin yleisellä tasolla. Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on pääosin kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet. Hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet on huomioitu pääosin kattavasti, mutta osa hankkeen erityispiirteistä (esim. kahden allianssin toimittama raitiotiejärjestelmä) sekä osa allianssille asetetuista tavoitteista on huomioitu pintapuolisesti (esim. kehittyvä organisaatio ja tekniset verkostot). Esitys sisältää realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoimiseksi ovat osin relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia. Toimenpiteet ovat pääosin relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia, mutta osa toimenpiteistä on yleisiä ja kuvattu suppeasti. Toimenpiteiden perusteluita on esitetty niukasti. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu ja tulokset on esitetty informatiivisesti. Toimenpiteiden vastaavat tahot on esitetty selkeästi, mutta niiden aikataulutus on esitetty periaatteellisella tasolla. Esitetty riskienhallintaprosessi on suppea, ja jää osin yleistasoiseksi (esim. hankekohtaisuus näkyy esitetyssä prosessissa vain pieneltä osin). Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan riskitarkastelua. Esitys valtaosiltaan tuo lisäarvoa tilaajan riskitarkasteluun tunnistamalla uusia näkökulmia. Vähäisiltä osin esitys nojaa tilaajan riskitarkasteluun ja tarjoaa sitä täydentämään ratkaisuja riskien hallintaan. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin. Konkreettisuus toteutuu valtaosin kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä tukien. Riskienhallintatoimenpiteissä konkreettisuus on paikoin puutteellinen.

TARJOAJA TELI	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 2: Riskit ja mahdollisuudet	
Pisteet:	50
Perustelut:	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset. Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hankkeen riskejä / mahdollisuuksia sekä perusteltu niiden vaikutukset ja todennäköisyys pääosin selkeästi ja osin asiantuntevasti. Osa hankkeen merkittävimmistä riskeistä ja mahdollisuuksista on tunnistettu ja kuvattu selkeästi ja yksityiskohtaisesti, mutta osa tunnistetuista riskeistä ja mahdollisuuksista on yleisluontoisia ja osa ristiriitaisia (esimerkiksi hankkeen massatalous on ilmoitettu sekä riskinä että mahdollisuutena, joiden toteutuminen on ilmoitettu yhtä todennäköisinä). Vaikutuksia on arvioitu pääosin tavoitteiden näkökulmista, mutta kustannusvaikutusten arvioinnissa käytetty skaala huomioi heikosti hankkeen mittakaavan. Todennäköisyyden arviointiin on käytetty numeerista arvoa, jonka skaalaa on esitetty epäselvästi ja siksi esitystä on tältä osin vaikea tulkita. Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on osin huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet. Hankkeen reunaehdot ja tavoitteet on huomioitu osin. Reunaehtojen osalta esityksestä jää epäselväksi budjetin ymmärtäminen reunaehtona. Tavoitteiden osalta osaa allianssin tavoitteista käsitellään hyvin pintapuolisesti (esim. kehittyvä organisaatio, verkostot). Riskien ja mahdollisuuksien kuvaukset ja perustelut ovat osittain suppeita (esim. esityksestä on vaikea tulkita, miksi "hankkeen positiivinen julkisuuskuva toteutuu" on nostettu mahdollisuudeksi, sillä se vastaa pitkälti tilaajan tavoitetta), eikä niitä ole systemaattisesti sidottu hankkeen erityispiirteisiin (esim. suunnittelutilanne ja raitiotiejärjestelmän huomiointi on hyvin vähäistä). Riskienhallintatoimenpiteissä on huomioitu hankkeen erityispiirteitä hyvin. Esitys sisältää riskienhallintasuunnitelman, jossa jotkin toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoimiseksi ovat relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia. Esitetyt riskienhallintatoimenpiteet ovat osin relevantteja, mutta merkittäviltä osin yleisiä ja epäkonkreettisia ja näin ollen niiden vaikuttavuus ja toteutuskelpoisuus on kyseenalainen. Riskienhallintatoimille on esitetty vastaavat tahot karkealla, periaatteellisella tasolla, mutta toimenpiteille ei ole esitetty aikataulua. Sidosryhmäyhteistyötä riskienhallintatoimena ja riskien tunnistamisprosessia on kuvattu yksityiskohtaisesti huomioiden hankkeen organisaatorakenne ja tunnistaa relevantteja sidosryhmiä. Esitetty riskienhallintaprosessi on hyvin suppea ja kuvailee tarkemmin toimintaperiaatteita, jotka ovat pääosin hankkeelle relevantteja. Esitys tuo osin lisäarvoa ja osin kehittää Tilaajan riskitarkastelua. Osa riskeistä ja mahdollisuuksista on tilaajan tunnistamia riskejä, joihin kuitenkin tarjotaan esityksessä relevantteja hallintakeinoja, jotka kehittävät tilaajan

	tarkastelua. Kokonaisuutena täyttää tilaajan tavoitteet useilta osin, mutta esityksen yleispiirteisyys heikentää sen arvoa hankkeelle. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä kohtalaisesti. Esitys on merkittävältä osin yleistasoinen ja sen konkreettisuus tukee hanketta kohtalaisesti. Esitys on pääperiaatteiltaan suurelta osin tarkoituksenmukainen, mutta vaatii merkittävää jatkojalostusta tukeakseen selkeästi kehitysvaiheen läpivientiä.
--	--

TARJOAJA VALSSI	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 2: Riskit ja mahdollisuudet	
Pisteet:	95
Perustelut:	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin Esityksessä on tunnistettu ja kuvattu hankkeen merkittävimmät riskit / mahdollisuudet sekä perusteltu niiden vaikutukset ja todennäköisyys erittäin selkeästi ja asiantuntevasti. Hankkeen merkittävimmät riskit ja mahdollisuudet on tunnistettu ja kuvattu selkeästi ja yksityiskohtaisesti perustuen kattavasti kuvailtuun ja laajaan analyysiin. Vaikutuksia ja todennäköisyyksiä on arvioitu systemaattisesti perustuen hankkeeseen luotuun ja siihen hyvin räätälöityyn arviomatriisiin ja arvioita täydentäviin sanallisiin laajoihin ja informatiivisiin perusteluihin. Riskien / mahdollisuuksien valinnassa ja hallintatoimenpiteissä on kattavasti huomioitu hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet. Hankkeen erityispiirteet, reunaehdot ja tavoitteet on huomioitu kattavasti ja valitut riskit/mahdollisuudet sekä hallintatoimenpiteet huomioivat laajasti hankkeen eri näkökulmat. Esitys sisältää realistisen riskienhallintasuunnitelman, jossa toimenpiteet riskien pienentämiseksi tai mahdollisuuksien realisoimiseksi ovat relevantteja, konkreettisia, toteutuskelpoisia ja vaikuttavia. Hallintatoimenpiteiden kuvaukset ovat laajoja, relevantteja ja toteutuskelpoisia ja ne on perusteltu kattavasti, yksilöity, vastuutettu ja aikataulutettu. Tarjoaja on luonut hankkeen ominaispiirteiden perusteella hankkeeseen räätälöiden kattavan ja hyvin perustellun riskienhallintaprosessin ja sitä tukevat toimintatavat. Esityksen sisältyy myös kattava arvio riskienhallintaan liittyvistä skenaarioista, joka tukee hyvin esitettyä riskienhallintaprosessia. Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan riskitarkastelua. Esitys kehittää tilaajan riskitarkastelua erityisesti soveltamalla riskien hallintamenettelyitä paremmin hankkeeseen sopivaksi sekä esittämällä uusia hallintatoimenpiteitä tilaajan tunnistamiin riskeihin. Esitys tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä erinomaisesti. Esitys on konkreettinen kehitysvaiheen ja hankkeen läpivientiä tukevalla tavalla. Riskienhallinnan toimenpiteitä sekä listattujen riskien ja mahdollisuuksien käsittely on konkreettista ja hanketta edistäviä.

4.1.3 Laatutarjouksen osa 3: Ehdotus Tikkurilanraitin tunnelin toteuttamisesta

Tarjoajan tulee esittää lopullisessa laatutarjouksessaan ehdotus Tikkurilanraitin tunnelin toteuttamisesta. Esityksen tulee sisältää tarjoajan näkemys Tikkurilanraitin tunnelin - kokonaisuuden laajuudesta, kustannuksista, aikataulusta ja toteuttamisen periaatteista. Tilaajan tavoite on hyödyntää ehdotusta tunnelia koskevassa päätöksenteossa (esim. valmistelevat työt kehitysvaiheen aikana) ja näin varmistaa kehitysvaiheen sujuva eteneminen.

Tilaajan odotukset tarjoajalle ovat:

- Esityksessä kuvataan asiantuntevasti Tikkurilanraitin tunnelin toteuttamisen pääkohdat ja toteuttamisen periaatteet
- Esityksessä kuvataan realistinen, asiantunteva ja perusteltu näkemys Tikkurilanraitin tunnelin kustannusarviosta, tekninen sisältö ja tarkasteluun liittyvät rajaukset
- Esityksessä kuvataan perustellusti Tikkurilanraitin tunnelin tärkeimpien työvaiheiden kriittisimmät kohdat ja toimet niiden ratkaisemiseksi
- Esityksessä kuvataan Tikkurilanraitin tunnelin vaiheistus ja resurssit realistisesti ja toteutuskelpoisesti allianssin kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen muihin töihin nähden
- Esityksessä kuvataan perustellusti tärkeimmät Tikkurilanraitin tunnelin toimintatavat, joilla huomioidaan ympäröivien rakenteiden ja rakennusten vaurioitumattomana pysyminen
- Esityksessä huomioidaan asiantuntevasti Tikkurilanraitin tunneliin liittyvät junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset, häiriöiden ennakointi ja sovituisia pääradan liikennekatkoissa pysyminen sekä esitetään tarvittavat toimenpiteet ennakoinnattomien häiriöiden välttämiseksi
- Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan teknistä suunnitteluaineistoa

Osuuden pituus on enintään 4 kpl A4-kokoista sivua (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) + enintään 2 kpl A3-kokoista liitettä.

Osion arviointi:

Taulukko 4. Arviointikriteerit, Ehdotus Tikkurilanraitin tunnelin toteutuksesta

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Ehdotus Tikkurilanraiti on tunnelin toteutuksesta	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita (kts. yllä). Esitys vaatii merkittävää kehitystyötä ennen kuin sitä voidaan hyödyntää päätöksentekoaimeistona.	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys on vähäisellä kehitystyöllä osin käyttökelpoinen päätöksentekoaimeistona.	Esitys täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä). Esitys toimii vähäisellä kehityksellä päätöksentekoaimeistona.	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset (kts. yllä). Esitys toimii päätöksentekoaimeiston a sellaisenaan.

TARJOAJA GREAT VANTAA	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 3: Ehdotus Tikkurilanraiton tunnelin toteutuksesta	
Pisteet:	90
Perustelut:	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti Tikkurilanraiton tunnelin toteuttamisen pääkohdat ja toteuttamisen periaatteet. Toteuttamisen pääkohdat on kuvattu selkeästi, konkreettisesti ja realistisesti kehitys- ja toteutusvaiheen tärkeimpien tehtävien näkökulmasta. Toteuttamisen periaatteet on kuvattu havainnollistavasti ja kattavasti lohkoittain aikataulutetusti. Esityksessä kuvataan erittäin realistinen, asiantunteva ja perusteltu näkemys Tikkurilanraiton tunnelin kustannusarviosta, tekninen sisältö ja tarkasteluun liittyvät rajaukset. Kustannusarvio on verrattu tilaajan kustannusarvioon, ja poikkeamat on perusteltu erittäin kattavasti rakentamisen erien osalta. Merkittävimmät kustannusriskit ja mahdollisuudet on listattu selkeästi. Tekninen sisältö on tilaajan aineiston mukainen ja huomioi tarjoajan kehitysehdotuksia. Tarkasteluun liittyvät rajaukset on perusteltu. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja perustellusti Tikkurilanraiton tunnelin tärkeimpien työvaiheiden kriittisimmät kohdat ja toimet niiden ratkaisemiseksi. Tärkeimpien työvaiheiden kriittiset kohdat on perusteltu, listattu ja kuvattu havainnollistavasti. Kriittiset työvaiheet on esitetty selkeästi aikataulussa. Toimet niiden ratkaisemiseksi on kuvattu konkreettisesti, ja niiden hyötyjä on perusteltu selkeästi. Esityksessä kuvataan Tikkurilanraiton tunnelin vaiheistus ja resurssit realistisesti ja toteutuskelpoisesti allianssin kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen muihin töihin nähden. Tunnelin vaiheistus ja resurssit on esitetty konkreettisesti, selkeästi ja informatiivisesti. Aikataulun lisäksi vaiheistusta kuvataan onnistuneesti kartalla. Vaiheistuksen ja resurssien linkittymistä muihin töihin on kuvattu osittain kehitysvaiheen sekä muutamien rakennustyövaiheiden osalta. Esityksessä kuvataan pääosin perustellusti tärkeimmät Tikkurilanraiton tunnelin toimintatavat, joilla huomioidaan ympäröivien rakenteiden ja rakennusten vaurioitumattomana pysyminen. Esityksessä on tunnistettu vaurioitumista aiheuttavia riskitekijöitä. Toimenpiteet näiden hallintaan ovat relevantteja. Esityksessä huomioidaan asiantuntevasti Tikkurilanraiton tunneliin liittyvät junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset, häiriöiden ennakointi ja sovituissa pääradan liikennekatkoissa pysyminen sekä esitetään tarvittavat toimenpiteet ennakoimattomien häiriöiden välttämiseksi. Junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset on huomioitu yleisellä tasolla. Häiriöiden ennakointia on huomioitu kattaen työn suunnittelun sekä rakennustyön ja väliaikaisjärjestelyjen seikkoja. Sovituissa liikennekatkoissa

	pysymisessä on huomioitu mm. kattava työsuunnittelu, liikennejärjestelyt ja työn aikainen reagointi. Havainnollistava kuva tukee esitystä. Toimenpiteitä ennakkoimattomien häiriöiden välttämiseksi on tunnistettu muutamia (pääasiassa tiedonjako). Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää Tilaajan teknistä suunnitteluaineistoa. Esityksessä on kuvattu useita toimenpiteitä teknisen suunnitteluaineiston kehittämiseksi, jotka on pääosin perusteltu konkreettisesti. Vaikutuksia tunnistetaan monilta osin, esim. aikataulu, turvallisuus, kustannukset, ympäristö, mutta niiden hyödyt jäävät osin yleistasolle. Esitys toimii päätöksentekoaikana lähes sellaisenaan. Esityksessä on päätöksenteon kannalta olennaiset tiedot selkeästi ja perustellusti esitettyinä. Kustannukset on vertailtu kattavasti tilaajan laskelmaan ja poikkeamia perusteltu. Ympäristön huomiointi ja työn aikataulutus ovat informatiivisia.
--	--

TARJOAJA RATVA	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 3: Ehdotus Tikkurilanraiton tunnelin toteutuksesta	
Pisteet:	85
Perustelut:	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset. Esityksessä kuvataan pääosin asiantuntevasti Tikkurilanraiton tunnelin toteuttamisen pääkohdat ja toteuttamisen periaatteet. Toteuttamisen pääkohdat on kuvattu yleisluontoisesti työskentelytapojen näkökulmasta sisältäen muutamia konkreettisia menetelmiä. Toteuttamisen periaatteet on kuvattu pääosin havainnollistavasti ja kattavasti lohkoittain aikataulutetusti sekä sitä tukevin toimintatavoin. Sidosryhmä- ja suunnitteluyhteistyölle on esitetty periaatteita. Esityksessä kuvataan realistinen, asiantunteva ja perusteltu näkemys Tikkurilanraiton tunnelin kustannusarviosta, tekninen sisältö ja tarkasteluun liittyvät rajaukset. Kustannusarvio on verrattu tilaajan kustannusarvioon, ja poikkeamat on perusteltu kattavasti rakentamisen erien osalta. Monte Carlo -analyysi tukee vertailua. Tekninen sisältö on pääosin tilaajan aineiston mukainen ja huomioi tarjoajan kehitysehdotuksia. Tarkasteluun liittyvät rajaukset on esitetty. Esityksessä kuvataan perustellusti Tikkurilanraiton tunnelin tärkeimpien työvaiheiden kriittisimmät kohdat ja toimet niiden ratkaisemiseksi. Tärkeimpien työvaiheiden kriittiset kohdat on listattu ja kuvattu havainnollistavasti perusteluineen. Rakennustyön lisäksi on huomioitu hankintoja. Toimet niiden ratkaisemiseksi ovat relevantteja, ja niiden hyötyjä on perusteltu selkeästi. Liiteaineiston kartta täydentää onnistuneesti sanallista esitystä. Esityksessä kuvataan Tikkurilanraiton tunnelin vaiheistus ja resurssit realistisesti ja toteutuskelpoisesti allianssin kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen muihin töihin nähden. Tunnelin vaiheistus ja resurssit on esitetty konkreettisesti ja tehtävien riippuvuus toisiinsa on selkeästi nähtävissä aikataulusta. Vaiheistuksen ja resurssien linkittymistä muihin töihin on kuvattu osittain suunnittelutyön ja sidosryhmäyhteistyön osalta. Esityksessä kuvataan perustellusti ja kattavasti tärkeimmät Tikkurilanraiton tunnelin toimintatavat, joilla huomioidaan ympäröivien rakenteiden ja rakennusten vaurioitumattomana pysyminen. Esityksessä on tunnistettu suurimman riskin aiheuttavia työmenetelmiä, joiden toimintatavat on kuvattu, perusteltu selkeästi ja kattavasti ja kohdistettu lohkoille huomioiden lähtötiedot ja mahdolliset myöhemmin toteutettavat selvitykset ja tutkimustulokset. Tarjoaja on onnistuneesti eritellyt ympäröiviä rakennuksia, joita riskit erityisesti koskevat. Esityksessä huomioidaan asiantuntevasti ja kattavasti Tikkurilanraiton tunneliin liittyvät junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset, häiriöiden ennakointi ja sovituissa pääradan liikennekatkoissa pysyminen sekä esitetään tarvittavat toimenpiteet ennakoimattomien häiriöiden välttämiseksi.

	Junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset on huomioitu yleisellä tasolla. Häiriöiden ennakointia on huomioitu systemaattisesti kattaen työn suunnittelun sekä rakennustyön ja väliaikaisjärjestelyjen seikkoja. Sovituissa liikennekatkoissa pysymisessä on huomioitu mm. kattava työsuunnittelu, hankinnat, valmistelevat työt ja töiden simulointi 4D-aikataulussa. Toimenpiteet ennakoimattomien häiriöiden välttämiseksi on esitetty selkeästi ja ne ovat realistisia. Esitys tuo paljon lisäarvoa ja kehittää tilaajan teknistä suunnitteluaineistoa. Esityksessä on kuvattu useita konkreettisesti perusteltuja toimenpiteitä teknisen suunnitteluaineiston kehittämiseksi kustannuksiin, aikatauluun ja ympäristöön liittyen. Hyödyt ja perustelut ovat osin konkreettisia ja osin yleisluontoisia. Tahtiaikataululla on osoitettu, että tunnelin kokonaisaikataulua voisi merkittävästi lyhentää, mitä kannattaa tutkia. Esitys toimii vähäisellä kehityksellä päätöksentekoaikana. Esityksessä on päätöksenteon kannalta olennaiset tiedot pääosin selkeästi ja perustellusti esitettyinä. Kustannukset on vertailtu tilaajan laskelmaan perustellusti, mutta esitystapa on osin epäselvä. Kehitysvaiheessa tehtävien töiden kustannusarvio on hyödyllinen tieto päätöksenteossa. Tahtiaikataulu ja vaiheiden kuvaaminen kartalla ovat informatiivisia.
--	--

TARJOAJA TELI	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 3: Ehdotus Tikkurilanraitin tunnelin toteutuksesta	
Pisteet:	70
Perustelut:	Esityksessä on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset. Esityksessä kuvataan pääosin asiantuntevasti Tikkurilanraitin tunnelin toteuttamisen pääkohdat ja toteuttamisen periaatteet. Toteuttamisen pääkohdat ja toteuttamisen periaatteita on kuvattu pääosin yleisluontoisesti (aikataulu on karkealla tasolla, kuvattu yksittäisiä, joskin merkittäväksi tunnistettuja, työvaiheita). Aikataulusäästöihin on esitetty konkreettisia toimenpiteitä. Esityksessä kuvataan realistinen, asiantunteva ja perusteltu näkemys Tikkurilanraitin tunnelin kustannusarviosta, tekninen sisältö ja tarkasteluun liittyvät rajaukset. Kustannusarvio on verrattu tilaajan kustannusarvioon, ja poikkeamat on perusteltu kattavasti rakentamisen erien osalta. Säästömahdollisuudet on esitetty systemaattisesti. Tekninen sisältö on tilaajan aineiston mukainen ja huomioi tarjoajan kehitysehdotuksia. Tarkasteluun liittyvät rajaukset on esitetty. Esityksessä kuvataan perustellusti Tikkurilanraitin tunnelin tärkeimpien työvaiheiden kriittisimmät kohdat ja toimet niiden ratkaisemiseksi. Tärkeimpien työvaiheiden kriittiset kohdat on listattu kattavasti ja kuvattu keskittyen valmisteleviin työvaiheisiin sekä esittäen joitain rakentamisvaiheen kehitysideoita. Toimet niiden ratkaisemiseksi ovat relevantteja. Esityksessä kuvataan Tikkurilanraitin tunnelin vaiheistus ja resurssit osin realistisesti ja toteutuskelpoisesti. Tunnelin vaiheistus on esitetty aikatauluna yleisellä tasolla. Resurssit on esitetty tarkasti, mutta ajallisesti karkealla tasolla. Vaiheistuksen ja resurssien linkittyminen muihin töihin nähden jää epäselväksi. Esityksessä kuvataan perustellusti tärkeimmät Tikkurilanraitin tunnelin toimintatavat, joilla huomioidaan ympäröivien rakenteiden ja rakennusten vaurioitumattomana pysyminen. Esityksessä on tunnistettu suurimman riskin aiheuttavia työmenetelmiä. Toimintatavat on kuvattu ja perusteltu selkeästi ja kattavasti. Tarjoaja on onnistuneesti eritellyt ympäröiviä rakennuksia, joita riskit erityisesti koskevat. Esityksessä huomioidaan pääosin asiantuntevasti Tikkurilanraitin tunneliin liittyvät junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset, häiriöiden ennakointi ja sovituissa pääradan liikennekatkoissa pysyminen. Junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset on huomioitu yleisellä tasolla. Häiriöiden ennakointia on huomioitu kattaen työn suunnittelun sekä rakennustyön ja väliaikaisjärjestelyjen seikkoja. Sovituissa liikennekatkoissa pysymisessä on huomioitu kattava työsuunnittelu, vaihtoehtoiset suunnitteluratkaisut ja ennakkokartoitus. Toimenpiteet ennakoimattomien häiriöiden välttämiseksi puuttuvat.

	Esitys tuo lisäarvoa ja kehittää tilaajan teknistä suunnitteluaineistoa. Esityksessä on kuvattu muutamia konkreettisesti perusteltuja toimenpiteitä teknisen suunnitteluaineiston kehittämiseksi sisältäen arvion niiden kustannus- ja/tai aikatauluvaikutuksesta. Esitys toimii vähäisellä kehityksellä päätöksentekoaaineistona. Esityksessä on päätöksenteon kannalta olennaisia tietoja osin selkeästi ja perustellusti esitettyinä. Kustannukset on vertailtu tilaajan laskelmaan ja poikkeamat perusteltu. Vaihtoehtoratkaisujen päätösesitykset ovat informatiivisia. Aikataulu on yleisluontoinen.
--	--

TARJOAJA VALSSI	
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	
Osa 3: Ehdotus Tikkurilanraiton tunnelin toteutuksesta	
Pisteet:	100
Perustelut:	Esitys täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset. Esityksessä kuvataan erittäin asiantuntevasti Tikkurilanraiton tunnelin toteuttamisen pääkohdat ja toteuttamisen periaatteet. Toteuttamisen pääkohdat on kuvattu selkeästi, konkreettisesti ja realistisesti esittämällä kehitys- ja toteutusvaihetta ohjaavia pää- ja välitavoitteita. Toteuttamisen periaatteet on kuvattu havainnollistavasti ja kattavasti lohkoittain aikataulutetusti. Esityksessä kuvataan realistinen, asiantunteva ja perusteltu näkemys Tikkurilanraiton tunnelin kustannusarviosta, tekninen sisältö ja tarkasteluun liittyvät rajaukset. Kustannusarvio on verrattu tilaajan kustannusarvioon, ja poikkeamat on perusteltu kattavasti rakentamisen erien osalta. Säästömahdollisuudet on esitetty systemaattisesti. Tekninen sisältö on tilaajan aineiston mukainen ja huomioi tarjoajan kehitysehdotuksia. Tarkasteluun liittyvät rajaukset on esitetty ja perusteltu. Esityksessä kuvataan asiantuntevasti ja perustellusti Tikkurilanraiton tunnelin tärkeimpien työvaiheiden kriittisimmät kohdat ja toimet niiden ratkaisemiseksi. Tärkeimpien työvaiheiden kriittiset kohdat on perusteltu, listattu ja kuvattu havainnollistavasti erityisesti aikataulun näkökulmasta. Toimet niiden ratkaisemiseksi on kuvattu laajasti ja konkreettisesti, ja niiden hyötyjä on perusteltu selkeästi. Liiteaineiston kartta täydentää onnistuneesti sanallista esitystä. Esityksessä kuvataan Tikkurilanraiton tunnelin vaiheistus ja resurssit realistisesti ja toteutuskelpoisesti allianssin kehitysvaiheen ja toteutusvaiheen muihin töihin nähden. Tunnelin vaiheistus ja resurssit on esitetty konkreettisesti ja tehtävien riippuvuus toisiinsa on selkeästi nähtävissä aikataulusta. Vaiheistuksen ja resurssien linkittymistä muihin töihin on kuvattu suunnittelutyön sekä muutamien rakennustyövaiheiden osalta. Esityksessä kuvataan perustellusti ja kattavasti tärkeimmät Tikkurilanraiton tunnelin toimintatavat, joilla huomioidaan ympäröivien rakenteiden ja rakennusten vaurioitumattomana pysyminen. Esityksessä on tunnistettu suurimman riskin aiheuttavia työmenetelmiä, joiden toimintatavat on kuvattu, perusteltu selkeästi ja kattavasti ja kohdistettu lohkoille. Tarjoaja on onnistuneesti eritellyt ympäröiviä rakennuksia, joita riskit erityisesti koskevat. Esityksessä huomioidaan asiantuntevasti Tikkurilanraiton tunneliin liittyvät junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset, häiriöiden ennakointi ja sovituissa pääradan liikennekatkoissa pysyminen sekä esitetään tarvittavat toimenpiteet ennakoimattomien häiriöiden välttämiseksi.

	Junaliikenteen häiriöttömyyden vaatimukset on huomioitu yleisellä tasolla. Häiriöiden ennakointia on huomioitu kattaen työn suunnittelun sekä rakennustyön ja väliaikaisjärjestelyjen seikkoja. Sovituissa liikennekatkoissa pysymisessä on huomioitu kattava työsuunnittelu, vaihtoehtoiset suunnitteluratkaisut ja ennakkokartoitus. Toimenpiteitä ennakoiduttomien häiriöiden välttämiseksi on esitetty ja ne ovat konkreettisia. Esitys tuo paljon lisäarvoa ja kehittää tilaajan teknistä suunnitteluaineistoa. Esityksessä on kuvattu useita konkreettisesti perusteltuja toimenpiteitä teknisen suunnitteluaineiston kehittämiseksi sisältäen arvion niiden kustannus- ja/tai aikatauluvaikutuksesta. Esitys toimii päätöksentekoaikana sellaisenaan. Esityksessä on päätöksenteon kannalta olennaiset tiedot selkeästi ja perustellusti esitettyinä. Kustannukset on vertailtu tilaajan laskelmaan ja poikkeamat perusteltu. Kehitysvaiheessa tehtävien valmistelevien töiden kustannusarvio on hyödyllinen tieto päätöksenteossa. Ympäristön huomiointi, työn aikataulutus ja kehitysehdotukset ovat informatiivisia.
--	---

4.2 Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen

Luottamuksen rakentamisessa arvioidaan tarjoajan kykyä rakentaa luottamusta työpajojen aikana ja työpajatuotoksia.

4.2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa

Tilaajan odotukset tarjoajalle ovat:

- Tarjoajan toiminta on organisoitua ja työskentelyllä on selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy työskentelyssä läpi työpajan
- Tarjoaja arvioi työskentelyn etenemistä ja tekee tarvittaessa onnistuneita muutoksia
- Tarjoaja toimii yhtenäisesti ja hyödyntää kaikkien asiantuntemusta
- Tarjoaja perustelee näkökulmansa asiantuntevasti ja hankespesifisti
- Työpajassa käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu usko ratkaisujen löytämiseen
- Tarjoaja tuottaa ongelmiin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä
- Työpajan ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on matala kynnyks osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu hyvin
- Työpajassa tehdään perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti

Osion arviointi:

Taulukko 5. Arviointikriteerit, luottamuksen rakentaminen työpajoissa

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	Tarjoaja pyrkii toimimaan työpajassa tilaajan odotusten mukaisesti (kts. yllä).	Tarjoaja toimii työpajassa osin tilaajan odotusten mukaisesti (kts. yllä).	Tarjoaja toimii työpajassa pääosin tilaajan odotusten mukaisesti (kts. yllä).	Tarjoaja toimii työpajassa systemaattisesti tilaajan odotusten mukaisesti ja osin ylittää odotukset (kts. yllä).

TARJOAJA GREAT VANTAA	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 1: Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	
Pisteet:	85
Perustelut:	Tarjoaja toimii työpajassa tilaajan odotusten mukaisesti. Tarjoajan toiminta on pääosin organisoitua ja työskentelyllä on pääsääntöisesti selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy paikoitellen työskentelyssä. Työpajassa 1 organisointi (esimerkiksi aikataulutus, roolitus ja tehtävien määrittely) toteutuu pääosin hyvin, mutta toiminnan tehokkuus vaihtelee sujuvasta osin tehostomaan. Tavoitteet on määritelty yleisellä tasolla ja ne ohjaavat työskentelyä, mutta osassa pienryhmistä tavoitteet jäävät joksinkin epäselviksi. Työpajassa 2 toimintaa ohjataan hyvin (esim. konkretian hakeminen tuottavuustehtävässä). Tarjoajan edustajien välinen keskinäinen työnjako on toimivaa (esim. tehtävien delegointi). Työpajan kulku on isossa kuvassa selkeää koko päivän osalta (esim. aikataulu ja ryhmäjaot), minkä lisäksi pienryhmissä tavoite ja roolit ovat jatkuvasti kaikille selvät. Tavoitteita ja niiden saavuttamista käydään usein yhteisesti läpi. Lisäksi jokaisessa pienryhmässä annetaan perusteelliset ohjeet tehtävään. Tarjoaja arvioi työskentelyn etenemistä ja tekee onnistuneita muutoksia. Työpajassa 1 työskentelyn etenemistä arvioidaan aktiivisesti sekä pienryhmien että koko ryhmän reflektioilla. Arvioinnit johtavat toiminnan muutoksiin vain harvoin (esimerkiksi kehitysehdotuksia kirjataan, mutta niiden huomiointi toiminnassa jää vähäiseksi) ja silloinkin muutokset ovat yleistasoisia. Työpajassa 2 reflektioita tehdään määrämuotoisina sopivassa määrin koko porukalla sekä usein pienryhmissä. Ensimmäisessä työpajassa tunnistetut kehityskohteet käydään läpi työpajan alussa ja niihin reagoidaan onnistuneesti työpajatekniikan muutoksilla. Ryhmäjaot muutetaan useasti palautteen ja arviointien perusteella. Tarjoaja toimii pääosin yhtenäisesti ja hyödyntää pääsääntöisesti kaikkien asiantuntemusta. Työpajassa 1 Tarjoajan toiminta on ajoittain yhtenäistä (esimerkiksi tiedonvaihto ryhmien välillä on vähäistä). Tilaajan ja tarjoajan asiantuntemuksen hyödyntäminen onnistuu vain osin ryhmäjaotissa, mutta tilaajalle annetaan mahdollisuus vaikuttaa niihin. Kaikkien asiantuntemuksen laajamittaista hyödyntämistä haittaavat myös pääosin staattiset ryhmäkokoontamot. Työpajassa 2 tarjoajan edustajat täydentävät hyvin toisiaan ja tietoa vaihdetaan ryhmien välillä. Ryhmäjaot ovat osaamisperusteisia ja aktiivisella kierrätyksellä varmistetaan kaikkien osaamisen tehokas hyödyntäminen. Tarjoaja perustelee näkökulmansa asiantuntevasti ja hankespesifisti. Työpajassa 1 Tarjoaja perustelee näkemyksiään vaihtelevasti pienryhmissä. Tarjoajan näkemyksissä huomioidaan kattavasti hankkeen erityispiirteitä (esimerkiksi ratakotot, työn osittelu ja toteutusvaiheen aikataulutus), mutta perustelut jäävät osin melko suppeiksi. Työpajassa 2 hankekohtaisuus näkyy erinomaisena aineiston ja suunnittelualueen tuntemuksena (esim. paikallisten toimijoiden ja heidän

	hankkeiden tilan tunnistaminen). Tarjoajan edustajilla on vahva asiantuntemus, mikä näkyy esimerkiksi heidän esittämiensä tarkentavien kysymysten spesifiydessä ja laadussa. Lisäksi keskusteluissa viitataan useisiin aikaisempiin hankkeisiin ja kokemuksiin. Työpajassa käsiteltävät asiat, kuten ratajärjestelmä, on pilkottu hyvin tarkalle ja yksityiskohtaiselle tasolle. Käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu usko ratkaisujen löytämiseen. Työpajassa 1 tekemisen tapa on ratkaisukeskeinen läpi työpajan. Työpajassa keskitytään kattavasti hankkeen kehittämiseen ja ratkaisujen löytämiseen hyödyntämällä muun muassa aikaisempia hankekokemuksia. Työpajassa 2 usko ratkaisuihin korostuu pääosin tekemisessä ja puheissa (pl. tuottavuustehtävä, jossa esiintyy epävarmuutta). Ratkaisukeskeisyys ja erilaisten ideoiden runsaus tukevat myös osaltaan tämän tavoitteen täyttymistä. Tarjoaja tuottaa ongelmiin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka pääosin auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä. Työpajassa 1 Tarjoaja tuottaa vaihtoehtoja ja ideoita esimerkiksi Tikkurilanraition tunnelin ja lentokentän sillan toteutukseen liittyen. Vaihtoehtojen käsittelyssä uusien ratkaisuehdotusten syntyminen on kuitenkin vähäistä. Työpajassa 2 tarjoaja on valmistellut etukäteen useissa ryhmissä runsaasti erilaisia vaihtoehtoisia ratkaisuehdotuksia, joiden perusteella työpajassa tehdään priorisointeja, jäsennyksiä ja päätöksiä. Myös uusia ideoita kehitellään yhdessä (esim. tilannekuvaryhmä). Ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu erittäin hyvin. Työpajassa 1 on rento, positiivinen ja vapautunut tunnelma. Tarjoajan ja tilaajan välinen vuorovaikutus on luontevaa. Ilmapiiri on kannustava ja osallistujia rohkaistaan aktiivisuuteen. Työpajassa 2 työpajateknika mahdollistaa rauhallisen työskentelyn, johon voi osallistua erittäin matalalla kynnyksellä. Yhteistyön osalta tuntuu kuin oltaisiin tekemässä yhteistä hanketta. Tunnelma on erittäin miellyttävä ja keskustelu aktiivista. Yhteistä ymmärrystä varmistetaan aktiivisesti, tilaajan näkemyksiä arvostetaan aidosti, ja kiitosta sekä kehuja jaetaan vuolaasti. Työpajassa tehdään pääosin perusteltuja päätöksiä Tilaaajan tavoitteiden mukaisesti. Työpajassa 1 tilaajan tavoitteet ovat esillä, mutta ne ovat vain kevyesti mukana työskentelyssä, päätöksenteossa ja työpajatehtävissä. Työskentely on päätöksentekoon tähtäävää ja päätöksiä tehdään jonkin verran. Työskentelyn yhteys päätöksentekoon on ajoittain hankalasti tunnistettavissa. Työpajassa 2 tilaajan tavoitteet on sisällytetty työpajatehtäviin. Tilaaajan tavoitteiden perusteella tehdään priorisointeja ja jäsennyksiä, mutta varsinaisia Tilaaajan tavoitteiden perusteella tehtäviä päätöksiä ei juurikaan esiinny.
--	---

TARJOAJA RATVA	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 1: Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	
Pisteet:	75
Perustelut:	Tarjoaja toimii työpajassa pääosin tilaajan odotusten mukaisesti. Tarjoajan toiminta on pääosin organisoitua ja työskentelyllä on pääosin selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy työskentelyssä työpajan. Työpajassa 1 organisointia (esimerkiksi aikataulut, roolitus ja tehtävien määrittely) tehdään jatkuvasti. Organisoitumisessa keskitytään pienryhmien toimintaan. Pienryhmille on määritelty tavoitteet, jotka ohjaavat työskentelyä ja niiden täyttymistä seurataan aktiivisesti. Asetetut tavoitteet saavutetaan työskentelyssä. Työpajassa 2 toimintaa organisoidaan osassa ryhmistä onnistuneesti, mutta joissain ryhmistä tehtävän määrittely ja vastuuttaminen on melko heikkoa. Tavoitteet ovat työpajassa esillä, mutta isossa kuvassa työskentelyn yhteinen tavoite on osin epäselvä. Tarjoaja arvioi työskentelyn etenemistä ja tekee tarvittaessa onnistuneita muutoksia. Työpajassa 1 projektipäällikkö ja ryhmän vetäjät arvioivat työskentelyn etenemistä. Työpajan päättyessä tehdään määrämuotoinen reflektio koko ryhmän kesken. Työpajan aikana priorisoidaan asioita ja tehdään toimintaan muutoksia, joiden toteutumista seurataan. Työpajassa 2 tarjoaja arvioi työskentelyä vaihtelevasti. Työpajan edetessä arviointien määrä ja muutosten seuranta lisääntyvät. Arvioinnin vaikutuksia seurataan, mutta arviointi on osin muodollista (esim. arviointi, jossa äänet jakautuvat tasan eikä kommentteja saada). Edellisen työpajan palaute huomioidaan kuitenkin työpajan suunnittelussa. Tarjoaja toimii osin yhtenäisesti ja hyödyntää osin kaikkien asiantuntemusta. Työpajassa 1 tarjoajan toiminta on yhtenäistä koko työpajan ajan. Tarjoajan ja tilaajan osaamista hyödynnetään tehokkaasti osaamisperusteisilla ryhmäjoilla (esimerkiksi tarjoaja selvittää yhdessä tilaajan kanssa parhaan mahdollisen henkilöjoon pienryhmätyöskentelyyn). Pienryhmien välillä varmistetaan kaikkien asiantuntemuksen hyödyntäminen ryhmien kokoonpanoja vaihtamalla. Työpajassa 2 Tarjoajan yhtenäisyydessä esiintyy jonkin verran puutteita (esim. epäselvyyksiä ryhmien sisäisissä tavoitteissa). Asiantuntemusta jää osin hyödyntämättä, koska henkilöiden sijoittaminen ryhmiin vastaa heikosti heidän osaamistansa. Ryhmien kierrätyksen tahti on nopea, joka aiheuttaa kiireen tuntua ja tehtävien keskeytymistä. Tarjoaja perustelee näkökulmansa asiantuntevasti ja hankespesifisti. Työpajassa 1 tarjoaja perustelee näkemyksiään monipuolisesti (esimerkiksi Santarantaan ja Tikkurilanraition tunneliin) liittyen. Tarjoajan näkemyksissä huomioidaan onnistuneesti hankkeen erityispiirteitä (esim. organisaatioryhmän kahden allianssin rajapinnat ja osaoptimoinnin välttäminen) ja näkemyksistä käy ilmi teknisen aineiston hyvä osaaminen esimerkiksi rohkeudessa haastaa tilaajan näkemyksiä. Työpajassa 2 ovat hyvin hankespesifejä ja niitä tuodaan monipuolisesti esille

	kaikissa ryhmissä (esim. Fazerilan ja Kyytitien haasteet). Asiantuntemusta tuodaan laajasti muiden hankkeiden kuten Raide-jokerin ja Länsimetron, kokemuksiin pohjautuen. Asiantuntemus näkyy myös perusteluissa (esim. LEAN-periaatteisiin viittaaminen). Käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa pääosin korostuu usko ratkaisujen löytämiseen. Työpajassa 1 Tarjoajan toiminta on hyvin ratkaisukeskeistä, mutta toiminnassa esiintyy ajoittain pientä epävarmuutta (esim. ajoittain erilaiset näkemykset haittaavat yhteisen ratkaisun löytämistä). Työpajassa 2 toiminta on ratkaisukeskeistä isossa työpajatilassa, mutta osassa ryhmistä, kuten tuottavuusryhmässä, usko ratkaisujen löytymiseen horjuu. Tarjoaja tuottaa ongelmiin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka auttavat pääosin lopullisten ratkaisujen löytämisessä. Työpajassa 1 tarjoaja tuottaa lukuisia vaihtoehtoisia ratkaisuja esimerkiksi akkukäyttöisyyteen, Santaradan poistoon ja sähkönsyöttöasemiin liittyen. Vaihtoehtojen käsittelyn yhteydessä jalostuu vain vähän uusia ratkaisuehdotuksia. Työpaja 2 Tarjoaja tuo esille vaihtoehtoisia ratkaisuja (esim. sillan sijainti ja valmistus sekä kaapelointi), joiden pohjalta saadaan tehtyä joitain alustavia ratkaisuja (esim. sillan toteutustapa). Ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on pääosin matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu hyvin. Työpajassa 1 tunnelma on asiallinen, positiivinen ja tehtäväorientoitunut. Tarjoajan ja tilaajan henkilöiden välinen vuorovaikutus on luontevaa. Ilmapiiri on kannustava, mutta ajoittainen kiireen tuntu vaikuttaa työskentelyyn. Työpajassa 2 tunnelma on rento ja vuorovaikutteinen. Kaikkien työpajassa olevien henkilöiden on helppo osallistua työskentelyyn ja keskustelu etenee luontevasti. Myös tilaajan kokemus huomioidaan hyvin varmistavilla kysymyksillä. Työpajassa tehdään pääosin perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti. Työpajassa 1 Tilaajan tavoitteet ovat aktiivisesti esillä ja ne on onnistuneesti sisällytetty työskentelyyn ja työpajatehtäviin. Pienryhmien tulosten läpikäynnissä tehdään selkeitä jäsennyksiä. Työpajassa 2 tehdään vaihtelevasti päätöksiä siten, että tilanne paranee päivän mittaan. Alustavia päätöksiä tuotetaan esimerkiksi siltaratkaisuihin ja massakoordinaatioon liittyen. Perusteluissa peilataan tilaajan tavoitteisiin.
--	---

TARJOAJA TELI	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 1: Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	
Pisteet:	50
Perustelut:	Tarjoaja toimii työpajassa osin tilaajan odotusten mukaisesti. Tarjoajan toiminta on osin organisoitua ja työskentelyllä on osin yhteinen tavoite, joka näkyy työskentelyssä. Työpajassa 1 organisointi (esimerkiksi aikataulutus, työnjako ja roolitus) vaihtelee systemaattisesta puutteelliseen. Tavoitteet näkyvät konkreettisesti työskentelyssä ja niiden saavuttaminen käydään läpi yhteisesti sekä ryhmätasolla. Työpajassa 2 toimintaa johdetaan ja työpajan osallistujia sparraillaan hyvin, mutta ryhmien sisäisessä työnjaossa ja tehtävien toteutuksessa on epäselvyyttä. Työskentelyn tavoitteet kirjataan esille, mutta ne jäävät useassa ryhmässä silti jokseenkin epäselviksi (esim. arvotusryhmä). Tarjoaja arvioi osin työskentelyn etenemistä ja pyrkii tekemään muutoksia niiden perusteella. Työpajassa 1 työskentelyn etenemistä arvioidaan melko säännöllisesti, mutta joissain ryhmissä reflektiot jäävät osin lyhyiksi tai toteutumatta. Projektipäälliköt arvioivat työskentelyä ja ohjeistavat osittain muutoksia työskentelyyn tilanteisiin sopivalla tavalla. Arviointi vaihtelee aktiivisesta osin tehottomaan. Työpajassa 2 yksittäiset henkilöt arvioivat työskentelyä vähäisesti ja sen perusteella tehdään pieniä muutoksia toimintaan. Yhteisestä työskentelyn arviointia on vain niukasti ja pintapuolisesti. Tilaajaa osallistetaan arviointiin epäsystemaattisesti ja vapaamuotoisesti. Tarjoaja toimii osin yhtenäisesti ja pyrki hyödyntämään kaikkien asiantuntemusta. Työpajassa 1 Tarjoajan toiminta on melko yhtenäistä työpajan ajan. Tarjoajan ja Tilaajan osaamista hyödynnetään tilanteeseen sopivilla osallistamistavoilla. Pienryhmien välillä varmistetaan kaikkien asiantuntemuksen hyödyntäminen osin niukasti, sillä pienryhmien kokoonpanot ovat pääosin staattiset. Työpajassa 2 toiminnan yhtenäisyydessä on puutteita eikä Tarjoajien keskinäinen työnjako ole täysin selvää (esim. pisteytyksen erilaiset tulkinnot). Tieto liikkuu ryhmien välillä heikosti (tiedonvaihtoa tapahtuu etupäässä tuottavuusryhmien kesken). Asiantuntemusta jää paljon hyödyntämättä, koska ryhmien kierrätys on vähäistä ja henkilöiden sijoittamista ryhmiin kunkin vahvuuksien perusteella tapahtuu vain satunnaisesti. Tarjoaja perustelee näkökulmansa osin asiantuntevasti ja osin hankespesifisti. Työpajassa 1 Tarjoajan näkökulmien perustelussa esiintyy pientä vaihtelua sekä eroja ryhmien välillä. Tarjoajan näkemyksissä huomioidaan jonkin verran hankkeen erityspiirteitä. Työpajassa 2 annetaan yksittäisiä hyviä asiantuntemusta osoittavia ja hankkeeseen liittyviä perusteita, mutta näkemykset ja tarjoajan materiaalit ovat osin ristiriidassa tilaajan lähettämien materiaalien kanssa. Monet perustelut

	jäävät hyvin yleiselle tasolle ja konkretia on vähäistä. Käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu osin usko ratkaisujen löytämiseen. Työpajassa 1 usko ratkaisujen löytämiseen vaihtelee työpajapäivän aikana (esim. ryhmien toiminta vaihteli päämäärätietoisesta hieman hermostuneeseen). Toiminta on pääosin ratkaisukeskeistä, mutta siinä esiintyy eroja ryhmien välillä. Työpajassa 2 joissain ryhmissä (esim. organisaatioryhmässä) asioita saadaan hieman ratkottua. Useissa pienryhmissä on kuitenkin epäselvyyttä ratkaisujen löytymisen osalta (esim. arvotusryhmä). Tarjoaja tuottaa ongelmiin osin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka osin auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä. Työpajassa 1 Tarjoaja tuottaa vaihtoehtoisia ratkaisuja ja ehdotuksia. Vaihtoehtojen käsittelyn yhteydessä syntyy myös joitakin uusia ratkaisuehdotuksia ja jäsennyksiä. Työskentely etenee vaihtoehtojen käsittelyn kautta kohti ratkaisuja. Työpajassa 2 vaihtoehtoisia ratkaisuja ei juurikaan tunnisteta tai tuoda esille. Tarjoaja esittelee ja testaa paria työkalua, joiden osalta lähinnä todetaan niiden toimimattomuus sellaisenaan. Ratkaisuja yritetään hakea siinä kuitenkaan onnistumatta. Ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on pääosin matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu melko hyvin. Työpajassa 1 tunnelma on pääosin rento, rauhallinen ja avoin. Tarjoajan ja tilaajan henkilöiden välinen vuorovaikutus on luontevaa. Osallistujien tutustumisesta, aktivoinnista ja hyvinvoinnista pidetään huolta (esimerkiksi hyvinvointiteema). Projektipäällikkö ja pienryhmien vetäjät varmistavat yhteistä ymmärrystä aktiivisesti validoivin kysymyksiin. Työpajassa 2 ilmapiirissä esiintyy vaihtelua päivän mittaan ja ryhmäkohtaisesti, mutta pääasiallisesti tunnelma on melko vaisu ja vähäenerginen. Keskustelu on kuitenkin avointa ja Tilaajan on välillä helppo osallistua keskusteluun. Työpajassa tehdään osin perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti. Työpajassa 1 Tilaajan tavoitteet ovat esillä aineistossa, mutta ne on sisällytetty hyvin ohuesti työskentelyyn, päätöksentekoon ja työpajatehtäviin. Jäsennyksiä tehdään, mutta niiden perustelut jäävät osin puutteellisiksi. Työpajassa 2 tilaajan tavoitteita on avattu helpommin ymmärrettävään muotoon ja niitä käytetään työskentelyssä hyödyksi esimerkiksi äänestyksissä, mutta tilaajalle on silti ajoittain epäselvää mistä äänestetään. Varsinaisiin päätöksiin, jäsennyksiin tai priorisointeihin ei työpajassa juurikaan päästä.
--	--

TARJOAJA VALSSI	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 1: Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	
Pisteet:	100
Perustelut:	Tarjoaja toimii työpajassa systemaattisesti tilaajan odotusten mukaisesti ja osin ylittää odotukset. Tarjoajan toiminta on systemaattisesti organisoitua ja työskentelyllä on selkeä yhteinen tavoite, joka näkyy työskentelyssä onnistuneesti läpi työpajojen. Työpajassa 1 organisointia, kuten aikataulutus, roolitus ja tehtävien määrittely) tehdään tarkoituksenmukaisesti sekä koko ryhmässä että pienryhmissä. Tarjoaja organisoii toimintaa onnistuneesti vaihteittain läpi työpajan. Koko ryhmällä ja pienryhmillä tavoitteet on määritelty, ne ohjaavat työskentelyä, niitä tarkennetaan tarvittaessa ja niiden täyttymistä seurataan aktiivisesti (esimerkiksi yhteinen tilannekuva ja yhteinen tulosten läpikäynti). Asetetut tavoitteet saavutetaan työskentelyssä. Työpaja 2 on tehokkaasti organisoitu tilaisuus, jossa tarjoaja ohjaa selkeästi työpajan kulkua ja koko ryhmä osallistuu läpiviennin suunnitteluun. Tavoitteet käydään huolellisesti yhdessä läpi, ja ne ovat selkeästi ja ymmärrettävästi nähtävillä kaikissa ryhmissä. Tavoitteiden saavuttamista ja niiden edistymistä seurataan ryhmissä tehokkaasti sekä reaaliaikaisesti koko ryhmän tasolla. Tarjoaja arvioi aktiivisesti työskentelyn etenemistä ja tekee onnistuneita muutoksia niiden perusteella. Työpajassa 1 projektipäällikkö ja pienryhmien vetäjät arvioivat työskentelyn etenemistä. Työpajan päättyessä tehdään määrämuotoinen reflektio koko ryhmän kesken. Projektipäällikkö validoi kehuin onnistuneita suorituksia ja ohjeistaa työskentelyyn muutoksia tilanteisiin sopivilla ja työskentelyä vähäisesti häiritsevillä tavoilla (esimerkiksi kahdenkeskiset keskustelut pienryhmän vetäjän kanssa, kysymyksiä / nostoja koko ryhmälle) sekä osallistaa pienryhmien vetäjiä muutosten suunnitteluun ja toteutukseen (esimerkiksi pienryhmän työskentelyyn tarvittavat henkilöt). Työpajassa 2 arviointia tehdään aktiivisesti, vaikkakin reflektiot ovat osin hyvin pintapuolisia. Työskentelyssä tehdään muutoksia palautteen perusteella (esim. osaprojektiryhmä) ja tilanteen mukaan (esim. tuottavuusryhmässä keskustelun laantuessa). Myös ensimmäisen työpajan palaute huomioidaan työpajassa. Tarjoaja toimii yhtenäisesti ja hyödyntää kaikkien asiantuntemusta. Työpajassa 1 Tarjoajan toiminta on yhtenäistä koko työpajan ajan. Esimerkiksi tarjoaja perehdyttää systemaattisesti Tilaajan käsiteltäviin aineistoihin, työskentelyn suunnitelma ja tulokset käydään yhdessä läpi, pienryhmien työskentelyssä on yhtenevät periaatteet sekä tarjoajan henkilöt täydentävät loogisesti toistensa kommentteja ja ajatuksia). Tarjoajan ja Tilaajan osaamista hyödynnetään tehokkaasti osaamisperusteisilla ryhmäjoilla sekä tilanteeseen pääosin hyvin sopivilla osallistamistavoilla. Myös projektipäällikön laaja hankeosaaminen tulee esiin työskentelyssä. Pienryhmien välillä varmistetaan kaikkien asiantuntemuksen hyödyntäminen välillä kuitenkin hieman niukasti, sillä niiden kokoonpanot ovat pääosin staattiset. Työpajassa 2 tarjoaja toimii yhtenäisesti, ryhmäjoat ovat osaamisperusteisia ja tilaajan näkemystä huomioidaan hyvin. Tieto kulkee tehokkaasti eri ryhmien

	välillä, ryhmiä kierrätetään tarkoituksenmukaisesti ja tarjoajien keskinäinen työnjako on saumatonta. Tarjoaja perustelee näkemyksiään erittäin asiantuntevasti ja hankespesifisti. Työpajassa 1 Tarjoaja perustelee näkemyksensä laajasti ja soveltaa perusteluissaan oppeja aikaisemmista hankkeista (etenkin hankkeen eri sidosryhmien kanssa toimimisesta). Tarjoajan näkemyksissä huomioidaan onnistuneesti hankkeen erityispiirteitä (esimerkiksi kaksi allianssia, joilla yhteisesti toimitettava raitiotiejärjestelmä) ja näkemyksistä käy ilmi teknisen aineiston hyvä osaaminen esimerkiksi konkreettisten huomioiden ja ehdotusten muodossa. Työpajassa 2 Tarjoaja analysoi asioita laajaan hankekokemukseensa peilaten (esim. LYS, KaPa, Väylä) sekä uskaltaa haastaa myös tilaajan näkemystä. Perustelut pohjautuvat monelta osin vertaisarvioituun kirjallisuuteen. Hankkeen erityispiirteet on sisällytetty hyvin tehtävänantoihin, mutta Itäosan käsittely jää osin kevyeksi. Käytävissä keskusteluissa ja toiminnassa korostuu vahva usko ratkaisujen löytämiseen. Työpajassa 1 luotto omaan tiimiin sanotetaan onnistuneesti yhteisissä puheenvuoroissa (esimerkiksi tiimin relevantin osaamisen esittely, vision luominen yhteisestä onnistumisesta), tekijöiden tekemisen tapa on ratkaisuhakuinen ja rauhallinen. Tilaajan kokemus työpajatyöskentelystä on parhaimmillaan sellainen, kuin oltaisiin yhdessä tekemässä hanketta. Työpajassa keskitytään laaja-alaisesti hankkeen kehittämiseen ja ratkaisujen löytämistä tuetaan muun muassa hyvien alustusten avulla. Toiminnassa näkyy ratkaisukeskeisyys, esimerkiksi esiin tulevia ongelmia muutetaan lukuisia kertoja tavoitetilaksi ja ratkaisuehdotuksiksi. Työpajassa 2 tekeminen on ratkaisukeskeistä ja innokasta. Tavoitteiden saavuttamisessa edetään aikataulussa ongelmitta. Puheista korostuu toistuvasti usko ratkaisuihin, joka ilmenee tekemisen tarmokkuutena sekä kattavista perusteluista. Tarjoaja tuottaa ongelmiin vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka auttavat lopullisten ratkaisujen löytämisessä. Työpajassa 1 tarjoaja tuottaa lukuisia vaihtoehtoisia ratkaisuja etenkin tunnelin työtekniikoihin ja hankkeen organisoitumisen kehittämiseen. Vaihtoehtojen käsittelyn yhteydessä syntyy myös joitain uusia ratkaisuehdotuksia (esimerkiksi päätöksentekoon liittyen). Työskentely etenee toistuvasti vaihtoehtojen käsittelyn kautta ratkaisujen valintaan. Työpajassa 2 työskentely pohjautuu vaihtoehtoihin, joista on helppo yhdessä rajata parhaat vaihtoehdot. Rajauksia ja alustavia päätöksiä / priorisointeja saadaan tehtyä, mutta muutoin uusia vaihtoehtoja tuotetaan vähänläisesti. Ilmapiiri on sellainen, että osallistujilla on erittäin matala kynnys osallistua yhteiseen työskentelyyn ja yhteistyö sujuu erinomaisesti. Työpajassa 1 tunnelma on rento, avoin ja miellyttävä. Tarjoajan ja Tilaajan henkilöiden välinen vuorovaikutus on luontevaa. Ilmapiiri on kannustava (rakentavaa palautetta ja kiitosta jaetaan aktiivisesti) ja osallistujien hyvinvoinnista pidetään huolta mm. ohjeistamalla osallistujia virkistytymiseen. Projektipäällikkö ja pienryhmien vetäjät varmistavat aktiivisesti yhteistä ymmärrystä esimerkiksi validoivin kysymyisin.
--	---

	Työpajassa 2 ilmapiiri on erittäin rento ja miellyttävä. Työpajaa siivittää aktiivinen keskustelu, jossa niin tilaaja kuin tarjoaja, ovat koko ajan aktiivisesti mukana. Yhteistä ymmärrystä varmistetaan toistuvasti sekä kehuja ja tsemppauksia jaetaan avokätisesti. Yhteistyön osalta tuntuu siltä kuin osapuolet olisivat tekemässä aidosti yhteistä hanketta. Työpajassa tehdään perusteltuja päätöksiä Tilaajan tavoitteiden mukaisesti. Työpajassa 1 tilaajan tavoitteet ovat selvästi esillä ja osa Tilaajan tavoitteista, kuten tilannekuva ja joustava organisaatio, on onnistuneesti sisällytetty työskentelyyn ja työpajatehtäviin. Hankkeen parhaaksi -näkökulma korostuu konkreettisesti ja uskottavasti muun muassa organisaatioehdotuksissa. Työpajassa 2 tärkeimmät tilaajan tavoitteet on nostettu esille. Päätökset ja jäsenyykset pohjautuvat tilaajan tavoitteisiin (esim. tuottavuudessa pisteytys eurollisesti ja aikataulullisesti). Myös työpajan alussa esitetyt arvovalinnat ja toimenpiteet ovat vahvasti tilaajan tavoitteisiin pohjautuvia.
--	---

4.2.2 Työpajatuotokset

Neuvottelutyöpajassa tarjoajille annettiin arvioitava tehtävä. Työpajan aikana laadittavan tuotoksen avulla arvioidaan Tarjoajan tiimin kykyä kehittää hanketta.

Tilaajan odotukset työpajatuotokselle ovat:

- Tuotoksessa vastataan tehtävänantoon onnistuneesti
- Tuotoksessa on huomioitu hankekohtaisuus
- Tuotoksessa on hanketta kehittäviä ehdotuksia
- Tuotoksen ratkaisut ovat selkeästi perusteltuja
- Tuotos on hyvin viimeistelty, sen ulkoasu on helposti luettavissa ja sen sisältö on helposti ymmärrettävissä
- Tuotos tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä

Työpajatuotoksen pituuden tuli olla enintään 4 kpl A4-kokoista sivua (leipätekstin fonttikoon tulee olla vähintään 11, fontin tulee olla Arial (normaali), marginaalit (ylä, ala, oikea, vasen) vähintään 2 cm ja riviväli vähintään 1,15) + enintään 1 kpl A3-kokoista liitettä. Työpajatuotos tuli palauttaa PDF-formaatissa työpajapäivänä viimeistään klo 14.55 osoitteisiin ratikka@vantaa.fi ja mika.vaheri@boostbrothers.fi. Tilaajan henkilöt osallistuivat tehtävän toteuttamiseen tarjoajan johdolla. Tarjoaja sai yhdessä Tilaajan kanssa tarkentaa ja rajata työskentelyn tavoitteita hankkeen parhaaksi.

Osion arviointi:

Taulukko 6. Arviointikriteerit, Työpajatuotos

Arviointikriteeri	25 pistettä	50 pistettä	75 pistettä	100 pistettä
Työpajatuotos	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita (kts. yllä).	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset (kts. yllä).	Tuotos täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin (kts. yllä).	Tuotos täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset (kts. yllä).

TARJOAJA GREAT VANTAA	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 2: Työpajatuotos	
Pisteet:	80
Perustelut:	Tuotos täyttää tilaajan odotukset lähes kaikilta osin. Tuotoksissa vastataan tehtävänantoon onnistuneesti. Työpajatuotoksen 1 esityksessä on luotu analyysi, johtopäätökset ja ratkaisuehdotukset alustavan asennusehdotuksen kehittämiseksi sekä toimintamalli sidosryhmäyhteistyölle. Tarjoaja vastaa tilaajan määrittämään tehtävänantoon selkeästi. Työpajatuotoksen 2 esityksessä on luotu analyysi, johtopäätökset ja toimenpidesuunnitelma tuottavuutta kehittävästä ratkaisusta. Tarjoaja on johtopäätöksissään tuonut onnistuneesti esiin perustellut ehdotuksensa tuottavuutta kehittävästä ratkaisusta. Tuotoksissa on huomioitu hankekohtaisuus ansiokkaasti. Työpajatuotoksen 1 esityksessä tarjoaja on huomoinut onnistuneesti hankkeen erityispiirteitä ja käsitellyt esim. toimintamalli sidosryhmäyhteistyölle -osiossa monipuolisesti eri sidosryhmiä. Tarjoaja on huomoinut esityksessään oivallisesti myös useita lähtötietoaineistossa esitettyjä reunaehdotuksia. Tarjoaja on tunnistanut lisäksi työvaiheistuksen suunnitteluun liittyviä reunaehdotuksia. Työpajatuotoksen 2 esityksessä tarjoaja on huomoinut hankekohtaisuuden useassa kohdassa. Tarjoaja käsittelee johtopäätöksissä ja toimenpidesuunnitelmassa esittämäänsä hankkeen tuottavuutta parantavia toimenpiteitä pääosin hankkeen ominaispiirteet huomioiden. Tuotoksessa on hanketta kehittäviä ehdotuksia. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja on tunnistanut alustavasta asennusehdotuksesta teemoja ja esittänyt ratkaisuehdotuksia, joilla hanketta pyritään kehittämään. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja on tunnistanut useita hanketta kehittäviä ehdotuksia hankkeen tuottavuuden parantamisen näkökulmasta. Erityisesti johtopäätöksissä ja toimenpidesuunnitelmassa esitetyt näkökulmat on onnistuneesti tuotu esiin hankkeen kehittämisen näkökulmasta. Tuotoksen ratkaisut ovat paikoitellen selkeästi perusteltuja. Työpajatuotoksessa 1 joidenkin esityksessä annettujen ratkaisuehdotusten perustelut ovat suppeat, ja niiden taustalla vaikuttavat tekijät jäävät epäselviksi. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja on pääosin perustellut ratkaisunsa selkeästi hankkeen näkökulmasta. Osa perusteluista jää osin yleistasoiksi. Tuotokset ovat osittain hyvin viimeistellyjä, niiden ulkoasu on helposti luettavissa ja niiden sisällöt ovat melko helposti ymmärrettävissä. Työpajatuotoksen 1 liiteosion esitystapa tukee heikosti tarjoajan muuta tuotosaineistoa (tekstiosio) ja aineistojen välillä on pieniä ristiriitaisuuksia (esim. mahdollisuudet vs. huomiot). Työpajatuotos 2 on hyvin viimeistelyä ja erityisesti johtopäätöksissä on selkeästi ja ymmärrettävästi kuvattu tarjoajan näkökulmat ja perustelut ehdotuksilleen. Esityksen rakenne on selkeä ja helppolukuinen. Tuotokset tukevat konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko

	hankkeen läpivientiä. Työpajatuotoksen 1 taulukossa esitetyt ratkaisuehdotukset ovat osittain konkreettisella tasolla ja ne tukevat osin kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä. Sen sijaan Tarjoajan ehdotus sidosryhmäyhteistyöstä on kuvattu erittäin konkreettisesti ja monipuolisesti. Tämä tukee hyvin kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä. Työpajatuotoksen 2 tuotos on konkreettinen ja siinä on huomioitu ansiokkaasti hankkeen ominaisuudet. Tuotos tukee kehitysvaiheen ja hankkeen läpivientiä. Toimintasuunnitelman prosessikuvauksessa on esitetty kiitettävästi perustelut, joilla tuotoksessa esitetyt toimenpiteet pystytään tunnistamaan, valitsemaan ja jalkauttamaan käytäntöön.
--	--

TARJOAJA RATVA	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 2: Työpajatuotos	
Pisteet:	60
Perustelut:	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita ja usea kohta täyttää tilaajan odotukset. Tuotoksissa vastataan tehtävänantoon osin onnistuneesti. Työpajatuotoksessa 1 on luotu jossain määrin suppeat analyysi, johtopäätökset ja ratkaisuehdotukset alustavan asennusehdotuksen kehittämiseksi sekä toimintamalli sidosryhmäyhteistyölle. Sidoryhmäyhteistyön toimintamallin kuvaus jää melko yleiselle tasolle. Työpajatuotoksen 2 esityksessä on luotu analyysi, johtopäätökset ja toimenpidesuunnitelma tuottavuutta kehittäviä ratkaisuja. Tarjoaja on esittänyt työpajatuotoksessaan tuottavuuden parantamiseksi toimenpiteitä, joista osa on relevantteja ja käyttökelpoisia. Pääsääntöisesti tuotoksessa esitetyt toimenpiteet ja johtopäätökset analyysin tuloksesta ovat kuitenkin yleistasoisia. Tuotoksissa on huomioitu pääosin hankekohtaisuus. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja on huomionnut joitain hankkeen erityispiirteitä ja tunnistanut useita sidoryhmiä yhteistyön toteuttamiseksi. Työpajatuotoksen 2 tarjoaja on huomionnut pääosin hankkeen erityispiirteet hyvin. Hanketason ja allianssien tuottavuutta parantavat toimenpide-ehdotukset huomioivat hankekohtaisuuden hyvin. Osa esitetyistä toimenpiteistä ja niiden analyysistä on esitetty yleisluonteisesti. Tuotoksissa on paikoitellen hanketta kehittäviä ehdotuksia. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja on esittänyt tuotoksessaan muutaman ratkaisuehdotuksen, joiden avulla tarjoaja pyrkii edistämään esim. turvallisuutta ja ajoneuvoliikenteen sujuvuutta alueella. Tarjoajan ehdotus bussiliikenteen rajoittamisesta lentokenttäalueella on hyvin perusteltu. Ratkaisuehdotuksen hyötyjä on tuotu esiin, mutta se on osin ristiriidassa tilaajan esittämän lähtötietoaineiston kanssa. (Finavia: "Asiakaskokemus on säilytettävä korkeana koko hankkeen ajan".) Työpajatuotoksessa 2 on esitetty niukasti hanketta kehittäviä ehdotuksia, jotka jäävät osin yleiselle tasolle. Tarjoaja mainitsee alustavia mittareita tuottavuuden mittaamiseksi sekä tuottavuutta parantavia teknisiä ratkaisuja. Tarjoajan esitys tuottavuuden toimenpideohjelmasta kytkettynä hankeajatauluun on konkreettinen hanketta kehittävä ehdotus. Tuotoksien ratkaisut ovat osin selkeästi perusteltuja. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja on esitellyt tuotoksessaan ratkaisuehdotusten hyötyjä ja vaikutuksia. Sidoryhmäyhteistyön toimintamallin kuvaus on melko yleinen, eikä esityksestä käy selkeästi ilmi esim. mitkä tahot kuuluvat ydinryhmään. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja kuvaa selkeästi arvontuoton muodostumisen periaatteet ja perustelee ne. Osa analysoiduista hyödyistä ja riskeistä on kuvattu yleisellä tasolla, ja johtopäätökset on perusteltu suppeasti. Tuottavuuden alustaville mittareille ja tuottavuutta parantaville teknisille ratkaisuille perustelut ovat kuitenkin niukat.

	Tuotokset ovat osin hyvin viimeistelty, niiden ulkoasut ovat enimmäkseen helposti luettavissa ja niiden sisällöt ovat ymmärrettävissä. Työpajatuotoksessa 1 otsikointi ja numerointi tukee huonosti esityksen luettavuutta. Työpajatuotoksen 2 esitystapa on viimeistelty ja se on pääosin helposti luettavissa. Tuotoksessa esitetyn taulukon sisältö on osin vaikealukuinen. Taulukon luettavuutta heikentää lyhenteet (esim. TLJ-konsepti) ja taulukossa esitetyt tunnistetiedot (sarake ID), jotka avautuvat hankalasti lukijalle. Toimenpideohjelman sisältö on esitetty ymmärrettävästi ja ne tukevat tuotoksen luettavuutta. Konkreettisuutensa ansiosta tuotokset tukevat osittain kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä Työpajatuotoksessa 1 tarjoajan esittämät ratkaisuehdotukset ovat osin käyttökelpoisia ja konkreettisia. Tarjoajan kuvaus sidosryhmäyhteistyöstä on kuvattu yleisluontoisesti ja se ei sellaisenaan tue kehitysvaiheen ja koko hankkeen toteutusta. Työpajatuotoksessa 2 tarjoajan esittämä tuottavuuden toimenpideohjelma on laaja ehdotus ja siitä on nähtävissä tuottavuutta parantavien toimenpiteiden ajallinen jaksottuminen niin kehitysvaiheen kuin koko hankkeen ajalle. Taulukossa esitetyt toimenpiteet ovat osin konkreettisia ja ne tukevat kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä.
--	---

TARJOAJA TELI	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 2: Työpajatuotos	
Pisteet:	40
Perustelut:	Tuotoksessa on käsitelty tilaajan odottamia asioita. Tuotoksissa vastataan tehtävänantoon osin onnistuneesti. Työpajatuotoksessa 1 on luotu analyysi ja ratkaisuehdotukset alustavan asennusehdotuksen kehittämiseksi sekä toimintamalli sidosryhmäyhteistyölle. Johtopäätökset eivät käy esityksestä kovin selkeästi ilmi. Työpajatuotoksessa 2 on esitetty analyysi, johtopäätökset ja toimenpidesuunnitelma. Työpajatuotoksessa vastataan heikosti tehtävänantoon. Tuottavuutta parantavia ratkaisuja ei tule konkreettisesti esiin työpajatuotoksesta. Tuotoksissa on osittain huomioitu hankekohtaisuus. Työpajatuotoksessa 1 Tarjoaja on nostanut esiin hankkeen erityispiirteitä ja tunnistanut useita sidosryhmiä yhteistyön toteuttamiseksi. Tarjoaja on esittänyt selkeästi ja monipuolisesti erilaisia keinoja viestinnän edistämiseksi ja määrittänyt näille seurantatoimenpiteitä. Työpajatuotoksessa 2 hankekohtaisuus on huomioitu heikosti. Esitetyt johtopäätökset ja toimintasuunnitelman sisältö tuottavuuden parantamiseksi on esitetty yleisellä tasolla. Tuotoksissa on osin hanketta kehittäviä ehdotuksia. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja on esittänyt tuotoksessaan (onnistuneesti) useita ratkaisuehdotuksia ja listannut esim. tärkeimpiä vaiheistukseen liittyviä seikkoja. Asennussuunnitelma ei pidä sisällään merkittäviä hanketta kehittäviä ehdotuksia. Tarjoajan ehdotus sidosryhmäyhteistyön toteutuksesta kehittää hanketta sekä edistää kehitysvaiheen käynnistämistä. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja on esittänyt niukasti hanketta kehittäviä ehdotuksia ja ne ovat yleisluonteisia. Toimenpidesuunnitelma pitää sisällään vain vähän hankkeen tuottavuutta parantavia ehdotuksia. Tuotosten ratkaisut ovat paikoitellen perusteltuja. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja esittelee tuotoksessaan vain osaan ratkaisuehdotuksiinsa perusteluja. Tarjoajan ehdotus alustavan asennussuunnitelman kehittämisestä ja siihen liittyvien ratkaisujen perustelut käyvät heikosti ilmi. Sidosryhmäyhteistyön toimintamalli ja jatkotoimenpiteet (esim. KAS-vaiheen alussa laadittava vuorovaikutussuunnitelma) on hyvin kuvattu. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja on esittänyt vain niukasti perusteluja ratkaisuilleen. Tarjoaja on esittänyt listan tunnistamistaan tuottavuutta tehostavista ratkaisuista avaamatta juurikaan niiden perusteita ja vaikutuksia hankkeen näkökulmasta. Tuotokset ovat osin viimeistelty, sen ulkoasu on luettavissa ja sen sisältö on pääosin ymmärrettävissä. Työpajatuotoksen 1 alustavan asennussuunnitelman jäsentely tukee heikosti esityksen luettavuutta ja esityksen tekstirakenne on vaikeasti seurattavissa. Lisäksi esim. Tarjoajan tuotokseen lisäämien kuvien ("Rakentamisen vaiheistus,

	valokuvat työpajasta”) sisältö on hyvin hankalasti luettavissa. Työpajatuotoksen 2 esitys etenee melko johdonmukaisesti, mutta sen tekstisisällössä on jonkin verran tehtävänantoon kuulumattomia osia (esim. kuka fasilitoi työskentelyä ja ketkä siihen osallistuivat) ja osin analyysia on hankala ymmärtää (esim. miten AJR äänestys vaikutti valittujen ratkaisujen pisteytykseen tai miten Parkkipaikka asioita pitää tulkita). Liitteessä 2 esitetty toimenpidesuunnitelma on esitysmuodoltaan selkeä ja helppolukuinen. Tuotokset tukevat vähäisin osin konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä. Työpajatuotoksessa 1 on esitetty konkreettisia ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuehdotuksia, jotka tukevat kehitysvaiheen ja koko hankkeen <u>toteuttamista</u>. Asennussuunnitelmassa on esitetty konkreettinen esitys, se ei kuitenkaan pidä sisällään merkittäviä hanketta kehittäviä ehdotuksia. Tarjoajan ehdotus esim. sidosryhmäyhteistyöstä on kuvattu erittäin konkreettisesti ja monipuolisesti jatkotoimenpiteiden ja seurannan osalta. Työpajatuotoksen 2 sisältö pitää niukasti sisällään konkreettisia tuottavuutta kehittäviä toimenpiteitä, jotka edesauttavat olennaisella tavalla hankkeen läpivientiä. Toimenpidesuunnitelma tukee heikosti kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä tuottavuuden kehittämisen näkökulmasta.
--	--

TARJOAJA VALSSI	
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	
Osa 2: Työpajatuotos	
Pisteet:	95
Perustelut:	Tuotos täyttää ja osin ylittää tilaajan odotukset. Tuotoksessa vastataan tehtävänantoon onnistuneesti ja osin ylittäen tilaajan odotukset. Työpajatuotoksen 1 esityksessä on luotu erinomainen analyysi, johtopäätökset ja ratkaisuehdotukset alustavan asennusehdotuksen kehittämiseksi sekä seikkaperäinen toimintamalli sidosryhmäyhteistyölle. Työpajatuotoksen 2 esityksessä on laadittu analyysi, johtopäätökset ja toimenpidesuunnitelma tuottavuutta kehittävästä ratkaisusta. Tarjoajan esitys vastaa ansiokkaasti tehtävänantoon. Tuotoksessa esitetyt johtopäätökset analyysin tuloksesta jäivät yleistasoiseksi. Toimenpidesuunnitelmassa on esitetty useita tuottavuutta parantavia toimenpiteitä huomioiden niiden ajallinen sijoittuminen hankkeessa. Tuotoksissa on huomioitu hankekohtaisuus erinomaisesti. Työpajatuotoksessa 1 tarjoaja on nostanut esiin hankkeen erityispiirteitä ja tunnistanut alustavan asennusehdotuksen kehittämiseksi useita näkökulmia, joilla hanketta pyritään edistämään. Tarjoaja on tunnistanut myös useita sidosryhmiä yhteistyön toteuttamiseksi ja esittänyt viestinnän läpiviennin suunnitelman kattavasti. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja osoittaa, että se on sisäistänyt hankkeen sisällön ja esittää konkreettisia, hankkeen kannalta relevantteja, ehdotuksia tuottavuuden parantamiseksi. Tarjoaja tuo esityksessään esiin laaja-alaisesti hankkeen tuottavuuteen vaikuttavia tekijöitä esittäen niihin ratkaisuja sekä vastualueita. Tarjoaja on määritellyt onnistuneesti hankkeen kannalta merkittävimmät kehittämispotentiaalia sisältävät osa-alueet ja kuvannut ehdotuksen niiden kehittämiseksi. Tuotoksessa on useita hanketta kehittäviä ehdotuksia. Työpajatuotoksessa 1 Tarjoaja on listannut taulukkoon useita ratkaisuehdotuksia alustavan asennusehdotuksen kehittämiseksi. Sidosryhmäyhteistyön toimintamalli ja sovittujen toimenpiteiden seuranta on hyvin kuvattu (esim. palautteen keruu Finavialta, mittaroinnit). Tuotoksen kehitysehdotuksissa on huomioitu säännönmukaisesti myös turvallisuusnäkökulma. Työpajatuotoksessa 2 Tarjoaja on määritellyt onnistuneesti hankkeen kannalta merkittävimmät kehittämispotentiaalia sisältävät osa-alueet ja kuvannut ehdotuksen niiden kehittämiseksi eritellen kohteet hankealueelta (Tikkurilantie, Kielotie, Jokiniemenkatu, Kyytitien länsi- ja itäosa, Hakunilantien eteläosa ja Länsimäentie välillä Keihästie-Maratontie sekä tunneli). Tuotoksen ratkaisut ovat pääosin selkeästi perusteltuja. Työpajatuotoksessa 1 Tarjoaja on esittänyt ratkaisuehdotukset selkeästi taulukkomuodossa ja perustellut ehdotuksia monipuolisesti ja asiantuntevasti. Tuotos täyttää ja osin ylittää tilaajan odotuksen. Työpajatuotoksessa 2 tarjoaja on kuvannut selkeästi Vantaan ratikan nykyisten

	suunnitelmien ja toteutusratkaisujen kehittämispotentiaalin. Toimenpidesuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden perustelut on kuvattu hyvin. Ratkaisut ovat selkeästi perusteltuja, mutta tarjoajan esittämät johtopäätökset jäävät kuitenkin yleiselle tasolle. Tuotokset ovat erittäin hyvin viimeistelty, niiden ulkoasu on helposti luettavissa ja niiden sisältö on helposti ymmärrettävissä täyttäen ja osin ylittäen tilaajan odotukset. Työpajatuotoksen 1 liite tukee muuta aineistoa hyvin ja osin ylittää tilaajan odotukset. Työpajatuotoksen 2 rakenne on helposti luettavissa ja rakenne tukee aineiston sisällön ymmärrettävyyttä. Liitteessä esitetty toimenpidesuunnitelma on suuresta tietomäärästä huolimatta helposti luettavissa ja sisäistettävissä. Tuotos tukee konkreettisuutensa ansiosta kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä hyvin. Työpajatuotoksen 1 esityksessä tarjoaja on esitellyt useita konkreettisia kehitysehdotuksia. Tarjoajan ehdotus esim. sidosryhmäyhteistyöstä on kuvattu erittäin konkreettisesti ja yksityiskohtaisesti henkilötasolla. Tuotos ja siinä esitetyt ehdotukset tutkittaviksi aiheiksi edistävät kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpivientiä. Työpajatuotoksen 2 esityksessä tarjoaja esittelee useita konkreettisia ehdotuksia hankkeen tuottavuuden parantamiseksi sekä perustelee ne. Toimenpide-ehdotus on sidottu hankkeen kehitysvaiheen ja koko hankkeen läpiviennin aikatauluun sekä osaksi johtamiskäytäntöjä.
--	---

4.3 Arviointiperuste 3: Hintatarjous

Hintatarjouksena toimii prosenttipohjainen allianssipalkkio (=palkkioprosentti), joka tarjotaan Tilaajan ilmoittaman sitomattoman euromääräisen toteutuksen korvattavien kustannusten arvion perusteella. Tarkemmat tiedot allianssipalkkiosta on esitetty alustavan tarjouspyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa liite 3.1 Kaupalliset ehdot ja liite 3.2 Korvattavat kustannukset.

Tilaajan ilmoittama sitomaton euromääräinen arvio toteutuksen korvattavista kustannuksista on:

Osa-alue 1: Länsiosa: 300 800 000 € (alv 0 %).

Osa-alue 2: Itäosa: 141 800 000 € (alv 0 %).

Tarjoaja antaa palkkioprosentit erikseen osa-alueelle 1 ja osa-alueelle 2. Tarjoajan tulee antaa hintatarjouksensa lopullisen tarjouspyynnön yhteydessä Tarjouspalvelu.fi järjestelmässä.

Tilaaja muodostaa tarjotun palkkioprosentin perusteella hintapisteet, joita käytetään tarjousten lopullisessa vertailussa.

Tarjoajien tarjouksessaan jättämät palkkioprosentit on ilmoitettu alla esitetyssä taulukossa.

	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Osa-alue 1	7,50 %	7,50 %	9,12 %	7,75 %
Osa-alue 2	7,50 %	7,50 %	9,12 %	7,87 %

5 Tarjousten pisteytys

5.1 Laatusueteet

Arviointiryhmä arvioi ja pisteytti laadun arviointikriteerit nollasta sataan (0–100) viiden (5) pisteen tarkkuudella Alustavan tarjouspyynnön liitteen 1.1 kohdissa 1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.2.1 ja 1.2.2 esitettyjen arviointikriteerien mukaisesti muodostaen **arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet**.

Laatuosan pisteytys tehdään osa-aluekohtaisesti seuraavien vaiheiden mukaisesti (erikseen osa-alueelle 1 ja osa-alueelle 2):

1. Arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet painotetaan ilmoitettujen arviointikriteerikohtaisten painoarvojen mukaisesti (Taulukko 1). Näin muodostetaan painotetut arviointipisteet.
2. Painotetut arviointipisteet lasketaan yhteen arviointiperusteittain (arviointiperuste 1 ja 2) ja muutetaan arviointiperusteen pisteiksi seuraavalla kaavalla:
(*Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa / Eniten pisteitä saaneen Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa*) * 100 pistettä * Arviointiperusteen painoarvo
3. Laatusueteet saadaan summaamalla arviointiperusteiden 1 ja 2 pisteet yhteen. Lopuksi laatusueteet pyöristetään 2 desimaalin tarkkuudella.

5.1.1 Osa-alueen 1 laatusueteet

Seuraaviin taulukkoihin on koottu yhteenveto osa-alueen 1 pisteytyksen tuloksista.

Arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Arviointiperuste 1: Laatusueteet				
1.1 Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	85	75	60	100
1.2 Riskit ja mahdollisuudet	80	80	50	95
1.3 Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta	90	85	70	100
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen				
2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	85	75	50	100
2.2 Työpajatuotokset	80	60	40	95

Painotetut arviointipisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
1.1 Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	34	30	24	40
1.2 Riskit ja mahdollisuudet	24	24	15	28,5
1.3 Ehdotus Tikkurilanraition tunnelin toteuttamisesta	27	25,5	21	30
Arviointiperuste 1: Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa	85	79,5	60	98,5
2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	51	45	30	60
2.2 Työpajatuotokset	32	24	16	38
Arviointiperuste 2: Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa	83	69	46	98

Osa-alue 1 Laatupisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	38,83	36,32	27,41	45,00
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	21,17	17,60	11,73	25,00
Yhteensä	60,01	53,92	39,15	70,00

5.1.2 Osa-alueen 2 laatupisteytys

Seuraaviin taulukkoihin on koottu yhteenveto osa-alueen 2 pisteytyksen tuloksista.

Arviointikriteerikohtaiset arviointipisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Arviointiperuste 1: Laatutarjous				
1.1 Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	85	75	60	100
1.2 Riskit ja mahdollisuudet	80	80	50	95
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen				
2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	85	75	50	100
2.2 Työpajatuotokset	80	60	40	95

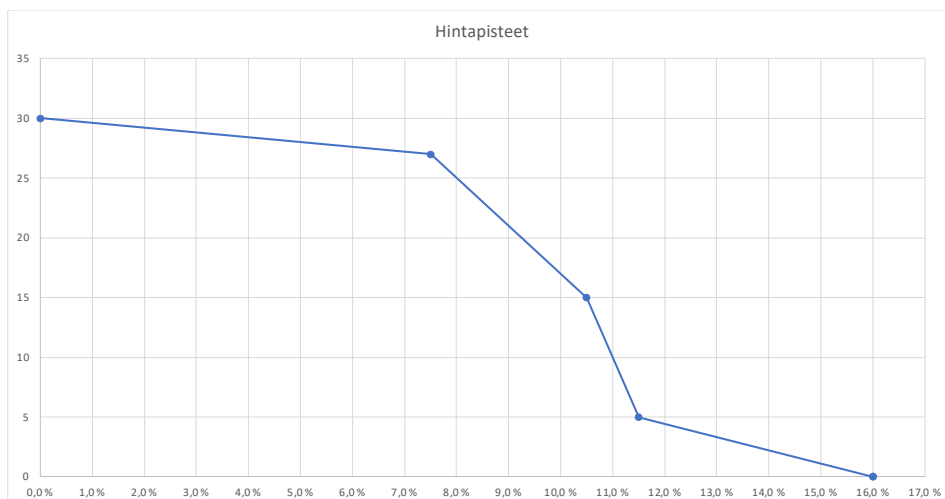
Painotetut arviointipisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
1.1 Kehitysvaiheen ja hankkeen läpiviennin periaatteet	51	45	36	60
1.2 Riskit ja mahdollisuudet	32	32	20	38
Arviointiperuste 1: Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa	83	77	56	98
2.1 Luottamuksen rakentaminen työpajoissa	51	45	30	60
2.2 Työpajatuotokset	32	24	16	38
Arviointiperuste 2: Tarjoajan painotettujen arviointipisteiden summa	83	69	46	98

Osa-alue 2 Laatupisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	33,88	31,43	22,86	40,00
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	25,41	21,12	14,08	30,00
Yhteensä	59,29	52,55	36,94	70,00

5.2 Hintapisteet

Hintapisteet määräytyvät alla esitetyn taulukon ja kuvan 1 mukaisesti. Huom! Tarjottu palkkioprosentti ei voi olla negatiivinen arvo.

Tarjottu palkkioprosentti välillä	Sovellettava kaava (palkkioprosentti on kaavassa desimaalilukuna)
0–7,5 %	hintapisteet = $-40 \cdot \text{tarjottu palkkioprosentti} + 30$
> 7,5–10,5 %	hintapisteet = $-400 \cdot \text{tarjottu palkkioprosentti} + 57$
> 10,5–11,5 %	hintapisteet = $-1000 \cdot \text{tarjottu palkkioprosentti} + 120$
> 11,5–16 %	hintapisteet = $-111,11 \cdot \text{tarjottu palkkioprosentti} + 17,78$
$\geq 16 \%$	hintapisteet = 0

Kuva 1. Hintapisteiden muodostuminen

Lopuksi lasketut hintapisteet pyöristetään kahden desimaalin tarkkuudella.

Hintatarjous pisteytetään osa-aluekohtaisesti eli erikseen osa-alueelle 1 ja osa-alueelle 2.

5.2.1 Osa-alueen 1 hintapisteytys

Alla esitetyssä taulukossa on esitetty tarjoajien tarjouksessaan esittämien palkkioprosenttien mukaiset hintapisteet osa-alueelle 1.

Hintapisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Tarjottu palkkioprosentti	7,5 %	7,5 %	9,12 %	7,75 %
Pisteet	27,00	27,00	20,52	26,00

5.2.2 Osa-alueen 2 hintapisteytys

Alla esitetyssä taulukossa on esitetty tarjoajien tarjouksessaan esittämien palkkioprosenttien mukaiset hintapisteet osa-alueelle 2.

Hintapisteet	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Tarjottu palkkioprosentti	7,5 %	7,5 %	9,12 %	7,87 %
Pisteet	27,00	27,00	20,52	25,52

6 Yhteenveto ja Palveluntuottajien valinta

Tarjoajan tuli saada pisteitä jokaisesta arviointikriteeristä. Tarjous hylätään, mikäli Tarjoaja saa jostain osa-alueesta 0 pistettä.

6.1 Osa-alueen 1 palveluntuottajan valinta

Laatupisteet ja hintapisteet lasketaan yhteen osa-alueen 1 osalta. Maksimipistemäärä osa-alueesta 1 on 100 pistettä. Eniten pisteitä osa-alueesta 1 saanut tarjoaja valitaan Palveluntuottajaksi osa-alueeseen 1. Tasapistetilanteessa voittaja arvotaan.

	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	38,83	36,32	27,41	45,00
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	21,17	17,60	11,73	25,00
Arviointiperuste 3: Hintatarjous	27,00	27,00	20,52	26,00
Yhteensä	87,00	80,92	59,66	96,00

Valitaan eniten pisteitä saanut tarjoajaryhmittymä Valssi palveluntuottajaksi osa-alueelle 1.

6.2 Osa-alueen 2 palveluntuottajan valinta

Laatupisteet ja hintapisteet lasketaan yhteen osa-alueen 2 osalta. Maksimipistemäärä osa-alueesta 2 on 100 pistettä. Eniten pisteitä osa-alueesta 2 saanut tarjoaja valitaan Palveluntuottajaksi osa-alueeseen 2. Tasapistetilanteessa voittaja arvotaan.

Osa-alueelle 1 Palveluntuottajaksi valittu tarjoaja ei voi tulla valituksi Palveluntuottajaksi osa-alueelle 2. Jos osa-alueelle 1 Palveluntuottajaksi valittu tarjoaja saa eniten pisteitä osa-alueesta 2, valitaan osa-alueen 2 Palveluntuottajaksi toiseksi eniten pisteitä saanut tarjoaja.

	Great Vantaa	Ratva	Teli	Valssi
Arviointiperuste 1: Laatutarjous	33,88	31,43	22,86	40,00
Arviointiperuste 2: Luottamuksen rakentaminen	25,41	21,12	14,08	30,00
Arviointiperuste 3: Hintatarjous	27,00	27,00	20,52	25,52
Yhteensä	86,29	79,55	57,46	95,52

Valitaan toiseksi eniten pisteitä saanut tarjoajaryhmittymä Great Vantaa palveluntuottajaksi osa-alueelle 2.

19 §

Hankinta: Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osallistuminen Vantaan ratikan allianssien kehitys- ja toteutusvaiheiden asiantuntijatehtäviin / HW

VD/380/02.08.00.00/2024

HW

Vantaan ratikan suunnittelusta ja rakentamisesta vastaavat palveluntuottajat on kilpailutettu erikseen länsiosalle ja itäosalle. Allianssihakintojen lisäksi Vantaan kaupunki on päättänyt hankkia allianssien kehitys- ja toteutusvaiheisiin Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:ltä raitioteknisten järjestelmien asiantuntijuutta viranomaisten välisenä yhteistyönä. Hankinnan arvo on yhteensä n. 2,8 milj. euroa (alv 0 %), josta allianssien kehitysvaiheen osuus on n. 0,7 milj. euroa (alv 0 %), ja toteutusvaiheen 2,1 milj. euroa (alv 0 %).

Vantaan kaupunki on kilpailuttanut suunnittelun ja rakentamisen allianssikumppanien hankinnat kevään ja alkukesän 2024 aikana ja allianssien kehitysvaiheen on tarkoitus alkaa syksyllä 2024 heti, kun valtion rahoitusosuus saadaan varmistettua. Vantaan kaupunki toimii hankkeessa päätilaajana, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) toisena tilaajana ja Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy toimii Vantaan ratikan Helsingin puolelle ulottuvan osuuden tilaajana itäosan allianssissa.

Allianssien hankintaneuvottelujen yhteydessä päädyttiin siihen, että Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n erikseen nimetty henkilöstö toimii hankkeessa raitioteknisten järjestelmien asiantuntijatehtävissä (yhteinen raitiotiejärjestelmän osaprojekti). Asiantuntijatehtävät sisältävät mm. raitiotiejärjestelmän kokonaisuuden suunnittelun ja toteutuksen ohjauksen sekä johtamisen, järjestelmän vaatimustenmukaisuuden ja palvelutason varmistamisen sekä käyttöönottokokonaisuuden valmistelun.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy, entinen HKL, hallinnoi Helsingin joukkoliikenneinfraa ja omistaa raitiovaunukaluston. Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy vastaa Helsingin joukkoliikenteen kokonaisuuden kehittämisestä ja kunnossapidosta. Kaupunkiliikenteellä on täten ainutlaatuista tietoa ja osaamista raitiotieinfran suunnittelusta ja rakentamisesta pääkaupunkiseudulla. Valmistuessaan Vantaan ratikka on osa seudullista raitiotieverkostoa.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ja Vantaan kaupunki ovat tehneet aieminkin yhteistyötä Vantaan ratikan suunnittelun ja allianssien kilpailutuksen eri vaiheissa perustuen mm. vuonna 2022 solmittuun yhteistyösopimuksen, jossa Vantaan kaupunki ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy ovat sopineet ratikan suunnitteluun liittyvien asiantuntijapalveluiden tuottamisen periaatteista.

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy on 19.8.2024 sähköpostitse antanut tarjoutumisensa tehtävään neuvottelujen perusteella. Tarjoutumisen mukaan kehitysvaiheen arvioidut henkilökustannukset ovat 711 360 euroa (alv 0 %) ja toteutusvaiheen 2 081 664 euroa (alv 0 %). Yhteensä kustannukset ovat 2 794 024 euroa (alv 0 %). Palveluhankinnan kustannukset sisällytetään allianssien tavoitekustannuksiin yhtenä tilaajan eristää.

Vantaan ratikkahanke toteutetaan hyväksytyjen hankesuunnitelmien enimmäishinnan puitteissa. Hankintapäätöksen jälkeen alkavan allianssien kehitysvaiheen (KAS) arvioidaan kestävän n. 10 kuukautta, jonka jälkeen tavoitteena on tehdä allianssien yhteinen päätös toteutusvaiheeseen siirtymisestä. Tarkempi aikataulu laaditaan ja hyväksytään kehitysvaiheen alussa. Hanke etenee

toteutusvaiheeseen näillä näkymin kesällä 2025, mikäli kehitysvaiheen päättyessä voidaan yhteisesti todeta, että enimmäishinta ei tule suurella todennäköisyydellä ylittymään.

Sopimukseen ei sovelleta lakia vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, koska sopimuksessa on kysymys lain 26 §:n tarkoittamasta viranomaisten välisestä yhteistyöstä. Sopimuksella viranomaishankintayksiköt sopivat yhteistyöstä vastuullaan olevien julkisten palvelujen toteuttamiseksi. Yhteistyön piiriin kuuluvat palvelut tuotetaan sopimuksen osapuolia varten.

Sovelletut oikeusohjeet: Hankintalaki, Vantaan kaupungin hankintaohjeet sekä Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 19

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) valita Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy raitiotieteknisten järjestelmien asiantuntijatehtäviin Vantaan ratikan allianssien kehitys- ja toteutusvaiheisiin,
- b) hyväksyä sopimusasiakirjat allekirjoitettaviksi Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueen ja valitun palvelutuottajan välillä yhteensä 2 794 024 euron (alv 0 %) kattohinnalla,
- c) todeta, että allianssien kehitysvaiheen sopimus voidaan allekirjoittaa vasta sitten, kun valtion rahoitus hankkeeseen on varmistunut, ja
- d) valtuuttaa kaupungininsinööri allekirjoittamaan toteutusvaiheen sopimus, mikäli kehitysvaiheen jälkeen kaikki tilaaja- ja rakentajakumppanit päättävät yhdessä edetä toteutusvaiheeseen.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila poistui yhteisöjäävinä kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

20 §

Hankinta: Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1 -urakka / HW

VD/5193/02.08.00.00/2024

HW/JK

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue on kilpailuttanut ”Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1” -urakan. Urakoitsijaksi esitetään valittavan edullisimman tarjouksen antanut Louhintahiekka Oy vertailuhintaan 3 793 432,64 euroa (alv 0 %).

Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualue on pyytänyt avointa hankintamenettelyä käyttäen 5.7.2024 päivätyn tarjouspyynnön mukaiset urakkatarjoukset ”Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1” -urakan toteuttamista.

Hanke sijaitsee Jokiniemen kaupunginosassa Tikkurilan aseman läheisyydessä, pääradan itäpuolella. Urakka-alue ulottuu pääosin pohjoisessa Valkoisenlähteentiehen, idässä Jokiniemenkatuun, etelässä Grönberginpuistoon ja lännessä rata-alueeseen. Hanke sisältää mm. katujen, raittien, puistoalueiden, vesihuollon ja tekniikan, tukimuurin sekä pohjanvahvistustoimenpiteiden rakentamista suunnitelma-asiakirjojen mukaisessa laajuudessa.

Tikkurilan osaamiskampuksen rakentaminen sisältyy katujen ja puistojen palvelualueen hyväksytyyn rakentamisohjelmaan.

Kyseessä on kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta. Urakkaa koskeva kansallinen hankintailmoitus on jätetty Tarjouspalvelu.fi -sivustolle ja Hilmaan 5.7.2024. Tarjousten jättöaika päättyi 19.8.2024 klo 12.00 ja tarjoukset tuli jättää Tarjouspalvelu.fi -sivustolla.

Määräaikaan 29.7.2024 klo 12.00 mennessä tulleisiin lisäselvityspyyntöihin on vastattu Tarjouspalvelu.fi – sivustolla. Määräaikaan mennessä saapui yksi kappale lisäselvityspyyntöjä.

Tarjouspyynnön mukaisesti tarjousten tarkistaminen ja vertailu on toteutettu kolmessa vaiheessa:

- tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
- tarjoajien kelpoisuuden arviointi
- tarjousten vertailu

Määräaikaan saapuneet tarjoukset, yhteensä kahdeksan kappaletta, on avattu Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueella. Avaustilaisuudesta on laadittu pöytäkirja ja saaduista tarjouksista vertailutaulukko.

Määräaikaan 19.8.2024 mennessä tarjouksen jättivät seuraavat yritykset:

- GRK Suomi Oy
- KMS Palvelu Oy
- Kreate Oy
- Louhintahiekka Oy
- STM Infra Oy
- Terrawise Oy
- Tieluiska Oy
- VM Suomalainen Oy

Kaikki tarjoukset ovat tarjouspyynnönmukaisia ja siten hyväksyttäviä.

Hyväksyttävien tarjousten antaneiden yritysten tilaajavastuulain mukaiset tilaajan selvitysvelvollisuuteen kuuluvat urakoitsijan velvoitteet ja todistukset on tarkastettu ja niiden on todettu olevan hyväksyttäviä.

VM Suomalainen Oy perui tarjouksensa virheellisenä 20.8.2024. Katujen ja puistojen palvelualue hyväksyi peruutuksen.

Kokonaistaloudellisen edullisuuden perustana on halvin hinta. Tarjouksista valitaan halvin kokonaishinta, arvonlisäveroton urakkahinta.

Saadut hyväksyttävät tarjoukset ovat hintajärjestyksessä (alv 0 %):

- 1) 3 793 432,64 euroa
- 2) 3 993 752,40 euroa
- 3) 4 045 931,00 euroa
- 4) 4 121 818,24 euroa
- 5) 4 496 710,40 euroa
- 6) 4 960 672,00 euroa
- 7) 5 821 222,40 euroa

Edullisimman tarjouksen antoi Louhintahiekka Oy.

Sovelletut oikeusohjeet: Laki julkisista hankinnoista, Vantaan kaupungin yleiset hankintaohjeet, Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 20

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) valita Louhintahiekka Oy urakoitsijaksi "Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1" - urakkaan,
- b) hyväksyä sopimusasiakirjat allekirjoitettaviksi Vantaan kaupungin katujen ja puistojen palvelualueen ja valitun tarjoajan kanssa 3 793 432,64 euron (alv 0 %) vertailuhinnalla, ja
- c) todeta, että varsinainen sopimus ei synny tällä päätöksellä vaan vasta myöhemmin allekirjoitettavalla urakkasopimuksella.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vertailutaulukko/Hankinta/Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1 (henkilötiedot peitetty)

Täytäntöönpano: Katujen ja puistojen palvelualue

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Tarjousten vertailutaulukko - VD/5193/02.08.00.00/2024 / Tikkurilan osaamiskampus, vaihe 1

KOKONAISHINTAOSUUS alv 0%

		GRK Suomi Oy		KMS Palvelu Oy		Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus		Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus		STM Infra Oy		Terrawise Oy		Tieluiska Oy		VM Suomalainen Oy	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
KOKONAISHINTAOSUUS		3827000 EUR / kpl		4100000 EUR / kpl		4896000 EUR / kpl		3084992 EUR / kpl		3330000 EUR / kpl		3162666 EUR / kpl		3239051 EUR / kpl		2406000 EUR / kpl	
Hankittava määrä 1 kpl		3827000 EUR		4100000 EUR		4896000 EUR		3084992 EUR		3330000 EUR		3162666 EUR		3239051 EUR		2406000 EUR	

YKSIKKÖHINTAOSUUS

		GRK Suomi Oy		KMS Palvelu Oy		Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus		Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus		STM Infra Oy		Terrawise Oy		Tieluiska Oy		VM Suomalainen Oy	
		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto		Annettu tieto	
Pilaristabilointi Hankittava määrä 53792 mtr		12,45 EUR / mtr 669710,40 EUR		16,00 EUR / mtr 860672,00 EUR		17,20 EUR / mtr 925222,40 EUR		13,17 EUR / mtr 708440,64 EUR		14,72 EUR / mtr 791818,24 EUR		15,45 EUR / mtr 831086,40 EUR		15,00 EUR / mtr 806880,00 EUR		12,20 EUR / mtr 656262,40 EUR	

Vertailun yhteenveto

		GRK Suomi Oy		KMS Palvelu Oy		Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus		Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus		STM Infra Oy		Terrawise Oy		Tieluiska Oy		VM Suomalainen Oy	
	Max pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet	Annettu tieto	Pisteet
Kokonaishinta yhteensä		4496710,40 EUR		4960672,00 EUR		5821222,40 EUR		3793432,64 EUR		4121818,24 EUR		3993752,40 EUR		4045931,00 EUR		3062262,40 EUR	
Sijoitus		6.		7.		8.		2.		5.		3.		4.		1.	
Valittu		Ei		Ei		Ei		Ei		Ei		Ei		Ei		Ei	

Soveltuvuusvaatimukset

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoaja vakuuttaa, että siihen ei kohdistu Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistamaa tai Suomen viranomaisten asettamia pakotteita tai varojen jäädyttämispäätöksiä.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TEKNISET KELPOISUUSVAATIMUKSET								
Tekniset kelpoisuusvaatimukset voi osoittaa Rakentamisen Laatu RALA ry:n RALA-pätevystodistuksilla (vaihtoehto A) tai liittämällä referenssitiedot ja pyydetyt selvitykset (vaihtoehto B). Mikäli tarjoajalla ei ole kaikkia RALA-pääurakointipätevyyksiä, voi osan pätevyyksistä esittää liittämällä tiedot HENKILÖTIEDOT JA REFERENSSIT -kohdassa.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta.
A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoajalla on pääurakoitsija RALA-pätevyys tarjouspyynnön mukaiselta toimialalta. Tarjoajalla tulee olla RALA-pätevyydet kaikilta seuraavilta osa-alueilta: 7.1. Väylärakentamisen pääurakointi, Tiet, kadut ja kunnallistekniikka 11. Putkilinjojen ja johtoverkkojen pääurakointi B) Tarjoajalla on kolme yritysreferenssikohdetta kultakin osa-alueelta. 1. Väylärakentamisen pääurakointi, Tiet, kadut ja kunnallistekniikka 2. Putkilinjojen ja johtoverkkojen pääurakointi Referenssit voivat olla enintään viisi (5) vuotta vanhoja. Kunkin referenssin tulee olla vähintään n. 0,2 M€ (alv 0%).								
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitun (vaihtoehto A tai B) mukaiset teknisiin kelpoisuusvaatimuksiin liittyvät selvitykset.	RALA-pätevystodist us GRK Suomi Oy.pdf	RALA-patevyys-kms-pa lvelu-oy-19082024.pdf	RALA-pätevystodistus- Kreate Oy-0168716-6.pdf	rala-raportti-louhintah iekka-oy-12861 (11).pdf rala-raportti-louhinta hiekka-oy-14118 (1).pdf rala-raportti-louhinta hiekka-oy-12862 (6).pdf Louhintahiekka Oy_0110989-2_Luotett ava_Kumppani_raportti_2024-08-07.pdf RALA-patevyys-louhintahi ekka-oy-07082024 (1).pdf rala-raportti-louhinta hiekka-oy-12863 (3).pdf	RALA-patevyys-stm-i nfra-oy-16082024.pdf	Rala pätevyyst odistus (1).pdf	RALA-patevyys-tielu iska-oy-05022024.pdf	pätevyys rala-raportti-vm -suomalainen-oy-14145.pdf LAATUI rala-raportti-vm- suomalainen-oy-12178.pdf raportti RALA-patevyys-vm- suomalainen-oy-26062024.pdf

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
HENKILÖSTÖTIEDOT JA REFERENSSIT								
Tarjoajan tulee nimetä urakkaan vastaava työnjohtaja, jolla on oltava vähintään teknillisen oppilaitoksen teknikon tutkinto rakennustekniikan opintosuunnalta tai tätä ylempi tutkinto vastaavalta alalta ja aikaisempaa kokemusta vastaavana työnjohtajana toimimisesta infrarakennushankkeissa. Hänellä on oltava kokemusta vastaavista tehtävistä vähintään kolme (3) vuotta päätoteuttajan roolissa viimeisen viiden (5) vuoden aikana. Tuotannon tietomallikoordinaattorin tehtävään nimetyllä henkilöllä tulee olla kokemusta tuotannon tietomallikoordinaattorin tehtävistä vähintään yhdestä hankkeesta, viimeisen viiden vuoden ajalta. Kyseessä tulee olla ollut vaativa infrarakentamiskohde asemakaavoitetulla kaupunkialueella, jossa rakentaminen on toteutettu tietomallipohjaisesti. Ladatakka tarjottavien henkilöiden CV:t.	Tietomallikoordinaattori_CV_ ██████████_2023.pdf Vastaava työnjohtaja_CV_ ██████████_2024.pdf	CV_tietomallikoordinaattori.pdf Vastaava työn johtaja_CV.pdf	Henkilöesite ██████████.pdf ██████████ CV.pdf	CV Tietomallikoordinaattori.pdf CV Vastaava mestari.pdf	Referenssi ██████████.pdf Tietomallikoordinaatto ri ██████████.pdf	██████████ CV 2024 (1).pdf CV_ ██████████_2023.pdf	Tietomallikoordi naattori_2024.pdf Vastaava_refer enssit_2024.pdf	██████████.xlsx ██████████_henkilö referenssi_12_2023.pdf ██████████ tietoma llikoordinaattori.pdf
TYÖHÖN KÄYTETTÄVÄ KALUSTO								
Työhön käytettävä kalusto, mittaus- ja koneohjausjärjestelmä: Kaikki työmaalla käytettävät työkoneet tulee olla varustettu työkoneohjausjärjestelmällä. Työkoneiden tulee soveltuomallipohjaiseenrakentamiseen.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajan raskas kuljetuskalusto on vähintään EURO 6 - päästöluokiteltua ja työkoneet täyttävät vähintään Stage IV - luokan vaatimukset.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Tarjoajan työkoneet ja raskas kuljetuskalusto ovat sähkökäyttöisiä tai niiden käyttämä polttoaine ei ole fossiilista alkuperää. Hyväksyttäviä ei-fossiilisia polttoaineita ovat biokaasu, vety, etanoli (esim. ED95) ja EN 19540 standardin mukainen uusiutuva HVO diesel tai moottoriöljy. Tarjoajan pienkoneet (teho ≤ 4 kW) ovat sähkökäyttöisiä.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TOTEUMATIEDON TUOTTAMISEEN KÄYTETTÄVÄT OHJELMISTOT								

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoajalla tulee olla ohjelmistot ja lisenssit tarjouspyynnön liitteiden mukaisen toteumamittaus- ja toteumamallineiston tuottamiseen.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
TALOUDELLISET JA RAHOITUKSELLISET VAATIMUKSET								
Taloudelliset ja rahoitukselliset vaatimukset voi esittää Rakentamisen Laatu RALA ry:n raportilla tai Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -yritysraportilla (vaihtoehto A). Mikäli tarjoaja ei ole Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai ei ole liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun, tulee taloudelliset ja rahoitukselliset vaatimukset esittää erillisinä todistuksina tai selvityksinä (vaihtoehto B).	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.	A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani - palveluun.
A) Tarjoaja on Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen tai tarjoaja on liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tällöin tarjoajan tulee ladata seuraavat selvitykset: 1) Rakentamisen Laatu RALA ry:n raportti tai Luotettava Kumppani -yritysraportti. B) Tarjoaja ei ole Rakentamisen Laatu RALA ry:n jäsen ja tarjoaja ei ole liittynyt Vastuu Group:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tällöin tarjoajan tulee ladata seuraavat todistukset tai selvitykset: 1) Todistus rekisteröimisestä kaupparekisteriin, ennakkoperintälain mukaiseen ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja arvonlisäverolain mukaiseen arvonlisävelvollisten rekisteriin, mikäli lainsäädäntö edellyttää rekisteröitymistä. Kaupparekisteriotteesta tulee selvitä yrityksen rekisteriin merkitsemisaika, toimiala, hallitus, muu johto, nimenkirjoittajat, tilintarkastajat, vastuuhenkilöiden henkilötiedot sekä onko viimeisimmät tilinpäätösasiakirjat toimitettu lainmukaisesti rekisteriviranomaisille sekä merkintä tai selvitys ettei yritystä tai sen toimihenkilöitä ole määrätty liiketoimintakieltoon. 2) Todistus tai selvitys ennakkoperintärekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 3) Todistus tai selvitys								

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
työnantajarekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 4) Todistus tai selvitys arvonlisäverovelvollisten rekisteriin kuulumisesta. Edellä mainittuina todistuksina ja selvityksinä hyväksytään myös muut kuin viranomaisen antamat todistukset ja selvitykset, jos ne on antanut yleisesti luotettavana pidetty muu arvioija tai tietojen ylläpitäjä. 5) Todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus, taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva maksusuunnitelma on tehty. Tarjoaja on maksanut verot tai verovelkatodistus, taikka selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty. 6) Todistus eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty. Tarjoaja on ottanut työntekijöilleen työntekijän eläkelain mukaisen eläkevakuutusturvan, sekä suorittanut siihen liittyvät maksut. 7) Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista. Tarjoajan on ladattava selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä sopimusehdoista. 8) Todistus tapaturmavakuutuksesta. Tarjoajan on ladattava todistus tapaturmavakuutuksen ottamisesta. 9) Selvitys lakisääteisen työterveyshuollon järjestämisestä. Tarjoaja on järjestänyt työntekijöilleen lain mukaisen työterveyshuollon.								
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitun (vaihtoehto A tai B) mukaiset taloudellisiin ja rahoituksellisiin vaatimuksiin liittyvät todistukset tai selvitykset.	FIN_2810844-3_Luotettava_Kumppani_raportti_2024-07-12.pdf	KMS Palvelu Oy_2211445-5_Luotettava_Kumppani_raportti_2024-08-19.pdf	Kreate Oy_0168716-6_Luotettava_Kumppani_raportti.pdf	Louhintahiekka Oy_0110989-2_Luotettava_Kumppani_raportti_2024-08-07.pdf	RALA-patevyys-stm-infra-oy-16082024.pdf	TerraWise Oy_0756091-6_Luotettava_Kumppani_raportti_2024-08-16 (1).pdf	FIN_0597303-9_Luotettava_Kumppani_raportti_2024-08-16.pdf	raportti RALA-patevyys-vm-suomalainen-oy-26062024.pdf VM Suomalainen Oy_0398184-4_Luotettava_Kumppani_raportti_2024-06-14.pdf
TALOUDELLINEN TILANNE								
Liikevaihtovaatimus								

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoajan kahden viimeisen tilikauden perusteella lasketun vuosittaisen liikevaihdon keskiarvo tulee olla vähintään 7 miljoonaa euroa.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Taloudelliset edellytykset								
Tarjoajalla on hankinnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävät taloudelliset edellytykset hankinnan suorittamiseen. Tarjoajan taloudellisen tilanteen on oltava sellainen, että se Suomen Asiakastieto Oy:n ratingluokituksessa on vähintään tyydyttävä A tai riskiluokitus on 1-3 tai sen katsotaan tilinpäätöstietojen tai muun vastaavan selvityksen mukaan olevan vastaava.								
Tarjoaja sitoutuu pyydettyessä toimittamaan tilaajalle Suomen Asiakastieto Oy:n Rating Alfa -raportin, joka sisältää Tarjoajan riskiluokituksen. Mikäli Tarjoajan luokitusta ei ole saatavilla Suomen Asiakastieto Oy:stä, tulee toimittaa kahden viimeisimmän päättyneen tilikauden jokaisen vuoden osalta tuloslaskelmat, taseet ja toimintakertomukset.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
LAADUNVARMISTUS								
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida laadunvarmistus. Valikosta tulee valita yksi vaihtoehto. Valitkaa valikosta se vaihtoehto, joka täyttyy tarjoajan osalta.	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä (ISO 9001 tai vastaava).
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen laadunvarmistuksen huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu laadunhallintajärjestelmä, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) laadunhallintajärjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija B) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu laadunhallintajärjestelmä / -suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) organisaation hallintotapa 2) organisaation laatupolitiikka 3) organisaation johdon tehtävät ja vastuut 4) laadunvarmistuksen toteuttaminen 5) laadunvarmistuksen ylläpito 6) laadunvarmistuksen valvonta								

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut laadunvarmistukseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	Selvitys_laadunvarmistuksesta_ja_t_yohtosopimuksista_GRK_Suomi_Oy.pdf RALA-sertifikaatti GRK Suomi Oy.pdf RALA-raportti GRK Suomi Oy.pdf	rala-raportti-kms-palvelu-oy-13128.pdf	Kreate Ral a laatu.pdf	rala-raportti-louhintahiekk-oy-12861 (11).pdf	RALA-patevyys-savon-kuJETUS-oy-16082024.pdf	Rala laatu sertifikaatti.pdf	rala-raportti-tieluiska-oy-13587.pdf	LAATUI rala-raportti-vm-suomalainen-oy-12178.pdf
YMPÄRISTÖVASTUU								
Tarjoajan tulee tämän hankinnan kohteen mukaisessa palvelutoiminnassaan huomioida ympäristönäkökohdat. Valikosta tulee valita yksi tai useampi vaihtoehto. Valitkaa valikosta ne vaihtoehdot, jotka täytyvät tarjoajan osalta.	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).	A) Tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä (esim. ISO 14001 tai vastaava).
Tarjoaja sitoutuu antamaan selvityksen ympäristönäkökohtien huomioimisesta edellä valitsemistaan vaihtoehdoista. A) Jos tarjoajalla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) ympäristöjärjestelmän nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija B) Jos tarjottavalla palvelulla / tuotteella on ympäristömerkki, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) merkin nimi 2) tunniste 3) voimassaoloaika 4) auditoija C) Jos tarjoajalla on jokin muu esim. oma ei-sertifioitu ympäristöjärjestelmä / -suunnitelma, selvityksestä tulee ilmetä ainakin: 1) tarjoajan nimeämä ympäristövastaava 2) tavoitteita jätteen määrän vähentämiseksi 3) tavoitteita energiatehokkuuden parantamiseksi 4) tavoitteita materiaalihokkuuden parantamiseksi 5) tavoitteita ilmastovaikutusten vähentämiseksi 6) tavoitteita henkilöstön osaamisen parantamiseksi 7) tavoitteita sidosryhmäyhteistyön edistämiseksi								
Lataa tähän kaikki edellisessä kohdassa valitut ympäristövastuuseen liittyvät selvitykset. Selvitys on annettava siinä laajuudessa, johon tarjoaja sitoutuu omassa palvelutoiminnassaan tähän hankintaan liittyen.	GRK_Suomi_Oy_IS O_9001_2015.pdf GRK_Suomi_Oy_IS O_14001_2015.pdf GRK_Suomi_Oy_IS O_45001_2018.pdf	rala-raportti-kms-palvelu-oy-13129.pdf	Kreate Rala ympäristö.pdf	rala-raportti-louhintahiekk-oy-12862 (6).pdf	RALA-patevyys-savon-kuJETUS-oy-16082024.pdf	Rala ympäristö sertifikaatti.pdf	rala-raportti-tieluiska-oy-12182 (1).pdf	YMP rala-raportti-vm-suomalainen-oy-12179.pdf
TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSNÄKÖKOHTIEN HUOMIOIMINEN								

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Jos tarjoajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää, tarjoajan on laadittava vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma, jonka mukaisesti toteutetaan tasa-arvoa edistävät toimet (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 8.8.1986/609). Tarjoajalla, jonka palveluksessa on säännöllisesti vähintään 30 henkilöä, on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi (Yhdenvertaisuuslaki 1325 /2014).								
Tarjoajan palvelussuhteessa olevan henkilöstön määrä on säännöllisesti vähintään 30 työntekijää.	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Ei	Kyllä	Kyllä	Kyllä
"Kyllä" -valintaan liittyvät kriteerit								
Mikäli tarjoaja vastasi edelliseen kysymykseen Kyllä, tarjoaja sitoutuu pyydettyessä toimittamaan edellä mainitut suunnitelmat tilaajalle.	Kyllä		Kyllä	Kyllä		Kyllä	Kyllä	Kyllä
RYHMITTYMÄNÄ TARJOAMINEN								
Jättääkö tarjoaja tarjouksen yhdessä toisen / toisten toimijoiden kanssa?	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
"Kyllä" -valintaan liittyvät kriteerit								
Liittää tähän selvitys ryhmittymän jäsenistä ja heidän tunnistetiedoista (esim. y-tunnus ja muut yhteystiedot) sekä selvitys ryhmittymän jäsenten rooleista ja vastuista suhteessa hankinnan kohteeseen.								
Työyhteenliittymässä on päätoteuttajaksi nimettävä työyhteenliittymästä oikeushenkilö tai luonnollinen henkilö, joka voi tosiasiallisesti vastata myös juridisesti päätoteuttajan tehtävistä.								

	GRK Suomi Oy	KMS Palvelu Oy	Kreate Oy Tikkurilan Osaamiskampus	Louhintahiekka Oy Tikkurilan kampus	STM Infra Oy	Terrawise Oy	Tieluiska Oy	VM Suomalainen Oy
	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto	Annettu tieto
Tarjoaja sitoutuu toimittamaan hankintayksikölle ennen hankintasopimuksen allekirjoittamista ja / tai sopimuskaudella selvityksen niistä sopimuksista, jotka ryhmittymään nimetyt toimijat ovat keskenään tehneet ja jotka osoittavat tarjouspyynnössä vaadittujen voimavarojen olevan hankinnassa käytettävissä.								
Se, mikä tässä tarjouspyynnössä ja sen liitteissä koskee tarjoajaa, koskee myös tarjoajana olevaa ryhmittymää. Sopimuksen tekeminen ryhmittymän kanssa edellyttää ryhmittymään kuuluvien yritysten yhteisvastuullista sitoutumista sopimuksen velvoitteisiin ja vastuisiin.								
ULKOMAINEN TARJOAJA								
Ulkomaisen tarjoajan on toimitettava esitettyihin vaatimuksiin vastaavat selvitykset oman maansa lainsäädännössä edellytetyllä tavalla. Vieraskieliset todistukset ja selvitykset tulee toimittaa sekä alkuperäiskielisinä, että suomen kielelle käännettyinä. Myöhemmin tarjousvaiheessa tulee käännnösten olla virallisen kielenkääntäjän laatimia ja ulkomaisten viranomaisten antamien todistusten asianmukaisesti legalisoituja. Ulkomaisen tarjoajan, jolla on sivuliike Suomessa, tulee toimittaa kaupparekisteriote ja kaikki lainsäädännön mukaisten verojen ja lakisääteisten sosiaaliturva- ja eläkemaksujen maksamista koskevat todistukset sekä tarjoajan kotimaasta, että Suomesta.								

21 § Hulevesitulvariskien alustava arviointi, 3. kierros, nähtäville asettaminen / HW

VD/5035/10.03.01.00/2024

HW/HKei/AKyy/AA

Esitetään asetettavaksi nähtäville huleturvariskien alustava arviointi. Arvioinnissa pyritään tunnistamaan ja nimeämään merkittävät Vantaan kaupungin alueelta löytyvät hulevesitulvariskialueet. Tulvariskien alustava arviointi tarkistetaan tarpeellisin osin kuuden vuoden välein.

Kunnan vastuulla on hulevesitulvariskien hallinnan suunnittelu alueellaan eli kunta tekee alustavan arvioinnin hulevesitulvista aiheutuvista tulvariskeistä ja mahdollisesti nimeää merkittävät hulevesitulvariskialueet (laki tulvariskien hallinnasta 620/2010 ja sitä täydentävä asetus 659/2010). Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY) vastaavat vesistö- ja meritulvariskien hallinnasta ja kiinteistönomistajat oman kiinteistönsä tulviin varautumisesta.

Edellinen hulevesitulvariskien alustava arviointi tehtiin suunnittelukierroksella vuonna 2018. Tulvariskilain (620/2010, 20 §) mukaan tulvariskien alustava arviointi ja merkittävien tulvariskialueiden nimeäminen tarkistetaan tarpeellisin osin kuuden vuoden välein. Kolmannella kierroksella vuonna 2024 kunnat tarkistavat olemassa olevat alustavat arvoinnit ja tarvittaessa päivittävät ne uuden tiedon perusteella. Ehdotus tulvariskialueiden nimeämisestä tai nimeämättä jättämisestä tulee asettaa julkisesti nähtäville ja tiedottaa asiasta. Kunnan jäsenille ja osallisille on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä asiassa.

Ensimmäisellä ja toisella arviointikierroksella Vantaalta ei tunnistettu merkittäviä hulevesitulvariskialueita. Yhteistyötä tarkistuksen aikana on tehty maankäytön suunnittelun, Vantaan ympäristökeskuksen, pelastustoimen sekä HSY:n vesihuollon kanssa. Viimeisimmässä tarkistuksessa ei havaittu edelleenkaan Vantaalla alueita, jotka olisi syytä nimetä merkittäviksi hulevesitulvariskialueiksi. Tarkistuksessa tunnistettiin alueita, joilla hulevesitulvia tapahtuu, mutta niiden merkittävyys on pieni.

Ehdotuksen nähtävillä oloajan 9.9.-7.10.2024 jälkeen kaupunkitilalautakunta päättää asiasta kuntalaisten ja osallisten mielipiteiden ja lausuntojen perusteella. Päätös ja tarvittavat tiedot toimitetaan ELY-keskukseen 22.12.2024 mennessä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 20 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää maankäyttö- ja rakennuslain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaavaalueella.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 21

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään asettaa yleisesti nähtäville ajalle 9.9.-7.10.2024 hulevesitulvariskien alustava arviointi, 3. kierros.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hulevesitulvariskien alustavan arvioinnin tarkistus 3. kierroksella, arviointiraportti

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

suunnitteluinsinööri Antti Auvinen, puh. 040 865 3696
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

HULEVESITULVA- RISKIEN ALUSTAVAN ARVIOINNIN TARKISTAMINEN

**VANTAAN HULEVESITULVA-
RISKIARVIOINNIN PÄIVITYS
3. SUUNNITTELUKIERROKSELLA 2024**

**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

KÄSITTEET	3
TAUSTA	4
ALUEEN KUVAUS	5
Yleistä	5
Hydrologia	8
Hulevesien hallinta	10
ESIINTYNEET HULEVESITULVAT JA NIIDEN AIHEUTTAMAT VAHINGOT	12
MAHDOLLISESTI ESIINTYVISTÄ HULEVESITULVISTA JA RISKEISTÄ	15
YHTEENVETO HULEVESITULVARISKIEN ALUSTAVASTA ARVIOINNISTA	17
LÄHDELUETTELO.....	19
LIITTEET	19

Julkaisija

Vantaan kaupunki

06/2024

Kaupunkiympäristön toimiala / Kadut ja puistot / suunnittelu

Antti Auvinen, Anna Kyytinen, Iiro Lehtinen

KÄSITTEET

Hulevesitulva

Hulevesitulvalla tarkoitetaan taajaan rakennetulla alueella maan pinnalle tai muille vastaaville pinnoille kertyvää sade- tai sulamisvettä.

Hulevesitulvariskialue

Hulevesitulvariskialue muodostuu alueesta, joka peittyy todennäköisesti hulevesitulvan alle. Normaali tilanteessa alue ei jää huleveden alle. Hulevesitulvariskialueet jaetaan merkittäviin ja muihin hulevesitulvariskialueisiin. Kunta arvioi, luokittelee ja nimeää tulvariskialueet.

Merkittävä hulevesitulvariskialue

Hulevesitulvariskialueella tapahtuu merkittävää tulvimista. Tulvariskin merkittävyttä arvioitaessa on otettu huomioon tulvan todennäköisyys sekä niistä aiheutuvat vahingot. Vahinkojen arvioinnissa otetaan huomioon ihmisen terveys ja turvallisuus, välttämättömyyspalvelut kuten vesihuolto tai tieliikenne, yhteiskunnan kannalta tärkeä taloudellinen toiminta, ympäristö ja kulttuuriperintö.

Muu hulevesitulvariskialue

Muu hulevesitulvariskialue muodostuu alueesta, jolla tapahtuu hulevesitulvia, mutta joissa ei arvioida aiheutuvan merkittävien tulvariskiärvioinnin mukaisia vahingollisia seurauksia.

Uudenmaan maakunnan tulvariskialueet

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY) on esittänyt, että Vantaalla ei ole merkittäviä tai muita tulvariskialueita.

Lisäksi ELY-keskus on esittänyt ehdotuksessaan poistettavaksi Uudenmaan maakunnan tulvariskialueita, joilla vesistötulvasta ei voida arvioida aiheutuvan yleiseltä kannalta katsoen vahingollisia seurauksia.

TAUSTA

Laki (620/2010) ja asetus (659/2010) tulvariskien hallinnasta tulivat voimaan kesällä 2010. Lain mukaan kunnat vastaavat hulevesitulvariskien hallinnan suunnittelusta. Kunnan on tehtävä hulevesitulvariskien alustava arviointi ja tällä perusteella nimetä merkittävät hulevesitulvariskialueet tai todeta, että kunnassa ei ole tällaisia alueita. Ensimmäinen hulevesiriskien arviointikierros tehtiin vuonna 2011. Vuonna 2018 tehtiin toinen arviointi ja nyt on vuorossa kolmas arviointikierros, jossa tarkistetaan ja täydennetään ensimmäisen ja toisen kierrosten hulevesitulvariskien alustavaa arviointia. Kunnan tulee tehdä päätös ja toimittaa tieto päätöksestä alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskukselle) 22.12.2024 mennessä.

Osallistumisesta ja tiedottamisesta hulevesien hallinnan suunnittelussa on soveltuvin osin voimassa, mitä maankäyttö- ja rakennuslain 62, 65 ja 67 §:ssä säädetään kaavoitusmenettelystä ja vuorovaikutuksesta. Kunnan nimeämispäätökseen ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

Mikäli kunta nimeää alueelleen merkittäviä hulevesitulvariskialueita, on näille alueille laadittava tulvavaara- ja tulvariskikartat joulukuuhun 2025 mennessä ja hulevesitulvariskien hallintasuunnitelmat joulukuuhun 2027 mennessä. Alustava arviointi, merkittävien hulevesitulvariskialueiden nimeäminen, tulvavaara- ja tulvariskikartat sekä hulevesitulvariskien hallintasuunnitelmat tarkistetaan tarpeellisin osin kuuden vuoden välein.

Hulevesitulvalla tarkoitetaan taajaan rakennetulla alueella maan pinnalle tai muille vastaaville pinnoille kertyvää sade- tai sulamisvettä. Taajaan rakennetulla alueella tarkoitetaan esimerkiksi asemakaavoitettuja alueita, suunnittelutarvealueita sekä muita erillisiä tiiviin rakentamisen asutusalueita. Hulevesiin kuuluvat muun muassa maan pinnalta, rakennusten katoilta, tien pinnalta ja lentokentiltä poisjohdettavat vedet. Hulevesitulvista on käytetty myös nimitystä taajama- tai rankkasadetulva. Hulevesitulvat ovat yleensä nopeasti alkavia, lyhytkestoisia ja melko paikallisia.

Hulevesitulvien alustavassa arvioinnissa otetaan huomioon rankkasateista aiheutuvat tulvat rakennetuilla alueilla sekä vesistöä pienempien uomien tulviminen. Lisäksi arvioinnissa hyödynnetään edellisiä tulvariskiarviointeja vuosilta 2011 ja

2018, hulevesitulvatietoja vuosilta 2011- 2024 sekä Suomen Ympäristökeskuksen alustavia hulevesitulvakarttoja kerran sadassa vuodessa toistuvilla rankkasateilla. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELYt) vastaavat vesistö- ja meritulvariskien arvioinnista ja hallinnasta ja kiinteistönomistajat vastaavat oman kiinteistönsä tulviin varautumisesta.

Hulevesitulvariskien arvioinnin päivityksessä vuonna 2024 on tehty yhteistyötä Vantaan kaupungin Kaupunkiympäristön toimialan, yleiskaavoituksen, ympäristökeskuksen sekä pelastustoimen kanssa.

ALUEEN KUVAUS

Yleistä

Vantaa on asukasluvultaan Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Väkiluku oli 247 447 asukasta vuoden 2023 lopussa (Tilastokeskus). Väestöennusteiden perusteella määrän ennustetaan kasvavan vuoteen 2050 mennessä perusskenaariossa noin 302 000 asukkaaseen ja erittäin voimakkaan kasvun skenaariossa jopa 370 000 asukkaaseen (Vantaan yleiskaava 2020, väestöskenaariot 2050). Väestötiheys on nykyisin 1031 asukasta/km².

Vantaan tiiviisti asutulla rakennetulla kaupunkialueella muodostuu 5 ... 20 kertaisesti hulevettä kuin luonnontilaisessa ympäristössä, joissa vesi pääsee osin imeytymään pohjavedeksi. Hulevesi kulkeutuu päällystettyä maanpintaa ja viemäriverkostoa pitkin vesialueille. Osa hulevedestä haihtuu palaten takaisin ilmakehään ylläpitäen jatkuvaa hydrologista kiertoa. Hulevesien pintavalunta on riippuvainen maa-alueiden laajuudesta ja sen veden läpäisevyydestä.

Vantaan kaupungin kokonaispinta-ala on 240,34 km², joka jakaantuu maa-alueeseen 238,37 km² ja vesialueeseen 1,97 km².

Kuva 1 Vantaan pienvesiverkosto (Vantaan karttapalvelu, Vampatti 2024)

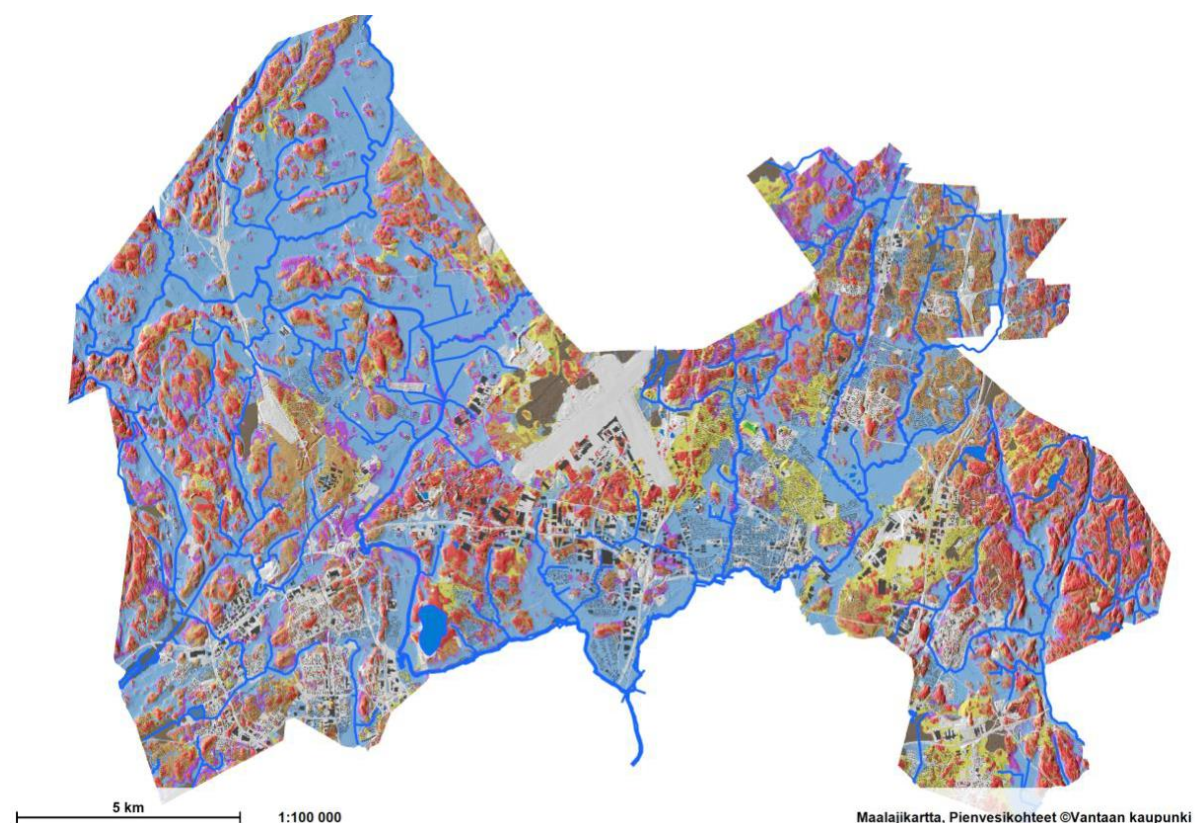
Vantaalla ei ole merialuetta, joten merivesitulvat eivät suoraan koske Vantaata. Vesialueen osuus on alle 1% kokonaispinta-alasta. Järvisyys on pieni, jolloin Vantaanjoen päävesistöjen tulvavirtaamia tasaava vaikutus on vähäinen. Vantaan kaupungin topografia on melko vaihtelevaa, mutta alavaa. Vantaan korkein kohta on Kulokukkula, joka kohoaa noin 95–105 metrin korkeuteen.

Suuri osa Vantaan maaperästä on savista, mikä vähentää veden imeytymistä pohjavedeksi ja lisää hulevesien virtaamaa. Maalajikartta on esitetty kuvassa 2 ja se kuvaa maan pintakerroksissa olevia maalajeja 0 – 1 m syvyydessä.

Taulukossa 1 on esitetty maalajikartassa käytetyt värimerkinnät.

Taulukko 1. Maalajikartan väritunnukset (Vampatti 2024)

Väri	Maalaji	Väri	Maalaji
Punainen	Kallio	Vaalean punainen	Siltti
Oranssi	Moreeni	Turkoosi	Savi
Vihreä	Sora	Ruskea	Turve
Keltainen	Hiekka	Harmaa	Täyttö

Kuva 2 Vantaan maalajikartta, jossa vesistöt ja pienvedet (Vantaan karttapalvelu, Vampatti 2024)

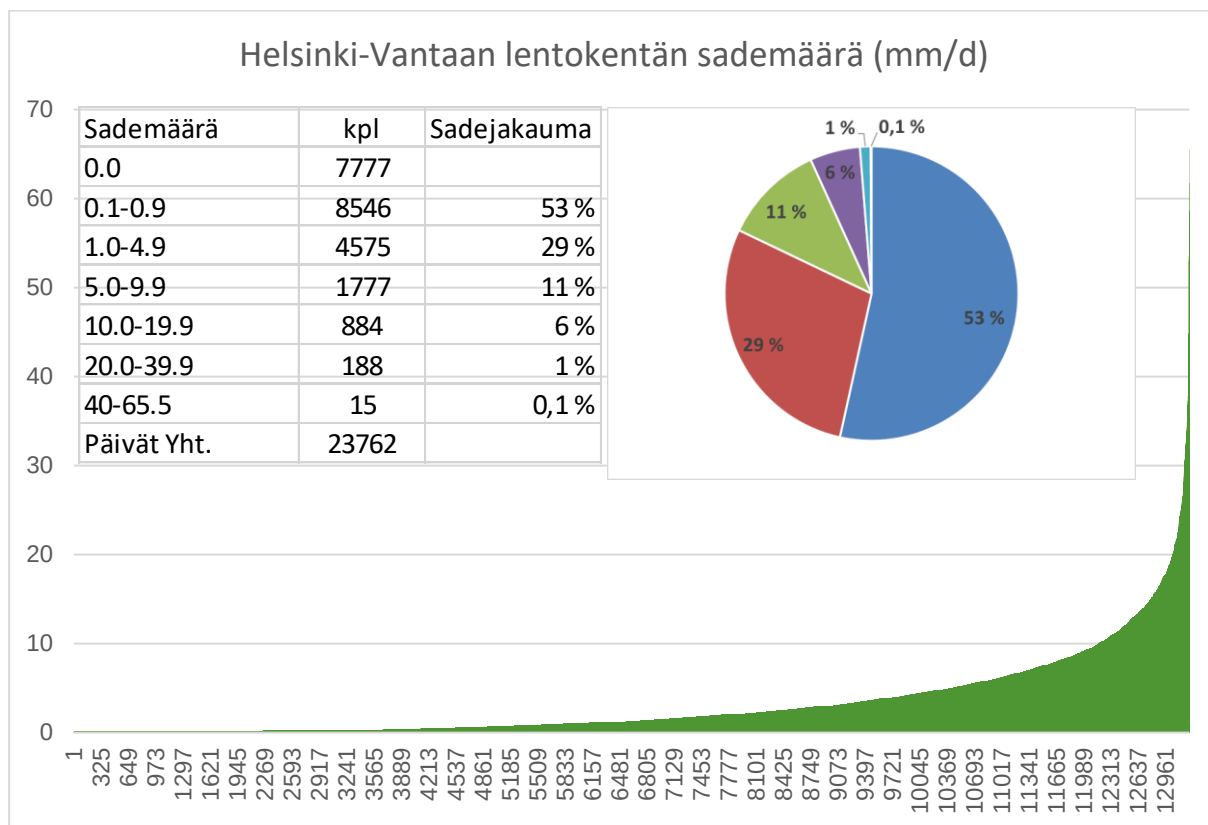
Hydrologia

Sademäärät

Sadantaa Vantaalla on kuvattu Helsinki-Vantaan lentokentän mittausaseman sadetiedoilla. Ilmatieteen laitos on mitannut ja kerännyt tietoja vuodesta 1959 lähtien. Analysoidut mittautustiedot ajoittuvat 1.1.1959 – 20.2.2024 väliselle ajalle, josta on kertynyt sademäärätietoja kaikkiaan 23 762 vuorokauden osalta.

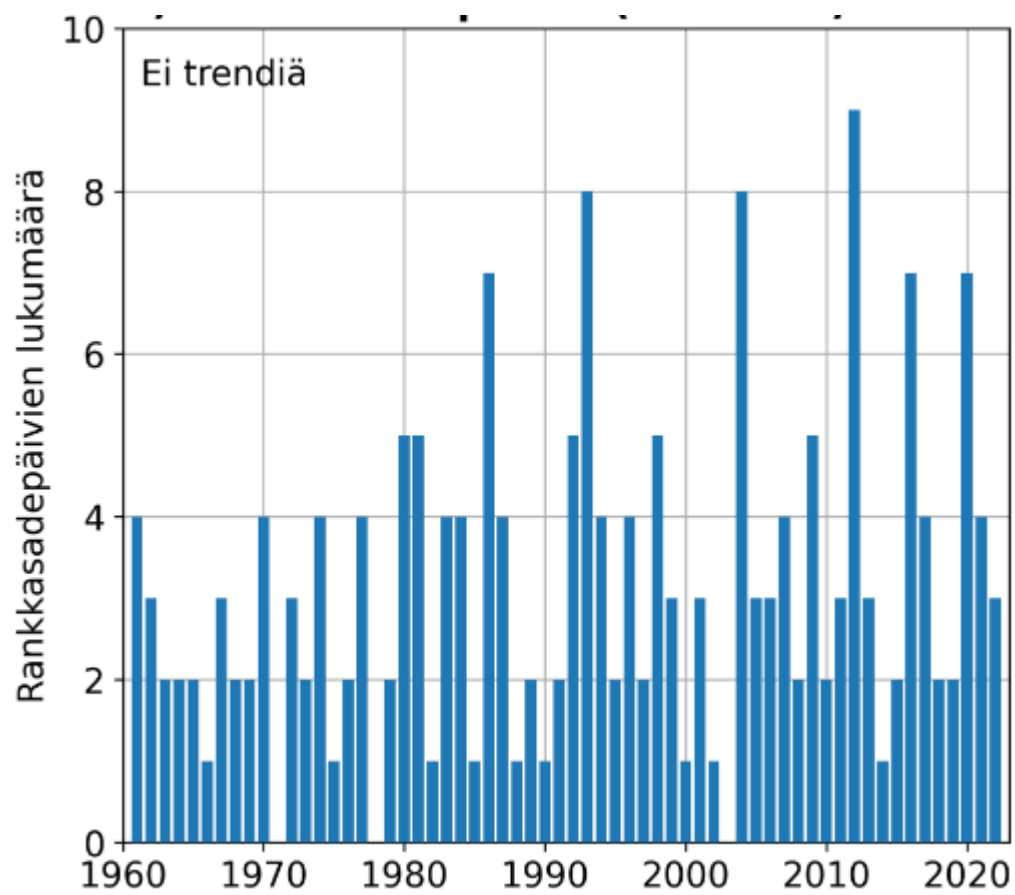
Sadetietojen mukaan Vantaalla on satanut keskimäärin kahtena päivänä kolmesta. Sateettomien päivien suhde sadepäiviin on ollut 7777 / 15985. 33 % päivistä on ollut sateettomia. Sateista lähes 93% on alle 10mm/vrk. Suurin vuorokausisateen mitattu arvo on ollut 65.5 mm, joka havaittiin 9.7.1996.

Helsinki-Vantaan lentokentän vuorokausisateet jakautuvat rankkuudeltaan kuvan 3 mukaisesti.

Kuva 3. Helsinki-Vantaan sadepäivien sademäärien esiintyminen ja jakauma vuosina 1959 - 2024 (Ilmatieteen laitos 2024)

Ilmastonmuutoksen ennustama rankkasateiden yleistyminen on havaittavissa lievästi Helsinki-Vantaan lentokentän sadetiedoissa. Vuosina 1961–1990 rankkasadepäivien keskimääräinen lukumäärä on 2,6 kertaa vuodessa, kun vastaava lukuarvo vuosina 1991–2020 on 3,6 (kuva 4.).

Kuva 4. Helsinki-Vantaan rankkasadepäivien lukumäärät (>20mm) vuosina 1961 – 2022, Ilmastonmuutos pääkaupunkiseudulla -julkaisu (Helsingin seudun ympäristöpalvelut 2022)

Hulevesien hallinta

Vantaan kaupunki on hyväksynyt vuonna 2023 päivitetyn hulevesiohjelman, jossa on määritelty 69 toimenpidettä hulevesien hallinnan edistämiseksi ja hulevesistä johtuvien haittojen vähentämiseksi. Osa toimenpiteistä on toteutettu, osan toteuttaminen on jatkuvaa toimintaa. Hulevesiohjelman mukaisesti hulevedet käsitellään ja hyödynnetään ensisijaisesti syntypaikallaan. Hulevedet voidaan myös johtaa pois syntypaikaltaan suodattavalla ja hidastavalla järjestelmällä tai hulevesiviemäriissä yleisillä alueilla sijaitseville hidastus- ja viivytyalueille. Prioriteettijärjestyksen viimeisenä vaihtoehtona on johtaa hulevedet suoraan hulevesiviemäriissä vastaanotettavaan vesistöön.

Kaupunki on rakentanut eri puolille Vantaata yleisille alueille huleveden viivytyalueita, joista osa on vähäsateisena kautena kuivana ja osassa on pysyvä vedenpinta. Viivytyalueiden toimintaperiaatteena on, että rankkasateella ja sen jälkeen altaan pinta nousee ja vesi varastoituu väliaikaisesti altaaseen tasaten virtaamaa. Suurin osa viivytyalueista sijaitsee puistoissa. Myös katualueille on toteutettu muutamia huleveden suodatus- tai viivytyrakenteita (kuva 5).

Kuva 5. Vantaan Koivuhaan Meiramtien hulevesien hallintarakenne (Vantaan kaupunki 2013)

Vuonna 2024 Vantaalla on arvioilta noin 762 km hulevesiviemäriverkostoa, jonka pääasiallinen omistaja on Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY). HSY omistaa hulevesiviemärien runkolinjat, sekä hulevesipumppaamot mm. Vantaan kaupunki omistaa pintakuivatuksen järjestämiseksi tarpeelliset hulevesirakenteet. Tällaisia ovat mm. sadevesikaivot, puolirummut ja rummut. Hulevesiviemäriverkosto Vantaalla on laajentunut vuosittain uudisrakentaminen kautta noin 2–6 km per vuosi.

Vantaan hulevesiviemäröintiä on toteutettu pääosin tiiviisti rakennetuille alueille. Pientaloalueilla, joille ei ole rakennettu hulevesiviemäriä, kuivatus on toteutettu avo-ojin. Ojat noudattelevat luontaisia maanpinnan muotoja ja johtavat hulevedet pienvesistöjen kautta Vantaanjokeen. Avo-ojilla on merkittävä rooli hulevesivirtaaman tasaamisessa, sillä vedenpinnankorkeus ja vesitilavuus vaihtelevat ojissa paljon. Toisaalta kiinteistöjen väliset rajaojat toimivat myös paikoin tulvareitteinä hulevesiviemäröidyillä alueilla.

ESIINTYNEET HULEVESITULVAT JA NIIDEN AIHEUTTAMAT VAHINGOT

Vantaan kaupungin alueella ei ole tapahtunut hulevesitulvia, joista olisi aiheutunut tulvariskien hallinnasta annetun lain mukaisia merkittäviä vahingollisia seurauksia.

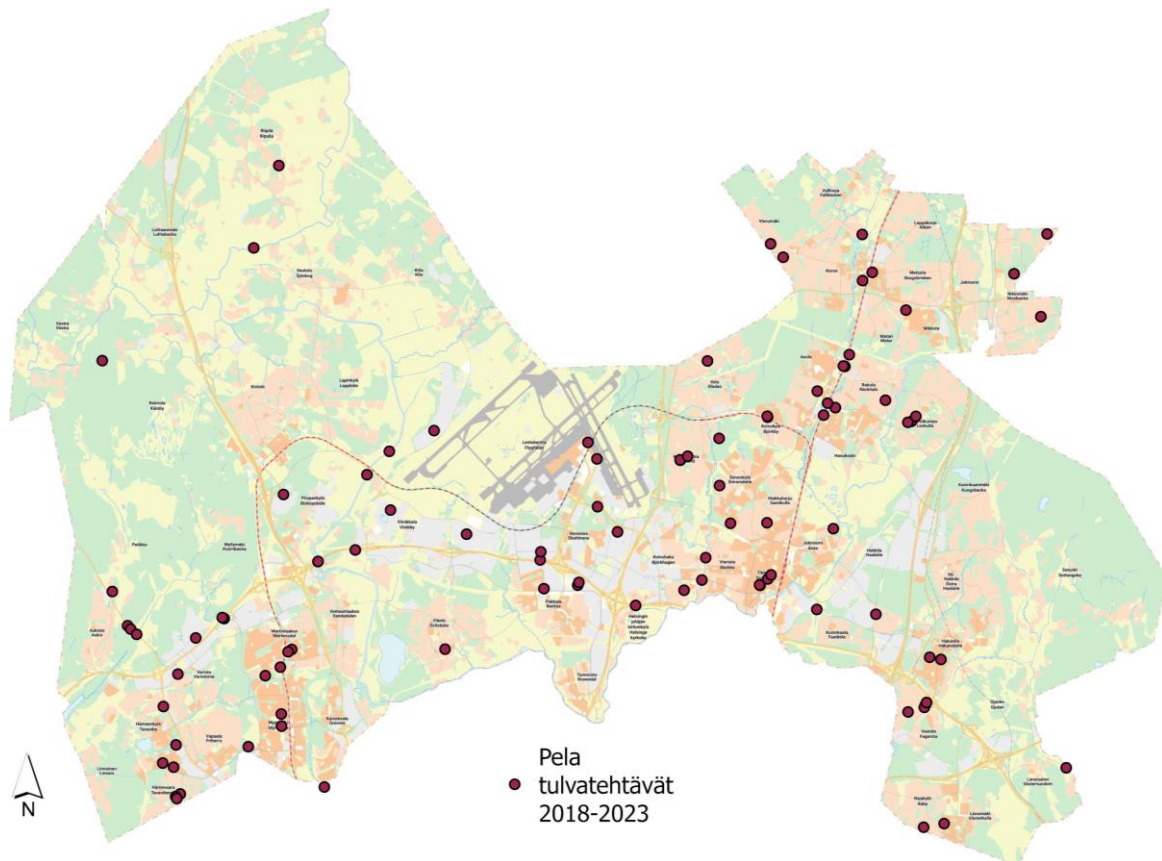
Vantaalla on kuitenkin tapahtunut useita pienempiä hulevesitulvia, joista on aiheutunut haittaa yksityiselle ja julkiselle toiminnalle ja omaisuudelle. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on vastaanottanut lukuisia tulvahälytyksiä ja kuntalaiset on ilmoittaneet tulvatilanteista kaupungin viranomaisille. Myös tietoon on tullut poikkeuksellisen rankkasateen (23.8.2023) aiheuttamat vesistö- ja hulevesitulvakohteet Vantaalla.

Edellä mainitut kaupungin kokoamat ja tallentamat tiedot on esitelty tarkemmin seuraavassa:

Tulvahälytykset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on saanut 108 hulevesiin liittyvää tulvahälytystä Vantaalla vuosina 2019–2023 (kuva 6). Tulvahälytyksiä on esiintynyt koko Vantaan alueella. Tulvatehtäviä ovat olleet mm. rautateiden ja liikenneväylien alitukset poikkeuksellisten rankkasateiden aikana sekä kiinteistöjen kellarikerroksien tulvimiset. Merkittävien liikenneväylien osalta Kehä III ja Vihdintie korostuvat myös ilmoituksissa. Liikenneväylien alikulkujen tulvimisen lisäksi ajoratojen pintakuivatus on ollut ajoittain riittämätön.

Pelastuslaitoksen kirjaamien hälytystehtävien kommenteissa esitettyjä vahinkoja ovat olleet kellarikerrosten kosteusvahingot, irronneet/sortuneet maarakenteet tonteilla sekä alikulkuihin sammuneet ajoneuvot. Ajokaistoja ja kevyenliikenteen väyliä on jouduttu sulkemaan väliaikaisesti.

Kuva 6. Pelastuslaitoksen vahingontorjuntatehtävät (tulva, sadevesi, kohonnut vedenpinta) vuosina 2018-2023 (Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ja Vantaan kaupunki)

Tulvailmoitukset

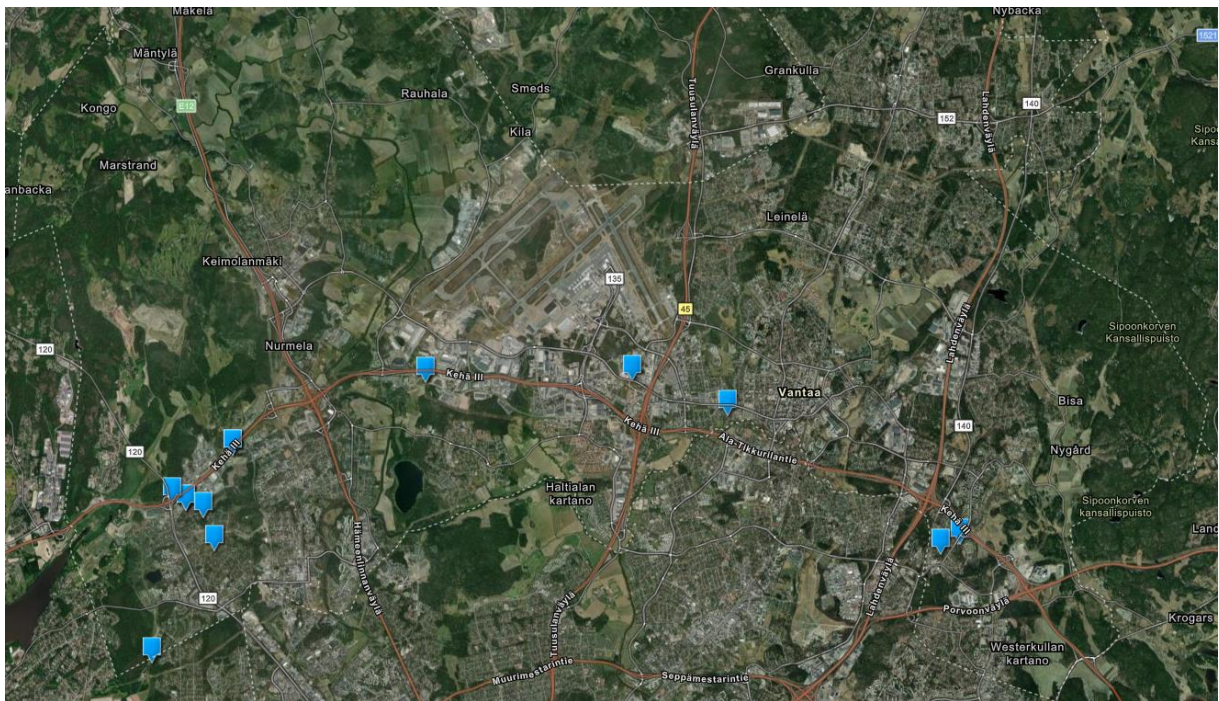
Vantaan kaupungin kadut ja puistot palvelualueelle on ilmoitettu 70 kohdetta vuosilta 2018–2024, joihin on liittynyt tulvimista (Kuva 7). Kunnalle ilmoitettujen kohteiden sijainnit noudattavat pitkälti pelastuslaitokselle ilmoitettujen kohteiden sijainteja. Huomattavaa on, että Luoteis-Vantaalta ei ole ilmoitettu tulvimisesta. Alueella sijaitsee laajoja luonnontilaisia metsiä, maanviljelyä, sekä kaavoittamattomia harvaan asuttuja alueita. Tulvimista on ilmoitusten perusteella esiintynyt vanhojen hulevesiverkostojen toiminta-alueella, missä hulevesijärjestelmän kapasiteetti on hetkellisesti ylittynyt. Tällaisissa tilanteissa rankkasateilla hulevettä on ohjautunut tulvareittien mukaisesti. Ilmoituksista ei käy ilmi aiheutuneiden vahinkojen kustannuksia, mutta todennäköisesti tulvat ovat aiheuttaneet yksittäisten kiinteistöjen kosteusvahinkoja.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) omistajaa ja hallinnoi Vantaalla hulevesiviemäroinnin runkolinjojen putkia ja kaivoja sekä yksittäisiä hulevesien hallintaan liittyviä pumppaamoja. Kadut ja puistot palvelualueella ei ole tiedossa HSY:lle ilmoitettuja tulvahaittoja.

Kuva 7. Vantaan hulevesitulvien yhteydenotot vuosina 2018-2024 (Vantaan kaupunki)

Hulevesitulvat 23.8.2023

Vuoden 2023 elokuussa tapahtui voimakas sadetapahtuma, jonka aikana Helsinki-Vantaan sääasemalla mitattiin vuorokauden sademääränä 35 mm. Sade kesti noin 2 - 3 tuntia. Sateen seurauksena Vantaalta ilmoitettiin useita kohteita, joissa hulevesijärjestelmien kapasiteetit ylittyivät ja vettä tulvi laajasti (kuva 8).
Tulvakohteisiin kuului myös hulevesijärjestelmän osana toimivien pienvesistöjen tulviminen. Kaupungin tulvakohteita on esitelty tarkemmin liitteessä 1.

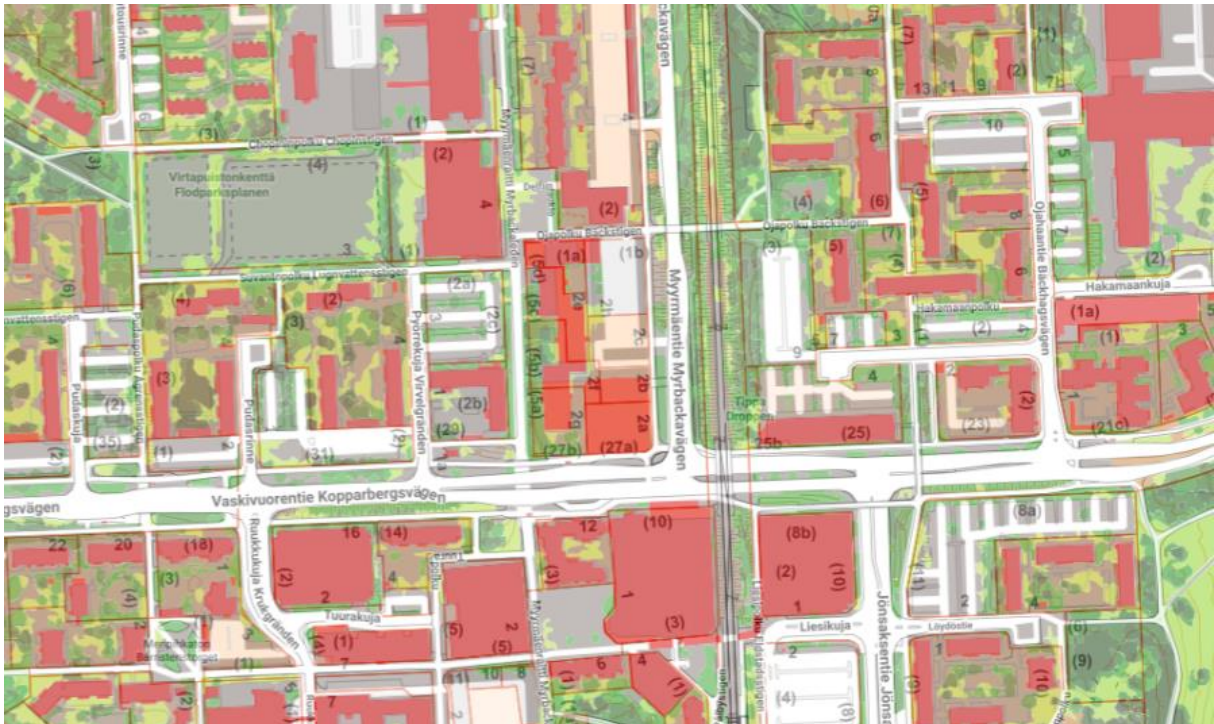

Kuva 8. Rankkasateen aiheuttamien tulvien havainnot Vantaalla 28.8.2023 (Vantaan kaupunki)

MAHDOLLISESTI ESIINTYVISTÄ HULEVESITULVISTA JA RISKEISTÄ

Myyrmäen keskusta-alue

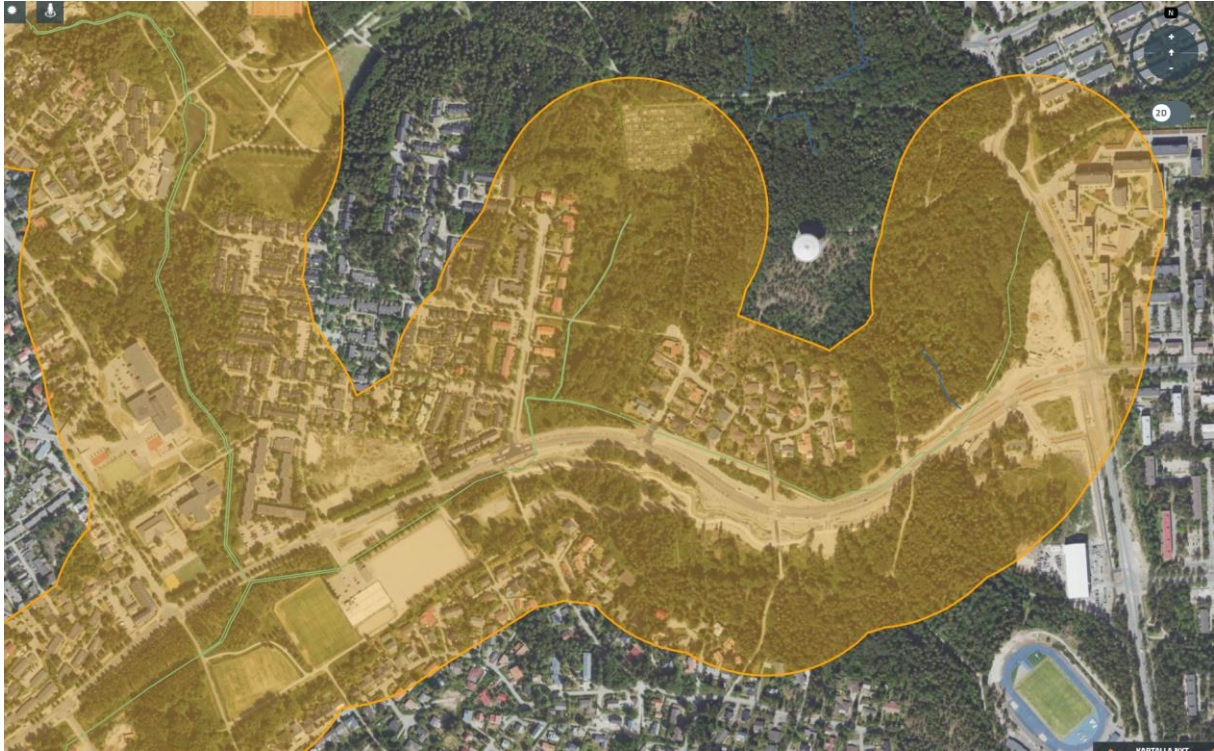
Myyrmäen alueella on laadittu hulevesiviemäriverkoston toiminnallinen tarkastelu. Alueelta on tunnistettu nykyisen hulevesiverkoston kunnostustarpeet, kun alueen maankäyttö tulee tiivistymään tulevaisuudessa (kuva 9). Alueella sijaitsee katujen alikulkuja sekä maanalaisia pysäköinti- ja väestönsuojatiloja. Tulva-alueet on kartoitettu toistuvuuksiltaan erilaisille sadetilanteille. Tulvamallinnuksen havainnot otetaan huomioon alueen kaavoituksessa ja tulevaisuudessa vesihuollon hulevesiviemärien saneeraushankkeissa.

Kuva 9. Myyrmäen tiivistyrakennetussa keskustassa on rajallisesti tilaa hulevesien hallintarakenteille. (Seudullinen maanpeiteaineisto 2022)

Vapaalan alue

Vapaalan alueella havaittu säännöllistä tulvimista (kuva 10). Tulvatilanteissa vedet ovat ohjautuneet rakennetuille tulvareiteille. Alueen tiivistyminen ja uudet asuinalueet tulevat lisäämään pääkuivatusreittinä toimivan Pellaksenojan huippuvirtaamia. Pellaksenojan herkkyys tulvimiselle tulee huomioida alueen tulevassa rakentamisessa. Purolle tulee varata riittävä purokäytävän mitoitus, sekä huomioida alueellisen hulevesiverkoston toiminnallisuus tulvatilanteessa.

Kuva 10. Vapaalan ja Variston pientaloalueet ja Vantaan Pellaksenojan herkät vesistökohteet. Kaupunkipurojen suojavyöhykkeet parantavat tulvaturvallisuutta (Vantaan kaupunki)

Virkatien ja Muuran alue

Vantaan voimassaolevia asemakaavoja on päivitetty Vantaan pikaratikan ja ympäristön tuomien muutoksien varalle. Vantaan pikaratikan rakentaminen tiivistää asuinkorttelien rakentamista reitin varrelle Veromiehen kaupunginosassa (kuva 11). Alueen kunnallisteknisessä suunnittelussa on tiedostettu hulevesiverkoston riittävän kapasiteetin tärkeys. Samalla on huomattu haasteita toteuttaa toimivia tulvareittejä. Alueelle laaditaan kattava hulevesiselvitys, jossa mallinnetaan alueen nykyisen hulevesijärjestelmän toimivuus ja maanpäälliset tulvareitit.

Kuva 11. Vantaan pikaratikkalinjan reitille sijoittuu uutta tiivistä rakentamista Veromiehen kaupunginosassa (Vantaan kaupunki)

YHTEENVETO HULEVESITULVARISKIEN ALUSTAVASTA ARVIOINNISTA

Vantaan kaupungin alueella ei ole tapahtunut hulevesitulvia, joista olisi aiheutunut tulvariskien hallinnasta annetun lain mukaisia merkittäviä vahingollisia seurauksia vuosina 2019 - 2024.

Vantaalla sijaitsee useita merkittäviä liikenneväyliä kuten Helsinki-Vantaan lentokenttä, kehärata, Helsinki - Tampere junarata, Kehä III, Hämeenlinnanväylä, Tuusulanväylä ja Lahdenväylä. Lisäksi Vantaalla sijaitsee pääkaupunkiseudun tasolla merkittävä sosiaali- ja terveystalvija tarjoava Peijaksen sairaala. Hulevesiriskiarvioinnissa ei havaittu näiden yhteiskuntaa kriittisesti palvelevien kohteiden osalta hulevesien tulvimisesta aiheutuvia merkittäviä katkoksia. Kohteiden käyttö on voinut olla rajoitettua lyhytaikaisesti johtuen hulevesistä, mutta toiminta on jatkunut ilman katkoksia raportointijakson aikana.

Kaupunkitulvien osalta Vantaalla esiintyy tiiviisti rakennetuille alueille tyypillisiä tilanteita, joissa hulevesijärjestelmän kapasiteetti voi ylittyä hetkellisesti aiheuttaen veden ohjautumista maanpäällisille tulvareiteille. Pääsääntöisesti tämän tyyppiset hulevesitulvat ovat aiheuttaneet vähäisiä haittoja ja vahinkoja rakennetuille alueille. Yleisimmät syyt hulevesitulville ovat olleet hulevesijärjestelmien puutteellinen kunnossapito, purkuvesistöjen vedenpinnankorkeuden vaihtelu ja hulevesiverkoston kapasiteettien ylittyminen.

Vantaan kaupunki työskentelee hulevesien hallinta huomioiden kaupungin hulevesiohjelman ja tulvaohjelman mukaisesti. Tulvariskien hallintaa ja erityisesti hulevesitulvien ennalta ehkäisyä painotetaan uusien kaavahankkeiden ja rakennuskohteiden suunnittelussa. Ilmoitetut ja havaitut tulvakohteet kartoitetaan paikkatietomuotoisesti ja kohteista kerätään tarpeelliset perustiedot riskiarviointiin. Korjaavia toimenpiteitä ja ratkaisuja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa. Hulevesitulviin liittyvää tietoa ja riskiarvioita tuotetaan hulevesiverkoston ja maanpäällisten hulevesireittien mallinnuksilla erilaisille rankkasadetapahtumille Vantaalla.

LÄHDELUETTELO

Vantaan kaupunki, Hulevesiohjelma 2023, <https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/vantaan-hulevesiohjelma-2023.pdf>

Vantaan kaupunki, Tulvaohjelma 2014

LIITTEET

Liite 1. Kaupungin tulvakohteita 23.8.2024

- Vapaalan kaupunkitulva (Pellaksenoja)
- Vaaralan pientaloalue (Kormuniitynoja)
- Variston teollisuusalue (Varistonoja)
- Kehä III:n alikulku Tuupakassa

Liite 1. Tulvakohteet 23.8.2023

Vapaalan kaupunkitulva (Pellaksenoja)

Vapaalan kaupunkitulva tapahtui Pellaksenojan pienvesistön tulvimisen seuraksena elokuussa 2023 (kuva 12). Hulevesiviemäröinnin kapasiteetti ylittyi ja kaupungin urheilukentän pukutilassa syntyi kosteusvahingot. Tulvavedet ohjautuivat edelleen tulvareitille, eikä lisävahinkoja aiheutunut yksityisille kiinteistöille.

Kuva 12. Pellaksenojan tulvimisen seurauksena aiheutui kosteusvaurioita Vantaan kaupungin urheilukentän pukutiloille elokuussa 2023 (Vantaan kaupunki)

Vaaran pientaloalue (Kormuniitynoja)

Kehä III:n alittava Kormuniitynoja tulvi Kehätien eteläpuolella sijaitsevalle Vaaran pientaloalueelle (kuva 13). Alueella jouduttiin sulkemaan kaksi tonttikatua tulvimisen ajaksi. Tulvasta ei ilmoitettu aiheutuneen vahinkoja rakennuksille. Alueelle suoritetaan kaupunkipuron Kehä III:n alittavien putkitettujen osuuksien puhdistuksia riittävän kapasiteetin varmistamiseksi.

Kuva 13. Kormuniitynojan tulviminen Vantaan Vaaran pientaloalueella (Vantaan kaupunki)

Variston teollisuusalue (Varistonoja)

Variston teollisuusalueella tapahtui hulevesitulva, kun Varistonojan vedenpinnan nousu aiheutti hulevesiviemärin padotuksen (kuva 14). Teollisuuskiinteistöt kärsivät kuivatukseen liittyviä kustannuksia. Seurauksena toteutetaan Varistonojan tulvarakenteita teollisuusalueen lähiympäristössä.

Kuva 14. Varistonojan tulviminen Vantaan Variston teollisuusalueella. (Vantaan kaupunki)

Kehä III:n alikulku Tuupakassa

Kehä III alittavan kevyenliikenteen alikulun tulviminen (kuva 15). Tulva aiheutui hulevesipumppaamon rikkoutumisesta ja viereisten avo-ojien tulvimisesta kohti alikulkua. Vahinkoja syntyi hulevesipumppaamolle. Kulkuväylä oli poissa käytöstä noin 4 vuorokauden ajan.

Kuva 15. Kehä III:n alikulku Tuupakassa Viinikkalan kaupunkiosassa. (Vantaan kaupunki)

22 §

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma 2024-2035 / HW

VD/6097/10.03.01.00/2023

HW/EE/PT

Kaupunkiympäristön toimialalla, katujen ja puistojen palvelualueen tilaamana on valmisteltu vuosien 2023–24 aikana Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma. Työhön on osallistunut monialainen ryhmä kaikilta kaupungin toimialoilta sekä alueella toimivia sidosryhmiä. Työn tarkoituksena on ollut luoda yhteinen visio monipuolisen Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämisestä ja tulevista kehittämistoimenpiteistä. Kuusijärven tapaan Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto toimii myös porttina Sipoonkorpeen.

Työ tukee kaupungin strategian 2022–25 painopisteitä, mm. hyviä asukaslähtöisiä palveluita, eriarvoistumisen estämistä, resurssiviisautta ja kukoistavia kaupunkikeskustoja. Lisäksi työ tukeutuu Vantaan kaupungin liikkumisohjelmaan 2024–27, Vantaan kulttuurilinjauksiin 2021–33 ja Vantaan kasvu- ja elinvoimaohjelmaan 2022–25.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto tarjoaa niin urheilu-, virkistyskäyttö- kuin kulttuuripalvelujakin. Alueella on kansallisestikin merkittävä hiihtokeskus latuverkostoineen, uimahalli, yleisurheilukenttä, uusi tekojää talvisin ja pienpelikenttiä. Lisäksi alueen kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittävät Håkansbölen kartanoalue ja Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo tarjoavat kulttuurielämyksiä. Håkansbölen kartano tulee toimimaan museona 2026 lähtien. Håkansbölen kartanon kehittämistä jatketaan toiminta- ja kehittämissuunnitelman vuosille 2024–26 pohjalta. Virkistyskäytöstä ja alueen palveluista voi lisäksi mainita mm. ratsastusmahdollisuudet, lammaslaitumen, skeittaamisen ja Vantaan luontokoulun. Alueella on kulttuuriympäristö-, maisema- ja luontoarvoja. Kormuniitynoja on arvokas virtavesi.

Kehittämistarpeiksi ovat nousseet mm. alueen eri toimintojen ja uusien toimintojen sekä reittien yhteensovittaminen, opastuksen ja reittien kehittäminen, viestinnän ja tapahtumien koordinoiminen, maiseman ja luonnon hoito, liikenteen ja paikatoksen suunnittelu kokonaisuuden osana sekä mm. matkailun kehittäminen. Urheilupuistossa on tarvetta varasto- ja monitoimitilalle. Koulujen, päiväkotien ja mahdollisen liikuntahallin osalta työtä tulee jatkaa erillissuunnittelulla.

Alueen kehittämisen visio on: Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto on Itä-Vantaan helmi. Vuonna 2035 Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto on helposti saavutettavissa ja puiston monipuolinen urheilu- ja kulttuuritarjonta sekä selkeästi opastettu reittiverkosto kutsuvat virkistymään ympäri vuoden. Alueen viihtyisyyttä lisäävät monimuotoinen luonto ja hoidetut maisemat sekä siisti ja turvallinen ympäristö. Yhteisöllinen tapahtumatoiminta ilahduttaa kaiken ikäisiä kävijöitä ja puisto palvelee lähivirkistysalueen lisäksi valtakunnallisena matkailukohteena alueen arvot ja kestävyys huomioiden.

Työn aikana on tehty asukaskysely sekä pidetty useita työpajoja. Kehittämistoimenpiteet on esitetty loppuraportissa teemoittain ja ne on alustavasti priorisoitu. Työn aikana nousi erityisesti opastuksen kehittäminen esiin. Työssä laadittiin pilottina alustava alueopastus ja opastemallit sekä Håkansbölen kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon kulttuurireitin linjaus- ja opaste-ehdotuksia. Lisäksi etsittiin alustavat paikat frisbee golf -radalle sekä rullahiihtoradalle. Seuraavissa vaiheissa reitistön kehittämistä sekä opastuksen ja toimintojen suunnittelua sekä toteutusta jatketaan.

Alueen kehittämistyötä jatketaan myös laatimalla toteuttamissuunnitelma, jossa määritellään raportissa ehdotettujen toimenpiteiden vastuu- ja toteuttajatahot, alustavat kustannusarviot sekä tarkempi priorisointi aikajanan muodossa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta on osaltaan hyväksynyt kehittämissuunnitelman jatkosuunnittelun pohjaksi kokouksessaan 20.8.2024 § 8.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 4 kohdan mukaan Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävilläoloaikana, hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 22

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään hyväksyä Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma 2024–2035 jatkosuunnittelun pohjaksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan puheenjohtaja Kimmo Kiljunen esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkitilalautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Liite:

- Raportti: Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma 2024–2035

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

HAKUNILAN KULTTUURI- JA URHEILUPUISTON KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2024–2035

SISÄLLYS

4 Johdanto

- 6 Suunnittelun lähtökohdat
- 6 Kaavoitus- ja suunnittelutilanne
- 10 Strategiat ja ohjelmat
- 11 Laaditut suunnitelmat

13 Nykytila

- 14 Kohteet, palvelut ja toiminnot
- 15 Luonto
- 17 Kulttuuriympäristö ja maisema
- 19 Liikunta ja virkistys
- 21 Liikenneyhteydet ja paikoitus
- 23 Matkailu, brändi ja tapahtumat
- 24 Opastus
- 25 Yhteenveto suunnittelualueen nykytilasta

26 Vuorovaikutus

- 26 Asukaskysely
- 27 Työpajat

30 Kehittämissuunnitelma 2024–2035

- 31 Luonto
- 33 Kulttuuriympäristö ja maisema
- 35 Liikunta ja virkistys
- 38 Liikenneyhteydet ja paikoitus
- 40 Matkailu, brändi ja tapahtumat
- 42 Opastus
- 43 Kehittämissuunnitelman yhteenveto ja jatkosuunnittelu

48 Opastuksen pilotti

- 48 Opastuksen aluesuunnitelma
- 49 Opastemallit ja niiden käyttötarkoitukset
- 54 Opastettu kulttuurireitti

55 Lähteet

56 Liitteet

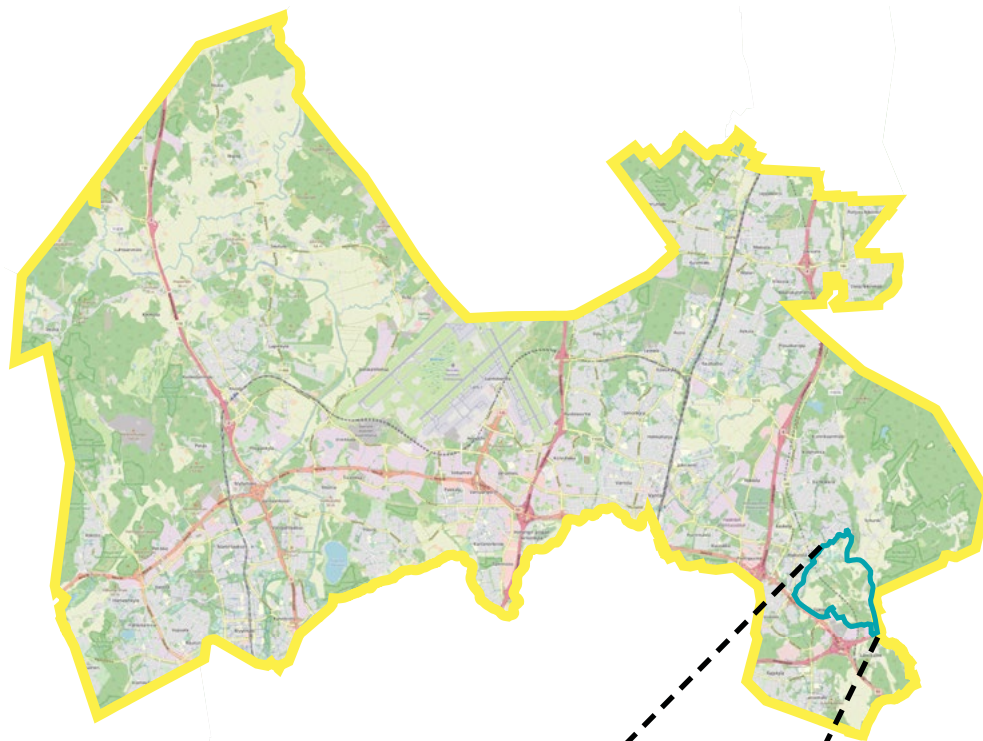
JOHDANTO

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto sijaitsee Vantaan kaakkoisosassa aivan Sipoonkorven kupeessa Hakunilan keskuksen itäpuolella. Aluetta rajaavat lännessä Hevoshaantie, idässä Sotungintie ja etelässä Kehä III sekä Porvoonväylä.

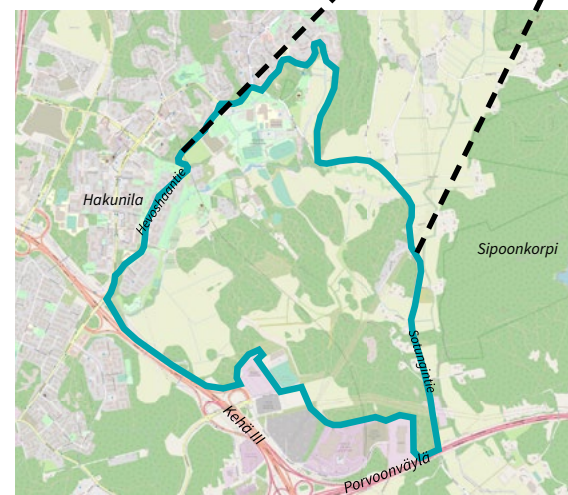
Alueella sijaitsee laaja Ojangan ulkoilualue, joka tarjoaa kattavat virkistysmahdollisuudet niin läheltä kuin kaukaa tuleville. Liikuntamahdollisuudet ovat myös hyvät, sillä alueelle sijoittuu Hakunilan urheilupuisto. Håkansbölen kartano palveluineen ja Laila Pullisen kotimuseo ja veistospuisto puolestaan mahdollistavat monipuolista kulttuuritarjontaa. Alueella on lisäksi monia arvokkaita luontokohteita.

Suurin osa alueen maisemasta on valtakunnallisesti merkittävää rakennetun kulttuuriympäristön aluetta (RKY 2009) ja alueelle sijoittuu maisemakuvallisesti arvokasta kylämaisemaa. Kylämaisemien ja kartanoiden historia ulottuu aina keskiajalle saakka, jolloin alueen kartanot ja pellot ovat olleet osa Sotungin kylää.

Monipuolisine tarjoumineen Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto muodostaa mielenkiintoisen kokonaisuuden. Alueen saavutettavuutta, tunnettuutta, opastusta ja palvelutarjontaa halutaan kuitenkin kehittää. Jatkossa alueesta toivotaan monipuolista, ympäri vuoden palvelevaa virkistysaluetta ja valtakunnallista matkailukohdetta, joka vastaa erilaisten käyttäjien tarpeisiin. Alueen kehityksessä halutaan säilyttää ja vahvistaa nykyisiä luonto-, maisema-, kulttuuri- ja ympäristöarvoja. Aluetta on nykyisellään luonnehdittu ”idän kätkeytyksi helmeksi”. Tämän kehittämissuunnitelman ja jatkotoimenpiteiden avulla helmi on tarkoitus nostaa esiin.

**”Idän
kätkeyty
helmi esiin”**

Kehittämissuunnitelmassa kirkastetaan Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston tulevaisuuden visio ja luodaan yhteinen tavoitetilä koko alueelle. Vision saavuttamiseksi kehittämissuunnitelmassa kuvataan tarkempia tavoitteita ja niihin liittyviä toimenpiteitä kuuden teeman kautta:

1. luonto
2. kulttuuriympäristö ja maisema
3. liikunta ja virkistys
4. liikenneyhteydet ja paikoitus
5. matkailu, brändi ja tapahtumat
6. opastus

Opastuksen osalta kehittämistä viedään hieman konkreettisempaan suuntaan ja raportin lopussa esitetään alustavat aluesuunnitelma, opastemallit ja uuden kulttuurireitin opastus.

Kehittämissuunnitelma pohjautuu kaupungilta saatuihin lähtötietoihin, joita ovat pidettyjen työpajojen ja kyselyiden aineistot sekä alueesta jo

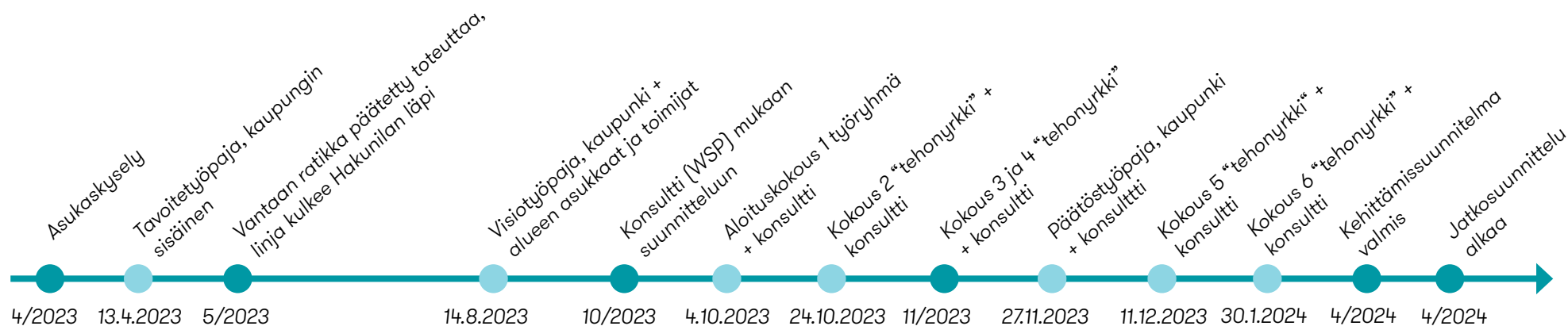
laaditut suunnitelmat. Lähtökohtana toimivat lisäksi Vantaan strategiat ja ohjelmat, muun muassa kaupunkistrategia 2022–2025. Kehittämisen suuntia on ideoitu suunnitelman laatimisen aikana yhteisessä päätöstyöpajassa sekä kokouksissa.

Kehittämissuunnitelman laativat WSP Finland Oy:stä projektipäällikkö, maisema-arkkitehti Olivia Mahlio, graafinen suunnittelija Ari Kujala, hortonomi ja liikuntatieteiden maisteri Salla Salmijärvi sekä maisema-arkkitehtuuriopiskelija Dilek Husein.

Vantaan kaupungilta työtä ohjasivat kaupungininsinööri Henry Westlin, kaupunkiympäristöstä maisema-arkkitehti Petra Tammisto, yleiskaavoituksesta maisema-arkkitehti Eeva Eitsi, talous- ja

hallintopalveluista vuorovaikutusasiantuntija Milja Inkeroinen, kiinteistöt ja tilat -palveluista projektijohtaja Juhani Lankinen, elinvoimapaalveluista erityisasiantuntija Mirka Järnefelt, museopalveluiden päällikkö Marjo Poutanen ja museopalveluista Håkansbölen kartanon projektikoordinaattori Maiju Hautamäki. Tämän ”tehonyrkiksi” kutsutun ohjausryhmän lisäksi työryhmään kuului Vantaan kaupungin liikunta-, kulttuuri- ja liikennepalveluiden henkilöstöä, Sotungin lukion rehtori sekä asemakaavoituksen henkilöstöä.

Kehittämissuunnitelman aikajana

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

KAAVOITUS- JA SUUNNITTELUTILANNE

Yleiskaava 2020

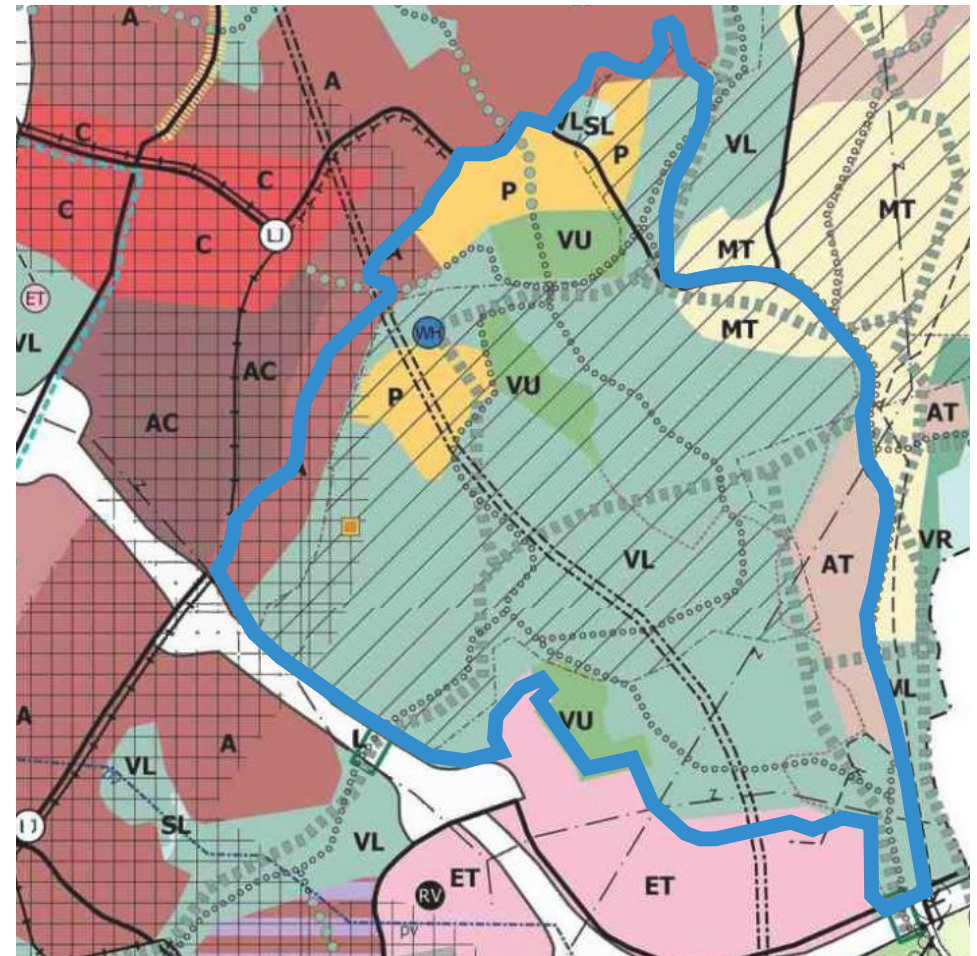
Alueen yleiskaava on Uudenmaan maakuntakaavan mukainen. Yleiskaavassa suurin osa alueesta on lähivirkistysaluetta (VL). Alueen itäosassa Sotungintiehen rajoittuvat Solbackenin kyläalue (AT) ja maatalousvaltainen alue (MT). Urheilu- ja virkistyspalveluiden alueiksi (VU) on merkitty Ojangan koirakoulutusalue etelässä, Hakunilan urheilukenttien alue pohjoisessa ja ratsastustallien alue näiden välissä. Palveluiden ja hallinnon alueet (P) keskittyvät alueen pohjoisosiin ja ne käsittävät Håkansbölen kartanon, Sotungin lukion, Hakunilan uimahallin ja Hevoshaan päiväkodin sekä Laila Pullisen kotimuseon ja veistospuiston alueet. Veistospuiston vierisessä Nissbackanpuistossa on luonnonsuojelualue (SL).

Alue rajautuu pohjoisessa asuinalueisiin (A), ja suunnittelualueen eteläpuolella on yhdyskuntateknisen huollon alue (ET). Suunnittelualueen länsipuolella on yleiskaavaan merkitty Hakunilan läpi menevä raitiotie, jonka varrella on kaupunkikeskustan aluetta (C).

Yleiskaavaan on merkitty ekologisia runkoyhteyksiä (leveä katkoviiva), ohjeellisia ulkoilureittejä (ympyräviiva) sekä ohjeellinen ratsastusreitti (kapea katkoviiva). Håkansbölen kartanon pohjoispuolella Kormuniityn ojan varrella on merkitty olemassa oleva hulevesitulva-allas (WH). Keltainen neliö symboloi nykyisiä viljelypalstoja ja mahdollisuutta laajentaa viljelypalsta-alueita vanhan Kormuniityn alueella. Alueen läpi menee kaakkois-luoteissuuntaisesti olemassa oleva raskaan raideliikenteen tunneliosuus (kaksois-pistekatkoviiva).

Ruuturasteri Hakunilan alueen päällä kuvaa kestävän kasvun vyöhykettä ja viivarasteri suunnittelualueen päällä arvokasta kulttuuriympäristöä (ks. s. 17).

Yleiskaava 2020 kuvaa pääosin nykytilannetta suunnittelualueen sisällä, mutta Hakunilan läpi kulkevaksi merkitty raitiotie tulee kasvattamaan myös suunnittelualueen käyttöpainetta. Yleiskaavan oikeusvaikutteisia liitekarttoja on käsitelty kulttuuriympäristö- ja luontokohdissa.

Asemakaavat

Alueella on 13 asemakaavaa, joista suurimman pinta-alan käsittää Ojangon virkistysalueen asemakaava vuodelta 1999. Alla olevassa asemakaavojen yhdistelmäkartassa on eritelty alueiden käyttötarkoitukset. Tarkemmat kaavakartat ja -selostukset löytyvät Vantaan karttapalvelusta.

Yleiskaava on uudempi kuin mikään alueen asemakaava, mutta se noudattelee pääosin asemakaavoja. Alueella ei ole tämän raportin kirjoittamisen aikana joulukuussa 2023 vireillä olevia asemakaavoja.

Ojangon virkistysalueen asemakaava

Ojangon asemakaavassa alueet on kaavoitettu lähi-virkistysalueeksi (VL). Kaavassa on lisäksi eritelty maisemallisista syistä avoimena säilytettäviä

alueen osia (sma), suojeltavia luontoarvoja sisältäviä alueen osia, joita kehitetään kulttuuriympäristöä rajaavana puistometsäselänteeksi (smk), alueen osia, joita hoidetaan ja kehitetään siten, että ne palvelevat luonto-opetusta (ol) ja alueen osa, jolla on lainsäädännössä avainbiotoopiksi luokiteltu luontotyyppi (sb). Kaavassa on myös merkitty ohjeellinen alueen osa, joka on varattu pieneläinten hautausmaaksi (elh), mutta hautausmaata ei ole toteutettu. Alueelle on merkitty ohjeellisia ulkoilu- ja ratsastusreittejä sekä latupohjia. Virkistysalueen läpi kulkeva Kalliolaaksontie on merkitty suojeltavaksi tieksi (st-2) sen paikallishistoriallisen merkityksen vuoksi. Kaavassa on myös esitetty Hepomäen täyttöalue tä-2-merkinnällä, joka kuvaa ohjeellista täyttöaluetta, joka on muotoiltava ja kasvitettava ympäristöön sopivaksi. Täyttömäki on valmistunut ja sen rinteille on kasvanut metsää.

Muut virkistysalueet

Urheilu- ja virkistyspalvelualueeksi (VU) on kaavoitettu Hakunilan urheilupuisto. Koirien koulutusalue on kaavoitettu lähivirkistysalueeksi (VL). Kormuniitty on vuonna 1970 voimaan tulleessa kaavassa kaavoitettu puistoalueeksi (P). Sinisellä on merkitty lännessä ja etelässä Kehä III:n viereiset suojaviheralueet (EV).

Opetustoiminta ja palvelut

Liilalla on merkitty suunnittelualueen pohjoisosassa Sotungin koulu ja lukio ja Hakunilan kuplahalli opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueena (YO). Niiden länsipuolella on Hakunilan uimahalli urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueena (YU). Uimahallin lounaispuolella on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO), jolla on vuonna 2019 valmistunut Hevoshaan päiväkotito. Samalla tontilla sijainnut Hevoshaan koulu purettiin 2020. Päiväkodin

lounaispuolella on sosiaalitoimea palvelevien laitosten ja asuntoloiden sekä asuinrakennusten korttelialue (YSA-1). Tontti on kaavassa varattu Hakunilan suuralueen vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden palvelu- ja hoitoyksikölle, mutta rakentaminen ei ole toteutunut. Yleiskaavassa kohta on esitetty asuinalueeksi (A) ja seuraavalla sivulla esitettävässä ratikan kaavarungossa julkisten palveluiden alueeksi (Y). Ratsastustallien alue liilalla on kaavoitettu urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU). Keltaisella on merkitty puutarha- ja kasvihuonealue (MP).

Suojellut rakennukset ja alueet

Ruskealla on merkitty Hevoshaantien varrella rivitalojen ja muiden kytkettyjen rakennusten korttelialueita (AR), joista vuosina 1970-1972 rakentunut As. Oy Satohevonon on Vantaan kaupungin rakennusperintökohdealue, mutta ei asemakaavassa suojeltu. Häkansbölen kartano on yleisten rakennusten korttelialuetta, jolla ympäristö säilytetään (Y/s) ja jossa rakennukset ovat asemakaavassa suojeltuja. Kartanon ympäristössä on erillispientalojen korttelialueita (AO) sekä maatilojen talousrakennusten korttelialueita (AM). Osa näistä on merkitty alueiksi, jolla ympäristö säilytetään (/s). Kartanoon kuuluneet työväenasunnot ja talousrakennukset ovat asemakaavassa suojeltuja.

Alueen pohjoisosassa on sinisellä merkitty Nissbackan suojeltava historiallinen kartanon puistoalue, jolla ympäristö säilytetään (EVP/s) ja suojeltava historiallisen kartanon ja taidepuiston korttelialue, jolla ympäristö kehitetään aikaisempaa luonnetta palauttaen ja jolla ympäristö säilytetään (EAM/s). Nissbackan kartanoalueella rakennukset ovat asemakaavassa suojeltuja. Kulttuurihistoriallisesti merkittäväksi kohteeksi on myös arvotettu Vantaan kaupungin inventoinneissa asemakaavoitamattomalla alueella oleva Vantaan luontokoulun rakennus.

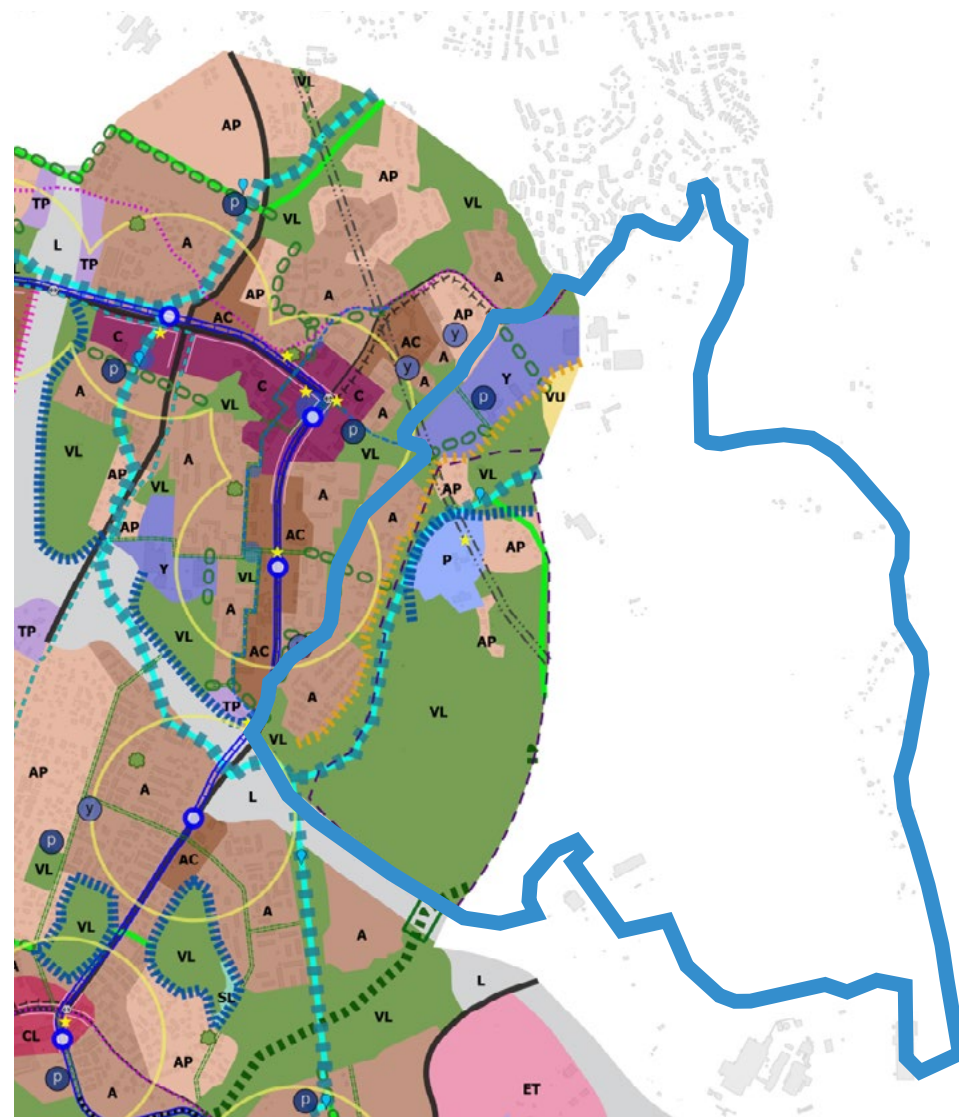
Ratikan kaavarunko

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 Vantaan ensimmäisen raitiotielinjan toteuttamisesta ja pian sen jälkeen, 19.6.2023, se hyväksyi ratikan kaavarungon. Ratikan rakentamisella on tarkoitus luoda kestävästä joukko liikennekaupunkia ja ohjata kaupungin kasvua uuden pikaraitiotien varrelle. Raitiotie tulee kulkemaan Hakunilan läpi, ja tuo näin lisää kävijöitä tässä työssä kehitettävälle Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle. Ratikan kaavarunko tarkentaa Vantaan yleiskaavaa 2020 ja se ohjaa maankäyttöä ratikan varrella muttei ole oikeusvaikutteinen. Lainvoimainen maankäytön suunnittelu tehdään kaavarungon pohjalta asemakaavoituksessa.

Nykyiset rivitaloalueet on esitetty monimuotoisiksi asuinalueiksi (A), mikä kaavarungon mukaan mahdollistaa alueiden tehokkaamman rakentamisen. Olemassa olevien pientaloalueiden uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee kuitenkin vaalia alueen ominaispiirteitä ja rakentamistapoja ja niille saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppisiä. Lisäksi nykyisiä pientaloalueita Håkansbölen kartanon läheisyydessä on merkitty pientalovaltaisiksi asuinalueiksi (AP).

Uimahallin, lukion, kuplahallin ja päiväkodin alue on merkitty julkisten palveluiden alueena (Y) ja puretun Hevoshaan koulun kohdalle on merkitty erikseen P-kirjain, joka kuvaa julkisten palveluiden kehittämistarvetta. Tarkemmin merkinä osoittaa julkisen palveluverkoston kehittämistarpeen, jonka laajuus ja sijainti määritellään jatkosuunnittelussa. Urheilukenttä on esitetty urheilukenttien alueena (VU) ja Håkansbölen kartano palveluiden alueena (P). Viheralueilla on lähivirkistysaluemerkintä (VL) sekä maininta, että jatkosuunnittelussa luontoarvot sekä kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot tulee ottaa huomioon. Ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus tulee varmistaa sekä turvata ekosysteemipalvelut.

Kaavarungossa on lisäksi esitetty vihreällä ketjuviivalla viherketjuja, sinisellä katkoviivalla vahva ja tunnistettava alueen maisemallinen reuna, keltaisella katkoviivalla vahva ja tunnistettava alueen rakennettu ja maisemallinen reuna, liilalla katkoviivarajauksella arvokas kulttuuriympäristö, keltaisella ympyrärajauksella pysäkinseutu, vihreällä jatkuvalla viivalla paikalliset metsäiset tai puustoiset ekologiset yhteydet ja turkoosipohjaisella sinisellä katkoviivalla vesi-alueet ja siniverkosto. Y-alueen läpi on myös merkitty viherkatu tai muu vihreä kulkureitti. Tähdellä on merkitty maamerkki (Håkansbölen kartano) ja sinisellä ylösalaisin olevalla piasarasybolilla huleveden hallintarakenne. Raskaan raide liikenteen tunneliosuus on merkitty kaksois-pistekatkoviiivalla kuten yleiskaavassa 2020.

Vihreä ja virtaava Vantaa VIVA – viherrakenteen kehityskuva

Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) eli viherrakenteen kehityskuva ohjaa viheralueiden, viherrakenteen ja maiseman kehitystä Vantaalla. Se ohjaa asema-kaavoitusta, viheralueiden suunnittelua ja kunnossapitoa sekä maan hankintaa. Viherrakenteen kehityskuva tuo jatkoa ja tarkennusta Vantaan gleiskaavalle (2020).

Viheralueeseen tai kaupunkivihreään liittyvä:

1. Hakunilanraitin aukioita ja raittia kehitetään vihreämmiksi mm. monipuolisen kasvillisuuden ja tonttivilhreen avulla

Ekologiseen verkostoon liittyvä (punainen puhekupla):

2. Ekologisen runkoyhteyden ja virkistysyhteyden kehittämistarve pääväylästä. Maakunnallinen viheryhteystarve. Kevyenliikenteen sillan korvaaminen vihersillalla parantaisi ekologisen yhteyden toimivuutta sekä Lähdepuiston ja Slättnosen luon-alueiden kytkeytyneisyyttä muihin laajoihin metsäalueisiin. Vihersilta olisi sekä ihmisten että eläinten käytössä.
3. Ekologisen yhteyden kehittämistarve Porvoonväylällä. Vihersilta lievitäisi Porvoonväylän estevaikutusta metsäiseen ekologiseen runkoyhteyteen.
4. Ekologinen runkoyhteys ja paikallinen yhteys yleiskaavan rakentamista sallivalla alueella. Olemassa oleva puusto kannattaa säästää.
5. Luontoarvoiltaan tärkeitä purovesistöistä muodostuva ekologinen runkoyhteys (Rantalainen 2013). Puron ennallistamista voidaan tutkia, luontaisen purokasvillisuuden lisääminen rantavyöhykkeellä (Ojala 2018).

Vetovoimakohteet:

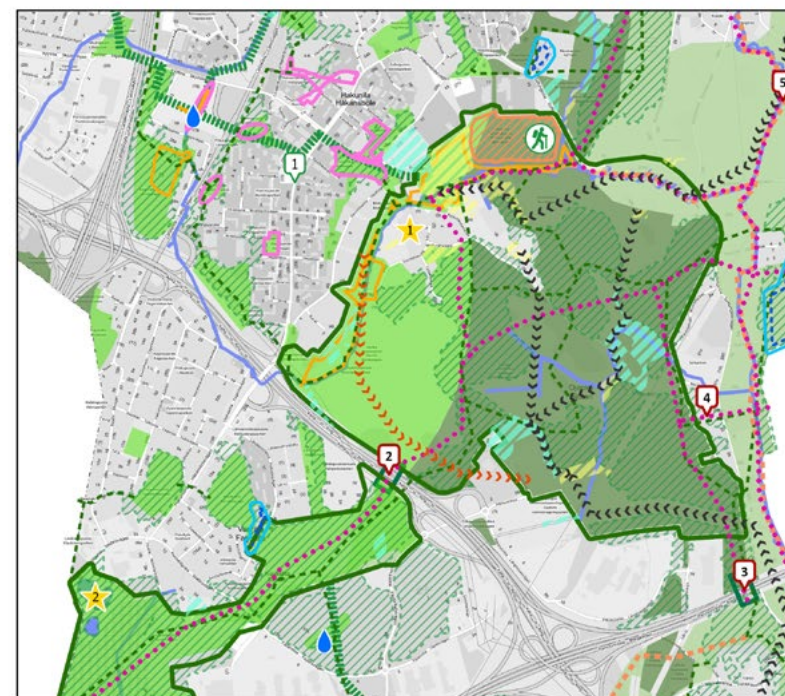
1. Håkansbölen kartano puistoinen
2. Vaaralan lammet

Viherrakenteen kehityskuvassa Ojangosta Kuusilta ja Vaaralan lammille ulottuva viheraluevyöhyke on määritetty keskuspuistoksi ja Kormuniityn ojan välitön ympäristö kaupunginosapuistoksi siten, että viheralue luokat ovat sisäkkäin. Keskuspuistolla tarkoitetaan keskustaan ja asuinalueisiin liittyvää laajaa ja monipuolista viheraluekokonaisuutta, jonka osana voi olla yksityisessä omistuksessa olevia maatiloja ja luonnonsuojelualueita.

Keskuspuiston maisemaa vaalitaan ja kehitetään sen ominaispiirteisiin tukeutuen. Kaupunginosapuisto puolestaan on keskustan läheinen, laajahko, vähintään kuuden hehtaarin kokoinen virkistysalue, jota kehitetään toiminnallisesti monipuoliseksi, helposti saavutettavaksi ja eri käyttäjäryhmiä palvelevaksi kokonaisuudeksi. Kaupunginosapuisto vahvistaa alueen identiteettiä, ja ekologiseen verkostoon liittyvissä kaupunginosapuistoissa ekologisen verkoston toimivuutta tuetaan.

HAKUNILA

- Kaupunkivihreään tai puistoon liittyvä kehittämiskohde
- Kehittämisehdotus
- Vetovoimakohteet
- Portti luontoon
- Uusi hulevesipuisto
- Luonnonsuojelualue
- Yleiskaavan luonnonsuojelualue (Yleiskaava 2020)
- Metsäisenä tai puustoisena kehitettävä paikallinen yhteys
- Puolivoimena kehitettävä paikallinen yhteys
- Avointen biotooppien verkoston arvokohteet
- Muut avointen biotooppien verkoston osat
- Korttelipuisto 0,5-6 ha
- Kaupunginosapuisto 6ha-18ha
- Keskuspuisto yli 18 ha
- Liikunta- ja urheilupuistot (Yleiskaava 2020)
- Ydinmetsä (> 4 ha)
- Vihervaltimo
- Viheryhteyden kehittämiskohta (Yleiskaava 2020)
- Vesi
- Asemakaavoitettu viheralue
- Yleiskaavan viheralue (Yleiskaava 2020)
- Ratikan kaavarungon viheralue

- Avoimet ekologiset yhteydet
- Jatkuvat avoimet ekologiset yhteydet
- Yleiskaavan ekologiset runkoyhteydet

Hakunilan aluekohtaiset kehittämistavoitteet.

Lähde: Vihreä ja virtaava Vantaa VIVA - viherrakenteen kehityskuva s. 51

STRATEGIAT JA OHJELMAT

Vantaan kaupungin ja sen eri alueiden kehittämistä ohjaavat erilaiset strategiat, linjaukset ja ohjelmat. Nämä kaikki luovat pohjaa myös Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämiseksi. Tälle sivulle on kerätty nostot kehittämissuunnitelman näkökulmasta olennaisimmista strategioista ja ohjelmista.

Innovaatioiden Vantaa – Vantaan kaupunkistrategia 2022–2025

Innovaatioiden Vantaa ohjaa koko kaupungin kehitystä. Strategia koostuu viidestä painopisteestä:

- taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki
- hyvät asukaslähtöiset palvelut
- eriarvoistumisen estäminen
- resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa
- kukoistavat kaupunkikeskukset

Vantaan liikumisohjelma 2024–2027

Vantaan liikumisohjelman avulla on tarkoitus edistää vantaalaisten fyysistä aktiivisuutta, poistaa mahdollisia liikumisen esteitä ja edistää toimintojen yhteistyötä yhteisen päämäärän edistämiseksi. Liikumisohjelma koostuu kolmesta painopisteestä:

- kaikilla on mahdollisuus aktiivisuuteen ja mielekkäisiin harrastuksiin
- aktiivinen elämäntapa ja sen edistäminen on kaikkien yhteinen tehtävä
- ympäristöt ja yhteisöt kannustavat ja houkuttelevat liikumiseen

Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030

Vantaan kulttuurilinjaukset ohjaavat kaupunkia kohti sen kulttuurillista visiota ”Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki”. Kulttuurilinjauksissa on määritetty viisi tavoitetta:

- elinvoiman ja elämänvoiman vahvistaminen
- kansainvälisyyden ja kaupungin monimuotoisuuden sekä kulttuuri- ja tapahtumatuotannon vahvistaminen
- kaikenikäisten ihmisten elämänilon, hyvän elämän ja hyvinvoinnin vahvistaminen kulttuurin ja taiteen keinoin
- yhteiskunnan monimuotoisuuden, osallisuuden, esteettömien osallistumismahdollisuuksien ja digitalisaation vahvistaminen
- Vantaan kulttuurikohteiden ja pitkän, kiinnostavan historian tuotteistaminen ja tarinallistaminen eri ryhmien kiinnostuksen kohteeksi

Vantaan kasvu- ja elinvoimaohjelma 2022–2025

Vantaan kasvu- ja elinvoimaohjelma pyrkii rakentamaan Vantaasta taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti vastuullista ja elinvoimaista kaupunkia. Ohjelman kolme kärkiteemaa ovat:

- jatkuvaa oppimista ja ennakkoivaa osaamista
- työpaikkoja ja yrittäjyyttä
- monipuolista veto- ja pitovoimaa ja viihtyisyyttä

LAADITUT SUUNNITELMAT

Koko Vantaan palveluiden kehittämiseksi on laadittu palveluverkkosuunnitelmia, joiden toimenpiteistä osa kohdistuu myös Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle. Nämä toimenpiteet on listattu alle. Lisäksi alueen kehittämiseksi on laadittu suunnitelmia yksittäisistä uusista tai kunnostettavista kohteista.

Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022–2031

Vantaan palveluverkkosuunnitelmassa käsitellään kaupungin asukkaille tarjoamia palveluita ja niiden palveluverkkoa. Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistoon liittyen suunnitelmassa on nostettu esiin seuraavat huomiot:

- Sotungin lukion ja Sotungin peruskoulun käytössä olevan kiinteistön tilojen riittävyttä tulee seurata. Tarvetta voi lähivuosina olla laajentamiselle tai erillisen rakennuksen rakentamiselle.
- Håkansbölen kartanoaluetta kehitetään ja kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon ja kotimuseoon toteutetaan kulttuurireitti.
- Urheilupuistoon toteutetaan tekojää ja kaukalo (toteutettu 2023).
- Alueen väestömäärä edellyttää liikuntahallin toteuttamista.
- Lähiliikuntapalveluita kehitetään koulujen ja päiväkotien pihojen parantamisella ja lähiliikuntapaikkoja toteuttamalla.

Viheralueiden palveluverkko 2023–2032

Viheralueiden palveluverkko 2023–2032 -asiakirjassa on esitetty suunnitelma Vantaan

viher-alueiden palveluiden kehittämiseksi. Siinä ovat mukana kaupungin viheralueille sijoittuvat liikunta-, virkistys- ja luontovirkistyspalvelut. Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle on suunnitelmassa esitetty uusina palveluina:

- parkouralue (urheilupuisto)
- Kormuniityn puistokuntoilupaikka
- Kormuniityn alueleikkipaikka
- Kormuniityn luonnontarkkailupaikka
- poimintapello
- reittiyhteys urheilupuistosta Sipoonkorpeen
- ulkoilureitti urheilupuistosta Kalliolaaksontien päähän (suunnittelualueen kaakkoisosassa) ja sillan peruskorjaus Kormuniitynojan ylittävälle ulkoilureitille

Håkansbölen kartanoalueen toiminta- ja kehittämissuunnitelma

Håkansbölen kartanoalueelle on tehty toiminta- ja kehittämissuunnitelma vuosille 2024–2026. Alueen kehittämisen tavoitteena on ”avoin ja ainutlaatuinen kartanoalue”. Kehittämisen kärkinä on saavutettavuuden parantaminen, luonto-, historia- ja kulttuuriarvojen yhdistäminen, yhteisöllisyyden rakentaminen, kytkösten vahvistaminen Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistoon, menestyksen tukeminen ja valtakunnallisen matkailun edistäminen. Suunnitelmassa on kuvattu muun muassa tulevan kartanomuseon hallintomalli sekä alueen palvelukartta. Kartanon päärakennus peruskorjataan museoksi, joka on yksi kaupungin museopalveluiden yksiköistä (Vantaan kaupunginhallitus

30.1.2023 ja 4.9.2023). Toimenpide-ehdotuksiin on sisällytetty muun muassa puistosuunnitelman päivittäminen, liikennejärjestelyjen parantaminen sekä alueen opasteiden kehittäminen.

Kormuniitynojan ja Itä-Hakkilanojan kunnostussuunnitelma

Vuonna 2016 on tehty Kormuniitynojan ja Itä-Hakkilanojan kunnostussuunnitelma, jossa Kormuniitynojan toimenpiteiksi on ehdotettu katusoraikkojen tekoa ja vaellusesteiden poistamista sekä erilaisia kunnostustoimenpiteitä kuten jättipalsamin kitkemistä, roskien siivousta ja kasvillisuuden raivaamista. Lähes kaikkia toimenpiteitä on tehty, mutta kunnostustoimenpiteiden laajuudesta ei ole esitetty tarkkoja tavoitteita, jolloin toteutumisastetta ei voida määrittää. Osa toimenpiteistä vaatii jatkuvaa työtä. Vantaan kaupungin sisäisessä raportissa Purojen kunnostusohjelma 2016–2021 on eritelty toteutuneita ja toteutumattomia toimenpiteitä.

Urheilupuiston yleissuunnitelma

Urheilupuiston kehittämiseksi on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2014. Suunnitelma vaatii kuitenkin päivittämistä eikä enää sellaisenaan ohjaa alueen kehittämistä.

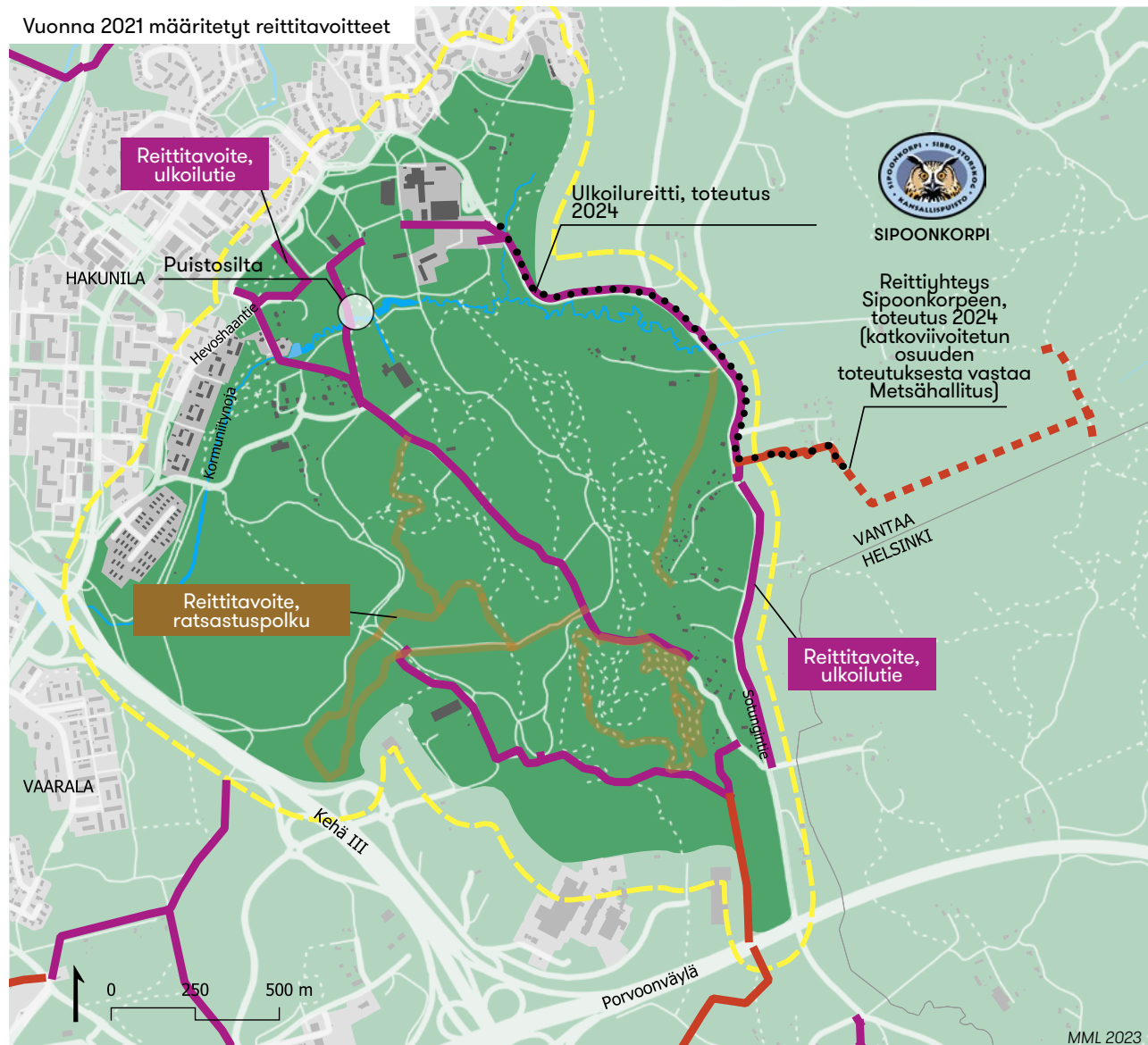
Ulkoilureittisuunnitelma urheilupuistosta Sipoonkorpeen

Sotungintie on nykyään vain autoliikenteelle, mutta sen varteen on Hakunilan urheilupuiston parkkipaikalta etelään päin suunniteltu ulkoilureitti. Lisäksi suunnitelmissa on reittiyhteys Sipoonkorven kansallispuistoon. Molemmat on tarkoitus toteuttaa vuonna 2024. Kansallispuiston puolella kulkevan osuuden toteutuksesta vastaa Metsähallitus.

Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma ja Kormuniitynojan puistosilta

Vantaan ulkoilureittien tavoitesuunnitelmassa 2021 on määriteltä suunnittelualueelle tavoitteellisia ulkoilu- ja ratsastusreittejä sekä latuja. Alueelle on myös suunnitteilla frisbeegolfrata, jonka sijoittaminen vaatii kuitenkin huolellista yhteensovittamista muiden virkistysmuotojen ja kulttuuriympäristön arvojen vaalimiseen liittyvien tavoitteiden kanssa. Kormuniitynojalle on suunnitteilla puistosilta, josta on laadittu suunnitelmakuvat vuosina 2022–2023.

Vuonna 2021 määritetyt reittitavoitteet

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueen reittitavoitteet ja -suunnitelmat vuodelta 2021.

NYKYTILA

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto on monipuolinen alue, jossa luonto-, kulttuuri- ja maisema-arvot yhdistyvät liikunta- ja virkistysmahdollisuuksiin. Edellisessä osiossa kuvattiin puiston kaavoitustilanne, alueen kehitykseen liittyvät, jo laaditut suunnitelmat sekä kehitystä ohjaavat strategiat ja ohjelmat. Tässä osiossa kuvataan alueen nykytilaa. Tavoitteena on tunnistaa alueen vahvuudet ja kehityskohdat.

Ojanko, Vantaan kaupunki

Vantaan kaupunki

PT, Vantaan kaupunki

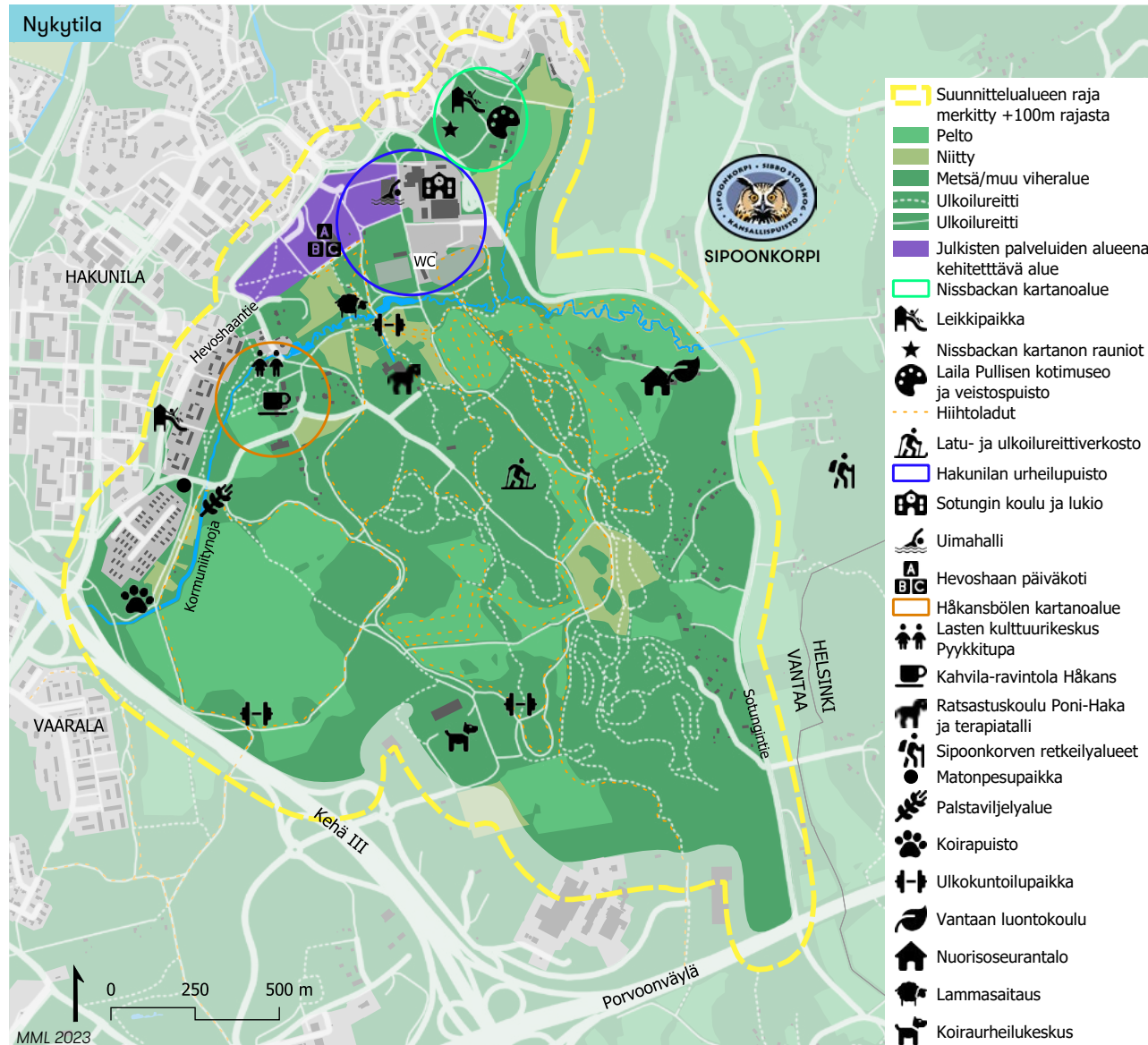

SMa, Vantaan kaupunki

SLi, Vantaan kaupunki

KOhteet, palvelut ja toiminnot

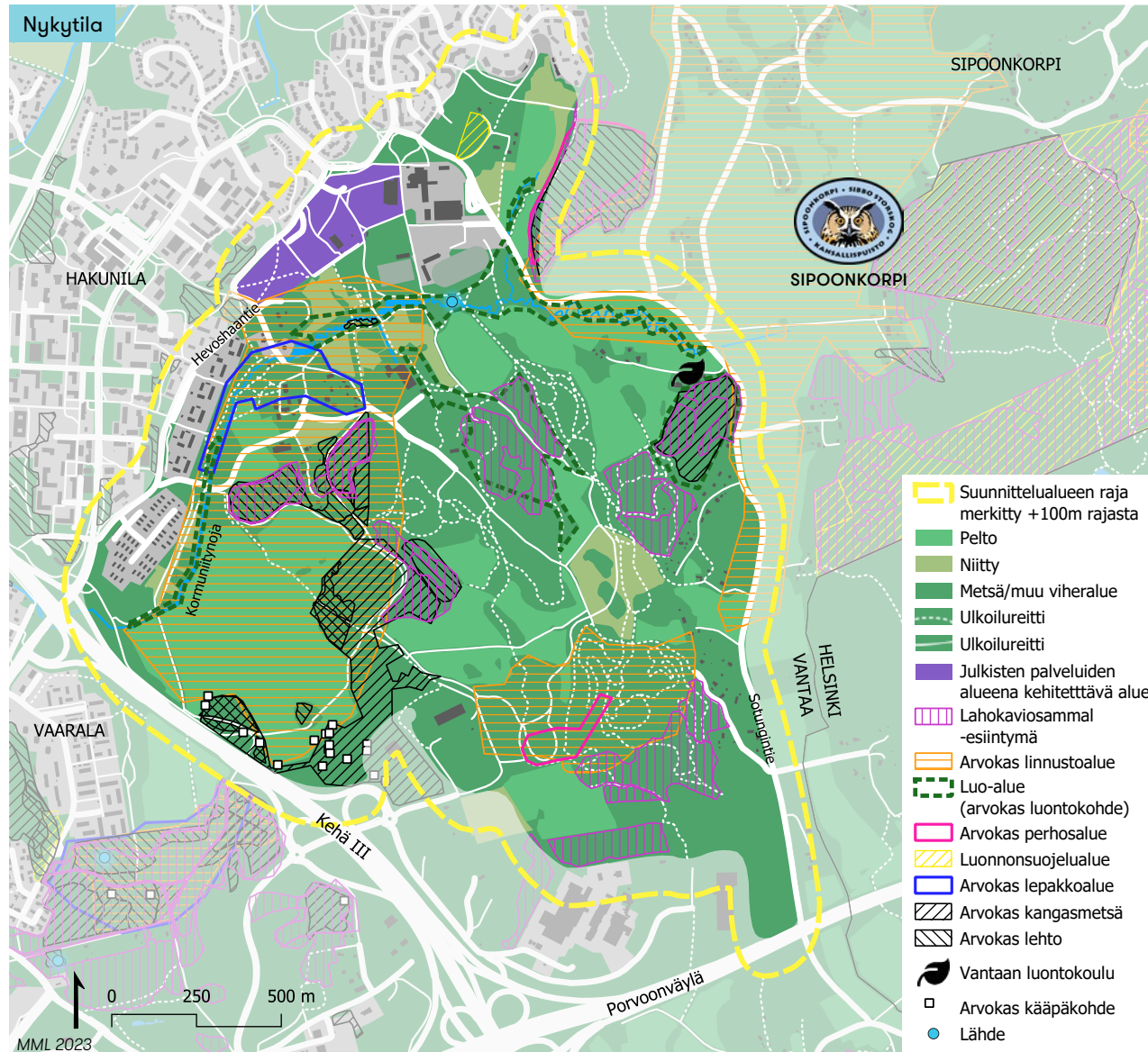
Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueella on paljon erilaisia kohteita ja toimintoja, jotka palvelevat niin lähialueen asukkaita kuin kauempaa tulevia kävijöitä. Nimensä mukaisesti kulttuuri- ja urheilupuistossa harrastamisen ja virkistymisen kirjo on laaja ja alueelta löytyy sekä kulttuuri- ja luontokohteita että urheilutoimintoja.

Urheilupalvelut keskittyvät suunnittelualueen pohjoisosaan Hakunilan urheilupuistoon. Koko alue palvelee virkistystä, sillä latujen ja ulkoilureittien verkosto kattaa melkein koko alueen ja tarjoaa vaihtelevia maisemia metsissä ja peltoaukeilla. Urheilupuistossa on yleisurheilukenttä, monipuolisesti palloilukenttiä ja tekojää, skeittipaikka ja uimahalli. Alueen kolme ulkokuntoilupaikkaa on sijoitettu ulkoilureittien varrelle.

Alueen kaksi kartanoaluetta tekevät paikasta ainutlaatuisen kulttuuritoimintojen näkökulmasta. Nissbackan kartanon rauniotalueella on nykyisin rauniopuisto ja sen läheisyydessä Laila Pullisen kotimuseo ja veistospuisto. Håkansbölen kartanon talousrakennuksissa toimii lasten kulttuurikeskus Pyykkkitupa, kahvila-ravintola Håkans, antiikkikauppa sekä kaupunginmuseon ylläpitämät kesänäytelyt. Lisäksi kartanolla järjestetään paljon erilaisia tapahtumia ja muuta toimintaa. Suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsee kulttuuripalveluita täydentävä Da Vilhun veistospuisto.

Kulttuuri- ja urheilupuistossa on kaksi leikkipaikkaa ja alueen itäreunalle sijoittuu luontokoulu sekä vuokrattava nuorisoseurantalo. Lisäksi alueella on erilaisia eläinharrastustoimintoja: ratsastustallit, lammasaitaus, koira-aitaus ja Ojangon koirakoulu- tus- ja harrastusalue. Koiraurheiluun tarkoitettu alue on sijoitettu etäälle muista toiminnoista ja asutuksesta niin, että se häiritsee mahdollisimman vähän muuta alueen virkistyskäyttöä.

LUONTO

Alueen luonto on monipuolista. Maisemaa voi luonnehtia pienipiirteiseksi avoimen tilan ja metsäisten selänteiden mosaiikiksi. Avoin maisema koostuu viljellyistä pelloista, laitumista sekä oleskelunurmista ja -niityistä. Luo-alueiksi osoitetut kaksi metsäistä selännettä rajoittuvat eri puolillaan avoimeen kulttuurimaisemaan.

Luo-alueet

Yleiskaavassa 2020 on esitetty luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita eli luo-alueita. Ojanganmetsän luo-alue sisältää metsälain arvokkaita elinympäristöjä, kuten lehtoja, vanhoja metsiä ja kalliomänniköitä. Puustossa on mm. jalopuita, lahoppuita ja vanhoja kuusia. Lehdon pensaskerroksessa ja aluskasvillisuudessa kasvaa mm. lehtokuusamaa, punaherukkaa, taikinarajaa, valkovuokkoa ja sudenmarjaa.

Nissbackan kartanoalueen itäpuolella on Kyrkbergetin luo-alue, joka on määritelty Uudellamaalla paikallisesti arvokkaaksi kalliokohteeksi. Alueella tavataan mäntyvaltaista kalliometsää, jyrkänlehtisiä alusmetsiä, lehtorinteitä, suopainanteita ja avokallioita sekä laaksossa rehevää korpea. Kallion laelta löytyy kilpikaarnamäntyjä sekä keloja. Maisemallisesti kallio on Sotunginlaaksossa merkittävä.

Pikkukoulunmäen luo-alue on alueen luo-alueista itäisin. Sen metsäalue on lehtoa, jossa on runsaasti lahoppuita lisäämässä luonnon monimuotoisuutta. Alueella on runsas linnusto, mielenkiintoisia lajeja ovat mm. lehtopöllö, kultarinta ja sirittäjä.

Kormuniitynoja virtaa alueen läpi ja muodostaa yhdessä siihen laskevan Nissaksenojan kanssa paikallisesti arvokkaan pienvesikokonaisuuden, jonka

luontotyyppi on savimaiden purot. Kormuniitynojan varrella on kaksi luo- aluetta. Hakunilan urheilupuiston kohdalla Kormuniitynojan pohjoispuolella sijaitsee okralähde, jonka rautapitoinen vesi värjää ympäristön oranssiksi. Kormuniitynojan varsilla on lehtoja, joissa tavataan harvinaista, silmilläpidettäväksi luokiteltua ojatädykettä. Rehevä puronvarsiluonto tarjoaa elinympäristöjä ja ravintoa piennisäkkäille sekä linnuille. Itse Kormuniitynoja on kalastoltaan merkittävä puro, jossa elää tavanomaisten ahvenen, hauen ja nahkiaisen lisäksi myös uhanalainen vaelluskala taimen. Puron pohjaeläimistö on monimuotoista ja siellä onkin ravintoa muun muassa taimenen poikasille.

Nissbackan luonnonsuojelualue

Nissbackan kartanon mailla sijaitsevalla rauhoitetulla luonnonsuojelualueella tuetaan luonnon ja arvokkaan kulttuurimaiseman monimuotoisuutta. Sen metsässä kasvaa kilpikaarnamäntyjä ja kelotunutta puustoa, joka kohoo tiheään lehtimetsän ylle. Tiheään puuston alta puuttuu lähes kokonaan kenttäkerros, mutta laajat alueet ovat kielo- ja valkovuokkasvustojen peitossa. Alueella on lisäksi rinnelehto. Metsässä on kohtalaisesti lahoppua, jossa elävistä hyönteisistä ja niiden toukista tikat saava ravintoa. Puissa pesii muun muassa lehto- ja mustapääkerttu sekä kottarainen.

Monipuolinen lajisto ja arvokkaat elinympäristöt

Kormuniitynojaa ympäröivillä niittyalueilla kasvaa monia perinteisiä niittykukkia ja heiniä. Alueella on myös runsas perhoslajisto. Ojangan koirakoulutuskeskuksen vieressä on arvokkaaksi hyönteiskohdeksi tunnistettu alue, jolla esiintyy direktiivilaji

kirjoverkkoperhosta. Håkansbölen kartanon ympäristö on arvokas lepakkokohde, jossa esiintyy pohjanlepakkoa ja kartanoympäristöille tyyppillistä korvayökköä, jotka myös ovat direktiivilajeja (Faunatica 2020).

Myös linnusto on alueella monipuolista ja lintulajeja on niin metsä-, pelto- kuin vesiympäristöistä. Alueella on tunnistettu kolme arvokasta linnusto- aluetta.

Kehä III:n varressa on arvokkaita kääpäkohteita ja alueella on kolme direktiivilaji lahokaviosammalen ydinalueita.

Osa Ojangan ulkoilualueen metsistä on eritelty arvokkaisiin luontotyyppeihin: lehtoon ja kangas- metsiin. Niillä on paikallisesti merkittäviä luontoarvoja.

Luontokoulu

Vantaan luontokoulu järjestää luontokoulupäiviä päiväkodeille ja kouluille, kummiluokkatoimintaa sekä kursseja kasvattajille. Ojangan ulkoilualueelta on varattu luonto-opetukselle alue Pikkukoulunmäen luo- alueen kohdalta. Alue on myös asemakaavassa esitetty hoidettavaksi ja kehitettäväksi siten, että se palvelee luonto-opetusta. Luontokoulun tavoitteena on edistää luontosuhteen muodostumista tarjoamalla kokemuksia, elämyksiä ja tietoa sekä tukea kasvua ympäristövastuulliseksi kansalaiseksi. Toiminnan kotipesänä toimii suunnitellualueella sijaitseva Sotungin vanha kyläkoulu.

Vantaan kaupunki

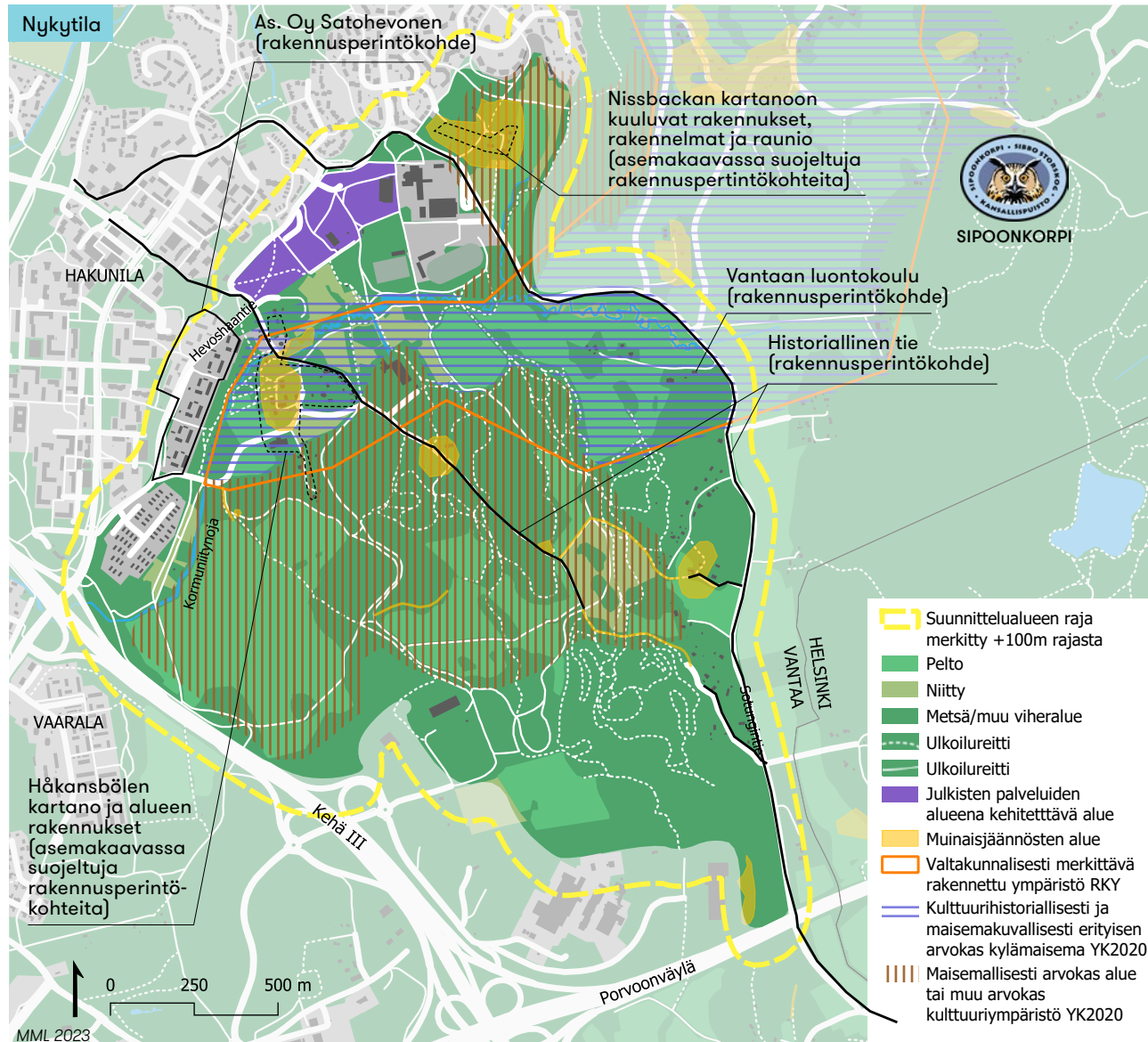

PT, Vantaan kaupunki

Vantaan kaupunki

KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA MAISEMA

Alueen maisema on pienipiirteistä, maastonmuodoiltaan vaihtelevaa sulkeutuneiden ja avointen alueiden mosaiikkia. Suurin osa alueen pinta-alasta koostuu kulttuuriympäristöstä, jota on arvotettu valtakunnallisten, maakunnallisten ja paikallisten inventointien pohjalta.

Kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokas kylämaisema ulottuu Håkansbölen kartanolta noin 3 km koilliseen Sotungin keskialjalta peräisin olevan kylän länsipuolelle. Kylän tilakeskusten rakennuskanta on pääosin 1700- ja 1800-luvuilta. Alueen arvoja vaalitaan säilyttämällä rakennuksia, rakenteita ja kulttuurikasvillisuutta sekä hoitamalla avointa maisemaa ja huolehtimalla sen reunojen eheydestä. Uusi rakentaminen tulee sopeuttaa perinteiseen ympäristöön ja maisemarakenteeseen. Maisemallisesti merkittävät pellot tai niityt on säilytettävä.

Håkansbölen kartanon ja Sotungin kylän alueet ovat Museoviraston määrittelemiä valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä eli RKY-alueita, joiden viljelymaisemissa on hyvin säilynyt perinteinen rakenne. Ne ovat myös maakunta-kaavassa suojeltuja alueita.

Alueella on myös kaksi maisemallisesti arvokasta aluetta tai muuta arvokasta kulttuuriympäristöä. Pohjoisempi käsittää Nissbackan kartanon ympäröivä alueineen sekä osan Ojangan ulkoilualueesta. Ulkoilualueella on Ojangan asemakaavan [1999] mukaan avoimena säilytettävissä osia ja suojeltavia luontoarvoja sisältäviä alueen osia, joita kehitetään kulttuuriympäristöä rajaavana puistometsäselänteinä.

Håkansbölen kartano ja sen lähialueen vanhat rakennukset sekä Nissbackan kartanoon kuuluvat rakennukset, rakennelmat ja raunio ovat asemaka-

vassa suojeltuja rakennusperintökohteita. Inventoinneissa merkittäviksi todettuja kohteita ovat As Oy Satohevonon, Sotungin luontokoulun rakennus sekä useat alueen historiallisista tielinjauksista. Inventoitujen kohteiden suojelu tulee arvioitavaksi asemakaavatoiden yhteydessä. arvotettu rakennusperintökohteiksi.

Alueen kulttuurimaisemaan sijoittuu myös muinaisjäännöksiä, jotka viittaavat vanhoihin kyläpaikkoihin, kulkuväyliin ja asuinpaikkoihin sekä työ- ja valmistuspaikkoihin.

Håkansbölen kartano

Håkansbölen kartanon historia ulottuu keskiajalle saakka. Paikalla on sijainnut kylä, joka on eriytynyt omaksi kyläkseen Sottungsbyn kylästä 1400-luvulla. Kartanoksi Håkansböle muuttui 1600-luvulla, kun tilan omistaja Elias Botwedsson aateloitiin. Tällöin tila sai rälssioikeudet ja säterivapauden.

1700-luvulla kartanon omisti helsinkiläinen varakas kauppias, porvari Johan Sederholm, joka myös perusti kartanopuiston. 1800-luvulla kartanon omistaja Anders Lorenz Munsterhjelm rakennutti kartanon maille englantilaistyyllisen maisemapuiston. Pihaan istutettiin tammikuja, Kormuniitynojaan tehtiin tekosaari ja alueelle rakennettiin talousrakennuksia. Munsterhjelm perusti 1860-luvulla Tikkurilaan öljypuristamon, mistä Tikkurilan maalitehdas sai alkunsa. Vuonna 1905 kartanon omistus siirtyi Arvid Sanmarkille, ja nykyinen kartanon päärakennus valmistui 1908 arkkitehti Armas Lindgrenin suunnittelemana. Myös kartanopuistoa muutettiin tuolloin Svante Olssonin suunnitelmien mukaan jugendihanteiden mukaan: käytävät kaartuivat symmetrisesti ja pääovelta tehtiin pitkä lehmusten reunustama käytävä puron toiselle puolelle metsäpuistoon. Puron yli pääsi siltaa pitkin ja samanlai-

nen silta vei tekosaarelle. Vuonna 1905 rakennettiin myös ensimmäiset kasvihuoneet, joissa viljellyistä kukista tuli kartanolle tärkeä elinkeino.

Vuonna 2005 Vantaan kaupunki osti kartanon ja puiston historiaa alettiin selvittää ja restaurointia suunnitella. Puisto kunnostettiin 2008–2011 Euroopan aluekehitysrahaston avustuksella Svante Olssonin suunnitelman perusteella. Kaupunki on peruskorjannut ulkorakennuksia vuosina 2017–2021 ja viimeisimpänä remontoidaan päärakennus. Päärakennuksen peruskorjaus valmistuu vuonna 2026 ja kohde avautuu Håkansbölen kartanomuseona Vantaan museopalveluiden alaisena yksikkönä.

Nissbackan kartano

Myös Nissbacka on oletettavasti yksi Sotungin kylän kantatiloista, ja se kuuluu nykyäänkin Sotungin kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen kyläkeskukseen. Elias Botwedsson omisti 1640-luvulla Håkansbölen kartanon lisäksi myös Nissbackan tilan, josta kuitenkin tuli kartano vasta 1700- ja 1800-lukujen vaihteessa, kun tila siirtyi Jacob de la Motten nimisen aatelisen omistukseen. Hän rakennutti Nissbackaan kaksikerroksisen puisen päärakennuksen vuonna 1769 ja sen ympärille rakennettiin geometrinen puisto. Osa vanhoista puista elää edelleen, ja alueelta löytyykin tammia, vaahteroita, saarnia ja metsälehmäksi. Vanha päärakennus purettiin vasta vuonna 1913, jolloin kartanon maille rakennettiin uusi päärakennus. Uusi päärakennus tuhoutui tulipalossa vuonna 1934 ja siitä on jäljellä enää rauniot. Niiden ympärille on perustettu rauniopuisto.

Nissbackan kartanon omistajat vaihtuivat useasti, kunnes vuonna 1894 tilan omistajuus siirtyi Ramsay-suvulle. Uusi aikakausi Nissbackan historiassa alkoi vasta 1970-luvun lopulla, kun Vantaan

kaupunki halusi sitoa kartanoalueen tiiviimmin osaksi uudistuvaa ja tiivistyvää lähiörakentamista.

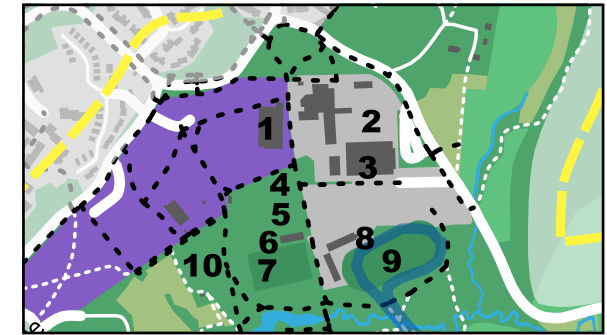
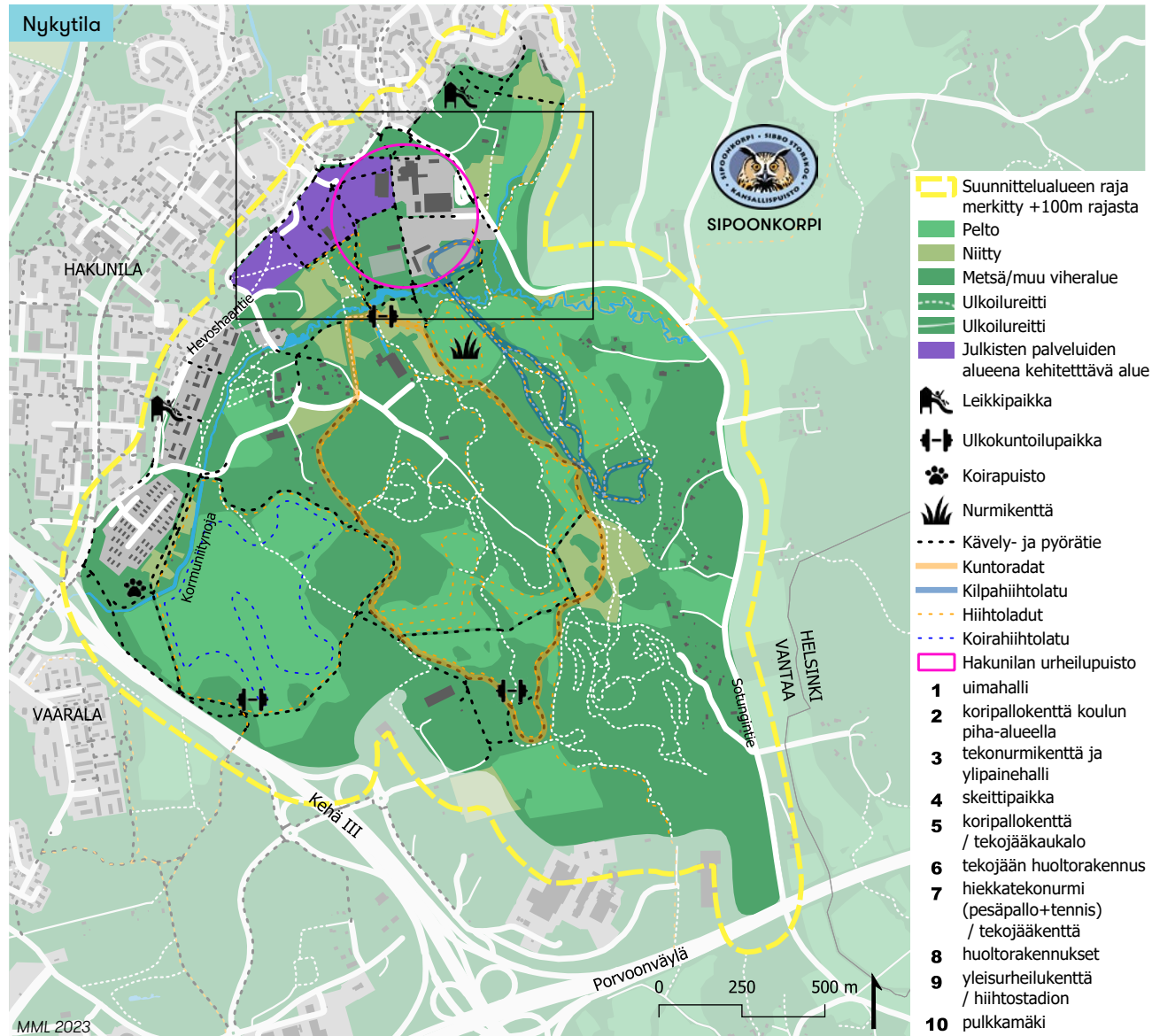
Vuonna 1979 kuvanveistäjä, professori Laila Pullinen-Ramsay ja hänen puolisonsa, neurologi Carl-Magnus Ramsay lunastivat kartanoalueen perikunnalta. He perustivat alueelle veistospuiston, joka on toiminnassa edelleen. Vaikka kartanon päärakennuksesta on enää jäljellä rauniot, on veistospuistossa Laila Pullisen kotimuseona vuonna 1925 rakennettu ent. pehtoorintalo, Pullisen ateljeeksi muutettu ent. navetta sekä vuonna 1926 rakennettu kivinen makasiinirakennus.

Vantaan kaupunki omistaa Nissbackan kartanosta raunioalueen. Rauniot kunnostettiin vuonna 2013 tavoitteena parantaa alueen turvallisuutta sekä hidastaa rakenteiden raunioitumista.

PT, Vantaan kaupunki

LIIKUNTA JA VIRKISTYS

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston liikunta- ja virkistysmahdollisuudet ovat monipuoliset. Puisto toimii paikkana monille isoille urheilupahtumille, ja siellä on järjestetty muun muassa hiihdon SM-kilpailuja ja kansainvälinen suunnistuskilpailu Jukolan viesti. Puistosta löytyy vuonna 2021 kunnostettu yleisurheilukenttä, jonka puku- ja pesutilat ovat liikkujien käytössä henkilökunnan ollessa paikalla. Talvisin kenttä toimii hiihtostadionina.

Kulttuuri- ja urheilupuistossa sijaitsee Vantaan suurin tekojääkenttä sekä tekojääkaukalo. Kesäaikaan tekojään alueella on tekonurmipintainen pesäpallokenttä ja tenniskenttiä ja kaukalon kohdalla koripallokenttä. Näiden lisäksi puiston kattavaan kenttätarjontaan kuuluu tekonurmikenttä, jolle pystytetään talvisin ylipainehalli. Urheilu- ja pallokentät ovat vapaasti kaikkien käytettävissä. Kenttien läheisyydessä sijaitsee skeittipaikka, Hakunilan uimahalli ja uimahallin kuntosali sekä Sotungin urheilupainotteinen lukio ja Sotungin koulu, jossa on iso liikuntasali. Alueella sijaitsee myös vapaata nurmialuetta, pulkkamäki sekä huoltorakennuksia.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistosta löytyy kolme ulkokuntoilupaikkaa. Alueelle on suunnitteilla

myös frisbeegolfrata. Alueella on kaksi leikkipaikkaa, Nissbackan puiston leikkipaikka alueen pohjoisosassa sekä toinen leikkipaikka Hevoshaantien varressa. Lisäksi alueella sijaitsevan päiväkodin ja koulun pihat ovat vapaasti käytettävissä aukioloaikojen ulkopuolella.

Puistossa on useita kuntoratoja ja reittejä, joista osa on talviaikaan hiihtokäytössä. Latuverkosto sisältää runsaasti reittejä, jotka soveltuvat eritasoisille hiihtäjille aina aloittelijoista kansainvälisen tason kilpahiihtäjiin. Osa reiteistä on valaistu. Hakunila on usein talven ensimmäinen hiihtokohde Vantaalla, sillä sinne tehdään vuosittain myös tekolumilatuja. Latuvalikoimaan kuuluu myös koirahiihtolatu. Vantaan Hiihtoseura (VHS) järjestää alueella suksikirjasto-toimintaa. Kirjaston kautta VHS tarjoaa maastohiihtovälineitä lainaksi kouluille.

Ojanko Areena on Hakunilan seudun koiraharrastajien (HSKH ry) ja Border Agility Teamin (BAT ry) omistama, kaupungin vuokraamalla maalla sijaitseva koiraurheiluhalli, jota myös yksityiset koiraharrastajat, kouluttajat tai seurat voivat vuokrata. Halli tarjoaa mahdollisuuden monipuoliseen koiraharrastamiseen ympäri vuoden ja sinne mahtuu kaksi kismittaista kenttää, joten se sopii esimerkiksi agility- ja tokokilpailujen järjestämiseen. Areenan toiminta on arkikoulutusten ja pääosin myös kilpailutapahtumien osalta seudullista, mutta osa tapahtumista on valtakunnallisia tai jopa kansainvälisiä.

Ratsastuskoulu Poni-Haka Oy tarjoaa monipuolista ratsastustoimintaa yhteistyössä Poni-Haaran Ratsastajat ry:n kanssa. Poni-Haalla on käytössä kaksi ulkokenttää ja lämpöeristetty maneesi. Tallilta lähtee 1,5 kilometrin mittainen ratsastusreitti, joka on kuitenkin paikoin kasvanut umpeen ja laukkasuoran kohdalla kulkevat samalla reitillä sekä hevoset että muut liikkujat. Tallin yhteydessä palvelee ajoittain kahvila. Poni-Haaran läheisyydestä löytyy myös ratsastusterapiaan suunniteltu talli, jossa toteutetaan kuntoutusta hevosten avulla.

SMa, Vantaan kaupunki

SMa, Vantaan kaupunki

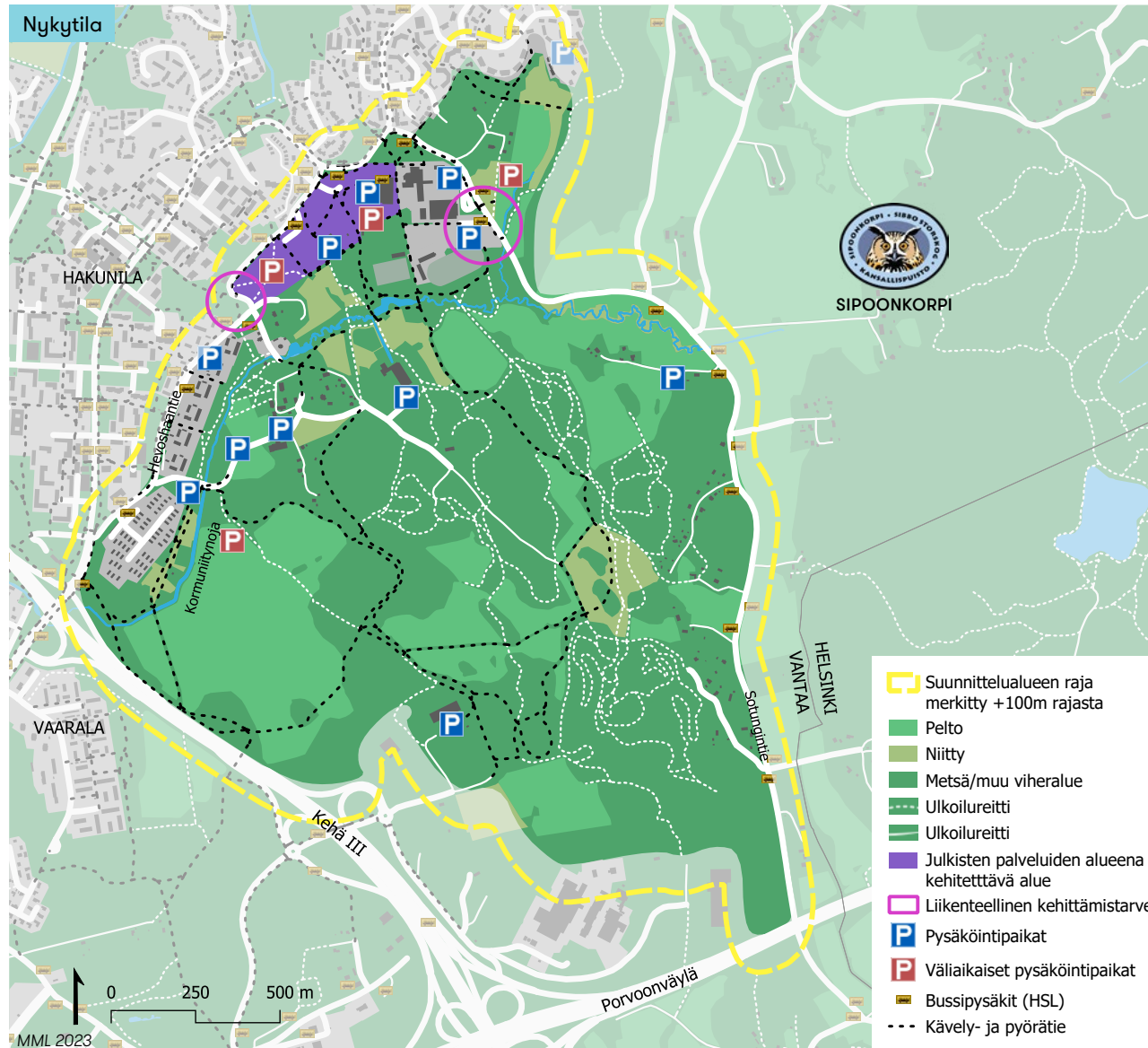

VKM, Vantaan kaupunki

Vantaan kaupunki

LIKENNEYHTEYDET JA PAIKOITUS

Jalankulku ja pyöräily

Reitti Hakunilan keskustasta urheilupuistoon on hankalakulkuinen ja pitkä. Ravurinpolku on jyrkkä, eikä täytä nykyisiä esteettömyysvaatimuksia ja Hevoshaantien kadunylitys koetaan vaaralliseksi. Lisäksi Hevoshaantieltä urheilupuistoon puuttuu valaistu ja talvikunnossapidetty suora reitti. Myös urheilupuiston sisääntuloalueen jalankulkujärjestelyt kaipaavat parannusta.

Joukkoliikenne

Kulttuuri- ja urheilupuiston toimintoja palvelevat Hakunilantiellä, Sotungintiellä ja Hevoshaantiellä sijaitsevat bussipysäkit. Noin kilometrin kävelyetäisyydellä sijaitsevilla Hakunilan keskustan pysäkeillä on hyvä bussiliikenteen palvelutaso. Sotungintien ja Hevoshaantien pysäkeillä on huomattavasti heikompi palvelutaso ja tarjonta keskittyy ruuhka- ja päiväaikoihin.

Vantaalle on suunnitteilla ensimmäinen raitiotielinja, joka tulee kulkemaan Hakunilantietä pitkin, ja parantaa näin myös kulttuuri- ja urheilupuiston saavutettavuutta. Reittiyhteydet ratikan suunnitelluilta pysäkeiltä vaativat jatkosuunnittelussa kuitenkin erityistä huomiointia, jotta niistä saadaan esteettömiä, selkeitä ja turvallisia.

Pysäköinti

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston paikoitusta on kehitetty viime vuosina laajentamalla urheilupuiston ja uimahallin paikoitusalueita. Näitä laajempia pysäköintialueita täydentävät useat pienet pysäköintialueet eri toimintojen yhteydessä.

Nykyinen Håkansbölen kartanon pysäköintialue ei palvele käyttäjiä toivotusti.

Pysäköintipaikkojen riittävyyden kannalta on tärkeää, että alueen paikkoja voidaan jatkossa käyttää joustavasti eri toiminnoille. Suurempien

tapahtumien aikana voi olla mahdollista järjestää tilapäisiä pysäköintikenttiä. Tilapäiskenttien käyttömahdollisuuksia voi rajoittaa vuodenaika ja epäsuotuisa sää.

Vasemmalla sisäänkäynti urheilupuiston pysäköintialueelle (2 kuvaa).
Toisena oikealta pieni pysäköintialue viljelypalstojen läheisyydessä.
Oikealla Håkansbölen kartanon pysäköintialuetta.
Kuvat: maastokäynti, syksy 2023, WSP Finland Oy

MATKAILU, BRÄNDI JA TAPAHTUMAT

Urheilupuisto ja kartanot houkuttelevat

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston brändi rakentuu nykyisellään yksittäisten kohteiden, kuten urheilupuiston ja kartanoiden varaan. Håkansbölen kartanolla vieraili vuonna 2023 yhteensä noin 80 000 ihmistä. Urheilu- ja kulttuuripuiston alueen kokonaiskävijämääristä ei ole tietoa.

Håkansbölen kartanolla on kattava palvelutarjonta, jota halutaan jatkossa edelleen monipuolistaa ja laajentaa. Nykyään kartanolla järjestetään muun muassa näyttelyitä, historiakävelyjä, teatteriesityksiä, lasten kulttuuritoimintaa ja joogaa. Kartanon tiloja voi vuokrata esimerkiksi kokouksiin ja perhetilaisuuksiin. Kahvila-ravintola Håkans palvelee ympäri vuoden tarjoten arkilounaita ja viikonloppu-brunsseja sekä toimien kahvilana, kokoustilana sekä tilausravintolana. Lisäksi alueella toimii antiikkikauppa, museokauppa sekä tapahtumien pop up -myyntiä. Urheilupuisto on tunnettu erityisesti hyvistä hiihto-olosuhteistaan ja toimii myös kansallisen tason hiihtokilpailuiden sekä muiden urheilutapahtumien järjestyspaikkana.

Tunnettuus ja matkailu vähäistä

Kartanoiden palvelut ja urheilutapahtumat houkuttelevat lähimatkailuun, mutta majoitustoimintaa pidemmältä saapuville ei ole. Alueen vaikeahko saavutettavuus haastaa erityisesti julkisilla kulkuvälineillä saapuvia. Alueen opastus on heikkoa ja yhtenäinen visuaalinen ilme puuttuu. Kulttuuri- ja urheilupuiston alue toimii monipuolisena virkistyspaikkana lähialueen asukkaille, mutta laajempaa tunnettuutta alueella ei juurikaan

ole. Vantaan kaupungin nettisivut tarjoavat tietoa urheilupuiston alueesta. Visit Vantaa -sivustolla esitellään Laila Pullisen veistospuisto ja kotimuseo sekä Håkansbölen kartano. Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto on yhtenäisenä käsitteenä vielä uusi, eikä siitä löydy tietoa kaupungin nettisivuilta. Tämä haastaa nykyisellään uusien kävijöiden tavoittelua.

Idän kätkeyty helmi

Alueen vahvuus on sen monipuolisuus. Puistossa yhdistyvät kulttuuri- ja maisema-arvot, arvokas

luontoympäristö sekä monipuoliset virkistys- ja liikuntamahdollisuudet. Kehittyvien toimintojen yhteensovitus ja muotoilu helposti viestittäväksi kokonaisuudeksi vaatii kuitenkin vielä yhteistyön tiivistämistä ja markkinoinnin ja viestinnän toimenpiteitä. Alueen piiloon jäävästä potentiaalista kertoo kaupungin alueelle muotoilema sisäinen brändi ”idän kätkeyty helmi”.

VKM, Vantaan kaupunki

OPASTUS

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueelta puuttuu selkeä opastus. Aluekarttaa reiteistä, toiminnoista ja palveluista ei ole. Urheilupuiston alueella ja reittien varrella on käytössä vanhoja puisia viittaopasteita, mutta niiden kunto on osittain erittäin huono.

Sipoonkorven kartta on nähtävillä urheilukentän lähetyvillä, mutta kattavaa opastusta Sipoonkorpeen ei suunnittelualueelta ole.

Reittien varrella on joitakin ohje-, varoitus- ja informaatiokylttejä.

Kuvat: maastokäynti, syksy 2023, WSP Finland Oy

YHTEENVETO SUUNNITTELUALUEEN NYKYTILASTA

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston vahvuuksina voidaan pitää sen sijaintia, monipuolista luontoa ja lajistoa sekä arvokkaita elinympäristöjä. Puistossa on runsaasti kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti arvokkaita alueita ja sen historiallista arvoa korostaa jatkuvasti kehittyvä Håkansbölen kartano, Laila Pullisen kotimuseo ja veistospuisto sekä Nissbackan kartanoalue. Monipuoliset ja ympärivuotiset liikunta- ja virkistysmahdollisuudet, erinomaiset maastohiihdon olosuhteet sekä koiraja hevosurheilun mahdollisuudet palvelevat monipuolisesti erilaisia käyttäjäryhmiä.

Nykyisellään alueen kehityskohdiksi nousevat siisteys ja turvallisuus, saavutettavuus sekä reitistöjen selkeys ja opastus. Alueelle saapuminen vaatii parannusta sekä kevyen liikenteen turvallisuuden, esteettömyyden että henkilö- ja linja-autojen pysäköinnin osalta. Tapahtumatoiminta ja palvelut kaipaavat aktiisempaa markkinointia sekä tiiviimpää yhteistyötä urheilupuiston alue vaatii toimenpiteitä niin liikunnan kuin koulutuksenkin tarpeiden täyttämiseksi. Yhteinen brändi puuttuu eikä aluetta tunneta laajemmin. Puistoa kehitettäessä merkittävässä roolissa on toimintojen yhteensovittaminen ja yhteistyö alueen kehittämisessä sekä yhteisen tavoitetilan löytäminen.

Kulttuuri- ja urheilupuiston vahvuudet ja kehityskohdat on koottu oheiseen taulukkoon. Jatkokehityksessä vahvuuksia pyritään entisestään vahvistamaan ja kehityskohtia parantamaan. Lisäksi jatkokehityksessä on huomioitava lähtökohdissa mainitut suunnitteluohjaavat kaavat, strategiat ja ohjelmat sekä seuraavassa luvussa esitettävät vuorovaikutuksen nostot.

VAHVUUDET

Monipuolinen luonto ja lajisto sekä arvokkaat elinympäristöt tekevät puistosta ainutlaatuisen luontokohteen.

Puiston alueella on monia kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti arvokkaita alueita.

Historiallinen ja jatkuvasti kehittyvä Håkansbölen kartano sekä Nissbackan kartanoalue ja Laila Pullisen kotimuseo ja veistospuisto lisäävät alueen arvoa ja vetovoimaa.

Puistossa on monipuoliset liikunta- ja virkistysolosuhteet ympäri vuoden. Kohde on tunnettu etenkin kattavista maastohiihdon olosuhteista. Alueelta löytyy lisäksi mahdollisuuksia koiraja hevosurheiluun.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kokonaisuus palvelee monipuolisesti erilaisia käyttäjäryhmiä.

KEHITYSKOHDAT

Puistossa risteää monia eri reittejä ja opastus on puutteellista. Talvikävelyyn ei ole selkeää, talvikunnossapidettyä, valaistua reittiä. Kevyen liikenteen yhteydet keskustasta alueelle eivät täytä esteettömyyden ja turvallisuuden vaatimuksia.

Pysäköintialueet vaativat selkeytystä ja linja-autoilla saapuminen tulee mahdollistaa.

Alue on paikoin epäsiisti.

Urheilupuiston kehittyvät toiminnot vaativat yhteensovittamista luonto- ja maisema-arvojen kanssa.

Perus- ja lukiokoulutuksen tilatarpeet kasvavat ja sisäpallolun olosuhteet ovat riittämättömät.

Yhtenäinen brändi ja laajempi tunnettuus puuttuvat. Viestintä vaatii kehitystä.

Tapahtumatoiminnassa tarvitaan aktiivisuutta ja yhteistyötä toimijoiden kesken.

VUOROVAIKUTUS

Kehittämissuunnitelman pohjaksi on vuorovaikutettu niin asukkaita ja alueen toimijoita kuin Vantaan kaupungin eri tahoja. Vuorovaikutuksen tavoitteena on ollut kirkastaa toiveita ja yhteensovittaa eri intressejä alueen kehittämiseksi. Tässä osiossa esitellään vuorovaikutuksen keskeisimmät tulokset.

ASUKASKYSELY

Huhtikuussa 2023 järjestetyllä asukaskyselyllä kartoitettiin alueen käyttäjien toiveita alueen kehittämiseksi. Vastauksia asukaskyselyyn tuli 470 kpl, suurin osa vastaajista oli 35-55 vuotiaita hakunilalaisia. Kyselyssä kartoitettiin kesä- ja talvikauden nykykäyttöä sekä toiveita alueen kehittämiseksi.

Kesällä suurin osa lenkkeilee ja kävelee alueella. Pyöräily ja rullahiihto olivat seuraavaksi suosituimpia toimintoja. Ulkokuntosali, pallopelit sekä lasten leikki-paikat ja harrastukset olivat niiden jälkeen kymmenen suosituimman toiminnon listalla. Talvella alueella suosituin laji on hiihto, jota seuraavat järjestyksessä kävely, luistelu ja pulkkamäki.

Asukkaat merkitsivät kartalle kehitettäviä reittejä sekä kehittämistä vaativia alueita ja mielestään tärkeimpiä luontokohteita. Ehdotuksissa oli yksittäisiä toiveita, kuten katettu juoksurata, kuntoportaat ja koirapuisto, mutta monissa vastauksissa toistui latuyhteyksien parantaminen, rakenteiden kunnostus ja opastuksen parantaminen.

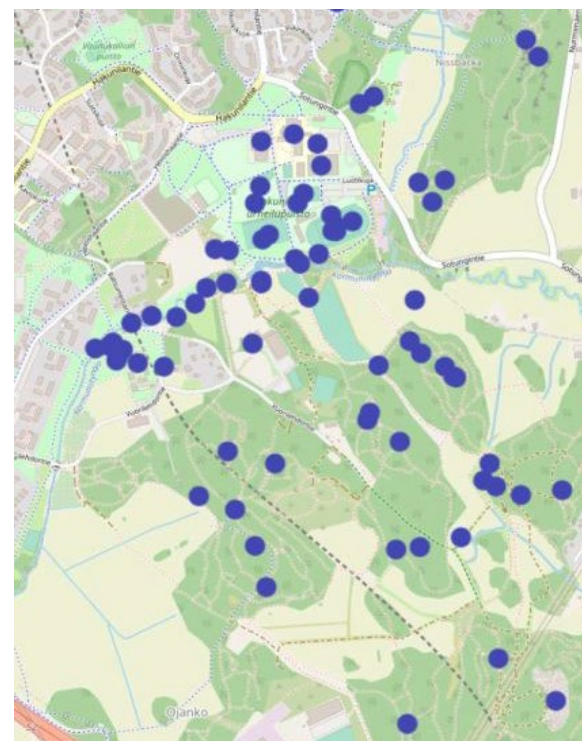
Toistuvimmat toiveet alueen kehittämiseksi olivat:

- siistiminen, selkeyttäminen ja nykyaikaistaminen
- tarjonnan tasapuolistaminen eri ryhmille
- urheilu- ja liikuntatarjonnan monipuolistaminen kaikenikäisille
- koirien kävelyttämisreitit myös talvella
- tapahtumia ja toimintaa kaikenikäisille sekä kesällä että talvella
- monipuolisia harrastusmahdollisuuksia ja palveluita

- turvallisuuden parempaa huomiointia
- opasteiden ja reittimerkintöjen parantamista
- alueen pysymistä väljänä ulkoilualueena.

Kiireisimpinä kehittämiskohteina pidettiin:

- hiihto- ja kävelyreittien valaistusta
- turvallisuuden parantamista kevyenliikenteen ja autoliikenteen yhdistyessä sekä tienylityksissä ja ajonopeuden hallintaa
- alueen opasteiden kehittämistä niin, että kaikki alueen palvelut, reitit ja ladut näkyisivät.

Asukaskyselyssä nousseissa tärkeimmissä luontokohteissa korostuivat virkistysarvot. Karttamerkinnot keskittyivät puron varrelle, metsäreiteille ja urheilupuistoon. Kuva: Asukaskyselyn tulokset, Vantaa

TYÖPAJAT

Tavoitetyöpaja 13.4.2023

Kaupungin sisäisessä ensimmäisessä työpajassa käytiin asukaskyselyn tuloksia läpi ja työstettiin tavoitteita niiden pohjalta. Työstöä tehtiin jakautumalla teemaryhmiin, joiden tehtävä oli kirjata kartalle tavoitteita alueen kehittämiseen oman teemansa osalta ja sen jälkeen yhteensovittaa kahden ryhmän tavoitteita. Teemaryhmät olivat:

- maankäyttö ja viherrakenne
- liikenne ja reitit, pysäköinti
- kulttuuriympäristö, luonto, puistot ja metsä-alueet
- urheilu ja virkistys
- julkiset ja yksityiset palvelut
- matkailu, tapahtumat, brändit ja viestintä

Tärkeimpinä tuloksina nousivat suoran yhteyden kehittäminen Hakunilan keskustasta, opasteiden, kylttien ja aluekarttojen tekeminen eri tarpeisiin niin kesä- kuin talvikäytölle, pysäköintipaikkojen yhteiskäyttö ja isojen tapahtumien yhteensovitus sekä ”idän kätketty helmi” -vision toteuttaminen ja kansainvälisen matkailukohteen luominen.

Visiotyöpaja 14.8.2023

Visiotyöpajaan osallistuivat alueen asukkaat ja toimijat sekä kaupungin edustajat. Työstöä varten jakauduttiin ryhmiin, joissa asukkaat ja toimijat pääsivät nostamaan ideoitaan ja toiveitaan esiin ryhmän teeman mukaisesti. Teemaryhmät olivat:

- reitit ja opastus
- alueen käyttö ja tapahtumat, yhteiset pelisäännöt

- palvelut, matkailu ja yritystoiminnan kehittäminen
- luonnon monimuotoisuus, virkistyskäyttö ja talkotoiminta

Työpajassa ryhmissä syntyneet pääideat kirjattiin ylös. Eri palveluiden tarjonta, opastuksen ja reittien parantaminen sekä alueen käytön kehittäminen yhdistivät jokaisen ryhmän toiveita.

Päätöstyöpaja 27.11.2023

WSP:n vetämässä työpajassa osallistujat jaettiin kolmeen ryhmään, jotka kaikki osallistuivat vuorollaan kolmeen eri teemapisteeseen: liikunta ja virkistys, opastus ja reitit sekä kulttuuri, maisema ja matkailu. Tavoitteena oli selkeyttää jo aiemmin prosessissa esiin nousseet tavoitteet ja toimenpiteet sekä priorisoida niitä. Pisteillä merkittiin tulostetuille kartoille, minne kehitettäviä kohteita halutaan ja haettiin konkretiaa esimerkiksi kulttuuri- ja virkistyspalveluiden kehittämiseen. Myös alueopasteiden paikkoja merkittiin kartalle ja keskusteltiin opastuksen visuaalisesta ilmeestä.

Aiemmissa työpajoissa oltiin ideoitu alueelle esimerkiksi hotellia, leirintäaluetta ja kaupallista kuntosalia. Osa ehdotuksista oli yksittäisiä asukkaiden toiveita, joiden toteuttamismahdollisuudesta keskusteltiin päätöstyöpajassa. Todettiin, että hotellin ja leirintäalueen toteuttaminen eivät ainakaan nykyään ole realistisia tavoitteita, mutta pienimuotoisempaa majoitustoimintaa voidaan kehittää. Urheilupuiston viereiseen lampeen oli aiemmassa vuorovaikutuksessa ehdotettu puista luonnontarkkailulavaa, mutta todettiin, että ojan yli

menevät sillat toimivat riittävinä luonnontarkkailupaikkoina. Alueelle on toivottu nuotiopaikkoja, mutta päätettiin, että ilkvallan takia voidaan toteuttaa pelkästään piknikpöytäalueita. Ehdotetun kaupallisen kuntosalin todettiin sopivan paremmin Hakunilan keskustaan. Päätöstyöpajan tulokset selkiyttivät huomattavasti kehittämissuunnitelman sisältöä.

Päätöstyöpajaan osallistuivat:

Henry Westlin, kaupungininsinööri, Kadut ja puistot
Petra Tammisto, maisema-arkkitehti, viheralueiden suunnittelu, Kadut ja puistot
Eeva Eitsi, maisema-arkkitehti, Kestävä kaupunki-tiimi, Yleiskaavoitus
Annukka Larkio, kultturijohtaja, Kulttuuripalvelut
Esa Partanen, Sotungin lukion rehtori
Jari Lärkä, liikuntapäällikkö, liikunta-alueiden käyttö ja kunnossapito
Anu Jokela, liikuntapäällikkö, asiakaspalvelut ja suunnittelu
Maiju Hautamäki, Håkansbölen kartanon projekti-koordinaattori, Museopalvelut
Marjo Poutanen, päällikkö, Museopalvelut
Susanna Paavola, rakennustutkija, Museopalvelut
Mirka Järnefelt, erityisasiantuntija, Elinvoimapaalvelut
Milja Inkeroinen, vuorovaikutusasiantuntija, Talous- ja hallintopalvelut

WSP:ltä työpajaa vetivät Olivia Mahlio, Salla Salmijärvi ja Ari Kujala.

Visiotyöpaja 14.8.2023.
Kuva: Milja Inkeroinen,
Vantaan kaupunki

KEHITTÄMISSUUNNITELMA 2024–2035

Tässä kehittämissuunnitelmaosiossa esitetään Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston visio ja tavoitetilä 2035 sekä sen saavuttamiseksi asetetut tavoitteet ja toimenpiteet. Visio tavoitteineen pohjautuu edellisissä luvuissa esitettyihin lähtökohtiin, nykytilaan ja vuorovaikutuksen tuloksiin.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto muodostaa jo nykyisellään mielenkiintoisen kokonaisuuden monipuolisine ulottuvuuksineen. Sen eri osa-alueet vaativat kuitenkin vielä kehittämistä, jotta koko potentiaali saadaan esiin. Kehittämisen kohteita ovat muun muassa alueen toimintojen yhteensovittaminen ja yhteistyön lisääminen, alueen siisteys, turvallisuus ja saavutettavuus, reitistö ja sen opastus, urheilupuiston alue, koulutuksen tilatarpeet, tapahtumatoiminta ja yhtenäinen brändi ja viestintä.

Aluetta on nykyisellään luonnehdittu ”idän kätkeyksi helmeksi”, mikä viittaa sen piiloon jääneeseen potentiaaliin. Tässä kehittämissuunnitelmassa kätkeyty helmi on haluttu nostaa esiin ja Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston visiona onkin olla vuonna 2035 ”Itä-Vantaan helmi”. Visiota täsmäntävä yhteinen tavoitetilä on kirjattu oheiseen kaavioon.

Vision ja yhteisen tavoitetilan saavuttamiseksi kehittämissuunnitelmaan on valittu teemakohtaisia tavoitteita ja niitä edistäviä toimenpiteitä. Nämä tavoitteet ja toimenpiteet esitetään kuuden keskeisen teeman kautta: luonto (1), kulttuuriympäristö ja maisema (2), liikunta ja virkistys (3), liikenneyhteydet ja paikoitus (4), matkailu, brändi ja tapahtumat (5) sekä opastus (6).

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto on Itä-Vantaan helmi

Vuonna 2035 Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuisto on helposti saavutettavissa ja puiston monipuolinen urheilu- ja kulttuuritarjonta sekä selkeästi opastettu reittiverkosto kutsuvat virkistymään ympäri vuoden. Alueen viihtyisyyttä lisäävät monimuotoinen luonto ja hoidetut maisemat sekä siisti ja turvallinen ympäristö.

Yhteisöllinen tapahtumatoiminta ilahduttaa kaiken ikäisiä kävijöitä ja puisto palvelee lähivirkistysalueen lisäksi valtakunnallisena matkailukohteena alueen arvot ja kestävyys huomioiden.

KEHITTÄMISEN TEEMAT

LUONTO

Luonnon osalta kehittämisen tavoitteena on säilyttää ja vahvistaa alueen luontoarvoja. Luonnon monimuotoisuutta tulee edistää ja ekosysteemi-palvelut turvata. Alueella kehitettävät toiminnot eivät saa aiheuttaa merkittävää heikkenemistä luonnon prosesseihin. Kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle tulee laatia hoitosuunnitelma, joka käsittää myös maisema-arvojen vaalimisen. Maisemaan liittyvät muut kehittämistoimenpiteet kuvataan tarkemmin seuraavassa luvussa.

Alueen luonto- ja maisema-arvot ovat merkittäviä ja ne mahdollistavat jo sellaisenaan ulkoilun vetovoimaisuuden kehittämisen. Tulevaisuuden käyttöpaineet ovat kuitenkin riski luonnon prosessien toiminnalle. Sekä virkistäytymismahdollisuuksiin että lisääntyvään alueen käyttöön vaikutetaan opastuksella (ks. s. 39 ja 45), jonka kehittämisellä ohjataan kulku niin, ettei tulevaisuuden käyttö kuluta luontoa liikaa. Opasteilla voidaan myös kertoa käyttäjille alueen luontoarvoista.

Kormuniitynojanle on vuonna 2016 laadittu kunnostussuunnitelma, jonka toimenpiteistä pohjapadon kunnostus, Sotungintien siltarummun vaelusesteen kunnostus ja vesikasvien poisto on vielä toteuttamatta. Nämä toimenpiteet tulee toteuttaa, samoin kuin kunnostuksen jatkuvat toimenpiteet eli vieraslajien torjunta, roskien siivous, uoman raivaus puista ja pensaista ja kutosoraikkojen rakentaminen. Kunnostussuunnitelma tulee päivittää ja päivityksessä tulee huomioida erityisesti alueen luonto- ja kulttuuriympäristöarvot.

Viheralueiden palveluverkkosuunnitelmassa 2023–2032 alueelle on esitetty lisättäväksi luonnon-tarkkailupaikka ja poimintapello. Näiden molempien toteuttamiseksi tulee valita tarkempi sijainti ja tehdä tarkempi suunnittelu. Poimintapello perustetaan

nykyiselle pellolle maanvuokraussopimuksen päätyttyä. Jos poimintapello perustetaan Håkansbölen kartanon lähelle, voidaan poimittavat lajit valita sen mukaan, mitä kartanolla on aikanaan kasvatettu. Kartanon yksi elinkeino on ollut kukkien viljely ja myynti.

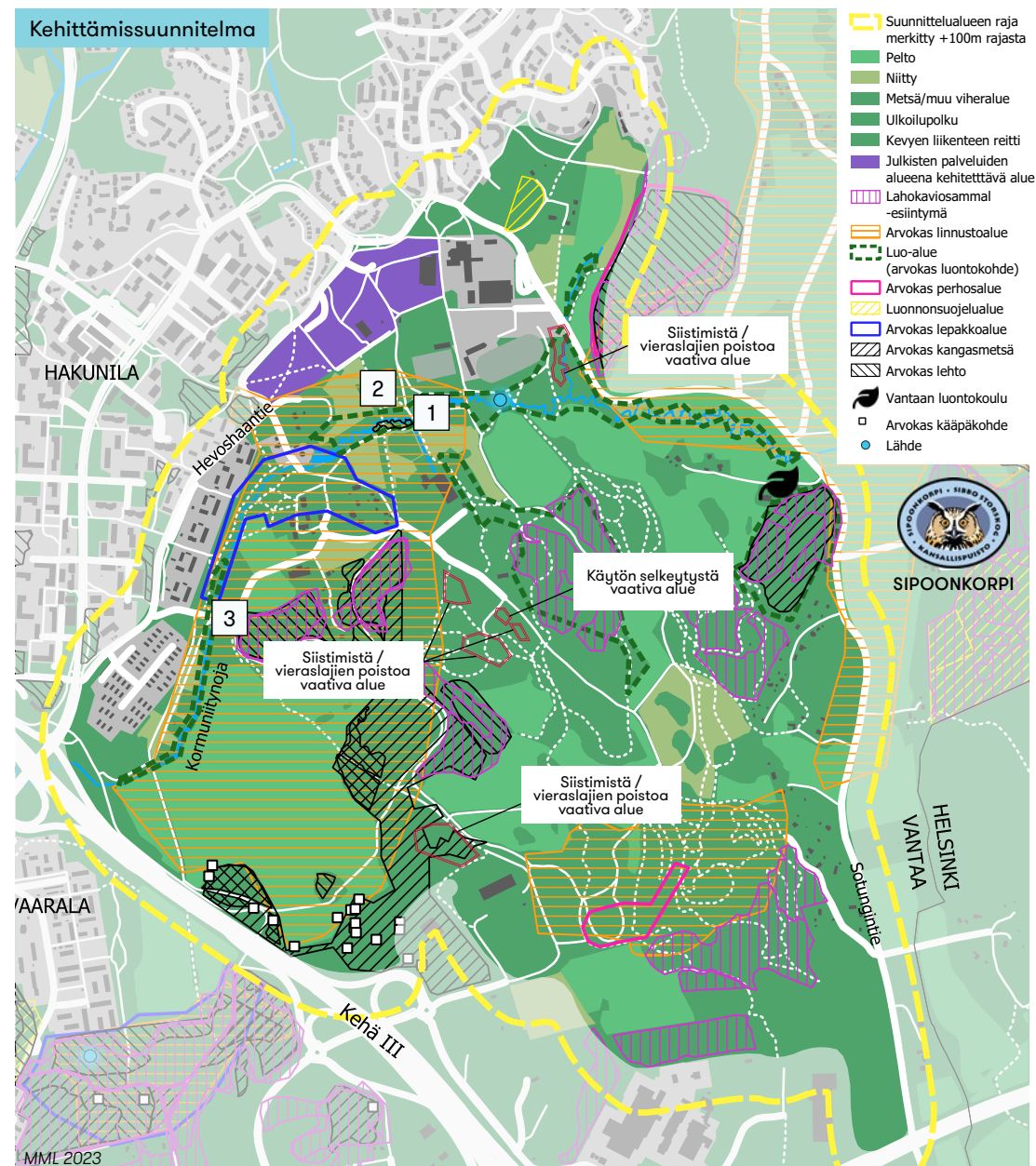
Kaikki luontoon liittyvät kehittämistoimenpiteet on esitetty seuraavan sivun kartalla.

Ylempi kuva: MG, Vantaan kaupunki
Alempi kuva: PJH, Vantaan kaupunki
Oikealla Kormuniitynojan kunnostussuunnitelma

TAVOITE		TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI-SOINTI
Luontoarvojen säilyttäminen ja vahvistaminen	-	Koko alueelle laaditaan hoitosuunnitelma yleiskaavan määräykset huomioiden. Hoitosuunnitelmassa huomioidaan alueen luontoarvojen säilyttäminen, vieraslajien poisto ja alueen siistiminen. Kartalle on merkitty kohtia (5 kpl), jotka on tunnistettu erityisesti siistimistä ja/tai vieraslajien poistoa vaativiksi sekä kohtia (1kpl), jotka kaipaavat käytön selkeytystä.	***
	-	Ohjataan kulkua ja kerrotaan luontoarvoista uuden opastuksen avulla (ks. Opastus)	***
	1	Kormuniitynojan kunnostussuunnitelma (2016) päivitetään ja toteuttamatta jääneet sekä jatkuvat toimenpiteet toteutetaan. Päivitetyssä kunnostussuunnitelmassa huomioidaan alueen luonto- ja kulttuuriympäristöarvot.	***
	2	Alueelle toteutetaan Kormuniityn luonnontarkkailupaikka.	**
	3	Alueelle toteutetaan poimintapello.	**

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)
 ** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)
 *Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

KULTTUURIYMPÄRISTÖ JA MAISEMA

Kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kehittämisen tavoitteena on säilyttää ja vahvistaa alueen merkittäviä kulttuuriympäristön ja maiseman arvoja. Tavoitteeseen liittyvät toimenpiteet on esitetty seuraavan sivun kartalla.

Nissbackan kartanoalue ja rauniopuisto siistitään, jotta aluetta voidaan hyödyntää pienimuotoisiin tapahtumiin. Osa Håkansbölen kartanon läheisistä pelloista voidaan muuttaa niityiksi viljelymaisema huomioiden. Kaikki nykyiset pellot, niityt ja laitumet säilytetään avoimina alueina. Edellä mainitut toimenpiteet kirjataan koko alueen hoitosuunnitelmaan (ks. s. 28). Kehä III:n ja jätevoimalan melutorjunnan mahdollisuuksia tutkitaan. Mahdollinen suunnittelu toteutetaan yhteistyössä Väyläviraston kanssa. Ulkoilualueille ja Håkansbölen kartanolle lisätään piknikryhmiä.

Håkansbölen kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon toteutetaan opastettu kulttuurireitti. Reitin varren opastuksella voidaan kertoa paikan kulttuuriympäristön ja maiseman arvoista alueen kävijöille. Reitti yhdistää erinomaisesti kulttuurin ja matalan kynnyksen liikunnan. Kulttuurireitin linjaus päätetään koko alueen reittisuunnitelman laatimisen yhteydessä jatkotyönä. Alustava linjaus ja reitin vaihtoehdot on esitetty raportin lopussa (ks. s. 54).

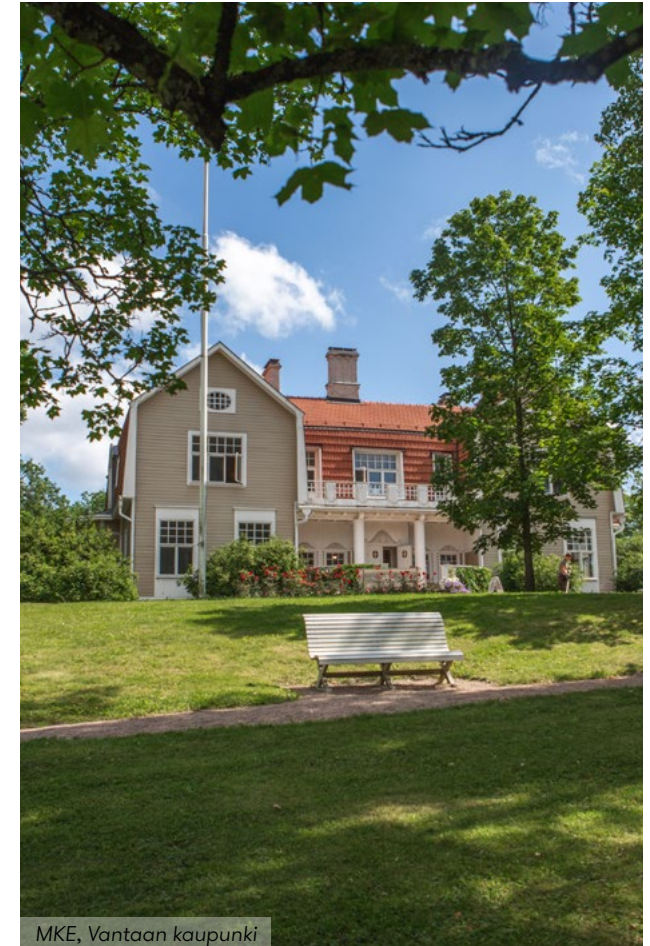
Maisema-arvojen vaalimisen puitteissa on huomioitava nykyisten ja uusien rakenteiden soveltuminen arvokkaaseen ympäristöön. Esimerkiksi kyltityksien ja liikuntapuiston rakenteiden asentamisessa tulee ottaa huomioon avoimet maisematilat ja näkymät. Rakenteet ja kalusteet tulee suunnitella niin, että ne sopivat kulttuuriympäristöön ja maisemaan.

Håkansbölen kartanon kehittäminen

Håkansbölen kartano ympäristöineen on keskeinen osa puiston kulttuuriympäristöä ja maisemaa. Kartanon aluetta, palveluita ja tapahtumia kehitetään erillisen toimintasuunnitelman 2023–2026 mukaisesti. Kartanoalueen kehittäminen linkittyy vahvasti myös tässä kehittämissuunnitelmassa määritettyihin luonnon, liikenneyhteyksien ja paikoituksen sekä opastuksen kehittämiseen.

Nostot Håkansbölen kartanon toimenpidesuunnitelman tavoitteista:

- Tehdään Håkansbölestä mahdollisimman saavutettava
- Rakennetaan hyvinvointia, yhteisöä ja yhteisöllisyyttä Hakunilassa
- Toteutetaan toimintaa suojelu edellä, mutta mahdollistamisen mentaliteetilla
- Tuetaan kulttuuri-, historia-, ja luontopalveluiden menestystä takaamalla markkinointiresurssit ja ihmisvirrat
- Vahvistetaan kytköksiä urheilupuistoon sekä alueen kulttuuri- ja luontotoimijoihin
- Tehdään Håkansbölestä valtakunnallinen matkailukohde

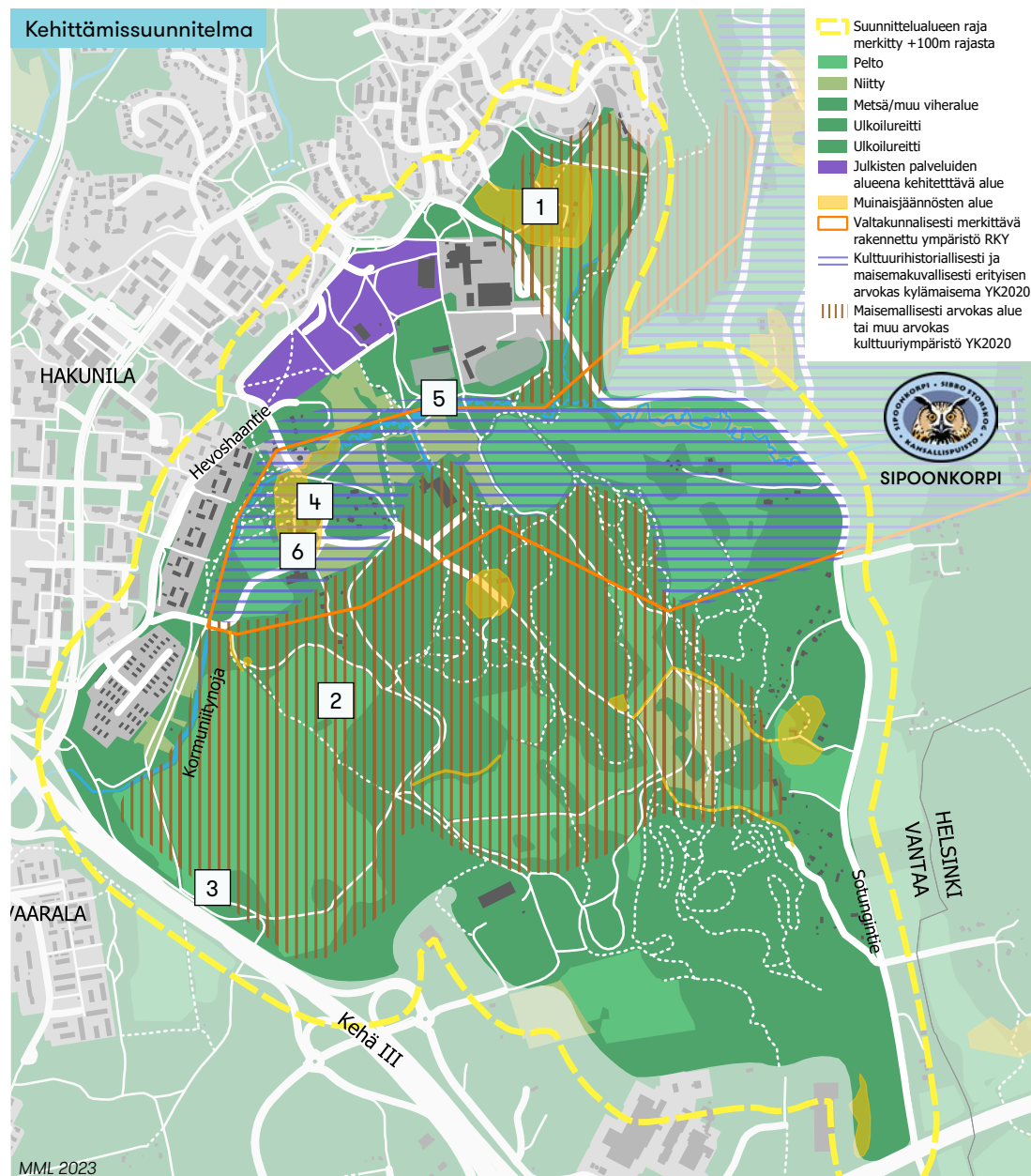
MKE, Vantaan kaupunki

TAVOITE		TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI-SOINTI
Kulttuuri- ja maisema-arvojen säilyttäminen ja vahvistaminen	1	Nissbackan rauniopuiston alue siistitään niin, että sitä voidaan hyödyntää pienimuotoisiin tapahtumiin.	**
	2	Osa pelloista voidaan muuttaa niityksi viljelymaisema huomioiden. Nykyiset pellot, niityt ja laitumet säilytetään avoimina alueina.	**
	3	Kehä III:n ja jätevoimalan melutorjunnan mahdollisuuksia tutkitaan.	*
	4	Ulkoilualueille ja Håkansbölen kartanolle lisätään piknikryhmiä.	**
	5	Håkansbölen kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon (sekä mahdollisesti edelleen suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsevaan Leonardo Da Vilhun veistospuistoon) toteutetaan opastettu kulttuurireitti (ks. s. 54).	***
	6	Håkansbölen kartanoaluetta, palveluita ja tapahtumia kehitetään erillisen toimintasuunnitelman 2023–2026 mukaisesti. Toimenpiteinä mm. -tapahtumatoiminnan monipuolistaminen, yli 100 vuosittaista tapahtumaa -esteettömyyskartoitus -markkinoinnin lisääminen -yhteistyön lisääminen eri tahojen kanssa -puistonkäyttösuunnitelman päivitys -ekokompassi-kartoitus ja sertifikaatti -brändin ja visuaalisen ilmeen kehittäminen	***/**

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)

** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)

*Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

LIIKUNTA JA VIRKISTYS

Liikunnan ja virkistystyksen osalta Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston tavoitteena on toimintojen, palveluiden ja reitistön kehittäminen. Toimintojen ja palveluiden kehittämiseen liittyvät toimenpiteet on esitetty seuraavan sivun kartassa. Reitistön kehittämiseen liittyvät toimenpiteet on esitetty erikseen sivulla 34.

Toimintojen kehittäminen

Tavoiteltuja toimintoja ovat varastorakennus, rantalentopallokentät ja Viheralueiden palveluverkko 2023-2032 -suunnitelmassa mainitut parkouralue, puistokuntoilupaiikka ja alueleikki-paikka. Varastorakennus, rantalentopallokentät ja parkouralue sijoittuvat urheilupuiston alueelle ja vaativat urheilupuiston yleissuunnitelman päivittämistä. Samassa yhteydessä huomioidaan suksikirjaston läheisyydessä sijaitsevan tavarasäilytyspaikan maisemointi. Puistokuntoilupaiikkaa on suunniteltu Korminiitynpuiston puistokentän päädtyyn, lähelle kehä III:sta ja koirapuistoa. Tavoitteena on houkutella ihmisiä lenkkeilemään kohteelta kohteelle. Alueleikkipaikkaa on puolestaan ajateltu lammaslaitumen lähettävälle. Vaihtoehtoksi on noussut Sotungin koulun piha.

Urheilupuiston läheisyyteen ollaan toteuttamassa uusi lukiopaviljonki, mutta lukion ja peruskoulun käytössä olevien tilojen riittävyystä tulee edelleen seurata jatkossa. Tarvetta voi lähivuosina olla laajentamiselle tai erilliselle rakennukselle. Lisäksi alueelle tarvitaan laajempia sisäpallotilan mahdollisuuksia, ja yhtenä vaihtoehtona on toteuttaa niitä koulutuksen olosuhteiden kehittämisen yhteydessä. Liikuntahallin toteuttaminen Hakunilan suuralueelle

sisältyy kaupungin ja liikuntapalveluiden palveluverkkosuunnitelmaan 2023-2032, mutta tarkkaa sijaintisuunnittelua ei ole tehty.

Toiveissa on edellä määritettyjen toimenpiteiden lisäksi saada alueelle yrittäjävetoinen seikkailupuisto. Myös tämä vaatii kuitenkin sopivan paikan löytämistä.

Palveluiden kehittäminen

Palveluiden kehittämisessä keskeistä on jatkossa palvelu-entistä monipuolisemmin erilaisia kohderyhmiä sekä monikulttuurista väestöä, tarjota matalan kynnyksen toimintaa, sitouttaa mukaan uusia toimijoita sekä tiivistää toimijoiden yhteistyötä palveluiden suunnittelussa ja tuottamisessa.

Jatkossa selvitetään, voidaanko yrityksille ja seuroille tarjota tiloja välinevuokraustoiminnan järjestämiseen. Luonto ja retkeily otetaan mukaan Håkansbölen kartanon palveluvalikoimaan muun muassa tapahtumien, opastuksen ja retkeilyn tukipalveluiden muodossa. Alueen koiraurheilun palveluvalikoimaa voidaan kasvattaa, mikäli Ojanko Areena tulevaisuudessa laajentuu.

Reitistön kehittäminen

Alueen nykyisten ja toivottujen reittien yhteensovittaminen sekä opastus vaatii koko alueen kattavan reitistösuunnitelman sekä yhteistyötä alueen toimijoiden kesken. Lisäksi kustakin uudesta reitistä tarvitaan reittikohtaiset toteutussuunnitelmat.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistoa on kehitetty Etelä-Suomen huippuhiihdon harjoittelu- ja kilpai-

lukesukseksi. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi alueelle toteutetaan rullahiihtorata. Radan suunnittelussa huomioidaan kulttuuri-, maisema- ja luonto-arvot.

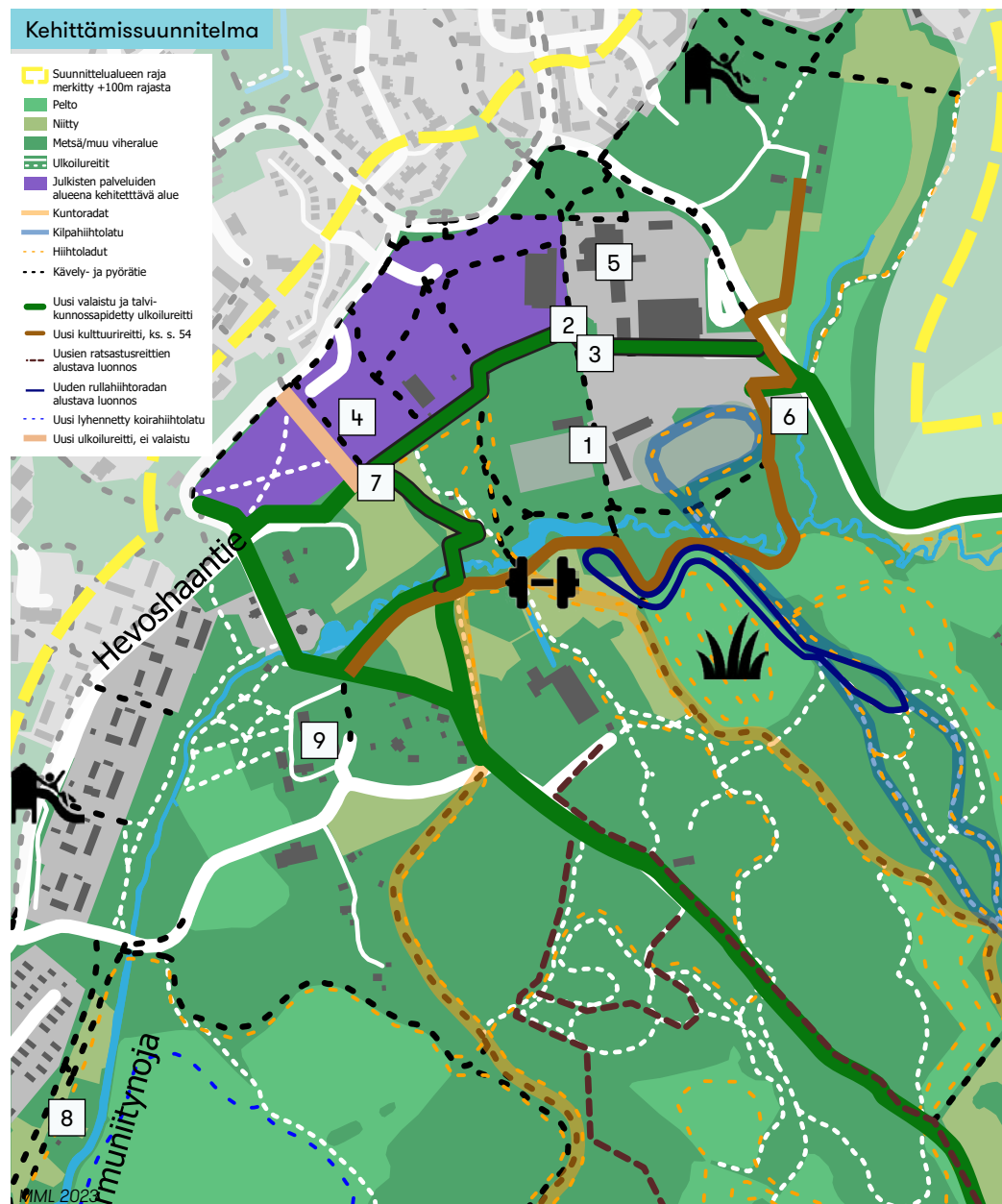
Frisbeegolfrataa on toistaiseksi kokeiltu sijoittamalla koreja maastoon, mutta viralliset heittopaikat ja opasteet puuttuvat. Radalle laaditaan uusi suunnitelma, jossa se sovitetaan yhteen alueen muiden toimintojen kanssa. Tavoitteena on täysimittainen rata, mutta turvallisuuden vuoksi rata voidaan toteuttaa myös lyhyempänä.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston latuverkosto on paikoin haastava, mikä on aiheuttanut vaaratilanteita aloittelevien hiihtäjien eksyessä kilpaladuille. Jatkossa opastuksella kerrotaan latujen vaikeus-taso sekä pituus selkeästi. Lisäksi risteyskohtien turvallisuutta lisätään opastuksella. Kormuniitynojalle rakennetaan uusi latusilta vanhan huonokuntoisen tilalle. Lisäksi tavoitteena on toteuttaa uusi talvikävelyille varattu silta nykyisen kapean sillan tilalle, lammaslaitumen eteläpuolelle Kormuniitynon yli. Nykyiseltä ladulta tehdään uusi latuyhteys Håkansbölen kartanolle, jonka kahvila palvelee jatkossa myös latukahvilana.

Kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle toteutetaan uusi valaistu ja talvikunnossapidetty kävelyreitti. Reitistön toteutuksessa huomioidaan muut alueen reitit. Talvikävelyreitit ja muiden alueen kävelyreittien varten lisätään levähdyspaikkoja, mikä tarjoaa erityisesti senioreille ja perheille miellyttävämmät ulkoilumahdollisuudet. Ulkoilualueille lisätään myös roska-astioita, jotta ympäristö pysyy siistinä. Ojangan läheisyydessä valaistuksen toivotaan pysyvän iltaisin päällä klo 23 saakka, jotta myöhäisimmätkin koiraharrastajat näkevät lenkkeillä turvallisesti.

TAVOITE		TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI- SOINTI
Toimintojen kehittäminen	1	Urheilupuiston alueelle rakennetaan varastorakennus urheilupuiston kalustolle.	***
	2	Uimahallin ja skeittipaikan väliin rakennetaan rantapallokenttiä.	**
	3	Parkouralueen toteuttamista skeittipaikan yhteyteen tutkitaan.	**
	4	Alueelle toteutetaan uusi lukiopaviljonki ja lukion ja peruskoulun käytössä olevien tilojen riittävyttä seurataan.	**
	5	Sisäpallotilun edistämisen mahdollisuuksia selvitetään.	**
	6	Ulkona säilytettävien tavaroiden kohta maisemoidaan.	***
	7	Kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle toteutetaan alueleikkipaikka. Sijainti esim. lammaslaitumen yhteydessä.	**
	8	Kormuniitynpuiston puistokentän päätyyn toteutetaan puistokuntoilupaiikka.	**
Palveluiden kehittäminen	-	Alueen liikuntapalveluiden tarjontaa kehitetään palvelemaan monikulttuurista väestöä aiempaa paremmin. Matalan kynnyksen toimintaa lisätään.	**
	-	Selvitetään, voidaanko yrityksille/seuroille tarjota tiloja välinevuokraustoiminnan järjestämiseen.	**
	-	Yhteistyötä alueen toimijoiden välillä palveluiden ja tapahtumatoiminnan kehittämiseksi lisätään.	***
	9	Luonto ja retkeily otetaan mukaan Håkansbölen palveluvalikoimaan: tapahtumat, opastukset ja retkeilyn tukipalvelut.	***

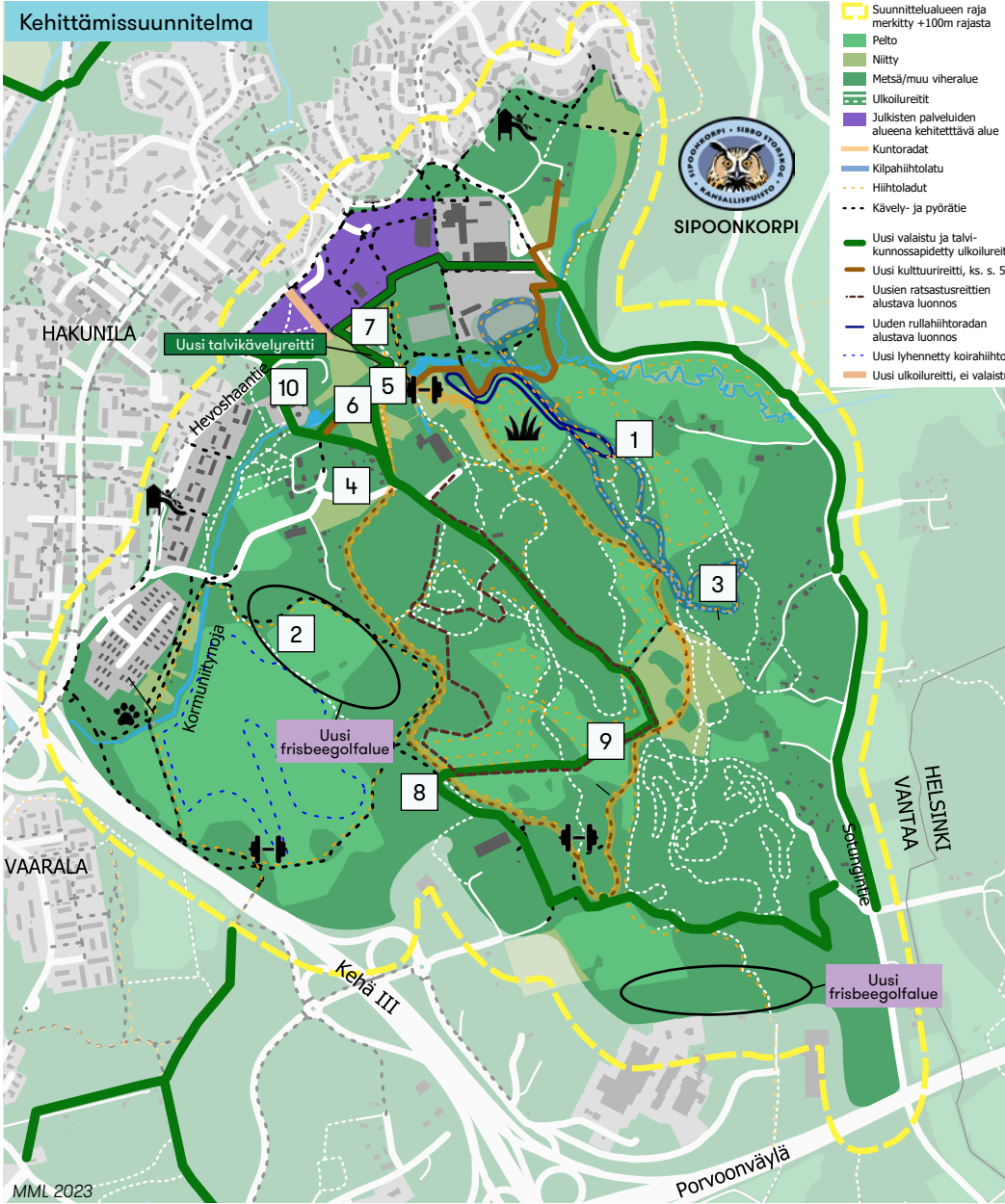
*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)
 ** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)
 *Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

TAVOITE		TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI-SOINTI
Reitistön kehittäminen	1	Alueelle toteutetaan rullahihtorata. Rata yhteensovitetaan muiden reittien sekä maisema- ja luontoarvojen kanssa tarkemmassa suunnitteluvaiheessa.	***
	2	Nykyinen frisbeegolfrata siirretään kartalla osoitetuille alueille (2 aluetta) ja yhteensovitetaan muiden toimintojen kanssa turvallisen lopputuloksen takaamiseksi. Koirahihtolatu lyhennetään kartassa esitetyn mukaiseksi.	***
	3	Nykyiset ladut merkitään selkeämmin ja eri reittien risteyskohtien turvallisuutta parannetaan opastuksen avulla (ks. Opastus)	***
	4	Nykyiseltä ladulta tehdään latuyhteys Håkansbölen kartanon kahvilalle.	***
	5	Kormuniitynojalle toteutetaan uusi puistosilta/latusilta.	***
	6	Lammaslaitumen eteläpuolella sijaitsevan Kormuniitynojan yli johtavan nykyisen kapean sillan uusimista talvikävelyn ja -kunnossapitoon soveltuvaksi tutkitaan.	***
	7	Alueelle toteutetaan uusi talvikunnossapidetty ulkoilureitti. Tämän vuoksi pieni osa nykyistä latua muutetaan ulkoilureitiksi. Osa ulkoilureitistä palvelee tarkemmin opastettuna talvikävelyreitinä (kartalla mustareunainen vihreä viiva).	***
	8	Talvikunnossapidettävältä ulkoilureitiltä tehdään yhteys koirahihtoladulle ja koiraurheilukeskukseen.	
	9	Alueelle toteutetaan ratsastusreittejä, jotka yhteensovitetaan muun reitistön ja toimintojen kanssa. Reitit suunnitellaan yhteistyössä ratsastajien kanssa. Laukkasuoran kohdalla on tarve kahdelle erilliselle reitille, joista toinen palvelee ratsastajia ja toinen ulkoilureitinä ympäri vuoden.	***
	10	Tutkitaan latuyhteyden toteuttamista ratikan pysäkillä.	*
	-	Reittien yhteyteen lisätään levähdyspaikkoja ja roska-astioita, ja valaistuksen päälläolon ajankohdat tarkistetaan.	***

Katso myös liikenteen kehittämiseen liittyvät reittitavoitteet, s. 36.

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)
** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)
*Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

LIIKENNEYHTEYDET JA PAIKOITUS

Puiston kehittyminen ja Hakunilan keskusta tuleva raitiotiepysäkki houkuttelevat alueelle lisää kävijöitä, mikä korostaa toimivien reittiyhteyksien, joukkoliikenteen ja paikoituksen tarvetta entisestään. Uusien kasvatuksen ja opetuksen tilojen myötä alueella kulkevien lasten ja nuorten määrä lisääntyy, ja alueen turvallisuuteen tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota. Tapahtumatoiminnan lisääntyessä pysäköintipaikoille on aiempaa suurempi tarve.

Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen

Jatkossa on keskeistä kehittää reittiyhteyksiä Hakunilan keskustasta kulttuuri- ja urheilupuistoon. Reittien kehityksessä kiinnitetään huomiota niiden esteettömyyteen, valaistukseen ja opastukseen. Nykyisellään epälooginen ja vaarallinenkin urheilupuiston sisäänkäynti suunnitellaan uudelleen yleissuunnitelman päivityksen yhteydessä ja urheilupuistosta toteutetaan jo suunniteltu reittiyhteys Sipoonkorpeen. Kaupunkipyöräpysäkkien sijoittamista alueelle selvitetään.

Joukkoliikenteen kehittäminen

Joukkoliikenteen osalta tavoitteena on parantaa joukkoliikenteen palvelutasoa Hevoshaantiellä ja Sotungintiellä yhteistyössä HSL:n kanssa. Lisäksi parannetaan kulttuuri- ja urheilupuistoa palvelevat linja-autopysäkit (ks. viereinen kuva).

Pysäköinnin kehittäminen

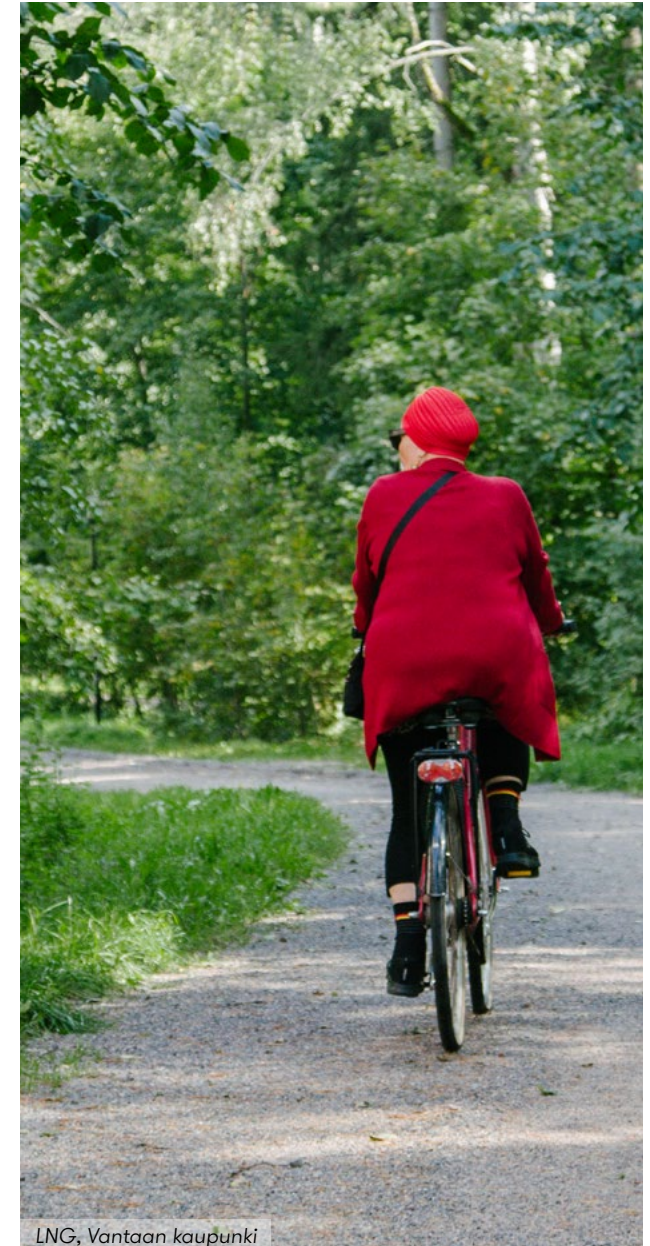
Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston jatkosuunnittelussa huomioidaan autojen pysäköinnin mitoituksen riittävyys. Erityisesti tapahtumien aikana pysäköintialueita yhteiskäytetään. Suurissa tapahtumissa tilapäisen pysäköinnin alueita voidaan käyttää lisäpysäköintiin maan ollessa jäässä.

Häkansbölessä avautuu uusi valtakunnallinen museokohde, kartanomuseo, vuonna 2026. Siihen mennessä alueen pysäköintiä kehitetään. Håkansbölen kartanon tilapäinen pysäköintialue muutetaan pysyväksi ja tilausliikenne mahdollistetaan. Kartanon pysäköintialueesta laaditaan erillinen suunnitelma.

Autopysäköinnin lisäksi myös pyöräpysäköintiä kehitetään lisäämällä runkolukittavia pyörätelineitä eri puolelle aluetta.

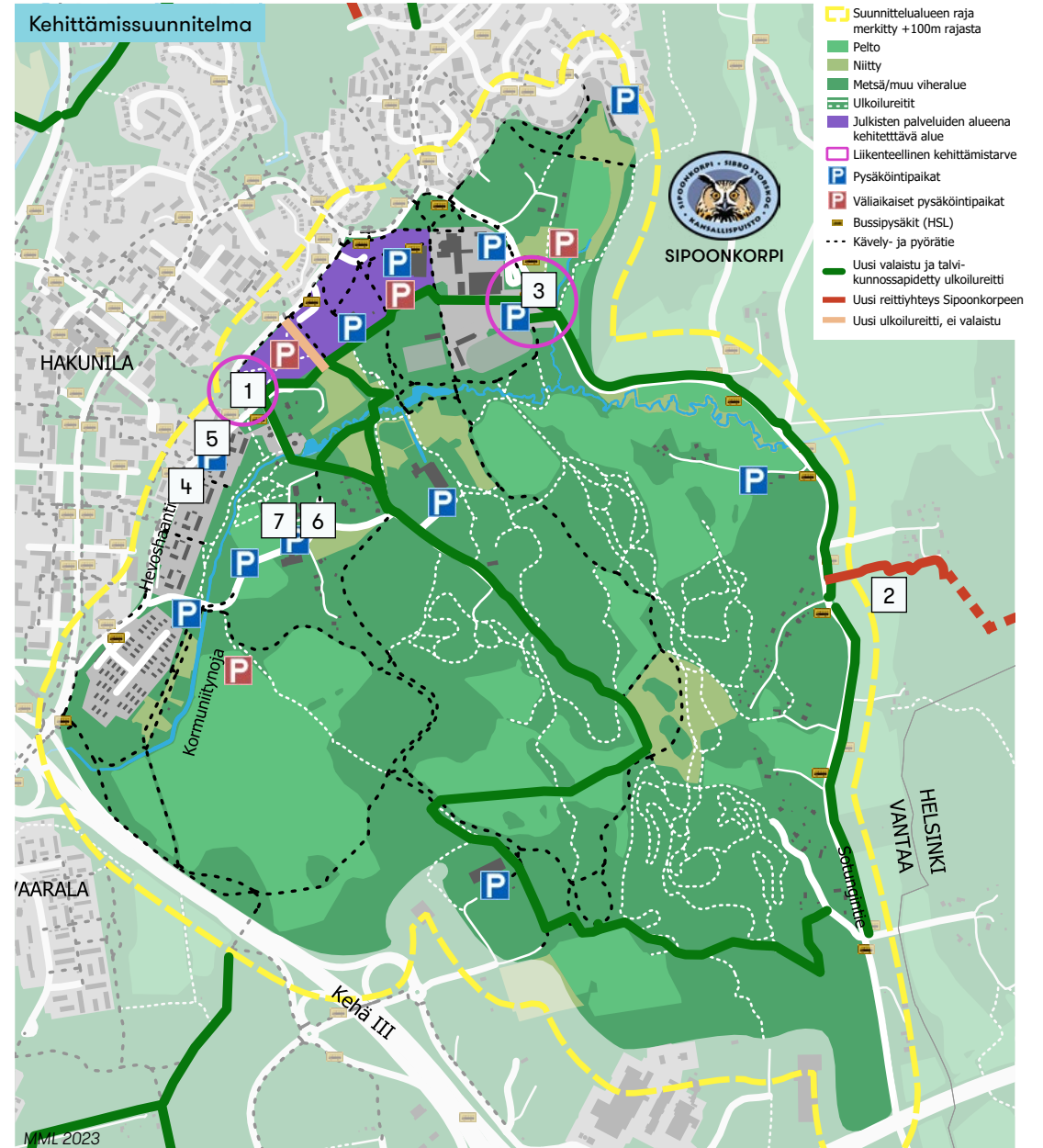
Tältä Hevoshaantien pysäkiltä puuttuu kunnollinen ja korotettu odotustila. Kuva: Vantaan kaupunki / Vaisala RoadAi-video

LNG, Vantaan kaupunki

TAVOITE		TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI-SOINTI
Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen	1	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston eri kohteisiin suunnitellaan ja toteutetaan suora ja turvallinen jalkankulku- ja pyöräily-yhteys	**
	2	Kulttuuri- ja urheilupuistosta toteutetaan ulkoilureitti Sipoonkorven kansallispuistoon. Kansallispuiston puolella kulkevan osuuden (katkoviiva) toteutuksesta vastaa Metsähallitus.	***
	3	Urheilupuiston sisäänkäynti suunnitellaan uudelleen turvalliseksi ja jalankulkijaystävälliseksi	***
	-	Kaupunkipyöräasemien lisäämisen mahdollisuudet ja sopivat sijainnit selvitetään.	**
	-	Varmistetaan, että reiteillä on riittävä valaistus.	**
Joukko-liikenteen kehittäminen	4	Bussiliikenteen tarjontaa pyritään parantamaan Hevoshaantiellä ja Sotungintiellä yhteistyössä HSL:n kanssa.	**
	5	Kulttuuri- ja urheilupuistoa palvelevien linja-autopysäkkien laatu parannetaan.	**
Pysäköinnin kehittäminen	-	Autojen pysäköintipaikat mitoitetaan riittäviksi.	***
	-	Pysäköintipaikkoja yhteiskäytetään (erityisesti tapahtumissa).	***
	6	Häkansbölen kartanon tilapäinen pysäköintialue muutetaan pysyväksi.	***
	7	Tilausbussiliikenne mahdollistetaan Häkansbölen kartanolle.	***
	-	Runkolukittavia pyörätelineitä lisätään eri puolille aluetta.	**

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)
 ** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)
 * Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

MATKAILU, BRÄNDI JA TAPAHTUMAT

Matkailu

Vantaan tämän hetkessä strategiassa matkailu ei ole merkittävässä roolissa. Toistaiseksi myöskään Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kansainvälisen matkailun kehittäminen ei ole ajankohtaista. Tämän kehittämissuunnitelman puitteissa kulttuuri- ja urheilupuistoa kehitetään valtakunnallisena matkailukohteena, jolla on mahdollisuus myöhemmin kasvaa kansainvälisiin mittoihin. Kehityksessä huomioidaan alueen arvot ja kestävyys.

Kävijämäärät

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistoon tavoitellaan monipuolisesti erilaisia ihmisiä sekä lähialueilta että kauempaa. Puiston nykyinen kävijämäärä selvitetään, jotta voidaan määrittää kävijämäärän tarkempi tavoite. Kävijöitä houkutellaan alueelle muun muassa alueen brändin selkeyttämisellä ja tunnettuuden lisäämisellä sekä palveluita ja tapahtumia kehittämällä. Kävijämäärätieto on osa alueen tiedolla johtamista, ja sitä voidaan hyödyntää palveluiden mitoittamisessa ja alueen kehittämisessä.

Brändi ja tunnettuus

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston brändiä kehitetään monipuolisena, ympärivuotisena ja eri kohderyhmiä palvelevana alueena. Alueen brändissä yhdistyvät monipuolinen luonto- ja virkistysalue, historialliset kartanomiljööt, museot, arvokkaat kulttuurimaisemat ja Etelä-Suomen

huippuhihdon harjoittelu- ja kilpailukeskus. Nykyisestä monipuolisesta, mutta tuntemattomaksi jääneestä alueesta rakennetaan Itä-Vantaan helmi.

Paikan päällä brändiä vahvistaa selkeä opastus, jossa näkyy yhtenäinen ja tyylikäs ilme. Alueelle saapumisesta ja alueella liikkumisesta tehdään kävijälle mielekästä ja palveluiden löytämisestä helpoa. Tunnettuuden kehittämiseksi laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma, jossa etsitään ratkaisuja muun muassa alueen yleiseen viestintään, tapahtumaviestintään ja alueen eri toimijoiden viestintään sekä uusien palveluntarjoajien tavoittamiseen.

Palvelut ja tapahtumat

Alueen palveluita ja tapahtumia tuottavat kaupungin ohella alueen toimijat. Tavoitteena on palvella monipuolisesti eri ikäisiä ja erilaisia kävijöitä. Kaupungin tehtävänä on jatkossa viestiä yrityksille ja järjestöille aktiivisesti mahdollisuuksista järjestää toimintaa alueella. Lisäksi kaupungin tehtävänä on varmistaa palveluntarjoajien ja tapahtumajärjestäjien toimintamahdollisuudet. Håkansbölen kartanon hevostallin eristäminen mahdollistaisi nykyisen tapahtumatoinnin monipuolistamisen. Rakennus on kuitenkin asemakaavassa suojeltu, joten eristämisen mahdollisuus vaatii selvitystä.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston pääpaino tapahtumien osalta on pienimuotoisissa tapahtumissa. Urheilutapahtumien osalta maastohiiden puolella järjestetään kuitenkin myös suurempia kansallisia kilpailuja. Kulttuuritapahtumat keskittyvät erityisesti Håkansbölen kartanolle, ja näitä ovat

muun muassa historiaan, kulttuuriin ja luontoon liittyvät tapahtumat. Myös rauniopuistossa on alueen siistimisen (ks. luonto, s. 34) jälkeen tavoitteena järjestää pienimuotoisia tapahtumia. Tapahtumien kehittämisessä tehdään yhteistyötä kulttuurituottajien kanssa. Tapahtumia tuottavat kaupungin ohella alueen toimijat ja kaupungin tehtävänä onkin viestiä mahdollisuuksista järjestää alueella tapahtumia ja palveluita.

Tapahtumat toteutetaan alueen nykyisen kapasiteetin rajoissa luonnon- ja kulttuuriympäristön kestävyys huomioon ottaen. Erillistä tapahtumainfaraa ei kehitetä. Yhteistyötä alueen toimijoiden välillä tiivistetään laatimalla yhteinen tapahtumien vuosikello. Tavoitteena on hyödyntää esimerkiksi pysäköintialueita ristiin kulttuuri- ja urheilupuiston tapahtumissa sekä houkutella kävijöitä tapahtumista tutustumaan myös alueen muihin palveluihin. Alueelle hankitaan yhteiskäyttöisiä myyntikojuja ja niiden designista laaditaan erillinen suunnitelma.

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI-SOINTI
Alueen kehittäminen kansallisena matkailukohteena ja pienimuotoisen tapahtumatoiminnan lisääminen.	Nykyiset käyttäjäryhmät pyritään tunnistamaan jatkokehitystä varten. Lisäksi nykyinen kävijämäärä mitataan ja sen pohjalta määritetään tavoiteltu kävijämäärä.	***
	Jatketaan nykyisten tapahtumien järjestämistä ja lisätään pienimuotoista tapahtumatoimintaa.	***
	Tutkitaan Håkansbölen kartanon hevostallin eristämisen mahdollisuutta (suojeltu rakennus, asemakaava).	***
	Laaditaan alueen toimijoiden yhteinen vuosikello yhteistyön kehittämiseksi.	***
	Hankitaan yhteiskäyttöisiä myyntikojuja ja laaditaan erillinen suunnitelma niiden designista.	**
Itä-Vantaan helmen brändin kehittäminen	Selkeällä opastuksella ja sen tyylikkäällä ja yhtenäisellä ilmeellä kehitetään alueen brändiä.	***
	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistolle laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma, jossa osa-alueina ovat mm. yleinen viestintä, tapahtumaviestintä, alueen eri toimijoiden viestintä ja uusien palveluntarjoajien tavoittaminen.	**

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)
 ** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)
 *Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

Vantaan kaupunki

OPASTUS

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston opastusta kehitetään uusilla alue-, kohde- ja reittiopasteilla sekä päivittämällä suuntaviitat uusiin. Tärkeää on, että kävijät voivat jatkossa liikkua alueella helposti ja turvallisesti. Opastuksessa kiinnitetään huomiota reittien ja ympäristön hahmottamiseen sekä alueelle saapumiseen ja ympäröiviin kohteisiin, kuten Sipoonkorpeen löytämiseen. Opastuksen toimenpiteet on kirjattu oheiseen taulukkoon. Opastuksen tarkempi suunnitelmaluonnos on esitetty s. 45.

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORI-SOINTI
Opastuksen kehittäminen	Alueopasteet (karttaopasteet)	***
	Suuntaviitat	***
	Kohdeopasteet (teema/aihe-opasteet)	***
	Kulttuurireitin opastus (reittivahventeet)	**
	Kuntoratojen opastus (reittivahventeet)	***
	Opastus hakunilasta kulttuuri- ja urheilupuistoon	***
	Talvikävelyreitin opastus	**
	Latuopastus Sipoonkorpeen	***

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026)
** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035)
*Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

WSP

KEHITTÄMISSUUNNITELMAN YHTEENVETO JA JATKOSUUNNITTELU

Seuraavalta sivulta alkavaan taulukkoon on koottu kaikki edellisissä luvuissa kuvatut Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämisen tavoitteet ja toimenpide-ehdotukset sekä niiden priorisoinnin luokka. Oikeaan sarakkeeseen on lisäksi merkitty, mitä suunnitelmia tai selvityksiä kyseiset toimenpiteet vaativat, jotta ne voidaan toteuttaa tai toteuttamista edistää.

Alueen kehittämistyötä jatketaan laatimalla toteuttamissuunnitelma, jossa määritellään tässä raportissa ehdotettujen toimenpiteiden vastuu- ja toteuttajatahot, alustavat kustannusarviot sekä tarkempi priorisointi aikajanan muodossa. Näin toimenpide-ehdotukset saadaan mukaan tulevaisuuden resurssointiin ja investointiohjelmiin.

Alueen toimijakokonaisuuden selkeyttämiseksi kaikki kulttuuri- ja urheilupuiston käyttö-, virkistys- ja varastointialueiden sekä reittien vuokra- ja käytösopimukset tarkistetaan ja uusitaan tarvittaessa.

MKe, Vantaan kaupunki

Luonto

*** Tärkeä, lyhyen aikavälin toimenpide (n. 2024-2026) ** Tarpeellinen, pidemmän aikavälin toimenpide (n. 2027-2035) *Mahdollinen, selvitystä vaativa toimenpide

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Luontoarvojen säilyttäminen ja vahvistaminen	Koko alueelle laaditaan hoitosuunnitelma yleiskaavan määräykset huomioiden. Hoitosuunnitelmassa huomioidaan alueen luontoarvojen säilyttäminen, vieraslajien poisto ja alueen siistiminen. Kartalle on merkitty kohtia (5 kpl), jotka on tunnistettu erityisesti siistimistä ja/tai vieraslajien poistoa vaativiksi sekä kohtia (1kpl), jotka kaipaavat käytön selkeytystä.	***	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston hoitosuunnitelma
	Ohjataan kulkua ja kerrotaan luontoarvoista uuden opastuksen avulla (ks. Opastus)	***	
	Kormuniitynojan kunnostussuunnitelma (2016) päivitetään ja toteuttamatta jääneet sekä jatkuvat toimenpiteet toteutetaan. Päivitetystä kunnostussuunnitelmassa huomioidaan alueen luonto- ja kulttuuriympäristöarvot.	***	Kunnostussuunnitelman (2016) päivitys
	Alueelle toteutetaan Kormuniityn luonnontarkkailupaikka ja poimintapello.	**	Selvitys sopivasta sijainnista ja toteutussuunnitelma

Kulttuuri ja maisema

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Kulttuuri- ja maisema-arvojen säilyttäminen ja vahvistaminen	Nissbackan rauniopuiston alue siistitään niin, että sitä voidaan hyödyntää pienimuotoisiin tapahtumiin.	**	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston hoitosuunnitelma, ks. Luonto
	Osa pelloista voidaan muuttaa niityiksi viljelymaisema huomioiden. Nykyiset pellot, niityt ja laitumet säilytetään avoimina alueina.	**	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston hoitosuunnitelma, ks. Luonto
	Kehä III:n ja jätevoimalan melutorjunnan mahdollisuuksia tutkitaan.	*	
	Ulkoilualueille ja Håkansbölen kartanolle lisätään piknikryhmiä.	**	
	Håkansbölen kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon (sekä mahdollisesti edelleen suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsevaan Leonardo Da Vilhun veistospuistoon) toteutetaan opastettu kulttuurireitti (ks. s. 54).	***	Alueen reittien ja toimintojen sekä opastuksen yleis- ja toteutussuunnitelmat (2024)
	Håkansbölen kartanoaluetta, palveluita ja tapahtumia kehitetään erillisen toimintasuunnitelman 2023-2026 mukaisesti. Toimenpiteinä mm. -tapahtumatoiminnan monipuolistaminen, yli 100 vuosittaista tapahtumaa -esteettömyyskartoitus -markkinoinnin lisääminen sekä brändin ja visuaalisen ilmeen kehittäminen -yhteistyön lisääminen eri tahojen kanssa -puistonkäyttösuunnitelman päivitys -ekokompassi-kartoitus ja sertifikaatti	***/**	(Håkansbölen kartanon toimintasuunnitelma valmistuu vuonna 2024)

Liikunta ja virkistys

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Toimintojen kehittäminen	Urheilupuiston alueelle rakennetaan varastorakennus urheilupuiston kalustolle.	***	-Urheilupuiston yleissuunnitelman päivitys (aiempi vuodelta 2014)
	Uimahallin ja skeittipaikan väliin rakennetaan rantapallokenttiä.	**	-Puistosuunnitelma ja toimintokohtaiset tarkemmat suunnitelmat
	Parkouralueen toteuttamista skeittipaikan yhteyteen tutkitaan.	**	
	Alueelle toteutetaan uusi lukiopaviljonki ja lukion ja peruskoulun käytössä olevien tilojen riittävyttä seurataan.	**	
	Sisäpallolun edistämisen mahdollisuuksia selvitetään.	**	
	Ulkona säilytettävien tavaroiden kohta maisemoidaan.	***	
	Kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle toteutetaan alueleikkipaikka. Sijainti esim. lammaslaitumen yhteydessä.	**	
	Kormuniitipuiston puistokentän päätyyn toteutetaan puistokuntoilupaikka.	**	
Palveluiden kehittäminen	Alueen liikuntapalveluiden tarjontaa kehitetään palvelemaan monikulttuurista väestöä aiempaa paremmin. Matalan kynnyksen toimintaa lisätään.	**	-Palveluiden kehittämisen suunnitelma ja sitä tukevat selvitykset/haastattelut/kyselyt -Tapahtumien vuosikello (Häkansbölen kartanon toimintasuunnitelma valmistuu vuonna 2024)
	Selvitetään, voidaanako yrityksille/seuroille tarjota tiloja välinevuokraustoiminnan järjestämiseen.	**	
	Yhteistyötä alueen toimijoiden välillä palveluiden ja tapahtumatoiminnan kehittämiseksi lisätään.	***	
	Luonto ja retkeily otetaan mukaan Håkansbölen palveluvalikoimaan: tapahtumat, opastukset ja retkeilyn tukipalvelut.	***	

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Reitistön kehittäminen	Alueelle toteutetaan rullahiihtorata. Rata yhteensovitetaan muiden reittien sekä maisema- ja luontoarvojen kanssa tarkemmassa suunnitteluvaiheessa.	***	Alueen reittien ja toimintojen sekä opastuksen yleis- ja toteutussuunnitelmat (2024) (Frisbeegolfradan ja rullahiihtoradan suunnitelmat tekeillä 2024) (Puisto-/latuillasta rakennussuunnitelma laadittu 2022 ja latuyhteys kahvilalle toteutettu 2023)
	Nykyinen frisbeegolfrata siirretään kartalla osoitetuille alueille (2 aluetta) ja yhteensovitetään muiden toimintojen kanssa turvallisen lopputuloksen takaamiseksi. Koirahiihtolatu lyhennetään kartassa esitetyn mukaiseksi.	***	
	Nykyiset ladut merkitään selkeämmin ja eri reittien risteyskohtien turvallisuutta parannetaan opastuksen avulla (ks. Opastus)	***	
	Nykyiseltä ladulta tehdään latuyhteys Håkansbölen kartanon kahvilalle.	***	
	Kormuniitynojalle toteutetaan uusi puistosilta/latusilta.	***	

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Reitistön kehittäminen	Lammaslaitumen eteläpuolelle nykyisen kapean sillan tilalle toteutetaan uusi talvikävelylle varattu silta Kormuniitynojan yli.	***	Alueen reittien ja toimintojen sekä opastuksen yleis- ja toteutussuunnitelmat (2024) (Puisto-/latusillasta rakennussuunnitelma laadittu 2022 ja latuyhteys kahvilalle toteutettu 2023)
	Alueelle toteutetaan uusi talvikunnossapidetty ulkoilureitti. Tämän vuoksi pieni osa nykyistä latua muutetaan ulkoilureitiksi. Osa ulkoilureitistä palvelee tarkemmin opastettuna talvikävelyreittinä	***	
	Talvikunnossapidettävältä ulkoilureitiltä tehdään yhteys koirahihtoladulle ja koiraurheilukeskukseen.	***	
	Alueelle toteutetaan ratsastusreittejä, jotka yhteensovitetaan muun reitistön ja toimintojen kanssa. Reitit suunnitellaan yhteistyössä ratsastajien kanssa. Laukkasuoran kohdalla on tarve kahdelle erilliselle reitille, joista toinen palvelee ratsastajia ja toinen ulkoilureittinä ympäri vuoden.	***	
	Reittien yhteyteen lisätään levähdyspaikkoja ja roska-astioita ja valaistuksen päällölon ajankohdat tarkistetaan.	***	
	Tutkitaan latuyhteyden toteuttamista ratikan pysäkille.	*	

Liikenneyhteydet ja paikoitus

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston eri kohteisiin suunnitellaan ja toteutetaan suora ja turvallinen jalkankulku- ja pyöräily-yhteys	***	-Liikennesuunnitelmat -Hevoshaan tien vaarallisen mutkan liikennesuunnitelmaluonnos tekeillä 2024
	Kulttuuri- ja urheilupuistosta toteutetaan ulkoilureitti Sipoonkorven kansallispuistoon. Kansallispuiston puolella kulkevan osuuden toteutuksesta vastaa Metsähallitus.	***	{Ulkoilureitin yleissuunnitelmasuunnitelma laadittu 2017 ja rakennussuunnitelmat tekeillä 2024}
	Urheilupuiston sisäänkäynti suunnitellaan uudelleen turvalliseksi ja jalankulkijaystävälliseksi	***	-Liikennesuunnitelmaluonnos tekeillä 2024 -Urheilupuiston yleissuunnitelman päivitys
	Kaupunkipyöräasemien lisäämisen mahdollisuudet ja sopivat sijainnit selvitetään.	**	
	Varmistetaan, että reiteillä on riittävä valaistus.	**	-Reittikohtaiset valaistussuunnitelmat
Joukko-liikenteen kehittäminen	Bussiliikenteen tarjontaa parannetaan Hevoshaantiellä ja Sotungintiellä	**	
	Kulttuuri- ja urheilupuistoa palvelevien linja-autopysäkkien laatu parannetaan.	**	-Pysäkkikohtaiset suunnitelmat
Pysäköinnin kehittäminen	Autojen pysäköintipaikat mitoitetaan riittäviksi.	**	-Koko alueen pysäköintitarpeen selvitys -Häkansbölen kartanon pysäköintialueen suunnitelma -Alueen reittien ja toimintojen sekä opastuksen yleis- ja toteutussuunnitelmat (2024)
	Pysäköintipaikkoja yhteiskäytetään (erityisesti tapahtumissa).	***	
	Häkansbölen kartanon tilapäinen pysäköintialue muutetaan pysyväksi.	***	
	Tilabussiliikenne mahdollistetaan Häkansbölen kartanolle.	***	
	Runkolukittavia pyörätelineitä lisätään eri puolille aluetta.	**	

Matkailu, brändi ja tapahtumat

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	VAADITTAVAT SELVITYKSET / SUUNNITELMAT
Alueen kehittäminen kansallisena matkailukohteena ja pienimuotoisen tapahtuma-toiminnan lisääminen.	Nykyiset käyttäjäryhmät pyritään tunnistamaan jatkokehitystä varten. Lisäksi nykyinen kävijämäärä mitataan ja sen pohjalta määritetään tavoiteltu kävijämäärä.	***	-Käyttäjärhymäselvitys -Kävijämäärän mitta
	Jatketaan nykyisten tapahtumien järjestämistä ja lisätään pienimuotoista tapahtumatoimintaa.	***	(Häkansbölen kartanon toimintasuunnitelma valmistuu vuonna 2024)
	Tutkitaan Häkansbölen kartanon hevostallin eristämisen mahdollisuutta (suojeltu rakennus, asemakaava).	**	
	Laaditaan alueen toimijoiden yhteinen vuosikello yhteistyön kehittämiseksi.	***	Vuosikello
	Hankitaan yhteiskäyttöisiä myyntikojuja ja laaditaan erillinen suunnitelma niiden designista.	**	Myyntikojun designin suunnitelma
Itä-Vantaan helmen brändin kehittäminen	Selkeällä opastuksella ja sen tyylikkäällä ja yhtenäisellä ilmeellä kehitetään alueen brändiä.	***	(Opasteiden ilme suunniteltu tämän kehittämissuunnitelman yhteydessä 2024)
	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuistolle laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma, jossa osa-alueina ovat mm. yleinen viestintä, tapahtumaviestintä, alueen eri toimijoiden viestintä ja uusien palveluntarjoajien tavoittaminen.	**	Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston viestintäsuunnitelma (Häkansbölen kartanolla tekeillä viestintäsuunnitelma 2024)

Opastus

TAVOITE	TOIMENPIDE-EHDOTUS	PRIORISOINTI	
Opastuksen kehittäminen	Koko alueen opastus- ja reittisuunnitelma	***	-koko alueen opastus- ja reittisuunnitelma
	Alueopasteet (karttaopasteet)	***	-opastekohtaiset suunnitelmat
	Suuntaviitat	***	(Eri opastetyyppien sijoitussuunnitelma ja opastemallit esitelty tämän kehittämissuunnitelman yhteydessä 2024)
	Kohdeopasteet (teema/aihe-opasteet)	**	
	Kulttuurireitin opastus (reittivahventeet)	***	-reittikohtaiset suunnitelmat
	Kuntoratojen opastus (reittivahventeet)	***	(Kulttuurireitin alustava suunnitelma tämän kehittämissuunnitelman yhteydessä 2024)
	Liikenteellisten kehittämisalueiden suunnitelmat ja opastus keskustasta	**	
	Talvikävelyreitti	**	
	Latuopastus Sipoonkorpeen	***	

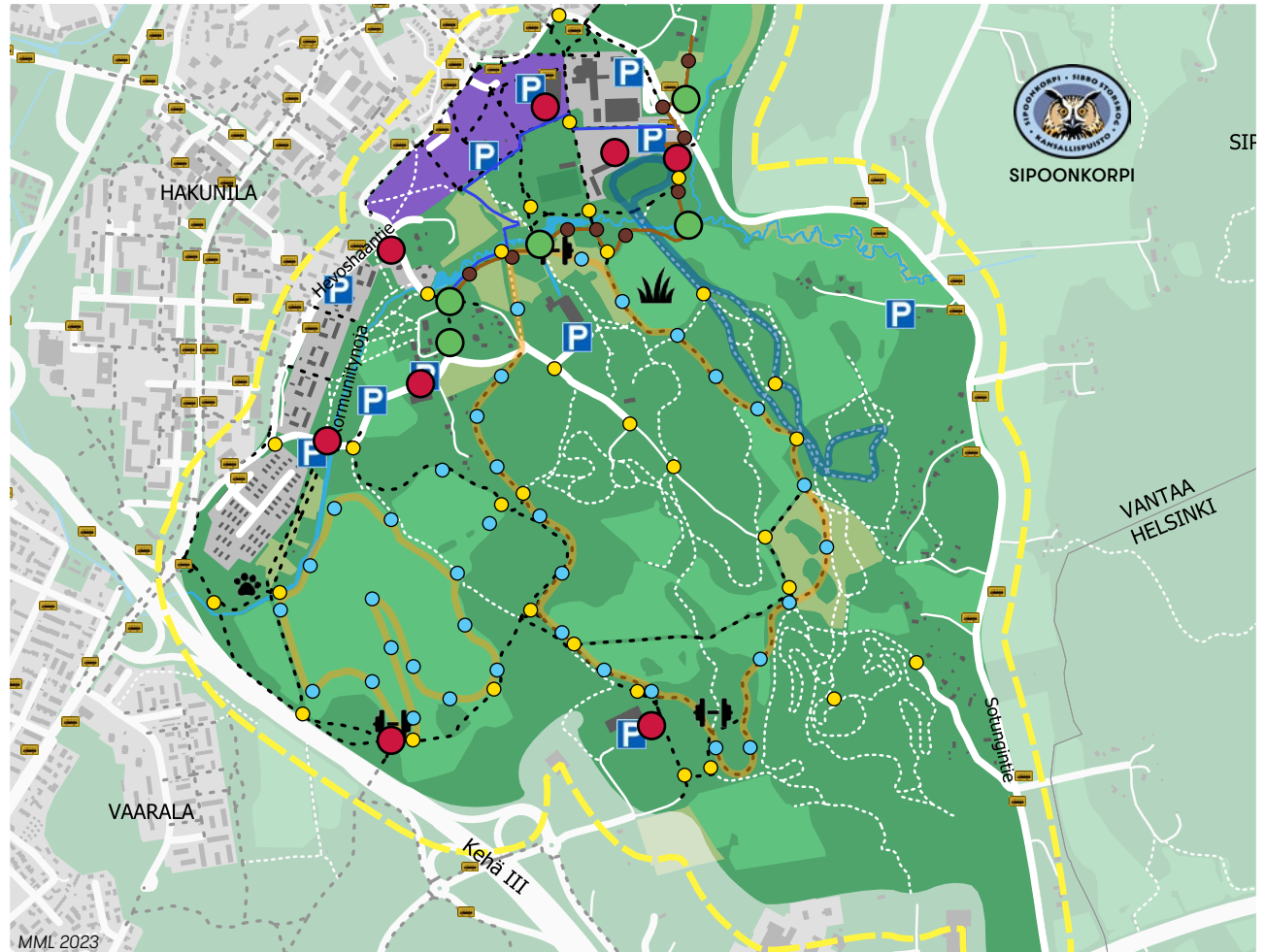
OPASTUKSEN PILOTTI

OPASTUKSEN ALUESUUNNITELMA

Opastus suunnitellaan käyttäjälähtöisesti ja alueen maisemakuvaan sopivaksi. Opasteet sijoitetaan niin, että ne on mahdollisimman helppo havaita ja seuraavat katseen suuntaa kulkureiteillä. Opastuksessa tavoitellaan kattavuutta niin, että esimerkiksi reitin opastus jatkuu katkeamatta. Opasteiden sijoittamisessa varmistetaan, etteivät ne ole kulun esteenä, ja opasteet sijoitetaan siten, että ne ovat luettavissa esteettömästi. Opastuksessa pyritään tulevaisuuden tarpeet huomioivaan kokonaisuuteen. Hyvin toteutettu opastus palvelee alueen käyttäjiä ja parantaa alueen tunnettuutta ja imagoa.

Oheisessa kartassa on esitetty eri opastetyyppien alustava sijoitusuunnitelma. Opastemalleista kerrotaan tarkemmin seuraavilla sivuilla.

- Alueopaste
- Kohdeopaste
- Viittaopaste
- Reittivahvenne

OPASTEMALLIT JA NIIDEN KÄYTTÖTARKKOITUKSET

Opasteperhe on kokonaisuus erilaisia opastetyyppejä, jotka on suunniteltu yhtenäiseksi ja helposti tunnistettavaksi kokonaisuudeksi. Opasteperheen visuaalinen ilme noudattaa Vantaan kaupungin brändiohjeistusta.

Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston alueelle on alustavasti suunniteltu käytettäväksi neljää erilaista opastemallia.

Alueopaste
2000×1000 mm

Viittaopaste
1000 mm x

Kohdeopaste
1000×1000 mm

Reittimerkki
300×400 mm

Korkeus vaihtelee sisällön mukaan.
Vaatii päivityksen opasteen rakennepiirustukseen.

LUONNOS 1/2023

HAKUNILAN KULTTUURI- JA URHEILUPUISTO

XXX • XX

KÄYNTIOSOITE / BESÖKSADRESS / ADDRESS

XXX 9, 01260 Vantaa

XXX 9, 01260 Vantaa

KOORDINAATTI / KOORDINATER / COORDINATES

60°16'52.1"N 25°09'51.7"E

XXX
XXX

XXX
XXX

XXX
XXX

Nam quon rem aliquid fugiam esse parvissimi te aut, offic tu tot essent nulla illam, solentis nichilum con conversione rebus nam et late nocere reatibus meliorumque ipis benevolentia peraguntur reatibus, quoniam esset aliquid sit et voluisti duntaxat et impere voluisti voluisti dunt, nihil lantia reatibus reatibus voluisti, ut alium angui utat lantia rharis. Erfangit laborat tot-esset antea emaginat re quon voluisti duntaxat tota peraguntur, alio. Te peribus esse sum essentis et offendi re reatibus reatibus angui essent quoniam tot essentis fugit perant lantia- sibus ut ohar, conno essentis fugit aut quon reatibus conno dunt duntaxat duntaxat alio die dunt ero ut meliorumque volu- tatur aliquid quia qui con reat.

Alaotsikko

Nam quon rem aliquid fugiam esse parvissimi te aut, offic tu tot essent nulla illam, solentis nichilum con conversione rebus nam et late nocere reatibus meliorumque ipis benevolentia peraguntur reatibus, quoniam esset aliquid sit et voluisti duntaxat et impere voluisti voluisti dunt, nihil lantia reatibus reatibus voluisti, ut alium angui utat lantia rharis. Erfangit laborat tot-esset antea emaginat re quon voluisti duntaxat tota peraguntur, alio. Te peribus esse sum essentis et offendi re reatibus reatibus angui essent quoniam tot essentis fugit perant lantia- sibus ut ohar, conno essentis fugit aut quon reatibus conno dunt duntaxat duntaxat alio die dunt ero ut meliorumque volu- tatur aliquid quia qui con reat.

Nam quon rem aliquid fugiam esse parvissimi te aut, offic tu tot essent nulla illam, solentis nichilum con conversione rebus nam et late nocere reatibus meliorumque ipis benevolentia peraguntur reatibus, quoniam esset aliquid sit et voluisti duntaxat et impere voluisti voluisti dunt, nihil lantia reatibus reatibus voluisti, ut alium angui utat lantia rharis. Erfangit laborat tot-esset antea emaginat re quon voluisti duntaxat tota peraguntur, alio. Te peribus esse sum essentis et offendi re reatibus reatibus angui essent quoniam tot essentis fugit perant lantia- sibus ut ohar, conno essentis fugit aut quon reatibus conno dunt duntaxat duntaxat alio die dunt ero ut meliorumque volu- tatur aliquid quia qui con reat.

Alaotsikko

Nam quon rem aliquid fugiam esse parvissimi te aut, offic tu tot essent nulla illam, solentis nichilum con conversione rebus nam et late nocere reatibus meliorumque ipis benevolentia peraguntur reatibus, quoniam esset aliquid sit et voluisti duntaxat et impere voluisti voluisti dunt, nihil lantia reatibus reatibus voluisti, ut alium angui utat lantia rharis. Erfangit laborat tot-esset antea emaginat re quon voluisti duntaxat tota peraguntur, alio. Te peribus esse sum essentis et offendi re reatibus reatibus angui essent quoniam tot essentis fugit perant lantia- sibus ut ohar, conno essentis fugit aut quon reatibus conno dunt duntaxat duntaxat alio die dunt ero ut meliorumque volu- tatur aliquid quia qui con reat.

Nam quon rem aliquid fugiam esse parvissimi te aut, offic tu tot essent nulla illam, solentis nichilum con conversione rebus nam et late nocere reatibus meliorumque ipis benevolentia peraguntur reatibus, quoniam esset aliquid sit et voluisti duntaxat et impere voluisti voluisti dunt, nihil lantia reatibus reatibus voluisti, ut alium angui utat lantia rharis. Erfangit laborat tot-esset antea emaginat re quon voluisti duntaxat tota peraguntur, alio. Te peribus esse sum essentis et offendi re reatibus reatibus angui essent quoniam tot essentis fugit perant lantia- sibus ut ohar, conno essentis fugit aut quon reatibus conno dunt duntaxat duntaxat alio die dunt ero ut meliorumque volu- tatur aliquid quia qui con reat.

Alaotsikko

Nam quon rem aliquid fugiam esse parvissimi te aut, offic tu tot essent nulla illam, solentis nichilum con conversione rebus nam et late nocere reatibus meliorumque ipis benevolentia peraguntur reatibus, quoniam esset aliquid sit et voluisti duntaxat et impere voluisti voluisti dunt, nihil lantia reatibus reatibus voluisti, ut alium angui utat lantia rharis. Erfangit laborat tot-esset antea emaginat re quon voluisti duntaxat tota peraguntur, alio. Te peribus esse sum essentis et offendi re reatibus reatibus angui essent quoniam tot essentis fugit perant lantia- sibus ut ohar, conno essentis fugit aut quon reatibus conno dunt duntaxat duntaxat alio die dunt ero ut meliorumque volu- tatur aliquid quia qui con reat.

SELITTEET

- Ulkoilureitti
- Latu
- Kuntorata
- Maastopyöräily?
- Ratsastusreitti
- Kulttuurireitti
- Talvikävelyreitti

Alueopaste

Alueopasteessa esitetään tietoa koko kulttuuri- ja urheilupuiston alueesta. Sen avulla muodostuu kattavaa kuvaa alueesta, opastetuista kohteista ja reiteistä. Lisäksi opasteessa voidaan kertoa lisätietoa alueen historiasta ja kehittämisestä tulevaisuudessa.

QR-koodeja hyödyntämällä voidaan sisällöstä esittää myös muita kieliversioita. Lisäksi kartasta voidaan tuottaa erikseen ns. talvikartta.

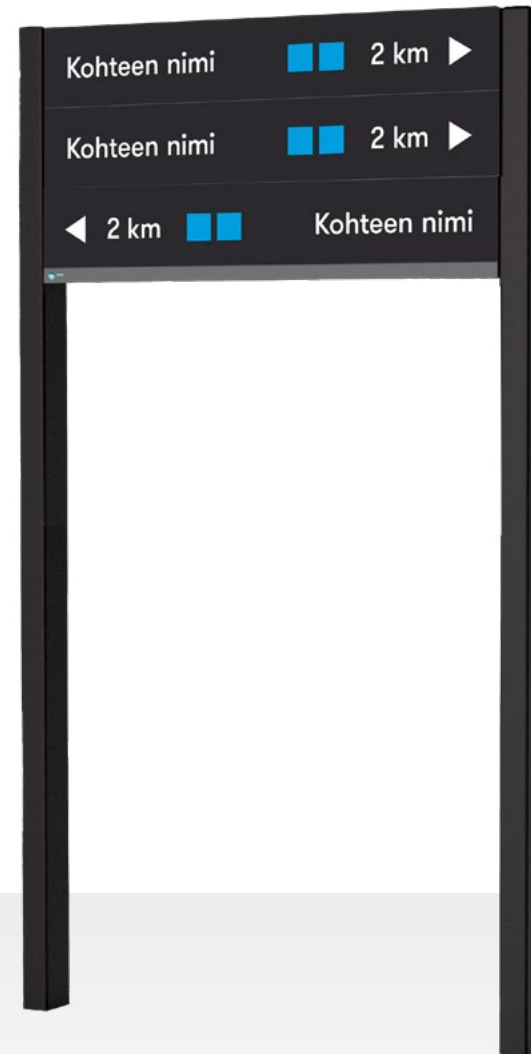
Opaskartan ulkoasu mukailee väreiltään Vantaan graafisen ohjeistuksen määrittelyjä ja Hakunilan tunnuksen sävyjä.

50 Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma / Opastuksen pilotti

LIITE: Kaupunkilautakunta 04.09.2024 / 22 §

Viittaopaste

Opastusjärjestelmä pitää sisällään viittaopasteita, jotka ilmaisevat, missä suunnassa ja millä etäisyydellä tietyt kohteet sijaitsevat. Viittaopasteet on suunniteltu toteutettavaksi kaksijalkaisina hyödyntäen Vantaan olemassa olevaa tyyppipiirustusta (54951), jota on kuitenkin muokattava niin, että sen viittaosuuden korkeutta pystyy muuttamaan tarvittavaan kokoon.

Kohdeopaste

Kohdeopaste esittää lähialueesta kertovaa tietoa, joka voi olla kuvitettu aiheeseen sopivin tavoin.

Aiheita ovat muun muassa:

- kartanot ja alueen historia
- muinaisjäännökset ja keskiaika
- eläimet ja luonto
- kulttuurimaisema
- työväentalot
- suojellut rakennukset
- hulevedet
- luontokoulu, luontoarvot
- urheilukohteet, esim- frisbeegolf
- (Katutaide, Hakunilan keskustassa)

Kohdeopasteiden tekstit ja kohteet suunnitellaan yhteistyössä kaupunginmuseon kanssa. QR-koodeja voidaan hyödyntää monipuolisesti lisätietojen esittämisessä sekä myös palautteiden, kuten lajihavaintojen tai korjaustarpeiden keräämisessä.

Mallikuva Kuusijärven alueellä käytetystä opastaulusta

Reittivahvenne

Reittivahvenne toimii reitin varrella usein toistuvana opasteena. Kulttuurireitin varrelle on suunniteltu käytettäväksi oheista merkkiä. Lisäksi erillisiä reittivahventeita voidaan hyödyntää kuntoratojen varrella. Reittivahventeiden pääasiallinen kiinnitystapa on olemassa oleviin valaisinpylväisiin mutta niitä voidaan tarvittaessa kiinnittää erikseen pystytettäviin pylväisiin tai puihin (varsinkin kuntoratojen varrella).

Esimerkki kuntoradan reittivahventeesta.

Esimerkki kulttuurireitin reittivahventeesta.

OPASTETTU KULTTUURIREITTI

Kulttuurireitti

Häkansbölen kartanolta Laila Pullisen veistospuistoon ja kotimuseoon toteutetaan opastettu kulttuurireitti. Kulttuurireitin linjauksessa huomioidaan reitin mahdollinen jatkuminen Leonardo da Vilhun veistospuistoon saakka ja lännessä makasiinimäen

lähettyville. Oheisessa kuvassa on esitetty kulttuurireitin suunniteltu linjaus sekä vaihtoehtoiset mahdollisuudet. Reitin lopullinen linjaus päätetään koko aluetta koskevan reittisuunnitelman laatimisen yhteydessä huomioiden myös rullahihtorata.

Kulttuurireitin kyltitysten tekstit ja kohteet mietitään yhteistyössä Vantaan kaupunginmuseon kanssa ja sovitaan lopulliseen reitin linjaukseen.

Kulttuurireitin asemapiirustus liitteenä

LÄHTEET

- Faunatica 2020. Vantaan kaavarunkoalueen lepakkoselvitys.
- Håkansbölen kartanon toimintasuunnitelma 2023–2026. Versio 0.75 → 0.9. 13.10.2023
- Innovaatioiden Vantaa - Vantaan kaupunkistrategia 2022–2025.
<https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaan%20kaupunkistrategia%202022-2025.pdf>
- Koivisto, Andreas. Håkansbölen ja Nissbackan kartanoiden historiaa. Saatu sähköpostiliitteenä 24.10.2023
- Korminiitynojan ja Itä-Hakkilanojan kunnostussuunnitelma. Syksy 2016
- Kormuniitynojan puistosillan suunnitelma. 2022. Saatu Petra Tammistolta 15.12.2023.
- Laila Pullisen veistospuiston kotisivut. Viitattu 2.11.2023. <https://www.lailapullinen.fi/puisto/#kotimuseo>
- Ojanko Areenan kotisivut. Viitattu 6.11.2023. <https://ojanko.fi/>
- Rantalainen, Sinikka. Kormuniitynojan-Håkansbölen- Ojangan alueen luontoarvoista ja Luontokoulu. Saatu sähköpostiliitteenä 24.10.2023
- Ulkoilureittien tavoitesuunnitelma 2021.
- Ulkoilureittisuunnitelma urheilupuistosta Sipoonkorpeen. 2022.
- Urheilupuiston yleissuunnitelma. 2014.
- Vantaan kaupunki. Kaupunkiympäristön toimiala, kadut ja puistot palvelualue. 2023. Viheralueiden palveluverkko 2023–2032
- Vantaan kaupunki / Ympäristökeskus. Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala. 2014. Vantaan luonnonsuojelualueet.
https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/vantaan_luonnonsuojelualueet_2014.pdf
- Vantaan kaupunginmuseo. 2022. Håkansböken kartanopuistossa havisee vuosisatojen historia.
<https://kaupunginmuseo.vantaa.fi/fi/blogit/museon-muruja/hakansbolen-kartanopuistossa-havisee-vuosisatojen-historia>
- Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2022-2031. <https://paatokset.vantaa.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=2614868&version=1>
- Vantaan kasvu- ja elinvoimaohjelma 2022–2025. <https://business.vantaa.fi/fi/kasvu-ja-elinvoimaohjelma-2022-2025>
- Vantaan kulttuurilinjaukset 2021–2030. https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Vantaa_Kulttuurilinjaukset_2021-2030.pdf
- Vantaan liikkumisohjelma 2024–2027. Saatu Anu Jokelalta sähköpostiliitteenä 4.12.2023.
- Vantaan palveluhakemisto / Hakunilan urheilupuisto. Viitattu 6.11.2023. <https://www.vantaa.fi/fi/palveluhakemisto/palvelu/hakunilan-urheilupuisto>
- Vihreä ja virtaava Vantaa VIVA – viherrakenteen kehityskuva. Luonnos. Saatu sähköpostiliitteenä 19.1.2024.

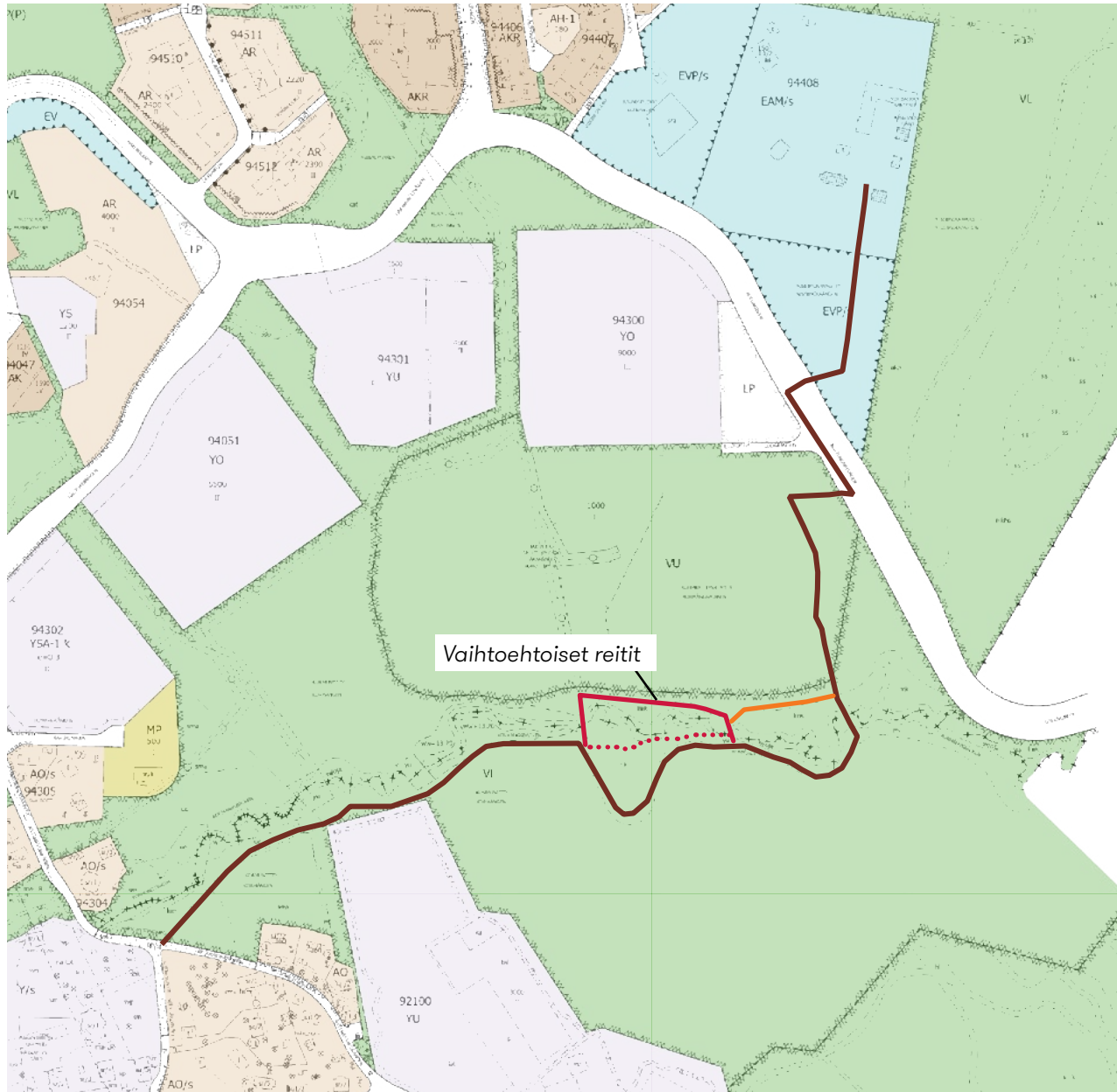
Kartoilla käytetyt symbolit:

www.flaticon.com ja fontawesome.com

LIITTEET

Kulttuurireitin asemapiirros

Kulttuurireitin asemapiirros

YHTEYSTIEDOT

Kaupunkiympäristön toimiala

Kadut ja puistot

p. 839 11 (vaihde)

Asematie 6A

PL 1810, 01030 Vantaan kaupunki

23 § Erätorpantie välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie KS 57624; 24 Lapinkylä, katusuunnitelman hyväksyminen / HW

VD/1181/10.03.01.00/2022

HW/MH

Esitetään hyväksyttäväksi Erätorpantien katusuunnitelma. Katusuunnitelmaehdotuksen mukainen kustannusarvio on 390 000 euroa (alv 0 %).

Erätorpantielle on suunniteltu 4,5 metriä leveä reunakivellinen päällystettävä ajorata.

Kadut ja puistot/ kadunsuunnittelu on laatinut päätösesityksen mukaisen katusuunnitelmaehdotuksen, jonka suunnittelupäällikkö on päättänyt asettaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen 43 §:n mukaisesti nähtäville.

Katusuunnitelmaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ajalla 30.05. – 12.06.2024. Nähtävilläoloaikana katusuunnitelmaehdotuksesta on jätetty yksi muistutus.

Muistutus

Katusuunnitelmasta jätetty muistutus on liitteenä (henkilötiedot poistettu).

Vastine

Katu on suunniteltu Vantaan liikennesuunnittelun yleisten periaatteiden mukaisesti. Ajoradan suunniteltu 4,5 metrin leveys on yleisesti käytetty pientaloalueiden lyhyillä päätyvillä tonttikaduilla. Kapea ajorata on hyvä liikenneturvallisuuden kannalta, koska ajoneuvojen nopeudet pysyvät silloin yleensä matalina.

Betonireunakivien käyttö kaduilla on lopetettu Vantaalla kunnossapidollisten syiden takia. Betonireunakivi on kunnossapidon ja elinkaarikustannusten kannalta kallis vaihtoehto, koska ne hajoavat helposti tai irtoilevat aurauksen seurana ja aiheuttavat siten kunnossapidolle huomattavasti enemmän kustannuksia pitkällä aikavälillä kuin käytännössä ikuiset graniittiset reunakivet.

Ajoneuvoliittymien leveydet ja sijainnit tarkistetaan rakentamissuunnitelmassa.

Muistutus ei anna aihetta muuttaa nähtävillä ollutta katusuunnitelmaehdotusta.

Kustannusarvio

katu:	285 000 €
vesihuolto:	105 000 €
Yhteensä:	390 000 € (alv 0 %)

Sovelletut oikeusohjeet ja toimivalta:

Maankäyttö- ja rakennuslaki 84 § ja 85 §, maankäyttö- ja rakennusasetus 41 § ja 43 §

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 4 kohdan 4 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää katusuunnitelmien sekä maankäyttö- ja rakennuslain 90 §:n 4 momentissa

tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävilläoloaikana, hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 4.9.2024 § 23

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) antaa perustelutekstin mukainen vastine muistutukseen ja todeta ettei muistutus anna aihetta muuttaa suunnitelmaa, ja
- b) hyväksyä Erätorpantie välillä Kenraalinpolku - Riipiläntie katusuunnitelma, piirustusnumero 57624-1.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan puheenjohtaja Kimmo Kiljunen esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle kaupunkitilalautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Liitteet:

- 57624 Erätorpantie välillä Kenraalinpolku-Riipiläntie Suunnitelmaselostus
- 57624-1 Erätorpantie välillä Kenraalinpolku-Riipiläntie asemapiirustus
- Muistutus (henkilötiedot poistettu) Erätorpantie välillä Kenraalinpolku - Riipiläntie

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

alueinsinööri Ville Hottola, puh. 040 184 1421
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

ERÄTORPANTIE

KATUSUUNNITELMAN SELOSTUS

SELOSTUKSEN TIEDOT

KOhteiden nimet	Erätorpantie välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie
Piirustusnumero	57624-1
Selostuksen laati	Marko Kelho, suunnitteluinsinööri 13.5.2024
Selostuksen hyväksyi	Olli Lappalainen, kadunsuunnittelupäällikkö, 13.5.2024
Tiedoksi	Kaupunkitilalautakunta

Suunniteltava kohde

Erätorpantie sijaitsee Lapinkylän (24) kaupunginosassa. Katusuunnitelma koskee Erätorpantietä välillä Kenraalinpolku–Riipiläntie ja se on esitetty piirustuksessa nro 57624-1. Katusuunnitelma on voimassa olevan asemakaavan Kivistö 2, nro 230200, 31.3.1999 mukainen.

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Erätorpantie on vanha katu, joka sijaitsee pientaloalueella. Kadun pääasialliset käyttäjät ovat alueen asukkaat. Erätorpantien länsipuolella on Kanniston päiväkotia ja koulu. Katurakenteet, valaistus ja kuivatus parannetaan ja uusitaan. Suunnitelma on sovitettu kaavanmukaiselle katualueelle.

Liikenteellinen ratkaisu

Erätorpantie on päättävä tonttikatu. Erätorpantien länsipäässä on kääntöpaikka. Kääntöpaikan ja Kenraalinpolun väliin rakennetaan yhdistetty jalankulku- ja polkupyörätie. Idässä Erätorpantie liittyy Riipiläntiehen, joka on alueellinen kokoojakatu.

Katualueen leveys on 6–8 m. Ajoinleveys 4,5 m. Yhdistetyn jalankulku- ja polkupyörätien leveys on 3 m.

Suunniteltu ratkaisu on Kadut ja puistot palvelualueen liikennesuunnittelun yleisten periaatteiden mukainen.

Pintamateriaalit, kasvillisuus ja rakenteet

Ajorata, tonttiliittymät ja kevyen liikenteen väylä päällystetään asfaltilla. Reunatuot rakennetaan harmaasta graniitista. Osa katualueella sijaitsevasta puustosta poistetaan. Vierialueille istutetaan nurmikko.

Valaistus

Katuvalaistus uusitaan 8 m korkeilla pylväsvalaisimilla, jotka sijoitetaan vierialueille.

Tasaus ja kuivatus

Uusi tasaus noudattaa pääosin nykyistä tasausta. Sivukaltevuus on yksipuolinen. Hulevedet johdetaan Kenraalintien hulevesiviemäriin.

Esteettömyys

Suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.

Kustannusarvio

Rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 390 000 euroa (alv 0 %), josta kadunrakentamisen osuus on 285 000 euroa ja vesihuollon 105 000 euroa.

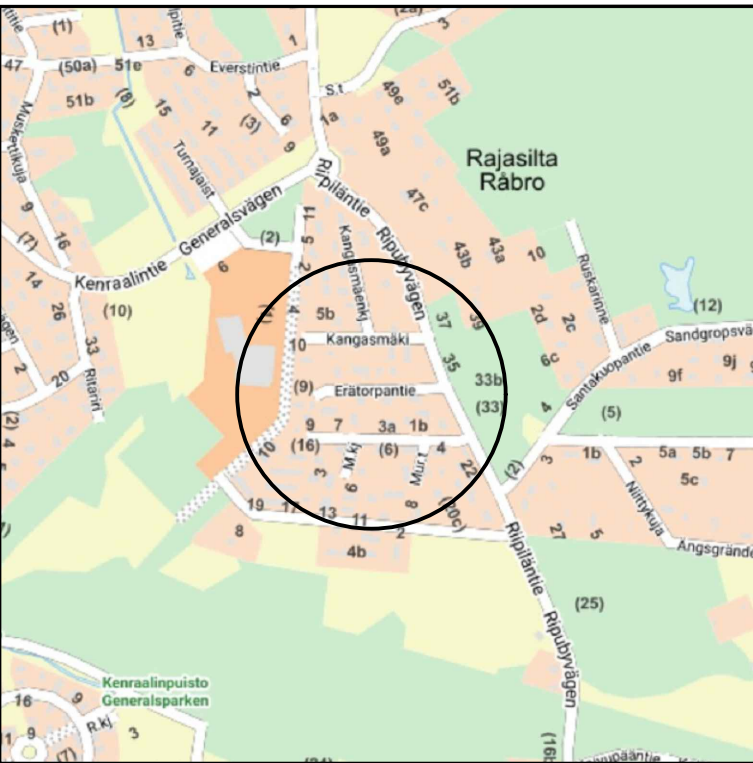
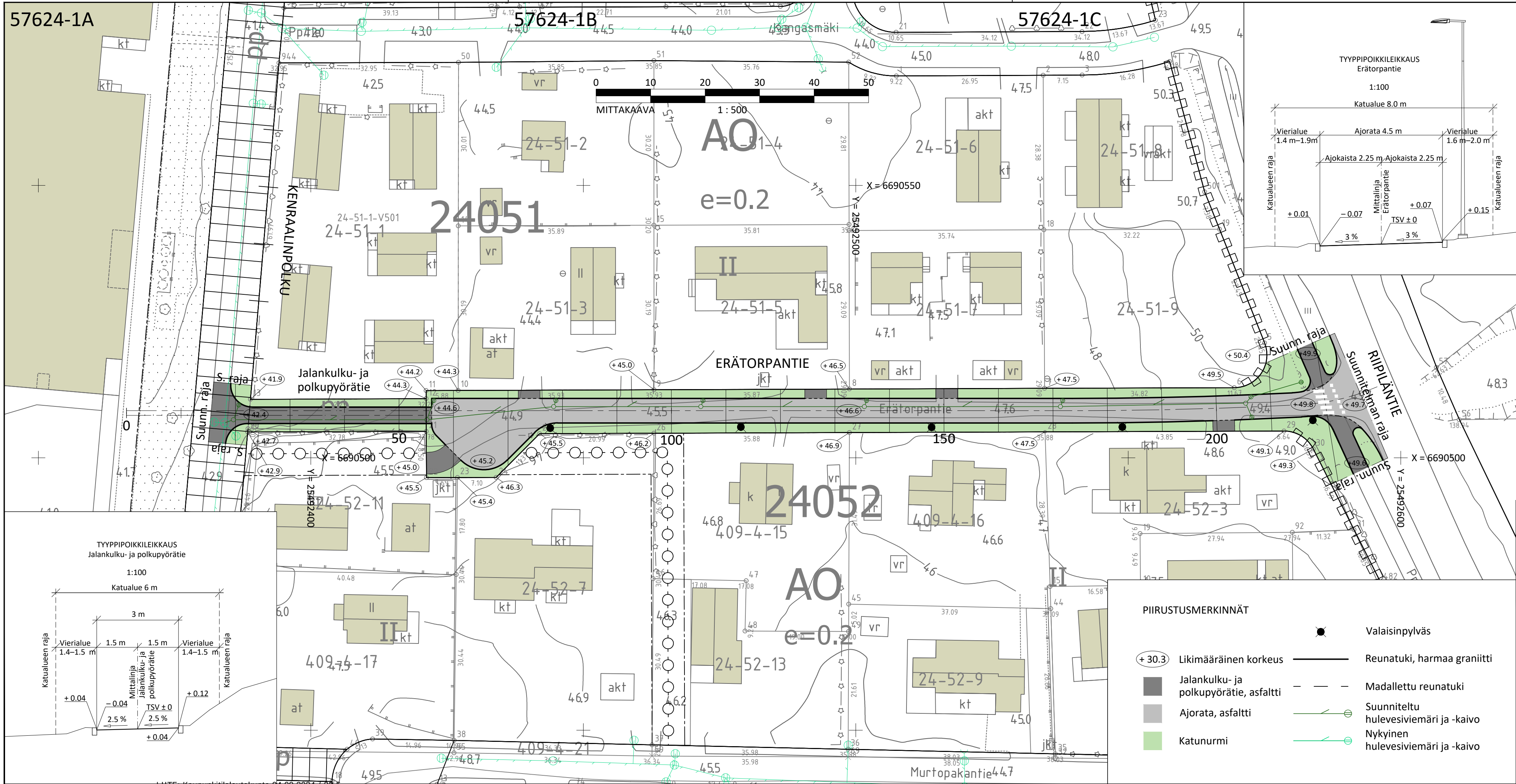
Muuta

Erätorpantien rakentamisen aloittaminen on alustavasti mukana vuoden 2025 rakentamissuunnitelmassa.

57624-1A

57624-1B

57624-1C

VANTAAN KAUPUNKI
KADUT JA PUISTOT

	Hyv.
13.5.2024	Tark. Olli Lappalainen
13.5.2024	Suunn. Marko Kelho

24 LAPINKYLÄ

KIVISTÖ 2

ERÄTORPANTIE
VÄLILLÄ KENRAALINPOLKU-RIIPILÄNTIE

Mittakaava
1:500
1:100

Koord.järj.
ETRS-GK25
Korkeusjärj.
N2000

KATUSUUNNITELMA

209	HALLINNOLLISET KATUSUUNNITELMAT	Piir.nro
		57624-1

GEOTEK-
NIIKKA

Hyv.
Tark.

Tark.
Suunn.

PIIRUSTUSMERKINNÄT

- Valaisinpylväs
- Reunatuki, harmaa graniitti
- Madallettu reunatuki
- Suunniteltu hulevesiviemäri ja -kaivo
- Nykyinen hulevesiviemäri ja -kaivo
- +30.3 Likimääräinen korkeus
- Jalankulku- ja polkupyörätie, asfaltti
- Ajorata, asfaltti
- Katunurmi

Erätorpantie välillä Kenraalipolku–Riipiläntie

Viitteet

- Erätorpantie välillä Kenraalipolku–Riipiläntie asemapiirustus (13.5.2024)
- Erätorpantie välillä Kenraalipolku–Riipiläntie suunnitelmaselostus (13.5.2024)
- Lähetekirje, Kadut ja puistot (22.5.2024)

Asia

Suunnitelmaehdotuksien mukaan muistutukset on toimitettava 12.6.2024 mennessä, osoite: kirjaamo@vantaa.fi.

Taustaa

Olemme käyneet keskustelua Erätorpantien kaikkien aktiivisten asukkaiden kanssa ja näkemyksemme ovat hyvin yhteneväisiä.

Lisäksi olemme keskustelleet ja kyselleet kokemuksia ympäröivien, hiljattain samantyyppisesti parannettujen katujen asukkailta, mm.

- Kangasmäki
- Kangasmäenkuja
- Murtopakantie
- Murtopakankuja
- Juuritie ja
- Kenraalinkuja.

Olemme huolestuneita erityisesti parista (2) seikasta,

- **terävien ja korkeiden reunatukien toimivuudesta sekä**
- **tonttiliittymien leveyksistä**

erityisesti näin suhteellisen kapealla kadulla. Leveillä kaduilla tilanne on aivan erilainen.

Reunatuet (1/5)

Ajorata on melkoisen kapea (4,5 m) ja kun käytetään reunatukia, käytännössä ajoradalle ei mahdu edes kahta (2) nykyhenkilöautoa rinnakkain.

Tien pituus on lähes 200 m eli kohtaaminen tulee ennakoida hyvissä ajoin.

Jos reunatuet rakennetaan harmaasta graniitista (korkea ja teräväreunainen), väistämistilanteessa edes niiden lähelle ei uskalla ajaa; renkaat ja vanteet voivat vaurioitua.

Vrt. pari (2) vuotta sitten parannettu viereinen katu Kangasmäki. Toteutettu samalla tavalla kuin Erätorpantien suunnitelmat ja käyttäjät ovat melkoisen tyytymättömiä. ”-Korkeat ja terävät reunatuet ovat haastavia ja haittaavat liikennöintiä...”.

Teräväreunainen ja korkea reunatuki lienee myös haastava talvikunnossapidolle.

Vaihtoehto on tietenkin ajoradan leventäminen (ja vastaavasti nurmialueiden kaventaminen).

Miksi reunatukina ei voida käyttää esim. matalia pyöreäreunaisia tukia, kuten esim. muutama vuosi sitten kunnostetut Murtopakantie ja Murtopakankuja?

Kuva 1 (lopussa).

Tonttiliittymät (2/5)

Kun pihat ovat kuitenkin pieniä (ja lyhyitä), suunnitelmien mukaiset kapeat tonttiliittymät ovat todella haastavia liikkumiselle.

Jos liikutaan vain yhdellä (1) autolla, vielä onnistuu. Mutta kun ajoneuvoja on enemmän kuin yksi (1), käytännössä kapea tonttiliittymä rajoittaa liikkumista pihaan ja pihasta pois. Aina on siirrettävä toisia ajoneuvoja ja varottava em. reunatukia.

Myös autotalleihin ja -katoksiin ajaminen menee melkoiseksi sovitteluksi muiden ajoneuvojen ollessa pihassa. Pitäisi saada kaarrettua reunasta toiseen. Aina on edessä toinen ajoneuvo eikä mahdu vierestä ajamaan = liittymän kapeus rajoittaa.

Pihoilla ja tiellä myös korkeuseroja; nämä otettava huomioon suunnitelmissa.

Vertailuna muilla uusilla kaduilla esim. Kangasmäki, Murtopakantie ja Juuritie; tonttiliittymät ovat leveämpi ja siksi toimivia.

Eikö tonttiliittymät voisi olla niin leveitä että yhden (1) auton ollessa jo pihassa sinne saisi ajettua toisenkin (2) auton ilman autojen sovittelua/siirtelyä?

Tarvittaessa kunkin tonttiliittymän yksilöllinen tarkastelu ja suunnitelmien mukautus olemassa olevien, jo vuosia käytössä olleiden käytäntöjen mukaan?

Kuvat 2...8 (lopussa).

Tien vedet (3/5)

Erätorpantien vedet ovat vuosia valuneet talojen pihoihin. Varmaan nyt tämä ongelma saadaan ratkaistua?

Alkupään väistäminen -tila (4/5)

Koska tiellä ei käytännössä mahdu kahta (2) autoa rinnakkain, toimivuuden takia myös Riipiläntien alkupäässä pitäisi olla tilaa väistää tulevaa Erätorpantie liikennettä = jonkinlainen levennys?

Tien pohjien kunto (5/5)

Tien alkupäässä n. 50 m Riipiläntieltä alkaen n. 50 m matkalla muodostuu jatkuvasti kuoppia. Perustukset sillä alueella ovat selvästi heikommat kuin muualla Erätorpantiellä. Tämä otettava huomioon tien parannuksessa?

Yhteenveto

Eikö ole kuitenkin niin että kadut ja tonttiliittymät palvelevat käyttäjiä eli tiealueen asukkaita? Heidän vaivaton ja turvallinen liikkuminen on myös yksi (1) katusuunnittelun tavoite. Tässä vaiheessa tien toimivuuden säätäminen on vielä helppoa.

Tässä on tunnistettu useampia asioita jotka vaikuttavat toisiinsa ja siten tien toimivuuteen, mm.

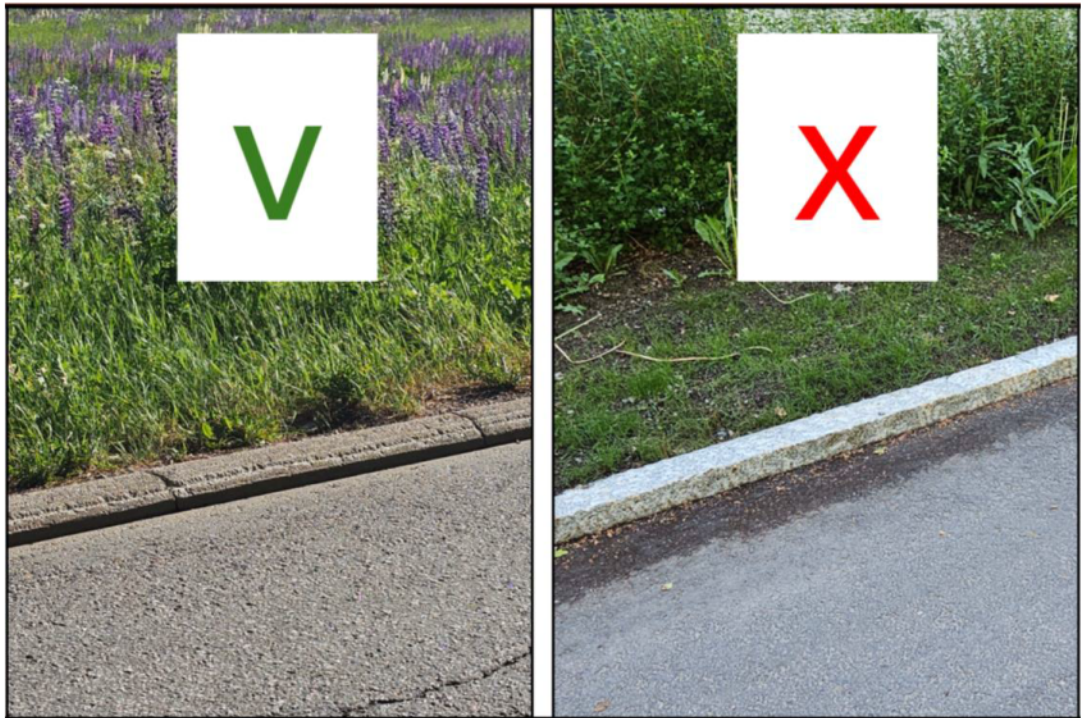
- reunatuet
- ajoradan leveys sekä
- tonttiliittymien leveydet.

Yhteistyöterveisin

[Redacted signature block]

Valokuvia (8)

Kuva 1. Pyöreäreunainen vrt. teräväreunainen reunatuki

Kuva 2. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Kuva 3. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Kuva 4. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Kuva 5. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Kuva 6. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Kuva 7. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Kuva 8. [REDACTED], leveä ja toimiva tonttiliittymä

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunkitilalautakunnalta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupungin yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Tarkista aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: [Kirjaudu sisään](https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/) (<https://asiointi-vantaa.digiloikka.fi/prod/eservices/available/start/>)
Oikaisuvaatimus-paatoxelle)

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä) sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): (09) 839 22184

Virka-aika: ma - pe 8.15–16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suoramääräyksessä

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramääräystä koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suoramääräyksestä jälki-ilmoituksen, mutta ei suoramääräystä koskevaa ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoramääräyksestä on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suoramääräyksestä ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinemaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [markkinaoikeuden sivustolta](#).

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 43300, faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: [markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15

Muutoksenhakuohje 6. Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15